

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Senden Önce Ben'in yazarından

jojo moyes

O YILDIZIN ALTINDA

"Yazdığı en iyi roman."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

The Times

DE
X
PLUS

Düşünün... Fazlasıyla boğucu bir aile yaşantınız var ve karşınıza ansızın yakışıklı Amerikalı bir adam çıkıyor.

E tabii siz de hemen evlenip heyecan içinde,
hiç görmediğiniz bir kıtaya yelken açıyorsunuz.
Fakat dünyanın bir ucundaki bu kasaba hayli küçük,
kocanız sıkıcı ve tutucu;

dindar kayınpederiniz hep sizinle yaşayacak
hatta ölmüş kayınvalideniz ruhu ve eşyalarıyla
hayatınızdan çıkmayacak...

Ve tüm bunların kısılcığında yaşarken, biri çıkıp
yöneticilerin desteklediği bir projeden bahsediyor,
“Atlı Kütüphaneci” olmaktan...

Yani dört beş kadın heybelere kitapları dolduracak ve
dağ tepe dolaşıp kitap dağıtacak. Siz olsanız, ne yapardınız?
Kim der ki, tek amacı sıkıntısını atmaya çalışan bir kadının
hem özgürlüğü hem arkadaşlığı hem aşkı böyle bulacağını...

Senden Önce Ben efsanesinin yazarından yine klasik olacak,
en az “Lou Clark” kadar ilham verici beş olağanüstü
kadının ve yaptıkları yolcuğun nefes kesici,
umut verici ve dokunaklı hikâyesi.

1930’ların Amerika’sında gerçekten yaşanmış bir olaya
dayanan *O Yıldızın Altında* adalet ve
sadakatin tutkuyla dansı.

**DE
X
PLUS**

www.dexkitap.com

[DEXpub](https://dexpub.com)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

ISBN 978-605-09-7864-3

9 786050 978643

sertifika no: 11940

Tavsiye
Edilen
Satış
Fiyatı

₺ 46

DEX'TE YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Senden Önce Ben
Sonsuza Dek Sen
Sevgilinden Son Mektup

O YILDIZIN ALTINDA

Orijinal adı: *The Giver Of Stars*

© 2019, Jojo Moyes

Yazan: Jojo Moyes

Çeviren: Seyhan Dönmez

Yayına hazırlayan: Senem Kale

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Bu kitabın yayın hakları Curtis Brown UK. aracılığıyla alınmıştır.

1. baskı / Kasım 2020 / ISBN 978-605-09-7864-3

Sertifika no: 11940

Kapak uygulama: Serçin Çabuk

Grafik uygulama: Taylan Polat

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62 / B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dexkitap.com / satis@dogankitap.com.tr

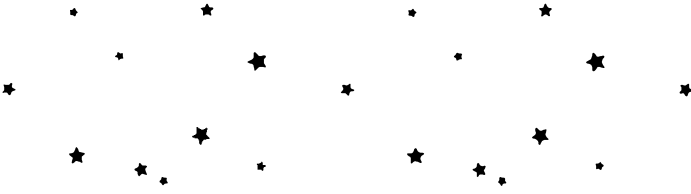
Toplu sipariş için tel: (0212) 373 77 44 / **e-posta:** satis@de.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

jojo moyes &

O YILDIZIN ALTINDA

*Ne zaman ihtiyaç duysam bana yıldızları bağışlayan
Barbara Napier'a
Ve dünyanın bütün kütüphanecilerine*

Önsöz

20 Aralık 1937

Dinle. Arnott's Ridge'in eteklerindeki ormanın beş kilometre kadar derinliklerindesin; sessizlik öyle yoğun ki yürürken adeta onu yarıp geçmen gerekiyor. Şafakla birlikte duyulmaya başlayan kuş cıvıltıları yok, yazın ortasında bile yok, hele ki şimdi cesurca dallara tutunan birkaç yaprağı dahi kıpırtısız kılan bu soğuk ve nemli havada hiç yok. Meşe ve ceviz ağaçlarının arasında hiçbir şey kıpırdamıyor: vahşi hayvanlar toprağın derinliklerine çekilmiş, yumuşak kürkleri daracak inlerde ya da ağaç kovuklarında birbirine sokulmuştur. Kar tabakası o kadar kalın ki bacakları yarıya kadar kara gömülen katır birkaç adımda bir tökezleyip şüpheyle soluyarak uçsuz bucaksız beyazlığın altındaki oynak taşları ve çukurları yokluyor. Kendinden emin hareket eden tek şey aşağıdaki küçük dere; berrak suları çakıllı yatağında köpükler içinde uğuldayarak şimdiye dek bu civardan kimsenin görmediği bir sona doğru akıyor.

Margery O'Hare ayaklarını çizmelerinin içinde kıpırdatmayı deniyor, ne var ki çoktandır ayaklarını hissetmiyor ve

tekrar ısındıklarında nasıl sızlayacaklarını düşününce yüzünü buruşturuyor. Üç çift yün çorap giymiş olmasına rağmen hava o kadar soğuk ki bacakları çıplakmış gibi üşüyor. Koca katırın boynunu okşayıp kalın erkek eldivenli eliyle hayvanın sık tüylerinde şekillenen kristalleri silkeliyor.

“Sana bu akşam fazladan yemek var Charley oğlum” diyor katırın geriye yatırdığı koca kulaklarını izleyerek. Dereye doğru inerlerken katırın dengesi bozulmasın diye heybeleri düzeltiyor. “Yemeğine sıcak pekmez katacağım. Belki biraz da ben yerim.”

Altı kilometre yolu olduğunu düşününce daha sıkı kahvaltı etmediğine hayıflanıyor. Kızılderili bayırından sonra sarı çam yoluna vurup iki vadiyi geçince İhtiyar Nancy her zamanki gibi ilahiler söyleyerek ortaya çıkacak, berak ve güçlü sesi ormanda yankılanırken kollarını çocuk gibi sallayarak gelip onu karşılayacak.

“Beni karşılamak için kilometrelerce yürümene gerek yok” diyor kadına iki haftada bir. “Bizim işimiz bu. Bu yüzden ata biniyoruz.”

“Siz kızlar yeterince zorluk çekiyorsunuz zaten.”

Margery gerçek nedeni biliyor. Nancy, Red Lick'teki ahşap kulübede yatağa bağlı yaşayan kardeşi Jean gibi, hikâyelerin devamını kaçırmak istemiyor. Altmış dört yaşındaki kadının ağzında üç sağlam diş var ama yakışıklı kovboya bayılıyor: “Şu Mack McGuire'i düşününce kalbim ipe asılı bir çarşaf gibi çırpınmaya başlıyor.” Ellerini birbirine kenetleyip gözlerini gökyüzüne kaldırıyor. “Archer onu öyle bir anlatıyor ki adam sanki kitabın sayfalarından çıkıp beni atının terkesine atıveriyor.” Sonra sır verecekmiş gibi öne doğru eğiliyor. “Binmek isteyeceğim tek şey o at değil bu arada. Kocam gençken hankazın birinci olduğunu söylendi!”

Margery her seferinde, “Hiç şüphem yok Nancy” diye

cevap veriyor, kadın da bu espriyi ilk kez yapmış gibi ellerini bacaklarına vurarak kahkahalara boğuluyor.

Bir dal çatırdayınca Charley'in kulakları geriye ya-
tıyor. Bu koca kulaklarla muhtemelen Louisville'in yarı
yoluna kadar tüm sesleri duyabiliyordur. "Bu taraftan oğ-
lum" diyor katırı bir kaya çıkıntısından uzaklaştırırken.
"Birazdan Nancy'nin sesini duyarsın."

"Bir yere mi gidiyorsun?"

Margery birden başını çeviriyor.

Adam hafifçe yalpalasa da soğuk bakışlarını kaçırmı-
yor. Margery tüfeğin horozunun çekilmiş olduğunu gö-
rüyor, ayrıca adam aptal gibi parmağını tetikte tutuyor.
"Artık bana bakarsın herhalde, değil mi Margery?"

Margery zihninden bir sürü düşünce geçerken karar-
lı bir sesle konuşmaya dikkat ediyor. "Seni görüyorum
Clem McCullough."

"*Seni görüyorum Clem McCullough.*" Adam sinir bozucu
bir okul çocuğu gibi Margery'nin söylediklerini tekrarla-
yıp yere tükürüyor. Kafasının bir tarafındaki saçlar uyur-
ken üstüne yatmış gibi dik dik. "Bana küçümseyerek ba-
kıyorsun. Beni görünce ayakkabında çamur görmüş gibi
oluyorsun. Sanki sen çok matahsın da."

Margery öyle kolay kolay korkmazdı ama bu dağ
adamlarını bir sarhoşla kavga etmemesi gerektiğini bile-
cek kadar iyi tanıyordu. Özellikle de dolu bir silahı varsa.

Kafasında çabucak gücendirmiş olabileceği insanların
bir listesini yaptı –Tanrı biliyor ya birkaç kişi vardı– ama
McCullough? Herkesçe bilinen sebep dışında başka bir
şey bulamadı.

"Ailenin babamla olan sorunu da onunla mezara gö-
müldü. Geriye bir tek ben kaldım ve ken davalarıyla ilgi-
lenmiyorum."

McCullough şimdi bacaklarını karın içinde iki yana açmış, parmağını tetikten çekmeden Margery'nin tam karşısında duruyor. Yüzü havanın ne kadar soğuk olduğunu fark edemeyecek kadar sarhoş birinin yüzü gibi mavimsi mora kesmiş. Büyük ihtimalle düzgün nişan alamayacak kadar sarhoş ama Margery bu riske girmek istemiyor.

Ağırlığını arkaya verip katırı yavaşlatırken gözleriyle iki tarafı tarıyor. Derenin kıyıları geçemeyeceği kadar dik ve ağaçlıklı. Ya adama yoldan çekilmesini söylemek ya da onu çiğnemek zorunda, ikincisini yapmak onu daha çok cezbediyor.

Katırın kulakları yatıyor. Margery sessizliğin içinde kendi kalp atışlarını, kulaklarındaki ısrarcı gülmeyi duyabiliyor. Daha önce kendi kalp atışlarını bu kadar net duyduğunu hiç hatırlamıyor. "Ben sadece işimi yapıyorum Bay McCullough. Geçmeme izin verirsen çok sevinirim."

Margery'nin ismini fazla kibarca söylemesinde bir aşağılama sezen McCullough kaşlarını çatıyor, tüfeğini kaldırıncaya Margery yaptığı hatayı anlıyor.

"İşin ha... Galiba kendini çok asil ve önemli biri sanıyorsun. Senin neye ihtiyacın var biliyor musun?"

Margery'nin cevabını beklerken yere okkalı bir tükürük savuruyor. "Neye ihtiyacın olduğunu biliyor musun dedim sana."

"Bu soruya vereceğim cevabın seninkinden hayli farklı olduğunu düşünüyorum."

"Vay, her şeyi de biliyorsun. Sence ne yaptığınızı bilmiyor muyuz? Tanrı korkusu olan edepli kadınlara neler aşlamaya çalıştığınızı bilmediğimizi mi sanıyorsun? Neyin peşinde olduğunuzu biliyoruz. Senin içine şeytan girmiş Margery O'Hare ve senin gibi bir kızın içindeki şeytanı çıkarmanın tek bir yolu var."

“Kalıp bunu öğrenmek isterdim ama uğramam gereken yerler var, belki daha sonra...”

“Kes sesini!”

McCullough tüfeğini kaldırıyor. “O lanet çeneni kapa.” Margery suspus oluyor.

McCullough iki adım daha yaklaşıyor, dengesini sağlamak için bacaklarını iyice açıyor. “İn aşağı.”

Charley huzursuzca kıpırdanıyor. Margery’nin yüreği ağzında. Dönüp kaçmaya kalkarsa McCullough ateş edecek. Buradaki tek yol dereyi izliyor, ormanın içinden geçmek mümkün değil, ağaçlar geçit vermeyecek kadar sık. Margery kilometrelerce mesafede kimseciklerin olmadığını fark ediyor, ağır ağır dağın tepesine doğru ilerleyen ihtiyar Nancy’den başka.

Margery burada bir başına, McCullough da bunu biliyor.

Sesini alçaltıyor. “Sana in dedim, *hemen*.” İki adım daha yaklaşıırken karlar ayaklarının altında kütürdüyor.

İşte Margery ve civardaki tüm kadınlar için geçerli o çıplak gerçek. Ne kadar zeki ne kadar akıllı, ne kadar kendine güvenli olursanız olun her an silahlı aptal bir adam tarafından alt edilebilirsiniz. Tüfeğin namlusu şimdi o kadar yakınında ki Margery iki sonsuz kara deliğe bakarken buluyor kendini. McCullough birden homurdanarak tüfeği bırakıyor, tüfek kayışın ucundan sırtına doğru kayarken katırın dizginlerini yakalıyor. Katır birden çark edince Margery dengesini kaybedip hayvanın boynuna yıkılıyor. McCullough’un bir elini bacağına attığını hissediyor, adam öbür elini sırtındaki tüfeğe götürüyor. Nefesi ekşi ekşi içki kokuyor, elleri kirden pul pul, Margery’nin her kâp hissesi tiksintiyle doluyor.

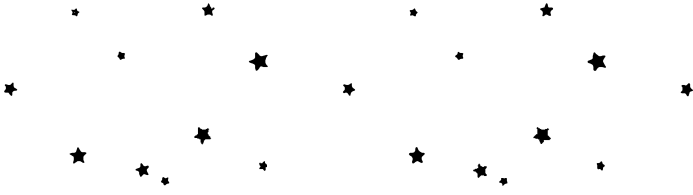
Sonra onu duyuyor, Nancy'nin uzaklardan gelen sesini.

Ah, nasıl kurban ediyoruz huzuru!

Ah, ne gereksiz acılar çekiyoruz...

McCullough kafasını kaldırıyor. Margery birinin *hayır!* dediğini duyuyor, sonra şaşkınlıkla bunun kendi ağzından çıktığını fark ediyor. McCullough'un parmakları Margery'yi kavrayıp çekiyor, kolu beline dolanıp denge-sini bozuyor; Margery adamın sımsıkı tutuşunda, leş gibi kokan nefesinde geleceğinin karanlık ve korkunç bir şek-le büründüğünü hissediyor. Neyse ki soğuk McCullough'u hantallaştırmış. El yordamıyla tüfeğine ulaşmaya çalışır-ken zorlanıyor, arkasını dönünce Margery fırsatı kaçırmı-yor. Sol elini arkasındaki heybeye uzatıyor, McCullough tam başını çevirirken Margery dizginleri bırakıp iki eliyle köşelerinden tuttuğu kalın kitabı olanca gücüyle adamın yüzüne indiriveriyor. Tüfek ateş alıyor, tüm ağaçlardan yankılanan bir *çatırtı!* sesinden sonra Margery şarkının bir an kesildiğini duyuyor, kuşlar kanat çırpışlardan olu-şan siyah, yanardöner bir bulut halinde gökyüzüne doğru havalanıyor. McCullough yere düşünce korkuyla sıçrayıp ileri atılan katırın ayakları adama takılıyor, soluğu kesi-len Margery düşmemek için eyerin kaşına tutunuyor.

Sonra dere yatağını izleyerek yola devam ediyor, ne-fesi daralıp kalbi deli gibi çarparken üstüne sıçrayan buz gibi suların içinde katırın adımlarını sağlam atacağına güveniyor, McCullough'un ayağa kalkarak arkasından gelip gelmediğine bakacak cesareti kendinde bulamıyor.

1

Üç ay önce

Dükkânın önünde yelpazelenir ya da okalıptüs ağaçlarının gölgesinde dinlenirken herkes havanın eylül ayına göre fazla sıcak olduğunda hemfikirdi. Baileyville'deki toplantı salonu külsuyu sabunu ve bayat parfüm kokuyordu, kaliteli poplinden elbiseler ve yazlık takımlar giymiş bedenler sıkış sıkış bir araya toplanmıştı. Sıcak, tahta kaplamalardan bile içeri sızıyor, ahşap itiraz edercesine çıtırdayıp içini çekiyordu. Alice oflayıp puflayarak yerlerinden kalkan insanlardan tek tek özür dileyerek sıraların arasında ilerlemeye çalışan Bennett'in hemen arkasından geliyor, geçmelerine izin vermek için geriye çekilen her bedenin ısısının içine işlediğini hissedebiliyordu.

Çok affedersiniz. Çok affedersiniz.

Bennett sonunda iki boş yer bulunca Alice yanakları utançtan kıpkırmızı olmuş vaziyette oturdu, insanların yan yan onlara baktıklarını görmezden gelmeye çalışıyordu. Bennett başını ceketinin yakasına eğip orada olmayan bir ipliği temizledi, sonra gözü Alice'in eteğine ilişti. "Üstünü değiştirmedin mi?" diye sordu.

"Geç kalıyoruz dedin."

“Ev kıyafetlerinle gel demedim.”

Alice, Annie’yi güney yemeklerinden başka şeyler de yapmaya teşvik etmek için patatesli kıymalı börek yapmak istemişti. Ama patatesler yeşermiş, ocağın ısınısını ayarlayamamış ve kıymayı tavaya düşürdüğünde üstüne başına yağlar sıçramıştı. Bennett ona bakmaya gelince (Alice saatin kaç olduğunu farkında değildi elbette) önemli bir toplantı başlamak üzereyken aşçılık işini neden kâhya kadına bırakmadığına bir anlam verememişti.

Alice elini eteğindeki en büyük yağ lekesinin üstüne koydu ve bir saat boyunca böyle oturmaya karar verdi. Çünkü toplantı bir saat sürecekti. Ya da iki. Ya da –Tanrı korusun– üç.

Kilise ve toplantılar. Toplantılar ve kilise. Alice Van Cleve bazen sıkıcı bir uğraştan diğerine geçmekten başka bir şey yapmıyormuş gibi hissediyordu. Daha o sabah kilisede Peder McIntosh neredeyse iki saat boyunca küçük kasabada ahlaksızlığı hâkim kılmayı planlayan günahkârlar üzerine bir nutuk çekmişti, şimdi kendini yelpazeliyordu ve tekrar konuşmaya hazır olduğunu görmek sinir bozucuydu.

“Ayakkabılarını giy” diye mırıldandı Bennett. “Biri görecek.”

“Çok sıcak” dedi Alice. “Bunlar İngiliz ayakları. Bu kadar sıcağa alışkın değiller.” Kocasının yüzündeki bıkkın ifadeyi görmese de hissetti. Ama sıcaktan bunalmıştı ve hiçbir şeyi umursamayacak kadar yorgundu, hem konuşmacının o kadar uyku getiren bir ses tonu vardı ki Alice ancak her üç-dört kelimeden birini duyabiliyordu –*filizlenme... kabuklar... saman... kesekâğıtları*– ve gerisini dinlemek ona çok zahmetli geliyordu.

Evlilik hayatının bir maceraya atılmak gibi olacağı-

nı söylemişlerdi. Yeni bir ülkeye seyahat! Ne de olsa bir Amerikalıyla evlenmişti. Yeni yemekler! Yeni bir kültür! Yeni deneyimler! Kendini şık bir döpiyesin içinde New York'un tıklım tıklım restoranlarında ve kalabalık kaldırımlarında hayal etmişti. Eve yeni deneyimlerini anlattığı mektuplar yazıp böbürlenecekti. *Alice Wright mı dedin?'* *Şu muhteşem Amerikalıyla evlenen kız değil mi? Evet, bana da kartpostal gönderdi, Metropolitan Operası'na mı Carnegie Hall'a mı ne gitmiş...*

Kimse ihtiyar halalarla kaliteli porselenler üzerine bol bol muhabbet edeceğinden, anlamsızca çamaşır onarırıp yorgan dikeceğinden, daha da kötüsü durmadan vaaz dinleyerek sıkıntıdan patlayacağından bahsetmemiştir. Bitmek tükenmek bilmeyen sonsuz vaazlar ve kilise toplantıları. Ah, bu adamlar kendi seslerini ne kadar da çok seviyorlardı böyle! Alice haftada dört kez saatlerce azar işitiyormuş gibi hissediyordu.

Buraya gelene dek Van Cleve'ler nereden bakılsa on üç kiliseye uğramışlardı ve Alice'in hoşuna giden tek vaaz Charleston'dakiydi, vaiz lafı o kadar uzatmıştı ki cemaat artık sabrını yitirip vaizin sesini boğmak için ilahi söylemeye başlamış, vaiz de sonunda mesajı alıp sinirlenerek din dükkânını o günlük kapatmıştı. Cemaat sesini kararlı bir şekilde yükseltirken vaizin kendini duyurmak için yırtınması Alice'i kıkır kıkır güldürmüştü.

Baileyville cemaati ise vaazı dinlerken hayal kırıklığı yaratan bir huşuyla kendinden geçiyordu.

"Ayakkabılarını giy Alice. Lütfen."

İki hafta önce salonunda çay içtiği Bayan Schmidt'le göz göze gelince bakışlarını tekrar önüne indirdi, ikinci kez davet edilmekten korktuğu için fazla dost canlısı görünmemeye çalışıyordu.

“Tahıl depolama konusundaki tavsiyen için teşekkür ederiz Hank. Sayende üzerinde düşünmemiz gereken çok şey olduğunu öğrendik.”

Alice ayaklarını ayakkabılarının içine sokarken peder ekledi, “Yo yo, yerinizden kalkmayın, bayanlar baylar. Bayan Brady sizden bir dakikanızı ayırmanızı rica ediyor.”

Alice bunu duyunca ayakkabılarını yeniden çıkardı. Kısa boylu, orta yaşlı bir kadın öne çıktı, babasının “bol dolgu malzemeli” dediği kadınlardandı, kaliteli koltuklar gibi dolgun ve kıvrımlıydı.

Kadın elindeki beyaz yelpazeyi boynuna doğru sallarken şapkasını düzelterek, “Gezici kütüphane hakkında konuşmak istiyorum” dedi. “Dikkatinizi çekmek istediğim kimi *gelişmeler* var. Hepimiz ekonomik bunalımın bu büyük ülke üzerindeki —ee— *tahripkâr* etkilerinin farkındayız. Hayatta kalmaya o kadar çok odaklandık ki hayatımızın diğer unsurları maalesef geri planda kaldı. Belki bazılarınız Başkan’ın ve Bayan Roosevelt’in okuryazarlık ve eğitim konusunu tekrar gündeme getirmek için gösterdiği *müthiş* çabaların farkındasınızdır. Bu hafta başında Kentucky Okul Aile Birliği Kütüphane Başkanı Bayan Lena Nofcier’in çay davetine katılma şerefine eriştim. Kendisi bize bu girişimin bir parçası olarak Works Progress Administration’in* birkaç eyalette gezici kütüphane sistemi kurduğunu söyledi, hatta burada, Kentucky’de de birkaç tane kurulmuş. Belki Harlan’da kurulan kütüphaneyi duyanlarınız vardır. Duydunuz değil mi? Evet, gerçekten de *son derece* iyi iş çıkarmışlar. Bayan Roosevelt’in ve WPA’nın himayesinde...”

* Büyük Bunalım döneminde Franklin Roosevelt tarafından ekonomiyi canlandırmak ve istindam sağlamak amacıyla kurulmuş idare. (ç.n.)

“O bir Episkopalyan.”

“Efendim?”

“Bayan Roosevelt’i diyorum. O bir Episkopalyan.”

Bayan Brady’nin yanağı seğirdi. “Pekâlâ, bunun için onu suçlayacak değiliz. O bizim First Lady’miz ve ülke-miz için harika şeyler yapmaya çalışıyor.”

“Sürekli ortalığı karıştırmaya çalışmaktan vazgeçip yerini bilse daha iyi eder.” Açık renk keten takım giymiş kat kat gerdanlı bir adam başını iki yana sallayarak destekçi aranıyormuş gibi etrafına bakındı.

Alice tam karşı taraftaki Peggy Foreman’ı fark etmişti ki kadın eteğini düzeltmek için öne eğildi, Alice sanki özellikle gözünü dikip ona bakıyormuş gibi bir durum ortaya çıkmıştı. Peggy kaşlarını çatıp minik burnunu havaya dikerek yanındaki kıza bir şeyler söyledi, kız da eğilip aynı soğuk bakışlarla Alice’e baktı. Alice arkasına yaslanıp yanaklarının kızarmasına engel olmaya çalıştı.

Alice, kendine arkadaş edinmedikçe buraya tam olarak uyum sağlayamazsın, Bennett hep bunu söyleyip duruyordu, sanki Peggy Foreman ve suratsız tayfasıyla arkadaşlık kurabilirmiş gibi.

“Sevgilin yine bana doğru büyüler gönderiyor” diye mırıldandı Alice.

“O benim sevgilim değil.”

“Ama o öyle olduğunu düşünüyordu.”

“Sana söyledim. O zaman daha çocuktuk. Sonra seninle tanıştım ve... neyse, bunlar artık mazide kaldı.”

“Keşke bunu ona da söylesen.”

Bennett Alice’e doğru eğildi. “Alice, kendini böyle geri çektiğin için insanlar senin... soğuk biri olduğunu sanıyor...”

“Ben İngiliz’im Bennett. Bizi bu hamurumuzda ama misafir-perverlik yok.”

“Bence ne kadar girişken olursan ikimiz için de o kadar iyi olur. Babam da aynı fikirde.”

“Oo. Demek baban da aynı fikirde ha?”

“Böyle yapma lütfen.”

Bayan Brady uyarırcasına onlara baktı. “Dediğim gibi komşu eyaletlerdeki çabaların başarıya ulaşmasından dolayı WPA, Lee County’de kendi gezici kütüphanemizi kurmamıza olanak tanıyacak bir fonu kullanımımıza açtı.”

Alice esnemesini zar zor bastırdı.

Evdeki büfenin üstünde Bennett’in beyzbol formasıyla çekilmiş bir fotoğrafı vardı. Az önce sayı yapmıştı, yüzünden o an insan aklının kavrayamayacağı olağanüstü bir deneyim yaşıyormuşçasına büyük bir heyecan ve sevinç okunuyordu. Alice keşke bana da yine böyle baksa diye düşündü.

Alice Van Cleve bunu düşündüğünde, evliliğinin Jenny Fitzwalter’la evin içinde badminton oynarken (hava yağmurluydu, başka ne yapabilirlerdi ki?) porselen bir köpek biblosunun kırılmasıyla başlayan, sürekli geç kaldığı için sekreterlik kursundaki yerinden olmasıyla tırmanan ve sonunda Noel partisinde babasının patronuna yakışsız bir şekilde patlamasıyla nihayet bulan tesadüflerin doruk noktası olduğunu fark etti. (“Ama talaş böreği dağıttığım sırada popomu elledi!” diye karşı çıkmıştı Alice. “Kabalık etme Alice” demişti annesi ürpererek.) Bu üç olay –bir de kardeşi Gideon’un arkadaşlarının, çok fazla punçun ve mahvolmuş bir halinin da işin içinde olduğu bir kaza vardı (punçun içinde alkol olduğunu bilmiyordu ki! Kimse söylememişti!)– annesiyle babasının “tefekür dönemi” dediği ve “Alice’i dışarıda bırakmasak” hatırlanmaya gelen bir sonuç doğurmuştu. Alice mutfakta konuştuklarını

duymuştı: “Hep böyle yapıyor. Harriet Hala’na çekmiş” demişti babası küçümsercesine, annesi de Alice’in kendi genetik çizgisinin bir ürünü olması dayanılmayacak kadar aşağılayıcı bir düşünceymiş gibi günlerce babasıyla konuşmamıştı.

Böylece uzun kış mevsimi boyunca Gideon durmadan balolara ve kokteyllere giderken, hafta sonları arkadaşlarının evinde kalmak için ortadan kaybolurken ya da Londra’da partilere katılırken Alice yavaş yavaş arkadaşlarının davet listesinden silinmeye başladı, evde oturup gönülsüzce nakış işliyor, dışarı sadece annesinin yanında yaşlı akrabaları ziyaret etmek ya da Kadın Derneği toplantılarına katılmak için çıkıyordu, bu dernek toplantılarında sadece kek yapmaktan, çiçek düzenlemekten ya da *Azizlerin Hayatı* gibi konulardan bahsediliyordu, sanki gerçek amaçları Alice’i sıkıntıdan öldürmekti. Bir süre sonra daha da üzülmesine neden olduğu için Gideon’a katıldığı partilerle ilgili detayları sormayı da bıraktı. Onun yerine somurtarak kanasta oynuyor, Monopoly’de huyusuzca hile yapıyor ve mutfak masasında yüzünü koluna yaslayıp oturarak kendi hayatı gibi sıkıcı olmayan bir dünya vaat eden radyo yayınlarını dinliyordu.

İki ay sonra, bir pazar günü öğleden sonra Bennett Van Cleve bahar şenliğinde hiç beklenmedik şekilde –Amerikan aksanı, köşeli çenesi ve sarı saçlarıyla ve Surrey’den binlerce kilometre uzaktaki bir dünyanın kokularını taşıyarak– ortaya çıktığında Alice onun yerine Notre Dame’ın Kamburu bile gelmiş olsa çan kulesine taşınmayı seve seve kabul edecek haldeydi.

Alice genelde erkeklerin dikkatini çekerti, Bennett de bu kocaman gözlü, dalgalarla saçları küt kesilmiş, berrak sesiyle Lexington’da hiç duymadığı bir tarzda

kelimeleri uzatmadan konuşan ve babasının dediği gibi nazik tavırlarıyla ve çay fincanını tutuşundaki incelikle bir İngiliz prensesine benzeyen genç ve zarif İngiliz kadına anında vuruldu. Alice'in annesi iki kuşak önce evlilik yoluyla aileye bir düşesin katıldığını söylediğinde ihtiyar Van Cleve neredeyse sevinçten ölüyordu. "Düşes mi? Gerçek bir düşes mi? Ah Bennett, annen duysa ne kadar hoşuna giderdi, değil mi?"

Baba oğul Doğu Kentucky Kiliseler Birliği'nden bir misyoner heyetiyle birlikte Avrupa'yı ziyaret ediyorlar, Amerika dışındaki yerlerde dindarların nasıl ibadet ettiğini gözlemliyorlardı. Bay Van Cleve merhum karısı Dolores'in onuruna katılımcılardan birkaçının masraflarını üstlendiğini ikide bir büyük bir gururla konuşmaların arasına sıkıştırıyordu. Bir işadamı olabilirdi ama Tanrı'nın emirleri doğrultusunda yapılmadıkça hiçbir şeyin anlamı yoktu. Alice, Bay Van Cleve'in St Mary Kilisesi üyelerinin dini coşkudan yoksun oluşu yüzünden hayal kırıklığına uğradığını düşündü, cemaat de Peder McIntosh'in cehennem azabı üzerine tutkulu kükreyişleri karşısında şaşkına dönmüştü (hatta zavallı Bayan Arbuthnot'ın yan kapıların birinden hava almaya çıkarılması gerekmişti). Ama Bay Van Cleve'in gördüğü kadarıyla İngilizler dindarlık konusundaki eksiklerini kiliseleriyle, katedralleriyle ve tarihleriyle telafi etmişlerdi. *Bu da başlı başına bir ruhsal deneyim değil miydi?*

Bu sırada Alice ve Bennett o kadar da kutsi olmayan kendi işleriyle meşguldüler. Ayrılırken sımsıkı el tutuşarak ayrılık ateşiyle körüklenen sevgi sözleri söylediler. Bennett'in Rheims, Barcelona ve Madrid'deki duraklarında karşılıklı mektuplar gönderdiler. Bennett Roma'ya vardığında mektupların içeriği hayli ateşli bir mertebeye

erişmişti, dönüş yolunda Bennett'in evlenme teklif etmesi, Alice'in de kafesinin kapısının açıldığını gören bir kuşun sevinciyle sadece yarım saniyelik bir tereddütten sonra kendisini çok özleyen –ve muhteşem bronzlaşmış– Amerikalısına evet demesi sadece ailenin en uzak üyelerini şaşırtabilirdi. Kim yakışıklı, köşeli çeneli ve sevgilisine ipekli kumaşa bakar gibi bakan bir adama evet demezdi ki? Ne de olsa son birkaç aydır herkes Alice'e hastalık kapmış gibi bakıyordu.

Rüzgârdan korunmak için yakalarını kaldırmış Alice'in bahçesindeki salıncakta otururlarken ve babaları kütüphanenin penceresinden anlayışlı gözlerle onları izleyip her biri kendince sebeplerle bu birleşme dolayısıyla rahat bir soluk alırken Bennett başparmağıyla işaretparmağını Alice'in incecik bileğine dolayıp "O kadar muhteşemsin ki" dedi. "Öyle narin ve zarıfsın ki. Tıpkı bir yarış atı gibi."

"Sen de çok yakışıklısın. Tıpkı bir film yıldızı gibi."

"Annem seni tanısa çok severdi." Bennett parmağını Alice'in yanağında gezdirdi. "Porselen bebeklere benziyorsun."

Evleneli altı ay olmuştu ve Alice Bennett'in artık onu porselen bebeklere benzettiğini düşünmüyordu.

Çabucak evlenmişler, acelenin sebebini de Bay Van Cleve'in bir an önce işinin başına dönmek istemesi olarak açıklamışlardı. Alice tüm hayatı tersine dönmüş gibi hissediyordu, uzun kış boyunca ne kadar ümitsizse şimdi de bir o kadar mutlu ve heyecanlıydı. Annesi eşe dosta Alice'in hoş Amerikalı kocasından ve zengin sanayici kayınpederinden bahsederken de Alice'in sandığını hazırlarken de biraz uygunsuz kulağa bir zevk duyuyordu. Oysa tek kızı Amerika'ya, tanıdıklarından kimsenin gitmediği

bir yere taşınıyordu, en azından birazcık kederlenebilirdi. Ama zaten Alice de büyük ihtimalle gitmeye can atıyordu. Yalnızca erkek kardeşi fark edilir şekilde üzgündü, gerçi Alice onun hafta sonu bir yerlere giderek bunu kolayca atlatacağından son derece emindi. “Muhakkak seni görmeye geleceğim” dedi Gideon. Oysa gelmeyeceğini ikisi de biliyordu.

Bennett ve Alice’in balayı, Amerika’ya dönerken yaptıkları beş günlük deniz yolculuğuyla sonrasında New York’tan Kentucky’ye yaptıkları kara yolculuğundan ibaretti. (Alice ansiklopediden Kentucky’ye bakmış ve at yarışlarına vurulmuştu. Sanki her gün derbi günüydü.) Onu hayrete düşüren her şey karşısında heyecanla haykırıyordu: Van Cleve’lerin kocaman arabası, devasa okyanus gemisinin boyutları, Bennett’in Londra’daki Burlington Arcade’deki bir mağazadan Alice’e hediye aldığı elmas kolye. Alice, Bay Van Cleve’in de bütün yolculuk boyunca onlara eşlik etmesini sorun etmedi. Ne de olsa ihtiyar adamı yalnız bırakmak kabalık olurdu ve Alice Surrey’den, misafir odalarında geçen sessiz pazar günlerinden ve sürekli ayıplanmaktan kurtulduğu düşünceyle öylesine kendinden geçmişti ki bunu sorun etmek aklına bile gelmiyordu.

Bay Van Cleve’in onlara sülük gibi yapışmasından hafif bir memnuniyetsizlik duysa da bu duygusunu bastırıyor, iki adamın da kendisinden beklediği gibi elinden geldiğince sevimli davranıyordu. Southampton’dan New York’a gitmek için bindikleri gemide hiç değilse akşam yemeğinden sonraki saatlerde, Bennett’in babası kendi işlerini halletmek için ticari evraklarıyla uğraşmaya çekildiğinde ya da kaptanın masasında ihtiyarlarla sohbet etmekteyken, ikisi baş başa güvertelerde dolaşıyordu. Bennett güçlü

koluyla Alice'i kendine çekiyor, Alice de sol elini havaya kaldırıp parıl parıl parlayan yeni nikâh yüzüğüne bakarak kendisinin, Alice'in, artık *evli bir kadın* olduğu gerçeğinden hayrete düşüyordu. Kentucky'ye vardıklarında artık *tamamen* evli olacağını, bundan böyle üçünün perdeyle bölünmüş aynı kamarayı paylaşmak zorunda kalmayacaklarını söylüyordu kendine.

"Aklımdaki gerdek kıyafeti bu değildi" diye fısıldadı Alice, fanila ve pijama altı giymişti. Bir gece Bay Van Clevve uyku haliyle yataklarının perdesini banyonun perdesiyle karıştırdığından beri kendini daha fazla soyunacak kadar rahat hissetmiyordu.

Bennett onu alnından öptü. "Babam bu kadar yakınımızdayken doğru olmazdı zaten" diye fısıldadı. Uzun yastığı aralarına yerleştirdi ("Yoksa kendimi kontrol edemeyebilirim") ve böylece devasa gemi altlarında titrerken karanlıkta masumca el tutuşarak ve birbirlerinin soluk alıp verişini dinleyerek yan yana yattılar.

Alice geriye bakınca bu uzun yolculuğun bastırduğu duygularla, cankurtaran filikalarının arkasındaki kaçamak öpüşmelerle ve deniz, altlarında kabarıp alçalırken kurduğu hayallerle dolu olduğunu görüyordu. "Çok güzel-sin. Eve gittiğimizde her şey çok farklı olacak" diye mırıldanıyordu Bennett kulağına, Alice de Bennett'in yakışıklı yüz hatlarına baktıktan sonra yüzünü onun hoş kokulu boynuna gömüp buna daha ne kadar dayanabileceğini düşünüyordu.

Sonra, bitmek bilmeyen araba yolculuğunun ve New York'tan Kentucky'ye kadar o papaz senin bu rahip benim gezerek verdikleri molaların ardından Bennett Alice'in sandığı gibi Lexington'da değil, daha güneydeki küçük bir kasabada yaşayacaklarını söyledi. Şehri geçip yola devam

ettiler, sonunda yollar daralıp tozla kaplanmaya başladı, binalar gelişigüzel gruplar halinde seyrelip ağaçlarla kaplı büyük dağların gölgesinde kaldı. Alice Baileyville'in bir avuç tuğla binadan ve hiçbir yere çıkmayan dar yollar-dan ibaret anacaddesini görünce duyduğu hayal kırıklığı-nı saklayarak Bennett'i kasabayı beğendiğine inandırdı. Zaten taşraya bayılırdı. Ne de olsa tıpkı annesinin Strand Caddesi'ndeki Simpson's mağazasına gittiği gibi onlar da kasabaya gezmeye gidebilirlerdi, öyle değil mi? En azın-dan ilk yıl Bay Van Cleve'le birlikte oturacaklarını öğren-diği zaman da ("Annemin yasını tutarken babamı yalnız bırakamam. En azından şimdilik. Asma yüzünü sevgilim. Kasabanın en büyük ikinci evinde oturuyoruz. Hem kendi odamız olacak.") aynı şekilde iyimserliğini korumaya ça-lıştı. Sonunda bu odada baş başa kaldıklarında işler öyle ters gitti ki Alice olanları anlatacak kelimeleri bulabilece-ğinden bile emin değildi.

Yatılı okulda ve Pony Club'da dişini nasıl sıktıysa şim-di de Kentucky'nin bu küçük kasabasındaki hayata alış-mak için dişini sıkıyordu. Bu *tam anlamıyla* bir kültürel değişimdi. Kendini çok zorlarsa uçsuz bucaksız gökyü-züyle, boş yolları ve değişen ışıyla, binlerce ağacın ara-sında vahşi ayların dolaştığı, ağaç tepelerini kartalların sıyrıldığı dağlarıyla manzarada kendine özgü bir güzellik bulabiliyordu. Her şeyin devasallığından, varlığını süre-kli hissettiren mesafelerden dehşete düşüyor, sanki bakış açısını bütünüyle değiştirmek zorunda kalıyordu. Ama Gideon'a her hafta yazdığı mektuplarında manzara dışın-da her şeyin çekilmez olduğundan bahsediyordu.

Sessiz kâhya kadın Annis sayesinde en işlerinin çoğun-dan kurtulmasına rağmen büyük evdeki hayat ona sıkıcı

geliyordu. Bu gerçekten de kasabanın en büyük evlerinden biriydi ama evin içi ağır antika mobilyalarla, merhum Bayan Van Cleve'in fotoğraflarıyla, süslerle ve porselen bebeklerle doldurulmuştu. Alice bu bebeklerden birini yerinden bir santim oynatmaya kalksa adamların ikisi de Bayan Van Cleve'in en sevdiği bebek olduğunu söyleyerek engel oluyordu. Bayan Van Cleve'in titiz, dindar otoritesi evin üstünde bir kefen gibi asılı duruyordu sanki.

Annen yastıkların böyle konulmasından hoşlanmazdı, değil mi Bennett?

Ah hayır. Annem yastıklar konusunda çok titizdi.

Annem işlemeli mezmur kitaplarını çok severdi. Peder McIntosh da Kentucky'de battaniye dikişleri bu kadar güzel olan bir kadın daha görmediğini söylememiş miydi?

Bay Van Cleve'in sürekli varlığı Alice'e katlanılmaz geliyordu; ne yapacaklarına ne yiyeceklerine, gündelik rutinlerine hep o karar veriyordu. Hiçbir şeyden geri kalmak istemiyordu, Alice ve Bennett kendi odalarında gramofon çalarken bile kapıyı açıp içeri giriyor ve "Siz buna müzik mi diyorsunuz? Bill Monroe çalsanıza. Bill Monroe'dan iyisi yoktur. Hadi oğlum, şu saçmalığı çıkar da Bill'i çal" diyordu.

Hele bir-iki kadeh bourbon içti mi bu tarz emirlerin ardı arkası kesilmiyor, durduk yerde sinirlenip akşam yemeğine kusur bulamadan Annie türlü bahanelerle mutfığa kaçıyordu. Bennett onun yas döneminde olduğuyla ilgili bir şeyler gevelemekle yetiniyordu. Kendi düşünceleriyle yalnız kalmak istemiyor diye bir adamı suçlayamazdınız.

Alice Bennett'in babasıyla asla ters düşmediğini kısa sürede keşfetti. Birkaç kere düşüncesini açıkça belirtip sakın bir sesle domuz pırzolasına çok da düşkün olmadığını –ya da caz müziğini son derece nefes kesici bulunduğunu– söylediğinde iki adam da sanki Alice bütün kıyafetlerini

ıkarıp yemek masasının üstünde dans etmeye başlamış gibi atallarını ellerinden bırakıp şoke olduklarını gösteren aynı yüz ifadesiyle gözlerini ona dikmişlerdi. Babası Annie'ye emirler yağdırmaya gittiğinde, "Neden her şeye bu kadar muhalif olmak zorundasın Alice?" diye fısıldamıştı Bennett. Alice o zaman fikir beyan etmemenin en iyisi olacağını anlamıştı.

Evin dışında yaşam biraz daha iyiydi; Baileyville sakinleri Alice'e de "yabancı" olan her şeye baktıkları gibi yargılayarak bakıyordu. Kasabalıların çoğu çiftçiydi; tüm yaşamlarını birkaç kilometre yarıçapında bir alan içinde geçiriyor ve birbirleri hakkında her şeyi biliyor gibi görünüyorlardı. Elbette yabancılar da vardı, Bay Van Cleve'in sahibi olduğu Hoffman Madencilik dünyanın her köşesinden beş yüz kadar madenci ailesini barındırıyordu. Ama madencilerin çoğu şirketin tahsis ettiği evlerde oturduğundan, şirkete ait market, okul ve doktora gittiğinden ve kendilerine bir araç ya da at alamayacak kadar fakir olduğundan ancak çok azı Baileyville'e geliyordu.

Bay Van Cleve ve Bennett her sabah Bay Van Cleve'in otomobiliyle madene gidiyor, akşam altıyı biraz geçe de dönüyorlardı. Alice de bu süre boyunca kendisine ait olmayan bir evde vakit öldürüyordu. Annie'yle arkadaş olmaya çalıştıysa da kadın hem sessiz kalarak hem de hiç ara vermeden ev işlerine devam ederek sohbet etmeye niyeti olmadığını belli etmişti. Alice yemek işini üstlenmeyi teklif ettiğinde de Bay Van Cleve'in beslenme konusunda çok titiz olduğunu ve sadece güney yemekleri yediğini söylemişti, Alice'in güney yemeklerini bilmediğine dair tahmini de oldukça yerindeydi.

Çoğu aile meyve sebzeyi kendi yetiştiriyordu ve bir iki domuzu veya bir kümes dolusu tavuğu olmayan pek az kişi

vardı. Kasabada tek bir market bulunuyordu, devasa un ve şeker çuvalları marketin girişine sıralanmıştı, rafları teneke kutularla doluydu. Ayrıca yalnızca tek bir restoran vardı: Nice'N'Quick'in yeşil kapısında müşterilere *ayakkabısız girmek yasaktır* uyarısında bulunan bir yazı asılıydı ve burada Alice'in daha önce hiç duymadığı yemekler servis ediliyordu, bunlar yeşil domates kızartması, kara lahana ve ekmekle kurabiye'nin karışımına benzeyen peksimet dedikleri şeylerdi. Bir defasında bunlardan pişirmeye kalktı ama ısısı bir türlü doğru düzgün ayarlanmayan fırından çıktıklarında Annie'ninkiler gibi yumuşak ve süngersi değil tabağa düştüklerinde takırdayacak kadar serttiler (Annie'nin büyü yaptığına yemin edebilirdi).

Birkaç kez civardaki hanımlar tarafından çaya davet edilmiş ve onlarla sohbet etmeyi denemişse de buranın yerel uğraşı olduğu anlaşılan yorgan dikme işinde iyi olmadığından ve kadınların dedikodu yaparken çekiştirdiği isimleri de tanımadığından söyleyecek pek az şey olduğunu fark etmişti. İlkinden sonraki her çay davetinde muhabbet hep Alice'in çayın yanında "kurabiye" değil de "peksimet" ikram edişinin anlatılmasıyla başlamak zorundaydı sanki (diğer kadınlar bunu çok komik bulmuşlardı).

Sonunda odalarındaki yatağın üzerine oturup İngiltere'den getirdiği birkaç dergiyi tekrar tekrar okumak ya da Gideon'a ne kadar mutsuz olduğunu belli etmemeye çalıştığı mektuplar yazmak daha kolayına gelir olmuştu.

Yavaş yavaş bir ev hapsinden diğerine geçtiğini kavramaya başlamıştı. Bazı günler verandada oturup sivriskileri uzak tutmak için benzine batırıp yaktıkları çaputların kokusunu soluyarak giysilerin yıpranmış ya-

malarını onarırken (*Tanrı israfı sevmez, bu pantolon henüz dört yıllık Alice. Daha çok iş görür*) Bennett'in babasının durmadan gıcırdayan sallanan sandalyeye oturup kitabı mukaddes okuyuşunu izlemeye (*Aklımızı sadece Tanrı'nın sözünü anlamaya yormalıyız, annen de hep böyle demez miydi?*) bir gece daha katlanamayacağını düşünüyordu. Alice içinden eğer Tanrı yarı karanlıkta bir başkasının pantolonunu dikmek zorunda kalsaydı büyük ihtimalle gidip Lexington'daki Arthur J. Harmon's Gentleman's Store'dan kendine yeni bir pantolon satın alırdı diye geçirerek yapmacık bir gülümsemeyle iyice dikişin üzerine eğilirdi. Bu esnada Bennett'in yüzünde çoğunlukla kandırılmış ama hangi konuda ve ne şekilde kandırıldığını bir türlü çözemeyen bir adamın ifadesi olurdu.

"Ee, neymiş peki bu gezici kütüphane?" Bennett dirseğiyle sertçe dürtünce Alice daldığı düşüncelerden sıyrıldı.

"Mississippi'de bir tane var, tekneleri kullanıyorlar" dedi salonun arkalarından biri.

"Bizim derelerde tekne yüzdüremezsin. Çok sığ."

"Atları kullanmayı planlıyorlar" dedi Bayan Brady.

"Nehirde atla mı gidecekler yani? Deli saçması."

Bayan Brady ilk kitapların Chicago'dan geldiğini, diğerlerinin de yolda olduğunu söyleyerek devam etti. Mark Twain'den Shakespeare'e geniş bir roman seçkisiyle yemek tarifleri, ev işi tüyoları ve çocuk yetiştirmeye yardımcı bilgiler içeren faydalı kitaplar olacaktı. Çizgi romanlar bile olacaktı. Bunu duyan çocuklardan bazıları heyecanla bağırıyordu.

Alice bileğindeki saate bakıp ne zaman kar helvası yiyebileceğini merak etti. ~~Bu topantaların tekniği/yanımda~~ bütün akşamı evde tıklı kalarak geçirmemiş olmalarıydı.

Şimdiden kışın nasıl geçeceğini kaygısına düşmüştü, o zaman kaçmak için nedenler bulmaları daha zor olacaktı.

“Hangi adamın ata binmeye vakti olur ki? Çalışmamız gerek, elimizde *Ladies’s Home Journal*’ın son sayısıyla kapı kapı dolaşamayız.” Hafif gülüşmeler oldu.

“Gerçi Tom Faraday, Sears kataloğunda kadın iç çamaşırlarına bakmaktan hoşlanıyor. Tuvalette saatlerce kataloğa baktığını duydum!”

“Bay Porteous!”

“Adamlar değil kadınlar” dedi bir ses.

Kısa bir sessizlik oldu.

Alice başını çevirip baktı. Bir kadın arka kapıya yaslanmış duruyordu, lacivert keten ceketinin kollarını yukarı kıvrırmıştı. Deri pantolon giymişti, çizmeleri cilasızdı. Ya otuzlarının sonlarında ya da kırklarının başında olmalıydı, güzel bir yüzü vardı, koyu renk uzun saçları gelişigüzel topuz yapılmıştı.

“Kitapları atlarla kadınlar dağıtacak.”

“Kadınlar mı?”

“Kendi başlarına mı?” dedi bir adam.

“Bildiğim kadarıyla Tanrı onlara da tıpkı erkekler gibi iki kol ve iki bacak vermiş.”

Kalabalıktan mırıltılar yükseldi. Merakı uyanan Alice kadına daha dikkatli baktı.

“Teşekkür ederim Margery. Harlan’da bu işi altı kadın yapıyor ve sistem sorunsuz işliyor. Dediğim gibi, biz de burada benzer bir sistem kuracağız. Zaten iki kütüphane-cimiz var, Bay Guisler de büyük bir nezaket gösterip atlarından birkaçını bize ödünç verdi. Bu vesileyle cömertliği için kendisine teşekkür etmek istiyorum.”

Bayan Brady genç kadına yaklaşmasını işaret etti.
“Çoğunuz Bayan O’Hare’i tanıyorsunuz...”

“Ah, O’Hare’leri iyi tanırız.”

“Öyleyse son haftalarda işleri yoluna koymaya çalıştığının da farkındasınızdır. Ayrıca Beth Pinker da bizimle... ayağa kalksana Beth...” Hokka burunlu, koyu sarı saçlı, çilli bir kız çekinerek ayağa kalktıktan sonra tekrar yerine oturdu. “Beth de Bayan O’Hare’le birlikte çalışıyor. Bu toplantıyı yapmamın çok sayıdaki sebeplerinden biri de bu çok önemli toplumsal projede ilerleme kaydedebilmek için temel edebiyat bilgisine ve organizasyon yeteneğine sahip başka kadınlara da ihtiyaç duymamız.”

Kütüphaneye atlarını tahsis eden Bay Guisler elini kaldırdı. Ayağa kalktı, bir anlık tereddütten sonra gayet kararlı bir sesle konuşmaya başladı: “Bence güzel bir fikir. Annem kitap okumayı çok severdi, ben de eski mandıramın kütüphanesi olarak kullanılması teklifinde bulundum. Buradaki tüm sağduyulu insanların projeyi desteklemesi gerektiğine inanıyorum. Teşekkür ederim.” Tekrar yerine oturdu.

Margery O’Hare ön taraftaki masaya yaslanıp bakışlarını bu yüzler denizinde gezdirdi. Alice salonda huzursuzluk dolu homurdanmaların dolaştığını duyuyordu, söylenenler kadını hedef alıyor gibiydi. Margery O’Hare’in bunu hiç umursamadığı da gözünden kaçmadı.

“Bölge hayli geniş” dedi Bayan Brady. “Sadece iki kızla bu işi yürütemeyiz.”

Salonun önlerinden bir kadın seslendi, “Peki bu nasıl olacak? Bu atlı kütüphaneci ne iş yapacak yani?”

“Yapılacak iş at sırtında uzak bölgelerde oturan insanlara ulaşmayı, kütüphanelere gidemeyen, mesela hasta, takatsiz ya da ulaşım imkânı olmayan insanlara kitaplar götürmeyi içeriyor.” Bayan Brady yarım ay şeklindeki gözlüklerinin üzerinden bakabilmek için başını eğdi. “Sınu da ekleyeyim ki amacımız eğitimi yaygınlaştırmak, şu

anda bilgiden mahrum olan yerlere bilgiyi ulaştırmak. Başkanımız ve eşi bu proje sayesinde bilgi ve öğrenimin taşrada yeniden ön plana çıkacağına inanıyorlar.”

“Karımın dağlarda at sırtında gezmesine müsaade edemem” diye bağardı arkadan biri.

“Geri dönmez diye mi korkuyorsun Henry Porteous?”

“Benimkini alabilirsin. Ata binip gitse ve bir daha da dönmese amma mutlu olurum!”

Salonda bir kahkaha tufanı koptu.

Bayan Brady bıkkınlıkla sesini yükseltti. “Baylar. Lütfen. Hanımlarımızdan bazılarının bu toplumsal projeye katılmasını istiyorum. WPA atları ve kitapları tedarik edecek, sizin yapmanız gereken tek şey haftada en az dört gün kitap dağıtmak. Güzel memleketimizin coğrafi yapısı göz önüne alındığında evden çok erken çıkmanız ya da uzun süre yolculuk etmeniz gerekebilir ama karşılığını fazlasıyla alacağınızı düşünüyorum.”

Arka taraftan bir ses duyuldu. “Öyleyse neden sen yapmıyorsun?”

“Seve seve yapardım ama çoğunuzun bildiği gibi kalça eklemlerimden rahatsızım. Doktor Garnett bu mesafelere atla gitmemin fiziksel olarak çok zorlayıcı olacağını söyledi. Tercihen genç hanımların içinden gönüllüler arıyoruz.”

“Genç bir kadının tek başına dolaşması güvenli olmaz. Ben katılmıyorum.”

“Yakışık almaz. Kadınlar evleriyle ilgilenmeli. Bari madene de insinler. Kereste kamyonlarını da sürsünler.”

“Bay Simmonds, bir kereste kamyonuyla *On İkinci Gece*’nin bir cildi arasında bir dünya fark olduğunu görmiyorsanız Tanrı Kentucky ekonomisini korusun çünkü bu gidiş nereye hiç bilemiyorum.”

“Ailelerin İncil okuması gerekir. Başka bir şey gerek-

mez. İnsanlara ne dağıttıklarını kim takip edecek peki? Kuzeyde neler olduğunu biliyorsunuz. Her tür saçma sapan düşünceyi yayabilirler.”

“Kitaplardan bahsediyoruz Bay Simmonds. Küçükken okuyup pek çok şey öğrendiğiniz kitaplardan. Ama galiba sizin kitap okumaktansa kızların saçını çekmekten hoşlandığınızı hatırlar gibiyim.”

Bir kahkaha tufanı daha.

Kimse gönüllü olmadı. Bir kadın kocasına baktıysa da adam başını hafifçe iki yana salladı.

Bayan Brady bir elini havaya kaldırdı. “Ah, söylemeyi unuttum. Bu maaşlı bir iş olacak. Ayda yaklaşık yirmi sekiz dolar verilecek. Evet, kim katılmak ister?”

Bir an mırıldanmalar duyuldu.

“Ben katılamam” dedi kafasında bir sürü toka olan kızıl saçlı bir kadın. “Dört küçük çocukla mümkün değil.”

“Hükümetimizin zar zor kazanılan dolarları neden okumayı bile bilmeyen insanlara kitap dağıtmak için çarçur ettiğini hiç anlamıyorum” dedi gerdanlı adam. “O insanların yarısı kiliseye bile gitmiyor.”

Bayan Brady’nin sesinde şimdi hafif bir çaresizlik vardı. “Bir aylık deneme süresi var. Hadi hanımlar. Gidip de Bayan Nofcier’e Baileyville’den tek bir gönüllü bile çıkmadığını söyleyemem. Yoksa hakkımızda ne düşünür?”

Kimse bir şey söylemedi. Sessizlik uzadıkça uzadı. Alice’in solundaki pencerede bir arı tembel tembel cama çarpıyordu. Herkes oturduğu yerde kımıldanmaya başladı.

Bayan Brady yılmadan gözlerini kalabalığın üzerinde gezdiriyordu. “Hadi. Yetimlere Yardım Kampanyası gibi bir vaka daha yaşamayalım.”

Birden herkes başını eğip ayakta kalırlarına bakmaya başladı.

“Tek kişi bile yok mu? Gerçekten mi? Pekâlâ... Öyleyse ilk gönüllü Izzy olsun.”

Kalabalığın arasına yarı gizlenmiş ufak tefek, neredeyse yusuvarlak bir kız elini ağzına götürdü. Alice dudak hareketlerinden kızın itiraz edercesine, “Anne!” dediğini gördü.

“İlk gönüllü tamam. Benim küçük kızım ülkemize olan vazifesini yerine getirmekten çekinmez, öyle eğil mi Izzy? Başka gönüllü?”

Kimseden ses çıkmadı.

“Kimse istemiyor mu? Eğitimin önemli olduğunu düşünmüyor musunuz? Yeterli eğitim alamayacak pozisyonadaki şanssız vatandaşlarımızı teşvik etmemiz gerekmiyor mu sizce?” Öfkeli bakışlarını kalabalıkta gezdirdi. “Beklediğim yanıt bu değil.”

“Ben gönüllüyüm” dedi Alice sessizliğin içinde.

Bayan Brady elini gözlerine siper ederek görmeye çalıştı. “Sen misin Bayan Van Cleve?”

“Evet benim. Alice.”

“Olmaz” diye fısıldadı Bennett telaşla.

Alice öne eğildi. “Kocam az önce vatandaşlık görevinin önemine ne kadar çok inandığını söylüyordu, tıpkı sevgili annesi gibi, o yüzden gönüllü olmaktan mutluluk duyuyorum.” Kalabalığın bakışlarını üzerinde hissedince Alice’in tüyleri diken diken oldu.

Bayan Brady yelpazesini biraz daha hızlı sallamaya başladı. “Ama... sen çevreyi iyi tanı mıyorsun tatlım. Bunun pek akıllıca olacağını sanmıyorum.”

“Evet” diye tısladı Bennett, “sen çevreyi iyi bilmiyorsun Alice.”

“Ben ona öğretirim” dedi Margaret O'Hara başıyla Alice'i işaret ederek. “Bir-iki hafta birlikte dolaşırız. Yol-

ları iyice öğrenene kadar onu kasabaya yakın bölgelere gönderebiliriz.”

“Bak Alice...” diye fısıldadı Bennett. Ne diyeceğini şaşırıp babasına baktı.

“Ata binmeyi biliyor musun?”

“Dört yaşından beri.”

Bayan Brady memnuniyetle topukları üzerinde dikildi. “Tamam öyleyse Bayan O’Hare. İki kütüphaneciniz daha oldu.”

“İlk adımı attık.”

Margery O’Hare Alice’e gülümsedi, Alice de adeta ne yaptığının farkında olmaksızın kadının gülümsemesine karşılık verdi.

“Bana kalırsa bu hiç de iyi bir fikir değil” dedi George Simmonds. “Yarın Vali Hatch’e yazıp ona da anlatacağım. Bence genç kadınları tek başlarına yollamak felakete davetiye çıkarmaktan başka bir şey değil. Bu mantıksızca proje ister First Lady’nin ister bir başkasının fikri olsun dine aykırı düşünceleri ve kötü davranışları teşvik etmekten başka bir işe yaramaz. İyi günler Bayan Brady.”

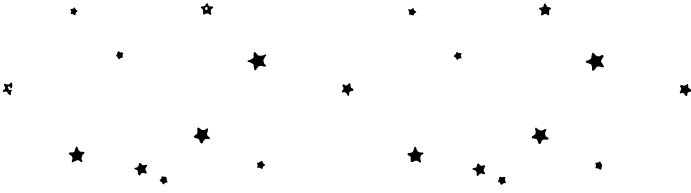
“İyi günler Bay Simmonds.”

Herkes yavaş yavaş yerinden kalkmaya başladı.

Dışarı çıkarlarken Margery O’Hare, “Pazartesi sabahı kütüphanede görüşürüz” dedi. Elini uzatıp Alice’le tokalaştı. “Bana Marge diyebilirsin.” Gökyüzüne baktıktan sonra kafasına geniş kenarlı deri bir şapka geçirip büyük bir katıra doğru yürümeye başladı, hayvana sanki sokakta rastladığı eski bir dostuymuş gibi heyecanla selam verdi.

Bennett onun uzaklaşmasını izledi. “Bayan Van Cleve, siz ne yaptığınızı sanıyorsunuz?”

Alice ancak Bennett bir kez daha tepkilerle tepkilerden sonra bunun kendi adı olduğunu hatırladı.

2

Baileyville'i diğer güney Apalaşya kasabalarından farklı kılan hiçbir özellik yoktu. İki dağ sırası arasına konuşlanmıştı, kasabanın kimi tuğladan kimi ahşaptan yapılmış binalarla çevrili iki anayolu V şeklinde birleşiyordu. Bu anayollar da uzaktaki küçük vadilere doğru alçalan ya da ağaçlarla kaplı tepelere serpiştirilmiş dağ evlerine doğru tırmanan dolambaçlı patikalara ayrılıyordu. Derenin üst kesimindeki bu evlerde eskiden daha varlıklı ve saygın aileler oturuyordu –düz kesimlerde daha meşru bir yaşam sürmek kolaydı, yüksek ve ıssız bölgelerde de içki saklamak– ama zaman ilerleyip madenciler ve denetçiler bölgeye akın edince küçük kasaba ve çevresinin nüfus özellikleri de hiç fark edilmeden değişmiş, artık yolun hangi tarafında oturduklarına bakarak kimin kim olduğunu söyleme imkânı kalmamıştı.

Baileyville WPA Atlı Kütüphanesi Split Creek'in yukarısındaki son ahşap kulübeyi merkez olarak kullanacaktı; buraya anayoldan sağa sapıp memur, esnaf ve yetiştirdikleri mahsulleri takas ederek geçimlerini otunduğu sokağaktan geçerek varılıyordu. Kulübe, ilkbahardaki su baskın-

larından korunmak için payandaların üzerine oturtulmuş çoğu alçak yapıdan farklı olarak direkt zemin üzerine inşa edilmişti. Kısmen sol tarafındaki devasa meşe ağacının gölgesinde kalan yapı yaklaşık on beşe on iki adım ölçülerindeydi. Kulübeye çöktü çökecek birkaç ahşap basamak-tan çıkılarak giriliyordu, arka tarafta da zamanında ineklerin geçmesi için geniş tutulmuş tahta bir kapı vardı.

Bennett bu işe hangi akla hizmet giriştiğini kahvaltıda bir kez daha sorunca Alice iki adama, “Bu sayede kasabadaki herkesi tanımış olacağım” dedi. “Sizin istediğiniz de bu değil miydi? Hem bütün gün Annie’nin ayağının altında dolaşmamış olurum.”

Alice İngiliz aksanını fazlasıyla abartınca ona karşı çıkmakta zorlandıklarını keşfetmişti. Son birkaç haftadır böyle konuşuyordu. “Ve elbette bu vesileyle kimlerin dini konularda desteğe ihtiyaç duyduğunu da öğrenmiş olacağım.”

Bay Van Cleve ağzının kenarındaki domuz kıkırdığı parçasını alıp dikkatle tabağının yanına bırakırken, “Hakkı var” dedi. “Çocuğunuz olana kadar bununla meşgul olabilir.”

Alice ve kocası birbirlerine bakmamaya özen gösterdiler.

*

Şimdi Alice çizmeleriyle patikanın tozunu kaldırarak tek katlı binaya yaklaşıyordu. Elini alnına götürüp gözlerini kısarak baktı. Yeni boyanmış tabelada ABD ATLI KÜTÜPHANESİ, WPA yazıyor, içeriden kesik kesik çekiç sesleri geliyordu. Bay Van Cleve önceki akşam içkiyi biraz fazla kaçırmış ve evde herkesin her yaptığına kusura bulmaya kararlı bir şekilde uyuyormuştu. Nefes almak da buna dahildi. Alice de binici pantolonunu giyip evden

çıkılmış, sonra da gidecek bir yeri olmasının getirdiği mutlulukla yaklaşık bir kilometrelik yolu kendi kendine şarkılar mırıldanarak yürümüştü.

Birkaç adım kala durup içeriyi görmeye çalışırken yaklaşmakta olan bir aracın hafif motor uğultusunu duydu, buna ne olduğunu çıkaramadığı daha düzensiz bir ses eşlik ediyordu. Başını çevirince kamyonu gördü, hemen ardından da sürücünün yüzündeki büyük şaşkınlığı fark etti. “*Hey! Dikkat et!*”

Alice başını hızla çevirince binicisiz bir atın dar yoldan dörtlü üstüne geldiğini gördü, atın üzengileri savrulup duruyor, dizginler uzun ince bacaklarına dolanıyordu. Kamyon şoförü ata çarpmamak için direksiyonu kırarken at ürkerek tökezleyip Alice’i yere devirdi.

Alice iş tulumu giymiş bir çift bacağın üstünden atladığını, deli gibi çalan kornayı ve toynak seslerini belli belirsiz algılayabildi. *Hoo... hoo... Sakin ol dostum...*

“Of.” Alice dirseğini ovuşturdu, başı darbenin etkisiyle zonkluyordu. Sonunda yattığı yerden doğrulduğunda birkaç metre ötede bir adamın atın dizginlerini tuttuğunu ve sakinleştirmek için boynunu okşadığını gördü. Atın gözlerinin akı görünüyor, damarları dışarı fırlamış boynu kabartma haritaları andırıyordu.

“Aptal herif!” Genç bir kadın onlara doğru koşuyordu. “İhtiyar Vance kornaya kasten basınca at da beni sırtından attı.”

“İyi misiniz? Attan düşmüşse dönmüşsünüz.” Bir el uzanıp Alice’in ayağa kalkmasına yardım etti. Alice gözlerini kırptırarak ayağa kalktıktan sonra elin sahibine baktı: uzun boylu adamın üstünde bir iş tulumuyla kareli gömlek vardı, gözlerinden yomuşak bir sefkat okunuyordu. Ağzının bir ucunda hâlâ bir çivi duruyordu. Çivi

avucuna tükürüp cebine soktuktan sonra tokalaşmak için elini uzattı. “Frederick Guisler.”

“Alice Van Cleve.”

“İngiliz gelin.” Adamın avucu nasırlardan kaskatıydı.

Beth Pinker göründü, nefes nefese kalmıştı, homurdanarak aralarına girip dizginleri Frederick Guisler’ın elinden kaptı.

“Scooter, sen doğuştan beyinsizsin.”

Adam ona döndü. “Sana söylemiştim Beth. Bir yarış atını böyle dörtnala koşturamazsın. Heyecandan aklını kaybetmiş. Oysa ilk yirmi dakika yürütürsen gün boyunca uslu durur.”

“Yürütmeye vakit mi var? Öğleye kadar Paint Lick’te olmam gerekiyor. Kahretsin, en iyi pantolonum delinmiş.” Beth atı binek taşına doğru sürükledi, hâlâ kendi kendine söyleniyordu, sonra birden döndü. “Aa, sen yeni gelen kızmısın? Marge yolda olduğunu haber vermemi istedi.”

“Teşekkür ederim.” Alice elini havaya kaldırdı, sonra avucuna yapışıp kalan küçük taşları temizledi. Beth heybeleri kontrol edip söylenerek atı çevirdi, sonra da yan yan bir eşkinle yeniden yola çıktı.

Frederick Guisler Alice’e dönüp başını iki yana salladı. “İyi olduğunuza emin misiniz? İsterseniz biraz su getirebilirim.”

Alice dirseği zonklamıyormuş ve az önce üst dudağının bir kum tabakasıyla süslendiğini fark etmemiş gibi kayıtsız görünmeye çalışıyordu. “Ben iyiyim. Sadece... şu şeyde biraz oturayım.”

“Sundurmada mı?” Adam sırtıttı.

“Evet, o dediğinizden.”

Frederick Guisler Alice’i kendine baktı. Kütüphanenin duvarlarına çam kerestesinden raflar yapıyordu,

rafların altında da kutularında bekleyen kitaplar duruyordu. Duvarlardan biri şimdiden ciltlerle dolmuştu bile, kitapların her biri düzgünce etiketlenmişti, köşedeki yığın da okunup iade edilmiş kitaplardı herhalde. Van Cleve'in evinin aksine bu küçük yapı bir amaca hizmet ettiğini, işe yarar bir hale geleceğini hissettiriyordu.

Alice kıyafetlerindeki tozu silkeleyerek otururken yolun karşı tarafından iki genç kadın geçti, ikisi de gofre kumaştan uzun etekler giymiş, güneşten korunmak için geniş kenarlı şapkalar takmıştı. Yolun karşısından Alice'e baktıktan sonra kafa kafaya verip bir şeyler konuştular. Alice gülümseyerek bir elini onları selamlamak için te-reddüt içinde havaya kaldırdı ama kadınlar kaşlarını çatarak başlarını çevirdiler. Alice içini çekerek bunların Peggy Foreman'ın arkadaşları olabileceğini düşündü. Bazen boynuna üstünde *Hayır, sevgilisi olduğundan haberim yoktu* yazan bir tabela asmayı düşünüyordu.

"Fred daha ata binmeden düştüğünü söyledi. İyi iş çıkarmışsın."

Alice kafasını kaldırınca Margery O'Hare'in kendisine baktığını gördü. Son derece uzun kulakları olan çirkin, yapılı bir atın sırtındaydı, arkasında da daha küçük, kah-verengi-beyaz bir midilli vardı.

"Şey... ben aslında..."

"Hiç katıra bindin mi?"

"Bu bir katır mı?"

"Evet. Ama ona söyleme. Kendini Arap aygırı sanıyor." Margery geniş kenarlı şapkasının altından gözlerini kısarak Alice'e baktı. "Bu küçük alacalıya, Spirit'e binebilirsin. Biraz fazla kıpır kıpırdır ama adımını tıpkı benim Charley gibi sağlam atar. Ayrıca fiyatı da uygundur. Diğer kız gelmiyor."

Alice ayağa kalkıp küçük kısrakın beyaz burnunu okşadı. At gözlerini hafifçe kapadı. Kirpikleri yarı kah-verengi yarı beyazdı, üzerinden tatlı bir ot kokusu yayı-lıyordu. Alice birden on dört yaşındayken büyükanne-sinin Sussex'teki çiftliğinde at binerek geçirdiği yazları hatırladı, o zamanlar sürekli nasıl davranması gerekti-ğiyle ilgili uyarılar almıyor ve bütün günü dışarıda ge-çirebiliyordu.

Çok düşüncesizsin Alice.

Kısrakın kulaklarına doğru eğilip kokusunu içine çekti.

“Onunla sevişecek misin yoksa sırtına mı bineceksin?”

“Şimdi mi?” dedi Alice.

“Bayan Roosevelt'ten izin mi bekliyorsun? Hadi, git-memiz gereken yerler var.”

Hiç beklemezsizin katırı çevirdi, küçük kısrak katırın peşine düşünce Alice kendini apar topar midillinin üstüne attı.

İlk yarım saat Margery O'Hare pek konuşmadı, Alice de sessizce ona eşlik ederek bu garip at sürme tarzına ayak uydurmaya çalıştı. Margery İngiltere'de birlikte at bindiği kızlar gibi sırtını dik, topuklarını aşağı dönük ve çenesini yukarıda tutmuyordu. Hayvanın üzerinde gev-şek oturuyor, katırı yamaçlara çıkarıp indirirken her hareketle bir fidan gibi savruluyordu. Katırla Alice'le ko-nuştuğundan daha fazla konuşuyordu, bazen hayvana çı-kışıyor bazen de şarkı söylüyordu, arada bir yanında biri daha olduğunu hatırlamış gibi eyerinde 180 derece dönüp arkaya doğru bağıırıyordu: “Her şey yolunda mı?”

“Evet!” diyordu Alice, bir yandan da geri dönüp kasa-baya doğru kaçmaya çalışan kısrakın üstünde dengeğini sağlamaya çalışıyordu.

Alice'in bir haykırış koparmasının ardından, "Seni de-
niyor, hepsi bu" dedi Margery. "Patronun kim olduğunu
bir kez gösterdikten sonra pekmez gibi tatlı olacaktır."

Alice kısrakın sinirlenerek tekrar hamle yapmaya ha-
zırlandığını hissettiğinden pek ikna olmamıştı ama Mar-
gery bu iş için uygun olmadığına kanaat getirmesin diye
sesini çıkarmadı. Kasabanın mısır, domates ve yeşillik
dolu, çitle çevrili bahçelerinin arasından geçerken Mar-
gery rastladıkları birkaç kişiyi şapkasıyla selamladı. Ke-
reste taşıyan devasa bir kamyon geçerken at ve katır kısa
süreliğine huysuz sesler çıkararak ayak dirediler ama az
sonra kasabadan çıkıp dik bir yokuşa vurmuşlardı bile.
Yol genişleyince Margery yan yana gidebilmeleri için bi-
raz yavaşladı.

"Demek İngiltere'den gelen kız sensin."

"Evet." Alice alçak bir daldan sakınmak için eğildi.
"Hiç İngiltere'ye gittin mi?"

Margery ileri doğru baktığı için Alice onun ne dediğini
güçlkle duyuyordu. "Lewisburg'un doğusundan öteye hiç
geçmedim. Kız kardeşim orada yaşıyordu."

"Taşındı mı peki?"

"Öldü." Margery kolunu kaldırıp ince bir dal kopardı,
sonra dizginleri katırın boynuna bırakarak dalın yaprak-
larını koparmaya başladı.

"Çok üzıldüm. Başka kardeşin var mı?"

"Vardı. Bir kız, beş erkek. Şimdi sadece ben kaldım."

"Baileyville'de mi yaşıyorsun?"

"Çok yakınında. Doğduğum evde yaşıyorum."

"Tüm hayatın boyunca orada mı oturdun?"

"Evet."

"Pek meraklı biri değilsin herhalde."

"Neyi merak edeyim ki?"

Alice omuz silkti. “Bilmem. Başka bir yere gitmek nasıl olurdu diye mesela?”

“Neden? Senin geldiğin yer buradan daha mı iyiydi?”

Alice ailesiyle yaşadığı evin oturma odasındaki ezici sessizliği, ön kapının hafif gıcırtısını, her cumartesi sabahı dışlarının arasından ahenksiz bir ısıklık çalarak otomobilini parlatan babasını, pazar günleri özenle ütülenmiş masa örtüsünün üzerine yerleştirilen balık çatallarıyla kaşıklarını düşündü. Yemyeşil çayırlara, iki taraflarında yükselen devasa dağlara baktı. Bir atmaca gökyüzünün uçsuz bucaksız maviliğinde bir daire çizerek öttü. “Muhtemelen hayır.”

Margery Alice’in yetişmesi için yavaşladı. “Burada ihtiyacım olan her şey var. Ne istersem onu yapıyorum, insanlar da genelde beni kendi halime bırakıyor.” Eğilip kırsağın boynunu okşadı. “Tam istediğim gibi.”

Alice Margery’nin konuyu kapatmak ister gibi konuştuğunu duyunca sustu. Sonraki birkaç kilometreyi hiç konuşmadan aldılar, Alice eyerin şimdiden dizlerinin iç kısmına rahatsız edici bir biçimde sürtündüğünün farkındaydı, başı da günün sıcağından yanmaya başlamıştı. Margery ağaçların arasındaki bir açıklıktan sola döneceklerini işaret etti.

“Şimdi biraz hızlanacağız. Dizginleri sıkı tutsan iyi edersin, seninki yine dönmeye kalkabilir.”

Alice küçük atın ileri atıldığını hissetti, atları eşkin sürerek çıktıkları uzun ve taşlık yokuş yavaş yavaş gölgelere bürünmeye başladı, sonunda dağa varmışlardı, atlar boyunlarını uzatmış, ağaçların arasındaki dik taşlık patikayı çıkmak için harcadıkları efor yüzünden burunlarını aşağı indirmişlerdi. Alice serin havayı içine çekince ormanın tatlımsı rutubet kokusunu aldı, şipirlika / ağaçların arasından süzülen ışıkla benek benekti, yapraklar başla-

rının üstünde bir katedralin kubbesini andırıyor, dallardan kuş cıvıltıları dökülüyordu. Yokuşu çıkmaya devam ederlerken Alice atın boynuna yaslandı ve birden kendini hiç ummadığı kadar mutlu hissetti. Yavaşladıklarında yüzüne kocaman bir gülümsemenin yayıldığını fark etti. Bu çarpıcı bir duyguydu, sanki felç olmuş kolunu yeniden oynatmış gibi hissediyordu.

“Bu kuzeydoğu güzergâhı. Sekiz farklı güzergâh planlamanın akıllıca olacağını düşündüm.”

“Tanrım, ne kadar güzel” dedi Alice. Hiçliğin içinden fırlamış gibi görünen ve doğal bir sığınak oluşturan kum rengi devasa kayalara bakakaldı. Her tarafta dağın yüzünden yatay olarak dışarı fırlamış ya da yüzyılların yağmuru ve rüzgârı sonucu doğal taş kemerler şeklini almış kalın kaya katmanları görölüyordu. Alice şimdi burada kasabadan, Bennett’tan ve babasından uzaktaydı ve bu uzaklık sadece coğrafi bir uzaklık değildi. Yerçekiminin aynı şekilde işlemediği yeni bir gezegene inmiş gibiydi. Otların arasındaki cırcırböceklerini, kuşların yukarıda sessizce kayar gibi süzülüşünü, atların sinekleri kovmak için kuyruklarını tembelce savuruşlarını duyuyordu.

Margery katırı bir kaya çıkıntısının altına götürüp Alice’e de aynını yapmasını işaret etti. “Şunu görüyor musun? Şu çukuru? O bir tahıl çukuru. Tahıl çukuru nedir biliyor musun?”

Alice kafasını iki yana salladı.

“Kızılderililerin tahıl tanelerini ezerek öğüttükleri çukur. Şuraya bakarsan taşın üzerindeki iki yıpranmış izi görebilirsin, işte kadınlar çalışırken ihtiyar şefin oturup kıcını koyduğu yer burası.”

Alice yanaklarının kızandığını hissetti, gülmek için kendini zor tuttu. Başını kaldırıp ağaçlara baktı, içini dol-

duran huzur yok olmaya başlamıştı. “Peki onlar... hâlâ buralarda mı?”

Margery geniş kenarlı şapkasının altından bir an Alice’e baktı. “Güvendesin Bayan Van Cleve. Bu saatlerde genelde öğle yemeğine giderler.”

Bir demiryolu köprüsünün gölgesinde durup sandviçlerini yediler, öğleden sonra hiç durmadan dağ yolunda ilerlemeye devam ettiler, patikalar öyle dönemeçli ve karmaşıktı ki Alice nerede olduklarını ya da ne yöne gittiklerini anlayamıyordu. Yüksek ağaç tepeleri güneşi ve gölgeleri gizlediğinden kuzeyin hangi taraf olduğunu anlamak zordu. Margery’ye tuvalet ihtiyaçlarını gidermek için nerede durabileceklerini sordu, Margery elini havada salladı. “Hangi ağacın altını istersen, seç birini.”

Yeni arkadaşı pek fazla sohbet etmiyordu, kısa ve öz konuşuyor, genelde kimin ölüp kimin hayatta kaldığından bahsediyordu. Söylediğine göre kendi soyu da Cherokee Kızılderililerine dayanıyordu. “Büyük büyükbabam bir Cherokee’yle evlenmiş. Saçlarımı ve dümdüz burnumu Cherokeeelerden almışım. Ailecek biraz koyu tenliyiz, gerçi kuzenim albino olarak doğdu.”

“Onun görünüşü nasıl?”

“Ancak iki yıl yaşadı. Bir bakırkafa onu soktu. Isırığı görene kadar herkes onun huysuzluk ettiğini sandı. Anladıklarındaysa iş işten geçmişti. Yılanlara dikkat etmelisin. Onlar hakkında bir şeyler biliyor musun?”

Alice başını iki yana salladı.

Margery insanın yılanlar hakkında bilgisinin olmaması inanılmaz bir şeymiş gibi gözlerini kırıştırdı. “Pekâlâ, zehirli olanların başları genellikle kürek gibi geniş olur.”

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

“Anladım.” Alice bir an bekledi. “Köşeli küreklerden

mi? Ya da kazmak için sivri uçlu olanlardan mı? Babamda daha ince uzun bir tane de vardı, o da...”

Margery içini çekti. “Belki de şimdilik bütün yılanlardan uzak dursan iyi olur.”

Dereden uzaklaşıp yükseklerle çıkarlarken Margery düzenli aralıklarla katırdan inip ağaçlardan birine kırmızı bir sicim bağlıyor, sonra sicimin ucunu ya çakısıyla kesiyor ya da dişleriyle koparıp ağzında kalan parçaları tükürüyordu. Söylediğine göre bu sicimler Alice’in yolunu bulmasına yardım edecekti.

“Sol tarafta ihtiyar Muller’ın evi var, gördün mü? Bacadan çıkan dumanları görüyor musun? Burada karısı ve dört çocuğuyla birlikte oturuyor. Kadın okuma bilmiyor ama en büyük oğlan biliyor, annesine de öğretecek. Muller okumayı öğrenmelerine pek sıcak bakmıyor ama şafaktan alacakaranlık çökene kadar madende olduğu için ben yine de onlara kitaplar getiriyorum.”

“Peki kızmıyor mu?”

“Haberi yok ki. Eve gelip yıkanıyor, karısı ne pişirdiyse yiyip güneş batarken yatıyor. Madencilerin işi ağır, döndüklerinde bitkin düşmüş oluyorlar. Hem kadın kitapları giysi sandığında saklıyor. Adam sandığa hiç bakmıyor.”

Anlaşılan Margery birkaç haftadır tek başına kütüphanecilik faaliyeti yürütüyordu. Payandalar üstündeki küçük muntazam evlerin, tahta kiremitten çatılarıyla üflesen yıkılacak gibi duran harabeye dönmüş kulübelerin, önündeki yıkık dökük tezgâhlarda sebze meyve satılan barakaların yanından geçtiler. Margery her birini tek tek gösterip orada kimin oturduğunu, okuma bilip bilmediklerini, kitapları onlara nasıl vereceklerini ve hangi evlerden uzak durmak gerektiğini açıkladı. Genellikle de kaçak işi ürettimiye çalışanların evlerinden uzak durmak gerekiyordu. Bunlar

ormandaki gizli imbiklerde içki damıtıyorlardı. İçlerinde bunu yaparken gördüğünüz takdirde sizi vuracak olanlar ve damıttığı içkiyi içtiğinde yanına yaklaşmamanız gerekenler vardı. Margery herkes hakkında her şeyi biliyor gibiydi ve bildiklerini yine aynı kısa ve öz tarzıyla anlatıyordu.

Burası Bob Gillman'ın eviydi –Detroit'teki fabrikada kolunu makineye kaptırdıktan sonra dönüp babasıyla yaşamaya başlamıştı. Şunda da Bayan Coglan oturuyordu – kocası onu çok kötü dövüyormuş, adam bir gün eve tek gözü şişmiş vaziyette gelince kadın bunu fırsat bilip onu yatak çarşafının içine dikip bir sopayla dövmüştü, ta ki adam bir daha yapmayacağına yemin edene kadar. Şurası da iki kaçakçı imbiğinin patladığı yer, patlamanın sesi iki vilayet öteden duyulmuştu. Campbell'lar hâlâ Mackenzie'leri suçluyor, arada bir kafayı bulduktan sonra gelip önünden geçerken evi kurşunluyorlardı.

“Hiç korkmuyor musun?” diye sordu Alice.

“Korkmak mı?”

“Buralarda tek başına dolaşmaktan yani. Anlattıklarını bakılırsa insanın başına her şey gelebilir.”

Margery bu şimdiye dek hiç aklına gelmemiş gibi baktı. “Yürümeye başladığımdan beri bu dağlarda at biniyorum. Beladan uzak dururum.”

Alice'in kuşkusu yüzünden okunmuş olmalıydı.

“Zor bir şey değil. Hayvanlar su birikintilerinin başına nasıl toplanır biliyor musun?”

“Şey, pek sayılmaz. Surrey'de öyle pek büyük su birikintileri yok.”

“Afrika'ya gidersen filin aslanın yanında su içtiğini görürsün, aslan da suaygırının yanında, suaygırı da ceylanın yanında. Ve hiçbir bir diğerini rahatsız etmez, değil mi? Neden biliyor musun?”

“Hayır.”

“Çünkü birbirlerini iyi okurlar. İhtiyar ceylan aslanın sakın bir ruh halinde olduğunu ve sadece su içmek istediğini görür. Suaygırı da gayet huzur içindedir, işte böylece yaşar ve diğerlerinin de yaşamasına izin verirler. Ama hepsini akşam alacasında bir ovaya koy, aynı aslanın gözleri parlayarak sinsice dolandığını görürsün... ceylanlar da kaçmayı bilirler elbette, hem de çok hızlı kaçarlar.”

“Burada yılanlardan başka aslanlar da mı var?”

“İnsanları okursun Alice. Uzaktan birini görürsün, evine dönen bir madenciye, yürüyüşünden yorgun olduğunu ve tek isteğinin evine gidip karnını doyurduktan sonra yatıp dinlenmek olduğunu anlarsın. Aynı madenciye bir cuma akşamı gece kulübünün önünde, yarım şişe bourbon’u mideye indirmiş vaziyette ve sana pis pis bakarken görürsen ne olur peki? Hiç yaklaşmazsın, öyle değil mi?”

Bir süre konuşmadan ilerlediler.

“Şey... Margery?”

“Evet?”

“Eğer şeyden daha doğruya –neresiydi, Lewisburg mü?– hiç gitmediysen Afrika’daki hayvanlar hakkında nasıl bu kadar çok şey biliyorsun?”

Margery dizginlere asılıp kısırağını durdurdu ve dönüp Alice’e baktı. “Bana bunu ciddi ciddi mi soruyorsun?”

Alice gözlerini ona dikti.

“Benden de seni kütüphaneci yapmamı istiyorsun ha?”

Alice ilk kez Margery’nin güldüğünü gördü. Margery peçeli baykuş gibi ötüyordu, Salt Lick’e geri dönerlerken bile kahkahaları kesilmemişti.

“Ee, günün nasıl geçti?”

“Güzeldi, teşekkür ederim.”

Poposunun ve uyluklarının ağrısından tuvalete neredeyse ağlayarak oturduğunu söylemek istemedi. Yanından geçtikleri ve duvarlarının Margery’nin dediğine göre, “kışın içeri rüzgâr girmesin diye” iç taraftan gazete kâğıdıyla kaplanmış olduğunu gördüğü ahşaptan yapılmış küçük kulübelerden de bahsetmedi. Kat ettiği yolun ölçüsünü algılayabilmek için zamana ihtiyacı vardı, dikey bir manzaranın içinde yatay bir rota izlemişler gibi hissediyordu, hayatında ilk defa tam anlamıyla doğanın içinde olmuştu. Devasa kuşları, sıçrayarak koşan geyikleri, minicik mavi kuyruklu kertenkeleleri görmüştü. Yolda onlara küfreden dişsiz adamdan ya da dört küçük çocuğu anadan üryan etrafta koşturup duran bitkin genç anneden söz etmese de olurdu. Ama yine de günün büyük bölümü fevkalade geçmişti, eşsiz bir gündü, yaşadığı güzellikleri bu iki adamla paylaşmayı gerçekten istemiyordu.

İçkisinden bir yudum alan Bay Van Cleve, “Duyduğuma göre Margery O’Hare’le birlikte dolaşmışsın” dedi.

“Evet. Isabelle Brady de vardı.” Isabella’nın gelmediğini söylemek istemedi.

“O’Hare kızından sakınsan iyi edersin. Belalı biridir.”

“Belalı mı?”

Alice Bennett’in dik dik kendisine baktığını gördü: *sakın bir şey söyleme.*

Bay Van Cleve çatalını Alice’e doğrulttu. “Beni iyi dinle Alice. Margery O’Hare kötü bir aileden geliyor. Buradan Tennessee’ye kadar Frank O’Hare gibi adisini bulamazsın. Sen burada yenisin, bunun ne anlama geldiğini bilmezsin. Ah tabii, bugünlerde kitaplarla ve havalı sözlerle kendini pek bir hoş gösteriyon ama sözünde/hâlâ aynı kişi, tıpkı diğer işe yaramaz O’Hare’ler gibi. Buralarda

hiçbir saygıdeğer hanımefendi oturup onunla çay içmez, demedi deme.”

Alice içinden bir hanımefendiyle çay içmek Margery O'Hare'in umurunda mı acaba diye düşündü. Annie'den mısır ekmeği tabağını alıp kendi tabağına bir dilim ekmek koyduktan sonra diğerlerine uzattı. Sıcığa rağmen kurt gibi aç olduğunu fark etti. “Lütfen endişe etmeyin. Margery sadece bana kitapların nerelere dağıtılacağını gösteriyor.”

“Benden söylemesi. Onunla fazla dolaşma. Pisliğini sana da bulaştırmasın.” Bay Van Cleve mısır ekmeğinden iki dilim alıp yarım dilimi doğrucu ağzına attıktan sonra bir dakika kadar ağzını açarak çiğnedi. Alice yüzünü buruşturarak başını çevirdi. “Ne tür kitaplarım bunlar?”

Alice omuz silkti. “Sıradan kitaplar. Mark Twain ve Louisa May Alcott, kovboy hikâyeleri, ev işlerine yardımcı kitaplar, yemek kitapları, bu türden şeyler işte.”

Bay Van Cleve başını iki yana salladı. “Bu dağ ahalisinin yarısı tek kelime bile okuyamaz. Henry Porteous bunun zaman ve para kaybı olduğunu düşünüyor, şunu söylemeliyim ki ben de onunla aynı fikirdeyim. Ayrıca dediğim gibi, Margery O'Hare'in içinde olduğu hiçbir işten hayır gelmez.”

Alice tam Margery'yi savunmak için ağzını açacaktı ki kocası masanın altından dürtünce vazgeçti.

“Bilemem.” Bay Van Cleve ağzının kenarına bulaşan salçalı sosu sildi. “Karım hayatta olsaydı böyle bir girişimi onaylamazdı, bundan eminim.”

“Ama hayır işlerini desteklermiş, Bennett bana öyle söyledi” dedi Alice.

Bay Van Cleve masanın kenarından Alice'e baktı. “Desteklerdi evet. Çok dindar bir kadındı.”

Alice az sonra, “Bence imansız aileleri okumaya teşvik edersek onları kutsal yazıları ve İncil’i okumaya da yönlendirebiliriz, bu da herkes için iyi olur” dedi tatlı tatlı gülümseyerek. Masanın üstüne eğildi. “Düşünebiliyor musunuz Bay Van Cleve, tüm o aileler sonunda İncil okuyarak Tanrı’nın sözünü gerçekten kavrayabilecekler. Bu harika olmaz mı? Eminim karınız da böyle bir şeyi desteklerdi.”

Uzun bir sessizlik oldu.

“Şey, evet” dedi Bay Van Cleve. “Haklı olabilirsin.” Konunun kapandığını göstermek ister gibi başını salladı, en azından şimdilik. Alice kocasının rahatlayarak oturduğu yerde hafifçe gevşediğini gördü ve ondan bu yüzden nefret etmeseydim keşke diye düşündü.

Alice üç gün içinde Kentucky’deki herkesten çok Margery O’Hare ile –ailesi kötü olsun olmasın– vakit geçirmeyi tercih edeceğini anladı. Margery fazla konuşmuyordu. Kadınları sonu gelmeyen çay içme ve yorgan dikme seanslarına yönlendiren dedikoduya karşı, üstü kapalı olsun olmasın, bütünüyle ilgisizdi. Alice’in dış görünüşüyle, düşünceleriyle ya da geçmişiyle de ilgilenmiyordu. Nereye isterse oraya gidiyor, ne düşünüyorsa onu söylüyor, başka herkesin işine geldiği gibi kibar sözlerin arkasına saklanmıyordu.

Aa, İngiliz modası bu mu? Ne kadar ilginç.

Demek Bay Van Cleve karısının dağlarda tek başına at sırtında gezmesinden memnun, öyle mi? Yüce Tanrım.

Belki onu İngiliz usullerine ikna etmişsindir. Ne kadar... değişik.

Alice şaşırarak Margery’nin evet gibi davranışını fark etti.

Bu öyle olağandışı bir düşünceydi ki kendini uzaktan kadını incelerken buldu, bu şaşırtıcı özgürlüğü nasıl kazandığını anlamaya çalışıyordu. Ama henüz bunu soracak kadar cesur değildi, belki de hâlâ fazla İngiliz'di.

Alice Bennett'in otomobille götürme teklifini reddedip baba oğlu kahvaltıda baş başa bıraktıktan sonra, sabah yediyi biraz geçte, daha otların üstü çiyli kaplıyken kütüphaneye varıyordu. Tıpkı Margery gibi sık sık atlardan biriyle konuşurken bulunduğu Frederick Guisler'la selamlaşıp şafak serinliğinde nefeslerinden buharlar yükselen Spirit ve katırın bağlı olduğu arka tarafa geçiyordu. Artık neredeyse tamamlanmış olan kütüphane rafları ta New York'tan ve Seattle'dan bağışlanmış kitaplarla doluydu. (WPA kütüphanelerden bağışta bulunmalarını istemişti, haftada iki kez ambalaj kâğıdına sarılı paketler geliyordu.) Bay Guisler Berea'daki bir okul tarafından bağışlanan eski masayı onarmıştı, bu sayede kütüphaneye girip çıkan kitapların kaydını tuttukları deri kaplı devasa defteri koyacak bir yerleri olmuştu. Sayfalar hızla doluyordu: Alice, Beth Pinker'ın sabah 5'te yola çıktığını keşfetmişti, Margery de her gün onunla buluşmadan iki saatlik at yolculuğu yapmış, dağlardaki uzak evlere kitapları dağıtmış oluyordu. Listeyi tarayınca Margery ve Beth'in nerelere gittiklerini görebiliyordu.

Çarşamba 15

Farley ailesinin çocukları, Crystal – dört çizgi roman

Bayan Petunia Grant, Yellow Rock'ta Müdürün Evi –iki cilt Ladies' Home Journal (Şub, Nisan 1937), tek cilt Siyah İnci Anna Sewell (34. ve 35. sayfalarda mürekkep lekeleri var)

Bay F. Homer, Wind Cave –tek cilt Folk - Medicine Dr. Jarvis

Fritz Kardeşler, The End Barn, White Ash – tek cilt Cimar-ron Edna Ferber, Magnificent Obsession Lloyd C. Douglas (not: arkadan üç sayfası eksik, kapak sudan hasar görmüş)

Alice Frederick Guisler'ın rafları yerleştirmesine yardım ederken kitapların nadiren yeni olduğunu, genellikle de bazı sayfalarının ya da kapaklarının olmadığını fark etti. Guisler otuzlarının sonlarında ince yapılı bir adamdı, teni güneşten yanmıştı, tıpkı kendisi gibi at yetiştiren, hatta Alice'in bindiği küçük kısağı da eğitmiş olan babasından miras kalan üç yüz hektarlık bir arazisi vardı. Guisler küçük atın boynunu okşayarak, "Onun da kendine ait fikirleri var" dedi. "Tüm iyi kısrakların kendine ait fikirleri olur." Yüzüne aslında atlardan bahsetmiyormuş gibi fesat bir gülümseme yayıldı.

O ilk haftanın her günü Margery gidecekleri yolu çizerek gösteriyordu, sabah erkenden de yola koyuluyorlardı. Alice Van Cleve evinin boğucu havasından sonra dağ havasını içine çekince başı dönüyordu. Gün ilerledikçe güneşin altında kızan topraktan titreşen buharlar yükseliyor, sineklerin ve ısırın yaratıkların yüzünün etrafında vızıldamadığı dağlara tırmanmak insanı rahatlatıyordu. Daha uzak güzergâhlarda Margery, Alice yalnız çalışmaya başladığında dönüş yolunu bulabilsin diye her dört ağaçtan birine sicim bağlamak için atından iniyor, belirgin işaretleri ve dikkat çeken kayaları gösteriyordu. "Yolu bulamazsan Spirit seni geri getirir. Zehir gibi bir zekâsı vardır."

Alice kahverengi-beyaz renkli küçük ata alışmaya başlamıştı. Spirit'in nerede huysuzluk edip dönmeye çalışacağını, nerede hızlı gitmekten hoşlandığını biliyordu, artık bağırarak yerine atın üstüne doğru eğilip boynunu

okşuyor, o zaman Spirit'in zarif kulakları ileri geri oynuyordu. Alice şimdi hangi yolun nereye çıktığına dair kabaca bir fikre sahipti ve her evin yolunu kendi başına bulmayı umut ederek hepsi için ayrı ayrı haritalar çizip pantolonunun ceplerine sokuşturmuştu. Artık dağlarda geçirdiği zamandan, uçsuz bucaksız manzaranın beklenmedik sessizliğinden, önünde giden Margery'yi görmekten, alçak dallardan sakınmak için eğilmekten, ağaçsız alanlarda sanki doğal yollarla oluşmuş gibi görünen uzak kulübeleri eliyle göstermekten zevk almaya başlamıştı.

"Uzaklara bak Alice" derdi Margery, rüzgâr sesini Alice'e taşırdı. "Kasabanın senin hakkında ne düşündüğünü çok umursama, nasıl olsa elinden bir şey gelmez. Ama kasabadan uzaklara bakarsan güzelliklerle dolu bir dünya görürsün."

Neredeyse bir yıldır Alice ilk kez izlenmediğini hissediyordu. Kıyafetleriyle ya da tavırlarıyla ilgili yorum yapacak kimse yoktu, kimse meraklı bakışlarını üstüne dikmiyor ya da nasıl konuştuğunu duymak için tepesinde dikilmiyordu. Margery'nin neden "kendi haline bırakılmak" istediğini anlamaya başlamıştı. Margery durunca düşüncelerinden sıyrıldı.

"Haydi bakalım Alice." Yıkık dökük bir çitle çevrili bahçesinde tavukların tozun içinde eşelendiği ve büyük bir domuzun bir ağacın yanında homurdandığı evin önünde katırından indi. "Komşularla tanışma vakti geldi."

Alice atından inip dizginleri ön kapıdaki direğe fırlatan Margery'yi takip etti. Atlar hemen başlarını eğip otlamaya koyuldu, Margery eyerindeki torbalardan birini çıkarıp Alice'e peşinden gelmesini işaret etti. Ev viran haldeydi, yerinden kurtulmuş tahta kaplamalar çarpık

bir gülümsemeye benziyordu. Camların üstündeki toz tabakası yüzünden içerisi görünmüyordu, bir ateşin korları üstünde demirden bir çaydanlık duruyordu. Burada birilerinin yaşadığına inanmak çok zordu.

“Günaydın!” Margery kapıya giden yolu yarılamıştı. “Merhaba?”

Hiç ses yoktu, sonra bir tahta gıcirtısı duyuldu ve kapıda omzunda tüfekle bir adam belirdi. Uzun zamandır çamaşır teknesi görmemiş bir iş tulumu giymişti, fırça gibi bıyığının altından kilden yapılmış bir pipo çıkıyordu. Adamın arkasında iki küçük kız belirdi, başlarını uzatarak kimin geldiğini görmeye çalışıyorlardı. Adamın bakışları şüphe doluydu.

“Merhaba Jim, nasılsın?” Margery çitle çevrilmiş küçük alana girdi (buraya bahçe demek için bin şahit isterdi) ve kapıyı arkasından kapattı. Silahı fark etmemiş gibi görünüyordu, fark ettiyse bile umursamamıştı. Alice kalp atışlarının hızlandığını hissettiyse de uysalca Margery’yi takip etti.

“Bu kim?” Adam başıyla Alice’i işaret etti.

“Alice. Gezici kütüphane işinde bana yardım ediyor. Elimizdeki kitaplardan bahsetmemizi ister miydin?”

“Hiçbir şey satın almak istemiyorum.”

“Bana göre hava hoş çünkü biz bir şey satmıyoruz. Sadece beş dakikanı alacağım. Bir bardak su rica edebilir miyim? Hava çok sıcak da.” Margery olanca sakinliğiyle çıkardığı şapkasıyla kafasını yelpazelemeye başladı. Alice birlikte bir maşrapa suyu bitireli daha bir kilometre bile olmadığını söyleyecekti ki durdu. Horner bir an için bakışlarını Alice’e dikti.

“Burada bekleyin” dedi evin önündeki uzun sırayı işaret ederek. Kızlardan birine alçak sesle bir şeyler söyle-

di, saçları örgülü sıksa çocuk karanlık evin içinde gözden kaybolduktan sonra elinde kovayla geri döndü, kaşları vazife aşkıyla çatılmıştı. “Size su getirecek.”

“Zahmet olmazsa arkadaşşıma da getirir misin Mae?” Margery başını kızı doğru salladı.

“Çok iyi olur, teşekkür ederim” dedi Alice, adam aksanını duyunca şaşırıldı.

Margery başıyla Alice’i işaret etti. “İngiltere’den gelen kız. Van Cleve’in oğluyla evlenen.”

Adamın ifadesiz bakışları ikisinin arasında gidip geldi. Silahı omzundan indirmede. Alice yavaşça sıraya otururken Margery konuşmaya devam etti, sesi ağır, sakinleştirici bir şarkı söylüyormuş gibi çıkıyordu. Katır Charley onun deyimiyle “ayak direyince” nasıl konuşuyorsa adamla da öyle konuşuyordu.

“Kasabadan haber aldın mı bilmiyorum ama bir kütüphane kurduk. Hikâyeleri sevenler ya da çocuklarının eğitimine yardımcı olmak isteyenler için, özellikle de çocukları dağ okuluna gitmiyorsa. Sen de kitap ister misin diye sormak için uğramıştım.”

“Okuma bilmediklerini söylemişim.”

“Evet, söyledin. O yüzden başlangıç için basit kitaplar getirdim. İçlerinde resimler ve harfler var, kendi kendilerine okumayı öğrenebilmeleri için. Okula gitmelerine bile gerek yok. Evde öğrenebilirler.”

Resimli kitaplardan birini adama verdi. Adam silahını indirdi, kitabı patlayıcı tutar gibi ihtiyatla eline alıp sayfalarını karıştırdı.

“Meyve toplarken ve konserve yaparken kızların bana yardım etmesi gerek.”

“Elbette. Yılın bu zamanı yapılacak çok iş var.”

“Dikkatlerinin dağılmasını istemem.”

“Anlıyorum. Konserve işinin aksamaması gerek tabii. Gördüğüm kadarıyla bu yıl mısır bol olacak. Geçen yılki gibi değil ha?” Kız yarıya kadar su dolu kovanın ağırlığıyla yana eğilmiş halde çıkagelince Margery gülümse-di. “Teşekkürler tatlım.” Kızın eski bir teneke kupaya doldurduğu suyu aldı. Kana kana içtikten sonra kupayı Alice’e verdi. “Buz gibi. Çok teşekkür ederim.”

Jim Horner kitabı sertçe Margery’ye uzattı. “Bu şeyler için para isterler.”

“İşin güzel yanı da bu Jim. Para vermek yok, kaydol-mak yok, hiçbir şey gerekmiyor. Kütüphanenin tek amacı insanların biraz daha okumalarını sağlamak. Hoşlarına giderse bir şeyler öğrenmelerine yardımcı olmak.”

Jim Horner gözlerini kitabın kapağına dikti. Alice Margery’nin tek seferde bu kadar çok konuştuğunu hiç görmemişti.

“Bak ne diyeceğim. En iyisi kitapları bir haftalığına si-ze bırakayım. Okumak zorunda değilsiniz ama isterseniz bir göz atabilirsiniz. Önümüzdeki pazartesi gelip kitapları geri alırsınız. Hoşunuza gittiyse çocuklara bana söylemelerini tembihlersiniz, ben de başka kitaplar getiririm. Hoşunuza gitmezlerse çitin yanındaki sandığın üzerine bırakırsınız, biz de bir daha sizi rahatsız etmeyiz. Ne dersin?”

Alice arkasına bir göz attı. İkinci küçük yüz anında evin karanlığında kayboldu.

“Sanmıyorum.”

“Doğrusunu istersen bana bir iyilik yapmış olurdun. Bu sayede lanet şeyleri onca yol taşımak zorunda kalmaz-dım. Bugün çantalarımız o kadar ağır ki! Alice, suyunu bitirdin mi? Beyefendinin vaktini daha fazla almayalım. Görüştüğümüze sevindim Jim. Sana da teşekkür ederim Mae. Son gördüğümünden beri fasulye sırtığı gibi olmuşsun!”

Kapıya vardıklarında Jim Horner'ın sesi yükselip sertleşti. "Başka kimsenin gelip bizi rahatsız etmesini istemiyorum. Beni de çocuklarımı da rahatsız etmesini istemiyorum. Yapacak yeterince işleri var."

Margery dönüp de bakmadı bile. Bir elini havaya kaldırdı. "Anladım Jim."

"Sadakaya da ihtiyacımız yok. Kasabadan kimsenin bizi ziyaret etmesini istemiyorum. Buraya ne diye geliyorsunuz onu bile anlamıyorum."

"Berea'ya kadar bütün evleri ziyaret ediyoruz. Ama anladım" diye bağırdı Margery atlara doğru yürürlerken.

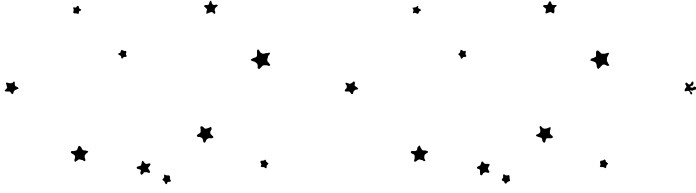
Alice arkasına bakınca adamın tüfeği tekrar omzuna kaldırdığını gördü. Adımlarını hızlandırırken yüreği ağzına gelmişti. Tekrar dönüp bakmaya korkuyordu. Margery katırın sırtına binerken o da dizginleri tutup titreyen bacaklarla Spirit'in üstüne tırmandı, ancak o zaman Jim Horner'ın onları vuramayacağı kadar uzakta olduklarını fark edip rahat bir nefes aldı. Margery'ye yetişebilmek için kısrağı mahmuzladı.

"Aman Tanrım. Hepsi böyle korkunç mudur?" Alice bacaklarının tutmadığını fark etti.

"Korkunç mu? Alice, harika gitti."

Alice onu doğru duyduğundan emin olamadı.

"Son kez Red Creek'e geldiğimde Jim Horner şapkamı kafamdan uçurmuştu." Margery dönüp şapkasını yana yatırınca Alice şapkanın tepesindeki küçük deliği gördü. Margery şapkasını tekrar düzeltti. "Hadi biraz hızlanalım. Öğle yemeği için mola vermeden önce seni Nancy'yle tanıştırmak istiyorum."

3

*...en çok da kitapların ıssız dünyasında dilediğince gezine-
bildiği için kütüphane gözünde sanki cennete dönüşmüştü.*

Louisa May Alcott, *Küçük Kadınlar*

Dizlerinde ve sol ayak bileğinde birer morluk, su topla-
yabileceğinden bile habersiz olduğu yerlerinde su kabarcıkları, sağ kulağının arkasında bir grup mikrop kapmış
ısırik, dört kırık tırnak (tırnaklarının biraz kirli olduğu-
nu itiraf etmeliydi) ve boynuyla burnunda güneş yanığı.
Sağ omzunun ağaca sürttüğü yerinde beş santimlik bir
sıyrık ve bir sineği kovalamaya çalışırken Spirit'in ısır-
dığı sol dirseğindeki diş izleri. Alice aynada kir içindeki
yüzüne baktı, İngiltere'dekiler aynadan kendisine bakan
şu pasaklı kovboy kızı görseler acaba ne düşünürlerdi?

On beş günden fazla olmuştu ve kimse Isabelle
Brady'nin hâlâ atlı kütüphanecilerin küçük ekibine katıl-
mamasıyla ilgili bir şey söylemiyor, Alice de bir türlü sora-
mıyordu. Frederick Alice'e kahve teklif etmek ve Spirit'le
ilgili konularda yardımcı olmak dışında pek konuşmu-
yordu, Beth ise –sekiz erkek kardeşin ortancası– oğlan

çocukları gibi büyük bir enerjiyle gidip geliyor, neşeyle başını eğerek selam verdikten sonra eyerini yere atıyor, *kahrolası heybelerini* bulamadığı zaman da bağıriyordu; göreve giderken ve dönüşte imzaladıkları küçük kartlarda Isabelle'in adı asla görünmüyordu. Arada bir sürücü koltuğunda Bayan Brady'yi gördükleri koyu yeşil, büyük bir otomobil önlerinden geçiyor, Margery de başıyla selam veriyordu ama hiçbir şey konuşmuyorlardı. Alice Bayan Brady'nin belki de diğer genç hanımları cesaretlendirmek için kendi kızını öne sürdüğünü düşünmeye başlamıştı.

O yüzden perşembe günü öğleden sonra otomobil koca tekerlekleriyle tozu dumana katarak kapının önünde durunca şaşırdı. Bayan Brady hevesli fakat dikkati kolayca dağılan bir sürücüydü, yanından geçenlere el sallamak için kafasını çevirdiğinde ya da yoldaki bir kediye ezmemek için direksiyonu sertçe kırdığında kasabalılar önünden kaçışmak zorunda kalırdı.

"Kim o?" Margery başını kaldırıp bakmadı. Geri dönen iki kitap yığınıni karıştırarak hangilerinin tekrar dağıtıma çıkamayacak kadar hasarlı olduğuna karar vermeye çalışıyordu. Daha önce bir kez olduğu gibi son sayfası kaybolmuş bir kitabı dağıtıma çıkarmanın hiçbir anlamı yoktu. Pearl S. Buck'ın *Mübarek Toprak*'ını okumuş olan ortakçı *Vaktimi boşa harcadım* demişti. *Bir daha kitap falan okumam.*

"Galiba Bayan Brady." O sırada su toplamış topuğuna bakan Alice görülmemeye çalışarak pencereden dışarı bir göz attı. Bayan Brady'nin otomobilin kapısını kapatıp yolun karşı tarafındaki birine el sallayışını izledi. Sonra otomobilin yolcu tarafından daha genç bir kadının indiğini gördü, kızın kızıl saçları düzgün bukleler halinde arkada toplanmıştı. Isabelle Brady.

“İkisi birlikte gelmiş” dedi Alice yavaşça. Yüzünü buruşturarak ayağını tekrar çorabına soktu.

“Şaşırdım.”

“Neden?” dedi Alice.

Isabelle arabanın etrafından dolaşıp annesinin yanına geldi. Alice o zaman kızın yürürken aşikâr şekilde topalladığını ve sol bacağına dizden aşağısının deri ve metalden yapılmış bir bacak desteğinin içinde olduğunu gördü, desteğin ayakkabı kısmı küçük siyah bir tuğlayı andırıyordu. Kız baston kullanmıyordu ama hareket ederken hafifçe sallanıyordu ve büyük çaba harcadığı –ya da büyük sıkıntı çektiği– çillerle kaplı yüzünden belli oluyordu.

Alice geri çekildi, yavaş yavaş basamaklara doğru yürüyen ana kızın onları izlediğini görmesini istememişti. Bazı mırıltılar duydu, sonra kapı açıldı.

“Bayan O’Hare!”

“Tünaydın Bayan Bradley, Isabelle.”

“Izzy başlamakta bu kadar geciktiği için özür dilerim. Önce halletmesi gereken... bazı şeyler vardı da.”

“Geldiğine sevindim. Bayan Van Cleve’i tek başına gönderecek kadar hazırladık sayılır, sayımız ne kadar artarsa o kadar iyi. Yalnız sana bir at ayarlamam gerekiyor Bayan Brady. Geleceğinden emin değildim de.”

“Ata binmeyi pek beceremem” dedi Izzy usulca.

“Ben de öyle düşünmüştüm. Seni hiç at sırtında görmedim. Öyleyse Bay Guisler sana yaşlı atı Patch’i verir. Biraz ağırdır ama çok tatlıdır, seni korkutmaz. Ne yaptığını bilir ve sana ayak uydurur.”

“Ben ata binemem” dedi Izzy sinirli bir sesle. İsyan dolu gözlerle annesine baktı.

“Hiç denemedin ki tatlım” dedi annesi Izzy’ye bakmadan. Ellerini birbirine kavuşturdu. “Yarın kaçta gelelim?”

Izzy, yeni binici pantolonu almak için Lexington'a gitmemiz gerek. Eski pantolonuna sığamayacak kadar kilo aldın."

"Alice yedide eyer vuruyor, siz de o saatte gelebilirsiniz. Güzergâhları böldükçe biraz daha erken başlayabiliriz."

"Beni dinlemiyorsun ki..." dedi Izzy.

"Yarın görüşürüz." Bayan Brady küçük kulübeye baktı. "Şimdiden bu kadar ilerleme kaydettiğinizi görmek çok güzel. Peder Willoughby'nin dediğine göre McArthur'ların kızları verdiğiniz kitaplar sayesinde geçen pazar pederin fazla müdahale etmesine gerek kalmadan İncil bölümlerini gayet güzel okumuşlar. Harika. Hoşça-kalın Bayan Van Cleve, Bayan O'Hare. İkinize de çok teşekkür ederim."

Bayan Brady başını eğerek onları selamladı, sonra iki kadın dönüp kütüphaneden çıktılar. Araba motorunun çalışırken çıkardığı uğultunun ardından bir patinaj sesi, Bayan Brady yola çıkarken de korku dolu bir haykırış duyular.

Alice Margery'ye baktı, Margery omzunu silkti. Motor sesi duyulmaz oluncaya kadar sessizce oturdular.

"Bennett." Alice kocasının bir bardak buzlu çayla oturduğu verandanın basamağına zıpladı. Genelde boş kalmayan sallanan sandalyeye bir göz attı. "Baban nerede?"

"Lowe'lara yemeğe gitti."

"Durmadan konuşan şu çift değil mi onlar? Tanrım, demek bütün akşam orada olacak. Bayan Lowe'ın yemek yiyebilecek kadar nefes alabilmesine çok şaşırdım!" Saçını alnından geriye itti. "Of, çok sıradışı bir gün geçirdim. Issızlığın ortasında bir eve gittik, adam resmen bizi vurmak istedi. Vurmadı tabii..."

Kocasının ayağındaki kirli çizmelere baktığını görünce durakladı. Çizmelerine ve pantolonundaki çamurlara baktı. “Ah. Çamur olmuş. Evet. Derenin yanlış yerinden geçmeye kalkınca atım tökezleyip beni fırlatıverdi. Aslında çok komikti. Bir an Margery’nin gülmekten bayılacağını sandım. Neyse ki göz açıp kapayıncaya kadar kurudum ama sen bir de morluklarımı gör. Her yerim mosmor oldu.” Koşarak basamakları çıkıp kocasını öpmek için eğildi ama Bennett başını çevirdi.

“Son günlerde leş gibi at kokuyorsun” dedi. “Yıkansan iyi olur bence. Koku... her yere siniyor.”

Alice Bennett’in bunu canını yakmak için söylemediğine emindi ama yine de üzüldü. Omzunu kokladı. “Haklısın” dedi gülümsemeye çalışarak. “Kovboy gibi kokuyorum! Bak ne diyeceğim, banyo yapıp üstüme güzel bir şeyler giyeyim, sonra da belki nehir kenarına gezmeye gideriz. Küçük bir piknik yapmak için bir şeyler hazırlayabilirim. Annie’nin pekmezli kekinden kalmamış mıydı? Hem domuz butunun bir parçası da duruyor. Evet de sevgilim. Sadece sen ve ben. Haftalardır birlikte dışarı çıkmadık.”

Bennett sandalyesinden kalktı. “Ben aslında... şey... arkadaşlarla maç yapamaya gidecektim. Sana söylemek için eve dönmeni bekliyordum.” Alice’in karşısında durdu, Alice o zaman kocasının spor yaparken giydiği beyaz pantolonu giydiğini fark etti. “Johnson’daki oyun sahasına gideceğiz.”

“A, tamam öyleyse. Ben de gelip izlerim. Söz veriyorum temizlenmem çok uzun sürmez.”

Bennett avucuyla kafasını ovaladı. “Erkek erkeğe olacağız. Kimsenin karısı gelmiyor.”

“Ağzımı bile açmam sevgilim, sizi hiç rahatsız etmem.”

“Mesele o değil...”

“Seni ma yaparken izlemeyi seviyorum. Mata çok... *neşeli* görünüyorsun.”

Bennett bir an ona baktıktan sonra gözlerini kaçırınca Alice fazla konuştuğunu anladı. Bir an sessizlik içinde beklediler.

“Dediğim gibi. Erkek erkeğe olacağız.”

Alice yutkundu. “Anlıyorum. Öyleyse başka zaman.”

“Elbette!” Bennett rahatlamış, birden şenlenmişti. “Piknik harika olur. Belki arkadaşlardan birkaçını da davet ederiz. Pete Schrager’e ne dersin? Karısından hoşlanmıştın, değil mi? Patsy eğlenceli biri. Onunla gerçekten dost olabilirsiniz bence.”

“Ah. Evet. Sanırım.”

Bir an daha ne diyeceklerini bilemeden karşılıklı durdular. Sonra Bennett elini uzatıp Alice’i öpecekmiş gibi eğildi. Ama bu kez geri çekilen Alice oldu. “Sorun yok, bunu yapmak zorunda değilsin. Tanrım, iğrenç kokuyorum! Korkunç! Buna nasıl dayanabiliyorsun?”

Geri geri gitti, sonra koşarak içeri girip basamakları ikişer ikişer çıktı, gözlerinin yaşlarla dolu olduğunu Bennett’in görmesini istemiyordu.

İşe başladığından beri Alice’in günleri belli bir rutine oturmuştu. Sabah 5.30’da kalkıyor, koridordaki küçük banyoda yıkanıp giyiniyordu (bu yüzden minnettardı çünkü Baileyville’deki evlerin yarısında tuvaletin hâlâ dışarıda olduğunu ya da hiç tuvalet olmadığını kısa sürede öğrenmişti). Bennett o sırada derin uykuda oluyor, ancak Alice çizmelerini giyerken şöyle bir kıpırdanıyordu, Alice eğilip kocasını yanağından usulca öptükten sonra parmak uçlarına basarak merdivenleri iniyordu. Mutfağı gidip gecedен hazırladığı sandvilerini alıyor, Annie’nin bü-

fenin üzerine bıraktığı peksimetlerden birkaçını peçeteye sarıp kütüphaneye giderken yolda yiyordu. Yürürken gördüğü bazı yüzler artık tanıdık geliyordu, atların çektiği iki tekerlekli arabalarının üzerindeki çiftçileri, kocaman depolara doğru yol alan kereste kamyonlarını ve elinde sefertasıyla uyanamadığı için geç kalmış madencileri görmeye alışmıştı. Tanıdığı insanları başıyla selamlamaya başlamıştı, Kentucky'deki insanlar bir yabancıyı dostça selamladığında muhtemelen şüpheli bakışlarla karşılaşacağın İngiltere'dekilere göre çok daha nazikti. Birkaç kişi yolun karşı tarafından Alice'e seslenmeye başlamıştı: *Kütüphane nasıl gidiyor?* Alice de cevap verirdi: *Gayet iyi, teşekkür ederim.* Her zaman ona gülümserlerdi, gerçi Alice bazen sırf aksanıyla eğlenmek için onunla konuştuklarından şüpheleniyordu. Öyle bile olsa bir şeylerin parçası olmaya başladığını hissetmek güzeldi.

Bazen başı önünde hızlı hızlı eve doğru giden Annie'nin yanından geçer –ne yazık ki kâhya kadının nerede oturduğunu bilmiyordu– ve neşeyle ona el sallardı ama Annie, Alice bu davranışıyla işçi-işveren elkitabının bir numaralı kuralını çiğniyormuş gibi, hiç gülümsemeden başıyla selam vermekle yetinirdi. Alice Bennett'in Annie eve vardktan sonra kalkacağını biliyordu, Annie ona bir tepside kahvesini getirecekti, tabii önce Bay Van Cleve'in kahvesini götürdükten sonra. İki adam giyindiğinde domuz pastırması, yumurta ve mısır lapası sofrada onları bekliyor olacaktı. Sekize çeyrek kala Bay Van Cleve'in bordo renkli üstü açılabilen sedan Ford'una binip Hoffman Madencilik'in yolunu tutacaklardı.

Alice önceki akşamı fazla düşünmemeye çahşıyordu. En sevdiği halalarından biri bir defasında hayatla başa çıkmanın en iyi yolunun hiçbir şeyin üzerinde fazla durmamak

olduğunu söylemişti, Alice de bu tür olayları bir valize koyup zihinsel bir dolabın arka tarafına itiyordu, şimdiye kadar bir sürü valiz doldurmuştu. Bennett'in beyzbol maçından sonra hayli içtiği, giyinme odasındaki sedirin üstünde sızdığı ve sabaha kadar horlamalarıyla yeri göğü inlettiği gerçeğine takılıp kalmanın bir anlamı yoktu. Evleneli altı aydan fazla olmuştu ve Alice bunun yeni evliler için normal bir davranış olmadığını artık kabul etmek zorundaydı ama bunun üzerine kafa patlatmaya da değmezdi. Tıpkı ikisinin de neler olup bittiği hakkında nasıl konuşacaklarını bilmediği gerçeği üzerine düşünmeye değmeyeceği gibi. Zaten neler olup bittiğinden de emin değildi. Şimdiye dek yaşadığı hayat, sorunu anlamasını sağlayacak bilgi ve deneyimi sunmaktan uzaktı. Güvenip danışabileceği kimse de yoktu. Annesi bedensel konularda konuşmayı –tırnak törpülemek hakkında bile olsa– ayıp bulurdu.

Alice bir nefes aldı. Hayır. Önündeki yola odaklanmak daha iyiydi, yola, kitaplarla ve kayıtlarla, atlar ve yemyeşil ormanlarla çetin geçecek uzun güne. Yola devam etmek, yeni görevine odaklanmak, geçtiği yolları ezberlemeye çalışmak, adreslerle isimleri not almak ve kitapları düzene koymak dışında hiçbir şeye takılmamak en iyisiydi. Bu sayede eve döndüğünde sadece yemek yiyip küvette uzun bir banyo yapacak kadar uyanık kalabilecek, sonra da hemen uykuya dalacaktı.

Bunun ikisinin de işine gelen bir rutin olduğunu kabullenmek zorundaydı.

“Geldi” dedi Frederick Guisler Alice içeri girerken. Gözlerini kısarak şapkasını arkaya yatırdı.

“Kim?” Alice sefertasını yere bırakıp arka taraftaki pencereye doğru baktı.

“Bayan Isabelle.” Fred ceketini alıp kapıya yöneldi. “Tanrı biliyor ya yakında Kentucky Derbisi’ne katılacağı falan yok. Kahve arkada hazır Bayan Van Cleve. Size biraz krema getirdim, anlaşılan öyle seviyorsunuz.”

“Çok nazıksınız Bay Guisler. Gerçekten Margery gibi kopkoyu içemiyorum. Margery’nin kahvesine kaşık sokmaya çalışsanız girmez.”

“Bana Fred deyin. Margery’ye gelince, o her şeyi kendi kafasına göre yapar biliyorsunuz.” Kapıyı kapatırken başıyla selam verdi.

Alice güneşten korumak için boynuna bir mendil bağladıktan sonra bir kupa kahve doldurdu, sonra arka tarafta atların bağlı olduğu küçük çayıra yürüdü. Isabelle sağlam görünüşlü doru bir atın eyerine tutunurken Margery eğilmiş, kızın dizini tutarak atın sırtına çıkmasına yardım ediyordu. At hiç kımıldamadan duruyor, sanki uzun süredir orada bekliyormuş gibi sakince otluyordu.

“Biraz yaylanman lazım Bayan Isabelle” diyordu Margery sıkılı dişlerinin arasından. “Ayakkabını üzenkiye koyamadığına göre yukarı doğru yaylanmak zorundasın. Bir, iki, üç ve hop!”

Isabelle kımıldamadı.

“Yaylan!”

“Yaylanamam” dedi Isabelle aksi bir sesle, “Ben kauçuk değilim.”

“Bana yaslan, sonra bir, iki, üç ve bacağını yukarı at, hepsi bu. Hadi. Ben seni tutuyorum.”

Margery Isabelle’in bacak desteğini sıkıca tuttu. Ama kız yaylanma kabiliyetinden yoksun gibiydi. Margery yukarı bir göz atınca Alice’i gördü. Bıkkınlığını belli etmeye çalışıyordu.

“İşe yaramıyor” dedi kız sırtını dikleştirerek. “Yapamıyorum. Deneyip durmanın anlamı yok.”

“Eh, o dağ yolları hayli uzun, o yüzden ne yapıp edip bir şekilde bu ata binmek zorundasın.” Margery belli etmeden belini ovaladı.

“Anneme bunun kötü bir fikir olduğunu söyledim. Ama beni dinlemedi.” Alice’i görmek Isabelle’i daha da hırçınlaştırmış gibiydi. Yüzü kıpkırmızı oldu, tam o anda at ayak değiştirdi. Neredeyse Isabelle’in ayağına basıyordu, kız atın önünden çekilmeye çalışırken bağırdı. “Ah, seni aptal hayvan!”

“Kabalık ediyorsun” dedi Margery. “Sen ona bakma Patch.”

“Atın üstüne çıkamıyorum. O kadar güçlü değilim. Bütün bunlar saçmalık. Annem beni neden dinlemiyor anlamıyorum. Ben kulübede kalsam olmaz mı yani?”

“Hayır çünkü bize yardım etmek için kitap dağıtman gerekiyor.”

O zaman Alice Isabelle Brady’nin gözlerinin yaşla dolduğunu fark etti, bu yaşlar öfke nöbetinden değil gerçek bir acıdan kaynaklanıyor gibiydi. Kız başını çevirip eliyle yüzünü sildi. Bunu Margery de görmüştü, Alice’le ne yapacaklarını bilemez gibi bakıştılar. Margery gömleğinin dirseklerindeki tozları silkeledi. Alice kahvesinden bir yudum aldı. Sessizliği bozan tek şey etrafında olup bitenlere aldırmayan Patch’in otları çiğnerken çıkardığı seslerdi.

“Isabelle, sana bir şey sorabilir miyim?” dedi Alice az sonra. “Oturduğun ya da sadece yakın mesafelere yürüdüğün zaman bacak desteğine ihtiyacın oluyor mu?”

Ani bir sessizlik oldu, sanki Alice *yasak* bir kelimeyi telaffuz etmişti.

“Ne demek istiyorsun?”

Of, işte yine yaptım diye düşündü Alice. Ama artık geri dönüş yoktu. “Bacak desteğini ve çizmelerini çıkarırsak, o zaman –şey– normal binici çizmeleri giyebilirsin. Diğer bacağına kullanarak Patch’e öteki taraftan binebilirsin. Hatta bizim yaptığımız gibi attan inip tekrar binmek yerine kitapları kapılara bırakırsın. Sadece fazla yürümen gerekmediği zamanlarda attan inersin.”

Isabelle kaşlarını çattı. “Ama ben... desteği çıkaramam. Bütün gün takmam gerekiyor.”

Margery kaşlarını çatarak düşündü. “Ama sonuçta ayakta durmayacaksın, değil mi?”

“Şey, hayır” dedi Isabelle.

“Fazla çizmemiz var mı diye bakmamı ister misin?” diye sordu Margery.

“Başka birinin çizmelerini mi giyeceğim yani?” dedi Isabelle kuşkuyla.

“Annen sana Lexington’dan havalı bir çizme alıncaya kadar.”

“Ayak numaran kaç? Bende fazladan bir çift var” dedi Alice.

“Ama o çizmeleri giysem bile, benim... bir bacağım... diğerinden kısa. Dengemi sağlayamam ki” dedi Isabelle.

Margery sırttı. “İşte bu yüzden ayarlanabilir üzenği kayışları kullanıyoruz. Zaten buralarda çoğu insan ata yamuk biniyor, sarhoş olsalar da olmasalar da.”

Alice İngiliz olduğundan ve Isabelle’le de bir şey istediği zaman Van Cleve’lerle konuştuğu gibi aynı sert ses tonuyla konuştuğundan mıdır, yoksa birisi ilk kez bacak desteği takmak zorunda olmadığını söylediğinden midir bilinmez ama bir saat sonra Isabelle Brady Patch’in sırtındaydı, dizginleri sıkılmaktan parmak eklemleri bembeyazdı, bedeni korkudan taş kesilmişti. “Çok hızlı gitmeye-

ceksiniz, değil mi?" dedi titreyen sesiyle. "Gerçekten hızlı gitmek istemiyorum."

"Geliyor musun Alice? Bugün kasabayı, okulu falan gezmek için iyi bir gün. Patch uyuyakalmazsa yolculuk gayet güzel geçecek. Hazır mısınız kızlar? Hadi gidelim."

Isabelle ilk bir saat boyunca hemen hemen hiç konuşmadı. Isabelle'in arkasından gelen Alice arada bir Patch öksürdüğünde ya da kafasını hareket ettirdiğinde bir cıyaklama duyuyordu. Margery eyerinde öne eğilip seslenerek cesaret verici bir şeyler söylüyordu. Ama ancak altı-yedi kilometre yol aldıktan sonra Alice Isabelle'in kendini kasmayı bırakıp normal nefes alıp verdiğini görebildi, o zaman bile öfkeli ve mutsuz görünüyor, gözlerinde yaşlar parlıyordu, oysa insanın uykusunu getirecek kadar yavaş gidiyorlardı.

Isabelle'i ata bindirmeyi başarmış olsalar bile Alice bunun ne faydası olacağını anlamıyordu. Kız orada olmak istemiyordu. Bacak desteği olmadan yürüyemiyordu. Atları sevmediği ortadaydı. Bildikleri kadarıyla kitapları bile sevmiyordu. Alice kızın ertesi gün gelip gelmeyeceğinden bile emin değildi, arada bir Margery'yle göz göze geldiklerinde onun da aynı şeyleri düşündüğünü anlıyordu. Normalde at sırtındaki yolculuklarına hâkim olan o huzurlu sessizliği, Margery'nin gelişigüzel söylediği her sözle yeni bir şey öğreniyormuş gibi hissetmeyi özlüyordu. Düzlük patikalarda atları dörtnala koşturup canlanmayı, atları nehirlerden ve çitlerden geçirmeye çalışırken birbirlerine cesaret vermek için bağırıp çağırmayı ve bir çukurun üstünden atladıklarında hissettiği tatmin duygusunu. Belki kız bu kadar asık suratlı olmasa işleri daha kolay olurdu: kızın ruh hali sabahın bütün tadını kaçırmış gibiydi, muhteşem gün ışıdığı

ve hafif esinti bile bunu değiştiremiyordu. *Büyük ihtimalle yarın normal düzenimize döneriz* dedi Alice kendi kendine ve bu düşünceyle huzur buldu.

Okulun önünde durduklarında saat neredeyse dokuz buçuk olmuştu, ahşap kaplama, tek sınıflık okul da kütüphaneden pek farklı değildi. Okulun önünde çiğnenmekten yarı çıplak kalmış küçük bir çimenlik, bir de ağaç altında bir sıra vardı. Birkaç çocuk dışarıda bağdaş kurup oturmuş, yazı tahtalarının üstüne eğilmişlerdi, içerideki çocuklar ise koro halinde çarpım tablosunu tekrar ediyordu.

“Ben dışarıda bekleyeceğim” dedi Isabelle.

“Hayır olmaz” dedi Margery. “Bahçeye geleceksin. İstemiyorsan attan inmek zorunda değilsin. Bayan Beidecker? Orada mısınız?”

Açık duran kapıda bir kadın belirdi, arkasından bir grup yaygaracı çocuk geliyordu.

Isabelle isyan dolu bir yüzle peşlerinden bahçeye girerken Margery atından inip Alice’le Isabelle’i öğretmenle tanıştırdı. Öğretmen sarı saçları sıkıca topuz yapılmış, Alman aksanlı genç bir kadındı, Margery’nin sonradan söylediğine göre madendeki denetçilerden birinin kızıydı. “Madende çalışmak için dünyanın her tarafından insan geliyor” demişti Margery. “Aklına gelebilecek her dilden. Bayan Beidecker dört dil biliyor.”

Onları gördüğüne sevinmiş görünen öğretmen kırk küsur çocuktan oluşan tüm sınıfı kadınlara merhaba deyip atları sevmeleri ve sorular sormaları için dışarı çıkardı. Margery heybesinden o hafta başında gelen bir çocuk kitapları seçkisi çıkardı, kitapları dağıtırken de her birinin konusunu tek tek anlattı. Çocuklar itiş kakış içinde kitapları kapıştıktan sonra otların üstüne oturup kafalarını kitaplara gömerek okumaya başladılar. Katırdan kork-

madığı anlaşılan bir tanesi üzengiye ayağını koymuş, Margery'nin unuttuğu kitap olabilir mi diye boş heybeye bakıyordu.

"Bayan? Bayan? Başka kitabınız var mı?" Seyrek dişli, iki saç örgülü bir kız Alice'e bakıyordu.

"Bu hafta yok" dedi Alice. "Ama gelecek hafta başka kitaplar da getireceğimize söz veriyorum."

"Bana çizgi roman getirebilir misiniz? Kız kardeşim bir çizgi roman okuyor, gerçekten çok güzel. İçinde korsanlar, prensesler falan var."

"Elimden geleni yapacağım" dedi Alice.

"Prenses gibi konuşuyorsunuz" dedi kız utangaç bir tavırla.

"Sen de prenses gibi görünüyorsun." Kız kıkırdarak kaçtı.

Sekiz yaşlarında iki oğlan Alice'in yanından geçip kapının yanında bekleyen Isabelle'e doğru yürüdü. Kıza adını sordular, o da gülümsemeden tek kelimeyle cevap verdi.

"Bu at sizin mi bayan?"

"Hayır" dedi Isabelle.

"Sizin atınız var mı peki?"

"Hayır. Atlardan pek hoşlanmam." Isabelle kaşlarını çattıysa da oğlanlar bunu fark etmiş benzemiyordu.

"Adı ne?"

Isabelle bir an durakladı. "Patch" dedi sonunda, sonra yanlış hatırlamış da bir düzeltme beklermiş gibi arkasına bir göz attı.

Oğlanlardan biri diğerine heyecanla amcasının atının hiç zorlanmadan itfaiye arabasının üstünden atlayabildiğini söyledi, diğer oğlan da bir defasında panayırda gerçek bir tek boynuzlu ata bindiğini, atın gerçekten boynuzu olduğunu anlattı. Birkaç dakika Patch'in bıyıklı burnunu okşadık-

tan sonra ilgilerini yitirir gibi oldular ve Isabelle'e el sallayıp kitap okuyan sınıf arkadaşlarına doğru uzaklaştılar.

"Ne kadar güzel değil mi çocuklar?" diye haykırdı Bayan Beidecker. "Bu nazik bayanlar bize her hafta yeni kitaplar getirecek! Biz de özen gösterecek, kitapların sırtını bük-meyeceğiz ve William Bryant, kitapları kız kardeşlerimize fırlatmayacağız. Gözümüze parmaklarını soksalar bile. Gelecek hafta görüşürüz hanımlar! Çok teşekkür ederim!"

Çocuklar neşeyle el salladı, güle güle diye haykırdılar-ken birbirine karışan sesleri gitgide yükseliyordu, Alice birkaç dakika sonra arkasına döndüğünde birkaç solgun yüzün pencerelerden heyecanla el sallayarak hâlâ onlara baktığını gördü. Alice Isabelle'in çocuklara bakarak hafifçe gülümsediğini fark etti; belli belirsiz ve hüznü bir gülümseyişti bu, ama yine de oradaydı işte.

Hiç konuşmadan dağlara doğru at sürerken dere boyunca uzanan dar patikalardan tek sıra halinde geçtiler, Margery önden gidiyordu. Arada bir seslenip yol bulmakta belirleyici olacak şeyleri gösteriyordu, belki de Isabelle'in dikkatini çekmek ya da biraz neşelenmesini sağlamak için yapıyordu bunu.

"Evet, evet" dedi Isabelle başından savar gibi. "Bu Handmaiden Kayası. Biliyorum."

Margery eyerinden dönüp baktı. "Handmaiden Kayası'nı biliyor musun?"

"Çocuk felci geçirdikten sonra babam beni dağlarda yürüyüşe götürürdü. Her gün saatlerce yürürdük. Bacaklarımı yeterince kullanırsam ilerleme kaydedeceğimi düşünüyordum."

Bir açıklığa gelince durdular. Margery atından indi, heybesinden bir şişe su ve birkaç elma çıkardı, elmalar-

dan diğerlerine de uzattıktan sonra şişeden bir yudum aldı. “Demek işe yaramadı” dedi başıyla Isabelle’in bacağına işaret ederek. “Yürümek yani.”

Isabelle’in gözleri büyüdü. “Hiçbir şey işe yaramayacak” dedi. “Ben sakatım.”

“Hayır. Değilsin.” Margery elmayı ceketine sürttü. “Eğer sakat olsaydın yürüyemezdin ve ata binemezdin. İkisini de yapabildiğin ortada, biraz dengesizce de olsa.” Suyu Alice’e uzattı, Alice de kana kana içtikten sonra şişeyi Isabelle’e vermek istedi, Isabelle başını iki yana salladı.

“Susamışsındır” dedi Alice.

Isabelle ağzını sımsıkı kapadı. Margery gözlerini kızı dikti. Sonunda bir mendil çıkarıp şişenin ağzını sildikten sonra Isabelle’e uzattı, bu arada Alice’e bakıp hafifçe gözlerini devirdi.

Isabelle şişeyi dudaklarına götürüp içerken gözlerini kapattı. Şişeyi geri verdi, cebinden küçük dantelli bir mendil çıkarıp alnını kuruladı. “Bugün korkunç sıcak.”

“Evet. Ama dağların serinliği gibisi yoktur.” Margery dereye gidip şişesini tekrar doldurduktan sonra sıkıca kapadı. “Bana ve Patch’e iki hafta ver Bayan Brady, bacakların olsa da olmasa da sana söz veriyorum Kentucky’den başka yerde olmak istemeyeceksin.”

Isabelle ikna olmuşa benzemiyordu. Kadınlar hiç konuşmadan elmalarını yediler, koçanları da atlara ve Charley’e verdikten sonra yeniden atlarına bindiler. Alice bu kez Isabelle’in hiç şikâyet etmeden atına kendi başına bindiğini fark etti. Bir müddet göz kulak olmak için arkasından gitti.

“Çocuklardan hoşlandın.” Uzun yemyeşil bir tarlanın yanına geldiklerinde Alice atını Isabelle’in yanında sürmeye başladı. Margery biraz ilerideydi, kendi kendine

şarkı söylüyordu, belki de katıra, genelde ayırt etmek mümkün olmuyordu.

“Anlamadım?”

“Daha mutlu görünüyordun. Okulda yani.” Alice çekinerek gülümsedi. “Günün en sevdiğin kısmının bu olduğunu düşündüm.”

Isabelle’in yüzü bulutlandı. Dizginleri toplayıp hafifçe yana döndü.

“Özür dilerim Bayan Brady” dedi Alice az sonra. “Kocam hep düşünmeden konuştuğumu söyler. Anlaşılan yine yaptım. Aslında niyetim... burnumu sokmak ya da kabalık etmek değildi. Bağışlayın.”

Dizginlere asılıp tekrar Isabelle’in arkasına geçti. Kendi kendine sessizce söylendi, bu insanlarla ilişkilerinde doğru dengeyi bulabilecek miydi acaba? Isabelle’in iletişim kurmak istemediği apaçıktı. Peggy’nin etrafındaki genç kadınları düşündü, bunların çoğunu kasabada görünce tanıyor-du çünkü Alice’e kaşlarını çatarak bakıyorlardı. Ona çoğu kez bir şey çalmış gibi bakan Annie’yi düşündü. Uzaylı gibi hissetmesine neden olmayan tek kişi Margery’ydi. Hem dürüst olmak gerekirse Margery’nin kendisi de biraz tuhaftı.

Hemen hemen bir kilometre kadar daha gitmişlerdi ki Isabelle omzunun üstünden geriye bakıp “Izzy” dedi.

“Izzy?”

“Adım Izzy. Sevdiklerim bana Izzy derler.”

Alice daha ne demek istediğini tam anlayamadan kız tekrar konuştu. “Ve gülümsememin sebebi de... bunun ilk kez oluşuydu.”

Alice öne eğilip duymaya çalıştı. Kız çok alçak sesle konuşuyordu.

“İlk kez olan ne? Dağda ata binmekten mi bahsediyorsun?”

“Hayır.” Izzy eyerin üstünde hafifçe dikleşti. “İlk kez bir okulda kimse bacağıım yüzünden benimle dalga geçmedi.”

“Sence tekrar gelecek mi?”

Margery ve Alice kütüphanenin önündeki basamaklara oturmuşlar sinekleri kovalayarak sıcağın altında yoldan çıkan buharları izliyorlardı. Atlar yıkanıp çayıra salınmıştı, iki kadın kahve içiyor, kollarını bacaklarını gererek o günkü kitapları kontrol edip deftere kaydetmek için enerji toplamaya çalışıyorlardı.

“Bilemiyorum. İştten pek hoşlanmış gibi görünmüyor.”

Alice Margery’nin büyük ihtimalle haklı olduğunu düşündü. Bir köpeğin dilini dışarı sarkıtarak bitkin bitkin yakındaki odunluğun altına girişini izledi.

“Senin gibi değil.”

Alice başını kaldırıp Margery’ye baktı. “Benim gibi değil mi?”

“Sen çoğu sabah hapishaneden kaçmış bir mahkûma benziyorsun.” Margery kahvesini yudumlayıp yola baktı. “Bazen senin de bu dağları benim kadar sevdiğini düşünüyorum.”

Alice ayağıyla bir çakıla vurdu. “Galiba dünyada en sevdiğim yer dağlar. Dağlardayken daha çok... kendim gibi olduğumu hissediyorum.”

Margery Alice’e bir göz atıp fesatça gülümsedi. “Şehrin ortasında, gürültü ve dumanın içinde, kutu gibi evlerinde yaşayan insanlar bunu göremiyor işte. Dağlarda nefes alabiliyorsun. Kasabanın dırdırını duymuyorsun. Tanrı’dan başka kimse seni görmüyor. Sadece sen, ağaçlar, kuşlar, nehir, gökyüzü ve özgürlük... Dağlarda olmak insana iyi geliyor.”

Hapishaneden kaçmış bir mahkûm. Alice bazen Margery’nin Van Cleve’lerle yaşadığı hayata dair anlattıkları-

rından fazlasını bildiğinden şüpheleniyordu. Tiz bir korna sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. Bennett babasının otomobiliyle kütüphaneye doğru geliyordu. Otomobil aniden durunca sokak köpeği kuyruğunu bacaklarının arasına kısıtırarak ayağa fırladı. Bennett kocaman ve içten bir gülümsemeyle el sallıyordu. Alice de elinde olmadan gülümsedi: Bennett sigara kartlarının üstündeki film yıldızları kadar yakışıklıydı.

“Alice!” Bennett sonra Margery’yi gördü. “Merhaba Bayan O’Hare.”

“Merhaba Bay Van Cleve” dedi Margery.

“Seni almaya geldim. Belki de sözünü ettiğin şu pikniğe gideriz.”

Alice gözlerini kırıştırdı. “Gerçekten mi?”

“Yükleme makinesinde sorun çıktı, tamiri yarına kadar bitmez, babam ofiste sorunu halletmeye çalışıyor. Ben de eve gidip Annie’ye piknik için bir şeyler hazırlattım. Üstünü değiştirmen için de gelip seni alayım dedim, hem bu sayede hava kararmadan evden çıkmış oluruz. Babam arabayı bu akşamlığına bana verdi.”

Alice neşeyle ayağa kalktı. Sonra yüzü asıldı. “Ah Bennett gelemem. Daha kitapların kaydını tutup yerlerine yerleştirmemiz gerek. Atların bakımını yeni bitirdik.”

“Sen git” dedi Margery.

“Ama bu sana haksızlık olur. Beth burada değil, Izzy de döner dönmez ortadan kayboldu.”

Margery elini salladı.

“Ama...”

“Git hadi. Yarın görüşürüz.”

Alice ciddi olup olmadığını anlamak ister gibi Margery’ye baktıktan sonra eşyalarını topladı, basamakları koşarak inerken sevinçle bağırıyordu. “Muhtemelen yine

kovboy gibi kokuyorumdur” dedi arabaya binip kocasını yanağından öperken.

Bennett sırttı. “Arabanın üstünü neden açtığımı sanıyordun?” Yoldaki tozları havalandırarak arabayı üç hızlı manevrada geri döndürdü, eve doğru yola koyulurlarken Alice sevinçle bir çığlık attı.

Fazla aksilik eden ya da sorun çıkaran bir katır değildi ama Margery yine de eve giderken Charley’i ağır ağır sürdü. Charley o gün çok yorulmuştu ve Margery’nin de acelesi yoktu. İcini çekip o gün olanları düşündü. Bölgeyi hiç tanımayan, dağ ahalisinin güvenmeyeceği ve muhtemelen o kendini beğenmiş Bay Van Cleve tarafından görevden çekilip alınacak olan kaprisli bir İngiliz kadın ve yürüyemeyen, ata binemeyen ve onlarla çalışmak istemeyen bir genç kız. Beth elinden geldiğince yardım ediyordu ama eylül ayının büyük kısmında ailesine hasatta yardımcı olması gerekecekti. Bir gezici kütüphane için pek de umut vaat eden bir kadro değildi bu. Margery hiçbirinin uzun süre dayanabileceğini düşünmüyordu.

Yolun ikiye ayrıldığı yerdeki yıkık ahıra varınca Margery dizginleri hayvanın ince boynuna bıraktı, katırın evin yolunu bulacağını biliyordu. O esnada genç, mavi gözlü, benekli bir tazi olan köpeği Margery’ye doğru koşmaya başladı, sevinçten kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırmış, dilini dışarı sarkıtmıştı. “Burada ne yapıyorsun Bluey? Ha? Neden bahçede değilsin?”

Margery çayırın kapısına varınca katırın sırtından indi, muhtemelen belindeki ve omuzlarındaki ağırları kat ettiği uzun yola değil, Izzy Brady’yi ata bindirip indirmesine borçluydu. Köpek etrafında zıplayıp duruyordu, ancak Margery boynunu okşayıp da *evet, sensin iyi köpek,*

sensin o deyince sakinleşti ve eve doğru koşmaya başladı. Katırı saldı, Charley'in yere çöküp dizlerini altına kıvrmasını, sonra da memnuniyet dolu bir homurtuyla ileri geri yuvarlanmasını izledi.

Onu suçlayamazdı: ayakları o kadar ağırlaşmıştı ki kendisi de basamakları zor çıktı. Kapiya gelince durdu. Kapi hafif aralıktı. Bir an olduğu yerde kalıp düşündü, sonra ahırın yanındaki boş varile yürüdü, yedek tüfeğini varilin içinde, bir çuval bezinin altında saklıyordu. Tehlike ihtimaline karşı emniyet mandalını kaldırıp tüfeği omzuna götürdü. Sonra parmak uçlarında yürüyerek basamaklara döndü, derin bir nefes alıp çizmesinin burnuyla kapıyı açtı.

"Kim var orada?"

Sven Gustavsson Margery'nin sallanan sandalyesinde oturuyor, ayaklarını alçak masaya uzatmış *Robinson Crusoe* okuyordu. Adam istifini hiç bozmadan Margery'nin tüfeği indirmesini bekledi. Kitabı dikkatle masaya bırakıp ayağa kalktı, ellerini abartılı bir nezaketle arkasına götürdü. Margery bir an gözlerini adama dikti, sonra tüfeğini masaya yasladı. "Ben de köpeğin neden havlamadığını merak ediyordum."

"Eh, evet. Aramız nasıldır bilirsin."

Hain Bluey şimdi kıvrım kıvrım kıvrılarak Sven'in kolunun altına sokuluyordu, uzun burnuyla adamı itiyor, okşaması için yalvarıyordu.

Margery şapkasını çıkarıp kancaya astı, terden ıslanmış saçlarını alnından geriye itti. "Seni görmeyi beklemiyordum."

"Bakmıyordun ki."

Margery Sven'in gözlerine bakmadan masaya yanaştı, su sürahisinin üzerindeki dantel örtüyü alıp kendine bir bardak su doldurdu.

“Bana bir şey ikram etmeyecek misin?”

“Su içtiğini hiç bilmiyordum.”

“Daha sert bir şeyin yok mu?”

Margery bardağı bıraktı. “Burada ne işin var Sven?”

Sven gözlerini Margery’ye dikti. Temiz, kareli bir gömlek giymişti, üzerinden katranlı sabun kokusuyla başka kimsede duymadığı o koku yayılıyordu, madenin kükürt-sü kokusuna karışan o erkeksi koku. “Seni özledim.”

Margery içine saplanan acıyı gizlemek için bardağı dudaklarına götürdü. Yutkundu. “Bensiz de gayet iyi idare ediyorsun.”

“Sen de ben de gayet iyi biliyoruz ki sensiz de iyi idare edebilirim. Ama mesele şu: sensiz idare etmek istemiyorum.”

“Bunları konuşmuştuk.”

“Ve ben hâlâ anlamıyorum. Evlenirsek seni kısıtlamayacağımı sana söyledim. Seni kontrol edecek değilim. Şimdi nasıl yaşıyorsan yine öyle yaşamana izin vereceğim, sadece sen ve ben...”

“Bana *izin* vereceksin, öyle mi?”

“Lanet olsun Marge, ne demek istediğimi biliyorsun.” Sven’in çenesi kasıldı. “Seni özgür bırakacağım. Şimdi nasılsak tam öyle olabiliriz.”

“Öyleyse neden evleniyoruz?”

“Çünkü Tanrı katında evlenmiş olacağız, lanet çocuklar gibi sağda solda kaçamak yapmayacağız. Bundan hoşlandığımı mı sanıyorsun? Seni taparcasına sevdiğimi kendi kardeşimden, kasabadakilerden saklamak hoşuma mı gidiyor sanıyorsun?”

“Seninle evlenmeyeceğim Sven. Sana kimseyle evlenmeyeceğimi söylemiştim. Ve ne zaman bu konuyu açsan yemin ederim kafam senin şu tünellerindeki dinamitler-

den biri gibi patlayacak sanıyorum. Buraya gelip tekrar tekrar aynı şeyleri söyleyip duracaksan seninle konuşmak istemiyorum.”

“Benimle zaten konuşmuyorsun ki. Peki ne yapmam gerekiyor?”

“Beni rahat bırak. Tıpkı karar verdiğimiz gibi.”

“Senin karar verdiğin gibi.”

Margery gidip o sabah erkenden topladığı fasulyeleri koyduğu kâseyi aldı. Yüzüne hücum eden kanın çekilmesini beklerken fasulyelerin kılçıklarını birer birer ayıklayıp uçlarını kopararak tencereye atmaya başladı.

Sven’i görmese de hareket ettiğini hissediyordu. Sven usulca gelip Margery’nin arkasında durdu, Margery adamın soluğunu çıplak ensesinde duyuyor, soluğunun değiştiği yerlerin kıpkırmızı kesildiğini hissediyordu.

“Ben baban gibi değilim Margery” diye mırıldandı Sven. “Eğer şimdiye kadar bunu anlamadıysan sana ne diyebilirim bilmiyorum.”

Margery fasulyelerle meşgul olmaya devam etti. Çat. Çat. Çat. *Fasulyeyi kır. Kılçığını ayıkla.* Döşeme tahtaları ayağının altında çatırdıyordu.

“Beni özlemediğini söyle.”

On fasulye tamam. Şu yaprağı kopar. Çat. Bir tane daha. Sven şimdi o kadar yakınındaydı ki konuşurken göğsünün sırtına değdiğini hissedebiliyordu.

Sesi alçaldı. “Beni özlemediğini söylersen hemen giderim. Bir daha da seni rahatsız etmem. Söz veriyorum.”

Margery gözlerini kapattı. Bıçağı elinden bıraktı, avuçlarını tezgâha dayayarak başını öne eğdi. Sven bir an bekledikten sonra ellerini usulca Margery’nin ellerinin üstüne koydu, Margery’nin elleri şimdi tamamen Sven’in ellerinin altında kalmıştı. Margery gözlerini açıp adamın

ellerine baktı: güçlü eller, parmak eklemleri kabarık yanık izleriyle kaplı. Bu elleri neredeyse on yıl sevmiştı.

“Söyle” dedi Sven yavaşça Margery’nin kulağına.

Margery o zaman hızla döndü, adamın yüzünü ellerinin arasına alıp sertçe dudaklarına yapıştı. Ah, dudaklarını kendi dudaklarında, tenini teninde hissetmeyi nasıl da özlemişti. Birden hararetleri arttı, Margery’nin solukları sıklaştı ve Sven’in kolları bedenini sarıp onu kendine çekerken kendisine söylediğı her şey, tüm mantıklı düşünceler, uzun karanlık saatler boyunca kendi kendine sayıp döktüğü tüm argüman eriyip gitti. Onu öptü, öptü, öptü, Sven’in bedeni hem tanıdık hem de yabancı geliyordu, mantıkla beraber günün getirdiğı ağırlar, zorluklar ve yılgınlık da akıp gitti. Kâsenin yere düşerken çıkardığı tangırtı sesini duydu, sonrasında yalnız Sven’in soluğı, dudakları, tenine değen teni vardı, kimsenin sahip olamayacağı, kimseden emir almayacak Margery O’Hare kendini bıraktı, vücudu büfeyle Sven’in ağırlığı arasında kalana dek santim santim aşağı kaydı.

“Bu ne tür bir kuş? Şu renklere baksana. Ne kadar güzel.”

Bennett kilimin üstüne sırtüstü uzanmıştı, Alice yukarıdaki bir dalı işaret ediyordu. Yanlarında getirdikleri yiyeceklerden kalanlar duruyordu.

“Sevgilim... Şu kuşun adını biliyor musun? Hiç bu kadar kırmızı bir şey görmedim. Baksana! Gagası bile kırmızı.”

“Kuşlar hakkında pek bir şey okumuşluğum yok hayatım.” Alice Bennett’in gözlerinin kapalı olduğunu gördü. Bennett yanağındaki bir böceğe vurduktan sonra bir zencefilli bira daha almak için elini uzattı.

Alice piknik sepetine uzanırken Margery'nin bütün kuşları bildiğini düşündü. Ertesi sabah Margery'ye sormaya karar verdi. At sırtında giderlerken Margery ona sütleğen ve altınbaşak otundan bahsediyor, yılanıyastıklarının ve küstümotlarının minik hassas çiçeklerini gösteriyor, böylece Alice'in eskiden sadece yeşil bir deniz olarak algıladığı örtünün aslında yepyeni bir boyut olduğunu hissettiriyordu.

Dere aşağıda huzur içinde akıyordu, bu Margery'nin ilkbaharda taşkın sellere neden olduğunu söylediği dereydi. Hiç de öyle bir hali yoktu oysa. Şimdilik toprak kuruydu, otlar ayaklarının altında yumuşacık bir örtü oluşturmuyordu, cırcırböcekleri çayırdaki durmaksızın ötüyordu. Alice şiseyi kocasına verip birayı yudumlamak için bir dirseğinin üzerinde doğrulmasını bekledi, belki onu kendine çeker diye umut ediyordu. Bennett tekrar uzandı, Alice de başını kocasının koluna yaslayıp elini gömleğine koydu.

"Bütün gün böyle kalabilirim" dedi Bennett huzur içinde.

Alice kolunu kocasının üstüne attı. Kocasını şimdiye dek gördüğü bütün erkeklerden daha güzel kokuyordu. Sanki Kentucky otlarının kokusunu üzerinde taşıyor gibiydi. Diğer erkekler ekşi ekşi ter kokuyordu. Bennett madenden hep bir dergi reklamından fırlamış gibi dönüyordu. Kocasının yüzüne, sert hatlı çenesine, kulak hizasında kesilmiş kısacık bal rengi saçlarına baktı.

"Sence ben güzel miyim Bennett?"

"Seni güzel bulduğumu biliyorsun." Bennett'in sesi uykuluydu.

"Evlendiğimiz için mutlu musun?"

"Elbette mutluyum."

Alice parmağını Bennett'in gömlek düğmesinin etrafında gezdirdi. "Öyleyse neden..."

“Ciddi konulardan bahsetmesek olmaz mı Alice? Sürekli böyle şeylerden konuşmaya gerek yok, değil mi? Sadece iyi zaman geçirsek olmaz mı?”

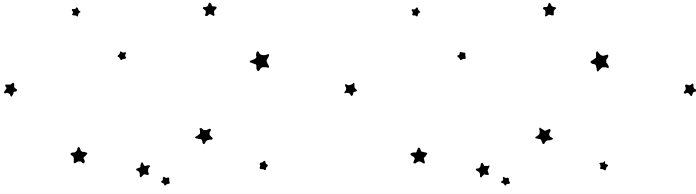
Alice elini kocasının gömleğinden çekti. Sırtüstü dönüp sadece omuzları birbirine değecek şekilde kilimin üstüne kayd. “Tabii.”

Otların üstünde yan yana yatıp hiç konuşmadan gökyüzüne baktılar. Bennett yeniden konuşmaya başladığında sesi yumuşamıştı. “Alice?”

Alice kocasına baktı. Yutkundu, kalbi göğüs kafesinde deli gibi atmaya başladı. Elini cesaret vermek ister gibi Bennett’in elinin üstüne koydu, böylece her ne söyleyecekse ona destek olacağını, her şeyin yoluna gireceğini konuşmadan anlatmak istiyordu. Ne de olsa onun karısıydı.

Alice bir saniye bekledi. “Evet?”

“Kardinal kuşu. Kırmızı olan. Kardinal olduğuna eminim.”

4

“...derler ki evlilik insanın haklarını yarıya indirir, görevlerini ikiye katlarmış.”

Louisa May Alcott, *Küçük Kadınlar*

Margery O'Hare'in ilk anısı mutfak masasının altında oturup parmaklarının arasından babasının on dört yaşındaki ağabeyini annesini döverken araya girmeye çalıştığı için bir yumrukta odanın karşısına savuruşunu izlemeydi, aldığı darbeye ağabeyinin iki dişi kırılmıştı. Pek çok kez dayak yiyen ama çocuklarının da aynı kaderi paylaşmasına müsamaha gösteremeyen annesi hemen mutfak sandalyelerinden birini babasının kafasına indirmiş, adamın alnında izini ölene dek taşıyacağı bir çentik açmıştı. Elbette babası tekrar ayağa kalkmayı başardığında sandalyenin yamulan bacağıyla annesine vurmuştu ve kavga ancak dedesi omzunda tüfeğiyle bitişik evden çıkagelip dehşet saçan gözleriyle Frank O'Hare'i eğer buna bir son vermezse o lanet kafasını lanet omuzlarının üstünden uçurmakla tehdit etmesiyle sona ermişti. Margery bir sü-

re sonra büyükbabanın oğlunun karısını dövmesini yanlış bulduğu için değil, kendi karısı radyo dinlemeye çalıştığı ve kavganın gürültüsünden söylenenleri anlayamadığı için böyle davrandığını keşfetmişti. Margery'nin çocukluğunun kalanı boyunca evin ahşap duvarında içine yumruğunu sokabileceği büyüklükte bir delik kalmıştı.

Jack o gün ağzında kanlı bir pamuk parçası ve içinde tek iyi gömleğinin olduğu çantasıyla bir daha gelmemek üzere evden ayrılmıştı, Margery onun adını bir daha sekiz yıl sonra duymuştu (evi terk etmek aileye sadakatsizlik olarak görüldüğü için Jack aile geçmişinden tamamen silinmişti) ve aldıkları telgrafta Jack'in Missouri'de bir demiryolu vagonunun çarpması sonucu öldüğü yazıyordu. Annesi hüngür hüngür ağlamış, kederli gözyaşlarını ön-lüğüne akıtmıştı ama babası annesine bir kitap fırlatmış ve ona ağlamak için gerçek bir sebep vermeden kendini toparlamasını söylemişti, sonra da kaçak içki imbiklerinin başına gitmişti. Kitap *Siyah İnci*'ydi, Margery arka kapağın yırtılmasına neden olduğu için babasını hiç affetmemişti ve ölen ağabeyine olan sevgisiyle kitapların dünyasına kaçma arzusu bu yırtık kitapta birleşerek inatçı ve şiddetli bir duyguya dönüşmüştü.

Annesi Margery ve kız kardeşini arka odadaki büyük saman yatağa yatırırken, *Bu aptallardan biriyle evleneyim demeyin* diye fısıldardı. *İkiniz de bu lanet olası dağdan ola-bildiğinize uzaklara gidin. İlk fırsatta. Bana söz verin.*

Kızlar ciddiyetle başlarını sallardı.

Virginia gitmesine gitmişti, hem de ta Lewisburg'e, ama evlendiği adamın da yumruklarını babaları kadar iyi kullandığı ortaya çıkmıştı. Tanrıya şükür anneleri hayatta değildi de bunu görmemişti, Virginia evlendikten altı ay sonra zatürre olmuş ve birkaç gün içinde de ölmüştü,

Margery'nin üç erkek kardeşini öldüren de aynı hastalıktı. Mezarları vadiye bakan bir tepedeki küçük taşlardan ibaretti.

Babası Bill McCullough'la sarhoş kafayla çatışmaya girip öldüğü zaman –kuşaklar boyu süren bir kan davasının sebep olduğu son kepezelik– Baileyville sakinleri Margery O'Hare'in pek de gözyaşı dökmediğini fark ettiler. Peder McIntosh iyi olup olmadığını sorduğunda Margery, “Neden ağlayayım ki?” dedi. “Öldüğüne sevindim. Artık kimseye zarar veremez.” Kasabalılar Margery'ye hak verip Frank O'Hare'den nefret ettikleri halde geride kalan bu O'Hare kızının da ailenin öteki üyeleri kadar tuhaf olduğuna ve o soydan geriye ne kadar az kişi kalırsa o kadar iyi olacağına kanaat getirmekten kendilerini alamadılar.

Şafaktan hemen sonra atları eyerlerlerken Alice, “Sana ailenle ilgili bir şey sorabilir miyim?” dedi Margery'ye.

Sven'in güçlü, sert bedenini hâlâ aklından çıkaramamış olan Margery ancak Alice sorusunu bir kez daha sorduğunda onun ne dediğini fark etti. “Ne istersen sor.” Alice'e bir göz attı. “Dur tahmin edeyim. Biri sana babam yüzünden benimle fazla samimi olmamanı söyledi, değil mi?”

“Şey, evet” dedi Alice biraz düşündükten sonra. Bay Van Cleve bir gece önce tam da bu konuda ağzından saçılan tükürükler eşliğinde parmağını gözüne soka soka nutuk çekmişti. Alice Bayan Brady'nin itibarına sığındıysa da gerçekten rahatsız edici bir konuşma olmuştu.

Margery şaşırmamış gibi başını salladı. Eyerini tırabzanın üstüne savurup parmaklarını Charley'in sırtında gezdirerek şişlik ya da yara var mı diye baktı. “Frank O'Hare vilayetin yarısına kaçak içki tedarik ederdi. Arzisini elinden almaya kalkışan herkesi vurdu. Bunu aklından geçirmiş olabileceğini düşündüklerini bile vurdu.

Öldürdüğü insan sayısı benim tanıdığım insan sayısından fazladır, yakın olduğu herkeste de yara izleri bıraktı.”

“Herkeste mi?”

Margery bir an duraksadıktan sonra Alice’e doğru birkaç adım attı. Gömleğinin kolunu dirseğinin üstüne kadar kıvrarak kolundaki buruşuk ve yuvarlak yara izini gösterdi. “On bir yaşında ona küstahça cevap verdiğim için beni av tüfeğiyle vurdu. Ağabeyim beni kenara itmeseydi ölmüştüm.”

Alice bir an donakaldı. “Polis bir şey yapmadı mı?”

“Polis mi? Burada herkes kendi işini kendi halleder. Büyükanmem bunu öğrendiği zaman onu kırbaçladı. Babam yalnız iki kişiden korkardı, annesiyle babasından.”

Margery başını öne eğip koyu renk gür saçlarını önüne döktü. Aradığını bulana kadar parmağını hızla kafasında gezdirdi, sonra saçlarını yana yatırıarak üç santim genişliğinde saçsız bir bölgeyi açığa çıkardı. “Büyükanmem öldükten üç gün sonra beni buramdan tutup merdivenlerden iki kat yukarı sürükledi. Bir avuç saçım elinde kaldı. Dediklerine göre saçlarımla birlikte kafa derimi de yolmuş.”

“Sen hatırlamıyor musun?”

“Hayır. Dayak yemekten bayılmışım.”

Alice afallayarak sustu. Margery’nin sesi her zamanki kadar sakindi.

“Çok üzgünüm” dedi Alice kekeleyerek.

“Üzülmene gerek yok. Öldüğünde tüm kasabadan cenazesine iki kişi geldi ve bunlardan biri bana üzüldüğü için gelmişti. Kasabalıların bir araya toplanmayı ne kadar sevdiğini biliyorsun. Düşünsene ondan cenazesine bile gelmeyecek kadar nefret ediyorlarmış.”

“Öyleyse... onu özlemiyorsun.”

“Hah! Bizim buralarda çok serseri olur Alice. Gündüz vakti iyi hoşturlar ama gece olup da içtiler mi kendilerine hedef arayan bir çift yumruktan başka bir şey değildir onlar.”

Aklına Bay Van Cleve’in bourbon içtikten sonra bağı-rıp çağırmaları gelince Alice sığağa rağmen ürperdi.

“Babamsa bu tür serserilerden bile değildi. İçmesine gerek yoktu. Buz gibi soğuktu. Onunla ilgili tek bir güzel hatıram bile yok.”

“Bir tane bile mi?”

Margery bir an düşündü. “Ah hayır, haklısın. Bir tane var.”

Alice bekledi.

“Evet. Şerifin uğrayıp babamın öldüğünü söylediği gün.”

Margery tekrar katıra döndü, iki kadın işlerini konuş-madan bitirdiler.

Alice ne diyeceğini hiç bilemiyordu. Karşısında baş-kası olsaydı avutmaya çalışabilirdi. Oysa Margery hiç de avutulmaya ihtiyacı varmış gibi görünmüyordu.

Margery ya bu zihin jimnastiğini hissetmiş ya da biraz haşın davrandığını düşünmüş olacak ki birden Alice’e dö-nüp gülümsedi. Alice onun aslında son derece güzel oldu-ğunu fark etti. “Bir süre önce bana dağlarda tek başıma korkup korkmadığımı sormuştun.”

Alice’in eli kolan tokasında hareketsiz kaldı.

“Sana bir şey söyleyeyim mi, babamın öldüğü günden beri hiçbir şeyden korkmuyorum. Şurayı görüyor musun?” Uzakta yükselen dağları gösterdi. “Çocukken düşlediğim şey buydu. Charley’le birlikte orada olmak, orası benim cennetim Alice. Her gün cenneti yaşıyorum.”

İçini çekti, Alice yüzünün yumuşamasına, gülümseyi-şindeki tuhaf ışıltıya anlam vermeye çalışırken Margery dönüp eyerinin arkasına bir şaplak indirdi. “Evet. Hazır

mısın? Bugün senin için önemli bir gün. Hepimiz için önemli bir gün.”

Bu dört kadının ayrı ayrı kendi güzergâhlarına gidecekleri ilk haftaydı. Her haftanın başında ve sonunda kitapları sıraya sokmak ve geri dönen kitapların durumuna bakmak için kütüphanede toplanmayı kararlaştırdılar. Margery ve Beth en uzun güzergâhı aldı, genellikle kitapları ikinci bir yerde, on beş kilometre uzaktaki bir okulda bırakıyor ve on beş günde bir geri getiriyorlardı. Alice ve Izzy eve daha yakın güzergâhlara verilmişti. Izzy şimdi biraz daha kendine güvenliydi, birkaç kez Alice geldiğinde o çoktan yola çıkmıştı bile, Lexington’dan alınmış yeni çizimleri parlıyor, mırıldandığı şarkılar ta anacaddenin başından duyuluyordu. “Günaydın Alice” diye seslenip biraz kararsızca elini sallardı hep, sanki iyi karşılanıp karşılanmayacağından hâlâ emin olamıyordu.

Alice ne kadar gergin olduğunu kabullenmek istemiyordu. Sadece kaybolmaktan ya da kendini aptal durumuna düşürmekten korktuğu için değil, bir hafta önce dışarıda Spirit’in eyerini çözerken kulak misafiri olduğu, Beth’le Bayan Brady arasında geçen konuşma yüzünden de gergindi.

Ah, hepiniz harikasınız. Ama itiraf edeyim İngiliz kız konusunda biraz endişeliyim.

Gayet iyi idare ediyor Bayan Brady. Marge onun çoğu güzergâhı iyice öğrendiğini söylüyor.

Güzergâhlardan bahsetmiyorum Beth tatlım. İş için yerli kızları kullanmaktaki amaç ziyaretine gittiğiniz insanların sizi tanımasıydı. Sizin onlara tepeden bakmayacağınızı ya da ailelerine okumaları için uygunsuz bir şey vermeyeceğini biliyorlar. Aramızda aksanlı konuşan ve İngiltere Kraliçesi

gibi davranan bir kız olursa onlar da sürekli tetikte olacaklardır. Bunun bütün projeyi mahvetmesinden korkuyorum.

Spirit homurdanınca dışarıda birinin olabileceğini akıl edip hemen susmuşlardı. Alice ise anksiyete spazmları geçirerek pencerenin altına doğru eğilmişti. Kasabalılar ondan kitap almayacaksa onu bu işe hiç kabul etmemele-ri gerekirdi. Kendini birden boğucu bir sessizlik içindeki Van Cleve evinde hayal etti, Annie'nin şüphe dolu küçücük gözleri üzerindeyken geçen her saat ona on yıl gibi geliyordu. Bennett'i düşündü, arkasını dönüp uyuyarak kurduğu duvarı, neler olduğuyla ilgili konuşmak istemesini. Henüz ona "küçük bir toruncuk" veremedikleri için Bay Van Cleve'in nasıl kızdığını.

Bu işi kaybedersem, diye düşündü midesine taş gibi ağır bir şeyin oturduğunu hissederek, elimde hiçbir şey kalmaz.

"Günaydın!"

Alice dağa kadar durmadan alıştırma yapmıştı. Spirit'e alçak sesle, "Günaydın! Bu güzel günde nasılsınız?" diye tekrar tekrar sormuştu, İngiliz aksanının belli olmaması ve sesinin daha cana yakın çıkması için elinden geleni yapıyordu.

Muhtemelen Alice'ten pek büyük olmayan genç bir kadın kulübeden çıkıp elini gözlerine siper ederek ona baktı. Evin önündeki güneşli küçük çimenlikteki iki çocuk da kafalarını kaldırıp Alice'e baktılar. Sonra bir sopa için yaptıkları kavgaya devam ettiler, bir köpek dikkatle onları izliyordu. Bir kâse tatlı mısır sanki bir yere taşınmayı beklercesine bir kenarda duruyordu, yere serilmiş çarşafın üzerinde bir yığın çamaşır vardı. Yolunmuş yabani otlar sebze bahçesinin yanına yığılmıştı, köklerinde hâlâ toprak parçaları görölüyordu. Ev bu tür tamamlanmamış

işlerle sarılmış gibiydi. Alice içeride bir bebeğin teselli edilemez bir hiddetle ağladığını duyuyordu.

“Bayan Bligh?”

“Yardımcı olabilir miyim?”

Alice bir nefes aldı. “Günaydın! Ben atlı kütüphaneden geliyorum” dedi dikkatle kasabalıların aksanını taklit etmeye çalışarak. “Acaba kendiniz ve küçükler için kitap ister miydiniz diye soracaktım. Eğitici kitaplarımız var da.”

Kadının gülümseyişi soluverdi.

“Sorun yok. Parayla satmıyoruz” diye ekledi Alice gülümseyerek, hâlâ aksanını değiştirmeye çalışıyordu. Heybesinden bir kitap çıkardı. “Dört tane alabilirsiniz, haftaya tekrar uğradığımda geri verirsiniz.”

Kadın sessizdi. Gözlerini kısıp dudaklarını büzerek ayakkabılarına baktı. Sonra ellerini önlüğüne silip tekrar başını kaldırdı.

“Bayan, benimle dalga mı geçiyorsunuz?”

Alice’in gözleri kocaman açıldı.

“Siz şu İngilizsiniz, değil mi? Van Cleve’in oğluyla evlenen. Eğer niyetiniz benimle dalga geçmekse hemen bu dağdan defolup gidebilirsiniz.”

“Dalga geçmiyorum” dedi Alice çabucak.

“Öyleyse çenenizde bir sorun mu var?”

Alice yutkundu. Kadın kaşlarını çatmış ona bakıyordu. “Özür dilerim. İngiliz gibi konuşursam insanların bana güvenip kitap almayacağını söylediler de. Ben sadece...” Sesi yitip gitti.

“Buralıymış gibi mi konuşmaya çalışıyordunuz?” Kadının çenesi boynuna gömüldü.

“Biliyorum. Böyle söyleyince çok... Ben...” Alice gözlerini kapatıp içinden bir inilti koyverdi.

Kadın tıksırcasına güldü. Alice gözlerini yeniden açtı. Kadın önlüğüne kapanarak tekrar gülmeye başladı. “Demek buralıymış gibi konuşmaya çalışıyordunuz. Garrett? Duyuyor musun?”

“Duydum” dedi bir adam, ardından bir öksürük krizine tutuldu.

Bayan Bligh karnını tuta tuta gözlerinden yaş gelinceye dek güldü. Onu gören çocuklar da kıkırdamaya başladı, neye güldüklerini bilmediklerinden yüzlerinde umut dolu, şaşkın bir ifade vardı.

“Ah Tanrım. Ah Bayan, uzun zamandır bu kadar güldüğümü hatırlamıyorum. İçeri gelsenize. Dünyanın öteki ucundan bile gelmiş olsanız sizden kitap alırım. Adım Kathleen. Hadi içeri girin. Su ister misiniz? Dışarısı cehennem gibi.”

Alice Spirit’i en yakın ağaca bağlayıp heybesinden bir seçki kitap çıkardı. Genç kadının peşinden kulübeye girdi, pencerelerde cam olmadığını fark etti, sadece ahşap panjurlar vardı, kışın ne yapıyorlardı acaba? Kapının girişinde bekledi, gözleri karanlığa alıştıkça yavaş yavaş kulübenin içini seçmeye başladı. Kulübe görüldüğü kadarıyla iki oda şeklinde bölünmüştü. Öndeki odanın duvarları gazete kâğıdıyla kaplanmış, karşı tarafa büyük bir odun sobası kurulmuş, sobanın yanına kütükler yığılmıştı. Şöminenin üstünde mumlar asılıydı, duvarda büyük bir av tüfeği vardı. Bir köşede bir masayla dört sandalye duruyordu, bunların yanındaki büyük sandığın içinde bir bebek yatıyor, ağlarken küçük yumruklarıyla havayı dövüyordu. Kadın bıkkın bir havayla eğilip bebeği kucağına alınca ağlama kesiliverdi.

Alice o zaman odanın bir ucundaki yatakta yatan adamı fark etti. Kapitone örtü adamın göğsüne kadar çekil-

mişti, adam genç ve yakışıklıydı ama benzi kronik hastalarının gibi sarıydı. Açık pencerelere rağmen adamın etrafında ağır bir hava vardı, hemen hemen her otuz saniyede bir öksürüyordu.

Alice adamın kendisine baktığını görünce, “Günaydın” dedi.

“Günaydın” dedi adam da, sesi cılız ve kulak tırmalayıcıydı. “Garrett Bligh. Ayağa kalkamadığım için üzgünüm...”

Alice önemi yok dercesine başını iki yana salladı.

“Sizde *Woman’s Home Companion* dergisi var mı?” dedi genç kadın. “Bebek bir türlü sakinleşmek bilmiyor da belki dergide işe yarar bir şey bulurum diye düşündüm. Yeterince iyi okuyabiliyorum, değil mi Garrett? Bayan O’Hare bir ara bana o dergilerden getirmişti, içinde her konuda tavsiyeler bulunuyordu. Galiba dış çıkartıyor ama hiçbir şey çığnemek de istemiyor.”

Alice irkilerek harekete geçti. Kitapları ve dergileri karıştırmaya başladı, sonunda iki dergi çıkarıp kadına uzattı. “Çocuklar da bir şeyler ister mi?”

“Resimli kitaplardan var mı? Pauly alfabeyi biliyor ama kardeşi sadece resimlere bakıyor. Kitaplara bakmayı çok seviyor.”

“Elbette.” Alice iki okuma kitabı bulup onları da verdi.

Kathleen gülümseyerek dergileri saygılı bir tavırla masaya koydu, sonra da Alice’e bir kupa su verdi. “Bazı yemek tariflerim var. Bir de annemden kalan ballı elmalı kek tarifi. Eğer isterseniz tarifini yazıp size verebilirim.”

Margery dağ ahalisinin gururlu olduğunu söylemişti. Çoğu karşılığını vermeden bir şey almaktan rahatsızlık duyuyordu. “Harika olur. Çok teşekkür ederim.” Alice suyu içip kupayı geri verdi. Saatin ilerlediğiyle ilgili bir şeyler geveleyip gitmeye hazırlanırken Kathleen ve ko-

casının birbirine baktığını gördü. Ayağa kalkarken bir sorun olduğundan şüphelenmeye başlamıştı. Sonra karı koca bakışlarını tekrar ona çevirdiler, kadın içtenlikle gü-lümsedi. İkisi de tek kelime etmedi.

Alice bir an durup bekledi ama daha fazla beklemesi tuhaf kaçacaktı.

“Sizinle tanışmak güzeldi. Bir hafta sonra görüşürüz, dış çıkaran bebeklerle ilgili başka yazılar da bulmaya çalışacağım. İstedığınız başka bir şey olursa memnuniyetle araştırabilirim. Bu hafta yeni kitaplar ve dergiler de gelecek.” Kalan kitapları topladı.

“Gelecek sefer görüşmek üzere öyleyse.”

“Çok teşekkür ederiz” dedi yataktan gelen bir fısıltı, sonra kelimeler bir başka öksürük krizinin içinde boğuldu.

Kulübenin karanlığından sonra dışarısı fazla aydınlık gelmişti. Alice gözlerini kısarak çocuklara el salladıktan sonra otların üzerinden Spirit’e yürüdü. Bu kadar yük-sekte olduklarını fark etmemişti: buradan vilayetin yarısını görebiliyordu. Biraz durup manzarayı seyretti.

“Bayan?”

Alice arkasına döndü. Kathleen Bligh ona doğru koşuyordu. Alice’e bir iki metre kala durdu, sonra konuşmaya korkuyormuş gibi dudaklarını birbirine bastırdı.

“Bir şey mi isteyecektiniz?”

“Bayan, kocam okumayı seviyor ama gözleri karanlıkta iyi göremiyor, zaten ciğer hastalığı yüzünden odaklanmakta da sorun yaşıyor. Çoğu günler ağrısı oluyor. Ona biraz kitap okuyabilir misiniz?”

“Okumak mı?”

“O zaman biraz olsun kafası dağılıyor. Ben yapamıyorum çünkü evle ve bebekle ilgilenmem gerekiyor, odun da kırmam lazım. Aslında sizden böyle bir şey istemezdim

ama Margery geçen hafta okumuştı, eğer yarım saatini-
zi ayırıp ona bir bölüm kadar okuyabilirsiniz... bizi çok
mutlu etmiş olacaksınız.”

Şimdi kocasının yanında değilken Kathleen’in yüzü
bitkin ve gergin görünüyordu, çektiklerini kocasına gös-
termek istemiyor gibiydi. Gözleri parlıyordu. Böyle bir is-
tekte bulunmak çok ayıpmış gibi aniden çenesini yukarı
kaldırdı. “Ama çok işiniz varsa...”

Alice elini kadının koluna koydu. “Kocanız ne tür ki-
taplardan hoşlanıyor acaba? Kısa hikâyelerden oluşan
yeni bir kitabım var, hoşuna gidebilir. Siz ne dersiniz?”

Kırk dakika sonra Alice dağdan iniyordu. Garrett Bligh
Alice kitap okurken gözlerini kapatmıştı, hikâyeye başla-
yalı yirmi dakika olduğunda –açık denizde gemi kazası ge-
çiren bir denizcinin heyecan dolu maceralarını anlatıyor-
du– Alice yatağın yanındaki taburesinden bir göz atmış ve
adamın daha önce gergin olan yüz kaslarının gerçekten de
gevşediğini görmüştü, zihni şimdi bambaşka yerlerdeydi.
Alice sesini hiç yükseltmeden mırıl mırıl okuyordu, sesi
bebeği bile sakinleştirmiş gibiydi. Kathleen dışarıda bula-
nık bir siluet halinde odun kırıyor, eşya taşıyor, çocukların
kavgalarını ayırıp onları azarlıyordu. Hikâye bittiği zaman
Garrett uykuya dalmıştı, göğsü hırıl hırıl ötüyordu.

Alice heybelerini doldururken, “Teşekkür ederim” dedi
Kathleen. İki büyük elmayla özenle kek tarifini yazdığı
kâğıdı uzattı. “Size sözünü ettiğim tarif. Bu elmalar pi-
şirmeye uygun çünkü pelteleşmiyorlar. Yalnız çok fazla
pişirmeyin.” Yüzü tekrar aydınlanmış, önceki kararlılığı
yerine gelmişti.

“Çok naziksiniz. Teşekkür ederim” dedi Alice, sonra da
elmaları özenle ceplerine soktu. Kathleen borcunu ödemiş

gibi başını salladı, Alice de atına bindi. Tekrar teşekkür ettikten sonra yola koyuldu.

Alice yirmi metre kadar gitmişti ki Kathleen arkasından seslendi, “Bayan Van Cleve?”

Alice eyerinin üstünde geriye döndü. “Evet?”

Kathleen kollarını göğsünde birleştirip başını kaldırdı. “Bence aksanınızı gizlemeye çalışmadığınızda sesiniz daha güzel çıkıyor.”

Güneş yakıyor, tatarcıklar insana rahat vermiyordu. Tüm öğleden sonrayı boynuna şaplaqlar indirip söylenecek geçiren Alice, Margery’nin verdiği geniş kenarlı keten şapka için minnettardı. Derenin kenarında oturan ikiz kız kardeşlere güç bela bir nakış kitabı vermeyi başarmıştı ama kadınlar buna bile şüpheyile yaklaşmıştı, ardından büyük bir evin devasa köpeği tarafından kovalanmış ve hayatında gördüğü en küçük ev olan, verandasına saman döşekler sıralanmış bir kulübede yaşayan on bir kişilik aileye İncil’den hikâyeler içeren bir okuma kitabı vermişti. “Benim çocuklarım İncil’den başka kitap okumaz” demişti anneleri araladığı kapının ardından, sanki karşı çıkılmasını beklermiş gibi de çenesini sıkıyordu.

“O zaman haftaya size başka İncil hikâyeleri bulmaya çalışırım” dedi Alice ve kapı yüzüne kapanırken hiç içinden gelmese de neşeli bir şekilde gülümsemeye çalıştı.

Bligh ailesinin evindeki küçük zaferinden sonra hevesi kırılmaya başlamıştı. İnsanların kitaplara mı yoksa kendisine mi şüpheyile yaklaştığından emin olamıyordu. Kulaklarında sürekli Bayan Brady’nin Alice’in bir *yabancı* olarak bu iş için uygun olup olmadığını sorgulayan sesi yankılanıyordu. Kafası bu düşüncelerle o kadar meşguldü ki Margery’nin ağaçlara bağladığı kırmızı sicimleri

izlemeyi unutup kaybolduğunu nice sonra fark etti. Bir açıklıkta durup elle çizdiği haritalara bakarak nerede olduğunu anlamaya çalıştı, ağaçların yapraklarından oluşan örtü gökyüzünü kaplıyor ve güneşin pozisyonunu anlamasını engelliyordu. Spirit dalların arasından süzülen öğleden sonra sıcaklığının etkisiyle başını eğmiş, kıpırdamadan duruyordu.

“Senin evin yolunu bilmen gerekmiyor mu?” diye sordu Alice suratını asarak.

Nerede olduğuna dair hiçbir fikri olmadığını kabullenmek zorundaydı. Yerini belirlemesini sağlayacak bir şey bulana dek geldiği yoldan geri dönmesi gerekecekti. Atını döndürüp bezginlikle dağa geri tırmanmaya başladı.

Nerede olduğunu anlayana kadar yarım saat yol aldı. Karanlıkta yılanlarla, pumalarla ve Tanrı bilir daha nelerle dolu dağlarda bir başına kalma korkusunu ve asla uğramaması gereken kapılardan birini çalmak zorunda kalabileceğini düşündükçe kapıldığı panik duygusunu bastırmıştı: *Frog Creek'teki Beaver ailesi (deliler), McCullough'ların evi (kaçak içki imalatçısı, genellikle sarhoş gezer, kızları hakkında bir şey söyleyemeyeceğim çünkü kimsenin onları gördüğü yok), Garside kardeşler (ayyaş ve belalı tipler)*. Birinin arazisine izinsiz girdiği için vurulmanın mı yoksa şu İngiliz kadının gerçekten de ne yaptığından zerre haberi olmadığı kanıtlanınca Bayan Brady'nin vereceği tepkinin mi daha korkunç olacağını düşündü.

Etrafındaki manzara arazinin uçsuz bucaksızlığına ve Alice'in cehaletine vurgu yaparcasına uzayıp gidiyordu. Margery'nin anlattıklarını neden daha dikkatli dinlememişti sanki? Gölgelemin ne yöne düştüğüne bakarak yönünü bulmaya çalışıyor, bir bulut ya da savrulan dallar yüzünden gölgeler yok olunca da küfrediyordu. Bir ağacın

gövdesine bağlanmış kırmızı sicimi gördüğünde o kadar rahatladı ki kimin evine yaklaştığını hemen fark etmedi.

Çit kapısından başını eğip yere bakarak geçti. Ahşap kaplamalı ev sessizlik içindeydi. Demir çaydanlık dışarıda soğumuş küllerin yanında duruyordu, büyük bir balta bir ağaç kütüğüne saplanıp bırakılmıştı. İki kirli pencere Alice'e boş boş bakıyordu. Ve işte, Margery'nin Jim Horner'a evinde kitap istemediğine karar verirse onları bırakmasını söylediği direğin yanına üst üste bırakılmış dört kitap vardı. Alice Spirit'i durdurup sırtından indi, bir gözü penceredeydi, Margery'nin şapkasındaki deliği unutmamıştı. Hiç dokunulmamış gibi görünen kitapları kolunun altına sıkıştırdıktan sonra dikkatle heybelere yerleştirdi ve kısırağın eyerini kontrol etti. Kalbi deli gibi atıyordu, bir ayağını üzengiye koymuştu ki adamın vadi-de yankılanan sesini duydu.

"Hey!"

Alice durdu.

"Hey... sen!"

Alice gözlerini kapattı.

"Sen daha önce gelen kütüphaneci kız mısın?"

"Sizi rahatsız etmeye gelmedim Bay Horner" diye seslendi Alice. "Sadece... sadece kitapları almaya geldim. Hemencecik gideceğim. Başka kimse gelmeyecek."

"Yalan mı söylediniz yani?"

"Efendim?" Alice ayağını üzengiden çıkarıp döndü.

"Bize başka kitaplar getireceğinizi söylemişsiniz."

Alice gözlerini kırıştırdı. Adam gülümsemiyordu ama elinde silahı da yoktu. Kapının eşiğinde dikiliyordu, ellerinden birini kaldırıp kapının direğini işaret etti. "Yeni kitaplar mı istiyorsunuz?"

"İstediğimi söylemedim mi?"

“Ah, Tanrım. Tabii. Ah...” Korkudan eli ayağına dolaşıyordu. Heybeleri karıştırıp kitapların arasından verecek bir şeyler bulmaya çalıştı. “Evet. Mark Twain’in kitaplarından getirdim, bir de yemek kitabı. Bu dergide de konserve yapımıyla ilgili tüyolar var. Konserve yapacaktınız, değil mi? İsterseniz dergiyi de bırakayım.”

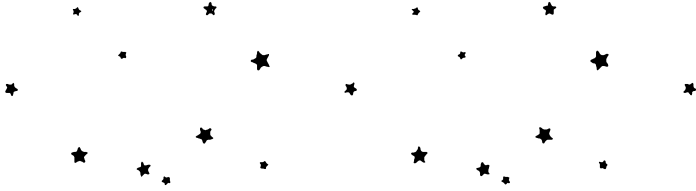
“Okuma kitabı istiyorum.” Adam kitap önünde oluşu verecekmiş gibi bir el hareketi yaptı. “Kızlar için. Şu bir sayfasında sadece kelime, diğer sayfasında resim olanlardan. Karmaşık bir şey olmasına gerek yok.”

“Sanırım öyle bir kitabım var... Bir saniye.” Alice heybenin altını üstüne getirdikten sonra çocuklar için bir okuma kitabı çıkardı. “Bunun gibi mi? Bu kitap oldukça sevilen bir...”

“Direğin oraya bırakın.”

“Tamam! İşte bıraktım!.. Harika!” Alice kitapları düzgünce yerleştirmek için çömeldi, sonra geri geri gidip atına binmek için döndü. “Tamam. Ben... ben artık gideyim. Haftaya getirmemi istediğiniz bir şey varsa söyleyin.”

Elini havaya kaldırdı. Jim Horner kapının eşiğinde dikilirken iki kızı arkasından Alice’i izliyordu. Alice’in kalbi hâlâ güm güm atıyordu ama toprak yolun sonuna vardığında yüzünde bir gülümseme olduğunu fark etti.

5

Her maden ya da maden grubu tüm mülkiyet haklarının maden işletmesine ait olduğu birer sosyal merkez haline gelmiştir, bu yerleşimlerde vadiden akan dere haricinde kamuya ait ne bir alan ne de yol vardır. Nehir vadileri boyunca dağ yamaçlarına yayılmış olan bu köyleri feodalite dönemine ait bir manzara oluşturmaktan alıkoyan tek şey burada şatoların, açılıp kapanan köprülerin ve kale burçlarının bulunmamasıdır.

Amerika Birleşik Devletleri Kömür Madenleri Kurulu, 1923

Margery bunu itiraf etmekten nefret etse de Split Creek yolundaki kütüphane giderek dağınık bir hal alıyordu ve gittikçe artan kitap ihtiyacı yüzünden dördünün de ortalığı düzene sokacak zamanı yoktu. Lee County sakinlerinden bazıları ilk başlarda şüpheyle yaklaşıp da kütüphaneci kadınların ünü duyulmuştu ve insanlar onları tanıdıkça yüzlerine kapı çarpılmasından ziyade içten gülümsemelerle karşılanmaya başlamışlardı. Aileler *Woman's Home Companion*'dan erkekler için *The Furrow*'a kadar okunacak her türden şeyi talep ediyordu. Charles Dickens'tan *Dime Mystery Magazine*'e kadar ne varsa heybelerden çıkarıldıkları anda kapış kapış gidiyordu. En

çok da çocuklar arasında çok popüler olan çizgi romanlar hırpalanıyor, kardeşler birbirlerinin elinden almak için kavga ederken bunları çekiştirip parçalıyorlardı. Bazen dergilerin beğenilen sayfaları çaktırmadan yırtılıp öyle iade ediliyordu. Ve yine soruyorlardı: *Bayan, bize yeni kitaplar getirdiniz mi?*

Kütüphaneciler şimdi Frederick Guisler'ın kulübesindeki üslerine döndükleri zaman kasabalıların istediği kitapları el yapımı raflara özenle dizilmiş halde bulmaktan ziyade oturup yerdeki sayısız yığının arasında aranmak zorunda kalıyor ve istedikleri kitabı başkasının tabure olarak kullanmakta olduğunu fark edince birbirlerine bağırıyorlardı.

"Galiba kendi başarımızın kurbanı olduk" dedi Margery yerdeki kitap yığınlarına göz atarak.

"Düzenlemeye başlasak mı acaba?" Beth sigara içiyordu, babası görse onu kırbaçlardı, Margery de kızı ele vermiyordu.

"Yararı olmaz. Zaten bu sabah fazla ilerleme kaydedemeyiz, geri döndüğümüzde de burası yine eski halini almış olur. Hayır, kitapları düzenlemek için kütüphanede tam zamanlı çalışacak birine ihtiyacımız var bence."

Beth Izzy'ye baktı. "Sen burada kalmak istemiyor muydun? Zaten binicilik konusunda da pek iyi sayılmazsın."

Izzy diklendi. "Hayır, teşekkür ederim Beth. Kitap götürdüğüm aileler artık bana alıştı. Yerimi başkasının alması hoşlarına gitmez."

Haklıydı. Beth'in iğnelemelerine rağmen Izzy Brady altı haftada mükemmel değilse de gayet yetkin bir binici olmuştu, iyice parlayana kadar cılaladığı koyu kahverengi deri çizmelerinin içinde kısılgı belli olmayan bacağının zayıflığını dengesiyle telafi ediyordu. Ziyaret ettiği

evlere ulaşmak için atması gereken birkaç adımda destek almak için kullandığı bastonu eyerinin arkasında taşıyordu, hem baston dalları ittirmekte, saldırgan köpekleri uzak tutmakta ve ara sıra karşısına çıkan yılanları savuşturmakta da işine yarıyordu. Baileyville'deki ailelerin çoğu Bayan Brady'den biraz çekindiği için Izzy kendini tanıttığında ona genellikle dostça davranıyorlardı.

Izzy kurnazca elindeki kozu oynayarak, "Ayrıca" diye ekledi, "biliyorsun ki eğer burada kalırsam annem kütüphaneye dadanır. Şu anda buradan uzak durmasının tek sebebi bütün gün dışarıda olduğumu düşünmesi."

"Ah, ben de istemem" dedi Alice Margery ona döndüğünde. "Benim ailelerim de bana alıştı. Jim Horner'ın en büyük kızı geçen hafta bütün *The American Girl*'leri okuyup bitirdi. Babası o kadar gururlandı ki bana bağırma bile unuttu."

"Öyleyse geriye bir tek Beth kalıyor" dedi Izzy.

Beth sigarasını çizmesinin topuğuyla ahşap döşemede ezerek söndürdü. "Bana hiç bakmayın. Temizlik yapmaktan nefret ederim. Kör olasıca erkek kardeşlerim yüzünden zaten canımdan bezdim."

"Beddua okumak zorunda mısın?" diye burun kıvırdı Izzy.

"İş temizlikten ibaret değil" dedi Margery hırpalanmış sayfaları dağınıkça sarkan *The Pickwick Papers*'ı eline alarak "Bunlar zaten baştan yırtık pırtıktı, şimdi iyice dökülüyorlar. Birinin ciltlerdeki yırtıkları dikmesi gerek, belki yerinden çıkan sayfalarla da koleksiyon defterleri yapılabilir. Hindman'da yapıyorlar, herkes de çok seviyor. İçlerinde tarifler ve hikâyeler oluyor."

"Dikişten hiç anlamam" diye atıldı Alice hemen, diğerleri de hep bir ağızdan bu işte ne kadar beceriksiz olduklarını haykırmaya başladılar.

Margery içine fenalık gelmiş gibi baktı onlara. “Pekâlâ, ben de yapamam. Ellerim el değil pençe mübarek.” Bir an durup düşündü. “Aklıma bir fikir geldi.” Masadan kalkıp şapkasına uzandı.

“Ne oldu?” dedi Alice.

“Nereye gidiyorsun?” dedi Beth.

“Hoffman’a. Beth, benim dağıtımların birazını sen üstlenir misin? Sonra görüşürüz.”

Hoffman Madencilik’ten gelen uğursuz sesleri birkaç kilometre öteden duymak mümkündü: kömür kamyonlarının uğultusu, ayaklarınızın altındaki toprağı titreten patlamaların gümbürtüsü, maden çanının çınlayışları. Margery için Hoffman, Baileyville civarındaki çıplak ve oyuk yamaçları kemiren ve yara izi gibi görünen maden kuyularıyla, kapkara suratlarında parıldayan gözleriyle madenin derinliklerinden çıkan işçileriyle ve doğanın sömürülüp mahvedilişini anlatan sesleriyle neredeyse bir cehennem temsiliydi. Madenin çevresinde insanın içine sıkıntı veren bir kömür tadı havada asılı kalmıştı, patlamaların yarattığı is vadiyi gri bir dumanla örtüyordu. Charley bile oraya gitmek istemiyordu. Margery yaklaşırken ancak aşağılık bir adamın doğaya bakıp da güzellik ve harikalar yerine sadece dolar işareti görebileceğini düşündü.

Hoffman kendi kuralları olan bir kasabaydı. Bir maaş ve başınızın üstünde bir çatıya sahip olmanın karşılığını şirkete ait markete daha çok borçlanarak, dinamitlerin yanlış yerleştirilmesinden korkarak, kontrolden çıkmış bir maden arabası yüzünden bir uzvunuzu kaybederek ya da en kötüsü, yerin yüzlerce metre altında tıkalı kalıp, bedeniniz yas tutabilmeleri için sevdiklerinize bile teslim edilemeden hayatınızı kaybederek ödüyordunuz.

Ve bir yıl önce daha iyi şartlarda çalışmak için kampanya başlatma cesareti gösterenleri bastırmak için sendika faaliyetlerini engelleyecek adamlar getirildiğinden beri tam bir güvensizlik havası hüküm sürüyordu. Patronlar değişimden hoşlanmadıklarını tartışarak ve konuşarak değil saldırgan çetelerle, silahlarla ve yasa mahkûm ettikleri ailelerle göstermişlerdi.

“Sen misin Margery O’Hare?” Margery yaklaşırken bekçi güneşe karşı elini gözüne siper ederek iki adım öne çıktı.

“Benim Bob.”

“Gustavsson’ın burada olduğundan haberin var mı?”

“Her şey yolunda mı?” Sven’in ismini her duyduğunda olduğu gibi ağzında o tanıdık metal tadını duydu.

“Herkes iyi. Sanırım gitmeden önce bir şeyler atıştırmıyorlar. Son gördüğümde B Blokun oradaydılar.”

Margery yere atlayıp katırı bağladı, sonra kartlarını basarak çıkış yapan işçilerin bakışlarına aldırmadan kapıdan içeri girdi. Hızlı adımlarla penceresinde aslında hiç de indirim sayılamayacak indirimlerin reklamları asılı olan kantinin yanından geçti. Kantin tepenin yamacındaydı, maden ayırma tesisiyle aynı yükseklikte inşa edilmişti. Yukarısında maden patronlarının ve ustabaşların güzel bahçelere sahip olan bakımlı evleri yer ahyordu. Dolores Baileyville’deki aile evinden ayrılmayı reddetmeseydi Van Cleve de burada yaşayacaktı. Yaklaşık on bin evin yamaçlara yayıldığı Lynch’teki kadar büyük bir yerleşim değildi burası. Birkaç yüz madenci kulübesi yollar boyunca uzanıyordu, kulübelerin çatısı katranlı kâğıtlarla kaplıydı ve yapıldıklarından beri kırk küsur yıldır neredeyse hiç bakım görmemişlerdi. Çoğu yalınayak çocuklar eşelenen bir domuzun yanında oynuyordu. Evlerin önüne araba parçaları ve kovalar saçılmıştı, sokak köpekleri bu dağınıklığın ara-

sında geziniyordu. Margery evlerin bulunduğu yollardan uzaklaşıp sağa kıvrıldıktan sonra hızlı adımlarla madenlere giden küçük köprüden geçti.

Önce sırtını gördü. Ters çevrilmiş bir kasanın üstünde oturuyordu, baretini ayaklarının arasına koymuş, elindeki kocaman ekmeği yiyordu. Margery onu nerede görse tanırdı. Boynunun omuzlarının üzerindeki duruşundan, konuşurken kafasını hafifçe sola yatırışından. Gömleği kurumdan kararmış, yeleşimin arkasındaki "İTFAİYE" yazısı biraz yamulmuştu.

"Selam."

Adam Margery'nin sesini duyunca dönüp ayağa kalktı, çalışma arkadaşları hafif hafif ıslık çalmaya başlayınca bir ateşi söndürmek istercesine ellerini havaya kaldırıp salladı. "Marge! Burada ne işin var?" Margery'nin koluna girdi, ıslık çalanlardan uzaklaştırmak için binanın diğer tarafına doğru götürdü.

Margery Sven'in kapkara avuçlarına baktı. "Herkes iyi mi?"

Sven kaşlarını kaldırdı. "Şimdilik." Yönetici ofislerine doğru bir bakış atınca Margery sorusunun yanıtını almış oldu.

Başparmağını uzatıp Sven'in yüzündeki bir kurum lekesini sildi. Sven elini tutup dudaklarına bastırdı. Ne zaman bunu yapsa belli etmemeye çalışsa da Margery'nin içi titrerdi.

"Demek beni özledin."

"Hayır."

"Yalancı."

Birbirlerine bakıp sırttılar.

"William Kenword'ü bulmaya geldim. Kız kardeşiyle konuşmam gerek."

“Şu siyahi olanı mı? O artık burada çalışmıyor Marge. Sakatlanınca işten ayrıldı, altı, yok yok dokuz ay olmuştur.”

Margery şaşırmış görünüyordu.

“Sana söylediğimi sanıyordum. Feller’s Top’taki tüneli açarlarken patlayıcıları yerleştirenlerden biri işleri eline yüzüne bulaştırmış, William da oradaymış. Kaya bacağını koparmış.”

“Şimdi nerede peki?”

“Bilmem. Ama istersen öğrenebilirim.”

Sven içeri girip Bayan Pfeiffer’e dil dökerken Margery idare binasının önünde bekledi, Bayan Pfeiffer’in en sevdiği söz “hayır” olsa da bu kelimeyi Sven’e karşı pek kullanmazdı. Lee County’deki beş madenci yerleşkesindeki herkes Sven’i severdi. Güçlü omuzları ve domuz butu kadar büyük yumruklarının yanı sıra ağırbaşlı otoriter havası ve ıslıl ıslıl gözleri de erkeklere onlardan biri olduğunu, kadınlara da *o şekilde* olmasa da onlardan hoşlandığını hissettirirdi. İşini iyi yapardı, gerektiğinde sevecen davranır ve mahallenin yırtık pantolonlu çocuğuyla da madendeki büyük patronlarla da görülmedik bir incelikle konuşurdu. Margery çoğu günler Sven Gustavsson’da sevdiği şeylerin listesini bir çırpıda yapabiliirdi ama bunu ona söyleyecek değildi tabii.

Sven elinde bir kâğıt parçasıyla ofisin basamaklarından indi. “Ölen annesinin Monarch Creek’teki evindeymiş. Her açıdan kötü durumdaymış. Anlaşılan buradaki hastanede birkaç ay yatırdıktan sonra kapının önüne koymuşlar.”

“Ne kadar da iyi yürekliler.”

Sven Margery’nin Hoffman’dan hiç hoşlanmadığını çok iyi bilirdi. “Ondan ne isteyeceksin?”

“Kız kardeşine ulaşmak istemiştim. Ama bu durumdayken onu rahatsız etmeye değer mi bilemedim. Kız kardeşinin en son Louisville’de çalıştığını duymuştum.”

“Yo hayır. Bayan Pfeiffer William’a kız kardeşinin baktığını söyledi. Evlerine gidersen kadını bulursun herhalde.”

Margery Sven’den kâğıdı aldıktan sonra adamın yüzüne baktı. Sven gözlerini ona dikmiş, kapkara yüzü yumuşamıştı. “Ee, seni ne zaman göreceğim?”

“Evlenelim diye sızlanmayı ne zaman bırakırsan o zaman.”

Sven arkasına bir göz attıktan sonra Margery’yi köşeye çekip duvara yasladı ve mümkün olduğunca yakınına sokuldu. “Peki şu nasıl? Margery O’Hare, seninle asla evlenmeyeceğime söz veriyorum.”

“Başka?”

“Ve evlilik konusunu da açmayacağım. Ya da evlilikle ilgili şarkılar söylemeyeceğim. Hatta seninle evlenmeyi aklımdan bile geçirmeyeceğim.”

“Çok daha iyi.”

Sven etrafı kolaçan ettikten sonra sesini alçalttı, ağzını Margery’nin kulağına yaklaştırıp iç gıcıklayan bir sesle, “Ama uğrayıp o muhteşem vücuduna çok ayıp şeyler yapacağım. İzin verirsen tabii.”

“Ne kadar ayıp?”

“Ah. Çok kötü. Günahkârca şeyler.”

Margery elini Sven’in iş tulumundan içeri kaydırıp terli sıcak teninde gezdirdi. Bir an için dünyada yalnız ikisi kalmıştı sanki. Madenin sesleri ve kokuları yok olup gitti, Margery’nin tek hissedebildiği kalbinin güm güm atışı, Sven’in tenine değen teni ve ona duyduğu sürekli ihtiyaçtı. “Tanrı günahkârları sever Sven.” Başını uzatıp Sven’i öperken alt dudağını hafifçe ısırıldı. “Ama benim kadar değil.”

Sven bir kahkaha attı, Margery güvenlik çalışanlarının aralıksız ısıkları arasında katırına dönerken yanaklarının pespembe olduğunu hissederek şaşırđı.

Uzun bir gün olmuş, Monarch Creek'teki küçük kulübeye vardığında Margery de katır da bitkin düşmüştü. Margery katırdan inip dizginleri direğe fırlattı.

“Merhaba.”

Kimseler görünmedi. Kulübenin solunda bakımlı bir sebze bahçesi vardı, bahçeye uzanan verandaya iki sepet asılmıştı. Bu civardaki pek çok evden farklı olarak ev yemi boyanmıştı, çimler biçilmiş, yaban otları ayıklanmıştı. Kapının yanında sulak çayırđıa bakan bir sallanan sandalye duruyordu.

“Merhaba.”

Tel kapıda bir kadın yüzü belirdi. Kadın bir şeyi kontrol ediyormuş gibi dışarı bakındıktan sonra dönüp içeriye doğru bir şeyler söyledi. “Siz misiniz Bayan Margery?”

“Merhaba Bayan Sophia. Nasılsınız?”

Tel kapı açıldı, kadın Margery'nin içeri girmesi için ellerini kalçalarına dayayarak kenara çekildi, koyu renk gür bukleleri tokalarla tutturulmuştu. Margery'yi süzer gibi başını kaldırdı. “Şu işe bakın. Galiba sizi görmeyeli sekiz yıl kadar oldu.”

“Aşağı yukarı. Ama siz hiç değişmemişsiniz.”

“İçeri gelsenize.”

Kadının ince ve sert ifadeli yüzünde sevimli bir gülümseme belirdi, Margery de kocaman gülümseyerek kadına karşılık verdi. Margery yıllarca kaçak içki imalatıyla özellikle Hoffman'dan fazlasıyla kazanç elde eden babasına eşlik etmişti. Frank O'Hare babasıyla getir götür işi

yapan bir kıza kimsenin dönüp de ikinci kez bakmayacağı düşünüyordu, haklıydı da. Ama babası kaçak içki kavanozlarını evlere dağıtıp güvenlik görevlilerine rüşvet vermeye gidince Margery usulca siyahilerin yaşadığı kısma sıvışır, Bayan Sophia da ona ailesinin küçük koleksiyonundan kitaplar ödünç verirdi.

Frank Margery'nin okula gitmesine izin vermemiştir. Annesi ne kadar yalvardıysa da babası kitaplardan bir şey öğrenileceğine inanmıyordu. Ama Bayan Sophia ve annesi Bayan Ada Margery'ye okuma sevgisi aşılamış ve ona pek çok akşam evinde yaşanan şiddetten ve karanlıktan uzaklara kaçabilme imkânı sunmuşlardı. Sadece okuma alışkanlığı yaratmakla da kalmamışlardı: Bayan Sophia ve Bayan Ada her zaman temiz pak gezerdi, tırnakları özenle törpülenmiş, saçları büyük bir dikkatle toplanmış ya da örülmüş olurdu. Bayan Sophia Margery'den sadece bir yaş büyüktü ama ailesi Margery'ye hayatın kendisinininki gibi gürültü, kargaşa ve korku dolu olmadan da sürdürebileceğini göstermişti.

"O kitapları yiyeceğinizi sanırdım, okumaya öyle açtınız ki. Bu kadar hızlı kitap okuyan başka bir kız görmedim."

Birbirlerine gülümsediler. Margery kaçamak bakışlarla William'a baktı. William pencerenin yanındaki koltuğa oturtulmuştu, pantolonunun sol bacağı bacağının koptuğu yerden kıvrılıp iğnelenmişti. Margery yüzünde en küçük bir şok ifadesinin belirmesine izin vermemeye çalıştı.

"Tünaydın Bayan Margery."

"Kaza geçirdiğini duyduğuma üzüldüm William. Çok ağrın var mı?"

"Dayanılmayacak kadar değil" dedi William. "Ama çalamamak canımı sıkıyor."

“Çok huysuzlaştı” dedi Sophia gözlerini devirerek. “Evde oturmak bacağını kaybetmekten daha zor geliyor. Oturun, ben size bir içecek getireyim.”

“Evin düzenini bozduğumu söyleyip duruyor.” William omuz silkti.

Margery civardaki en derli toplu evin Kenworth’ların kulübesi olabileceğini düşündü. Sophia’nın hamaratlığının kanıtı olarak ortalıkta ne bir toz zerresi ne de yerine kaldırılmamış bir eşya vardı. Margery oturup bir bardak saparna içerken madenin kazadan sonra onu nasıl kapının önüne koyduğunu anlatan William’ı dinledi. “Sendika hakkımı aramaya çalıştı ama birileri vurulduktan sonra kimse siyah bir adam için kendini fazla tehlikeye atmak istemedi. Anlatabiliyor muyum?”

“Geçen ay iki sendika üyesini daha vurmuşlar.”

“Duydum.” William başını iki yana salladı.

“Stiller kardeşler madenden çıkan üç kamyonun lastiklerine ateş etti. Bir sonraki sefer adamları organize etmek için şirketin Friars’taki marketine gittiklerinde bir grup serseri tarafından kısırıldılar, Hoffman’dan birilerinin gelip onları kurtarması gerekti. Adam şimdi de ihtarname gönderiyor.”

“Kim?”

“Van Cleve. Biliyorsun bu işin arkasında o var.”

“Herkes biliyor” dedi Sophia. “Herkes orada neler döndüğünü biliyor ama kimse bir şey yapmak istemiyor.”

Üçü öyle uzun süre suskun kaldılar ki Margery buraya neden geldiğini az kalsın unutuyordu. Sonunda bardağını elinden bıraktı. “Sadece ziyaret olsun diye gelmedim” dedi.

“Hayatta inanmam” dedi Sophia.

“Duydunuz mu bilmiyorum, Baileyville’de bir kütüphane kurdum. Dört kişi çalışıyoruz –bölgedeki kızlardan

birkaçıyla birlikte— bir yığın bağışlanmış kitap ve dergimiz var, bazıları son demini yaşıyor. Bizi düzene sokup kitaplara çekidüzen verecek birine ihtiyacımız var çünkü anladık ki günün on beş saatini at sırtında geçirip geri kalan işleri çekip çevirmek mümkün değil.”

Sophia ve William birbirlerine baktılar.

“Konunun bizimle ne ilgisi var anlayamadım” dedi Sophia.

“Şey, siz gelip işleri bizim için organize eder misiniz diye merak etmiştim. Beş kütüphaneci için bütçemiz var, maaş da uygun. Ödemeyi WPA yapıyor, bir yıllık maaşlar hazır.”

Sophia arkasına yaslandı.

Margery ısrar etti: “Bir zamanlar Louisville’deki kütüphanede severek çalıştığınızı biliyorum. Eve dönmeniz de yarım saatinizi alır. Sizinle çalışmaktan mutluluk duyarız.”

“Orası siyahların kütüphanesi.” Sophie’nin sesi şimdi sertleşmişti. Ellerini kucağında birleştirdi. “Louisville’deki kütüphaneyi diyorum. Orası siyahlar içindi. Bunu fark etmiş olmalısınız Bayan Margery. Bir beyazın kütüphanesinde çalışmam. Tabii sizinle ata binmemi istemiyorsanız, gerçi bunu yapmayacağımı da hemen söyleyebilirim.”

“Bu gezici bir kütüphane. İnsanlar kitap ödünç almak için kulübeye gelip gitmiyor. Biz onlara gidiyoruz.”

“Yani?”

“Yani kimsenin orada olduğunuzu bilmesi gerekmiyor. Bakın Bayan Sophia, yardımınıza ihtiyacımız var. Kitapları onaracağına ve bizi yola sokacağına güvendiğim birini bulmam gerek, civardaki en iyi kütüphaneci de sizsiniz.”

“Dediğim gibi. O kütüphane beyazlar için.”

“Her şey değişiyor.”

“Bunu kapımızı çaldıkları zaman kukuletalı adamlara söyleyin.”

“Peki burada ne yapıyorsunuz?”

“Kardeşime bakıyorum.”

“Bunu biliyorum. Nasıl geçindiğinizi soruyorum.”

İki kardeş birbirlerine baktılar.

“Bu çok özel bir soru. Sizin için bile.”

William içini çekti. “Durumumuz pek parlak sayılmaz. Biriktirdiğimiz birkaç kuruşla ve annemden kalanlarla geçinmeye çalışıyoruz. Ama pek yetmiyor.”

“William!” dedi Sophia azarlarcasına.

“Gerçek bu. Bayan Margery’yi tanıyoruz. O da bizi tanıyor.”

“Yani beyazların kütüphanesinde çalışarak kendimi öldürtmemi mi istiyorsunuz?”

“Böyle bir şey olmasına izin vermem” dedi Margery sakin bir sesle.

Sophia ilk kez cevap vermedi. Frank O’Hare’in kızı olmak pek avantajlı bir durum sayılmazdı ama babasını tanıyanlar Margery’nin sözünü verdiği şeylerin büyük ihtimalle gerçekleşeceğini bilirdi. Frank O’Hare’le geçirdiğiniz çocukluktan sağ çıktıysanız karşınızda durabilecek pek az şey var demektir.

“Ah, ayda yirmi sekiz dolar alacaksınız” dedi Margery. “Bizim maaşımızla aynı.”

Sophia kardeşine baktıktan sonra bakışlarını kucağına indirdi. Sonunda başını kaldırdı.

“Bunu düşünmemiz gerek.”

“Tamam.”

Sophie dudaklarını büzdü. “Hâlâ eskisi gibi dağınık mısınız?”

“Galiba daha beterim.”

Sophia eteğini düzeltti. “Dediğim gibi. Bir düşünelim.”

William Margery’yi kapıya kadar geçirdi. Geçirmek

için ısrar etmişti, koltuğundan kalkmaya çabalarken Sophia ona koltuk değneğini uzattı. Kapıya giderken harcadığı efor yüzünden acıyla yüzünü buruşturuyordu, Margery görmemiş gibi yaptı. Kapıda durup insana huzur veren dereye baktılar.

“Tepenin kuzey tarafına maden açacaklarını biliyor muydunuz?”

“Ne?”

“Koca Cole söyledi. Dinamitle altı çukur açacaklarmış. Orada zengin yataklar olduğunu düşünüyorlar.”

“Ama dağın o tarafında evler var. Kuzey yamacının hemen altında on dört-on beş aile yaşıyor.”

“Biliyoruz, onlar da biliyorlar. Ama paranın kokusunu aldıktan sonra bu onları durdurur mu sizce?”

“Ama... o ailelere ne olacak?”

“Her zaman ne oluyorsa o.” William alnını ovuşturdu. “Kentucky ha? Dünyanın en güzel ve en acımasız yeri. Bazen Tanrı bize iki farklı yüzünü de göstermek istemiş diye düşünüyorum.”

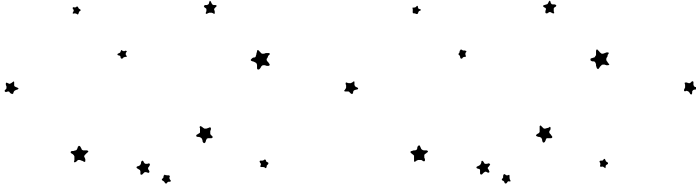
Margery duyduklarını hazmetmeye çalışırken William kapının pervazına yaslanıp kolunun altındaki tahta koltuk değneğini düzeltti.

“Sizi görmek güzeldi Bayan Margery. Kendinize iyi bakın.”

“Sen de William. Kız kardeşine de gelip kütüphanede bizimle çalışmasını söyle.”

William bir kaşını havaya kaldırdı. “Ah! O da tıpkı sizin gibi. Hiçbir erkek ona ne yapması gerektiğini söyleyemez.”

Margery William’ın arkasından tel kapıyı kapatırken kıkırdadığını duydu.

6

Annem kıymalı olmadığı sürece önceki günden kalan turtaları tutmak taraftarı değildi. Kahvaltıya turta pişirmek için bir saat erken kalkar ama meyveli ya da kremalı turtaları bir gün önceden yapmazdı, yapsaydı bile babam yemezdi.

Della T. Lutes, Farm Journal

Baileyville’de geçirdiği ilk aylarda Alice haftalık kilise yemeklerinden neredeyse zevk alıyordu. Masalarında dördüncü ya da beşinci bir kişiyi ağırlamak evin kasvetli havasını dağıtıyor ve yemekler Annie’nin her zamanki yağlı yemeklerinden bir gömlek üstün oluyordu. Bay Van Cleve davranışlarına çekidüzen veriyordu, en sık uğrayan ziyaretçileri Peder McIntosh da aynı şeyleri tekrar edip dursa da özünde kibar bir adamdı. Alice’in gördüğü kadarıyla Kentucky halkının bir parçası olmanın en eğlenceli kısmı bitmek tükenmek bilmeyen hikâyelerdi: talihsiz ailelerden bahsedilir, komşular hakkında dedikodu yapılır ve her anekdot harika bir planlamayla tüm masayı kahkahalara boğan sözlerle biterdi. Masada birden fazla hikâyeci varsa iş çabucak yarış halini alırdı. Ama en

önemlisi bu hayat dolu hikâyeler Alice'in kimsenin bakışlarına maruz kalmadan ve rahatsız edilmeden yemeğini yemesine imkân sağlardı.

Ya da bir zamanlar sağlıyordu.

"Ee gençler, eski dostumu ne zaman torun sahibi yapacaksınız bakalım, ha?"

"Ben de hep bunu soruyorum." Bay Van Cleve bıçağını önce Bennett'e, sonra da Alice'e uzattı. "İçinde koşturan bir çocuk olmadan eve ev denmez."

Belki yatak odamız gaz çıkardığınızı duymayacağım kadar sizinkinden uzak olduğu zaman dedi Alice içinden tabağına patates püresi alırken. Belki ayak bileklerime kadar örtünmeden banyoya gitme özgürlüğüne kavuştuğum zaman. Belki de bu muhabbeti haftada en az iki kez dinlemediğim zaman.

Peder McIntosh'un Knoxville'den ziyarete gelen kız kardeşi Pamela da diğer herkes gibi kendi oğlunun karısını daha evlendikleri gün hamile bıraktığından bahsetti. "Tamı tamına dokuz ay sonra ikizler doğdu. Buna inanabiliyor musunuz? Gelin hanım evi de harika idare ediyor. Bakın görün, ikizler süttten kesilir kesilmez yine hamile kalacak."

"Sen şu atlı kütüphanecilerden biri değil misin Alice?" Pamela'nın kocası çalı gibi kaşlarının altından şüpheyile bakıyordu.

"Evet."

"Kız bütün gün dışarıda!" diye haykırdı Bay Van Cleve. "Bazı akşamlar o kadar yorgun geliyor ki gözlerini zor açık tutuyor."

"Sen de aslan gibi çocuksun Bennett. Alice'in ata binecek takati kalmaması gerekirdi!"

"Bacakları da kovboylarınki gibi eğrilmeliydi!"

İki adam kahkahalara boğuldular. Alice takatsizce gülümsemeye çalıştı. Bennett'e bir göz attı, Bennett büyük bir dikkatle tabağındaki siyah fasulyeleri sağa sola itiyordu. Sonra Annie'ye baktı, tatlı patates tabağını tutan Annie'nin Alice'e bir çeşit tatmin duygusuyla bakması rahatsızlık vericiydi. Alice ters ters bakmaya başlayınca kadın başını çevirdi.

Annie bir önceki akşam Alice'e katlanmış çamaşırları getirdiğinde, "Binici pantolonunuzda regl lekeleri var" demişti. "Tam olarak çıkaramadım, biraz iz kaldı." Sonra durup eklemişti, "Tıpkı geçen ay olduğu gibi."

Kadının regl dönemlerini takip ettiğini düşününce Alice'in tüyleri diken diken olmuştu. Belki de kasabanın yarısı hamile kalamayışı hakkında konuşuyordu. Sorun Bennett'tan kaynaklanıyor olamazdı elbette. Kasabanın beyzbol şampiyonunun, harika çocuğun böyle bir sorunu olabilir miydi?

"Berea'daki kuzenimi tanıyorsun, bir türlü hamile kalamıyordu. Kocasını köpek gibi çabalayıp didindi. Şu yılanlarla uğraşan kiliselerden birine gitti, Peder, böyle şeyleri onaylamadığınızı biliyorum ama beni bir dinleyin. Boynuna bir bağ yılanı doladılar, haftasına hamile kaldı. Kuzenim bebeğin gözlerinin bir mokasen yılanınıninki gibi sarı olduğunu söyledi. Ama hayalperesttin tekidir zaten."

"Teyzem Lola da aynıydı. Papaz tüm cemaate dua ettirdi ki rahmi dolsun. Bir yıl uğraştılar ama şimdi beş çocukları var."

"Lütfen aynısını yapma zorunluluğu hissetmeyin" dedi Alice.

"Bence ata binmekten oluyor. Bir kadının bütün gün at sırtında oturması doğru değil. Doktor Freeman bunun bir hanımın iç organlarını çalkalayacağını söylüyor."

“Ben de aynısını okumuştum.”

Bay Van Cleve tuzluğu alıp parmaklarının arasında salladı. “Süt sürahisini çok sallarsan ekşir ya, bu da öyle. Sütün kesilmesi gibi biraz.”

“İç organlarımın kesildiği falan yok, teşekkür ederim” dedi Alice sertçe, biraz düşündükten sonra da ekledi, “Yine de makaleyi görmek isterdim.”

“Makale mi?” dedi Peder McIntosh.

“Sözünü ettiğiniz makale. Kadınların ata binmemesi gerektiğinden bahseden makale. İçleri ‘çalkalanmasın’ diye. Şimdiye dek böyle bir tıp terimi duymamıştım.”

İki adam birbirlerine baktılar.

Alice başını tabağından kaldırmadan bir parça tavuk kesti. “Bilgi sizce de çok önemli değil mi? Kütüphanede hepimiz diyoruz ki hakikati bilmiyorsak sahip olduğumuz hiçbir şeyin değeri yoktur. Eğer ata binmekle sağlığımı tehlikeye atıyorsam sözünü ettiğiniz makaleyi okumam gerekir diye düşünüyorum. Belki haftaya pazar gelirken getirebilirsiniz Peder McIntosh.” Başını kaldırıp neşeyle gülümsedi.

“Şey” dedi Peder McIntosh, “Makaleyi bulabileceğimden pek emin değilim.”

“Pederin bir sürü evrakı var” dedi Bay Van Cleve.

“Ne acayip” dedi Alice çatalını havada sallayarak, “İngiltere’de iyi yetiştirilmiş hanımların neredeyse hepsi at biniyor. Ava gidiyorlar, hendeklerden, çitlerden atlıyorlar. Ata binmek neredeyse zorunlu. Yine de bebekleri art arda çıkarıyorlar. Kraliyet Ailesi’nde bile durum böyle. Çocukları bezelye taneleri gibi ortalığa saçıyorlar! Kraliçe Victoria’nın kaç çocuğu var biliyor musunuz? Hem de kadın *sürekli* ata binerdi. Onu atın sırtından indirmek mümkün değildi.”

Masaya bir sessizlik çöktü.

“Şey...” dedi Peder McIntosh. “Gerçekten... çok entere-
san.”

“Yine de sana yaramaz şekerim” dedi pederin kız kar-
deşi nazıkçe. “Zorlayıcı fiziksel aktiviteler en uygun du-
rumlarda bile genç kadınlar için iyi değildir.”

“Yüce Tanrım. Bunu her gün gördüğüm dağlı kızlara
söylemen gerek. O kadınlar odun kesiyor, bahçe çapalı-
yor, yataktan çıkamayacak kadar hasta –ya da tembel–
adamların evini temizliyorlar. Ve ne tuhaftır ki hepsinin
de boy boy çocukları var.”

“Alice” dedi Bennett sessizce.

“Çoğunun etrafta dolaşp vazodaki çiçekleri düzenledi-
ğini ve ayaklarını uzatıp yattığını hayal bile edemiyorum.
Belki onların biyolojik yapıları farklıdır. Muhakkak öyle
olmalı. Belki bunun için de benim hiç duymadığım tıbbi
bir gerekçe vardır.”

“Alice” dedi Bennett tekrar.

“Bende hiçbir sorun yok” diye fısıldadı Alice öfkeyle.
Sesindeki titreme onu daha da sinirlendirdi. İşte ihtiyaç-
ları olan buydu. İki yaşlı adam babacan bakışlarla birbir-
lerine baktılar.

“Ah, sinirlenmene gerek yok. Seni eleştirmiyoruz ki
tatlım” dedi Bay Van Cleve, masanın karşısından uzanıp
tombul elini Alice’in elinin üzerine koydu.

“Tanrı’nın sizi hemen kutsamamasının sende hayal
kırıklığı yaratabileceğini anlıyorum. Ama bu kadar duy-
gusal davranmamak daha iyi” dedi peder. “Kiliseye bir
dahaki gelişinizde ikiniz için dua edeceğim.”

“Çok nazıksınız” dedi Bay Van Cleve. “Genç hanımlar
bazen kendileri için neyin doğru olduğunu bilemiyor. İşte
biz bu yüzden buradayız Alice, seni doğruya yönlendir-

mek için. Annie, tatlı patates nerede kaldı? Sosum soğuyor.”

“Bunu yapman gerekiyor muydu?” Bennett salıncakta Alice’in yanına ilişti, ihtiyarlar salona çekilmiş, Bay Van Cleve’in en iyi burbonlarından birini bitirmekle meşguldü. Arada bir kahkahalarla kesilen sesleri bir yükselip bir alçalıyordu.

Alice kollarını kavuşturmuş oturuyordu. Akşam serinliği çökmeye başlamıştı ama Alice omuzlarına bir şal alarak salıncağın bir ucuna, Bennett’in vücudunun sıcaklığından yirmi santim kadar uzağa çekilmişti. “Neyi?”

“Neden bahsettiğimi biliyorsun. Babam sadece seni kollamaya çalışıyordu.”

“Bennett, ata binmemin hamile kalmamamla hiçbir ilgisi olmadığını biliyorsun.”

Bennett hiçbir şey söylemedi.

“İşimi seviyorum. Gerçekten seviyorum. Baban iç organlarımdan çalkalandığını düşünüyor diye işten ayrılacak değilim. Kimse sana çok fazla beyzbol oynadığını söylüyor mu? Hayır. Elbette söylemiyor. Ama haftada üç kez bir şeylerin çalkalanıyor.”

“Alçak sesle konuş!”

“Ah, unutmuşum. Yüksek sesle hiçbir şey söyleyemeyiz, değil mi? Senin *çalkalanan yerlerin* hakkında konuşamayız. Gerçekte ne olduğundan bahsedemeyiz. Ama dedikodusu yapılan benim. Kısır olduğu düşünülen benim.”

“İnsanların ne düşündüğünü neden önemsiyorsun? Zaten normalde kimin ne düşündüğünü umursamamış gibi davranıyorsun.”

“Önemsiyorum çünkü baban ve komşularınız sürekli bu konuyu açıyor! Sen işin aslını açıklamadığın sürece de

buna devam edecekler! Ya da... bu konuda bir şey yapmadığın sürece!”

Fazla ileri gitmişti. Bennett hışımla salıncaktan kalıp gitti, tel kapıyı çarparak içeri girdi. Salondan gelen sesler aniden kesildi. Erkek sesleri yeniden yükselmeye başlarken Alice salıncakta oturup cırcırböceklerini dinleyerek bu kadar kalabalık bir evde bulunup da bu kadar yalnız hissetmesinin ne kadar tuhaf olduğunu düşündü.

Kütüphane için iyi bir hafta olmamıştı. Yemyeşil dağlar kırmızıya çalan bir turuncuya bürünmüş, yapraklar yerde atların nal seslerini boğuklaştıran bakır rengi bir halı oluşturmuydu, vadiler sabah sisiyle dolmuştu ve Margery kütüphanecilerinin yarısının keyifsiz olduğunu görüyordu. Alice’in alışılmadık şekilde asık suratını ve gölgelenmiş gözlerini görünce belki onu bu ruh halinden kurtaracak bir şeyler yapabileceğini düşündü ama kendisi de huzursuzdu çünkü Sophia’dan hâlâ haber gelmemişti. Her akşam sürekli daha da hırpalanan kitapları tamir etmeye çalışıyordu ama kitap yığını artık neredeyse yıkılacak kadar yükselmişti ve yapması gereken onca işi ve ziyan olan kitapları düşündükçe hevesi iyice kırılıyordu. Tekrar katırına binip kitap dağıtımına çıkmaktan başka bir şey yapmaya zamanı yoktu.

Kitaplara talep arttıkça artıyordu. Çocuklar okuyacak bir şey vermeleri için sokaklarda peşlerine takılıyordu. On beş günde bir uğradıkları aileler daha yakında oturan aileler gibi haftada bir dağıtım yapmaları için yalvarıyor, kütüphaneciler de sadece dört kişi olduklarını ve bütün günü dışarıda geçirdiklerini açıklamak zorunda kalıyorlardı. Atlar uzun saatler boyunca sert ve taşlı yollarda yürümekten zaman zaman aksıyordu (“Eğer Billy’yi bir

kez daha Fern deresinden yan yan geçirmem gerekirse yemin ederim iki bacağı diğerlerinden daha uzun olacak”) ve Patch eyer yaraları yüzünden günlerce çalışmamıştı.

Bir türlü işlere yetişemiyorlardı. Gerginlik baş göstermeye başlamıştı. Cuma akşamı kulübeye döndüklerinde çizmelerine yapışan çamur ve yapraklar da içerideki kargaşaya katılmıştı, Izzy ayağı takılıp heybesinin kayışını koparan Alice’e bağırdı. “Önüne baksana!”

Alice heybeyi yerden almak için eğilirken Beth de dikkatle heybeye baktı. “Onu yerde bırakmaman gerekiyor, değil mi?”

“Sadece bir dakikalığına oraya koymuştum. Kitaplarımı indirmeye çalışıyordum ve bastonuma ihtiyacım vardı. Ben şimdi ne yapacağım?”

“Bilmiyorum. Annene söyle yenisini alsın.”

Izzy tokat yemiş gibi ters ters Beth’e baktı. “Sözünü geri al.”

“Nedenmiş? Dediğim doğru.”

“Izzy, özür dilerim” dedi Alice biraz sonra. “Gerçekten... gerçekten kazayla oldu. Belki hafta sonu tamir edecek birini bulabilirim.”

“Kabalaşmana gerek yoktu Beth Pinker.”

“Kahretsin, bu kadar alıngan olduğunu bilmiyordum.”

“Siz ikiniz didişmeyi kesip kitaplarınızı kaydeder misiniz? Gece yarısı olmadan buradan çıkmış olmak istiyorum.”

“Benimkileri kaydedemem çünkü sen daha kendinin kileri kaydetmedin, ben benimkileri getirirsem ayağının yanındakilerle karışacaklar.”

“Ayağımın yanındaki kitaplar senin dün rafa dizme zahmetinde bulunmadıkların Izzy Brady.”

“Yorgan kaplamaya gideceği için annemin beni erken almak zorunda kaldığını sana söylemiştim!”

“Ah tamam. Lanet olası yorgan kaplama işinin aksamasına izin veremeyiz tabii, değil mi?”

Şimdi sesleri iyice yükselmişti. Beth odanın köşesinde heybelerindeki kitapları, sefertasını ve limonata şişesini çıkarmış Izzy'ye bakıyordu.

“Öf, kahretsin! Bizim neye ihtiyacımız var biliyor musunuz?”

“Neye?” dedi Izzy şüpheyle.

“Biraz eğlenmeye. Hep çalışıyoruz, hiç eğlendiğimiz yok.” Sonra sırttı. “Bence toplantı yapmaya ihtiyacımız var.”

“Yapıyoruz ya işte” dedi Margery.

“Bu türden toplantı değil.” Beth kitaplara çarpmamaya dikkat ederek yanlarından geçti. Kapıyı açıp dışarı çıktı, küçük erkek kardeşi basamaklara oturmuş bekliyordu. Kadınlar bazen şeker karşılığında Bryn'ı ufak tefek işlere koştururlardı, çocuk umutla kafasını kaldırdı. “Bryn, gidip Bay Van Cleve'e Alice'in kütüphane idaresiyle ilgili toplantıya katılacağı için gecikeceğini, işimiz bitince onu eve kadar bırakacağımızı söyle. Sonra gidip Bayan Brady'ye de aynısını söyle... ama ona kütüphane idaresiyle ilgili olduğunu söyleme. Yoksa göz açıp kapayıncaya dek buraya damlar. Ona şey de... eyerleri temizlediğimizi söyle. Sonra da anneme aynı şeyi söylersen, işin bitince sana şeker alacağım.”

Margery gözlerini kıstı. “Bunun iyi bir fikir olduğunu...”

“Hemen döneceğim. Hey Bryn? Bryn! Babama sigara içtiğimi söylersen kulaklarını tek tek koparırım. Duydun mu beni?”

Beth'in yolda uzaklaşan ayak seslerini duyduklarında Alice, “Neler oluyor?” dedi.

“Ben de aynı şeyi soracaktım” dedi bir ses.

Margery başını kaldırınca eşikte Sophia'nın durduğunu gördü, Sophia ellerini birbirine kavuşturmuştu, çantası kolunun altındaydı. İçerisinin dağınıklığını görünce bir kaşını yukarı kaldırdı. "Aman ya Rabbi. Kötü olduğunu söylemiştin ama çığlıklar atarak Louisville'ye geri kaçmak isteyeceğimi söylememiştin."

Alice ve Izzy tertemiz mavi elbisesinin içindeki uzun boylu kadına baktılar. Sophia da onlara baktı. "Neden boş boş oturduğunuzu hiç anlamadım. Çalışıyor olmanız gerekirdi!" Sophia çantasını bırakıp eşarbını çözdü. "William'a söyledim, sana da söyleyeceğim. Akşamları çalışacağım ve kapıyı da sürgüleyeceğim, böylece kimse burada olduğumu anlamayacak. Şartlarım bunlar. Ayrıca daha önce konuştuğumuz kadar maaş istiyorum."

"Bana uyar" dedi Margery.

İki genç kadın afallamış halde dönüp Margery'ye baktı. Margery gülümsedi. "Izzy, Alice, bu Bayan Sophia. Beşinci kütüphanecimiz."

Kitap yığınlarını toparlamaya başladıklarında Margery onlara Sophia Kenworth'ün Louisville'deki siyahlar için olan kütüphanede sekiz yıl çalıştığını ve kütüphane binasının kitapları türlerine göre ayrı raflara değil de katlara bölecek kadar büyük olduğunu anlattı. Kütüphane Kentucky Eyalet Üniversitesi'ndeki profesörlere ve diğer öğretim üyelerine hizmet veriyordu, kitapların giriş çıkış tarihlerini işaretlemek için özel olarak üretilmiş kartlar ve damgalardan oluşan bir sistemleri vardı. Sophia resmi kütüphanecilik eğitimi aldıktan sonra stajyerliğe başlamıştı ama üç ay arayla annesinin ölmesi ve William'ın kaza geçirmesi yüzünden işi bırakmış, kardeşine bakmak için Louisville'den ayrılmıştı.

“Burada gereken de bu” dedi Sophia kitapları elden geçirip tek tek sırtlarını kontrol ederken. “Bir tür sisteme ihtiyacımız var. Bunu da ben halledeceğim.”

Bir saat sonra kütüphanenin kapıları sürgülenmiş, kitapların çoğu yerlerden kaldırılmıştı ve Sophia hoşnutsuzluğunu belirten sesler çıkararak kayıt defterinin sayfalarını karıştırıyordu. Bu esnada Beth dönmüş, içinde renkli sıvı bulunan bir kavanozu Alice’in burnuna tutuyordu.

“Bilemiyorum...” dedi Alice.

“Bir yudum alsana. Hadi. Seni öldürmez. Elmalı tart içkisi bu.”

Alice içkiyi tatmayı reddeden Margery’ye baktı. Margery’nin kaçak içki içmemesi kimseyi şaşırtmamış gibiydi.

Alice kavanozu dudaklarına götürdü, sonra tereddüde düştü, cesaretini yeniden yitirmişti. “Eve sarhoş dönersen ne olacak peki?”

“Eve sarhoş dönmüş olacaksın” dedi Beth.

“Bilmiyorum... önce başkası denese olmaz mı?”

“Izzy’nin deneyecek hali yok ya.”

“Kim demiş?” dedi Izzy.

“Hadi canım. Al öyleyse” dedi Beth gülerek. Kavanozu Alice’in elinden alıp Izzy’ye verdi. Izzy muzipçe sırıtarak kavanozu iki eliyle tutup ağzına götürdü. Bir yudum alınca öksürüp tıksırmaya başladı, kavanozu geri vermeye çalışırken gözleri kocaman açılmıştı. “Kafana dik demedik!” dedi Beth kavanozdan küçük bir yudum alarak. “Böyle içersen salıya kalmaz kör olursun.”

“Kavanozu versene” dedi Alice. Kavanozun içindeki içkiye bakıp derin bir nefes aldı.

Çok düşüncesizsin Alice.

Bir yudum alınca alkolün boğazından yanarak inişini hissetti. Gözlerini kapatıp sulanmalarının geçmesini bekledi. İçki gerçekten çok lezizdi.

“Güzel mi?” Alice gözlerini tekrar açtığında Beth’in muzır bakışlarıyla karşılaştı.

Sessizce başını sallayıp yutkundu. “Şaşırtıcı derecede” dedi çatlak bir sesle. “Evet. Bir yudum daha içeyim.”

O akşam Alice’in içinde bir şeyler değişti. Kasabalıların bakışlarını sürekli üzerinde hissetmekten bıkmıştı, izlenmekten, dedikodusunun yapılmasından ve eleştirilmekten sıkılmıştı. Herkesin mükemmel olduğunu düşündüğü ama cesaret edip gözlerine bile bakamayan bir adamla evli olmaktan usanmıştı.

Alice dünyanın bir ucuna gelmişti ama hâlâ kusurlu ve yetersiz olduğu düşünülüyordu. Pekâlâ, madem herkesin düşündüğü buydu o da öyle yaşayacaktı.

Bir yudum daha aldı, sonra bir tane daha. “Ağır ol kızım” diye bağırان Beth’in ellerini itti. Sonunda kavanozu geri verirken onlara da söylediği gibi *iyice kafayı bulmuştu*.

“İyice kafayı buldum!” diye taklidini yaptı Beth, kızlar gülmeye başladı. Margery de elinde olmadan gülümsedi.

“Burası nasıl kütüphane anlamadım gitti” dedi Sophia köşeden.

“Biraz deşarj olmaya ihtiyaçları var” dedi Margery. “Çok fazla çalışıyorlar.”

“Çok fazla çalışıyoruz! Ve şimdi müziğe ihtiyacımız var!” dedi Beth elini havaya kaldırarak. “Hadi gidip Bay Guisler’in gramofonunu alalım. Bize ödünç verir.”

Margery başını iki yana salladı. “Fred’i bu işe karıştıрма. Bunu görmesi gerekmiyor.”

“Alice’in sarhoş olduğunu görmesi gerekmiyor demek istedin herhalde” dedi Beth kurnaz kurnaz.

“Ne?” Alice kafasını kaldırdı.

“Ona sataşma” dedi Margery. “Kız zaten evli.”

“Teorik olarak” diye mırıldandı odaklanmakta sorun yaşayan Alice.

“Evet. Margery gibi ol, ne zaman ne istersen onu yap.” Beth yan yan Margery’ye baktı. “Kiminle istersen.”

“Hayat tarzımdan utanmamı mı istiyorsun Beth Pinker? Çünkü daha çok beklersin.”

“Hey” dedi Beth. “Eğer Sven Gustavsson kadar yakışıklı bir adam bana kur yapsaydı yüzüğü parmağıma öyle hızlı takardım ki daha ne olduğunu anlayamadan kendini kilisede bulurdu. Elmadan bir ısırık alıp sepete geri koymak istiyorsan sana kalmış. Yalnız sepeti sıkı tuttuğundan emin ol.”

“Ya sepet istemiyorsam?”

“Herkes ister.”

“Ben değil. Asla istemedim ve istemeyeceğim de. Sepetle işim yok.”

“Siz neden söz ediyorsunuz?” dedi Alice kıkırdayarak.

“Bay Guisler’dan sonrasını anlamadım” dedi Izzy sessizce geçirerek. “Tanrım, harika bir his bu. Lexington panayırında üç kez dönme dolaba bindiğimden beri böyle hissettiğimi hatırlamıyorum. Yalnız bir keresinde... Hayır. Onun sonu iyi gelmemiştir.”

Alice Izzy’ye doğru eğilip elini kızın koluna koydu. “Heyben için gerçekten üzgünüm Izzy. Onu koparmak istememiştir.”

“Ah, hiç dert etme. Anneme söylerim bana yenisini alır.” Nedense ikisi de bunu pek komik bulup katıla katıla gülmeye başladılar.

Sophia Margery’ye bakıp bir kaşını yukarı kaldırdı.

Margery gülmemeye çalışarak her rafın sonuna yerleş-

tirilmiş gaz lambalarını yaktı. Kalabalık arkadaş gruplarından pek hoşlanmazdı ama bu grubu, şakalarını ve neşelerini sevmiştii, odanın her köşesinde yeni arkadaşlıkların filizlendiği görülebiliyordu.

“Hey kızlar?” dedi Alice kıkırdamasını kontrol altına almayı başarınca. “Her istediğınızı yapma imkânınız olsaydı ne yapmak isterdiniz?”

“Bu kütüphaneyi düzene sokmak” diye mırıldandı Sophia.

“Ciddiyim. Her şeyi ama aklınıza gelen her şeyi yapmakta özgür olsaydınız ne yapardınız?”

“Dünyayı dolaşırdım” dedi Beth, kitaplardan kendine bir sırt dayama yastığı yapmıştı, şimdi de kolçaklar yapmakla meşguldü. “Hindistan’a, Afrika’ya, Avrupa’ya, hatta belki Mısır’a giderdim. Tüm hayatımı burada geçirmeye niyetim yok. Erkek kardeşlerime kalsa salyası akana kadar babama bakmamı isterler. Tac Mahal’i ve Çin Seddi’ni görmek istiyorum, bir de buzdan yuvarlak küçük kulübeler yaptıkları yeri ve ansiklopedilerdeki tüm diğer yerleri. İngiltere’ye gidip kral ve kraliçeyle tanışmak istiyorum derdim ama Alice burada olduğuna göre hiç gerek kalmadı.” Diğer kadınlar gülmeye başladı.

“Ya sen Izzy?”

“Ah, benimki çok çılgınca.”

“Beth’in Tac Mahal’inden de mi çılgınca?”

“Hadi söyle” dedi Alice kızı dürterek.

“Şey... ben şarkıcı olmak isterdim” dedi Izzy. “Radyoda ya da taş plaklarda şarkılarım çalardı. Dorothy Lammour gibi ya da...” kaşlarını fazla kaldırmamaya çalışan Sophia’ya baktı, “Billie Holiday.”

“Baban bunu kesinlikle halledebilir. Herkesi tanıyor, değil mi?” dedi Beth.

Izzy'nin birden keyfi kaçmış gibiydi. "Benim gibi insanlar şarkıcı olamaz."

"Neden?" dedi Margery. "Şarkı söyleyemiyor musun?"

"Bu yeterli bir sebep" dedi Beth.

"Ne demek istediğimi biliyorsunuz."

Margery omzunu silkti. "Bildiğim kadarıyla şarkı söylerken bacağına kullanmana gerek yok."

"Ama insanlar dinlemez. Bacağıma bakmaktan şarkıyı dinlemezler."

"O senin hüs-nükuruntun Izzy'ciğim. Bacağı sakat bir sürü insan var. Hem belki..." bir an sustu, "...uzun elbiseler giyebilirsin."

"Ne tür şarkılar söylüyorsun Bayan Izzy?" dedi Sophia, kitapları sırtlarında yazan isimlerine göre alfabetik sıraya koymakla uğraşıyordu.

Izzy aylmış, teni hafifçe kızarmıştı. "Ah, ilahiler, blug-rass, blues, aslında ne olursa. Hatta bir keresinde opera söylemeyi bile denedim."

"Öyleyse şimdi de söyleyeceksin" dedi Beth bir sigara yakıp kibritten yanan parmaklarına üflerken. "Hadi kızım, göster hünerini."

"Yo hayır" dedi Izzy. "Sadece yalnızken söylüyorum."

"Konser salonun oldukça boş kalacak o zaman" dedi Beth.

Izzy onlara baktı. Sonra ayağa kalktı. Derin bir nefes alıp söylemeye başladı:

*"Sevgilimin mırıltıları yok olup gitti
O sevdalı öpücükler beni terk etti
Onu kalbimde saklayacağım uzaklarda da olsa
Ve aşkımı dönüştüreceğim parlak bir yıldıza."*

Gözleri kapalıydı, yumuşak, bala batırılmış gibi tatlı sesi küçük odayı dolduruyordu. Izzy gözlerinin önünde bütünyle başka birine dönüşüyordu, göğsü genişliyor, notaları tutturmak için ağzı iyice açılıyordu. Şimdi çok uzaklardaydı, sevdiği yerdeydi. Beth hafifçe sallanarak gülümsemeye başladı. Bu beklenmedik gelişmenin yarattığı saf, gölgelenmemiş sevinç yüzüne bir gülümseme halinde yayıldı. Kendini tutamamış gibi, “İşte bu!” dedi. Az sonra Sophia da karşı koyamadığı bir dürtüye kapılmış gibi şarkıya eşlik etmeye başladı, onun sesi daha boğuktu, uyum içinde Izzy’nin sesine karışıyordu. Izzy gözlerini açtı, iki kadın şarkı söylerken birbirlerine gülümsediler, sesleri yükselirken bedenleri şarkının ritmine göre sallanıyordu, küçük kütüphanenin havası birden canlanmıştı.

*“Uzaklardan gelse de ısıtır ışığı beni
Gökyüzünden milyonlarca mil uzak da olsam beklerim
Sevgilimin tekrar gelişini
Kentucky tepelerinin üstündeki yıldızlardan da parlaktır
ışığı.”*

Alice onları izlerken kaçak içki kanına karışıyor, sıcaklık ve müzik içine işliyordu, birden göğsünde şimdiye dek varlığını kabullenmek istemediği bir acı hissetti, aşka, kayba ve yalnızlığa dair bir acı. Yüz hatları gevşemiş, kendi düşüncelerine dalıp gitmiş Margery’ye baktı ve Margery’nin hiç bahsetmediği o adam hakkında Beth’in söylediklerini düşündü. Belki de izlendiğini fark ettiğinden Margery dönüp ona gülümsedi, Alice o anda yanaklarından yaşların süzölmekte olduğunu fark etti.

Margery’nin havaya kalkan kaşları soru sorar gibiydi.
Biraz evimi özledim, hepsi bu dedi Alice. Yalan da değil,

diye düşündü. Sadece henüz gerçekten ait olduğu bir evi olup olmadığından emin değildi.

Margery Alice'i kolundan tuttu, birlikte alacakaranlığa çıktılar, atların içerideki gürültüden bihaber çitin yanında otlamakta olduğu çayıra indiler.

Margery Alice'e mendilini verdi. "İyi misin?"

Alice burnunu sildi. Soğuk havaya çıkınca hemen ayılmaya başlamıştı. "İyiym. İyiym..." Başını kaldırıp gökyüzüne baktı. "Aslında hayır. Pek sayılmaz."

"Yardı mı dokunur mu?"

"Kimsenin yardım edebileceğini sanmıyorum."

Margery duvara yaslanıp gözlerini dağlara dikti. "Şu otuz sekiz yılda görüp işitmediğim pek bir şey kalmadı. Her ne söyleyeceksen beni pek şaşırtacağını zannetmiyorum."

Alice gözlerini kapattı. Eğer söylerse gerçeğe, yaşayan, nefes alan bir şeye dönüşecekti ve artık bu sorunu görmezden gelemeyecekti. Gözleri Margery'ye kaydı, sonra hemen bakışlarını kaçırdı.

"Ve eğer gidip başkalarına anlatacak türden biri olduğumu düşünüyorsan beni hiç tanıyamamışsın demektir."

"Bay Van Cleve durmadan çocuğumuzun olmadığından yakınıyor."

"Buralarda hep olan şey. Yüzüğü parmağına taktığın an ayları saymaya başlarlar..."

"Ama işte... Bennett." Alice ellerini kavuşturdu. "Aylar oldu ama o hâlâ... bir türlü..."

Margery duyduklarını hazmetmeye çalıştı. Doğru duyduğundan emin olmak istiyormuş gibi bekledi. "Yani hiç..?"

Alice derin bir nefes aldı. "Her şey iyi başlamıştı. Yolculuk ve diğer şeyler yüzünden uzun süre beklemek zorunda kaldık ve aslında çok güzeldi ama sonra tam..."

şey... Bay Van Cleve duvarın arkasından bağırarak bir şeyler söyledi –herhalde cesaret verdiğini falan düşünüyordu– o zaman ikimiz de afalladık ve her şey sona erdi, gözlerimi açtığımda Bennett bana bakmıyordu bile, kızgın görünüyor, soğuk duruyordu, ona her şeyin yolunda olup olmadığını sorduğum zaman bana...” Alice yutkundu, “bunu sormanın bir hanıma yakışmadığını söyledi.”

Margery bekledi.

“Ben de öylece uzanıp bekledim. Sonra Bennett... şey, ben olacağını sanmıştım. Ama sonra Bay Van Cleve’in yan odada pat pat yürüdüğünü duyduk ve... olmadı işte. Bir şeyler fısıldamaya çalıştım ama Bennett öfkeleni ve hepsi benim suçummuş gibi davrandı. Ama gerçekten bilmiyorum. Çünkü şimdiye kadar hiç... o yüzden ben mi yanlış bir şey yaptım yoksa Bennett mi anlayamadım ama zaten babası hep yan odada oluyor, duvarlar da çok ince ve Bennett de artık yanıma bile sokulmak istemiyormuş gibi davranıyor. Oturulup konuşulacak bir konu da değil.” Kurduğu cümleler üzerine pek düşünmeden çabuk çabuk konuşuyordu. Yüzünün kızardığını hissetti. “İyi bir eş olmak istiyorum. Gerçekten. Ama sanki bu... imkânsız gibi.”

“Yani... İzin ver şunu açıklığa kavuşturayım. Sen hiç...”

“Bilmiyorum! Çünkü nasıl olması gerektiğini bilmiyorum!” Alice başını iki yana salladı, sonra bunları söylediği için dehşete düşmüş gibi elleriyle yüzünü kapadı.

Margery kaşlarını çatarak çizmelerine baktı. “Burada bekle.”

Artık şarkıların iyice alıp yürüdüğü kulübeye girdi. Sesler aniden kesilince Alice Margery’nin sözünü tutmadığından endişelenerek dinledi. Ama şarkı yeniden duyuldu ve ardından alkışlar geldi, sonra Beth’in mutluluk çılglığını duydu. Kapı açılınca sesler bir an dışarı taşı, Margery tek-

rar basamaklardan inip elindeki küçük mavi kitabı Alice'e verdi. "Bak, bu kitap deftere kayıtlı değil. Bunu sadece bahsettiğin türden sorunları olan hanımlara veriyoruz."

Alice deri ciltli kitaba baktı.

"İçinde sadece gerçekler var. Pazartesi günü Miller's Creek'in oradaki bir kadına götürüleceğime söz verdim ama hafta sonu sana faydası dokunabilecek bir şey var mı diye göz atabilirsin."

Alice sayfaları karıştırıp *seks*, *çıplak*, *dölyatağı* gibi kelimeleri görünce şaşırdı. Kıpırmızı oldu. "Bu da kütüphanedeki kitaplarla birlikte dağıtıma mı çıkıyor yani?"

"Bunu gayriresmi olarak götürüyoruz diyelim, mahkemelik bir kitap olduğu için biraz karmaşık bir geçmişi var. Defterde kayıtlı değil, rafa da konulmuyor. Aramızda kalan bir kitap."

"Sen okudun mu peki?"

"Başından sonuna kadar, hem de birkaç kez. Ve okuduktan sonra çok mutlu anlar yaşadığımı da söyleyebilirim." Bir kaşını kaldırıp gülümsedi. "Ayrıca tek okuyan da ben değilim."

Alice gözlerini kırptırdı. Kendini ne kadar zorlasa da içinde bulunduğu durumun kendisine mutluluk getireceğini hayal edemiyordu.

"İyi akşamlar hanımlar."

İki kadın başlarını çevirince Fred Guisler'in elinde bir gaz lambasıyla patikadan onlara doğru geldiğini gördüler. "Parti var galiba."

Alice bir anlık kararsızlıktan sonra kitabı Margery'nin eline tutuşturdu. "Ben... almasam daha iyi galiba."

"İçinde sadece gerçekler var Alice. Hepsi o kadar."

Alice Margery'nin yanından geçip hızlı adımlarla kütüphaneye yürüdü. "Bunu kendim halledebilirim. Teşek-

kür ederim.” Koşar adımlarla basamakları çıktı, kapı arkasından çarparak kapandı.

Fred Margery’nin yanına gelince durdu. Margery adamın yüzünde hafif bir hayal kırıklığı okur gibi oldu. “Yanlış bir şey mi söyledim?”

“Hiç ilgisi yok Fred” dedi Margery elini adamın koluna koyarak. “İçeri gelip bize katılsana. Çenendeki fazladan birkaç kılı bir tarafa bırakırsak sen de onursal bir kütüphaneci sayılırsın.”

Sonradan Beth bunun Lee County’de yapılmış en iyi kütüphaneciler toplantısı olduğuna bahse girebileceğini söyledi. Izzy ve Sophia hatırlayabildikleri bütün şarkıları söylemişler, birbirlerine bilmedikleri şarkılar öğretmişler ve birkaç şarkı da kendileri uydurmuşlardı, kendilerine güvenleri arttıkça sesleri de kuvvetlenip yükselmmişti, ayaklarını yere vurarak haykırıyorlardı, kızlar da ritme göre bir alkış tutturmuştu. Gramofonunu getirmekten gerçekten mutluluk duyan Fred Guisler hepsiyle tek tek dans etmeye razı oldu, boyu çok uzun olduğundan Izzy’ye ayak uydurmak için eğilip iyi zamanlanmış hareketlerle kızın aksamasını gizledi, Izzy sıkıntılı ruh halini geride bırakıp gözlerinden yaşlar boşanana dek güldü. Alice gülümseyerek tempo tutuyor ama Margery’yle göz göze gelmekten kaçınıyordu, çok fazla açıldığı için şimdiden utanıyor gibiydi. Margery sessiz kalıp kızın yersiz de olsa hissettiği utancın geçmesini beklemesi gerektiğini anlamıştı. Tüm bunların arasında Sophia şarkı söyleyerek kaçıyordu, sanki Sophia’nın katılığı ve sükûneti bile müziğe karşı koyamamıştı.

Tüm içki ikramlarını geri çeviren Fred hepsini karanlıkta evlerine bıraktı, kızlar kamyonetin arka koltuğuna do-

luşmuştu, önce diğerlerinin arasına gizlenen Sophia'yı götürdü, Monarch Creek'teki küçük muntazam evin önündeki patikada yürürken kadının hâlâ şarkı söylediğini duyabiliyorlardı. Sonra Izzy'yi bırakmaya gittiler, otomobil tekerlekleri patinaj çekerek geniş garaj yoluna girdi, kızının ter içindeki saçlarını ve sırttan yüzünü gören Bayan Brady'nin şaşkınlığına tanık oldular. "Daha önce hiç sizin gibi arkadaşlarım olmamıştı" diye bağırmişti Izzy karanlık yolda uçar gibi giderlerken, hepsi ona bunu söyleten tek şeyin içki olmadığını biliyordu. "Aslında kütüphaneci olana kadar diğer kızlardan hoşlanacağım aklıma bile gelmezdi." Delişmen bir çocuk gibi hepsini heyecanla tek tek kucaklamıştı.

Eve bıraktıkları zaman Alice tamamen ayrılmıştı ve ayrılırken pek konuşmadı. Havanın serinliğine ve ilerlemiş saate karşın iki Van Cleve erkeği verandada oturuyordu, Margery patikadan yavaş yavaş adamlara doğru yürüyen Alice'in adımlarında bir isteksizlik sezdi. Adamların ikisi de yerinden kalkmadı. Verandanın titreşen lambası altında ne gülümseyen ne de Alice'i selamlamak için eğilen vardı.

Margery ve Fred yolun geri kalanını hiç konuşmadan aldılar, ikisi de kendi düşüncelerine dalmıştı.

Margery kapıyı açarken, "Sven'e selam söyle" dedi Fred, Bluey Margery'yi karşılamak için hoplaya zıplaya koşuyordu.

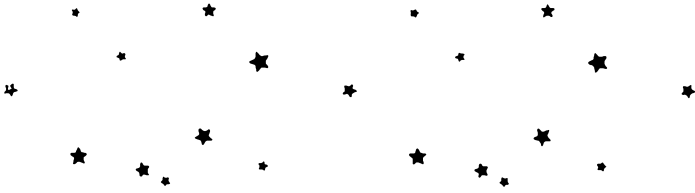
"Söylerim."

"O iyi bir adam."

"Senin gibi. Kendine birini bulman gerek Fred. Uzun zaman oldu."

Fred bir şey söyleyecekmiş gibi olduysa da vazgeçti.

"İyi geceler" dedi sonunda, hâlâ başında şapkası varmış gibi alnına dokundu, sonra direksiyonu çevirip geri döndü.

7

On dokuzuncu yüzyılın sonlarında ve yirminci yüzyılın başlarında arazi alım satımıyla uğraşan şirketlerin temsilcileri Kentucky dağlık kesimlerinde dolaşp bölge sakinlerinden maden haklarını bazen dönüm başına 10 sent gibi düşük bir fiyata satın aldılar. İmzalanan belgeler alıcıya genellikle “her türlü pisliği, kemiği, taşı, suyu ya da diğer atıkları bahsi geçen topraklara dökme, bırakma ya da bu topraklarda saklama” hakkını veriyordu, ayrıca su kaynaklarını istedikleri gibi kullanıp kirlenme ve yerin altındaki madenlerin çıkarılması için “gerekli ve işe yarar” olan her yönteme başvurma hakkını da.

Chad Montrie, “Appalachia’da Çevre ve Çevrecilik”

“Prens onun hayatında gördüğü en güzel kız olduğunu söyledi, sonra da ona evlenme teklif etti. Ve sonsuza kadar mutlu yaşadılar.” Mae Horner kitabı tatmin edici bir pat sesiyle kapattı.

“Gerçekten çok güzel okudun Mae.”

“Dün yakacak odun topladıktan sonra dört kere okudum.”

“Belli oluyor. Bence buralarda senden iyi okuyan kız yok.”

“Gerçekten de zekidir.”

Alice başını kaldırıp kapının eşiğinde duran Jim Horner’a baktı. “Annesi gibi. Annesi okumayı üç yaşındayken sökmüş. Paintsville’de kitaplarla dolu bir evde büyümüş.”

“Ben de okuyabiliyorum” dedi Alice’in ayağının dibinde oturan Millie.

“Biliyorum Millie” dedi Alice. “Sen de çok iyi okuyorsun. Bay Horner, hiç okumayı sizinkiler kadar çabuk söken çocuklar görmedim gerçekten.”

Adam gülümsemek için kendini tuttu. “Ne yaptığını söylesene Mae.”

Kız sanki emin olmak istercesine babasına baktı.

“Hadi anlat.”

“Turta yaptım.”

“Turta mı yaptın? Kendi başına mı?”

“Tarife bakarak. Sizin getirdiğiniz *Country Home* dergisindeki tarife. Şeftalili turta. Size de bir dilim verebilirdim ama hepsini yedik.”

Millie kıkır kıkır güldü. “Babam üç dilim yedi.”

“North Ridge’de avlanıyordum, eski fırını çalıştırıp her şeyi kendisi yapmış. Kapıdan girince burnuma bir koku çaldı...” Başını havaya kaldırıp gözlerini kapatarak kokuyu hatırladı. Yüzündeki sert ifade bir anlığına kayboldu. “İçeri girdim, bir de baktım Mae yaptığı turtayı masaya koymuş bile. Bütün talimatları harfi harfine uygulamış.”

“Kenarları biraz yandı.”

“Annen de hep yakardı.”

Üçü bir süre hiç konuşmadan oturdular.

“Şeftalili turta” dedi Alice. “Seninle nasıl başa çıkacağız bilmiyorum Mae. Size bu hafta ne bırakayım kızlar?”

“*Siyah İnci* daha gelmedi mi?”

“Geldi! Onu istediğınızı hatırlayınca ben de getirdim. Nasıl ama? Bunun harfleri daha küçük olduğu için biraz zorlanabilirsiniz. Bazı yerleri de acıklı.”

Jim Horner’ın yüzü değişti.

“Atlar için acıklı yani. Atların başına bazı üzücü şeyler geliyor. Atlar konuşabiliyor. Anlatması biraz zor.”

“Belki sana okuyabilirim baba.”

“Gözlerim pek iyi görmüyor” diye açıklama yaptı Horner. “Eskisi gibi odaklanamıyorum. Ama idare ediyoruz.”

“Hiç şüphem yok.” Alice bir zamanlar onu çok korkutan küçük kulübenin ortasında oturuyordu. Mae daha on bir yaşında olmasına rağmen evi çekip çevirme işini üstlenmiş gibiydi, evi süpürüyor derleyip topluyordu, eskiden kasvetli ve karanlık olan ev masanın ortasında duran bir kâse elma ve sandalyeye konulmuş minderle şimdi huzurlu bir havaya kavuşmuştu. Alice kitaplarını topladı ve bir kez daha getirdiklerini sevip sevmediklerini sordu. Millie Alice’in boynuna sarıldı, Alice de onu sıkı sıkı kucakladı. Çoktandır kimse ona bu kadar sıkı sarılmamıştı, Alice’in içinde tuhaf, çelişkili duygular uyandı.

“Seni tekrar görmek için tam yedi gün beklemek zorundayız” dedi kız ciddi bir tavırla. Saçlarından odun isinin kokusuyla sadece ormanda duyulan tatlı bir koku yayılıyordu. Alice kokuyu içine çekti.

“Kesinlikle. O arada ne kadar okuduğunuzu görmek için sabırsızlanıyorum.”

“Millie! Bunun içinde resimler de var!” diye bağırdı Mae yerden. Millie Alice’i bırakıp kardeşinin yanına çömeldi. Alice bir an onları izledikten sonra ceketini sırtına geçirerek kapıya doğru yürüdü, bir zamanlar modaya uygun olan bu tüvit ceket şimdi yosun ve çamurla kaplanmış, çalılara ve dallara takıldığı yerlerinden iplikler

atmıştı. Son günlerde dağ, kış eteklerinden yavaş yavaş sokulmaya başlamış gibi soğumuştı.

“Bayan Alice?”

“Evet?”

Kızlar *Siyah İnci*’nin üzerine eğilmişti, kardeşi yüksek sesle okurken Millie’nin parmağı kelimeleri takip ediyordu.

Jim kızların başka şeyle meşgul olduklarından emin olmak istercesine dönüp arkasına baktı. “Sizden özür dilemek istiyordum da.”

Atkısını takmakta olan Alice donup kaldı.

“Karım öldükten sonra bir süre kendimi toplayamadım. Sanki gökyüzü üstüme yıkılmış gibiydi, anlıyor musunuz? İlk geldiğinizde pek... misafirperver davranmamıştım. Ama son birkaç aydır kızların anneleri için ağlamayı bıraktıklarını ve her hafta iple çektikleri bir şey olduğunu görünce... Ben... Ben sadece yaptıklarınıza minnettar olduğumu söylemek istedim.”

Alice ellerini önünde birleştirdi. “Bay Horner, şunu açıkça söyleyebilirim ki kızlarınız benim ziyaretlerimi nasıl iple çekiyorsa ben de onları görmeyi iple çekiyorum.”

“Bir hanımefendi görmek onlar için iyi oluyor. Betsy’ciğim ölene kadar bir çocuğun...daha kadınsı şeylere nasıl özlem duyduğunun farkında değildim.” Kafasını kaşdı. “Sizden bahsedip duruyorlar, nasıl konuştuğunuzdan falan işte, bilirsiniz. Dediğine göre Mae de kütüphaneci olmak istiyormuş.”

“Öyle mi?”

“Anladım ki... onları sonsuza kadar yanımda tutamam. Kızlarım için çok daha fazlasını istiyorum. İkisinin de ne kadar akıllı olduğunun farkındayım.” Bir an sustu. Sonra, “Bayan Alice, şu okul hakkında ne düşünüyorsunuz? Alman kadının okulunu diyorum.”

“Bayan Beidecker mı? Bay Horner, bence kızlarınız onu çok sever.”

“O kadın... çocuklara vurmuyor değil mi? Bazı şeyler duydum... Betsy’yi okulda çok döverlermiş, o yüzden kızların da gitmesini istemezdi.”

“Sizi onunla tanıştırmaktan memnun olurum Bay Horner. İyi bir kadındır, gördüğüm kadarıyla öğrenciler de onu seviyor. Bir çocuğa el kaldırabileceğini düşünemiyorum.”

Horner bir süre düşündü. “Zor” dedi dağlara bakarak, “tüm bu işlerle uğraşmak yani. Sadece bir erkeğe düşen işleri yapacağımı sanıyordum. Babam eve ekmek getirir, ayaklarını uzatıp dinlenirdi, diğer bütün işleri anneme bırakırdı. Bense hem anne hem baba olmak zorundayım. Tüm bu kararları vermek zorundayım.”

“Şu kızlara baksanıza Bay Horner.”

Kızlara doğru baktılar, şimdi karınlarının üstüne yatmış yeni okudukları bir şey üzerine heyecanla konuşuyorlardı.

Alice gülümsedi. “Bence gayet iyi gidiyorsunuz.”

Finn Mayburg, Upper Pinch Me –The Furrow, Mayıs 1937 sayısı

Weird Tales dergisi, Aralık 1936 ve Şubat 1937 sayısı

Ellen Prince – Eagles Top (son ev) –Küçük Kadınlar, Lousisa May Alcott

From Farm to Table, Edna Roden

Nancy ve Phyliss Stone, Arnott’s Ridge –Mack Maguire and the Indian Girl, Amherst Archer

Mack Maguire Takes a Fall, Amherst Archer (not: serinin bütün kitaplarını okudular, başka bulabilir miyiz diye soruyorlar)

Margery kayıt defterini karıştırdı, her sayfanın başında Sophia'nın zarif el yazısıyla tarih ve izlenen güzergâh yazıyordu. Defterin yanında onarılmış kitap yığını duruyordu, ciltleri dikilmiş, yırtık kapakları kurtarılamayacak durumdaki kitaplardan alınan sayfalarla yamanmıştı. Kitapların yanında bir de albüm –*The Baileyville Bonus*– vardı, albümde *Woman's Home Companion*'ın okunamayacak durumdaki sayılarından alınmış dört yemek tarifi, “Kadının Anlatamadıkları” adlı bir hikâye ve eğreliotu toplamak üzerine uzun bir makale vardı. Kütüphane şimdi kusursuzdu, raftaki her kitabın arkası bir etiketleme sistemi kullanılarak işaretlenmişti, bu sayede yerlerinin bulunması kolay oluyordu, kitaplar özenle sıraya konulmuş ve kategorize edilmişti.

Sophia akşam 5 civarında gelip kızlar güzergâhlarını tamamlayıp geri dönene dek birkaç saat çalışmış oluyordu. Günler artık kısaldığı için karanlıkta at sürmekten kaçınarak daha erken dönmek zorunda kalıyorlardı. Bazen evlerine gitmeden önce çantalarını boşaltırken oturup kendi aralarında sohbet ediyor, günlerinin nasıl geçtiğinden bahsediyorlardı. Fred vakit buldukça köşeye bir odun sobası kurma işiyle uğraşıyordu ama daha bitirememişti: baca deliğinin etrafındaki boşluk yağmur girmesin diye çaput parçalarıyla tıkanmıştı. Yine de bütün kadınlar her gün biraz daha oyalanmak için bahaneler buluyordu, Margery soba yanmaya başladıktan sonra onları eve yollayamayacağından korkmaya başlamıştı.

Margery takımın en yeni üyesinin kimliğini açıkladığında Bayan Brady biraz şaşırılmıştı ama küçük kulübedeki değişimi görünce dudaklarını birbirine bastırıp parmaklarını şakaklarına dokundurmakla yetindi. “Kimse şikâyet etmedi mi?”

“Şikâyet edecek kimse onu görmedi ki. Arka taraftan, Bay Guisler’in evinin yanından geliyor, giderken de yine oradan gidiyor.”

Bayan Brady bir süre düşündü. “Bayan Nofcier’in söylediklerini duydun mu? Bayan Nofcier’i tanıyorsundur muhakkak.”

Margery gülümsedi. Bayan Nofcier’i hepsi tanırdı. Bayan Brady elinden gelse at merheminden bahsederken bile araya kadının adını sıkıştıracaktı.

“Yakın zamanda hanımefendinin öğretmenler ve ebeveynler için verdiği bir söylevi dinleme şerefine eriştim, dedi ki... bir saniye, bir yere yazmıştım.” Not defterinin sayfalarını hızlıca çevirdi. “Bir kütüphane tüm insanlara hizmet vermeli, şehirde yaşayanlar kadar taşralılara da, beyazlara olduğu kadar siyahlara da.’ İşte. ‘Beyazlara olduğu kadar siyahlara da.’ Bayan Nofcier konuya böyle bakıyor. Ben de Bayan Nofcier gibi ilerleme ve eşitliğe önem vermemiz gerektiğini düşünüyorum. Yani siyah bir kadını işe almaya itiraz edecek değilim.” Masadaki bir lekeyi ovuşturup parmağını inceledi. “Yine de... şimdilik bunun reklamını yapmayalım. Çok yeni bir kuruluş olduğumuz da düşünülünce, belaya davetiye çıkarmaya gerek yok. Ne demek istediğimi anladığından eminim.”

“Ben de öyle düşünüyorum Bayan Brady” dedi Margery. “Sophia’nın başını derde sokmak istemem.”

“Harika iş çıkarmış. Hakkını vermem gerek.” Bayan Brady etrafına bakındı. Kapının yanındaki duvarda Sophia’nın yaptığı işleme asılıydı –*Bilginin Peşinden Koşmak Kendi Evreninizi Genişletmektir*– Bayan Brady memnuniyetle iplikle yazılmış kelimelere dokundu. “Şunu söylemeliyim ki Bayan O’Hare, birkaç ay içinde böyle bir ilerleme gösterdiğiniz için son derece gururluyum. Bu iş

beklentilerimizin de ötesine geçti. Bunu Bayan Nofcier'a da birçok kez mektuplarımda söyledim, eminim o da dediklerimi Bayan Roosevelt'e iletecektir... Kasabamızdaki herkesin bu şekilde düşünmemesi çok utanç verici."

Daha fazla bir şey söylemek istemiyormuş gibi başını çevirdi. "Ama dediğim gibi, bence bizimki atlı kütüphaneciliğin kusursuz bir örneği. Siz kızlar kendinizle gurur duymalısınız."

Margery başını salladı. Bayan Brady'ye kütüphanenin resmi olmayan girişiminden hiç bahsetmemek daha iyi olacaktı galiba: her gün kütüphaneye geldikten sonra şafak sökene kadar oturup hazırladığı şablona bakarak beş-altı mektup daha yazıyordu ve bunları North Ridge sakinlerine dağıtıyordu.

Sevgili Komşum,

Hoffman'ın sahiplerinin bölgenizde yeni maden ocakları açmanın yollarını aradığı dikkatimizi çekmektedir. Bu yüzlerce dönümlük ağacın kesilmesi, dinamitlerle yeni maden kuyuları açılması ve birçok durumda evlerin ve geçim kaynaklarının kaybı demektir.

Size bu gizli mektubu yazıyorum çünkü madenler işlerine geleni yapabilmek için sapkın ve katı yürekli insanları görevlendiriyor ama ben bu planlarının hem yasadışı hem de insanlığa aykırı olduğunu düşünüyorum, istediklerini elde ederlerse çok fazla acıya ve geçim sıkıntısına sebep olacaklar.

Bu amaçla, bilgi aldığımız hukuk kitaplarına göre, topraklarımızın yağmalanmasını önlemek ve evlerimizi korumak için bir emsal var gibi görünüyor. Lütfen aşağıdaki alıntıyı okuyun, ya da eğer elinizde böyle bir imkân varsa Baileyville'de bir yasal temsilciye danışın, bu sayede planlanan yıkımı önlemek için gerekebileceği üzere madenin önüne engeller koyabiliriz. Bu esnada lütfen ne kadar para ya da teminat verirlerse versinler maden sahiplerinin evinizin altına madenler açmasına izin verecek türden belgeler imzalamayın.

Eğer belgeleri okumakta yardıma ihtiyacınız olursa atlı kü-

*tüphaneciler yardım etmekten mutluluk duyacaklardır, elbette
bu da gizlilik içinde yapılacaktır.*

Size güvenen bir dost

Mektupları düzgünce katlayıp her heybeye birer tane koydu, Alice'inki hariç. O mektubu Alice yerine kendisi teslim edecekti. Durumu kız için daha da karmaşık hale getirmeye gerek yoktu.

Oğlan sonunda bağırmayı bırakmıştı, sesi şimdi güçbela bastırılan mızlanmalar halinde geliyordu, sanki erkeklerin arasında olduğunun farkına varmıştı. Kömürlerin altında kaldığından giysileri ve teni kapkaraydı, sadece gözlerinin akı görünüyor ve bu gözler yaşadığı şok ve acıyı ele veriyordu. Sven sedyeye konulan oğlanın dikkatle kaldırılışını izledi, tavanın alçaklığı işlerini daha da zorlaştırıyordu, iki büklüm eğilerek sedyeyi taşımaya koyulurken bir yandan da bağırarak birbirlerine talimatlar veriyorlardı. Sven geçmelerine izin vermek için sırtını sert duvara yasladı, sonra ışığını tavanın çöktüğü yerdeki destekleri kurmaya çalışan madencilere çevirdi, adamlar küfürler ederek ağır kalasları yerine oturtmaya çalışıyordu.

Bu madenler alçak tavanlı kömür madenleriydi, odacıklar yer yer o kadar alçaktı ki adamlar dizlerinin üstünde bile zor duruyorlardı. Madenler arasında en kötü tip buydu. Sven'in otuzunda sakat kalan arkadaşları vardı, ancak bastonla ayakta durabiliyorlardı. Karanlıkta beyninizin size oyunlar oynayarak yukarıdaki rutubetli kapkara boşluğun sürekli üstünüze kapandığını düşündürdüğü bu tavşan deliklerinden nefret ediyordu. Pek çok göçüğe şahit olmuştu, cesetleri bulmanın tek yolu dışarıda kalmış bir çift çizmeyi görmekten geçiyordu.

“Şef, şuraya bir göz at istersen.”

Sven etrafına bakındı –bu bile çok zorlu bir manevraydı– ve Jim McNeil’in kendisine işaret eden eldiveninin peşine düştü. Yeraltı odacıkları birbirine bağlı olduğu için farklı kısımlara erişim için dışarı çıkılmıyordu –sahibinin güvenliğe değil kâra önem verdiği bir madenden beklenecek bir özellikti bu. Geçitten bir sonraki bölmeye geçip baretinin ışığını ayarladı. Sığ bir açıklıktaki sekiz desteğin hepsi de tavanın ağırlığından gözle görülür derecede eğrilmişti. Başını yavaşça hareket ettirerek boş alanı taradı, karpit lambanın ışığı vurdukça etrafındaki siyah yüzeyler parlıyordu.

“Desteklerin ne kadarını götürmüşler?”

“Yarısı gitmiş galiba.”

Sven bir küfür savurdu. “Daha ileriye gitmeyin” dedi, dönüp arkasındaki adamlara baktı. “Kimse İki Numara’ya girmeyecek. Duydunuz mu?”

“Bunu Van Cleve’e söyle” dedi bir ses arkasından. “Sekiz Numara’ya gitmek için İki Numara’dan geçmek zorundasın.”

“Öyleyse kimse Sekiz Numara’ya gitmeyecek. Tüm destekler dikilene kadar kimse gitmeyecek.”

“Bunu dinlemeyecektir.”

“Öyle bir dinleyecek ki.”

Madenin havası tozdan ağırlaşmıştı, Sven arkasına dönüp tükürdü, belden aşağısı şimdiden ağrımaya başlamıştı. Madencilere döndü. “Tekrar içeri girmeden önce Yedi’de en az on desteğe daha ihtiyacımız var. Yeniden işe koyulmadan havalandırma amiri metan seviyesini kontrol etsin.”

Adamlar hak vererek bir şeyler mırıldandılar –Gustavsson madencilerin güvenebileceği az sayıdaki otorite

figüründen biriydi– Sven ekibini önce geçide, oradan da dışarı çıkardı, güneş ışığını düşündükçe minnetle dolmaya başlamıştı bile.

“Hasar ne kadar Gustavsson?”

Sven Van Cleve’in ofisinde ayakta duruyordu, burun delikleri hâlâ sülfür kokusuyla doluydu, çizmeleri kalın kırmızı halının üstünde tozlu izler bırakmıştı, açık renk takım elbisesi içindeki Van Cleve’in önündeki kâğıtlardan başını kaldırmasını bekliyordu. Genç Bennett’in jilet gibi ütülenmiş gömleğiyle odanın diğer ucundaki masasından baktığını görebiliyordu. Genç adam madende hiç rahat görünmüyordu. Madenin tozundan ve kararsız doğasından nefret ediyormuş gibi idare binasından neredeyse hiç çıkmıyordu.

“Oğlanı çıkardık, yine de kıl payı kurtuldu sayılır. Kalçası bayağı zedelendi.”

“Harika haber. Hepinize müteşekkirim.”

“Onu işyeri hekimine yolladım.”

“Evet. Evet. Çok güzel.”

Van Cleve anlaşılan konuşmanın böylece sonlandığını düşünüyordu. Sven’e gülümsedi, sonra neden hâlâ orada dikildiğini sorgulamak ister gibi gülümseyişini biraz daha uzattı, ardından imalı bir biçimde kâğıtlarını karıştırmaya koyuldu.

Sven biraz bekledi. “Belki göçüğe neyin neden olduğunu bilmek istersiniz.”

“Ah. Evet. Elbette.”

“Görünüşe göre İki Numara’daki tavan destekleri yeni açılan Yedi’ye götürülmüş. Bu yüzden tüm bölge tehlike içinde.”

Sonunda başını yeniden kaldıran Van Cleve’in yüzünde Sven’in beklediği gibi yapmacık bir şaşkınlık ifadesi vardı.

“Yok canım. Adamların destekleri yeniden kullanmaması gerekiyor. Kaç kere söyledik. Öyle değil mi Bennett?”

Bennett masasının arkasında başını eğdi, öyle korkaktı ki yalan bile söyleyemiyordu. Sven söylemek istediklerini yutup onun yerine şöyle devam etti. “Efendim, şunu da söylemek istiyorum ki madenlerinizin her birinde zemindeki kömür tozu miktarı tehlike teşkil edecek seviyede. Yere daha fazla yanmaz malzeme sermeniz gerekli. Ayrıca daha fazla kaza olsun istemiyorsanız daha iyi bir havalandırmaya ihtiyaç var.”

Van Cleve bir kâğıda bir şeyler çiziktirdi. Artık dinliyor gibi görünmüyordu.

“Bay Van Cleve, güvenlik ekibimizin hizmet verdiği tüm madenler içinde Hoffman’ın durumu... açık arayla en az tatmin edici olanı.”

“Evet, evet. Adamlara söyledim. Tanrı bilir neden işe koyulup her şeyi düzene sokmuyorlar? Ama çok da abartmayalım Gustavsson. Bu sadece geçici bir sorun. Bennett ustaları çağırır ve... ee... icabına bakarız. Öyle değil mi Bennett?”

Sven o anda Van Cleve’in bunu en son on sekiz gün önce, içeri ateşle girmemesi gerektiğini bilmeyen genç bir kırıcı yüzünden Dokuz Numara’nın girişindeki bir patlamadan dolayı sirenler çaldığında söylediğini hatırlatsa yeri ydi. Neyse ki oğlan kazayı yüzeysel yanıklarla atlatacak kadar şanslıydı. Ama işçilerin hayatı sudan ucuzdu tabii.

“Neyse, Tanrı’ya şükür her şey yolunda.” Van Cleve homurdanarak koltuğundan kalkıp maun ağacından büyük masasının arkasından çıkarak kapıya yöneldi, böylece görüşmenin bittiğini göstermiş oluyordu. “Sana ve adamlarına hizmetiniz için teşekkür ederim. Madenimizin ekibinize ödediği her kuruşu hak ediyorsunuz.”

Sven kımıldamadı.

Van Cleve kapıyı açtı. Uzun, sıkıntı verici bir an beklediler.

Sven adama döndü. “Bay Van Cleve. Biliyorsunuz ki siyasetle ilgilenen bir adam değilim. Ancak şunu anlamalısınız ki insanların sendika üyeliği istemesine tam da böyle koşullar yol açıyor.”

Van Cleve’in yüzü karardı. “Umarım söylemeye çalıştığınız şey...”

Sven avuçlarını açtı. “Sendikayla bağlantım yok. Ben sadece işçilerinizin güvende olmasını istiyorum. Ama söylemeliyim ki maden adamlarımın gelemeyeceği kadar tehlikeli bir hal alırsa yazık olur. Yöre halkı bundan hoşlanmayacaktır.”

Yarı yapmacık gülümseme şimdi tamamen kaybolmuştu. “Tavsiyeniz için teşekkür ederim Gustavsson. Dediğim gibi adamlarım bunun icabına bakacak. Şimdi kusura bakmazsanız yapmam gereken acil işler var. Suya ihtiyacınız olursa ustabaşı size getirir.” Van Cleve hâlâ kapıyı tutarak bekliyordu. Sven başını salladı, tam çıkarken kapkara elini uzattı, yaşlı adam bir an tereddüt ettikten sonra Sven’in elini tutmak zorunda kaldı. Sven adamın elini iz bıraktığına emin olacak kadar sıktıktan sonra dönüp koridorda yürümeye başladı.

Baileyville’de ilk ayazlar domuz kesimi zamanına denk geldi. Böcek bile ezemeyen Alice kesim lafını duyunca bile bayılacak gibi oluyordu, özellikle de Beth her sene evlerinde neler yapıldığını zevkle anlattığı zaman: ciyaklayan domuzun vurarak sersemletilmesi, çocuklar üstüne otururken boğazının kesilmesi, çırpınan bacakları, teknenin içine akan sıcak, koyu kanı. Beth adamların kaynar

suyu nasıl döktüğünü, kılları düz bıçaklarla nasıl kazıyıp hayvanı etten, kıkırdaktan ve kemikten ibaret bir yığın haline getirdiğini taklit etti.

“Teyzem Lina kelleyi yakalamak için önlüğünü açıp bekler. Cumberland Gap’in bu yakasında en iyi tuzlamayı –dil, kulaklar ve ayaklardan yapıyor– teyzem yapar. Ama küçüklüğümden beri günün en sevdiğim kısmı babamın bütün iç organları bir tekneye boşalttığı ve kızartmak için en uygun parçayı seçebildiğimiz andır. Erkek kardeşlerimin gözlerine dirsek atarak ciğeri kapmaya çalışırım. Şişe geçirip ateşte kızarttın mı tamamdır. Yok böyle bir şey. Yeni kızarmış domuz ciğeri. Mımm.”

Alice ağzını kapatıp başını iki yana sallayınca Beth bir kahkaha attı.

Ama kasabanın geri kalanı da Beth gibi bu işten mü-nasebetsizce bir keyif alıyor gibiydi ve kütüphanecilere gittikleri her yerde tuzlanmış domuz pastırması ya da –gerçi sadece bir kez olmuştu bu– dağlara özel bir ziyafet olduğu anlaşılan çırpılmış yumurtalı domuz beyni ikram ediyorlardı. Düşündükçe Alice’in midesi bulanıyordu.

Ama kasabayı saran heyecanın nedeni domuz kesimi değildi: Tex Lafayette geliyordu. Elinde kamçısıyla beyazlar içindeki kovboy posterleri kasabanın her yerine asılmış, aceleyle direklerle yapıştırılmıştı, oğlan çocukları ve karasevdaya tutulmuş kadınlar posterleri dikkatle ince-liyordu. Her yerleşim yerinde Şarkı Söyleyen Kovboy’un adı bir tılsımmış gibi söyleniyor, ardından da mutlaka *Doğru mu? Gidecek misin?* soruları geliyordu.

Talep öylesine büyüktü ki Lafayette esasen planlandı-ğı gibi tiyatroda değil kasaba meydanında halkın karşı-sına çıkacaktı, eski paletlerden ve tahta plakalardan bir sahne yapılmaya başlanmıştı bile, gösteriye günler kala

oğlan çocukları ellerinde kamçılarla sahnede koşuşturuyor, banjo çalar gibi yapıp sinirli işçilerin ellerinden kaçmak için başlarını eğiyorlardı.

“Bu akşam erken bırakabilir miyiz? Zaten kimsenin kitap okuyacağını sanmıyorum. Herkes şimdiden meydanın yolunu tuttu bile” dedi Beth son kitabını da heybesinden çıkarırken. “Kahretsin. Şuraya bak, Mackenzie’lerin oğlanlar *Hazine Adası*’nı ne hale getirmiş!” Söylenerek eğilip yere saçılan sayfaları toplamaya başladı.

“Neden olmasın” dedi Margery. “Sophia sayesinde her şey kontrol altında, zaten hava da karardı.”

“Tex Lafayette kim?” dedi Alice.

Kadınların dördü de dönüp gözlerini ona diktiler. “*Tex Lafayette kim mi?*”

“*Yeşil Çayırlarım*’ı izlemedin mi? Ya da *Kalbimi Bağla*’yı?”

“Ah, *Kalbimi Bağla*’yı çok severim. Sonundaki şarkı beni mahvediyordu” dedi Izzy ve mutlulukla iç geçirdi.

“*Beni hapsetmene gerek yok...*”

“*Ben zaten gönüllüyüm tutsağın olmaya...*” diye katıldı Sophia.

“*Kalbimi bağlamak için ipe gerek yok...*” Hep birlikte hülyalara dalarak söylemeye devam ettiler.

Alice boş boş baktı.

“Sinemaya gitmez misin?” dedi Izzy. “Tex Lafayette bir sürü filmde oynadı.”

“Kamçısıyla adamın ağzındaki yanan sigarayı alıyor ve adamın yüzünde tek bir çizik bile oluşmuyor.”

“Son derece çekici bir erkek.”

“Akşamları genellikle dışarı çıkamayacak kadar yorğun oluyorum. Bennett ara sıra gidiyor.”

Gerçek şu ki Alice artık karanlıkta kocasının yanında olmayı çok garipsiyordu. Kocasının da aynı şekilde hisset-

tiğinden şüpheleniyordu. Haftalardır mümkün olduğunca karşılaşmamaya özen gösteriyorlardı. Alice kahvaltıdan çok önce evden çıkıyordu, Bennett da akşam yemeği zamanı genelde dışarıda oluyor, ya Bay Van Cleve'in işlerine koşturuyor ya da arkadaşlarıyla beyzbol oynuyordu. Geceleri çoğunlukla giyinme odasındaki çekyatta yatıyordu, artık vücudunun şekli bile Alice'e yabancılaşmıştı. Bay Van Cleve karı-kocanın davranışlarında bir tuhafılık seziyorsa bile söylemiyordu: çoğu akşam madenden geç saatlerde dönüyordu ve kafası sürekli madende olup bitenlerle meşgul gibiydi. Alice artık bu evden, evin kasvetinden ve boğucu geçmişinden tüm kalbiyle nefret ediyordu. Akşamları o karanlık salonda iki adamla birlikte oturmak zorunda kalmadığına öyle minnettardı ki evde olup biten hiçbir şeyi sorgulamıyordu.

"Tex Lafayette'e geliyorsun, değil mi?" Beth saçını tarayıp aynaya bakarak bluzunu düzeltti. Anlaşılan benzin istasyonundaki çocuktan hoşlanıyordu ama sevgisini iki kez çocuğun koluna sertçe yumruk atarak göstermişti, şimdi de sonraki adımı nasıl atacağından emin değildi.

"Ah, hiç sanmıyorum. Hakkında hiçbir şey bilmiyorum zaten."

"Hep çalışıyoruz, hiç eğlenmiyoruz Alice. Hadi. Bütün kasaba gidiyor. Izzy bizi mağazanın önünde bekleyecek, annesi pamuk helva için ona tam bir dolar vermiş. Oturmak istersen koltuklar elli sent. Ya da arkada durup bedava izleyebilirsin. Biz öyle yapıyoruz."

"Bilmiyorum. Bennett Hoffman'da geç saatlere kadar çalışıyor. Herhalde eve gitsem daha iyi olur."

Sophia ve Izzy tekrar şarkı söylemeye başladı, Izzy başkalarının yanında şarkı söylediği her sefer olduğu gibi yine kıpkırmızı olmuştu.

*"Gölüşün bir ip gibi bağladı beni
Beni bulduğundan beri
Kalbimi bağlamak için beni kovalamana gerek yok..."*

Margery küçük aynayı Beth'ten alıp leke var mı diye yüzünü inceledi, tatmin olana dek nemli bir mendille el-macikkemiklerini ovaladı. "Sven ve ben Nice 'N' Quick'in orada olacağız. İyi görebilelim diye bize yukarıdaki masalardan birini ayarlamış. Sen de bize katılabilirsin."

"Burada yapılacak işlerim var" dedi Alice. "Yine de teşekkür ederim. Belki daha sonra gelirim." Daha fazla ısrar etmesinler diye böyle söylemişti ve kızlar da bunun farkındaydı. Aslında tek istediği küçük kütüphanede huzur içinde oturmaktı. Akşamları burada tek başına olmayı, oturup gaz lambasının loş ışığında kitap okumayı, Robinson Crusoe'nun adasının tropik beyazlığında kaybolmayı ya da Bay Chips'in Brookfield Okulu'nun köhne koridorlarına kaçmayı seviyordu. Sophia gelip de Alice'i orada bulursa onu rahat bırakıyor, sadece dikmesine yardımcı olmak için bir kumaş parçasına parmağını koymasını rica etmek ya da onardığı kitap kapağının yeterince iyi görünüp görünmediğini sormak için rahatsız ediyordu. Sophia kalabalığa ihtiyaç duyan bir kadının değildi ama yanında birileri olunca daha rahat hissediyor gibiydi, o yüzden birbirleriyle pek konuşmasalar da bu düzen son birkaç haftadır ikisine de uyuyordu.

"Tamam, sonra görüşürüz o zaman!"

İki kadın neşeyle el sallayarak çıkıp basamakları indiler, üstlerinde hâlâ binici pantolonlarıyla çizmeleri vardı. Kapı açılınca küçük odaya beklenti dolu sesler dolmuştu. Meydan şimdiden dolmuştu, yerel müzisyenlerden oluşan bir grup bekleyen kalabalığı oyalamak için keman çalıyordu, kalabalıktan kahkaha sesleri ve ışıklar yükseliyordu.

“Sen gitmiyor musun Sophia?” dedi Alice.

“Ben sonra bahçeye çıkıp dinlerim” dedi Sophia. “Rüzgâr sesi taşıyor.” İğneye ip geçirerek yırtık kitapların bir diğerini eline aldı, sonra aceleyle ekledi, “Kalabalık yerlerden pek hoşlanmıyorum.”

Belki de merakına yenik düşen Sophia keman sesi içeri dolsun diye arka kapıyı açıp kapanmaması için yere bir kitap koydu, arada bir ayağını yere vurarak müziğe eşlik etmekten kendini alamıyordu. Alice kucağında kâğıtlarla köşede oturuyor, Gideon’a mektup yazmaya çalışıyordu ama kalem elinde kıpırtısız duruyordu. Ona ne yazacağını bilmiyordu. İngiltere’deki herkes devasa arabalarla ve eğlenceyle dolu Amerika’da heyecan verici kozmopolit bir hayat sürdürdüğünü sanıyordu. Gerçek durumunu kardeşine nasıl anlatacağını hiç bilmiyordu.

Her şarkının melodisini biliyor gibi görünen Sophia arkasında kemana eşlik ederek mırıldanıyor, bazen sesi ni iyice yükseltiyor, bazen de birkaç söz ekliyordu. Sesi kadife kadar yumuşak ve sakinleştiriciydi. Alice kaleminden bırakıp özlemle şimdiki, ara sıra kendisine sanki oraya nasıl geldiğini anlayamıyormuş gibi kafa karışıklığıyla bakan adam yerine eskiden onu kollarına alan, kulağına güzel sözler fısıldayan ve gözleri gülüşlerle ve aşkla dolu bir geleceğin sözünü veren o eski kocasıyla birlikte dışarıda olmanın ne kadar güzel olacağını düşündü.

“İyi akşamlar hanımlar.” Kapı Fred Guisler’in arkasından usulca kapandı. Guisler’in üzerinde özenle ütülenmiş mavi bir takım elbise vardı, kadınları görünce şapkasını çıkardı. Alice onu her zamanki kareli gömleği ve iş tulumu içinde görmeye alıştığından biraz afalladı. “Işığın yandığını gördüm ama açıkçası bu akşam sizi burada görmeyi beklemiyordum. Eğlenceyi falan düşünürseniz yani.”

“Ah, Fayette hayranı olduğumu söyleyemem” dedi Alice kâğıtlarını toplayıp kaldırarak.

“Belki fikrinizi değiştirirsiniz. Kovboy numaralarından hoşlanmasanız bile Tex Lafayette harika bir sese sahiptir. Hem bu akşam hava da çok güzel. Burada kalarak harcanmayacak kadar güzel.”

“Çok nazıksınız ama ben böyle iyiyim, teşekkürler Bay Guisler.”

Alice adamın aynı şeyleri Sophia’ya da sormasını bekledi, sonra Sophia’ya neden aynı sorunun sorulmayacağını ve kızların neden onu da inatla çağırmadıklarını kendisinden başka herkesin gayet iyi bildiğini midesine giren bir ağrı eşliğinde kavradı. Sarhoş ve kavgacı genç beyaz adamlarla dolu bir meydan Sophia için hiç de güvenli olmazdı. Birden Sophia için neresinin güvenli olabileceğinden emin olamadı.

“Ben gidip biraz izleyeceğim. Ama sonra uğrar sizi eve bırakırım Bayan Sophia. Bu akşam meydanda epey içki içileceğinden eminim, saat dokuzu bulduğunda dışarısının bir hanımefendi için iyi bir ortam olmayacağı kesin.”

“Teşekkür ederim Bay Guisler” dedi Sophia. “Minnettarım.”

Fred’in ayak sesleri karanlık yolda uzaklaşırken, “Bence gitmelisin” dedi Sophia dikişinden başını kaldırmadan.

Alice kitaplardan kopmuş sayfaları karıştırdı. “Biraz karışık bir durum.”

“Hayatın kendisi de karışıktır. İşte bu yüzden önüne fırsat çıktıkça eğlenmen önemli.” Kaşlarını çatarak dikişlerin birine baktı, sonra dikişi söktü. “Burada herkesten farklı olmak zor. Bunu anlıyorum. Gerçekten anlıyorum. Louisville’de benim de çok farklı bir hayatım vardı.” İcini çekti. “Ama bu kızlar seni önemsiyor. Onlar senin arka-

daşın. Kendini onlardan uzak tutman işleri daha da zorlaştırır.”

Alice gaz lambasının etrafında uçuşan pervaneyi izliyordu. Az sonra daha fazla dayanamayarak pervaneyi dikkatle avuçlarının arasına aldı, aralık duran kapıya yürüyerek dışarı saldı. “O zaman sen yalnız kalacaksın.”

“Başımın çaresine bakabilirim. Hem Bay Guisler gelip beni alacak.”

Meydanda müziğin başladığını duyabiliyordu, izleyenlerin hayranlık dolu kükreyişleri Şarkıcı Kovboy’un sahne aldığını ilan ediyordu. Pencereye baktı.

“Gerçekten gitmem gerektiğini mi düşünüyorsun?”

Sophia dikişini elinden bıraktı. “Tanrım, Alice, bunun için sana bir şarkı yazıp söylemem mı gerekiyor? Hey” diye seslendi Alice ön kapıya doğru yürürken. “Dur da gitmeden saçını düzeltelim. Görünüş önemlidir.”

Alice koşup küçük aynayı aldı. Mendiliyle yüzünü silerken Sophia da söylenerek Alice’in saçlarını fırçalayıp çevik parmaklarıyla birkaç toka tutturdu. Sophia geri çekilince Alice çantasından rujunu aldı, dudaklarını mercan pembesine boyayıp ruju yedirmek için dudaklarını birbirine bastırıp büzdü. Tatmin olunca gömleğini ve pantolonunu çekıştırıp düzeltti. “Üstümdekilerle ancak bu kadar.”

“Ama belden yukarın bir tablo kadar güzel. Zaten herkesin dikkatini de bu çekecek.”

Alice gülümsedi. “Teşekkür ederim Sophia.”

“Geri gelince bana her şeyi anlattırsın.” Sophia tekrar masaya oturup ayağıyla tempo tutmaya devam etti, şimdiden uzaktan gelen müzik sesine kendini kaptırmıştı bile.

Alice yarattığı görür gibi olduğunda yolu yarılamıştı. Yaratık karanlık yolda hızla ilerliyordu ve Alice’in aklı

hâlâ beş yüz metre uzaktaki meydanda olduğundan önünde bir şey olduğunu fark etmesi birkaç saniye aldı. Adımlarını yavaşlattı: bir tarla sincabı! Katledilen domuzlara dair anlatılanlar hafta boyunca havada giderek ağırlaşan bir sise dönüşüp bunalımlı ruh halini iyice kötüleştirmiş gibiydi. Baileyville halkı doğayla iç içe yaşamasına rağmen canlılara saygı gösterme fikrine yabancıydı. Durup sincabın önünden geçmesini bekledi. Büyük bir sincaptı, kocaman kalın bir kuyruğu vardı. Tam o anda ay bulutların arasından çıkınca Alice bunun sincap olmadığını fark etti, daha koyu renkli, daha iri bir şeydi, siyah-beyaz çizgileri vardı. Kaşlarını çatarak şaşkın şaşkın yaratığa baktı, tam bir adım atacakken yaratık arkasını dönüp kuyruğunu kaldırdı, Alice tenine bir ıslaklığın püskürdüğünü hissetti. Bir saniye sonra da hayatında duyduğu en iğrenç koku burun deliklerini doldurdu. Nefesi kesilir gibi oldu, ağzını eliyle kapatıp tükürükler saçarak öğürmeye başladı. Ama kokudan kaçmanın imkânı yoktu: ellerine, gömleğine, saçına bulaşmıştı. Yaratık gayet sakin gecenin içine karışırken Alice sanki çırpınıp bağırarak kokudan kurtulabilecekmış gibi delice üstünü başını silkeliyordu.

Nice'N'Quick'in üst katındaki kalabalık üç sıra halinde camlara üşüşmüştü, kimileri aşağıdaki beyazlı kovboya bağırarak övgüler yağırdırıyordu. Masalarında oturan bir tek Margery ve Sven kalmıştı, her zamanki gibi yine yan yana oturmuşlardı. Aralarında iki buzlu çaydan kalanlar duruyordu. İki hafta önce yerel bir fotoğrafçı uğrayıp hanımları WPA Atlı Kütüphanesi tabelasının önünde atlarının sırtında fotoğraflarını çekmeye ikna etmişti, dördü birlikte, Izzy, Margery, Alice ve Beth, atlarının sırtında yan yana dizilip poz vermişti. Bu fotoğrafın bir kopyası

şimdi lokantanın duvarında asılıydı, kurdelelerle süslenmiş fotoğraftaki kadınlar uzaklara bakıyordu, Margery gözlerini fotoğraftan alamıyordu. Hayatında hiç bundan daha fazla gururlanmamıştı.

“Kardeşim North Ridge’teki arazinin bir bölümünü satın almaktan bahsediyor. Baş belası McCallister makul bir fiyat vereceğini söylemiş. Ben de onunla gitsem mi diye düşünüyorum. Sonsuza kadar bu madenlerde çalışacak halim yok.”

Margery tekrar Sven’e baktı. “Ne büyüklükte bir araziden söz ediyorsun?”

“Yaklaşık bin altı yüz dönüm. Bolca av hayvanı varmış.”

“Öyleyse duymadın.”

“Neyi duymadım?”

Margery çantasından mektup şablonunu çıkardı. Sven kâğıdı özenle açıp okuduktan sonra Margery’nin önüne koydu. “Bunu nereden buldun?”

“Sen bir şey biliyor musun?”

“Hayır. Gittiğimiz her yerde Amerika Birleşik Maden İşçileri’nin nüfuzunu zayıflatmaya çalışıyorlar.”

“Anladığım kadarıyla ikisi birbiriyle alakalı. Daniel McGraw, Ed Siddly, Bray kardeşler –tüm bu sendika örgütleyicileri– hepsi North Ridge’te yaşıyor. Eğer yeni maden bu adamları aileleriyle birlikte evlerinden ederse işçileri örgütlemek onlar için daha zor olacak. Madencilerle patronların resmen birbirine girdiği Harlan gibi olmak istemezler.”

Sven arkasına yaslandı. Yanaklarını şişirip dikkatle Margery’nin yüzünü inceledi. “Mektubu sen yazdın herhalde.”

Margery tatlı tatlı gülümsedi.

Sven elini alnından geçirdi. “Of Marge. Bu eşkiyalar

nasıldır bilirsin. Bela senin kanında mı var nedir... yo, sakın cevap verme.”

“Dağları mahvederlerken oturup izleyemem Sven. Greart White Gap'te ne yaptıklarını biliyorsun, değil mi?”

“Evet, biliyorum.”

“Vadiyi paramparça ettiler, suyu kirlettiler ve kömür biter bitmez de bir gecede yok oluverdiler. Onca aile işinden ve evinden oldu. Burada da aynısını yapamayacaklar.”

Sven mektubu alıp bir kez daha okudu. “Bunu başka bilen var mı?”

“İki aile şimdiden hukuk bürosuna başvurdu. Ben de hukuk kitaplarına baktım, aileler tüm hakları madene devrettiklerini belirten o mukaveleleri imzalamadıkça maden sahiplerinin arazide kuyu açamayacağını yazıyor. Casey Campbell babasına tüm kâğıtları okudu.” Memnuniyetle içini çekerken parmağını masaya sürttü. “Hiçbir şey birazcık bilgiyle silahlanmış bir kadından daha tehlikeli değildir. On iki yaşında bile olsa.”

“Hoffman'dan biri bu işin senin başının altından çıktı-ğını öğrenirse başın belaya girer.”

Margery omzunu silkip içeceğinden bir yudum aldı.

“Ben ciddiylim. Dikkatli ol Marge. Sana bir şey olmasını istemiyorum. Van Cleve bu sendika savaşı uğruna pis adamlara para ödüyor – kasabanın dışından gelen adamlara. Harlan'da ne olduğunu gördün. Sana... sana bir şey olursa dayanamam.”

Margery Sven'e baktı. “Duygusallaşmadın ya Gustavsson?”

“Ben ciddiylim.” Başını çevirdi, şimdi yüzü Margery'ninkinden ancak birkaç santim uzaktaydı. “Seni seviyorum Marge.”

Margery tam espri yapacaktı ki Sven'in yüzünde alışık olmadığı bir ifade fark etti, ciddi ve kırılğan bir şey, kelimeler dilinde donup kaldı. Sven Margery'nin gözlerinde bir şeyler arayarak parmaklarını parmaklarına kenetledi, sanki onun söyleyemediğini parmakları söyleyebilirmiş gibi. Margery Sven'in gözlerine baktı, sonra lokantada bir şamata kopunca başını çevirdi. Aşağıda Tex Lafayette "I Was Born in the Valley"i söylemeye başlayınca ortalık sevinç çığlıklarına boğuldu.

"Hah, kızlar şimdi iyice deliye dönecek" diye mırıldandı Margery.

"Sanırım 'Ben de seni seviyorum,' demek istedin" dedi Sven az sonra.

"O dinamit lokumları senin kulaklarını sağır etmiş. O dediğini söyleyeli asırlar oldu" dedi Margery, Sven başını iki yana sallayarak onu tekrar kendine çekip sırtıtmayı bırakana dek öptü.

Alice tıklım tıklım meydanda kendine yol açarak yürümeye çalışırken nerede buluşacaklarını önceden kararlaştırmış olmalarının hiçbir anlamı olmadığını düşündü. O kadar karanlık ve kalabalıktı ki arkadaşlarını bulma şansı hemen hemen yok gibiydi. Ortalığı maytaplardan yayılan kordit, sigara dumanı, bira ve konser nedeniyle tezgâhlarda satılan pamuk helvaların yanmış şeker kokusu sarmıştı ama Alice bu kokuların neredeyse hiçbirini almıyordu. Nereye gitse insanlar bir an havayı iyice içlerine çekiyor, ardından geri çekiliyor, kaşlarını çatarak burunlarını tıkıyorlardı. Alice yanından geçerken çilli bir genç, "Bayan, kokarca size kokusunu püskürtmüş" diye bağırdı.

"Hadi canım" dedi Alice sertçe.

“Ah Tanrım.” İki kız yüzlerini ekşiterek Alice’e bakıp geri çekildi. “Bu Van Cleve’in İngiliz karısı değil mi?”

Alice sahneye yaklaştıkça insanların dalga dalga önünden çekildiğini hissediyordu.

Bir dakika sonra onu gördü. Bennett geçici barın köşesine yakın bir yerde durmuş gülümsüyordu, elinde Hudepohl birası vardı. Alice gözlerini ona dikti, içten gülümsemesine, gevşemiş omuzlarına, güzel mavi gömleğinin içindeki rahat tavırlarına baktı. Onunlayken olduğundan çok daha rahat görüldüğünü fark etti. Bennett’in işte olmamasından duyduğu şaşkınlık yerini yavaş yavaş bir tür hasrete, âşık olduğu adama dair anılarına bırakmıştı. Bir yandan bakmayı sürdürürken bir yandan da yanına gidip ne korkunç bir akşam geçirdiğinden bahsetse mi diye düşünüyordu ki Bennett’in hemen solunda duran kıza dönüp elindeki kola şişesini havaya kaldırdı. Bu Peggy Foreman’dı. Kız eğilip bir şey söyleyince Bennett bir kahkaha atarak başını salladı, gözleri hâlâ Tex Lafayette’deydi, sonra dönüp kıza baktı, yüzü sersemce bir gülümsemeyle kırıştı. Alice o zaman yanına koşup kızı kenara itmek istedi. Kocasının kollarındaki yerini almak istedi, yine evlenmeden önce olduğu gibi sevgiyle yüzüne baksın istedi. Ama dikildiği yerde bile insanlar ondan uzağa kaçıyor, gülerek fısıldaşıyorlardı: *Kokarca*. Alice gözlerinin yaşlarla dolduğunu fark etti, başını eğip kalabalığın içinde geldiği yoldan geri dönmeye koyuldu.

“Hey!”

Alice itişip kakışan bedenlerin arasından yol açarak ilerlerken başını dikti, etrafında patlamalar halinde yükselen kahkaha ve gülüşmeleri görmezden geldi, müziğin sesi uzaklaştıkça azalıyordu. Karanlıkta kimse gözyaşlarını silerken kendisini tanıyamayacağı için memnundu.

“Aman Tanrım. Kokuyu duyuyor musun?”

“Hey! Alice!”

Başını çevirince Fred Guisler’in kalabalığın içinden bir kolunu öne uzatarak ona doğru geldiğini gördü. “İyi misin?”

Guisler’in kokuyu alması birkaç saniye sürdü, Alice adamın yüzünden bir şok dalgasının geçtiğini –sessiz bir *oha*– ve hemen sonra da tepkisini bastırmaya çalıştığını gördü. Fred kolunu Alice’in omzuna atıp kararlı adımlarla onu kalabalığın içinden geçirdi. “Hadi. Seni kütüphaneye götüreyim. Kenara çekilir misiniz? Yol verin lütfen.”

On dakika sonra karanlık yolda yürüyorlardı. Kasaba merkezinden ve kalabalıktan uzaklaştıkları anda Alice adamın kolunun altından sıyrılıp yolun bir kenarına çekildi. “Çok nazıksın. Ama gerçekten bunu yapmana gerek yok.”

“Sorun değil. Zaten neredeyse hiç koku almıyorum. Eğittiğim ilk atın attığı çifte burnuma gelmişti, o zamandan beri eskisi gibi koku alamıyorum.”

Alice onun yalan söylediğini biliyordu, yine de kibarlığı yüzünden minnet duyarak hüzünlü bir gülümsemeyle yüzüne baktı. “Tam göremedim ama galiba bir kokarcaydı. Tam önümde durup...”

“Ah, demek kokarcaydı.” Guisler gülmemeye çalışıyordu.

Alice gözlerini adama dikti, yanakları alev alev yanıyordu. Her an ağlayabilirmiş gibi hissediyordu ama adamın yüzündeki bir şey onu durdurdu ve kendisi de şaşırarak gülmeye başladı.

“Hayattaki en kötü şey ha?”

“Ashını isterseniz hiç de değil.”

“Şimdi merak ettim işte. Peki hayattaki en kötü şey ne?”

“Size söyleyemem.”

“İki kokarca mı?”

“Bana gülüp durmayın artık Bay Guisler.”

“Sizi incitmek istemedim Bayan Van Cleve. Ama... sizin gibi bir kızın, bu kadar güzel ve kibar bir kızın... böyle kokması...”

“Gerçekten hiç yardımcı olmuyorsunuz.”

“Özür dilerim. Bakın ne diyeceğim, kütüphaneye gitmeden bana gelin. Size temiz kıyafetler bulabilirim, böylece en azından eve gittiğinizde ortalığı ayağa kaldırmış olursunuz.”

Son yüz metreyi hiç konuşmadan yürüdüler, anayoldan ayrılıp Fred Guisler'ın evine giden patıkaya saptılar. Alice kütüphanenin arkasında, yoldan uzakta kalan evi o ana kadar neredeyse fark etmemiştir. Verandada ışık yanıyordu, Fred'in peşinden ahşap basamakları çıktı, sol tarafa bakınca yüz metre kadar ilerideki kütüphanenin kapısındaki çatlaktan hâlâ ışık sızmakta olduğunu gördü. Sophia'nın içeride çalan müziğe mırıltılarla eşlik ederek eski kitaplardan defterler yaptığını hayal etti, sonra Fred kapıyı açtı ve Alice girebilsin diye geri çekildi.

Alice'in gözlemlediği kadarıyla Baileyville'de yalnız yaşayan adamların zor bir hayatı vardı, kulübelerinde az ama öz eşya olurdu, basit alışkanlıklara sahiplerdi ve temizliğe o kadar önem vermezlerdi. Fred'in evinin cilalı ahşap döşemeleri yıllarca kullanılmaktan parlamıştı, köşedeki sallanan sandalyenin önüne mavi bir kilim atılmıştı, pirinç lambanın yumuşak ışığı raftaki kitaplara vuruyordu. Duvarlara resimler asılıydı, karşıdaki kapitone koltuk binanın arka tarafına ve Fred'in atlarla dolu ahırına bakıyordu. Gramofon cilalı maun masanın üzerindeydi, yanında eski, düzgünce katlanmış bir örtü duruyordu. Alice, “Ama burası çok güzel!” dedi ve dediği anda da sözlerindeki hakareti fark etti.

Fred fark etmemiş gibiydi. “Hepsi benim marifetim değil, ama elimden geldiğince düzenli tutmaya çalışıyorum. Bir saniye.”

Alice Fred’in hoş kokulu, konforlu evine bu iğrenç kokuyu taşıdığı için kendini kötü hissediyordu. Sanki bu sayede kokunun yayılmasını önleyebilecekmış gibi kollarını birbirine kavuşturup kenara çekildi. Fred birkaç dakika sonra geri geldi, kolunda iki elbise vardı. “Bunlardan biri size uyar.”

Alice başını kaldırıp Fred’e baktı. “Elbiseleriniz mi var?”

“Karımındı.”

Alice gözlerini kırptırdı.

“Çıkarınca giysilerinizi bana verin, üzerlerine sirke serpeyim. Bu işe yarar. Eve gidince Annie’ye söyleyin çamaşır teknesine sabunla biraz da karbonat koysun. Ah, oradaki tezgâhın üzerinde temiz lif olacak.”

Alice gösterdiği yere baktı, Fred eliyle banyoyu işaret edince içeri girdi. Soyunup kapının aralığında giysilerini dışarı itti, sonra lif ve küllü sabunla yüzünü ve ellerini ovaladı. Kekremsi koku bir türlü çıkmıyordu, küçücük sıcak banyo öyle dayanılmaz kokuyordu ki Alice derisini soyarcasına ovarken neredeyse öğürecekti. Sonra akıl edip başından aşağı bir testi su boşalttı, saçını sabunla yıkayıp duruladıktan sonra bir havluyla kabaca kuruladı. Sonunda yeşil elbiseyi üzerine giydi. Annesinin çay elbisesi dediği türden bir elbiseydi bu, kısa kollu ve çiçekliydi, dantelli bir yakası vardı, beli biraz bol gelse de en azından temiz kokuyordu. Dolabın üzerinde bir koku şişesi vardı. Alice şişeyi kokladı, sonra ıslak saçlarına kokudan biraz sıktı.

Birkaç dakika sonra banyodan çıktığında Fred’in pencereden aydınlatılmış kasaba meydanına baktığını gördü.

Adam döndü, aklının başka yerde olduğu belliydi, belki de karısının elbisesini karşısında bulduğu için birden afallamıştı. Çabucak kendini toplayıp Alice'e bir bardak buzlu çay verdi. "İhtiyacın vardır diye düşündüm."

"Teşekkür ederim Bay Guisler." Alice çaydan bir yudum aldı. "Kendimi aptal gibi hissediyorum."

"Bana Fred de. Lütfen. Kendini kötü hissetmene de gerek yok. Hem de hiç. Hepimizin başına gelebilir."

Alice bir an ne diyeceğini bilemeden öylece durdu. Tanımadığı bir adamın evindeydi, üzerinde adamın ölen karısının elbisesi vardı. Elini ayağını nereye koyacağını bilemiyordu. Kasabadan bir uğultu yükselince yüzünü buruşturdu. "Ah Tanrım. Güzel evini leş gibi kokutmakla kalmadım, Tex Lafayette'i kaçırmama da neden oldum. Çok özür dilerim."

Fred başını iki yana salladı. "Önemli değil. Seni bırakmazdım, öyle bir halin vardı ki tıpkı..."

"Kokarca gibi mi?" dedi Alice yüzü aydınlanarak, ne var ki Fred'in endişeli yüzünde bir değişiklik olmadı, sanki Alice'i asıl üzen şeyin koku olmadığını biliyordu.

"Yine de hemen çıkarsak konserin kalanına yetişebilirsin" dedi Alice. Çabuk çabuk konuşmaya başlamıştı. "Yani daha bir süre şarkı söyleyeceğe benziyor. Son derece haklıymışsın. Adam gerçekten *çok* iyi. Fazla dinlemiş sayılmam gerçi, olanları düşünürsek, ama neden bu kadar popüler olduğunu anlayabiliyorum. Kalabalık ona bayılıyor."

"Alice..."

"Tanrım. Saat kaç olmuş. Gitsem iyi olacak." Fred'i geçip başı önde kapıya yürüdü. "Sen de kesinlikle konsere geri dönmelisin. Ben eve yürüyerek giderim. Zaten uzak değil."

“Seni bırakayım.”

“Yine bir kokarcaya rastlarım diye mi?” Alice’in kahkahası tiz ve gergindi. Sesi ona ait değilmiş gibiydi. “Bay Guisler –yani Fred– zaten yeterince nazık davrandın, başına daha fazla dert açmak istemiyorum. Gerçekten. Ben aslında...”

“Seni bırakayım” dedi Fred ciddi bir sesle. Sandalyenin arkalığından ceketini aldı, diğer sandalyedeki küçük battaniyeyi de Alice’in omuzlarına örttü. “Hava serinledi.”

Verandaya çıktılar. Alice aniden Frederick Guisler’in sanki yaptığı ya da söylediği şeylerin ardında yatan gerçek sebebi anlamak ister gibi kendisine baktığını fark etti. Bu onu rahatsız etti. Verandanın basamaklarından inerken tökezler gibi olunca Fred elini uzattı. Alice bir an adamın elini sımsıkı kavradı, sonra böcek sokmuş gibi hemen bırakıverdi.

Lütfen başka bir şey söyleme dedi içinden. Yanakları yeniden yanmaya başlamıştı, zihni allak bullaktı. Ama başını kaldırdığında adamın ona bakmadığını gördü.

“Biz içeri girerken o kapı öyle miydi?” Fred kütüphanenin arka tarafına bakıyordu. Müzik sesi içeri girsin diye hafifçe aralanan kapı şimdi ardına dek açıldı. İçeriden boğuk sesler geliyordu. Fred olduğu yerde kaldı, sonra Alice’e döndü, az önceki rahat tavırlarından eser kalmamıştı. “Burada bekle.”

Hızlı adımlarla yeniden içeri girdi, az sonra çift namlulu bir tüfekle evden dışarı çıktı. Alice geri çekilerek yol verdikten sonra adamın kütüphaneye doğru yürüyüşünü izledi. Kendine engel olamayarak birkaç adım geriden adamı izlemeye başladı, karanlık patikada parmak uçlarına basarak otların üzerinde hiç ses çıkarmadan yürüdü.

“Burada neler oluyor çocuklar?”

Frederick Guisler kapının eşiğinde durdu. Alice'in yüreği ağzına gelmişti, adamın arkasından bakınca yere saçılmış kitapları ve ters dönmüş sandalyeyi gördü. Kütüphanede iki, hayır üç genç vardı, blucin ve tişört giymişlerdi. Biri elinde bir bira şişesi tutuyordu, diğerinin kolları kitap doluydu, kitapları önlerinde dikilen Fred'i kışkırtmak ister gibi bir tavırla yere attı. Alice o anda Sophia'nın köşede hiç kımıldamadan durduğunu fark etti, kadın gözlerini yerdeki belirsiz bir noktaya dikmişti.

"Kütüphanenizde siyah çalıştırıyorsunuz demek." Gencin sesi genzinden çıkıyor, içkiden dili dolaşıyordu.

"Evet. Bunun seni neden ilgilendirdiğini anlamış değilim."

"Bu kütüphane beyazlar için. Onun burada yeri yok."

"Evet." Diğer iki genç içkinin verdiği cesaretle arka çıktılar.

"Bu kütüphaneyi sen mi yönetiyorsun?" Fred'in sesi buz gibiydi. Alice'in daha önce hiç duymadığı bir tonda çıkıyordu.

"Ben..."

"Bu kütüphaneyi sen mi yönetiyorsun dedim Chet Mitchell."

Gencin bakışları yana kaydı, sanki kendi ismini duyunca giriştiği işin doğurabileceği sonuçların farkına varmıştı. "Hayır."

"Öyleyse gitsen iyi olur. Üçünüz de gidin buradan. Bu silah elimden kaymadan ve pişmanlık duyacağım bir şey yapmadan gidin."

"Bir *siyah* için beni tehdit mi ediyorsun yani?"

"Bir adam kendi mülkünde üç sarhoş geri zekâlı bulduğunda olacakları söylüyorum. İsterseniz adam gitmelerini söylediğinde kulak ardı eden geri zekâlılara ne ol-

duğunu da anlatabilirim. Hiç hoşunuza gitmeyeceğinden eminim.”

“Onu neden savunduğunu anlamıyorum. Bu siyahtan mı hoşlanıyorsun yoksa?”

Ne oluyor demeye kalmadan Fred oğlanı boğazından tuttuğu gibi duvara yapıştırdı. Alice soluğu kesilerek geri çekildi. “Beni kışkırtma Mitchell.”

Genç adam yutkunarak ellerini havaya kaldırdı. “Sadece şakaydı” dedi boğulurcasına. “Siz şakadan anlamaz mısınız Bay Guisler?”

“Başka kimsenin güldüğünü göremiyorum. Seni pislik.” Fred bırakınca oğlanın dizlerinin bağı çözüldü. Boğazını ovalayarak endişeyle arkadaşlarına baktı, Fred öne doğru bir adım atınca da arka kapıdan dışarı kaçtı. Kalbi deli gibi atan Alice üç genç paldır küldür dışarı kaçarken geri çekildi, gençler üstlerini başlarını gösteriş yaparak düzeltip patikadan yavaşça yürüyerek sessizce uzaklaştılar. Uzaklaşınca cesaretleri de geri geldi.

“Siyahlardan mı hoşlanıyorsun, Frederick Guisler? Karın o yüzden mi bıraktı seni?”

“Ateş etsen de isabet ettiremezdin zaten. Nasıl avlandığını da gördük!”

Alice kusacakmış gibi hissediyordu. Kütüphanenin arka duvarına yaslandı, sırtından terler boşanıyordu, ancak gençlerin köşeyi dönüp kaybolduklarını gördüğü zaman kalp atışları yavaşlar gibi oldu. İçeride Fred’in kitapları yerden toplayıp masaya koyduğunu duyabiliyordu.

“Çok üzgünüm Bayan Sophia. Daha erken gelmeliydim.”

“Hiç de değil. Benim yüzümden oldu, kapıyı açık bırakmamalıydım.”

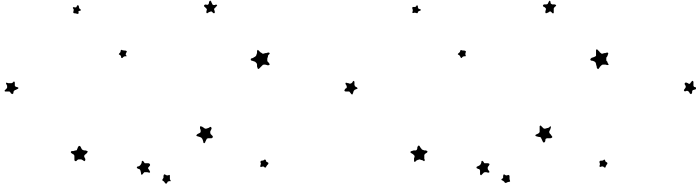
Alice yavaşça basamakları çıktı. Sophia görünürde sa-

kindi. Eğilmiş kitapları topluyor, zarar görmüşler mi diye bakıp tozlarını siliyor ve yırtılmış etiketlerine bakarak dilini şaklatıyordu. Ama Fred dayanaklarından kaymış bir rafı düzeltmek için arkasını döndüğünde Alice Sophia'nın destek almak için elini uzattığını ve bir an sıranın kenarını sıkıca kavradığını gördü. Alice de içeri girip hiçbir şey söylemeden ortalığı toparlamaya koyuldu. Sophia'nın bin bir özenle yaptığı albümleri kadının gözü önünde parça parça etmişlerdi. İtinayla onarılmış kitaplar yeniden yırtılmış ve odaya saçılmıştı, kopuk sayfalar hâlâ odanın dört bir yanında uçuşuyordu.

"Bu hafta eve geç gider kitapları onarmana yardım ederim" dedi Alice. Sophia cevap veremeyince ekledi, "Yani... tekrar gelersen."

"Bir avuç sümüklü velet beni işimden koparabilir mi sence? Benim bir şeyim yok Bayan Alice." Bir an durdu, sonra hafifçe gülümsedi. "Ama yardımına hayır diyemem doğrusu, teşekkür ederim. Yapacak çok iş var."

"Mitchell'larla konuşacağım" dedi Fred. "Bunun bir daha olmasına izin vermeyeceğim." Sesi yumuşamıştı, küçük kulübede hareketleri rahattı. Ama Alice birkaç dakikada bir adamın pencereye göz attığını görebiliyordu, Fred ancak iki kadını evlerine bırakmak üzere kamyonetine bindirdiği zaman rahatlayabildi.

Baileyville’de haberlerin birkaç damla dedikodu olarak yayılmaya başlayıp durdurulamaz bir sel halini alarak bölge sakinlerini önüne katıp götürmesinin çok hızlı olup biteceği göz önüne alınarak Sophia Kenworth’ün Atlı Kütüphane’de çalışması ve kütüphanenin bölgede yaşayan üç adam tarafından darmadağın edilmesinin kasaba toplantısı yapılacak derecede önem arz ettiğine çabucak karar verildi.

Bayan Brady toplanan kalabalığa konuşma yaparken Alice arka tarafta bir köşede Margery, Beth ve Izzy’yle birlikte yan yana duruyordu. Bennett babasından iki sıra geride oturuyordu. Bay Van Cleve içeri girerken Alice’i tepeden tırnağa süzüp “Gidip otursana kızım” demişti.

“Ben burada iyiyim, teşekkür ederim” demişti Alice de sonra da adamın hoşnutsuz bakışlarla oğluna bakışını izlemişti.

“Böyle hoş ve düzenli bir kasabamız olduğu için her zaman kendimizle gurur duyduk” diyordu Bayan Brady. “Haydutlara yakışır davranışların normal karşılandığı bir yere dönmek istemiyoruz. Söz konusu gençlerin ai-

leleriyle konuştum ve bunun hoş görülemeyeceğini açıkça belirttim. Kütüphane kutsal bir yerdir, kutsal bir öğrenim yuvasıdır. Sırf başında kadınlar durduğu için böyle saygısızlıklar yapılmasına göz yumulamaz.”

“Şunu eklemek istiyorum Bayan Brady” diye öne çıktı Fred. Alice Tex Lafayette’in konserinin olduğu akşam Fred’in kendisine nasıl baktığını ve banyosunu kullanmış olduğunu hatırladı. Utanılacak bir şey yapmış gibi kızardığını hissetti. Annie’ye yeşil elbisenin Beth’e ait olduğunu söylemişti. Annie’nin sol kaşı epey yukarı kalkmıştı.

“Kütüphane benim eski kulübemde bulunuyor” dedi Fred. “Bu da benim arazimde olduğu anlamına gelir, belki bazılarınızın bundan şüphesi vardır. İzinsiz girmeye kalkışanların başına geleceklerden sorumlu değilim.” Gözlerini yavaşça salonda gezdirdi. “Benim ya da bu hanımlardan birinin izni olmadan oraya girebileceğini sananlar karşılarında beni bulur.”

Fred yerine çekilirken Alice’le göz göze geldi, Alice yaknaklarının tekrar kızardığını hissetti.

“Mülküne sahip çıkmanı anlıyorum Fred” dedi Henry Porteous ayağa kalkarak. “Ama burada tartışılması gereken daha önemli konular var. Ben ve komşularımızdan pek çoğu bu kütüphanenin küçük kasabamız üzerindeki etkisi konusunda endişeliyiz. Duyuyoruz ki hanımlar süslü dergiler ya da ucuz aşk romanları okumaya kendilerini o kadar kaptırmışlar ki artık ev işleriyle ilgilenmiyorlarmış. Çizgi romanlardaki kafa karıştırıcı fikirlerin etkisinde kalan çocuklar var. Evlerimize girip ailelerimizi etkileyen kitapları kontrol etmekte zorlanıyoruz.”

“Onlar sadece kitap Henry Porteous! Eskilerin büyük âlimleri bildiklerini nereden öğrendi sanıyorsunuz?” Bayan Brady kollarını kararlılıkla göğsünde kavuşturmuştu.

“Büyük âlimlerin *The Amorous Sheik of Araby* okumadıklarına kalıbımı basarım, ya da kızımın geçen gün okuyarak vaktini boşa harcadığı diğer şeyleri. Zihinlerini bu çöplerle kirletmelerini gerçekten istiyor muyuz? Kızımın bir *Mısırlıyla* kaçabileceğini düşünmesini istemiyorum.”

“Kızınızın bir Arap şeyhine vurulması ancak benim Cleopatra’ya dönüşmem kadar mümkündür herhalde.”

“Bunu bilemezsiniz.”

“İçinde sakıncalı bulabileceğiniz bir şeyler olmadığından emin olmak için bu kütüphanedeki her kitabı tek tek incelememi mi istiyorsunuz, Henry Porteous? İncil’de bile *Pictorial Review*’dakinden çok daha sakıncalı hikâyeler var, bunu siz de gayet iyi biliyorsunuz.”

“Şimdi siz de onlar kadar günahkârca konuştunuz işte.”

Bayan Beidecker ayağa kalktı. “Konuşabilir miyim? Kitap getiren hanımlara teşekkür etmek istiyorum. Öğrencilerimiz yeni kitaplardan ve eğitim materyallerinden büyük keyif aldı, ayrıca ders kitaplarının da ilerleme kaydetmelerine büyük katkısı oldu. Çocuklara vermeden önce içlerinde neler olduğuna bakmak için tüm çizgi romanları elden geçiriyorum, en hassas zihinleri bile endişeye sevk edecek hiçbir şey rastlamadım.”

“Ama siz yabancısınız!” diye atıldı Bay Porteous.

“Bayan Beidecker okulumuza son derece iyi bir sicille geldi” diye bağırdı Bayan Brady. “Bunu siz de biliyorsunuz Henry Porteous. Sizin yeğeniniz de onun sınıfında değil mi?”

“Belki de olmaması gerekiyor.”

“Sakin olun! Sakin olun!” Peder McIntosh ayağa kalktı. “Neden heyecana kapıldığınızı anlıyorum. Ve evet, Bayan Brady, bazılarımızın bu kütüphanenin yeni biçim-

lenmeye başlayan zihinler üzerindeki etkileri konusunda çekinceleri var ama...”

“Aması ne?”

“Burada başka bir sorun olduğu bariz... bir siyahın kütüphanenizde çalışması.”

“Bu neden bir sorun olsun Sayın Peder?”

“Siz ilerici düşünceleri benimsiyor olabilirsiniz Bayan Brady ama bu kasabada pek çok kişi siyahların kütüphanelerimizde yer almaması gerektiğini düşünüyor.”

“Doğru” dedi Bay Van Cleve. Ayağa kalkıp gözlerini bu beyaz yüzler denizinde gezdirdi. “1933 Kamu Sosyal Tesisleri Yasası tamı tamına farklı ırklar için *ayrı* kütüphaneler açılmasını uygun görüyor. O siyah kızın kütüphanemizde olmaması gerek. Siz kendinizi yasadan üstün mü tutuyorsunuz Margery O’Hare?”

Alice’in kalbi boğazında atıyordu sanki ama Margery hiçbir endişe belirtisi göstermeksizin ileri çıktı. “Hayır.”

“Hayır mı?”

“Hayır. Çünkü Bayan Sophia kütüphaneyi *kullanmıyor*. Sadece orada çalışıyor.” Adama tatlı tatlı gülümse-di. “Ona kati surette kitaplarımızı açıp okuyamayacağını söyledik.”

Salonda hafifçe gülüşenler oldu.

Bay Van Cleve’in yüzü karardı. “Beyazlara ait bir kütüphanede bir siyahı çalıştıramazsınız. Bu yasaya aykırı, doğa yasalarına da aykırı.”

“Demek siyahları çalıştırmamamız gerektiğini düşünüyorsunuz.”

“Ben değil. *Yasa* öyle söylüyor.”

“Sizin şikâyet etmeniz beni çok şaşırttı Bay Van Cleve” dedi Margery.

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Yani madeninizde çok sayıda siyah işçi çalıştırdığınızı düşünürsek...”

Herkes hayretle nefesini tuttu.

“Hayır, çalıştırmıyorum.”

“Çoğunu şahsen tanıyorum, tıpkı buradaki vatandaşların çoğunun da tanıdığı gibi. Kayıtlarınıza melez diye geçirmeniz gerçeği değiştirmez.”

“Tanrım” diye mırıldandı Fred. “Bunu söylediğine inanmıyorum.”

Margery masaya yaslandı. “Zaman değişiyor, siyahlar da artık her tür işte çalıştırılabilir. Bayan Sophia eğitim almış bir kütüphaneci ve normalde raflarda kalamayacak basılı materyalleri kullanabilmemizi sağlıyor. *Baileyville Bonus* dergilerini biliyorsunuz. Hepiniz onları sevdiniz, öyle değil mi? İçinde tarifler, hikâyeler ve daha bir sürü şey olan albümleri diyorum.”

Onaylayan mırıldanmalar duyuldu.

“İşte onları Bayan Sophia hazırladı. Yırtılmış kitapları ve dergileri alıp size yeni dergiler yapmak için kurtarabildiklerini tekrar bir araya getiriyor.”

Margery ceketinin içinden bir şey çıkarmak için öne eğildi. “O dikişler benim de kızların da elinden gelmiyor, bildiğiniz gibi gönüllü çalışan bulmak da çok zor. Bayan Sophia at sırtında gezip aileleri ziyaret etmiyor, hatta kitapları bile seçmiyor. Sadece kütüphaneyi bizim için derleyip topluyor. Bu yüzden Bay Van Cleve, aynı kurallar herkes için geçerli olana dek sizin madencileriniz gibi ben de kütüphanecimi çalıştırmaya devam edeceğim. Herhalde bu kabul edilebilir bir anlaşmadır.”

Margery başıyla selam verip dimdik duruşuyla hiç acele etmeden salondan ayrıldı.

Tel kapı arkalarından gürültüyle kapandı. Toplantı salonundan eve gelene dek Alice hiçbir şey söylemeden iki adamın arkasında yürümüş, yakında gerçekleşecek şiddetli patlamanın habercisi olan küfürlü mırıltıları duyabilmişti. Uzun süre beklemesi gerekmedi.

“Bu kadın kim olduğunu sanıyor da tüm kasabanın önünde beni küçük düşürmeye çalışıyor?”

“Kimsenin senin hakkında...” diye söze başladı Bennett ama babası sözünü keserek şapkasını masaya fırlattı.

“Hayatı boyunca bela olmaktan başka işe yaramadı! Tabii o sabıkalı babasını örnek alıyor. Şimdi de kalkmış komşularımın gözü önünde beni aptal durumuna sokmaya çalışıyor.”

Alice eşikte duruyor, kimse fark etmeden merdivenlerden yukarı sıvışmayı düşünüyordu. Deneyimlerine göre Bay Van Cleve’in öfke nöbetleri kolay kolay geçmezdi, öfkesini bourbonla ateşleyip bağırıp çağırmaya devam eder, sonunda geç vakit sızar kalırdı.

“O kadının ne dediğini kimse umursamıyor baba” diye yeniden başladı Bennett.

“O siyahlar benim madenimde melez diye kayıtlı çünkü ten renkleri açık. Açık dedim, o kadar!”

Alice Sophia’nın koyu tenini düşündü, kardeşi de bir madenciydi, nasıl olup da ikisinin renginin farklı olabileceğini merak etti. Ama hiçbir şey söylemedi. “Yukarı çıksam iyi olacak” dedi sessizce.

“Oraya gidemezsin Alice.”

Ah Tanrım diye geçirdi içinden. *Sizinle verandada oturmak zorunda bırakmayın beni.*

“Öyleyse ben daha sonra gelip...”

“Kütüphaneye gidemezsin. Artık orada çalışmıyorsun. O kızla çalışmıyorsun.”

“Ne?”

Adamın sözlerini duyunca Alice’in göğsü sıkıştı.

“İstifanı vereceksin. Ailem Margery O’Hare’inkiyle bir kefeye konulamaz. Patricia Brady’nin ne düşündüğü umurumda değil, o da diğerleri gibi aklını kaçırmış.” Van Cleve içki dolabına gidip büyük bir kadehe bourbon doldurdu. “Ayrıca o kız maden kayıtlarındaki isimleri nereden görmüş? Gizlice içeri sızdıysa hiç şaşmam. Hoffman’ın yakınına bile yaklaşmasını yasaklayacağım.”

Bir sessizlik oldu. Sonra Alice kendi sesini duydu.

“Hayır.”

Van Cleve başını kaldırdı. “Ne?”

“Hayır. Kütüphaneden ayrılmayacağım. Ben sizinle evli değilim, bana ne yapmam gerektiğini söyleyemezsiniz.”

“Ne diyorsam onu yapacaksın! Benim çatımın altında yaşıyorsun genç bayan!”

Alice gözünü bile kırpmadı.

Bay Van Cleve ters ters Alice’e baktıktan sonra Bennett’e döndü ve elini salladı. “Karını hizaya getir.”

“Kütüphaneden ayrılmayacağım.”

Bay Van Cleve pancar gibi kızardı. “Sen dayak istiyorsun galiba.”

Odadaki hava birden çekilmiş gibi oldu. Alice kocasına baktı. *Sakın bana el kaldırmayı düşünme* dedi içinden. Bay Van Cleve’in yüzü iyice gerildi, kesik kesik nefes alıyordu. *Aklından bile geçirme*. Birden Bennett ona gerçekten el kaldırırsa ne yapacağını düşündü. Karşılık mı verseydi? Kendini korumak için kullanabileceği bir şeyi var mıydı? *Margery olsa ne yapardı?* Doğrama tahtasındaki bıçağa, ardından da ocağın yanındaki maşaya baktı.

Ama Bennett ayaklarına bakarak yutkundu. “Alice kütüphanede kalsa iyi olur baba.”

“Ne?”

“Orayı seviyor. İşinde de... gayet başarılı. İnsanlara yardım ediyor.”

Van Cleve gözlerini oğluna dikti. Pancar gibi yüzünde gözleri yuvalarından fırladı, sanki biri boğazını sıkıyordu. “Sen de mi kahrolası aklını yitirdin yoksa?” İkisine de pis pis baktı, yanakları şişmiş, yumruğu asla gelmeyecek bir patlamayı beklercesine sıkılmaktan beyazlaşmıştı. Sonunda kalan son bourbonunu da kafasına dikti, kadehi hızla masaya çarpıp dışarı çıktı, tel kapı arkasından çarparak kapandı.

Bennett ve Alice mutfağın sessizliğinde durup Bay Van Cleve’in Ford Sedan’ının çalışmasını ve uzaklaşmasını dinlediler.

“Teşekkür ederim” dedi Alice.

Bennett derin bir iç geçirip başını çevirdi. Alice bir şeylerin değişmiş olabileceğini düşündü. Belki de babasına karşı çıkmak aralarında bozulan şeyi düzeltebilirdi. Kathleen Bligh’la kocası geldi aklına, Alice Garrett’a kitap okurken bile karısı yanından geçerken adamın başını okşar ya da elini eline koyardı. Hasta ve yorgun da olsa Garrett Kathleen’e uzanır ve karısına bakarken çökmüş yüzünde daima silik bir gülümseme olurdu.

Elini tutma umuduyla Bennett’e doğru bir adım attı. Ama Bennett Alice’in zihnini okumuş gibi iki elini de cebine soktu.

“Gerçekten minnettarım” dedi Alice usulca, tekrar geri çekildi. Bennett’in konuşmadığını görünce ona bir içki getirip yukarı çıktı.

Sevdikleri önce ciğerlerinin mi yoksa kalbinin mi iflas edeceğini merak ederken hırıldayarak komada haftalar

geçirmiş olan Garrett Bligh iki gün sonra öldü. Haber dağa yayıldı, çanlar otuz dört kez çaldı, yakınlardaki herkes kimin öldüğünü böylece anlamış oldu. Günlük işlerini bitirdikten sonra civardaki erkekler Bligh'in evinde toplandı, Kathleen'de olmaması ihtimalini gözeterek düzgün kıyafetler getirmişlerdi, gelenek olduğu üzere ölüyü yatırıp, yıkayıp giydireceklerdi. Diğerleri de pamuk ve ipekle doldurulacak tabutun yapımına başladı.

Haber Atlı Kütüphane'ye bir gün sonra ulaştı. Margery ve Alice sessiz bir anlaşmayla işlerini Beth ve Izzy arasında paylaştırıp birlikte yola çıktılar. Dağların kesemediği, tersine tünel vazifesi görerek iyice şiddetlendirdiği bir rüzgâr vardı, Alice yol boyunca çenesini yakasına bastırıp küçük eve vardıklarında ne söyleyeceğini düşündü, keşke verebileceği duruma uygun bir kart ya da bir çiçek demeti olsaydı.

İngiltere'de yas evine sessizlik hâkim olur, ölen kişinin ne kadar tanınıp sevildiğine göre üzüntü ya da sıkıntıdan oluşan bir pelerinin altında fısıltıyla konuşulurdu. Sık sık yanlış şeyi söylemeyi başaran Alice bu tür sessiz ortamları boğucu bulur ve içine düşeceği kesin bir tuzak olarak görürdü.

Hellmouth Ridge'in tepesine vardıklarında ortamın hiç de sessiz olmadığını gördüler: yol geçit vermeyince aşağılarda bırakılmış kamyon ve at arabalarının yanından geçtiler, eve geldiklerinde yabancıların atlarının birbirlerine hafif hafif kişneyerek başlarını ahırdan dışarıya uzattığını gördüler, içeriden boğuk ağıt sesleri geliyordu. Alice üç adamın kalın paltoları içinde çam ağaçlarının arasında toprağı kazdığını gördü, kazmaları kayaya vurdukça cınlıyordu, adamların yüzü mora kesmişti, soluklarından gri buharlar çıkıyordu. Margery'ye, "Karısı onu buraya mı gömecek?" diye sordu.

“Evet. Bütün ailesi dağa gömülü.” Alice Bligh ailesinin nesiller öncesine uzanan tarihini simgeleyen kimi büyük, kimi üzücü derecede küçük mezar taşlarını zar zor seçebildi.

Küçük kulübe başsağlığı dilemeye gelenlerle dolup taşıyordu. Garrett Bligh’ın yatağı kenara çekilmiş, gelenlerin oturması için üstüne bir örtü örtülmüştü. Her yer küçük çocuklarla, yemek tepsileriyle, içeri giren Alice ve Margery’ye ağıtlarını kesmeden başlarını sallayan kadınlarla doluydu. Alice’in cam olmadığını hatırladığı pence-relerin kepenkleri indirilmişti, sadece karpit lambaları ve mumlar içeriyi aydınlattığı için gece mi gündüz mü olduğunu söylemek mümkün değildi. Bligh’ların çocuklarından biri çıkık çeneli, sevecen bakışlı bir kadının kucağında oturuyordu, diğerleri Kathleen’e sokulmuştu, Kathleen de gözlerini kapatmış ağta eşlik ediyordu, içlerinde buradan çok uzaklardaymış gibi görünen sadece oydu. Bir sıranın üstünde tabut duruyordu, Alice tabutun içinde Garrett Bligh’ın cesedini zar zor seçebildi, yüzü ölümlle öylesine gevşemişti ki Alice bir an onun gerçekten Garrett Bligh olduğundan şüphe etti. Çökük yanakları yumuşamıştı, koyu renk yumuşak saçlarının altındaki alnı şimdi pürüzsüzdü. Sadece yüzü görünüyordu, geri kalanı kırkyama bir yorganla örtülmüş ve havaya kokusunu salan çiçekler ve otlarla bezenmişti. Alice daha önce hiç ölü görmemişti ama her nasılsa burada, insanların sıcaklığı ve ağıtlarıyla çevrelenmiş cesedin yakınlığına şaşırarak ya da bundan rahatsız olmak mümkün değildi.

“Başınız sağ olsun” dedi Alice. Ona sadece bunu söylemek öğretilmişti, ağzından çıkan kelimeler soğuk ve yararsız görünüyordu. Kathleen gözlerini açtı, bir an tanımaya çalışır gibi baktıktan sonra Alice’e belli belirsiz

gölümsedi. Gözleri kızarmış, göz altları yorgunluktan çökmüştü.

“İyi bir adamdı, iyi de bir babaydı” dedi Margery sokulup kadını sıkıca kucaklarken. Alice Margery’yi daha önce birine sarılırken gördüğünden emin olamadı.

“Yeterince acı çekti” diye mırıldadı Kathleen, kucağındaki çocuk boş gözlerle annesine baktı, başparmağını ağzına sokmuştu. “Daha fazla kalmasını isteyemezdim. Şimdi Tanrı’nın yanında.”

Sarkmış çenesi ve üzgün gözleri söylediklerine kendisinin de inanmadığını gösteriyordu.

“Garrett’ı tanır mıydınız?” Omuzlarına tığ işi iki şal atmış yaşlıca bir kadın yatakta yanında kalan birkaç santimlik boşluğa dokundu, Alice de sıkışarak oturma zorunluluğu hissetti.

“Ah, biraz. Ben... ben kütüphaneciyim de.”

Kadın kaşlarını çatarak Alice’i süzdü.

“Onu sadece ziyaretlerimden tanıyordum.” Bunu özür diler gibi söylemişti, gerçekten burada olmaması gerektiğini biliyormuş gibi.

“Siz ona kitap okuyan hanım mısınız?”

“Evet.”

“Ah, evladım! Oğluma çok iyiliğiniz dokundu.” Kadın Alice’i kendine çekti. Alice önce kaskatı kesildiyse de sonra kendini kadına bıraktı. “Kathleen Garrett’ın sizin ziyaretlerinizi nasıl iple çektiğini söyler dururdu. Ziyaretleriniz kafasını dağıtmasına çok yardımcı oluyormuş.”

“Oğlunuz muydu? Ah, aman Tanrım. Çok üzgünüm.” Gerçekten de üzgündü. “Gerçekten çok nazik bir adamdı. O ve Kathleen birbirlerine çok düşkündüler.”

“Size çok teşekkür ederim Bayan...”

“Van Cleve.”

“Garrett’ım çok iyi bir adamdı. Siz onu eskiden görecektiniz. Cumberland Gap’in bu yakasında onun kadar geniş omuzlu başka bir adam yoktu, öyle değil mi Kathleen? Kathleen onunla evlendiği zaman burada ve Berea’da kızlar ağlamaktan helak oldu.”

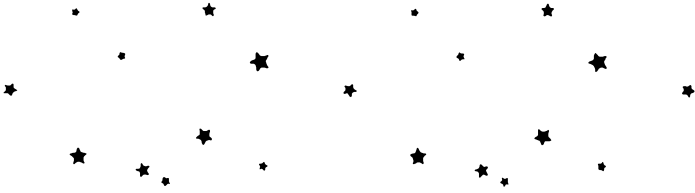
Genç dul anılara dalarak gülümsedi.

“Onun gibi yapılı birinin maden geçitlerine sığmayı nasıl becerdiğini sorar dururdum. Tabii şimdi keşke gerçekten sığmasaydı diye düşünüyorum. Yine de...” yaşlı kadın yutkunup başını kaldırdı, “Tanrı’nın takdirini sorgulamak bize düşmez. Şimdi hem kendi babasının hem de Tanrı Baba’nın yanında. Bize düşen onsuzluğa alışmak, öyle değil mi tatlım?” Uzanıp gelininin elini sıktı.

“Amin” diye bağırdı biri.

Alice görevlerini yerine getirdiklerini ve artık gideceklerini sanıyordu ama sabah yerini öğleye, öğle de çabucak alacakaranlığa bıraktı, küçük kulübe gitgide kalabalıklaştı, vardiyalarından çıkan madenciler ziyarete geliyor, karıları turtalar, tuzlama ve meyveli jöle getiriyordu, zaman geçtikçe ve ışık giderek azaldıkça daha fazla kişi ziyarete geldi ve kimse kulübeden ayrılmadı. Alice’in önünde biraz tavuk belirdi, sonra peksimet ve et sosu, kızarmış patates ve yine tavuk. Biri bourbon dağıttı, kahkahalar, ağıtlar, gözyaşları birbirine karıştı, küçük kulübe ısındıkça ısınarak kızarmış et ve tatlı likör kokularına boğuldu. Biri bir keman getirip İskoç ezgileri tıngırdatınca Alice belli belirsiz bir sıla özlemine kapıldı. Margery arada bir iyi olup olmadığını kontrol etmiş gibi ona bir göz atıyordu ama sırtına dostça vurup sanki sadece kitap dağıtan bir İngiliz kadını değil de askermişçesine verdiği hizmet için ona teşekkür eden insanlarla çevrelenen Alice tuhaftır ki sessizce oturup olan bitene tanıklık etmekten memnundu.

Böylece Alice Van Cleve kendini akşamın tuhaf ritimlerine bıraktı. Ölü adamdan birkaç metre uzakta oturup yemek yedi, içkilerden biraz yudumladı, bilmediği ilahilere eşlik etti, artık ona yabancı gibi gelmeyen yabancıların ellerini sıkıca tuttu. Gece olup da Margery kulağına hava yakında iyice ayaza keseceği için artık gerçekten gitmeleri gerektiğini fısıldayınca Alice sanki evine gitmiyormuş da evinden ayrılıyormuş gibi hissetmesine şaşırdı, bu düşünce o kadar can sıkıcıydı ki fenerin ışığı eşliğinde soğuk dağdan yavaş yavaş inerken yol boyunca başka bir şey düşünmedi.

9

Pek çok tıp doktoru kadınlarda görülen muhtelif sinirsel rahatsızlıkların ve diğer hastalıkların tatmin edilmemiş cinsel duygularla bağlantılı olduğunu artık kabul etmektedir.

Dr Marie Stopes, İzdivaçta Aşk

Yerel ebelere göre bebeklerin genelde yazın doğmasının bir nedeni vardı, bu da karanlık bastıktan sonra Baileyville’de yapılacak pek bir şeyin olmamasıydı. Sine- ma filmleri genellikle diğer yerlerden birkaç ay daha geç geliyordu. Filmler gelse bile sinemayı işleten Bay Rand içkisine o kadar düşküncü ki işinin başında sızıp kalması gayet mümkündü, makaralardan biri yanıp da izleyenleri yuhalamalara ve hayal kırıklığına boğmadan filmi izleyip bitirebileceğinize asla emin olamazdınız. Hasat şenliği ve domuz kesimi geçip gitmişti, Şükran Günü içinse daha çok erkendi. Yani önlerinde giderek kararan göklerle, havadaki artan odun dumanı kokusuyla ve yavaşça insanın içine işleyen soğukla dolu bir ay daha vardı.

Hal böyleyken bu tür şeyleri gözünden kaçırmayanlar için (Baileyville sakinleri hiçbir şeyi gözden kaçırmamak

üzerine epey ustalaşmışlardı) bu sonbahar civarda yaşayan erkeklerin çoğu tuhaf şekilde keyifliydi. Evlerine mümkün olduğunca çabuk dönüyor, uykusuzluktan gözleri şiş şiş olsa da günlerini neşeyle ılıklı çalarak geçiriyorlardı ve her zamanki huysuzluklarından eser yoktu. Mathews kereste deposunun şoförlüğünü yapan Jim Forrester genellikle iş dışındaki saatlerini harcadığı gece kulüplerinde görünmez olmuştu. Sam Torrance ve karısı el ele tutuşup birbirlerine gülümseyerek yürüyüş yapıyorlardı. Ve otuz küsur yıllık hayatının büyük bölümünü ağzını hoşnutsuzlukla büzerek geçiren Michael Murphy evinin verandasında karısına şarkı söylerken görülüyordu, evet gerçekten şarkı söylüyordu.

Kasabanın yaşlıları bu gelişmelerden tam olarak şikâyet edemese de kendi aralarında huzursuzca bir şeylerin anlayamadıkları bir şekilde değiştiğinden bahsediyorlardı.

Atlı Kütüphane sakinleri buna o kadar da şaşırmiyordu. Her türlü çoksatandan daha popüler ve işe yarar olduğunu kanıtlayan, sürekli tamir görmesi gereken küçük mavi kitap haftalar geçtikçe sürekli dağıtıma çıkıyor ve geri geliyordu. Dergi yığınlarının arasına gizlenerek el değiştiren kitabı uzatan kadınlar minnettar gülümsemelerle *Joshua'm böyle bir şeyi daha önce hiç duymamış, ama hoşuna gitti!* ya da *Bu bahar bize bebek yok. Ne kadar rahatladığımı size anlatamam* gibi şeyler söylüyorlardı. Bu cümlelere çoğunlukla bir yeni gelinin kızarmış yüzü ya da parıltılı gözler de eşlik ediyordu. Sadece tek bir kadın kitabı buz gibi bir suratla iade etmiş ve *daha önce şeytanın işlerinin basıldığını hiç görmemiştim* diye de terslenmişti. Ama o zaman bile Sophia birkaç sayfanın köşeleri kıvrılarak işaretlendiğini fark etmişti.

Margery küçük kitabı temizlik malzemelerini, yakı merhemlerini ve kullanmadıkları üzengi kayışlarını koydukları ahşap sandığa koyduktan bir-iki gün sonra haber uzak bir kulübeye ulaşıyor ve bir başka kütüphaneciye daha çekine-rek aynı soru soruluyordu: “Şey... gitmeden önce, Chalk Hollow’daki kuzenim sizde bir kitap olduğunu ve içinde... bazı nazik konularda...” böylece kitap yine yollara düşüyordu.

“Ne yapıyorsunuz kızlar?”

Margery çizmelerinin topuklarından çamurlar saçarak içeri girdi, Sophia sonradan bunu gördüğünde muhakkak deliye dönecekti. Izzy ve Beth Margery’yi görünce bulundukları köşeden geri kaçıştılar. Beth gülmekten yarılıyordu, Izzy’nin yanakları pembe pembe olmuştu. Alice masada oturmuş kitaplarını deftere kaydediyor, onlarla ilgilenmiyormuş gibi yapıyordu.

“Tahmin ettiğim şeye mi bakıyorsunuz yoksa?”

Beth kitabı havaya kaldırdı. “Bu doğru mu? ‘Dişi hayvanlar cinsel birleşmeden mahrum kalırlarsa ölebilirler?’” Beth’in ağzı açık kalmıştı. “Çünkü hayatımda bir erkek yok ve düşüp ölecek gibi görünmüyorum, değil mi?”

“Ama neden ölesin ki?” dedi Izzy dehşet içinde.

“Belki de deliğin kapanıyordur ve doğru düzgün nefes alamıyorsunuzdur. Tıpkı yunuslar gibi.”

“Beth!” diye bağırdı Izzy.

“Eğer oradan nefes alıyorsan Beth Pinker, cinsel birleşme yoksunluğundan daha önemli problemlerin var demektir” dedi Margery. “Neyse, kızlar sizin bunları okumamanız gerekiyor. Evli bile değilsiniz.”

“Sen de değilsin ama iki kez okudun.”

Margery suratını buruşturdu. Kız haklıydı.

“Tanrım, ‘bir kadının cinsel fonksiyonlarının doğal yollardan yerine getirilmesi’ de ne?” Beth yeniden kıkır-

damaya başladı. “Ah Tanrım, şuraya bak, tatmin olmayan kadınların gerçekten *sinir buhranı* yaşayabileceğini söylüyor. Buna inanabiliyor musun? Ama eğer tatmin olurlarsa, ‘vücutlarındaki tüm organlar kendi görevlerini yapmaya yönelir ve ruhları havalara uçarak kendinden geçip mutlu bir kayıtsızlığa sürüklenir,’ diyor.”

“İç organlarımla sürüklenmesi mi gerekiyormuş?” dedi Izzy.

“Beth Pinker, beş dakikalığına çeneni kapar mısın?” Alice elindeki kitabı masaya çarptı. “Bazılarımız gerçekten işini yapmaya çalışıyor da.”

Kısa bir sessizlik oldu. Kadınlar yan yan birbirlerine baktılar.

“Sadece şakalaşmak istemiştım.”

“İçimizde o korkunç şakalarını duymak istemeyenler de var. Artık keser misin? Hiç komik değil.”

Beth kaşlarını çatarak Alice’e baktı. Sonra kayıtsızca pantolonundaki bir iplik parçasını aldı. “Özür dilerim Bayan Alice. Sizi rahatsız ettiğim için çok üzgünüm” dedi ciddi bir tavırla. Sonra yüzüne sinsice bir gülümseme yayıldı. “Yoksa... yoksa *sinir buhranı* mı geçiriyorsunuz?”

Refleksleri harika olan Margery Alice’in yumruğu hedefini bulmadan aralarına girmeyi başardı. Ellerini havaya kaldırarak ikisini ayırdı, sonra Beth’e kapıyı işaret etti. “Beth, git bak bakalım atların suyu var mı? Izzy, şu kitabı sandığa geri koy, sonra da gelip şu pisliği süpür. Bayan Sophia yarın teyzesinden dönecek, kütüphanenin halini görünce ne söyleyeceğini biliyorsunuz.”

Alice’e baktı, Alice tekrar yerine oturmuş ve tüm dikkatini kayıt defterine vermişti, bütün tavırları Margery’ye tek kelime bile etmemesi için haykırıyordu. Çalıştığı günlerde hep yaptığı gibi herkes evine gittikten sonra Alice

uzun süre burada kalacaktı. Ve Margery onun tek bir kelime bile okumadığını biliyordu.

Alice Margery ve diğerleri gidene kadar bekledi, çıkarlarken başını kaldırıp mırıldanarak hoşçakalın dedi. Dışarı çıkınca hakkında konuşacaklarını biliyordu ama umurunda değildi. Bennett onu özlemezdi; arkadaşlarıyla dışarıda olacaktı. Bay Van Cleve çoğu akşam olduğu gibi yine geç saatlere kadar madende kalacaktı, Annie de üçünün fırının derinliklerinde kurumuş yemeklerine bakıp hayıflanacaktı.

Diğer kadınların yanında bile kendini öyle yalnız hissediyordu ki ağlamak istiyordu. Zamanının çoğunu tek başına dağlarda geçiriyor ve bazı günler insanlardan daha çok atıyla konuşuyordu. Bir zamanlar ona mutlu bir özgürlük hissi veren sonsuz araziler artık sadece ne kadar izole yaşadığını hatırlatır gibiydi. Üşümemek için yakasını kaldırıyor, ellerini eldivenlerine sokuyordu, kilometrelerce uzanan çakıllı yolda onu düşüncelerinden sıyıran tek şey çektiği kas ağrılarıydı. Bazen kitapları dağıtmak için durduğu zamanlar haricinde yüzü taşlaşmış gibi hissediyordu. Jim Horner'ın kızları kucaklamak için ona koştuğunda tek yapabildiği çocukları kollarında fazla sıkmadan kendini tutamayarak sessiz bir hıçkırık koyvermekti. Kendini hiç fiziksel temasa ihtiyaç duyan biri olarak düşünmemişti ama her gece Bennett'in uyuyan bedeninden metrelerce ötede yavaş yavaş taşa dönüştüğünü hissediyordu.

“Demek hâlâ buradasın ha?”

Alice yerinden sıçradı.

Fred Guisler başını kapıdan içeri uzatmıştı. “Yeni bir kahve demliği almıştım da, onu getirdim. Marge eskisinin sızıntı yaptığını söylemişti.”

Alice gözlerini silip neşeyle gülümsedi. “Ah, evet! Girsene!”

Fred bir an kapının eşiğinde kararsız kaldı. “Rahatsız falan etmiyorum, değil mi?”

“Hayır, hiç de değil!” Alice, kendini zorladığı için sesi fazla neşeli çıkmıştı.

“Bir dakika bile sürmez.” Fred içeri girip metal kahve demliğini değiştirdi, kahve var mı diye teneke kutuyu kontrol etti. Her hafta sözünü bile etmeden kadınlara kahve getirir, dağıtımlar arasında ısınmaları için ateşi canlı tutacak kütükleri olup olmadığını kontrol ederdi. Beth her sabah ilk kahvesini yudumlarken, “Frederick Guisler gerçek bir aziz” diyordu.

“Size biraz da elma getirdim, işe çıkarken her biriniz ikişer tane alırsınız. Artık havalar soğuduğu için daha çok acıkıyorsunuzdur.” Paltosunun içinden bir torba çıkarp kenara bıraktı. Üstünde hâlâ iş kıyafeti vardı, çizme-lerinin tabanı çamurla kaplıydı. Alice bazen kütüphaneye gelirken adamın genç atlarıyla “Hadi oradan seni çok bilmiş, böyle yapmaman gerektiğini bilmelisin” gibi şeyler söyleyerek konuştuğunu duyardı, sanki atlar da tıpkı kulübedeki kadınlar gibi arkadaşıydı. Ya da Lexington’dan gelmiş zengin bir at sahibinin yanında kollarını kavuşturmuş halde dikilir, satılık atının fiyatı ve vücut yapısı hakkında konuşurdu. “Bunlar Roma Güzeli elmaları. Ötekilerden biraz daha geç olgunlaşırlar.” Ellerini ceplerine soktu. “Bekleyecek bir şeyler olması... hep hoşuma gitmiştir.”

“Çok naziksin.”

“Önemli değil. Siz kızlar çok çalışıyorsunuz... ve her zaman hak ettiğiniz kadar takdir edilmiyorsunuz.”

Alice adamın bunları söyledikten sonra gideceğini san-

dı ama Fred masanın önünde bir an kararsızca durarak dudağını ısırды. Alice kitabını indirip bekledi.

“Alice? Sen... iyi misin?” Bu soruyu sanki daha önce kafasından yirmi-otuz kez geçirmiş gibi sormuştu. “Şey, umarım bu konuyu açtığım için kusuruma bakmazsın ama... sanki, eskisine göre çok daha az mutluymuş gibi görünüyorsun. Yani ilk geldiğin zamana göre.”

Alice yanaklarının kızardığını hissetti. *İyiyim* demek istedi ama ağzı kurumuştu ve konuşamıyordu.

Fred bir an Alice’in yüzünü inceledikten sonra yavaşça ön kapının sol tarafındaki raflara doğru yürüdü. Gözleriyle kitapları taradı, aradığını bulduğu zaman onaylarcasına başını salladı. Raftan bir kitap çekip Alice’e getirdi. “Biraz dışlanmış bir şairdir ama kelimelerindeki tutkuyu seviyorum. Birkaç yıl önce kendimi iyi hissetmediğim zamanlarda... bu şiirler bana yardımcı olmuştu.” Bir parça kâğıt alıp arayıp bulduğu sayfanın arasına koyduktan sonra kitabı Alice’e verdi. “Belki hoşuna gitmeyebilir. Şiir kişisel zevke kalmış bir şey. Ben sadece düşündüm ki...” Yerdeki bir çiviye tekmeledi. Sonunda başını kaldırıp Alice’e baktı. “Neyse. Seni yalnız bırakayım.” Sonra kendini zorlar gibi bir sesle ekledi, “Bayan Van Cleve.”

Alice ne diyeceğini bilemedi. Fred kapıya yürürken bir elini kaldırıp beceriksizce selam verdi. Kıyafetleri odun isi kokuyordu.

“Bay Guisler?... Fred?”

“Evet?”

Alice donup kaldı, birden içinde bir başkasıyla dertleşme ihtiyacı belirmişti. Ona içinin derinliklerindeki bir şeyin giderek oyulduğu gecelerden, şimdiye dek kalbini böyle kurşun gibi ağırlaştıran ve kendini kaybolmuş hissettiren bir şeyin başına gelmediğinden, sanki asla tela-

fi edemeyeceği bir hata yapmış gibi hissettiğinden bahsetme ihtiyacıyla doldu. Ona işe gitmesinin gerekmediği günleri düşündükçe bir tür hastalıktan korkar gibi korktuğunu, çünkü atlar, tepeler ve kitaplar dışında bu dünyada hiçbir şeyi olmadığını hissettiğini söylemek istedi.

“Teşekkür ederim.” Yutkundu. “Yani elmalar için.”

Fred’in yanıtı biraz gecikti. “Hiç önemli değil.”

Kapı arkasından yavaşça kapandı, Alice adamın evine doğru uzaklaşan ayak seslerini duydu. Fred patikanın yarısında durdu, Alice beklerken kaskatı kesildiğini hissetti, ama ne olmasını istediğini bile bilmiyordu, sonra ayak sesleri devam etti ve uzaklaşarak kayboldu.

Alice önündeki küçük şiir kitabını açtı.

Yıldız Bağışlayan, Amy Lowell

Kalbini benim için açık tut

Berrak ve dalga dalga serinliğiyle

Ruhunun dinginliği yıkasın beni

Geşemiş ve bitkin bedenim

Uzansın sükûnetinin üzerine

Fildişi bir yatağa uzanır gibi.

Gözleri kelimelere takılıp kaldı, kalbi sanki kulaklarının içinde atıyordu, okudukları zihninde biçimlenirken tüyleri diken diken oldu. Ansızın aklına Beth’in şaşkınlık dolu sesi geldi: *Bazı dişi hayvanların cinsel birleşmeden mahrum kalırlarsa gerçekten ölebileceği doğru mu?*

Alice uzun süre önünde açık duran sayfaya bakarak oturdu. Ne zamandır böyle oturduğunu bilemiyordu. Garrett Bligh’ı düşündü, elini karısına uzatışını, son günlerinde bile bakışlarının nasıl da karşılıklı bir anlayış ifadesiyle birleştiğini. Sonunda ayağa kalkıp ahşap sandığa

gitti. Biri ne yaptığını görecekmış gibi arkasına bir göz attıktan sonra sandığı karıştırıp küçük mavi kitabı buldu. Masaya oturup kitabı açarak okumaya başladı.

Eve döndüğünde saat neredeyse 9.45'ti. Ford kapının önünde, Bay Van Cleve de odasındaydı, çekmeceleri öyle gürültülü açıp kapatıyordu ki Alice sesleri koridordan duyabiliyordu. Ön kapıyı arkasından kapatıp sessizce yukarı çıktı, parmaklarını hafifçe tırabzanlara sürterken beyni uğulduyordu. Banyoya girdi, kapıyı kapatıp sürgüledi, kıyafetlerini çıkardıktan sonra gün boyunca üzerinde biriken kiri bir bezle sildi, teni artık yeniden yumuşaktı ve güzel kokuyordu. Sonra odasına gidip sandığından ipek geceliğini çıkardı. Şeftali rengi kumaş bedenini yumuşacık sardı.

Bennett çekyatta değildi. Alice yataklarında Bennett'in geniş sırtını gördü, genelde olduğu gibi sol tarafına dönerek Alice'in yattığı tarafa sırtını vermişti. Yaz bronzluktan eser kalmamıştı, teni şimdi loş ışıktaki soluk görünüyor, kımıldadığı zaman kasları hafifçe hareket ediyordu. Bennett diye düşündü. Bir defasında bileğinin iç kısmını öpüp şimdiye dek gördüğü en güzel şey olduğunu söyleyen Bennett. Fısıltılarıyla bir dünya vaat eden Bennett. Her yerine taptığını söyleyen Bennett. Alice hiç ses çıkarmadan yorganı kaldırıp sıcacık yatağa girdi.

Bennett hiç kımıldamadı ama uzun ve rahat soluklarından derin uykuda olduğu belliydi.

*Ruhunun titreşim alevleri oynasın her yerimde
Kor ateşler yaksın bedenimi...*

Alice kocasına sokuldu, öyle yakınındaydı ki kendi nefesini kocasının ılık teninde hissedebiliyordu. Kokusunu içine çekti, sabun kokusuyla karışık daha doğal

bir kokuydu bu, Bennett'in tüm titizliği bile kokusunu tamamen silemiyordu. Bir anlık kararsızlıktan sonra kolunu kocasının üstüne attı, parmaklarını parmaklarına kenetledi. Bekledi, sonra kocasının elini sıkıldığını hissetti, yanağını sırtına dayadı, nefes alırken yükselip alçalan göğsünü daha iyi hissedebilmek için gözlerini kapadı.

“Bennett” diye fısıldadı, “Özür dilerim.” Ne için özür dilediğini bile bilmiyordu.

Bennett Alice'in elini bıraktı, bir an Alice'in kalbi buz kesti, ama sonra Bennett kımıldanıp döndü, şimdi Alice'le yüz yüzeydi, gözleri karanlıkta zor seçiliyordu ve açıktı. Bakışlarını Alice'e dikti, Alice'in gözleri keder dolu ve kocamandı, onu sevmesi için yalvarıyordu, belki de o anda yüzünde akli başında hiçbir adamın karşı koyamayacağı bir ifade vardı çünkü Bennett içini çekerek bir kolunu Alice'e dolayıp göğsünde yatmasına izin verdi. Alice parmaklarını usulca Bennett'in köprücük kemiğine koydu, şimdi kesik kesik nefes alıyor, zihninde arzu ve rahatlama duygusu birbirine karışıyordu.

“Seni mutlu etmek istiyorum” diye mırıldandı, öyle usul konuşmuştu ki kocasının duyup duymadığından bile emin değildi. “Gerçekten istiyorum.”

Başını kaldırdı. Bennett'in gözleri Alice'inkileri arıyordu, sonra başını eğip Alice'i öptü. Alice gözlerini kapatıp kendini bıraktı, içinde nefesini kesecek kadar gerilmiş bir şeyin sonunda gevşediğini hissetti. Bennett onu öpüp geniş avcuyla saçlarını okşadı, Alice sonsuza kadar öyle kalmak istiyordu, tıpkı eskiden oldukları gibiydiler. Bennett ve Alice, yeni başlamakta olan bir aşk hikâyesinin kahramanları.

*Alevden dillerle gelen haz ve mutluluk
Ve senden çıkıp, gerilmiş ve uyum içinde,
Şu mahmur dünyayı uyandırabilirim...*

İçinin arzuyla dolduğunu hissetti, şiirle ve küçük mavi kitaptaki alışık olmadığı kelimelerle ateşlenen bir arzuydu bu, kitaptaki kelimeler hayal gücünün hayata geçirmeyi çok istediği resimler çizmişti. Dudaklarını Bennett'in dudaklarına bastırınca solukları iyice hızlandı, Bennett zevkten hafifçe inleyince Alice'in içinden bir elektrik akımı geçer gibi oldu. Şimdi Bennett'in ağırlığı üstündeydi, kaslı bacakları bacaklarının arasındaydı. Bedenini Bennett'e yapıştırdı, artık düşünceleri kaybolup gitmişti, tüm vücudu varlığını yeni keşfettiği sinir uçlarıyla elektrikleniyordu. *Şimdi*, diye düşündü ve bu düşünce bile karşı konulamaz bir arzuya boğulmuştu.

Şimdi. Sonunda. Evet.

"Ne yapıyorsun?"

Ne demek istediğini anlaması biraz zaman aldı.

"Ne yapıyorsun?"

Alice elini çekti. Aşağı baktı. "Ben...sana dokunuyorum."

"Oraya mı?"

"Hoşuna gider sanmıştım."

Bennett geri çekildi, yorganı kasıklarının üstüne çekip Alice'i açıkta bıraktı. Alice hâlâ içindeki dayanılmaz istekten cesaret alıyordu. Sesini alçaltıp elini Bennett'in yanağına koydu. "Bu akşam bir kitap okudum Bennett. Bir adamla karısı arasındaki aşkın nasıl olabileceğinden bahsediyor. Bir tıp doktoru tarafından yazılmış. Ve birbirimize her tür zevki vermekte kendimizi özgür hissetmemiz..."

“Ne okudum dedin?” Bennett hışımla kalkıp oturdu. “Senin neyin var?”

“Bennett... evli insanlar için yazılmış bir kitap. Çiftlerin yatak odasında birbirlerine zevk vermeleri için yazılmış ve... erkeklerin dokunulmaktan hoşlandığını...”

“Kes! Neden sadece... bir hanımefendi gibi davranamıyorsun?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Bana böyle *dokunman* ve *müstehcen* şeyler okuman. Senin neyin var Alice? Her şeyi... *imkânsız* hale getiriyorsun!”

Alice irkilerek geri çekildi. “Her şeyi *ben* imkânsız hale getiriyorum demek. Bennett, neredeyse bir yıldır hiçbir şey olduğu yok! Hiçbir şey! Ve yemin ederken birbirimizi vücutlarımızla, her şekilde seveceğimizi söylemiştik! Bu yeminleri Tanrı’nın huzurunda ettik! Bu kitapta da karı kocanın birbirlerinin neresine isterlerse dokunmalarının normal olduğu yazıyor! Biz *evliyiz*! Öyle diyor!”

“Kapa çeneni!”

Alice gözlerinin yaşlarla dolduğunu hissetti. “Ben sadece seni mutlu etmeye çalışırken senin bu yaptığın nedir? Sadece beni sevmeni istiyorum! Ben senin karınım!”

“Konuşmayı kes! Bir fahişe gibi konuşmak zorunda mısın?”

“Bir fahişenin nasıl konuştuğunu nereden biliyorsun?”

“*Sana kes dedim!*”

Komodinin üzerindeki lambayı öyle bir savurdu ki lamba yere düşüp paramparça oldu. “Kes! Beni duydun mu Alice? Sen hiç çeneni kapatmaz mısın?”

Alice oturduğu yerde donakalmıştı. Bitişik odadan Bay Van Cleve’in inleyerek yatağından çıktığını duyduklar, yatak yayları itiraz edencesine gıcırdıyordu, Alice yü-

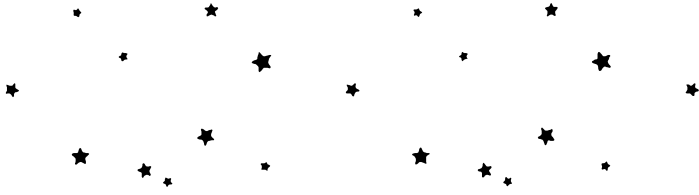
zünü elleriyle kapatıp kendini olacaklara hazırladı. Tam da düşündüğü gibi, birkaç saniye sonra yatak odalarının kapısı hızla tıklatıldı.

“Orada neler oluyor Bennett? Bennett? Bu gürültü ne? Bir şey mi kırdınız?”

“Git buradan baba! Tamam mı? Beni rahat bırak!”

Alice büyük bir şaşkınlıkla kocasına baktı. Bay Van Cleve’in öfkesinin yeniden alevlenmesini bekledi ama –belki o da oğlunun bu beklenmedik cevabından şaşkına döndüğü için– hiç ses gelmedi. Bay Van Cleve bir an kapının diğer tarafında durdu, iki kez öksürdü, sonra ayaklarını sürüyerek odasına döndüğünü duydu.

Bu kez kalkan Alice’ti. Yataktan çıkıp yalınayak üstlerine basmamak için lambanın parçalarını topladı ve dikkatle komodinin üstüne yerleştirdi. Sonra kocasına hiç bakmadan geceliğini düzelterip sırtına sabahlığını geçirerek bitişikteki giyinme odasına geçti. Çekyata yattığında yüzü yeniden taşa dönmüştü. Üstüne bir battaniye çekip sabahın olmasını bekledi ya da yan odadaki sessizliğin göğsüne bir yük gibi çökmeye son vermesini... artık hangisi daha önce lütfedip de olursa.

10

Kentucky Dağlarının en berbat kan davalarından biri Hindman'de Linvin Higgins'in katledilişiyile başladı. Knott County şerif yardımcısı Dolph Drawn bir ekip kurarak William Wright ve cinayette parmağı olduğu söylenen iki diğer adamın tutuklanma emriyle Letcher County'ye doğru yola koyuldu... Çıkan çatışmada birçok adam yaralandı ve şerifin atı öldü... (Wright'ların başı olan 'Şeytan John' Wright 'iyi bir atın öldürülmesinden suçluluk duyarak' sonradan hayvanın parasını ödedi.)

Kan davası yıllarca devam etti ve 150 adamın ölümüne sebep oldu.

WPA, Kentucky Rehberi

Kış dağlara fena bastırmıştı, Margery karanlıkta Sven'in göğsüne sokulmuş, ekstra sıcaklık için bacağına üstüne atmıştı, dışarıda kuyunun içinde kırması gereken on santimlik bir buz katmanı olacağını ve bir sürü hayvanın huzursuzca yemlerini beklediğini biliyordu, bu iki gerçek sayesinde her sabah battaniye yığınının altında geçireceği son beş dakika daha da tatlı bir hal alıyordu.

"Beni kahve yapmaya bu yöntemle mi ikna etmeye çalışıyorsun?" diye mırıldandı Sven uykulu uykulu, dudak-

larını Margery'nin alnına bastırıp kendisinin de battaniyelerin altında ne kadar rahat olduğunu vurgularcasına kımıldandı.

"Sadece günaydın diyorum" dedi Margery ve mutlulukla iç çekti. Sven'in teni çok hoş kokuyordu. Yanında olmadığı kimi zamanlar Margery sırf onu yanında hissetmek için gömleğine sarınıp uyurdu. Parmağını sorarcasına adamın göğsünde gezdirdi, Sven cevabını sessizce verdi. Zevk içinde geçen dakikalardan sonra Sven,

"Saat kaç Marge?" diye sordu.

"Mmm... beşe çeyrek var."

Sven inledi. "Farkında mısın bimiyorum ama benimle yaşasaydın yarım saat geç kalkacaktık."

"Ve kalkmak yine de çok zor olacaktı. Ayrıca son günlerde Van Cleve beni çaya davet etmeyi ne kadar istiyorsa madene yaklaşmamı da o kadar istiyor."

Sven Margery'nin haklı olduğunu kabul etmek zorundaydı. Son kez onu görmeye geldiğinde –unuttuğu sefertasını getirmişti– Hoffman'ın kapısında duran Bob üzülerek onu içeri almamak için özel emir aldığını söylemişti. Van Cleve'in elinde Margery'nin yeni madenler açılmasını engellemekle ilgili yasal mektuplarla bağlantısı olduğuna dair hiçbir kanıt yoktu elbette ama bu işin arkasında olabilecek kaynaklara –ya da cesarete– sahip çok az insan vardı. Ve Margery'nin herkesin içinde siyah madencilerle ilgili söyledikleri belli ki gücüne gitmişti.

"Noel'i de burada geçireceğiz o zaman" dedi Sven.

"Aile üyeleri de her zamanki gibi gelecek tabii. Ev dolup taşacak" dedi Margery, dudakları Sven'inkilerden bir santim uzaktaydı. "Ben, sen, hımm... bizim şu Bluey. Yat, Blue!" Köpek isminin söylenmesinin yemek verileceği anlamına geldiğini düşünerek yatağa sıçrayıp battaniyelerin

üstüne çıkmıştı, kemikli bacaklarıyla Margery ve Sven'in birbirine dolanmış vücutlarını ezip yüzlerini yalıyordu. "Of! Sakin ol, köpek! Bu kadarı yetti. Tamam. Kahveyi ben yaparım." Margery doğrulup köpeği itti. Uykulu gözlerini ovuşturup karnına dolanmış kolu üzüntüyle çözdü.

"Beni kaldırmaya mı çalışıyorsun Bluey?" dedi Sven. Köpek göbeğini kaşıtmak için dili dışarıda aralarına yuvarlandı. "İkiniz de mi?"

Margery Sven'in köpeklerle konuştuğunu duyunca sırttı ve mutfığa gidip ürpererek ocağı yakana dek de sırtmaya devam etti.

"Ee, bana şunu söyle" dedi Sven yumurtalarını yerlerken, masanın altında çizmeleri birbirine dolanmıştı. "Neredeyse her gece birlikteyiz. Birlikte yiyoruz. Birlikte uyuyoruz. Yumurtayı nasıl sevdiğini, kahveyi ne kadar sert içtiğini, kremadan hoşlanmadığını biliyorum. Ne kadar sıcak suyla banyo yaptığını, saçlarını kırk fırça darbesiyle tarayıp arkadan topladığını ve günün geri kalanında bir tek kere bile saçlarına bakmadığını biliyorum. Hatta hayvanlarının isimlerini bile tek tek biliyorum, o küt galı tavuğun bile. Minnie."

"Winnie."

"Tamam. Hemen hemen bütün hayvanlarının. Ha böyle yaşamışız ha parmağımızda bir yüzükle, ne fark eder?"

Margery kahvesinden bir yudum aldı. "Buna daha fazla devam etmeyeceğimizi söylemiştin." Gülümsemeye çalıştı ama bu gülümsemenin altında bir uyarı vardı.

"Evlenme teklif etmiyorum, inan. Sadece merak ediyorum. Çünkü bana arada pek de bir fark yokmuş gibi geliyor."

Margery bıçağıyla çatalını tabağına bıraktı. "Aslında bir fark var. Çünkü şu anda canım ne isterse yapabilirim, kimse de bana aksini söyleyemez."

“Sana bunun değişmeyeceğini söylemiştim. On yılda sözünün eri bir adam olduğumu anlamış olman gerekir.”

“Öyle olduğunu biliyorum. Ama sadece izin almadan hareket etme özgürlüğünden bahsetmiyorum, zihnimin özgür olmasından da bahsediyorum. Kimseye hesap vermek zorunda olmadığımı bilmek. İsteddiğim yere gitmek. İsteddiğimi yapmak. İsteddiğimi söylemek. Seni seviyorum Sven ama seni özgür bir kadın olarak seviyorum.” Uzanıp Sven’in elini tuttu. “Sence sırf istediğim için burada olmam –bir yüzük burada olmam gerektiğini söylediği için değil– daha güçlü bir sevgiye işaret etmiyor mu?”

“Mantığını anlıyorum.”

“Öyleyse sorun ne?”

“Galiba.” Tabagını itti. “Galiba ben sadece... korkuyorum.”

“Neden korkuyorsun?”

Sven içini çekti. Margery’nin elini avucunda çevirdi. “Bir gün bana gitmemi söylersin diye.”

Margery ne kadar yanıldığını ona nasıl anlatabilirdi? Onun her açıdan tanıdığı en mükemmel erkek olduğunu ve onsuz geçirdiği birkaç ayın her gününü en karanlık kış günleri gibi geçirdiğini nasıl ifade edecekti? Şimdi, aradan on yıl geçtikten sonra bile sırf Sven elini beline koyduğu için içinde bir şeylerin alevlendiğini nasıl söyleyecekti?

Margery masadan kalkıp kollarını Sven’in boynuna dolayarak kucağına oturdu. Yanağını yanağına dayayıp kulağına doğru mırıldandı. “Sana asla ama asla gitmeni söylemeyeceğim. Böyle bir şeyin imkânı yok Bay Gustavsson. Bana dayanabildiğin müddetçe gece gündüz seninle birlikte olacağım. Biliyorsun ki gerçekten böyle hissetmem sana bunu söylemezdim.”

Elbette Sven işe geç kaldı. Gün boyunca bu yüzden vicdan azabı çekmeye çalışsa da pek başarılı olamadı.

Küçük bir çelenk, mısır bebek, bir çanak kurutulmuş meyve ya da cilalanmış taşlardan yapılmış bir bileklik; Noel yaklaşırken kızlar her gün ziyaret ettikleri evlerden verilen küçük teşekkür hediyeleriyle dönüyorlardı. Bunları kütüphane binasında biriktiriyorlardı, Fred Guisler'a geçen altı ay boyunca sağladığı desteğe karşılık bir hediye vermeyi kararlaştırmışlardı ama bu bileklikler ve bebekler herhalde biraz uygunsuz kaçardı. Margery onu mutlu edecek tek bir hediye olduğunu düşünüyordu, bu da adamın Noel dilek listesine yazabileceği türden bir şey değildi.

Alice'in hayatı artık kütüphanenin etrafında dönüyor gibiydi. Son derece verimli çalışıyordu, Baileyville'den Jeffersonville'e kadar tüm güzergâhları ezberlemişti, Margery'nin ona yüklemek istediği fazladan görevlere asla hayır demiyordu. Her sabah buz tutmuş karanlık yolda yürüyerek herkesten önce geliyor, kitapları azimle onarmaya çalışıp Sophia'yı yaptığı dikişleri söküp düzeltmeye mecbur ettikten sonra akşamları en son o çıkıyordu. Vücudu güçlenmişti, artık kollarında kaslar belirmişti, uzun saatler dışarıda kalmaktan cildi bozulmuştu ve yüzü öyle katılaşmıştı ki sevimli gülümsemesi artık ifadesini nadiren aydınlatıyor, sadece ihtiyaç duyulduğunda belirliyor ve çoğunlukla gözlerine ulaşamıyordu.

"Bu kız şimdiye dek gördüğüm en kederli şey" dedi Sophia, Alice içeri girip eyeri bıraktıktan sonra Spirit'i tımarlamak için tekrar dışarı çıkmıştı. "Evinde yolunda gitmeyen bir şeyler var." Başını iki yana salladı, iğnesine geçirmek üzere bir parça ipliği dudaklarının arasında ıslattı.

“Bennett Van Cleve’in Baileyville’deki en iyi koca adayı olduğunu düşünürdüm” dedi Izzy. “Ama geçen gün onu Alice’le birlikte kiliseye giderken gördüğümde Alice’te pire varmış gibi davranıyordu. Koluna bile girmede.”

“Adam domuzun teki” dedi Beth. “Ve o uyuz Peggy Foreman sürekli giyinip kuşanıp arkadaşlarıyla birlikte adamın önünden geçerek gözüne girmeye çalışıyor.”

“Şş” dedi Margery sakince. “Dedikoduya gerek yok. Alice bizim dostumuz.”

“Kötü niyetle söylemedim ki” diye karşı çıktı Izzy.

“Bu dedikodu olduğu gerçeğini değiştirmez” dedi Margery. O hafta üstlendikleri güzergâhları gösteren üç haritayı dikkatle çerçeveleyen Fred’e bir bakış attı. Fred sık sık geç saatlere kalıyor, atlarının bakımını bitirdikten sonra gelip aslında pek de tamire ihtiyaç duymayan şeyleri tamir etmek için mazeretler uyduruyor, yakacak odun yığıyor ya da kulübenin rüzgâr giren yerlerini kumaş parçalarıyla tikiyordu. Tüm bunların nedenini anlamak için dâhi olmaya gerek yoktu.

“Nasılsın Kathleen?”

Kathleen Bligh alnını kurulayıp gülümsemeye çalıştı. “Ah, bildiğin gibi. İdare ediyorum işte.”

Garrett Bligh’in arkasında bıraktığı sessizlik çok ağırdı. Masanın üzerinde içleri çeşitli yiyeceklerle dolu kâseler ve sepetler vardı, komşuların hediye olarak bıraktığı yiyeceklerdi bunlar, şömine rafında da birkaç başsağlığı kartı duruyordu, dün gece haber vermeksizin arka kapının önüne bırakılmış odun yığınının üstünde iki tavuk tüylerini kabartıyordu. İlerideki yamaçta yeni dikilmiş mezar taşı komşularının arasında bembeyaz kalmıştı. Kim ne derse desin dağ insanları birbirlerine

iyi bakıyorlardı. Kulübe sıcak, yemek hazırdı ama içerisi durgundu, havada toz zerrecikleri yavaşça uçuşuyordu, çocuklar öğle uykusunda, karyolada kollarını birbirlerinin üzerine atmış vaziyette harekesizce yatıyorlardı, Alice sanki zamanda donup kalmış bir ev tablosuna bakıyordu.

“Sana birkaç dergi getirdim. Son birkaç tanesini okuyamadın biliyorum ama belki hikâye okuyabilirsin diye düşündüm. Ya da çocuklar için bir şey ister misin?”

“Çok nazıksın” dedi Kathleen.

Alice fark ettirmeden kadına baktı. Kadının kaybının büyüklüğü karşısında ne yapacağını bilemiyordu. Çektiği acı Kathleen’in yüzünden, çökmüş gözlerinden, ağzının etrafında belirmiş yeni kırışıklıklardan, elini alnından geçirmek için bile çok çaba sarf ediyor gibi görünmesinden belli oluyordu. Yatıp milyon yıl uyumak istiyormuşçasına yorgun görünüyordu.

“Bir şey içmek ister misin?” dedi Kathleen birden kendine gelmiş gibi. Arkasına bir göz attı. “Biraz kahve olmasa lazım. Hâlâ sıcaktır. Sabah kahve yapmıştım çünkü.”

“Gerek yok. Teşekkür ederim.”

Küçük odada oturdular, Kathleen şalına sarındı. Dışarıda dağ sessiz, ağaçlar çıplak, ince uzun dalların üzerinde asılı gri gökyüzü boğucuydu. Yalnız başına sessizliği bölen bir karganın kulak tırmalayan cırlak sesi dağ tepelerinde yankılandı. Çit kazığına bağladıkları Spirit ayağını yere vurdu, burun deliklerinden buharlar çıkıyordu.

Alice heybesinden kitapları çıkardı. “Bildığım kadarıyla Pete tavşan hikâyelerini seviyor, bu yayınevinden yeni geldi. Ama uzun şeyler okumak istemezsen şu kitaptaki İncil alıntılarının bazılarını işaretledim, belki seni biraz rahatlatılabilir. Şiir kitapları da var. George Herbert’i

duymuş muydun? Göz atmak için iyi bir kitap. Ben de son zamanlarda epey... şiir okumaya başladım.”

Kitapları düzgünce masaya koydu. “Noel’e kadar sende kalabilirler.”

Kathleen bir an küçük kitap yığınınına baktı. Parmağını en üstteki kitabın başlığına sürdü. Sonra geri çekti. “Bayan Alice, bunları geri götürsen daha iyi.” Saçını yüzünden çekti. “Boşu boşuna bende kalmalarını istemem. Herkesin bir şeyler okumayı ne kadar istediğini biliyorum. Noel’e kadar beklemek kimilerine çok uzun gelecektir.”

“Sorun değil.”

Kathleen’in gülümseyişi kaybolur gibi oldu. “Aslında buralara kadar gelerek zamanını harcamana da değmez. Doğrusunu istersen hiçbir şey düşünemiyorum, çocuklara gelince... Onlara okumaya yetecek zamanım ve enerjim de yok zaten.”

“Canını sıkma. Daha bir sürü kitap ve dergi var. Çocuklar için de resimli kitaplar bırakacağım. Senin bir şey yapmana gerek yok, onlar kendileri...”

“Hiçbir... Hiçbir şeye odaklanamıyorum. Hiçbir şey yapamıyorum. Her gün uyanıp ev işlerini yapıyor, çocukları doyuruyorum, hayvanlara bakıyorum ama sanki her şey...” Gülümsemesi siliniverdi. Yüzünü ellerine gömüp hıçkırırçasına iç çekti. Bir an öyle kaldı. Omuzları sessizce sarsılmaya başladı, Alice söyleyecek bir şeyler bulmaya çalışırken Kathleen’in derinliklerinden boğuk, hayvani bir uluma sesi yükseldi. Bu Alice’in hayatında duyduğu en acı verici sestti. Keder dalgalarıyla yükselip alçalan bu uluma paramparça olmuş bir kalpten çıkıyordu. “Onu özlüyorum.” Kathleen ağlıyordu, ellerini sımsıkı yüzüne bastırmıştı. “Özlüyorum. Çok özlüyorum. Onu hissetmeyi, bana dokunuşunu, saçlarını, adımlı söyleyişi-

ni özlüyorum, biliyorum uzun süre hasta yattı ve ölmeden önce kendinde bile değildi ama ah Tanrım, onsuz nasıl yaşayacağım? Tanrım, Tanrım dayanamıyorum. Yapamam. Ah Bayan Alice, Garrett'ımı geri istiyorum. Sadece onu geri istiyorum.”

Bu iki kat şoke ediciydi çünkü Alice buradaki ailelerin, öfke dışında, hoşnutsuzluk ya da memnuniyetten daha güçlü duygularını açığa vurduğunu hiç görmemişti. Dağ insanları metanetliydi, zayıf düşüp aniden kendilerini kaybetmezlerdi. O yüzden buna tanık olmak daha da iç paralayıcıydı. Alice eğilip Kethleen'i kollarına aldı, genç kadının bedeni hıçkırıklarla öylesine sarsılıyordu ki Alice'in kendi vücudu da onunla sarsılmaya başladı. Kadını kollarıyla sıkıca sarıp kendine çekerek ağlamasına izin verdi, öyle sıkı sarılmıştı ki Kathleen'den sızan keder neredeyse elle tutulacak kadar hissedilebilir olmuştu, çektiği ıstırap ikisinin üstüne tüm ağırlığıyla çökmüştü. Başını Kathleen'in başına yaslayıp üzüntüsünün birazını yüklenmeye çalıştı, ona bu dünyada hâlâ görülecek güzelliklerin olduğunu anlatmak istedi, bazı günlerde bu güzellikleri bulmak için tüm gücünüzü ve kararlılığınızı kullanmak zorunda kalsanız da. Kathleen'in ağlayışı kıyıya vurup kırılan bir dalga gibi yavaşlayıp yerini burun çekmelere ve küçük hıçkırıklara bıraktı, kadın sonunda başını utançla sallayarak gözyaşlarını sildi.

“Özür dilerim, çok özür dilerim.”

“Özür dileme” diye fısıldadı Alice. “Lütfen özür dileme.” Kathleen'in ellerini ellerine aldı. “Birini bu kadar sevmek harika bir şey.”

Kathleen o zaman başını kaldırdı, şişip kızarmış gözleriyle Alice'in gözlerine baktı. Alice'in ellerini sıktı. İşten sertleşmiş, ince ve güçlü eller. “Özür dilerim” dedi tekrar,

bu kez Alice onun tamamen başka bir şeyi kastettiğini anladı. Kadının gözlerine baktı, sonunda Kathleen Alice'in ellerini bırakıp avucuyla gözlerini kurularken uyuyan çocuklarına bir göz attı.

"Tanrım. En iyisi sen git. Daha gidilecek yerlerin var. Tanrı bilir hava kararıyordur. Ben de çocukları uyandır-sam iyi olacak, yoksa beni yine gece boyunca uyutmaya-caklar."

Alice kımıldamadı. "Kathleen?"

"Evet?" Yine o umutsuz gülümseme Kathleen'in dudaklarındaydı, gülüşü titrek ama kararlıydı. Sanki tüm gücünü bu gülümsemeye harcıyormuş gibiydi.

Alice kitapları kucağına aldı. "Sana... sana kitap oku-mamı ister misin?"

Her şeyin bir mevsimi, her işin de bir zamanı vardır: doğ-manın zamanı, ölmenin zamanı, ekmenin zamanı, sonra ek-tiğini biçmenin zamanı, öldürme zamanı, iyileştirme zama-nı, yıkma zamanı, inşa etme zamanı, ağlama zamanı, gülme zamanı, yas zamanı ve dans zamanı.

Gökyüzü yavaş yavaş kararırken iki kadın koca dağın yamacındaki küçük kulübede oturdular, içerideki lamba-lar geniş meşe duvarların aralıklarından altın rengi ışık huzmeleri sızdırıyordu. Biri kısık ve net bir sesle okurken diğeri uzun çoraplı bacağına sandalyede altına toplamış, başını avucuna dayayarak düşüncelere dalmış oturuyor-du. Zaman yavaşça akıp gitti ama ikisi de bunu umur-samıyordu, çocuklar da uyandıkları zaman ağlamadan sessizce oturup okunanlardan hiçbir şey anlamasalar da dinlediler. Bir saat sonra iki kadın kapıda durup aniden içlerinden gelmiş gibi sıkıca sarıldılar.

Birbirlerine mutlu Noeller dilediler, ikisi de hüznle gülümsedi, bu yılki Noel'in ikisinin de istemeden taham-

mül etmesi gereken bir bayram olacağını biliyorlardı. “Umarım daha iyi günler göreceğiz” dedi Kathleen.

“Evet” dedi Alice. “Umarım.” İçinde bu umutla atkısını boynuna sadece gözleri açıkta kalacak şekilde doladı, sonra kahverengi-beyaz atına binip kasabaya doğru yola koyuldu.

Yıllarca günlerini diğer madencilerin yârenliğinde geçirdikten sonra eve tıkılıp kalmak sıkıcı olduğundan-
dı belki ama William Sophia’ya her gün kütüphanede olup bitenleri anlatırmaktan hoşlanıyordu. Margery’nin North Ridge ailelerine yazdığı isimsiz mektuplardan, ailelerin hangi kitapları istediğinden, Bay Frederick’in Bayan Alice’e karşı gittikçe şiddetlenen duygularından, şu ahmak Bennett Van Cleve ona soğuk davranıp içindeki aşkı yavaş yavaş öldürdükçe Alice’in suyu gitgide kaplayan buz tabakası gibi sertleştiğinden haberi vardı.

“Sence o da onlardan biri mi?” diye sordu William. “Yani erkeklerden hoşlanan... erkekleri diyorum.”

“Kim bilir? O adam bence kendisinden başka hiçbir şeyi sevmiyor. Her gün karısı yerine aynanın önüne geçip kendini öpüyorsa hiç şaşmam” dedi Sophia, kardeşinin gülmekten iki büklüm olduğunu görünce de bu nadir görüntü karşısında sevinçle doldu.

Ama bugün ona anlatacak pek bir şeyi yoktu. Alice kösedeki küçük hasır iskemleye çökmüştü ve omuzları dünyanın yükünü taşıyormuşçasına çöküktü.

Yorgunluk insanı bu hale getirmezdi. Fiziksel olarak yorulduklarında kızlar çizmelerini çıkarıp şikâyet eder, sızlanıp gözlerini ovuşturarak birbirleriyle alay ederlerdi. Alice ise sadece oturuyordu, yine taş kesilmişti, düşünceleri küçük kulübeden çok uzaklardaydı. Fred bunu

görmüştü. Sophia onun Alice'in yanına gidip onu rahatlatmak için kıvrandığının farkındaydı ama adam onun yerine kahve demliğine gidip Alice'e yeni bir fincan kahve doldurdu, kahveyi önüne öyle usulca bıraktı ki Alice'in adamın yaptığı şeyi fark etmesi zaman aldı. Kıza nasıl sevgiyle baktığını görenin kalbi erirdi.

Fred birkaç kütük daha getirmek için dışarı çıktığında Sophia, "Sen iyi misin kızım?" diye sordu usulca.

Alice hemen cevap vermedi, sonra avucuyla gözlerini kuruladı. "İyiym Sophia. Teşekkür ederim." Omzunun üstünden kapıya baktı. "Benden daha kötü durumda olanlar da var sonuçta, değil mi?" Bunu defalarca kendi kendine tekrarlamış gibiydi. Sanki kendi kendini ikna etmeye çalışıyordu.

"Daima öyle değil midir zaten?" dedi Sophia.

O anda Margery geldi. Karanlık çökerken kasırga gibi içeri daldı, gözleri deli deli bakıyordu, paltosu karla kaplıydı ve tuhaf, telaşlı bir hali vardı, öyle ki kapıyı kapatmayı bile unutmuştu, Sophia dışarıda hâlâ fırtına olduğunu hatırlatıp ahırda mı doğmuş olduğunu sorarak onu azarladı.

"Buraya gelen oldu mu?" diye sordu. Kızın yüzü hayalet görmüş gibi bembeyazdı.

"Kimi bekliyordun ki?"

"Kimseyi" dedi Margery çabucak. Elleri titriyordu ama bunun sebebi soğuk değildi.

Sophia kitabını elinden bıraktı. "Sen iyi misin Bayan Margery? Kendinde değil gibisin."

"İyiym. İyiym." Kapıdan dışarı bir göz attı, sanki bir şey olmasını bekliyordu.

Sophia çantasına baktı. "Kitaplarını ver de kaydedeyim."

Margery cevap vermedi, gözleri hâlâ kapıdaydı. Sophia kalkıp kitapları kendi aldı, tek tek masaya yerleştirdi.

di. “*Mack Maguire and the Indian Chief* mi? Bunu Arnott’s Ridge’teki Stone kardeşlere götürmemiş miydin?”

Margery birden kafasını çevirdi. “Ne? Ha. Evet. Onları... yarın götüreceğim.”

“Ridge yolu açık mı?”

“Hayır.”

“Öyleyse yarın nasıl gideceksin? Hâlâ kar yağıyor.”

Margery bir an ne diyeceğini bilemez gibi baktı. “Şey... bir yolunu bulurum.”

“*Küçük Kadınlar* nerede? Onu da kaydetmiştin, hatırlıyorum.”

Margery gerçekten tuhaf davranıyordu. Sonra, dedi Sophie William’a, Frederick içeri girdi ve durum gerçekten tuhaflaştı.

“Fred, fazla silahın var mı?”

Adam bir sepet kütüğü sobanın yanına bıraktı. “Silah mı? Ne için silah istiyorsun Marge?”

“Ben sadece düşündüm ki... belki kızların ateş etmeyi öğrenmesi iyi olabilir. Uzağa giderken yanımıza silah alabiliriz. Ne olur ne olmaz diye.” İki kez gözlerini kırptı. “Yılanlara karşı.”

“Kışın mı?”

“Öyleyse aylara.”

“Kış uykusundalar. Ayrıca kimse bu dağlarda beş-on yıldır ayı görmedi. Bunu sen de gayet iyi biliyorsun.”

Sophia kuşkuyla baktı. “Bayan Brady küçük kızının silah taşımasına izin verir mi sanıyorsun? Sizin kitap taşımanız gerekiyor Marge, silah değil. Size zaten güvenmeyen ailelerin evine sırtınızda av tüfeğiyle giderek mi güvenlerini kazanacaksınız?”

Fred kaşlarını çatmış Margery’ye bakıyordu. Sonra şaşkın şaşkın Sophia’yla bakiştılar.

Margery birden bu tuhaf ruh halinden sıyrılıverdi, “Haklısın. Haklısın. Niye bunu iyi bir fikir sandım bilmiyorum.” Hiç de inandırıcı olmayan bir gülümseme takındı.

Ama, dedi Sophia yemek için masaya oturlurlarken William’a, iki gün sonra Margery döndüğünde boşaltmak için heybesini aldı, Margery o esnada tuvalete gitmek için dışarı çıkmıştı. Günler soğuk ve zorlu geçtiği için kızlara elinden geldiğince yardım etmek istiyordu. Kitapların sonuncusunu çıkarırken korkudan neredeyse kaputbezinden yapılmış torbayı yere düşürüyordu. Çantanın dibinde, kırmızı bir mendile düzgünce sarılmış 45’lik Colt tabancanın kemik kabzasını seçebilmişti.

“Bob burada beklediğini söyledi. Dün geceki buluşmamızı neden iptal ettin?” Sven Gustavsson madenin kapısından çıktığında üstünde hâlâ iş tulumu vardı ama sırtına ceketini almış, ellerini ceplerinin derinlerine sokmuştu. Katıra yürüyüp hayvanın boynunu okşadı, Charley’in yumuşak burnuyla ceplerinde yiyecek bir şey var mı diye araştırmasına ses etmedi. “Birisi daha cazip bir teklif mi sundu yoksa?” Gülümseyerek elini Margery’nin bacağına koydu. Margery irkildi.

Sven elini çekti, gülümsemesi kayboldu. “İyi misin?”

“İşten sonra bana gelebilir misin?”

Sven Margery’nin yüzünü inceledi. “Elbette. Cumaya kadar görüşmeyeceğimizi sanıyordum.”

“Lütfen.”

Margery asla lütfen demezdi.

Dondurucu soğuğa rağmen Sven Margery’yi sundurmadaki sallanan sandalyede oturur buldu, karanlıkta tüfeğini bacaklarının üstüne koymuştu, küçük gaz lambasının titreyen ışığı yüzüne vuruyordu. Kaskatı kesilmişti,

gözleriyle ufku tarıyordu, çenesi gergindi. Bluey ayaklarının dibinde oturuyor, kızın endişesi ona da bulaşmış gibi arada bir kafasını kaldırıp Margery'ye bakıyor, kısa aralıklarla soğuktan titriyordu.

“Neler oluyor Marge?”

“Sanırım Clem McCullough peşime düştü.”

Sven Margery'nin yanına gitti. Kızın konuşma tarzında dalgın ve panik dolu bir şey vardı, Sven'in orada olduğunun farkında değil gibiydi. Dişleri birbirine vuruyordu.

“Marge?” Elini kızın dizine koyacakken daha önce verdiği tepkiyi hatırlayıp onun yerine usulca eline dokundu. Buz gibiydi. “Marge? Hava dışarıda oturulmayacak kadar soğuk. İçeri girmen gerek.”

“Ona karşı hazırlıklı olmalıyım.”

“Biri gelirse köpek bize haber verir. Hadi gel. Ne oldu sana?”

Margery sonunda ayağa kalktı ve Sven'in onu içeri götürmesine izin verdi. Kulübe buz gibiydi, Sven Margery'nin içeri hiç girmediğinden şüphelendi. Sobayı yakıp biraz daha kütük getirdi, Margery ise pencerenin önüne dikilmiş dışarı bakıyordu. Sven Bluey'i doyurup biraz su kaynattı. “Bütün gece böyle bekledin mi?”

“Gözümü bile kırpmadım.”

Sonunda Sven Margery'nin yanına oturup ona bir kâse çorba verdi. Margery çorbaya isteksizce baktı ama sonra büyük yudumlarla çabuk çabuk içti. Çorbasını bitirdikten sonra Sven'e Red Lick'e gidişinin hikâyesini anlattı, sesi alışılmadık derecede tereddütlüydü, parmak eklemleri bembeyaz kesilmişti ve tirtriyordu, şimdi bile McCullough'nun ellerini üzerinde, sıcak nefesini teninde hissediyor gibiydi. Ve öfkeli insanlarla dolu bir kasabada son derece sakın bir adam olarak tanınan Sven Gustavs-

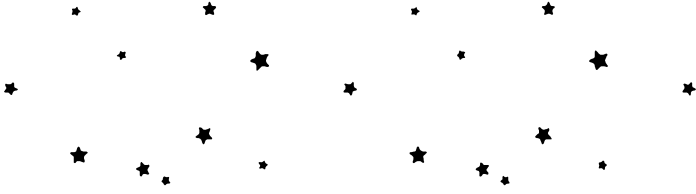
son, başkalarının bir yumruk savurmaya karşı koyamayacağı durumlarda meyhane kavgalarını ayırmayı seçen Sven Gustavsson karakterine aykırı şiddette bir öfkeye kapıldı, McCullough'u bulup yumruklar savurup kan ve dış dökerek kendi adaletini kendisi sağlamak istedi.

Bunların hiçbirisi yüzünden okunmuyordu, yeniden konuşmaya başladığında sesinden de. "Yorgunsun. Yat hadi."

Margery başını kaldırıp ona baktı. "Sen gelmiyor musun?"

"Hayır. Sen uyurken dışarıda bekleyeceğim."

Margery O'Hare kimseye bel bağlamayı sevmeyen bir kadındı. O yüzden sessizce teşekkür edip hiç itiraz etmeden yatağına gidince Sven onun ne kadar sarsılmış olduğunu anladı.

11

Fair Oaks 1845 civarında bir Shaker olan Dr. Guildford D. Runyon tarafından yaptırılmıştır, Runyon bekârlık yemini ni bozarak Bayan Kate Ferrel'la evlenmek için evin yapımını başlatmış, ne var ki Kate Ferrel daha ev tamamlanmadan dünyaya gözlerini kapamıştır. Dr. Runyon 1873'teki ölümüne dek bekâr kalmıştır.*

WPA, Kentucky Rehberi

Şifoniyerin üstünde on beş tane oyuncak bebek vardı. Birbirine benzemeyen aile üyeleri gibi yan yana dizilmişlerdi, porselen suratları uçuk pembeydi ve başlarındaki gerçek saçlar (Alice bu saçların nereden geldiğini düşününce ürperiyordu) parlak bukleler halinde kusursuzca sarkıyordu. Sabah küçük çekyatta uyandığında Alice'in ilk gördüğü şey bu bebekler oldu, boş suratlarıyla duygusuzca Alice'e bakıyorlardı, kiraz rengi dudakları küçümseyen bir gülümsemeyle hafifçe kıvrılmıştı, uzun eteklerinin altından dantelli uzun iç çamaşırları görünüyordu.

* Geleneksel aile yaşamından uzak durmayı esas alan Hristiyan mezhebi. Mezhep üyeleri ibadet sırasında sallandıkları için bu ismi almıştır.

Bayan Van Cleve bebeklerini çok seviyordu. Tıpkı küçük pelüş aylarını, minik çini biblolarını, porselen enfiye kutularını ve evin her tarafına asılmış, her biri saatler harcanarak işlenmiş mezmurları sevdiği gibi.

Tüm bunlar Alice'e her gün bu duvarların içine, önemsiz küçük görevlere odaklanmış bir hayatı hatırlatıyordu, giderek hiçbir yetişkin kadının günlük aktivitelerinin bunlardan ibaret olmaması gerektiğine olan inancı artıyordu: oyuncak bebekler, nakış, toz alma ve hiçbir adamın zaten farkına bile varmadığı totemlerin titizce yerlerine yerleştirilmesi. Tabii sadece kadın ölene dek, o zaman taparcasına sevdiklerini iddia ettikleri bu kadına bir türbe görevi görmeye başlamıştı tüm bunlar.

Bu bebeklerden nefret ediyordu. Evin ağır sessizliğinden, hiçbir şeyin ilerlemediği ve değişmediği bu durgunluktan nefret ettiği gibi. Yatak odasına doğru yürürken aslında o bebeklerden hiç de farkı olmadığını düşünüyor-du. Gülümseyen, hareketsiz, dekoratif ve sessiz.

Dolores Van Cleve'in Bennett'in komodininin üzerinde duran yaldızlı büyük çerçeveli resmine bir göz attı. Kadın tombul ellerinin arasında ahşap küçük bir haç tutuyordu, yüzünde keder dolu bir memnuniyetsizlik vardı, Bennett'le baş başa kaldıklarında Alice'e bu bakışlar ikisinin üzerine sabitleniyormuş gibi geliyordu. "Belki de anneni biraz uzağa alabiliriz. Sadece... geceleri?" deme cesaretini göstermişti odalarını ilk kez gördüğü zaman. Ama Bennett sanki Alice yüzünde neşeli bir gülümsemeyle annesini mezarından çıkarmayı önermiş gibi hayretle kaşlarını çatmıştı.

Yüzüne buz gibi suyu çarparken nefesi kesilerek bu düşünceleri kafasından attı, sonra aceleyle kat kat giyinmeye başladı. Kütüphaneciler bugün yarım gün at sırtın-

da olacaklardı, Noel alışverişi için izinliydim, Alice içten içe dağıtım güzergâhlarından uzakta geçireceği zaman yüzünden duyduğu hayal kırıklığıyla savaşmaya çalışıyordu.

Bu sabah Jim Horner'ın kızlarını görecekti. Bu moralini düzeltirdi. Pencerede bekleyip Spirit'in patikadan çıktığını görünce kapıdan fırlamaları, Alice atından inene kadar parmaklarının ucunda zıplamaları, bir diğerinin sözünü bitirmesini beklemeden onlara ne getirdiğini, nerelerde kaldığını, geçen seferkinden daha uzun süre kalıp kalamayacağını öğrenmeye çalışmaları. Kitap okurken boynuna sarılmaları, saçlarını okşayıp yanaklarına öpücükler kondurmaları... küçük aile yavaş yavaş kendini toparlasa da iki kız da anlayamadıkları bir şekilde bir kadınla iletişime geçmeye muhtaçlardı. Artık yüz ifadesi sert ve şüphe dolu olmayan Jim de yanına bir kupa kahve bırakıp Alice'in kızlarla birlikte kaldığı süreyi odun keserek değerlendirirdi, bazen de şimdilerde yaptığı gibi oturup onları izliyordu, o hafta neler okuyup öğrendiklerini gururla anlatırlarken yaşadıkları mutluluğu izlemekten keyif alıyor gibiydi (kızlar akıllıydı da Bayan Beidecker'la yaptıkları dersler sayesinde okumada diğer çocuklardan çok öndeydiler). Hayır, Horner kızları Alice için gerçekten teselli kaynağıydı. Böyle kızların çok az Noel hediyesi alması gerçekten üzücüydü.

Alice atkısını boynuna sarıp biniş eldivenlerini taktı, bir an dağa çıkarken fazladan bir çift çorap giyse mi diye düşündü. Bütün kütüphanecilerin elleri ayakları soğuktan kıpkırmızı olmuştu, ayak parmakları pembe ve şişmişti, el parmakları sık sık yeterli kan gitmediği için bembeyaz kesiliyordu. Pencereden soğuk gri gökyüzüne baktı. Artık aynada kendine çekidüzen vermeyi bırakmıştı.

Dünden beri göğsünde duran zarfı çekip çantasına tıktı. Sonra okuyacaktı, ziyaretleri bittikten sonra. Önünde at sırtında geçirilecek sükûnet dolu iki saat varken sinirlerini bozmanın anlamı yoktu.

Çıkarken şifonyiere baktı. Oyuncak bebekler hâlâ ona bakıyordu.

“Ne?” dedi.

Ama bebekler bu kez tamamen farklı bir şey söylüyordu sanki.

“*Bizim için mi?*” Millie’nin ağzı öylesine açıldı ki Alice neredeyse Sophia’nın ağzına sinek kaçacağı konusundaki uyarılarını duyar gibiydi.

Diğer bebeği de Mae’ye verdi, çocuk oyuncak bebeği kapıp kucağına çekerken bebeğin iç eteklikleri hışırdadı. “İkinize de birer tane. Bu sabah bebeklerle biraz sohbet ettik, bana gizlice daha önce yaşadıkları yerdense burada sizinle daha mutlu olacaklarını söylediler.”

İki kız aval aval meleksi porselen suratlara bakıyorlardı, sonra ikisi birden kafalarını babalarına çevirdiler. Jim Horner’ın yüzünden ne düşündüğünü anlamak mümkün değildi.

“Yeni değiller Bay Horner” dedi Alice nazikçe. “Ama zaten geldikleri yerde kullanılmadan duruyorlardı. Erkeklerin... yaşadığı bir evde. Orada kalmalarının bir anlamı yoktu.”

Adamın kararsızlığını görebiliyordu, dudakları *Bilemiyorum* demek üzereymiş gibi şekillenmişti. Kızlar nefeslerini tutmuş beklerken kulübenin havası ağırlaşmış gibiydi.

“Lütfen baba.” Mae’nin sesi ancak fısıltı halindeydi. Bağdaş kurup oturmuşlardı, Millie’nin eli dalgın dalgın

kestane rengi parlak saçları okşuyor ve buklelerin sallanışını izliyordu, gözleri bir bebeğin boyalı yüzüne, bir babasına dönüyordu. Aylardır uğursuz gibi gelen, azarlar gibi bakan bebekler birden sevecen, neşeli şeylere dönüşmüştü. Çünkü olmaları gereken yerdeydiler.

“Çok da süslülermiş” dedi babaları sonunda.

“Bence her kızın hayatında süslü bir şeyler olmalı, Bay Horner.”

Horner kaba saba eliyle kafasını ovuşturup başını çevirdi. Babasının söyleyeceği şeyden korkan Mae'nin yüzü asıldı. Horner kapıya yürüdü. “Benimle bir saniyeliğine dışarı gelir misiniz Bayan Van Cleve?”

Alice adamın peşinden kulübenin arka tarafına doğru yürürken kızların üzüntüyle iç geçirdiğini duydu. Soğuktan korunmak için kollarıyla bedenini sarıp adamın fikrini değiştirmek için öne sürebileceği düşünceleri gözden geçirmeye koyuldu.

Her küçük kızın bir bebeği olması lazım.

Kızlar almasaydı zaten büyük ihtimalle bebekler çöpe atılacaktı.

Ah Tanrı aşkına, neden o sefil gururunuzun buna engel olmasına...

“Ne düşünüyorsunuz?”

Alice birden durdu. Jim Horner bir çuval bezini kaldırıp büyük, neredeyse eskimiş bir geyik kafasını Alice'e gösterdi, kafanın iki yanından yaklaşık bir metrelik boyunlar çıkıyordu, kulakları üstünkörü kafaya dikilmişti. Kabaca kesilmiş ve ziftle kaplanmış meşeden bir kaide-nin üzerine oturtulmuştu.

Alice boğazından istemeden çıkan boğuk sesi zar zor bastırdı.

“İki ay önce Rivett's Creek'te vurdum. Kendim doldu-

rup monte ettim. Mae'in yardımıyla postayla şu cam gözlerden getirttim. Gerçek gibi duruyorlar, değil mi?"

Alice şaşkın şaşkın geyiğin cam gibi kocaman gözlerine baktı, sol taraftaki bariz şekilde kısıktı. Geyik biraz deli ve şeytani görünüyordu, bir kâbustan fırlamış ya da bir karabasandan çıkıp gelmiş gibiydi. "Gerçekten... çok... etkileyici."

"Bu ilk denemem. Bunun ticaretini yapabileceğimi düşünüyorum. Birkaç haftada bir bir tane yapıp kasabada satabilirim. Kış aylarında geçimimizi sağlamamıza yardımcı olur."

"İyi fikir. Belki daha küçük hayvanlardan da yapabilirsiniz. Tavşan ya da tarla sincabı gibi."

Horner bir an bunu düşündükten sonra başını salladı. "Ee? Onu alır mısınız?"

"Anlamadım?"

"Bebeklere karşılık. Değiş tokuş."

Alice avuçlarını açarak ellerini havaya kaldırdı. "Ah Bay Horner, gerçekten bunu yapmanıza..."

"Onları karşılıksız alamam." Horner kollarını kararlı bir tavırla göğsünde kavuşturup bekledi.

"Bu da ne böyle?" dedi Beth, Alice yorgun argın atından inmiş, geyiğin boynuzlarına takılan dalları ve yaprakları ayıklıyordu. Dağdan inene kadar her iki ağaçtan birine takılıp durmuştu, birkaç kere neredeyse Alice'i yere düşürüyordu, artık sağında solunda dallar ve yapraklar olduğu için tepedeki halinden daha da pejmürde ve bitkin görünüyordu. Alice basamakları çıkıp geyik kafasını dikkatle duvarın önüne yerleştirdi, bunu yaparken de kendine belki de yüzüncü kez bebeklerin gerçekten de onların olduğunu öğrenince kızların yüzünde beliren neşeyi,

bebekleri kucaklayıp şarkılar söylemelerini, ardı arkası kesilmeyen teşekkürleri ve öpücükleri, onları izleyen Jim Horner'ın yumuşayan yüz hatlarını hatırlattı.

“Yeni maskotumuz.”

“Neyimiz?”

“Kafasındaki tek bir kıla dokunursan seni Bay Horner'ın geyiği doldurduğundan beter doldururum.”

Alice atının yanına dönmek için dışarı çıkarken “Kah-retsın” dedi Beth Izzy'ye. “Alice'in bir hanımefendi numarası yaptığı zamanları hatırlıyor musun?”

Lexington'daki White Horse Hotel'de öğle yemeği servisi neredeyse bitmiş, restoran tenhalaşmaya başlamıştı, tok müşteriler kendilerini atkılara ve şapkalara sararken masalar kullanılmış peçete ve boş bardaklarla doluyordu. Noel alışverişini son dakikaya bırakanlarla kaynayan kaldırımlara çıkmak için hazırlanıyorlardı. Bay Van Cleve biftek ve kızarmış patatesi mideye indirdikten sonra arkasına yaslanıp iki eliyle karnını ovuşturdu, hayatının diğer alanlarında gitgide azalan bir tatmin duygusuna ermiş gibiydi.

Şu kız onda hazımsızlık yaratıyordu. Başka bir kasabada bu tür kabahatler eninde sonunda unutulabilirdi ama Baileyville'de birine yüz yıl boyunca diş bileseniz bile öfkenizden bir şey eksilmezdi. Baileyville'de yaşayan insanlar Kelt soyundan, İskoç ve İrlandalı ailelerden geliyordu, bu halklar dargınlıklarından tıpkı etin kurutulması gibi eski halinden tamamen alakasız bir şekil alana dek vazgeçmezlerdi. Ve en fazla benzin istasyonunun dışındaki Cherokee tabelası kadar Kelt olmasına rağmen Bay Van Cleve de aynı özelliğe sahipti. Dahası babasının tek bir kişiye kafayı takıp, sürekli ondan şikâyet ederek başına gelen her kötü şey için onu suçlama huyunu da miras

almıştı. Bu kişi onun için Margery O'Hare idi. Sabahları Margery'ye küfrederek kalkıp akşamları onun kendisiyle alay ettiğini düşünerek uyuyordu.

Yanında oturan Bennett parmaklarıyla masanın kenarına vuruyordu. Oğlunun başka bir yerde olmak istediğini görebiliyordu, gerçek şu ki Bennett işin gerektirdiği dikkate de sahip değildi. Geçen gün bir grup madencinin oğlunun temizlik takıntısını taklit ettiğini görmüştü, o geçerken kapkara olmuş tulumlarını ovalar gibi yapmışlardı. Baktığını görünce hemen doğrulmuşlardı ama oğluyla alay edildiğini görmek onu üzmüştü. İlk başta Bennett'in İngiliz kızla evlenme kararından neredeyse gurur duymuştu. Çocuk sonunda kendi kararlarını vermeye başlamıştı! Dolores oğlanın üzerine titreyerek onu bir kız çocuğu gibi şımartmıştı. Alice'le evleneceklerini ve Peggy'ye yazık olacağını, ancak yapacak bir şey olmadığını Van Cleve'e söylerken her zamankinden daha uzun boylu görünüyordu. Sonunda fikrinde ayak diremesini görmek güzel olmuştu. Şimdi İngiliz kızın sivri dili ve tuhaf tavırlarıyla oğlunu yavaş yavaş iğdiş edişini izliyor, o lanet olası Avrupa turuna çıkmaya ikna olduğu güne lanetler ediyordu. Irkların karışımından asla hayır gelmezdi. Ne siyahlardan ve anlaşılan ne de Avrupalılardan.

"Burada kırıntılar kalmış oğlum." Şişko parmağını masaya saplayınca garson özür dileyip aceleyle kırıntıları bir tabağa süpürdü. "Bir bourbon alır mıydınız Vali Hatch? Yemeği güzelce noktalayalım."

"Eh, madem ısrar ediyorsun Geoff..."

"Bennett?"

"İstemem baba."

"Bana iki Boone County bourbonu getir. Sek olsun. Buzsuz."

“Tabii efendim.”

“Bennett. Ben valiyle görüşürken sen de terziye git. Şu gömleklerden başka var mıymış sor. Ben de çok geçmeden orada olurum.”

Oğlu kalkıp gidene kadar bekledi, sonra öne eğilip konuşmaya başladı. “Sayın Vali, sizinle hassas bir konuda konuşmayı umuyordum.”

“Madende başka sorunlar yok değil mi Bay Van Cleve? Umarım Harlan’da çıkardıkları gibi karışıklıklarla uğraşmıyorsunuzdur. Kendi başlarına sorunu çözemezlerse devreye girmeye hazır bekleyen eyalet polisleri var. Makineli tüfekler de dahil her türden silahla sınırlarda nöbet tutuyorlar.”

“Ah, biliyorsunuz Hoffman’da bu tür şeyleri kontrol altında tutmak için büyük gayret sarf ediyoruz. Sendikalarından hayır gelmeyeceğini biliyoruz. Belanın kokusunu aldığımız anda madenimizi korumaya yönelik tedbirler alıyoruz.”

“Bunu duyduğuma sevindim. Çok sevindim. Ee... öyleyse... sorun nedir?”

Bay Van Cleve masanın üzerinden adama doğru eğildi. “Şu... *kütüphane* meselesi.”

Vali kaşlarını çatı.

“Kadınlar kütüphanesi. Bayan Roosevelt’in önyak olduğu. Kadınlar kırsal bölgelerdeki ailelere kitap götürüyor falan.”

“Ah evet. WPA bünyesinde bir kütüphane sanırım.”

“Ta kendisi. Genelde bu tür girişimleri gönülden desteklerim, ayrıca başkanımızın ve First Lady’nin insanımızı eğitmek için elimizden geleni yapmamız gerektiği fikrini de destekliyorum, yine de şunu söylemek zorundayım ki bölgemizdeki kadınlar –bazı kadınlar– sorunlara neden oluyor.”

“Sorunlar mı?”

“Bu gezici kütüphane işi kargaşaya davetiye çıkarıyor. Her tür başıbozuk davranışı teşvik ediyor. Mesela... Hoffman Madencilik North Ridge’te yeni alanlar araştırmak istiyordu. Uzun yıllardır yasalara uygun şekilde yaptığımız gibi. Galiba bu kütüphaneciler bununla ilgili dedikodular ve yalanlar yayıyorlar çünkü bölgede her zaman yürütmüş olduğumuz madencilik faaliyetlerini yasaklayan bir sürü mahkeme kararı aldık. Sadece bir aile değil, birçoğu birleşip yolumuzu tıkamak için ellerinden geleni yapmış.”

“Ne talihsizlik.” Vali bir sigara yaktı, paketi Bay Van Cleve’e de tuttu ama beriki reddetti.

“Gerçekten öyle. Eğer bunu diğer aileler de yaparsa sonunda hiçbir yerde maden çıkaramaz oluruz. Sonra ne yapacağız peki? Kentucky’nin bu bölümünde en çok istihdam sağlayan işletme biziz. Şanlı milletimize yaşamsal bir kaynak sağlıyoruz.”

“Eh Geoff, bugünlerde halkı madencilik konusunda kışkırtmak için fazla çaba sarf etmeye gerek yok. İşleri kütüphanecilerin karıştırdığına dair kanıtın var mı?”

“Şey, olay şu. Şimdi yolumuza çıkan ailelerin yarısı daha bir yıl öncesine kadar okuma bilmiyordu. Kütüphanenin kitapları olmasa hukuki meseleler hakkında nereden bilgi sahibi olacaklar?”

Bourbonlar geldi. Garson kadehleri gümüş tepsiden alıp saygıyla önlerine koydu.

“Bilmiyorum. Anladığım kadarıyla bunlar sadece at sırtında sağa sola yemek tarifi kartları taşıyan bir avuç kız. Gerçekten ne zararları dokunabilir ki? Belki de bunu sadece şanssızlık olarak görmen gerek. Son zamanlarda madenler yüzünden çıkan sorunları düşünürsek bu herkesin başının altından çıkmış olabilir.”

Bay Van Cleve valinin dikkatinin dağılmaya başladığını hissetti. “Mesele sadece madenler değil ki. Toplum dinamiklerimizi değiştiriyorlar. Doğa kanunlarını değiştirmeye uğraşıyorlar.”

“Doğa kanunları mı?”

Vali inanmamış görününce Van Cleve ekledi: “Kadınlarımızın *doğaya aykırı alışkanlıklar* edindiğine dair rivayetler var.”

İşte şimdi adamın dikkatini çekmeyi başarmıştı. Vali öne doğru eğildi.

“Oğlum mesela, Tanrı onu korusun, karım ve ben onu dindar ilkelere göre yetiştirdik, o yüzden evliliğe dair meselelerde pek yetkin olmadığını kabul etmeliyim. Ama bana genç karısının –o da şu kütüphanede çalışıyor– kadınlar arasında elden ele gezen bir kitaptan bahsettiğini söyledi. *Cinsel* içerikli bir kitapmış.”

“Cinsel içerikli mi?”

“Kesinlikle!”

Vali içkisinden bir yudum aldı. “Peki, eee, bu cinsel içerik tam olarak nelerden oluşuyormuş?”

“Sizi şoke etmek istemem Sayın Vali. Detaylara hiç girmeyeyim...”

“Bunu kaldırabilirim Geoff. İstedığın kadar, eee, detaya girebilirsin.”

Bay Van Cleve arkasına bir göz attıktan sonra sesini alçalttı. “Oğlum dedi ki karısı –her açıdan prensesler gibi yetiştirilmiş bir kızdır, çok iyi bir aileden geliyor anlarsın ya– ona ancak bir *Fransız genelevinde* beklenecek türden şeyler yapmayı ima etmiş.”

“*Fransız genelevi.*” Vali güçlkle yutkundu.

“Önce belki de İngiliz âdetleri böyledir diye düşündüm. Avrupa âdetlerine yakın olmaları sebebiyle yani. Ama

Bennett bana karısının bunu kesinlikle kütüphaneden öğrendiğini söyledi. *Pislik* yayıyorlar. Yetişkin bir erkeğin yüzünü kızartacak imalarda bulunuyorlar. Yani bu nereye kadar böyle gidecek?"

"Şu güzel sarışın mı? Geçen sene yemekte tanıştığım hani?"

"Ta kendisi. Alice. Harika bir kızdır. Bir kız tarafından böyle açık saçık şeyler teklif edildiğini duyunca yaşadığım şok... şey..."

Vali içkisinden büyük bir yudum daha aldı. Gözleri biraz donuklaşmış gibiydi. "Karısının tam olarak ne tür bir teklifte bulunduğu detaylarını verdi mi peki? Sadece konuyu bütünüyle anlamak istediğim için soruyorum."

Bay Van Cleve başını iki yana salladı. "Zavallı Bennett öyle sarsılmış ki bana açılması bile haftalar aldı. O zamandan beri de karısına elini sürmek içinden gelmiyor. Bunun doğru olmadığını söylemeye çalışıyorum. Tanrı korkusu olan düzgün eşler böyle sapıkça imalarda bulunmamalı."

Vali düşüncelere dalmış gibiydi.

"Sayın Vali?"

"Pislik... Doğru. Affedersin, evet... yani hayır demek istedim."

"Neyse. Diğer vilayetlerde de kadınlar ve şu sözde kütüphanecilerle ilgili böyle sorunlar yaşanıyor mu bilmek isterdim. Hristiyan ailelerimizin işgücü açısından bunu doğru bulmuyorum. Ben olsam bu saçmalığa hemen bir son veririm. Madencilik izinleri meselesi de aynı biçimde."

Bay Van Cleve peçetesini katlayıp masaya koydu. Vali hâlâ derin derin meseleyi düşünüyor gibiydi.

"Ya da belki en iyi yolun... problemi nasıl istersek o şekilde ortadan kaldırmak olduğunu düşünüyorsunuzdur."

Sonradan Bennett'e içkisinin valinin başına vurup vurmadığından emin olmadığını söyledi. Adam yemeğin sonlarına doğru dikkat çekecek derecede dalgınlasmıştı.

"Peki ne dedi?" diye sordu Bennett, kendisine yeni kadife bir pantolon ve çizgili bir süveter alıp neşelenmişti.

"Ona belki de işleri istediğim yoldan halletmem gerektiğini söyledim, o da 'hımm, evet, muhakkak,' deyip artık kalkması gerektiğini söyledi."

Sevgili Alice,

Evlilik hayatı beklediğin gibi çıkmadığı için üzgünüm. Evliliğin nasıl olması gerektiğini düşünüyorsun bilmiyorum, moralini bozan şeyin ne olduğuyla ilgili detaylara da girmemişsin ama baban ve ben acaba seni yanlış beklentiler içine mi soktuk diye düşünüyoruz. Hali vakti yerinde yakışıklı bir kocan var, sana iyi bir gelecek vaat ediyor. Hatırı sayılır kaynaklara sahip iyi bir aileye gelin gittin. Bence elindekilerin değerini bilmelisin.

Hayat her zaman mutluluk demek değildir. Görevlerini aksatmayıp doğru olanı yapmaktan tatmin duymak demektir. Artık düşüncesizce davranmaktan vazgeçersin diye umuyorduk; o adamla evlenmeye karar veren sendin, şimdi de kararlarının getirdiği sonuçlarla sen başa çıkmak zorundasın. Bir çocuğun olursa belki onunla oyalanırsın ve meseleleri bu kadar kafana takmazsın.

Eğer kocanı bırakıp dönmeye kalkarsan şunu söylemek zorundayım ki burada hoş karşılanmayacaksın.

Seni seven annen

Alice belki de içinde yazanları bildiği için mektubu okumayı ertelemişti. Çenesinin gerildiğini hissetti, sonra mektubu dikkatle katlayıp çantasına geri koydu, o esnada bir

zamanlar cilalı ve törpülü tırnaklarının şimdi pütür pütür ve kısacık kesilmiş olduğunu bir kez daha fark etti, ister istemez her gün olduğu gibi yine *Bennett'in ona dokunmak istememesinin sebebinin* bu olup olmadığını merak etti.

"Tamam" dedi Margery omzunun dibinde biterek. "Crompton's'tan iki yeni kolanla bir eyer altlığı sipariş ettim, Fred'e de teşekkür etmek için bunu aldım. Sence hoşuna gider mi?" Koyu yeşil bir atkıyı havaya kaldırdı. Mağaza tezgâhtarı Margery'nin paralanmış deri şapkasından ve binici pantolonundan (Margery Lexington'a gelirken giyinmeye gerek görmediğini söylemişti Alice'e, çünkü o zaman geri döndüğünde tekrar üstünü değiştirmesi gerekecekti) büyülenmiş gibiydi, atkıyı alıp da kâğıda sarmayı hatırlaması için birkaç saniye geçmesi gerekti. "Geri dönerken onu Fred'den saklamamız gerek."

"Elbette."

Margery gözlerini kısarak Alice'e baktı. "Doğru düzgün bakmadın bile... Neler oluyor Alice?"

"Neye bakmadım? Ah Tanrım... Bennett. Bennett için bir şey bulmam gerek." Alice artık yaka numarası bir yana, kocasının ne tür şeylerden hoşlandığından bile haberi olmadığını fark edince ellerini yüzüne götürdü. Raftaki kutulanmış mendillere uzandı, mendiller çobanpüskülü dallarıyla süslenmişti. Acaba mendil kocanıza alabileceğiniz kadar özel bir hediye değil miydi? Son altı haftadır adamın çıplak teninin ancak iki santimini görebilmiştiniz herhangi bir hediye ne kadar özel olabilirdi ki?

Margery koluna girip onu erkek reyonunun sakın bir köşesine sürüklerken ırkıldı. "Alice, sen iyi misin? Çünkü çoğu gün suratından düşen bin parça."

“Şikâyet eden olmadı, değil mi?” Alice elindeki mendillere baktı. Mendillere Bennett’in adının baş harflerini işletse daha mı iyi olurdu? Bennett’in Noel sabahı hediyesini açtığını hayal etti. Nedense onu gülümserken hayal edemiyordu. Artık Alice’in yaptığı hiçbir şeye gülümsediğini hayal edemiyordu. “Neyse” dedi kendini savunur gibi, “Senin de konuşmaya pek hakkın yok. Birkaç gündür ağzını bıçak açmıyor.”

Margery biraz şaşırılmış gibiydi, başını iki yana salladı. “Sadece... güzergâhlarımdan birinde küçük bir sorun çıktı.” Yutkundü. “Biraz sarsıldım.”

Alice Kathleen Bligh’ı, genç dulun kederinin kendi gününe gölge düşürüşünü hatırladı. “Anlıyorum. Bu iş bazen düşündüğünden de zor oluyor, değil mi? Sadece kitap dağıtmaktan çok daha fazlası. Fazla suratsız davrandıysam özür dilerim. Kendime çekidüzen vereceğim.”

Gerçek şu ki Alice yaklaşan Noel’i düşündükçe ağlamak istiyordu. O gergin masada oturacağı düşüncesi, karşısında oturan Bay Van Cleve’in dik bakışları, neyi yanlış yaptığını bilmeden öfkelenirdiği Bennett’in sessizliği, ortamın giderek gerilmesinden mutluluk duyuyormuş gibi dikkat kesilen Annie...

Bu düşüncelere dalan Alice’in Margery’nin dikkatle ona baktığını fark etmesi biraz zaman aldı.

“Üstüne varmak istemiyorum Alice ama...” Margery omuz silkti, sanki söyleyeceği kelimeler ona yabancı geliyordu. “Sadece bir dost olarak soruyorum.”

Bir dost.

“Beni bilirsin. Tek başıma olmaktan memnunum. Ama son birkaç aydır... şey, dostluğundan çok keyif aldım. Mizah duygun hoşuma gidiyor. İnsanlara sevecen ve saygılı davranıyorsun. O yüzden dost olduğumuzu düşünmeyi seviyorum.

Kütüphanede hepimiz dostuz ama en çok da sen ve ben. Seni her gün bu kadar üzgün görmek beni kederlendiriyor.”

Başka bir yerde olsalardı Alice belki gülümserdi. Bu Margery’den beklenmeyecek bir itiraftı sonuçta. Ama geçen son aylarda içinde bir şeyler kapanmıştı, duyguları eskiden olduğu gibi değildi.

“Bir şey içmek ister misin?” dedi Margery sonunda.

“Sen içmezsin ki.”

“Tamam, sen kimseye söylemezsen ben de söylemem.” Kolunu uzattı, Alice biraz düşündükten sonra Margery’nin koluna girdi, mağazadan çıkıp en yakın bara doğru yürümeye başladılar.

“Bennett ve benim...” dedi Alice, müziğin ve köşede birbirine bağırarak iki adamın sesini bastırarak, “hiçbir ortak noktamız yok. Birbirimizi anlamıyoruz. Birbirimizle konuşmuyoruz. Birbirimizi güldürmüyoruz, özlemiyoruz, ayrıken tekrar birlikte olmak için geçmesi gereken saatleri saymıyoruz...”

“Bana klasik evlilik gibi geldi” dedi Margery.

“Ve elbette bir de... diğer şey var.” Alice kelimeleri söylerken bile rahatsız olmuş gibiydi.

“Hâlâ mı? İşte bu bir sorun.” Margery daha o sabah kendisine sarılmış olan Sven’in bedenini hissetmenin onu nasıl rahatlattığını hatırladı. O kadar korktuğu için şimdi kendini aptal gibi hissediyordu, Sven’den kalmasını istediği için, Fred’in korkak İngiliz atlarından biri gibi titrediği için. McCullough evine gelmemiştir. Herhalde Sven’in dediği gibi o kadar sarhoştur ki düz yürüyemiyordu bile. Büyük ihtimalle ne yaptığını da hatırlamıyordu.

“O kitabı okudum. Senin tavsiye ettiğin kitabı.”

“Gerçekten mi?”

“Ama... durumu daha da kötüleştirmekten başka faydası olmadı.” Alice ellerini havaya savurdu. “Ne diyebilirim ki? Evli olmaktan nefret ediyorum. O evde yaşamaktan nefret ediyorum. Hangimiz daha çok acı içinde emin değilim. Ama Bennett sahip olduğum tek şey. Bir bebek herkesi daha mutlu edebilirdi ama benim bebeğim olmayacak, çünkü... Nedenini biliyorsun işte. Hatta çocuk istediğimden bile emin değilim çünkü o zaman atla gezemeyeceğim. Bu da beni mutlu eden tek şey. Yani kapana kısıldım.”

Margery kaşlarını çatı. “Hiç de kısılmadın.”

“Senin için söylemesi kolay. Bir evin var. Kendi başının çaresine bakabiliyorsun.”

“Onların kurallarına göre oynamak zorunda değilsin Alice. Kimsenin kurallarına göre oynamak zorunda değilsin. İstesen bugün pıllını pırtını toplayıp İngiltere’ye dönebilirsin.”

“Dönemem.” Alice çantasına uzanıp mektubu çıkardı.

“Merhaba güzel bayanlar.”

Takım elbiseli, burma bıyıklı, gözleri hesaplı bir sempatiyle kırışmış bir adam ikisinin arasına girip bara yaslandı. “Sohbeti öyle koyulaştırmıştınız ki rahatsız etmek istemedim. Ama sonra kendi kendime dedim ki *Henry, oğlum, bu güzel hanımların birer içkiye ihtiyacı var gibi*. Susuz kalmanıza göz yumsam kendimi asla affetmezdim. Ee, ne içersiniz?”

Kolunu Alice’in omzuna attı, gözleri bir anlığına kızın göğüslerine kayd.

“Dur adını tahmin edeyim güzelim. Böyle bir yeteneğim var. Pek çok özel yeteneğimden biri. Mary Beth. Mary Beth olabilecek kadar güzelsin çünkü. Bildim mi?”

Alice kekeleyerek hayır dedi. Margery gözlerini ada-

mın parmaklarıyla Alice'in göğsü arasındaki beş santimlik mesafeye, adamın elinin sahiplenici pozisyonuna dikmişti.

"Hayır. O isim yeterince güzel değil. Laura. Hayır, Loretta. Bir zamanlar Loretta adında çok güzel bir kız tanımıştım. Senin adın da bu olmalı." Alice'e doğru eğildi, Alice başını çevirerek adamı gücendirmek istemiyormuş gibi kararsızca gülümsedi. "Söyle bakalım bildim mi? Bildim, değil mi?"

"Aslında ben..."

"Adın Henry mi?" dedi Margery.

"Evet. Ve seninki de... dur tahmin edeyim!"

"Sana bir şey söyleyebilir miyim Henry?" Margery tatlı tatlı gülümsedi.

"Bana istediğini söyleyebilirsin tatlım." Adam bir kaşını kaldırıp kurnazca gülümsedi. "Ne istersen."

Margery eğilip adamın kulağına fısıldadı. "Cebimdeki elim var ya? Şu anda silahımın üstünde duruyor. Ve eğer ben söyleyeceklerimi bitirene kadar ellerini arkadaşımın üzerinden çekmezsen parmağımı tetiğe götürüp o yağlı kafanı bu barın öteki ucuna uçururum." Tatlı tatlı gülümseyerek dudaklarını adamın kulağına daha da yaklaştırdı. "Ve biliyor musun Henry? Gerçekten iyi nişancıyımdır..."

Adam Margery'nin oturduğu taburenin ayağına takılıp tökezledi. Tek kelime etmeden çabuk çabuk barın öbür ucuna yürüdü, arada bir dönüp arkasına göz atıyordu.

"Ah, çok nazıksın ama içki istemiyoruz!" diye seslendi arkasından Margery sesini iyice yükselterek. "Yine de teşekkürler!"

"Vay canına" dedi Alice, adamın gidişini izlerken bluzunu düzeltiyordu. "Ona ne söyledin?"

“Sadece... teklifinin çok nazikçe olduğunu ama bir hanımefendiye iznini almadan dokunmanın centilmenliğe yakışmadığını düşündüğümü söyledim.”

“Güzel söylemişsin” dedi Alice. “Ben taşı gediğine koymayı hiç beceremem.”

“Şey...” Margery içkisinden bir yudum aldı. “Son günlerde biraz pratik yaptım da.”

Bir an sessizce oturup barın alçalıp yükselen uğultusunu dinlediler. Margery barmenden bir bourbon daha istedi, sonra fikrini değiştirip iptal etti. “Devam et” dedi. “Ne anlatıyordun?”

“Ah. Eve dönemeyeceğimi söylüyordum. Mektupta öyle yazıyor. Ailem geri dönmemi istemiyor.”

“Ne? Ama neden? Sen onların tek kızıydın.”

“Oraya ait değilim. Onlar için her zaman utanç kaynağı oldum. Sanki... bilmiyorum. Görünüş onlar için her şeyden önemlidir. Sanki onlarla farklı dilleri konuşuyoruz. Gerçekten de Bennett’in beni olduğum gibi seven tek kişi olduğunu düşünmüştüm.” İçini çekti. “Oysa şimdi kapana kısıldım.”

Bir an sessizlik içinde oturdular. Henry gidiyordu, kapıdan çıkarken öfke dolu ve endişeli bakışlarla onlara baktı.

“Sana tek bir şey söyleyeceğim Alice” dedi Margery kapı adamın arkasından kapanırken. Alice’in kolunu tutup kuvvetle sıktı. “Her zaman bir çıkış yolu vardır. Belki çirkin bir yol olabilir. Belki dünya ayağının altından kayıp gidiyor gibi hissedebilirsin. Ama asla kapana kısılmış değilsin Alice. Duydun mu? Daima bir yolu vardır.”

“İnanmıyorum.”

“Ne?” Bennett yeni pantolonundaki kırıksıklıkları inceleyordu. Bay Van Cleve kollarını iki yana açmış ayakta

duruyor, yeni yeleği için ölçü alınıyordu, birden kapıyı gösterince iğnelerden biri koltuk altına battı, Van Cleve bir küfür savurdu. “Lanet olsun! Şuraya baksana Bennett!”

Bennett kafasını kaldırıp terzinin camından dışarı baktı. Alice’in Margery O’Hare’le kol kola, kapısında “KESTANE BİRASI SATILIR” yazılı paslı bir tabela asılı virane Todd’s Bar’dan çıktığını görünce şaşırdı. Kafa kafa vermişler gülmekten yarılıyorlardı.

“O’Hare” dedi Van Cleve başını iki yana sallayarak.

“Biraz alışveriş yapmak istediğini söylemişti baba” dedi Bennett bıkkın bir sesle.

“Sence Noel alışverişi yapar gibi bir hali var mı? O’Hare kızı onu yoldan çıkarıyor! Sana kızı da o işe yaramaz babasının izinden gidiyor dememiş miydim? Tanrı bilir Alice’i neler yapmaya teşvik ediyordur? Şu iğneleri çıkar Arthur. Onu eve götüreceğiz.”

“Hayır” dedi Bennett.

Van Cleve aniden başını çevirdi. “Ne? Karın lanet bir gece kulübünde içki içiyor! Dizginleri eline almanın zamanı geldi oğlum!”

“Onu kendi haline bırak.”

“*Bu kız senin o lanet olası taşaklarını mı kopardı?*” diye bağırdı Van Cleve sessiz dükkânın içinde.

Bennett çabucak terziye bir bakış attı, terzinin yüzünde sonra iş arkadaşlarıyla hararetle bu konu üzerinde konuşacağını ele veren bir ifade vardı. “Ben onunla konuşurum. Hadi... eve gidelim.”

“O kız ortalığı karıştırıyor. Karını pis bir bara sürüklemesi ailemize iyi bir ün kazandırır mı sanıyorsun? Yola getirilmesi gerek, eğer sen yapmazsan ben yaparım.”

Alice giyinme odasındaki çekyata uzanmış, gözlerini tavana dikmişti, Annie aşağıda akşam yemeğini hazırlıyordu. Alice yardım önermeyi bırakalı çok olmuştu çünkü ne yaparsa yapsın –soyma, doğrama, kızartma– gizlenmeye gerek görülmeyen bir memnuniyetsizlikle karşılanıyordu ve Annie'nin sinsi yorumlarından bıkmıştı.

Artık giyinme odasında yattığını Annie'nin bilmesini ve bunu muhtemelen Baileyville'in yarısına anlatmış olmasını umursamıyordu. Hâlâ regl gördüğünün belli olması da umurunda değildi. Rol yapmaya çalışmanın ne anlamı vardı ki? Kütüphane dışından önemsedığı çok az insan vardı zaten. Adamların döndüğünü duydu, Bay Van Cleve'in Ford'u garaj yolunda çakılların üstünde durdu, anlaşılan adamın sessizce kapama yeteneğinden yoksun olduğu tel kapı çarpılarak kapandı. Alice sessizce içini çekti. Bir anlığına gözlerini kapadı. Sonra kalkıp banyoya gitti, akşam yemeği için kendine çekidüzen vermeye başladı.

Aşağı indiğinde sofraya oturmuşlardı bile, iki adam yemek masasına karşılıklı yerleşmiş, tabakları ve çatal bıçakları düzgünce yerli yerini almıştı. Mutfak kapısından çıkan dumanlar ve içeriden duyulan tencere kapaklarının sesi yemeğin gelmek üzere olduğunu gösteriyordu.

İçeri girerken iki adam da kafasını kaldırıp ona baktı, Alice bunun belki de bugün kendine biraz daha fazla özen göstermiş olmasından kaynaklandığını düşündü: Bennett ona evlenme teklif ettiğinde üzerinde olan elbiseyi giymişti, saçlarını güzelce tarayıp arkadan toplamıştı. Ama adamların yüzünde hiç de dostça olmayan bir ifade vardı.

“Doğru mu?”

“Ne doğru mu?” Aklından o gün yanlış yapmış olabileceği bir sürü şey geçti. *Barda içki içmek. Tanımadığı adamlarla konuşmak. Margery O'Hare ile İzdivaçta Aşk üzerine*

sohbet etmek. Eve geri dönebilir mi diye sormak için annesine mektup yazmak.

“Bayan Christina nerede?”

Alice gözlerini kırpıştırdı. “Bayan kim?”

“Bayan Christina!”

Bennett’e baktı, sonra bakışlarını tekrar Bay Van Cleve’e çevirdi. “Ben... neden bahsettiğinizi hiç bilmiyorum.”

Bay Van Cleve Alice geri zekâlıymış gibi başını iki yana salladı. “Bayan *Christina*. Ve Bayan Evangeline. Karımın bebekleri. Annie kayb olduklarını söyledi.”

Alice rahatladı. Kimsenin yapmayacağını anlayınca kendisi bir sandalye çekip masaya oturdu. “Ah. Bebekler. Onları... verdim.”

“Ne demek verdim? Kime verdin?”

“Gittiğim yerlerden birinde kısa süre önce annelerini kaybetmiş iki tatlı kız çocuğu var. Noel için hiç hediye almamışlardı ve bebekleri onlara hediye etmenin kızları tahmin edemeyeceğiniz kadar sevindireceğini biliyordum.”

“Hediye etmek mi?” Van Cleve’in gözleri yuvalarından fırladı. “Bebeklerimi onlara mı verdin yani? Şu... köylülere?”

Alice peçetesini düzgünce kucağına koydu. Bennett’e bir göz attı, Bennett gözlerini tabağına dikmişti. “Sadece iki tanesini. Kimsenin umursayacağını sanmıyordum. Orada boş boş duruyorlardı, zaten daha bir sürü bebek var. Dürüst olmak gerekirse farkına varacağınızı bile düşünmemiştim.” Gülümsemeye çalıştı. “Ne de olsa yetişkin adamlarsınız.”

“Onlar Dolores’in bebekleriydi! Sevgili Dolores’imin! Bayan Christina’yı çocukluğundan beri saklıyordu!”

“Öyleyse özür dilerim. Gerçekten sorun olacağını düşünmemiştim.”

“Sana böyle neler oldu Alice?”

Alice bakışlarını masa örtüsüne, kaşığının yanındaki bir noktaya dikti. Konuşmaya başladığında sesi gergin çıkıyordu. “Sadece hayır işlemeye çalışıyordum. Bana Bayan Van Cleve’in ne kadar hayırsever olduğunu söyleyip durursunuz. O iki bebekle ne yapacaktınız Bay Van Cleve? Siz bir adamsınız. Oyuncak bebekler de bu evdeki tuhaf eşyaların yarısı da umrunuzda değil. Onlar ölü eşyalar! Anlamsızlar!”

“Onlar karımın yadigârlarıydı! Bennett’in çocukları için saklanıyordu!”

Alice dilini tutamadı. “Bennett’in çocuğu var mı peki?”

Kafasını kaldırıncı Annie’nin eşikte durduğunu gördü, olayların gidişatından aldığı zevkle gözleri iri iri açılmıştı.

“Ne dedin sen?”

“Bennett’in çocuğu falan olmayacak. Çünkü... biz o türden ilişkiler kurmuyoruz.”

“O türden ilişkiler kurmuyorsanız bunun sebebi o mi-de bulandırıcı düşüncelerin.”

“Anlamadım?”

Annie tabakları masaya bırakmaya başladı. Kulakları pespembe kesilmişti.

Van Cleve masanın üzerine doğru eğildi, çenesi ileri doğru uzamıştı. “Bennett bana söyledi.”

“Baba...” dedi Bennett uyarıcı gibi.

“Ah evet. Bana o iğrenç kitabından ve ona yapmaya çalıştığın ahlaksızca şeylerden bahsetti.”

Elindeki tabağı gürültüyle Alice’in önüne bırakan Annie mutfağa geri kaçtı.

Alice’in beti benzi atmıştı. Dönüp Bennett’e baktı. “Ya-tağımızda olup bitenleri babana mı anlatıyorsun?”

Bennett yanağını ovaladı. “Sen... Ne yapılması gerektiğini bilemiyordum Alice. Sen... beni şoka sokmuştun.”

Bay Van Cleve sandalyesini hırsıyla geri itip masadan kalktı, ayaklarını yere vura vura Alice’in yanına geldi. Adam tepesine dikilince Alice elinde olmadan büzüldü, Van Cleve tükürükler saçarak konuşmaya başladı. “Ah evet, kitap hakkında da o sözüm ona kütüphanen hakkında da her şeyi biliyorum. O kitabın bu ülkede yasaklandığından haberin var mı? İşte o kadar iğrenç bir kitap bu!”

“Evet, federal mahkemenin o yasağı kaldırdığından da haberim var. Sizin bildiğiniz kadar ben de biliyorum Bay Van Cleve. *Gerçekleri* okuyorum.”

“Sen bir yılansın! Margery O’Hare seni yoldan çıkardı, sen de şimdi oğlumu yoldan çıkarmaya çalışıyorsun!”

“İyi bir eş olmaya çalışıyorum. Bu oyuncak bebekleri ve aptal porselen kuşları düzenlemekten çok daha fazlasını gerektiriyor!”

Annie elinde son tabakla kapıdan bakıyor, olduğu yerden kıımıldayamıyordu.

“Sakın Dolores’imin değer verdiği şeyleri eleştirmeye cüret etme, seni nankör pislik! Sen o kadının tırnağı bile olamazsın! Yarın sabah o dağa gidip bebeklerimi geri getireceksin.”

“Getirmeyeceğim. İki annesiz çocuğun elinden o bebekleri geri alamam.”

Van Cleve küt parmaklarından birini kaldırıp Alice’in yüzüne doğru uzattı. “Öyleyse şu andan itibaren o lanet kütüphaneye gitmen yasaklandı, beni duydun mu?”

“Hayır.” Alice gözünü bile kırpmadı.

“Ne demek hayır?”

“Size daha önce de söyledim. Ben yetişkin bir kadınıym. Bana hiçbir şeyi yasaklayamazsınız.”

Alice sonradan düşününce yüzünün kıpkırmızı kesilmesi yüzünden yaşlı adamın kalp krizi geçireceğinden korktuğunu hatırladı. Ama adam onun yerine kolunu havaya kaldırdı ve Alice daha ne olduğunu bile anlayamadan kafasının yan tarafından büyük bir acı yayıldı, Alice masanın üzerine yıkıldı, dizlerinin bağı çözülmüştü.

Her şey karardı. Elleri masa örtüsünü kavradı, parmakları beyaz kumaşa sıkıca tutunurken tabaklar üzerine devrildi, dizleri yere çarpana dek masa örtüsüyle birlikte aşağı sürüklendi.

“Baba!”

“Senin uzun zaman önce yapman gereken şeyi yapıyorum! Karının aklını başına getirmeye çalışıyorum!” diye kükredi Van Cleve, şişman yumruğu masa örtüsünün üstüne inip kalktıkça odada ne varsa sarsılıyordu sanki. Sonra, Alice daha kendini toplayamadan saçları sertçe geriye doğru çekildi, bu kez yumruk şakağına indi, öyle sert bir yumruktu ki Alice’in kafası masanın kenarına çarptı, oda dönmeye başlarken hareketleri, bağırtiları, yere çarpan tabakların gürültüsünü zar zor algılayabildi. Alice kendini bir sonraki yumruktan korumak için bir kolunu havaya kaldırdı. Ama göz ucuyla Bennett’in babasının karşısına dikildiğini gördü, kulaklarında çınlayan seslerin neler söylediğini anlayamıyordu.

Güçlkle ayağa kalktı, acıdan hiçbir şey düşünecek halde değildi, tökezledi. Oda dönmeye devam ederken belli belirsiz mutfak kapısında duran Annie’nin şok içindeki yüzünü fark etti. Genzinden kan tadı alabiliyordu.

Uzaktan bağırtilar duydu, Bennett, “Hayır... Hayır baba!” diye bağırıyordu. Alice peçetesini hâlâ avucunda tuttuğunu fark etti. Aşağı baktı. Peçetede yer yer kan damlaları vardı. Bakışlarını kanlara dikip gözlerini kırptı-

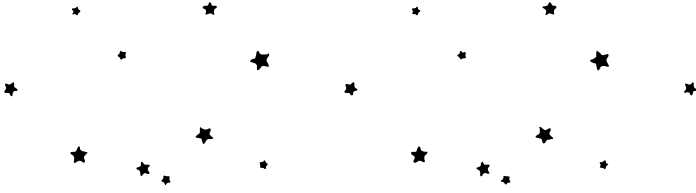
rarak gördüğünün ne olduğunu anlamaya çalıştı. Sırtını dikleştirdi, odanın dönmesi dursun diye bir an bekledi, peçeteyi düzgünce masaya bıraktı.

Sonra Alice paltosunu almak için bile durmadan sarsak adımlarla iki adamın yanından geçip koridora çıktı, ön kapıyı açtı, karla kaplı araba yolunda yürümeye başladı.

Bir saat yirmi beş dakika sonra Margery kapıyı hafifçe aralayıp gözlerini kısarak karanlığın içine baktı, karşısında McCullough ya da adamlarından birini değil, Alice Van Cleve'in ince silüetini buldu, Alice açık mavi bir elbisenin içinde tir tir titriyordu, çorapları yırtılmış, ayakkabıları karla kaplanmıştı. Dişleri birbirine vuruyor, kafasının yan tarafı kanıyordu, sol gözü morarıp şişmişti. Elbisesinin yakasından aşağı bir kan lekesi kahvemsî kızıl renkte iniyordu, kucağına et sosu dökülmüştü. Bluey pencereden deli gibi havlarken gözlerini birbirlerine diktiler.

Alice'in sesi, konuşmayı başardığında, dili şişmiş gibi boğuk çıkıyordu. "Dost... olduğumuzu söylemiştin."

Margery tüfeğini indirip kapının pervazına dayadı. Kapıyı açıp arkadaşını kolundan tuttu. "Hadi içeri gel. Gel hadi." Karanlık yamaca doğru bir göz atıp kapıyı kattıktan sonra sürgüyü çekti.

12

Dağ kadını zor bir hayat sürer, adam ise evin efendisidir. İşi, yaptığı ziyaretler ya da köpeği ve tüfeğiyle ormanda gezinmesi sadece kendisini ilgilendirir... Toplumun işlerine karışmasını akli almaz; mısırından içki yapıyorsa bu sadece kendi meselesidir.

WPA, Kentucky Rehberi

Baileyville'de dile getirilmeyen bazı kurallar vardı, bunların en köklülerinden biri de bir adam ile karısının özel hayatına burnunuzu sokmamanız gerektiği idi. Yaşadıkları vadide belki pek çokları erkeğin kadına ve nadiren de kadının erkeğe, uyguladığı şiddetin farkındaydı ama kendi hayatlarına bir etkisi olmadıkça, uykuları kaçıp düzenleri bozulmadıkça müdahale etmeyi aklından geçiren pek yoktu. İşler böyle yürüyordu. Bağrılıp çağrılır, yumruklar atılır, bazen özürler dilenir, ya da dilenmez, yaralar ve kesikler iyileşir ve her şey yine normale dönerdi.

Neyse ki Margery diğer insanların hayatlarını hangi kurallara uyarak yaşadığına pek kulak asmıyordu. Alice'in yüzündeki kanları temizleyip yaralarına karakafesotu macunu sürdü. Hiçbir şey sormadı, Alice de hiçbir

şey anlatmadı, sadece canı yanınca yüzünü buruşturup çenesini sıkmakla yetindi. Sonunda kız yattığında Margery gizlice Sven'le konuştu, şafak sökene kadar sırayla aşağıda oturup beklemeye karar verdiler, böylece Van Cleve gelecek olursa bir adamın toplum içinde ne kadar küçük düşeceğini düşünürse düşünsün karısını –ya da gelinini– öylece eve geri sürükleyemeyeceği koşullar olduğunu anlayacaktı.

Tahmin ettikleri oldu, işlerini istediği gibi görmeye alışkın bir adam olan Van Cleve şafak sökmeden hemen önce geldi, gerçi Alice'in bundan hiçbir zaman haberi olmayacaktı, geçirdiği şokun etkisiyle Margery'nin odasında derin bir uykudaydı. Margery'nin kulübesi araba yolundan uzaktı, o yüzden Bay Cleve son sekiz yüz metreyi yürümek zorunda kaldı, kulübeye vardığında soğuğa rağmen pancar gibi kızarmış ve terlemişti, elinde bir fener tutuyordu.

"O'Hare?" diye gürledi. Cevap gelmeyince bir daha bağırdı: "O'HARE!"

Kahve yapmakta olan Sven kafasını kaldırıp sordu, "Ona cevap verecek misin?"

Köpek pencerede öfkeyle havlayınca adamın dışarıda küfrederek söylendiği duyuldu. Charley ahırda kovalasına bir tekme attı.

"Bana doğru düzgün hitap etmeyen bir adama cevap vermem gerekmiyor bence, ne dersin?"

"Hayır, cevap vermen gerektiğini düşünmüyorum" dedi Sven sakın bir sesle. Gecenin yarısını bir gözü kapıda solitaire oynayarak geçirmiş, kadınları döven erkekler hakkında bir yığın karanlık düşünceyle boğuşup durmuştu.

"Margery O'Hare!"

"Ah Tanrım. Böyle bağırmayı sürdürürse Alice'i uyanıracak."

Sven hiçbir şey söylemeden Margery'ye silahını verdi, Margery gidip tel kapıyı açtı, verandaya çıkarken tüfek adamın iyice görebileceği şekilde sol elinden sarkıyordu. "Yardımcı olabilir miyim Bay Van Cleve?"

"Alice'i çağır. Burada olduğunu biliyorum."

"Nereden biliyorsunuz peki?"

"Bu iş iyice çığıından çıktı. Onu buraya çağıracaksın ve bu konuda başka tek kelime bile edilmeyecek."

Margery gözlerini çizmelerine dikerek düşündü. "Sanmıyorum Bay Van Cleve. Size iyi sabahlar."

Dönüp içeri girerken Van Cleve'in sesi yükseldi. "Ne? Dur bakalım, kapıyı suratıma kapatamazsın!"

Margery yavaş yavaş adama doğru döndü. "Sen de sana cevap verdi diye bir kızı dövemezsin. Bir daha asla."

"Alice dün aptalca bir şey yaptı. Fazla öfkelendiğimi kabul ediyorum. Meseleyi çözmemiz için hemen eve gelmesi gerekiyor. Bunu aile arasında halledeceğiz." Elini yüzünden geçirdi, sesi yumuşadı. "Mantıklı düşün Bayan O'Hare. Alice evli. Burada seninle kalamaz."

"Benim düşünceme göre Alice ne isterse onu yapar Bay Van Cleve. O yetişkin bir kadın. Köpek ya da... *oyuncak bebek* değil."

Van Cleve'in bakışları sertleşti.

"Uyandığı zaman ne yapmak istediğini sorarım. Şimdi yapmam gereken işler var. O yüzden kahvaltı bulaşığını yıkamama izin verirsiniz çok sevinirim. Teşekkür ederim."

Van Cleve bir an Margery'ye baktı, sesini alçalttı. "Kendini çok zeki sanıyorsun değil mi? North Ridge'te o mektuplarla neler karıştırdığını bilmediğimi sanıyorsun. İğrenç kitaplarından ve iyi kadınları günahkâr yollara saptırmaya çalışan ahlaksız kızlarından haberim yok mu sanıyorsun?"

Birkaç saniyeliğine etraflarındaki hava çekildi sanki. Köpek bile susmuştu.

Tekrar söze başladığında Van Cleve'in sesi gözdağı doluydu. "Ayağını denk al Margery O'Hare."

"İyi günler Bay Van Cleve."

Margery dönüp kulübeye girdi. Sesi sakın, yürüyüşü kararlıydı ama pencerenin yanında durup Van Cleve gözden kaybolana kadar perdenin kenarından onu izledi.

"*Küçük Kadınlar* hangi cehennemde? Yemin ederim asırlardır kitabı arıyorum. En son mağazadaki ihtiyar Peg'e verildiği kaydedilmişti ama kadın geri verdiğini söylüyor ve girişi deftere işlenmemiş."

Izzy rafları tarıyordu, parmağıyla kitapların sırtını takip ederken başını hayal kırıklığıyla iki yana salladı. "Albert, Alder, Allemagne... Yoksa çalındı mı?"

"Belki de yırtılmıştır ve Sophia tamir ediyordur."

"Sordum. Kitabı görmediğini söyledi. İki aile kitabı isteyip duruyor ve kimse kitabın nereye gittiğini bilmiyor, çok can sıkıcı. Hem kitaplar kaybolduğu zaman Sophia'nın huysuzlandığını biliyorsunuz." Koltuk değneğini kolunun altına yerleştirip sağ tarafa doğru giderek kitapların isimlerini dikkatle gözden geçirmeye başladı.

Margery peşinde Alice'le arka kapıdan içeri girince sesler kesildi.

"*Küçük Kadınlar*'ı çantana falan mı soktun Margery? Izzy kafayı sıyırmak üzere ve... Oooha. Birisi dayak yemiş sanırım."

"Attan düşmüş" dedi Margery konuyu uzatmaya istekli olmadığını gösteren bir ses tonuyla. Beth gözlerini Alice'in şişmiş yüzüne dikti, sonra bakışları Izzy'ye kaydı, Izzy gözlerini ayaklarına çevirmişti.

Kısa süren bir sessizlik oldu.

“Umarım, şey, çok kötü yaralanmamışsındır Alice” dedi Izzy sessizce.

“Alice senin pantolonunu mu giydi?” dedi Beth.

“Kentucky eyaletinde tek deri pantolon bende mi var sanıyorsun Beth Pinker? İnsanların kılık kıyafetine bu kadar dikkat ettiğini bilmiyordum. Gören de yapacak işin yok sanır.” Margery masadaki kayıt defterine gidip sayfaları çevirmeye başladı.

Beth’in morali bu sözler üzerine hiç bozulmadı. “Zaten ona senden daha çok yakışmış. Tanrım, dışarıyı acayip soğuk. Eldivenlerimi gören oldu mu?”

Margery sayfaları gözden geçirdi. “Alice’in ağrıları olduğu için Blue Stone Creek’teki iki dağıtımı sen üstleneceksin Beth. Bayan Eleanor kız kardeşinde kaldığı için bu seferlik yeni kitap götürmeye gerek yok. Izzy, sen de McArthur’ların kitaplarını götürebilir misin? Olur mu? Yarım dönümlük şu araziden geçerek güzergâhının kalamına ekleyebilirsin. Yıkık çiftliğin olduğu arazi hani.”

Şikâyet etmeden kabul ettiler, arada bir kaçamak bakışlarla Alice’e bakıyorlardı. Alice hiç konuşmuyordu, gözlerini ayaklarından birkaç metre ilerideki belirsiz bir noktaya dikmişti, yanakları alev alevdi. Izzy dışarı çıkarken elini uzatıp nazikçe Alice’in omzunu sıktı. Alice kızlar çantalarını hazırlayıp atlarına binene kadar bekledi, sonra dikkatle Sophia’nın koltuğuna oturdu.

“İyi misin?”

Alice başını salladı. Oturup yolda uzaklaşan toynak seslerini dinlediler.

“Bir adamın seni dövmesinin en kötü yanı ne biliyor musun?” dedi Margery sonunda. “Hissettiğin acı değil. O anda kadın olmanın ne demek olduğunun farkına var-

mak. Ne kadar zeki olursan ol, savunduğun fikir ne kadar doğru olursa olsun, onlardan ne kadar daha iyi olursan ol hiçbir anlamı yok. O anda seni her an tek bir yumrukla susturabileceklerini anlıyorsun. Öylece tek bir yumrukla.”

Alice o adam barda aralarına oturduğu zaman Margery'nin tavırlarının nasıl değiştiğini hatırladı, adam Alice'in omzuna dokunduğu zaman bakışlarının nasıl sertleştiğini.

Margery kahve demliğine bakıp boş olduğunu görünce küfretti. Bir an düşündükten sonra doğrulup Alice'e gergince gülümsedi. “Tabii bu ancak sen de misliyle karşılık vermeyi öğrenene kadar devam eder.”

Artık gündüzler hayli kısalmış olmasına rağmen ne tuhaftır ki gün bitmek bilmedi, küçük kütüphanede belli belirsiz bir beklenti havası hâkimdi, Alice birini mi yoksa bir şey olmasını mı beklediğini bilemiyordu. Dün gece bu kadar ağrısı yoktu. Bunun vücudunun şoka verdiği tepki olduğunu şimdi anlıyordu. Saatler ilerledikçe vücudunun başka başka yerleri şişip sertleşmeye başlamıştı, kafasında Van Cleve'in şişko yumruğunun indiği ya da masaya çarptığı yerler ağrıyla zonkluyordu.

Alice onu iyi olduğuna ve daha fazla insanın kitaplarından mahrum kalmasını istemediğine ve o gelene kadar kapıyı sürgülü tutacağına ikna edince Margery gitti. Aslında yalnız kalmaya ihtiyacı vardı, herkesin ona nasıl tepki vereceği ve diğer her şey hakkında endişelenmeden yalnız kalmaya.

Böylece Alice birkaç saati kütüphanede düşünceleriyle baş başa geçirdi. Başı kitap okuyamayacak kadar ağrıyordu, zaten okuyabilseydi ne okurdu bilmiyordu. Zihni allak bullaktı, bütün düşünceleri birbirine giriyordu. Odaklanmakta zorluk çekiyordu, geleceğine dair sorular—nerede yaşayacağı, ne yapacağı, hatta İngiltere'ye dön-

meye çalışıp çalışmayacağı- öyle çetin ve başa çıkılmaz görünüyordu ki sonunda ufak tefek işlerle oyalanmanın daha iyi olacağına karar verdi. Kitapları düzene koydu. Biraz kahve yaptı. Tuvalet gitmek için dışarı çıkıp çabucak dönerek kapıyı tekrar sürgüledi.

Öğle vakti kapı çalınınca olduğu yerde donup kaldı. Ama sonra Fred'in sesini duydu, "Benim Alice." Sandalyeden kalkıp sürgüyü geri çekerek Fred içeri girerken kapının arkasına doğru çekildi.

"Sana çorba getirdim" dedi Fred üzerine bir örtü örttüğü kâseyi masaya koyarken. "Acıkmışsındır diye düşündüm."

O anda Alice'in yüzünü gördü. Alice adamın yüzünde beliren şok ifadesinin çabucak bastırıldığını ve yerini daha karanlık, daha öfke dolu bir şeye bıraktığını gördü. Fred odanın arka tarafına yürüyüp bir an orada durdu, sırtı Alice'e dönüktü, tüm vücudu sanki demirden dökülmüş gibi kaskatı kesilmişti.

"Bennett Van Cleve aptalın teki" dedi çenesini neredeyse hiç kıılmıdatmadan, sanki kendine hâkim olmakta güçlük ediyordu.

"Bennett yapmadı."

Ne dediğini anlaması bir dakika kadar sürdü. "Lanet olsun." Geri gelip Alice'in önünde durdu. Alice başını yana çevirdi, sanki utanılacak bir şey yapmış gibi yanakları kızarmıştı. "Lütfen" dedi, oysa adamdan ne isteyeceğini bile bilmiyordu.

"İzin ver bakayım." Fred Alice'in önünde durup kaşlarını çatarak parmağıyla yüzünü incelemeye başladı. Parmaklar çenesine doğru indiğinde Alice gözlerini kapadı, Fred'in parmakları son derece nazikti. O kadar yakınında duruyordu ki Alice teninin sıcaklığını, hafifçe üstüne sinmiş at kokusunu duyabiliyordu. "Doktora gittin mi?"

Alice başını iki yana salladı.

“Ağzını açar mısın?”

Alice söyleneni yaptı. Sonra yüzünü buruşturarak tekrar kapadı. “Bu sabah dişlerimi fırçaladım. Belki birkaç tanesi biraz yamulmuş olabilir.”

Fred gülmedi. Parmakları Alice’in yüzünün yan taraflarına kaydı, tıpkı genç bir atın omurgasını muayene eder gibi o kadar hafif dokunuyordu ki elleri kesiklere ve morluklara denk geldiğinde bile Alice acı hissetmedi. Parmaklarını elmacikkemiklerinden geçirirken kaşlarını çattı, alnına gelince bir an duraksayıp saçını kenara itti. “Kırık olduğunu sanmıyorum.” Sesi ancak mırıltı halindeydi. “Gerçi bu adama temiz bir dayak atma isteğimi azaltmıyor.”

Canınızı en çok yakan daima insanların nezaketidir. Alice yanağından bir damla gözyaşının yuvarlandığını hissetti, Fred’in görmemiş olması için dua ediyordu.

Fred yanından ayrıldı. Alice masaya koyduğu kaşığın sesini duydu. “Domates çorbası. Otlarla ve biraz da krema ile yaptım. Yanında bir şey getirmemişsiniz diye düşündüm. Hem... şey... çiğnemek de gerekmez.”

“Yemek pişiren fazla erkek görmedim.” Alice’in sesi hıçkırırcasına çıkmıştı.

“Evet. Şey. Eğer yemek yapamasaydım şimdiye kadar açlıktan ölmüş olurum herhalde.”

Alice gözlerini açtı, Fred kâsenin yanına kaşıkla birlikte özenle katlanmış çizgili bir peçete yerleştirdi. Bir anlığına Alice’in zihninde dün gecenin görüntüleri canlandı, hemen bu düşünceleri kafasından attı. Bu Fred’di, Van Cleve değil. Ayrıca aç olduğunu fark edince şaşırđı.

O yerken Fred ayaklarını bir sandalyeye uzatıp oturarak bir şiir kitabı okumaya koyuldu, Alice’i kendi haline bırakmıştı.

Alice çorbanın neredeyse hepsini içti, ağzını her açışında acıyla yüzünü buruşturuyor, dili arada bir arka taraftaki yerinden oynamış dişlerine kayıyordu. Konuşmuyordu çünkü ne diyeceğini bilmiyordu. Tuhaf ve beklenmedik bir aşağılanma duygusuna kapılmıştı, sanki başına gelenlerin sorumlusu kendisiymiş, yüzündeki morluklar da bunun birer göstergesiymiş gibi. Kendini gece olanları kafasında tekrar tekrar canlandırırken buluyordu. Susması mı gerekirdi? Sadece onaylaması mı gerekirdi? Ama öyle yaparsa o lanet olası bebeklerden ne farkı kalacaktı?

Fred'in sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. "Karımın beni aldattığını anladığım zaman buradan Hoffman'a kadar gördüğüm her iki adamdan biri bana onu neden iyice bir dövüp eve geri getirmediğini sorardı."

Alice başını fazla oynatmadan çevirip adama baktı ama Fred'in bakışları söylediklerini oradan okuyormuş gibi kitaba dikilmişti.

"Ona bir ders vermem gerektiğini söylediler. Bu bakış açısını hiç anlamadım, kalbimi çiğneyip geçmiş gibi hissettiğim ilk öfke anında bile. Bir atı da tabii ki döverek ehlileştirebilirsin. Ona boyun eğdirebilirsin. Ama bunu asla unutmaz. Ve seni asla sevmez. Bunu bir ata bile yapmazken neden bir insana yapmam gerektiğini hiçbir zaman anlayamadım."

Fred sözlerini sürdürürken Alice kâseyi yavaşça kenara itti.

"Selena benimle mutlu değildi. Bunu biliyordum ama yine de pek düşünmek istemiyordum. Buralarda yapabilecek bir kız değildi, toza toprağa, atlara ve soğuğa dayanmazdı. Şehirli bir kızdı ve ben de muhtemelen bunu yeterince önemsememiştim. Babamın ölümünün ardından bir iş kurmaya çalışıyordum. Selena'nın da annem gibi kendi

yolunu açmaktan memnuniyet duyacağını sanıyordum. Çocuğumuz olmadan üç yıl geçirdikten sonra karşısına çıkıp da başka bir hayat sunacak ilk tatlı dilli satıcının peşinden gideceğini anlamalıydım. Ama hayır, ona hiç el kaldırmadım. Elinde bavuluyla karşıma dikilip iyi bir koca olamadığımı bana söylediği zaman bile. Eminim bu kasabadakilerin yarısı bu yüzden beni hor görüyordur.”

Alice *ben görmüyorum* demek istedi, ne var ki sözler ağzından bir türlü çıkmadı.

Kendi düşüncelerine dalarak hiç konuşmadan bir süre daha oturdular. Sonunda Fred kalkıp Alice’e kahve koydu, kahveyi önüne bırakıp boş çorba kâsesiyle kapıya yürüdü. “Öğleden sonra yandaki otlakta Frank Neilsen’in tayıyla ilgileneceğim. Biraz dengesiz olduğu için düz zeminde gezinmeyi tercih ediyor. Seni endişelendiren bir şey olursa cama vurman yeterli. Tamam mı?”

Alice konuşmadı.

“Anında gelirim Alice.”

“Teşekkür ederim.”

“O benim karım. Onunla konuşmaya hakkım var.”

“Neye hakkın olduğu umurumda mı sanıyorsun...”

Fred kapıya varamadan Bennett’in önünü kesmişti. Alice koltukta uyukluyordu –kendini ölesiye bitkin hissediyordu– sesleri duyunca uyandı.

“Sorun değil Fred” diye seslendi. “Bırak gelsin.”

Alice sürgüyü çekip kapıyı hafifçe araladı.

“O zaman ben de geliyorum.” Fred Bennett’in peşinden içeri girdi, iki adam bir anlığına eşikte dikilip çizmelerindeki ve kıyafetlerindeki karı silkeledi.

Bennett Alice’i görünce yüzünü buruşturdu. Alice cesaret edip de kendi suratına bakamamıştı ama Bennett’in

yüz ifadesi zaten bilmek istediği her şeyi söylüyordu. Bennett bir nefes alıp avucuyla kafasının arkasını ovuşturdu. “Eve gelmen gerek Alice” dedi, sonra ekledi, “Bir daha yapmayacak.”

“Ne zamandan beri baban senin sözünü dinler oldu Bennett?”

“Söz verdi. Seni bu kadar incitmek istememişti.”

“Sadece biraz incitmek istemişti demek. İyi, öyleyse sorun yok” dedi Fred.

Bennett ters ters ona baktı. “Ortam çok gerilmişti. Babam sadece... bir kadının ona cevap vermesine alışık değil.”

“Peki bir dahaki sefer Alice ağzını açtığında ne yapacak?”

Bennett dönüp Fred’e diklendi. “Baksana Guisler, burununu işime sokmamaya ne dersin? Çünkü gördüğüm kadarıyla seni hiç ilgilendirmiyor.”

“Savunmasız bir kadının eşek sudan gelinceye kadar dayak yemesi beni gayet de ilgilendiriyor.”

“Tabii sen kadınlarla ilgilenme konusunda uzmansın değil mi? Hepimiz karına ne olduğunu biliyoruz...”

“Yeter” dedi Alice. Yavaşça ayağa kalkıp –ani hareketler başının zonklamasına neden oluyordu– Fred’e döndü. “Bizi biraz yalnız bırakır mısın Fred? Lütfen.”

Fred’in bakışları Bennett’e kaydı, sonra tekrar Alice’e bakıp, “Hemen kapının önünde olacağım” diye homurdandı.

Kapı kapanana kadar ikisi de bakışlarını ayaklarına diktiler. Önce Alice başını kaldırdı ve daha bir yıl önce evlendiği adama baktı, gerçekten zihinlerinin ve ruhlarının uyuşmasından ziyade onu bir kaçış yolu olarak görmüş olduğunu fark etti. Birbirleri hakkında ne biliyorlardı ki? Birbirlerine egzotik gelmişlerdi, ikisi de bir diğerinde çevrenin beklentileri yüzünden içine sıkışıp kaldıkları dünyadan farklı bir dünya görmüştü. Sonra da yavaş yavaş

Alice'in farklılığı Bennett'e mide bulandırıcı bir şey olarak görünmeye başlamıştı.

"Yani eve geliyor musun?" dedi Bennett.

Özür dilerim. Bunu konuşarak halledebiliriz. Seni seviyorum, bütün geceyi senin için endişlenerek geçirdim. Hayır, bunların hiçbirini söylemedi.

"Alice?"

İkimiz baş başa başka bir yere gidelim. Yeniden başlayalım. Seni özledim Alice. Hayır, bunları da söylemedi.

"Hayır Bennett, gelmiyorum."

"Ee... nereye gideceksin?"

"Henüz bilmiyorum."

"Öylece gidemezsin. Böyle olmaz."

"Kim demiş? Bennett, beni sevmiyorsun. Ve ben de... senin istediğin gibi bir eş olamam. İkimiz de birbirimizi son derece mutsuz ediyoruz ve bunun değişeceğine dair en ufak... en ufak bir işaret yok. Yani hayır. Geri dönmemin hiçbir anlamı yok."

"Margery O'Hare aklını çeliyor senin. Babam haklıymış. O kadın..."

"Ah, Tanrı aşkına. Ben ne yaptığımın farkındayım."

"Ama biz evliyiz."

Alice sırtını dikleştirdi. "O eve geri dönmüyorum. Baban ve sen beni yüz kere de sürükleyip götürseniz her seferinde kaçıp gideceğim."

Bennett ensesini ovuşturdu. Başını iki yana sallayıp hafifçe yana doğru döndü. "Babamın bunu kabul etmeyeceğini biliyorsun."

"Elbette."

Alice Bennett'in yüzüne baktı, bu yüzden bir sürü duygunun birbiriyle çatıştığı okunuyordu, bir anlığına bunun gerçekten de aralarındaki her şeyin sonu olduğunu itiraf

ettiği için üzüntüyle doldu. Ama orada başka bir şey daha vardı: Bennett'in de varlığını fark edebildiğini umduğu bir şey. Rahatlama.

“Alice?”

Yine o tuhaf umudun içinde filizlendiğini hissetti, belki de şimdi Bennett onu kollarına alacak, onsuz yaşayamayacağına yeminler edecek, her şeyin korkunç bir hata olduğunu anlayacak ve söz verdiği gibi birlikte olacaklarını söyleyecekti. Her aşk hikâyesinin bir mutlu sonu olabileceğine dair kalbinin derinliklerine kazılı inançtı bu.

Başını iki yana salladı.

Bennett başka bir şey söylemeden çıkıp gitti.

Noel sakın geçti. Margery zaten onda güzel anılar canlandırmadığı için Noel kutlamıyordu ama Sven küçük bir hindi almakta ısrar etmiş, hindiyi güzelce doldurup pişirmişti, ayrıca annesinin İsveç tarzı tarifini kullanarak tarçınlı kurabiye yapmıştı. Margery'nin pek çok yeteneği olduğunu söylemişti Alice'e başını iki yana sallayarak, ama eğer yemek işini ona bırakacak olsaydı bir süpürge sapı gibi zayıflardı.

Fred'i davet etmişlerdi, bu da her nedense Alice'in kendi kendisinden şüpheye düşmesine yol açmıştı, Fred ne zaman masanın karşısından ona baksa bakışları kesişiyor ve Alice kızarıyordu. Fred gelirken annesinin tarifine göre yaptığı meyveli keki getirmişti, bir de daha babasının sağ olduğu zamanlardan kilerde bekleyen bir şişe kırmızı Fransız şarabı. Şarabı içip ilginç bir tadı olduğuna kanaat getirdiler ama Sven de Fred de hiçbir şeyin soğuk biranın yerini tutamayacağına hemfikirdi. Ne Noel ilahisi söylediler ne de oyun oynadılar ama birbirlerine karşı iyi hisler besleyen ve güzel bir yemek yiyip bir iki gün tatil yapabil-

dikleri için mutlu olan dört kişinin birlikteliği huzurluydu.

Bununla birlikte Alice tüm gün boyunca kapının çalınacağından ve kaçınılmaz olarak Bay Van Cleve'i karşısında bulacağından korktu. Sonuçta Bay Van Cleve dediğim dediğim bir adamdı ve Noel kadar insanları hararetlendirecek bir gün olamazdı. Gerçekten de kapı çalındı ama olaylar Alice'in beklediği gibi gelişmedi. Alice yerinden fırlayıp pencereye koştu, yerinde duramayıp durmaksızın havlayan Bluey'le itişerek dışarıyı görmeye çalıştı, ama sundurmada her zamanki gibi aksi bir suratla Annie duruyordu, gerçi bugün Noel olduğu için Alice onu suçlayamazdı.

"Bay Van Cleve bunu gönderdi" dedi Annie, kelimeler ağzından öfke dolu baloncuklar gibi patlayarak çıkmıştı. Alice'e bir zarf uzattı.

Alice bu yeni ziyaretçinin üstüne atlamak için elinden kurtulmaya çalışan Bluey'i tutuyordu. Margery şefkat dolu bir sesle onun bekçi köpeği olarak umutsuz vaka olduğunu söyleyip dururdu, sadece yaygara koparıyor ama asla ısırmıyordu. Sırf hayatta olduğu için ne kadar mutlu olduğunu herkese göstermekten aptalca bir memnuniyet duyuyordu.

Alice zarfı alırken Annie sakınarak köpeğe bakıyordu. "Ayrıca size mutlu Noeller diliyor."

"Masadan kalkmaya tenezzül edip de kendisi söyleyemiyor yani?" dedi Sven içeriden. Annie kaşlarını çatarak ona baktı, Margery adamı sessizce azarladı.

"Annie, gitmeden önce gelip bir şeyler atıştır istersen" diye seslendi Margery. "Dışarısı soğuk, yemeğimizi seninle paylaşmaktan mutlu oluruz."

"Teşekkür ederim. Ama dönmem gerek." Annie'nin Alice'e yakın olmak istemiyor gibi bir hali vardı, sanki yeterince uzak durmazsa Alice'in *sapkınca cinsel davranışları* ona da bulaşacaktı.

“Yine de onca yolu geldiğin için teşekkür ederim” dedi Alice. Annie şüpheyle ona baktı, sanki buralara kadar gelmesiyle dalga geçtiğini düşünüyordu. Dönüp tepeden aşağı hızlı hızlı yürümeye başladı.

Alice kapıyı kapatıp köpeği saldı, köpek hemen pencereye gidip zıplayarak havladı, sanki az önce kimi gördüğünü bütünüyle unutmuştu. Alice gözlerini zarfa dikti.

“Neymiş o?”

Margery masaya oturdu. Alice zarfı açarken onun Fred’le bakıştığını gördü, zarftan simler ve kurdelelerle süslü bir kart çıktı.

“Onu geri almaya çalışıyor” dedi Sven arkasına yaslanarak. “Süslü, romantik bir şey göndermiş. Bennett Alice’i etkilemeye çalışıyor.”

Ama kart Bennett’ten gelmiyordu. Alice şunları okudu.

Alice, eve dönmen gerekiyor. Bu kadar yeter, oğlum seni özlüyor. Sana yaptığının yanlış olduğunu biliyorum ve bunu telafi etmeye hazırım. Kendine Lexington’dan şık bir şeyler alman için biraz para gönderiyorum, umarım bu çabucak eve dönme gerekliliğinin yarattığı hayal kırıklığını gidermeye yardımcı olur. Sevgili Dolores’im böyle alışverişler yapmaktan çok hoşlanırdı, senin de hoşuna gideceğini düşünüyorum.

Olanları geçmişte bırakabiliriz.

Baban,

Geoffrey Van Cleve

Alice karta baktı, kartın arasından elli dolarlık gıcır gıcır bir banknot masa örtüsünün üzerine kaydı. Alice gözlerini paraya dikti.

“Bu düşündüğüm şey mi?” dedi Sven parayı incelemek için öne doğru eğilerek.

“Gidip kendime güzel bir elbise almamı istiyor. Sonra da eve dönmemi.” Alice kartı masaya bıraktı.

Uzun bir sessizlik oldu.

“Gitmiyorsun” dedi Margery.

Alice başını kaldırdı. “Bin dolar da verse gitmezdim zaten.” Yutkundu, sonra parayı zarfa geri koydu. “Ama kendime kalacak başka bir yer bulmak zorundayım. Size yük olmak istemiyorum.”

“Şaka mı ediyorsun? İstedğin kadar kalabilirsin. Bize hiç de yük olmuyorsun Alice. Ayrıca Bluey seni o kadar sevdi ki, Sven’den ilgi görmek için bir köpekle yarışmak zorunda kalmamak güzel bir şey.”

Fred’in rahat bir nefes aldığını sadece Margery fark etti.

“Tamam o halde!” dedi Margery. “Karar verilmiştir. Alice kalıyor. Ben masadakileri kaldırayım. Sonra Sven’in tarçınlı kurabiyelerini getiririz. Yiyemesek de hedef tali-mi yapabiliriz.”

27 Aralık 1937

Sevgili Bay Van Cleve

Birkaç kez benim fahişe olduğumu düşündüğünüzü gayet açık ifade ettiniz. Ama beni bir fahişe gibi satın alamazsınız.

Bu yüzden paranızı Annie’nin himayesinde geri gönderiyorum.

Lütfen eşyalarımı şimdilik Margery O’Hare’in evine gönderir misiniz?

En içten dileklerle

Alice

Van Cleve mektubu masaya çarptı. Bennett ofisin bir ucundan kafasını kaldırdı, mektupta ne yazdığını zaten biliyormuş gibi omuzları düştü.

“Yetti artık” dedi Van Cleve mektubu buruşturup top haline getirerek. “O’Hare kızı çizgiyi açtı.”

On gün sonra el ilanları ortaya çıktı. nce Izzy bir tanesini okul binasının yanındaki yolda rzgrle sürükle-nirken gördü. Atından inip ilanı aldı, daha iyi okuyabil-mek için kğdın üzerindeki karı temizledi.

Baileyville’in iyi yurttaşları, lütfen Atlı Kütüphane’nin yarattığı ahlaki tehlikenin farkına varın. Bütün aklı ba-şında yurttaşlara kütüphaneyi kullanmamalarını tavsiye ediyoruz.

Toplantı Salonu, Salı, ğleden sonra 6

KASABAMIZIN AHLAKI TEHDİT ALTINDA.

“Ahlak ha. Bunu bir kızın yüzünü yemek masasına yapıştıran bir adam söylüyor.” Margery başını iki yana salladı.

“Ne yapacağız?”

“Toplantıya gideceğiz sanırım. Ne de olsa bizler aklı başında yurttaşlarız.” Margery neşeli görünüyordu. Ama Alice elinin nasıl da ilanı sımsıkı kavradığını, boynundaki kasın seğirdiğini görebiliyordu. “Ayrıca o yaşlı pisliğın...”

Birden kapı açıldı. Gelen Bryn’dı, yanakları pembe pembeydi, koşmaktan soluk soluğa kalmıştı.

“Bayan O’Hare? Bayan O’Hare? Beth buzda düşüp ko-lunu kırdı.”

Kütüphaneden dışarı fırlayıp karla kaplı yolda o-uğ izlediler, az sonra demirci Dan Meakins’in iri cüssesiyle karşılaştılar, Meakins beti benzi atan Beth’i kollarında taşıyordu. Beth bir kolunu tutuyordu, iki gözünün altı da bir haftadır uyku uyumamış gibi mos-mordu.

“At çakıl ocağının oradaki buzun üstünde kaydı” dedi Dan Meakins. “Hayvana baktım, bir şeyi yok. Ama görünen o ki tüm darbeyi kızın kolu almış.”

Margery yaklaşık Beth’in koluna bakınca içi cız etti. Bileğinden on santim kadar yukarısı şimdiden şişip kıpkırmızı olmuştu.

“Sen de iyice abarttın” dedi Beth kenetlediği dişlerinin arasından.

“Alice, Fred’i çağır. Onu Chalk Ridge’teki doktora götürmemiz gerekiyor.”

Bir saat sonra Doktor Garnett’nin küçük muayenehanesindeydiler, doktor kırık kolu dikkatle iki atelin arasına yerleştirdi, sararken kendi kendine bir şarkı mırıldanıyordu. Beth gözlerini kapatmış, çenesini sıkıyordu, acısını göstermemeye kararlıydı, erkek çocuklarla dolu bir evde tek kız olarak böyle yetişmişti.

“Ata binebilirim ama değil mi?” dedi doktorun işi bitince. Adam askıyı ayarlayıp dikkatle boynuna bağlarken kolunu önünde tuttu.

“Kesinlikle olmaz. Genç bayan, en az altı hafta kolunuzu kullanmamanız gerekiyor. Ata binmek yok, ağır kaldırmak yok, kolunuzu bir yere çarpmak yok.”

“Ama ata binmek zorundayım. Yoksa kitapları nasıl dağıtacağım?”

“Küçük kütüphanemizi bilmem duyduunuz mu doktor...” diye söze başladı Margery.

“Ah, hepimiz duyduk.” Doktor hafifçe gülümsedi. “Bayan Pinker, şu anda kırık temiz görünüyor, tamamen iyileşeceğinden de eminim. Ama daha fazla zarar görmesini engellemenin büyük önem taşıdığını söylemeliyim. Eğer enfeksiyon kaparsa kolunuzu kesmek zorunda kalabiliriz.”

“Kesmek mi?”

Alice tiksinti mi korku mu olduğundan emin olamadığı güçlü bir duyguya kapıldı. Beth birden gözlerini kocaman açtı, az önceki soğukkanlılığından eser kalmamıştı.

“İdare ederiz Beth.” Margery sesini hissettiğinden daha ikna edici çıkarmayı başardı. “Sen sadece doktorun sözünü dinle.”

Fred elinden geldiğince hızlı sürse de vardıklarında toplantı başlayalı neredeyse yarım saat olmuştu. Alice ve Margery toplantı salonunun arka tarafına süzöldüler, Alice morluklarını saklamak için şapkasını kaşlarına kadar indirmiş ve saçlarını açık bırakmıştı. Fred bir tür özel koruma edasıyla bütün gün yaptığı gibi hemen arkasından geliyordu. Kapı arkalarından yavaşça kapandı. Van Cleve o kadar hararetle konuşuyordu ki içeri girdiklerinde kimse onlara dönüp bakmadı bile.

“Sakın beni yanlış anlamayın. Kitap okumayı ve eğitimi sonuna kadar destekliyorum. Bazılarınızın hatırlayacağı gibi oğlum Bennett okulu birincilikle bitirmiştir. Ama faydalı kitaplar olduğu gibi yanlış düşünceler aşıl原因an kitaplar da var, yalan yanlış ve ahlaksızca düşünceler yayan kitaplar. Denetimsiz bırakılırsa toplumun *bölünmesine* yol açabilecek kitaplar. Korkarım genç ve savunmasız zihinleri korumak için yeterince ihtiyatlı davranmaksızın bu tür kitapların toplumumuzda yayılmasına izin verdik.”

Margery kimlerin orada olduğunu ve kimlerin baş sallayarak dinlediğini görmek için kalabalığı gözden geçirdi. Arkadan görmek pek mümkün değildi.

Van Cleve ön taraftaki sandalye sıralarının arasında yürürken verdiği bilgiler onu gerçekten üzmüş gibi başını iki yana salladı. “Bazen komşularım, benim iyi komşula-

rım, belki de okumamız gereken tek kitabın Kitabı Mukaddes olduğunu düşünüyorum. İhtiyacımız olan bütün bilgi ve gerçekler orada değil mi?”

“Peki ne öneriyorsun Geoff?”

“Gayet açık değil mi? Bu şeyi kapatmamız gerekiyor.”

Kalabalıktaki yüzler birbirine döndü, bazıları şaşkın ve endişeliydi, bazıları ise onaylarcasına baş sallıyordu.

“Şunu kabul etmeliyim ki bu işin faydaları da oldu, yemek tarifleri paylaşmak, çocuklara okumayı öğretmek falan gibi. Ve bunun için size teşekkür ederim Bayan Brady. Ama artık yeter. Kasabamızın kontrolünü yeniden ele almamız gerekiyor. Buna da şu sözüm ona kütüphaneyi kapatmakla başlayacağız. İlk fırsatta bu konuyu valimizle görüşeceğim, umuyorum siz akli başında vatandaşlarımız da beni destekleyeceksinizdir.”

Yarım saat sonra kalabalık dağılıyordu, herkes alışılmadık şekilde sessizdi ve ne düşündüklerini anlamak mümkün değildi, kendi aralarında fısıldaşıyor, arada bir hep birlikte arka tarafta duran kadınlara doğru meraklı bakışlar atıyorlardı. Van Cleve Peder McIntosh’la koyu bir sohbete dalmış halde yürüyerek dışarı çıktı, ikisi de onları fark etmemişti, belki de fark etmemiş gibi davranıyorlardı.

Ama Bayan Brady onları gördü. Kafasında hâlâ dışarıda giydiği kalın kürk şapkası vardı, Margery’yi görene kadar gözleriyle kalabalığın gerisini taradı, onu görünce eliyle küçük sahnenin yanına gelmesini işaret etti. “Bu doğru mu? *İzdivaçta Aşk* kitabı hakkında duyduklarım-dan bahsediyorum.”

Margery kadının gözlerine baktı. “Evet.”

Bayan Brady sessizce ofladı. “Ne yaptığının farkında mısın Margery O’Hare?”

“Kitapta sadece gerçekler yazıyor Bayan Brady, kadınların kendi bedenlerinin, kendi hayatlarının kontrolünü ellerine almalarına yardımcı olacak gerçekler. Bunda günahkârca bir şey yok. Federal mahkeme bile bu kitaba onay verdi.”

“Federal mahkemeler.” Bayan Brady burnunu çekerek. “Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki federal mahkemelerden ve bu mahkemelerin ne dediğini umursayan insanlardan oldukça uzaktayız. Buradaki insanların hayli muhafazakâr olduğunu da biliyorsun, özellikle bedensel konularda.” Kollarını göğsünde kavuşturdu, birden kelimeler ağzından dökölüverdi. “Lanet olsun Margery, ortalığı karıştırmayacağına güvenmiştim! Bunun ne kadar hassas bir proje olduğunu biliyorsun. Şimdi bütün kasaba ne tür kitaplar dağıttığınız hakkındaki dedikodularla alkalanacak. O ihtiyar bunak da istediğini elde edip kütüphaneyi kapattırmak için elinden geleni yapıyor.”

“Ben insanlara gerçeği söylemekten başka bir şey yapmadım.”

“Senden daha akıllı bir kadın bazen isteklerimize ulaşmak için politik davranmak zorunda olduğumuzun farkında olurdu. Bu yaptığın şeyle o ihtiyarın eline istediği kozu vermiş oldun.”

Margery sıkıntıyla yerinde kımıldandı. “Ah, yapmayın Bayan Brady. Kimse Bay Van Cleve’in dediklerine kulak asmaz.”

“Öyle mi sanıyorsun? Mesela Izzy’nin babası harekete geçti bile.”

“Ne?”

“Bay Brady bu akşam Izzy’nin programdan çekilmesi için ısrar etti.”

Margery’nin ağzı açık kaldı. “Şaka yapıyorsunuz.”

“Kesinlikle yapmıyorum. Bu kütüphane yerel halkın iyi niyetine bel bağlıyor. Kamu yararı düşüncesini esas alıyor. Yaptığın şeyle bir ihtilaf yarattın, Bay Brady de tek çocuğunun bu ihtilafın içine sürüklenmesini istemiyor.”

Birden elini yanağına götürdü. “Aman Tanrım. Bayan Nofcier bunu duymaktan hiç hoşlanmayacak. Hem de hiç.”

“Ama... ama Beth Pinker kolunu kırdı. Zaten bir kütüphaneci eksiğimiz var. Izzy’yi de kaybedersek kütüphaneye işine devam edemez.”

“Bunu daha önce düşünecektin, o... radikal kitaplarınla ortalığı karıştırmadan önce.” O anda Alice’in yüzünü fark etti. Gözlerini kırıştıtırarak kaşlarını çattı, sonra sanki bu da Ath Kütüphane’de derin bir sorun olduğunun kanıtıymış gibi başını iki yana salladı. Sonra çıkıp gitti, Izzy kolundan kapıya doğru sürüklenirken çaresizce onlara baktı.

“Eh, buraya kadarmış.”

Margery ve Alice son at arabaları ve fısıldaşan çiftler de uzaklaşırken artık boş olan toplantı salonunun sundurmasında dikiliyorlardı. Margery ilk kez ne yapacağını bilemiyormuş gibi görünüyordu. Yumruğunun içinde hâlâ kırış kırış bir broşür tutuyordu, broşürü yere atıp karla kaplı basamağın üstünde çizmesinin topuğuyla iyice ezdi.

“Yarın ben dağıtıma çıkarım” dedi Alice. Şiş boğazı yüzünden sesi hâlâ ağzına yastık kapatmış gibi boğuk çıkıyordu.

“Yapamazsın. Aileleri bırak atların bile ödünü koparırsın.” Margery gözlerini ovalayıp derin bir nefes aldı. “Elimden geldiğince çok teslimat yapacağım. Ama Tanrı biliyor ya, kar yüzünden zaten gecikmeler yaşıyorduk.”

“Bizi yok etmek istiyor, değil mi?” dedi Alice duygusuz bir sesle.

“Evet, öyle.”

“Benim yüzümden. Ona elli dolarını neresine sokması gerektiğini söyledim. Öyle öfkelen-di ki beni cezalandır-mak için her şeyi yapar.”

“Alice, ona elli dolarını neresine sokması gerektiğini sen söylemeseydin ben söylerdim, hem de büyük harfler-le. Van Cleve hiçbir kadının dünyada kendisine bir yer bulmasına tahammül edemeyen adamlardan. Onun gibi bir adam yüzünden kendini suçlama.”

Alice ellerini ceplerine soktu. “Belki Beth’in kolu dok-torun söylediğinden daha çabuk iyileşir.”

Margery yan yan Alice’e baktı.

“Sen bir yolunu bulursun” dedi Alice, daha çok kendi kendini yatıştırmak ister gibiydi. “Her zamanki gibi.”

Margery içini çekti. “Hadi. Dönelim.”

Alice iki adım atıp Margery’nin ceketine iyice sarındı. Acaba Fred kalan eşyalarını almak için onunla gelir mi-ydi? Tek başına gitmeye korkuyordu.

Sonra bir ses duyuldu. “Bayan O’Hare?”

Toplantı salonunun köşesinde Kathleen Bligh görün-dü, bir elinde gaz lambası, diğerinde atının dizginleri var-dı. “Bayan Van Cleve.”

“Selam Kathleen. Nasılsın?”

“Toplantıdaydım.” Yüzü parlak ışığın altında bitkin gö-rünüyordu. “Şu adamın hakkınızda söylediklerini duydum.”

“Evet. Bu kasabada herkesin kendine ait fikirleri var. Her duyduğumuza inanacak olsak...”

“Ben sizin için dağıtım yaparım.”

Margery doğru duyduğundan emin değilmiş gibi başı-nı yana eğdi.

“Atla dağıtıma çıkarım. Bayan Brady’ye söyledikleri-nizi duydum. Garrett’in annesi çocuklara benim yerime

bakar. Ben de sizinle dağıtıma çıkarım. Sizin kızın kolu iyileşene kadar.”

Margery de Alice de cevap vermeyince Kathleen devam etti: “Otuz kilometrelik alanda her yeri avucumun içi gibi bilirim. Herkes kadar at binebiliyorum. Kütüphaneniz ayakta durmamı sağladı, ihtiyar bir bunağın onu kapattığını görmek istemiyorum.”

Kadınlar birbirlerine baktılar.

“Yarın kaçta geleyim?”

Alice ilk kez Margery’nin diyecek bir şey bulamadığını gördü. Biraz kekeleyerek tekrar konuşmaya başladı. “Be-şi biraz geçe gelirsene iyi olur. Gidecek çok fazla yerimiz var. Ama çocuklar yüzünden zorlanırsan...”

“Beşte gelirim. Kendi atımı getiririm.” Başını yukarı kaldırdı. “Garrett’ın atını.”

“Çok teşekkür ederim.”

Kathleen ikisine de başıyla selam verdi, sonra büyük siyah atına binip karanlığın içinde kayboldu.

Sonradan geriye baktığında Alice ocak ayını ayların en karanlığı olarak hatırlayacaktı. Bunun sebebi sadece günlerin kısalıp havanın soğuması ve yakalarını kaldırıp hareketlerini kısıtlamadan mümkün olduğunca sıkı giyinerek at sırtında geçirdikleri zamanın büyük bölümünde zifiri karanlıkta yol almaları değildi. Ziyaret ettikleri aileler de genelde soğuktan morarmış oluyordu, çocuklar ve yaşlılar birlikte yataklara sokulmuştu, kimi öksürüyordu, kiminin gözleri çapak çapakta, cılız ateşlerin etrafına toplanmışlardı ve hâlâ iyi bir hikâyenin sunabileceği eğlenceye ve umuda açıldılar. Onlara kitap getirmek artık son derece zorlaşmıştı: yollar genellikle geçit vermiyordu, atlar derin kar örtüsünün içinde yürümekte zorlanıyor, dik patikalarda

buz yüzünden kayıyorlardı, o zaman Alice Beth'in kızarıp şişmiş kolunu hatırlayarak atından inip yürüyordu.

Kathleen sözünü tutmuştu, haftanın dört günü sabah beşte kocasının uzun bacaklı siyah atıyla gelip iki torba kitap yüklenerek hiç konuşmadan dağlara yollanıyordu. Genelde güzergâhını kontrol etmeye bile gerek duymuyordu ve ziyaret ettiği aileler onu kapıda memnuniyet ve saygı dolu sözlerle karşılıyordu. Alice işin zorluğuna ve uzun saatler çocuklardan uzak kalmasına rağmen evden çıkmanın Kathleen'e iyi geldiğini gözlemliyordu. Birkaç hafta içinde havası tamamen değişmişti, mutluluk değilse de sessiz bir tatmin duygusu içindeydi, Bay Van Cleve'in ısrarlı aşağılamaları yüzünden fikri değişir gibi olan ailelerin bazıları bile Kathleen'in *kütüphanenin faydalı olduğu ve hem kendisinin hem de Garrett'in buna inandığı* konusunda ısrarına dayanamayıp kütüphane üyesi olarak kalmaya karar vermişlerdi.

Ama bir yandan da işleri zordu. Dağda yaşayan ailelerin yaklaşık dörtte biri, kasabadakilerin de hatırı sayılır bir kısmı artık kitap almayı bırakmıştı, dedikodu değirmeni öyle hızlanmıştı ki önceden onları memnuniyetle karşılayanlar şimdi temkinli gözlerle bakmaya başlamıştı.

Bay Leland kütüphanecilerinizden birinin bir aşk romanının şehvetinden deliye döndükten sonra evlilik dışı bir ilişkiden hamile kaldığını söylüyor.

Split Willow'daki beş kız kardeşin yemek kitabının arasından çıkan siyasi metinlerle başları döndükten sonra anne babalarına ev işlerinde yardım etmeyi reddettiklerini duydum. Birinin ellerinde kara kara kıllar bile çıkmış.

Sizin İngiliz kızın komünist olduğu gerçekten doğru mu?

Bazen ziyaret ettikleri insanların hakaret ve tacizlerine maruz kalıyorlardı. Erkekler kapı eşiklerinden

müstehcen laflar ettikleri ya da kitaplarda anlatıldığını sandıkları şeyleri taklit ederek peşlerine takıldıkları için anacadedeki gece kulüplerinin önünden geçmeyi bırakmışlardı. Izzy'nin yokluğunu hissediyor, onun şarkılarını, neşeli coşkusunu özleyorlardı ve kimse açıkça dillendirmese de Bayan Brady'nin desteği olmadan kendilerini tam anlamıyla kaybolmuş hissediyorlardı. Beth birkaç kez uğramıştı ama öyle asık suratlı ve umutsuzdu ki sonradan hem kendisi hem de diğer kızlar onun kütüphaneye gelmemesinin daha iyi olacağına hemfikir oldular. Sophia artık kitapların kaydını tutmaya harcamak zorunda olmadığı saatlerini yeni albümler yaparak geçiriyordu. İki genç kadına ciddi bir sesle, "Her şey her an değişebilir" demişti. "Umudunuzu kaybetmeyin."

Alice cesaretini toplayıp Margery ve Fred eşliğinde Van Cleve'lerin evine gitti. Van Cleve'in evde olmadığını öğrendince rahat bir nefes aldı, Annie konuşmadan güzelce hazırlanmış iki bavulu Alice'e verdikten sonra kapıyı manalı bir biçimde çarptı. Ama Margery'nin kulübesine dönünce, Margery her ne kadar istediği kadar kalabileceğini söylemiş de olsa Alice elinde olmadan kendini asalak gibi hissetti, kanunlarını hâlâ tam olarak anlamadığı bir dünyada bir mülteci gibiydi.

Sven Gustavsson gayet ilgiliydi; Alice'e hiçbir zaman orada istenmiyormuş gibi hissettirmeyen nazık bir adamdı, her ziyaretinde ona kendisiyle, İngiltere'deki ailesiyle, o gün ne yaptığıyla ilgili sorular sorardı, sanki Alice evlerinde kalabalık eden kayıp bir ruh değil de görmekten daima mutluluk duyduğu bir misafirdi.

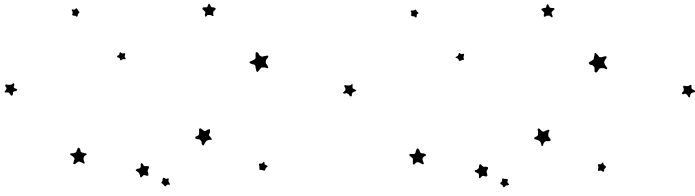
Alice'e Van Cleve'in madenlerinde aslında neler döndüğünü anlattı: gaddarlık, sendika karşıtı faaliyetler, yara bere içindeki bedenler, hayal bile edemeyeceği ka-

dar kötü koşullar. Bunları anlatırkenki sesinden işlerin normalde böyle yürüdüğü anlaşılıyordu ama Alice içinde yaşamış olduğu büyük evin konforu bu madenlerden kazılanlarla sağlandığı için utanç duyuyordu.

Ya uzak bir köşeye çekilip Margery'nin 122 kitabından birini okuyor ya da karanlık saatler boyunca uyumadan yatıyordu, düşünceleri ara sıra Margery'nin yatak odasından gelen seslerle kesiliyordu. Serbest davranışları ve şaşırtıcı neşeleri ilk hafta Alice'i büyük bir utanca boğsa da sonradan yerini üzüntüyle karışık bir meraka bırakmıştı, Margery ve Sven'in aşk hayatı kendisinin yaşadıklarından ne kadar da farklıydı.

Ama daha çok kaçamak bakışlarla Sven'in Margery'nin yanında nasıl davrandığını, onun hareketlerini sessiz bir beğeniyle nasıl izlediğini, yanına geldiğinde sanki ona dokunmak nefes almak kadar gerekli bir şeymiş gibi elini nasıl uzattığını izliyordu. Sven'in Margery'nin işi hakkında yaptıklarından gurur duyuyormuş gibi konuşup öneriler sunmasına ya da destekleyici sözler söylemesine hayret ediyordu. Utanmadan Margery'yi kendine çekip kulağına gizli şeyler fısıldadığını ve birbirlerine anlamlı anlamlı gülümsediklerini görüyordu, işte o zaman Alice'in içindeki bir yerler kazınıyor, sonunda onu tamamen yutana kadar büyüyecekmiş gibi duran devasa bir boşluk kendini hissettiriyordu.

Kütüphaneye odaklan diyordu kendi kendine, örtüyü çenesine kadar çekip kulaklarını tıkarken. *Kütüphane olduğu sürece sahip olduğun hiçbir şey olmadığını söyleyemezsin.*

13

Sevgisiz din olmaz, insanlar dinleri hakkında istedikleri kadar konuşsunlar, din onlara insanlara ve hayvanlara iyi davranmayı öğretmiyorsa göz boyamadan başka bir şey değildir.

Anna Sewell, Siyah İnci

Sonunda Peder McIntosh'u gönderdiler, sanki Van Cleve'in sözünün geçmediği yerde Tanrı'nınki geçebilir-miş gibi. Peder Atlı Kütüphane'nin kapısını bir salı günü öğleden sonra çaldı ve tüm kadınları bir araya toplanmış aralarında bir kova ılık suyla eyerleri temizlerken buldu, odun sobası köşede gürül gürül yanarken bir taraftan da dostça sohbet ediyorlardı. Peder şapkasını çıkarıp göğsüne tuttu. "Hanımlar, işinizi böldüğüm için özür dilerim ama Bayan Van Cleve'le biraz konuşabilir miyim acaba?"

"Sizi Bay Van Cleve gönderdiyse nefesinizi hiç boş yere tüketmeyin Peder McIntosh, ona ne söylediysem size de aynısını söyleyeceğim, oğluna, kâhyasına ve bilmek isteyen diğer herkese de. Geri dönmeyeceğim."

"Tanrım, ne ısrarcı adammış" diye mırıldandı Beth.

“Pekâlâ, son haftalarda olanlar düşünülünce bu anlaşılabilir bir duygu. Ama sen evlisin tatlım. Başkasının otoritesi altındasın.”

“Bay Van Cleve’in mi?”

“Hayır. Tanrı’nın. *Tanrı’nın birleştirdiklerini hiçbir adam ayırmaz.*”

“Neyse ki Alice kadın” diye mırıldandı Beth, sonra da kıs kıs güldü.

Peder McIntosh’un gülümsemesi yok olur gibi oldu. Kendini yavaşça kapının yanındaki koltuğa bırakıp öne doğru eğildi. “Sen Tanrı huzurunda evlisin Alice, evine dönmek senin vazifen. Böyle çıkıp gitmen... huzursuzluğa yol açıyor. Davranışının nelere yol açacağını etraflıca düşünmen gerek. Bennett mutsuz. Babası mutsuz.”

“Ya benim mutluluğum? Sanırım bunu önemseyen yok.”

“Sevgili kızım... gerçek huzura ev yaşamıyla erebilirsin. Bir kadının yeri evidir. *Kadınlar, Tanrı’ya boyun eğdiğiniz gibi kocalarınıza da boyun eğin. Mesih nasıl bedenini kurtarıcısı olarak kilisenin başıysa koca da karısının başıdır.* Efesliler, beşinci bölüm, yirmi ikinci ayet.”

Margery başını kaldırmadan parmaklarını eyer sabununa daldırdı. “Peder, bir oda dolusu halinden memnun bekâr kadınla konuştuğunuzun farkında mısınız?”

Peder bunu duymamış gibi yaptı. “Alice, İncil’i rehber edinmelisin, Tanrı’nın sözünü dinlemelisin. *Bu nedenle daha genç kadınların evlenmelerini, çocuk doğurmalarını, evlerini çekip çevirmelerini, düşmana ayıplayarak konuşma fırsatı vermemelerini isterim...* Bu Timothy’ye yazılan ilk mektuptan, beşinci bölüm, on dördüncü ayet. Sana ne söylediğini anlıyor musun tatlım?”

“Ah, sanırım anlıyorum, teşekkürler.”

“Alice, burada oturup bunları dinlemek zorunda...”

“Ben iyiyim Margery” dedi Alice elini kaldırarak. “Pederle her zaman ilginç sohbetlerimiz olmuştur. Bana ne söylemeye çalıştığınızı anladığımı sanıyorum efendim.”

Diğer kadınlar konuşmadan birbirleriyle bakiştılar. Beth kafasını hafifçe iki yana salladı.

Alice bir bez parçasıyla inatçı bir lekeyi ovalıyordu. Başını havaya dikip düşünmeye başladı. “Gerçi bana biraz daha ögütte bulunursanız minnettar olurum.”

Peder parmaklarını birbirine bitiştirdi. “Elbette çocuğum. Bilmek istediğın nedir?”

Alice bir an dudaklarını birbirine bastırdı, sanki özenle kelimelerini seçiyordu. Sonra başını kaldırmadan konuşmaya başladı. “Tanrı iki eski oyuncağı annesiz küçük kızlara verme cüretini gösterdiği için gelininin kafasını tekrar tekrar masaya çarpan adamlar konusunda ne diyor? Bunun için de bir ayetiniz var mı? Varsa duymak isterim.”

“Affedersin, ne demek istediğini...”

“Belki de kayınpederi yıldızları gösterecek kadar sert bir yumruk attığı için bir gözü hâlâ bulanık gören kadınlarla ilgili bir ayetiniz vardır. Ya da bir adamın onun istediğı şekilde davranmanız için size para vermesi hakkındaki İncil ayeti nedir? Efeslilerin bu konuda bir fıkrı var mı dersiniz? Ne de olsa elli dolar büyük para. Her türlü günahkâr davranışı görmezden gelmeye yetecek kadar fazla.”

Beth’in gözleri kocaman açıldı. Margery başını önüne eğdi.

“Alice, tatlım, bu... şey... bunlar çok özel konular...”

“Bu dindar bir davranış mı Peder? Çünkü gerçekten can kulağıyla dinlememe rağmen tek duyabildiğim herkesin *benim* hatalarımdan bahsettiğı. Aslında düşünüyorum da belki de Van Cleve’lerin evindeki en dindar kişi bendim. Kilisede fazla zaman geçirmemiş olabilirim

ama yoksullara, düşkünlere ve hastalara yardım ediyorum. Asla başka bir adama bakmadım, kocama benden şüphe etmesi için neden vermedim. Elimde fazla eşya tutmayıp bağışlamayı seçiyorum.” Eyerin üzerine eğildi. “Size ne yapmadığımı söyleyeyim. Kendi işçilerime gözdağı vermek için eyalet sınırlarının ötesinden makineli tüfekli adamlar getirtmiyorum. Yine aynı işçileri ölene kadar kapatamayacakları borçların altına sokmak için normal fiyatın dört katına yiyecek satıp başka yerden alışveriş yapmaya kalkışanları kovmuyorum. Hastalanan işçileri çalışmadıkları için şirketin tahsis ettiği evlerden atmıyorum. Genç kadınları gözleri görmez oluncaya kadar dövüp sonra da işi tatlıya bağlamak için hizmetçimle para göndermiyorum. Söylesenize Peder, şimdi kim günahkârca davranmış oluyor? Nasıl davranması gerektiğini konusunda derse ihtiyacı olan kim? Çünkü ben işin içinden bir türlü çıkamıyorum.”

Küçük kütüphane tam bir sessizliğe bürünmüştü. Peder ağzını aşağı yukarı oynatarak kadınların yüzlerine baktı: Beth ve Sophia masum masum işlerinin üzerine eğilmişlerdi, Margery’nin bakışları ikisi arasında gidip geliyordu, Alice ise çenesini yukarı kaldırmıştı, cevap bekliyordu.

Peder şapkasını kafasına yerleştirdi. “Ben... Görüyorum ki işiniz var Bayan Van Cleve. Belki başka zaman gelirim.”

“Ah lütfen gelin Peder” diye seslendi Alice adam kapıyı açıp aceleyle karanlığa çıkarken. “İncil derslerimiz çok hoşuma gidiyor!”

Peder McIntosh’la –pek de ağzı sıkı olduğu söylene-meyecek bu adamla– yapılan bu son girişimden sonra Alice Van Cleve’in gerçekten kocasını terk ettiği ve geri dönmediği haberi bütün vilayete yayıldı. Geoffrey Van Cleve’in –madende ortalığı karıştıranlar yüzünden zaten

bozuk olan— morali daha da bozuldu. Sendikaları tekrar devreye sokmaya çalışan tahrikçilerin imzasız mektuplardan cesaret alarak yeniden işe koyulacağı dedikoduları geliyordu. Bu kez daha akıllıca davranıyorlardı. Artık sessizce görüşüyor, Marvin's Bar'da ya da Red Horse gece kulübünde ayaküstü konuşuyorlardı ve gruplar o kadar hızlı buluşup dağılıyordu ki Van Cleve'in adamları olay yerine geldiğinde gerçekten de yorucu bir haftanın ardından bira içen birkaç Hoffman işçisinden ya da ortamda belli belirsiz bir gerginlikten başka şey bulamıyorlardı.

"Söylenenlere bakılırsa" dedi vali otelin barında otururlarken, "kontrolü kaybetmeye başlamışsınız."

"Kontrolümü mü kaybetmişim?"

"Şu lanet kütüphaneyi kafanıza o kadar taktınız ki madende neler olup bittiğiyle ilgilenemediniz."

"Bu saçmalıkları nereden duyuyorsunuz? Maden sıkı kontrolüm altında Sayın Vali. Daha iki ay önce şu Birleşik Maden İşçileri Sendikası'ndan bir avuç baş belasını devre dışı bırakmadık mı? Jack Morrissey ve adamları onların icabına bakıvermişti. Ah, evet."

Vali gözlerini içkisine dikti.

"Bu vilayetin her yerinde gözüm kulağım vardır. Bu tür huzur bozan unsurları iyi takip ederim. Zaten ihtarname de göndermiş bulunuyorum. Ayrıca şerifin yanında bu gibi konulardan iyi anlayan dostlarım var."

Vali kaşlarını hafifçe kaldırdı.

"Ne?" dedi Van Cleve bir an durduktan sonra.

"Kendi evinizde bile kontrol sağlayamadığınızı söylüyorlar."

Van Cleve başını yukarı dikiverdi.

"Bennett'in karısının ormandaki bir kulübeye kaçtığı ve onu eve döndürmeyi başaramadığınızı doğru mu?"

“Gençlerin aralarında biraz sorun olduğu doğru. Kendisi... arkadaşında kalmak istedi. Bennett de durum yatışana kadar kalmasına izin verdi.” Elini yüzünden geçirdi. “Kız çocuk sahibi olamadığı için biraz fazla duygusal davranıyor da...”

“Bunu duyduğuma üzüldüm Geoff. Ama sana söylemeliyim ki anlatılanlar pek de öyle değil.”

“Ne?”

“O’Hare kızının sizi gölgede bıraktığı söyleniyor.”

“Frank O’Hare’in kızının mı? Pöf. O küçük... köylünün. O... o sadece Alice’in peşinden geziniyor. Ondan çok hoşlanmış. Kimsenin o kız hakkında dediklerini dinlemek istemezsiniz. Hah! Son duyduklarım göre sözüm ona kütüphanesi artık miadını doldurmak üzereymiş. Gerçi kütüphanenin benim canımı sıktığı falan yok ya. Yok canım.”

Vali başını salladı. Ama ne güldü ne de onayladı, Van Cleve’in sırtına bir şaplak indirip ona bir viski ismarladı. Sadece başını sallamakla yetinip içkisini bitirdi, bar taburesinden inip çıkıp gitti.

Sonunda Van Cleve birkaç bourbon içip bolca surat astıktan sonra gitmek üzere ayağa kalktığında yüzü mosmor olmuştu.

“İyi misiniz Bay Van Cleve?” diye sordu barmen.

“Neden sordun? Senin de buradaki herkes gibi bir fikrin vardır mutlaka.” Boş bardağını barın öteki tarafına savurdu, barmenin keskin refleksleri olmasa bardak kayarak düşüp parçalanacaktı.

Babası tel kapıyı çarparak kapattığında Bennett başını kaldırdı. Radyo dinliyor, bir yandan da beyzbol dergisi okuyordu.

Van Cleve dergiyi elinden çekip aldı. “Bu işten sıkıldım artık. Git paltonu giy.”

“Ne?”

“Alice’i eve getireceğiz. Eğer gerekirse tutup bagaja tı-kacağz.”

“Baba, sana yüz kere söyledim. Biz pes edene dek ka-çıp duracağını söylüyor.”

“Sen de küçücük bir kızın böyle davranmasına göz mü yumacaksın? Kendi karının? Bunun ismime verdiği za-rardan haberin var mı senin?”

Bennett dergisini tekrar açıp sessizce mırıldandı. “Bunlar kasabalıların dedikodusu sadece. Çok geçmeden yatışırlar.”

“Yani?”

Bennett omzunu silkti. “Bilmiyorum. Belki de... onu kendi haline bırakmalıyız.”

Van Cleve gözlerini kısarak oğluna baktı, sanki oğ-luna değil de tanımadığı bir yabancıya bakıyor gibiydi. “Alice’in eve dönmesini gerçekten istiyor musun sen?”

Bennett tekrar omuz silkti.

“Bu da ne demek oluyor?”

“Bilmem.”

“Oho... Yoksa Peggy Foreman yeniden etrafında dolan-maya başladı diye mi? Ah evet, bundan da haberim var. Se-ni görüyorum oğlum. Bazı şeyler duyuyorum. Annenle ben hiç sorun yaşamadık mı sanıyorsun? Birbirimizi görmek bi-le istemediğimiz zamanlar olmadı mı zannediyorsun? Ama o sorumluluklarının bilincinde olan bir kadındı. Sen evlisin. Anladın mı? Tanrı’nın gözünde evlisin, kanunların gözünde, doğa kanunlarının gözünde. Peggy’yle oynamak istiyorsan bunu sessizce, göze batmadan yap, herkesin gözü önünde dedikodulara meydan vererek değil. Beni duydun mu?”

Van Cleve ceketini düzeltip şömine rafındaki ayna-da kendine baktı. “Artık bir erkek gibi davranmalısın.

Kendini beğenmiş bir İngiliz kızı aile şerefimi lekelerken oturup beklemekten iyice usandım. Van Cleve adının bir saygınlığı var. Giy şu lanet olasıca paltonu.”

“Ne yapacaksın?”

“Gidip onu getireceğiz.” Van Cleve başını kaldırıp şimdi karşısına dikilen oğlunun iri cüssesine baktı. “Yolumu mu kesiyorsun oğlum? Kendi öz oğlum?”

“Bunun parçası olmayacağım baba. Bazı şeyleri... oluruна bırakmak gerekir.”

İhtiyar adam sıkıdığı dişlerini öfkeyle gıcırdattı. Oğlunu itip geçti. “Bu olanlar daha kötü şeylere yol açacak. Şu kıza haddini bildiremeyecek kadar korkak olabilirsin. Ama benim oturup hiçbir şey yapmadan bekleyecek bir adam olduğumu sanıyorsan babanı hiç tanımıyorsun demektir.”

Margery eve dönerken derin düşüncelere dalmıştı, tek düşünmesi gerekenin yiyeceklerinin önündeki üç gün boyunca yetip yetmeyeceği olduğu eski günleri özlüyordu. Derin ve mutsuz düşüncelere daldığında genellikle yaptığı gibi kendi kendine mırıldanıyordu. “O kadar da kötü değil. Hâlâ buradayız değil mi Charley oğlum? Kitaplar hâlâ götürülüp getiriliyor.”

Katır büyük kulaklarını arkaya öne yatırınca Margery dediklerinin en azından yarısını anladığına yemin edebilirdi. Sven onun hayvanlarla konuşma tarzına güler, Margery de her defasında sertçe hayvanların çevresindeki insanların yarısından daha akıllı olduğunu söylerdi. Sonra da Sven’i onun bakmadığını sandığı zamanlarda köpekle bir bebekle konuşurmuş gibi konuşurken yakalardı. *Haniymiş iyi köpek? En iyi köpek kimmiş bakalım?* Sven bütün pervasızlığına karşın yumuşak kalpliydi. Na-

zikti. Çoğu erkek evde başka bir kadın daha olmasını bu kadar hoş karşılamazdı. Margery geçen akşam Alice'in yaptığı elmalı turtayı hatırladı, yarısı hâlâ duruyordu. Son günlerde kulübede hep birileri oluyordu, oradan oraya koşuşturuyor, yemek pişiriyor, ev işlerine yardım ediyorlardı. Bir yıl önce olsa bu onu kızdırdı. Şimdiyse boş bir eve dönmek ona tuhaf geliyordu, eskiden düşündüğü gibi rahatlatıcı değildi.

Katır karanlık yolda ağır ağır ilerlerken Margery'nin zihni yorgunluktan bulanmıştı, düşünceleri boş boş doluyor, konudan konuya atlıyordu. Kathleen Bligh'i düşündü, onun yasla dolu bir eve gittiğini. Onun sayesinde şu son iki hafta havaya rağmen neredeyse bütün adreslere gitmeyi başarmışlardı ve Van Cleve'in yaydığı dedikodular yüzünden projeyi bırakan ailelerin kaybı sayesinde işlere yetişebiliyorlardı. Bütçesi olsaydı Kathleen'i temelli işe alırdı. Ama Bayan Brady şimdilik kütüphanenin geleceği hakkında pek konuşmuyordu. "Bayan Nofcier'e yaşadığımız sorunları yazmayı erteledim" demişti geçen hafta, bu da Bay Brady'nin henüz Izzy'nin işe dönmesi konusunda yumuşamadığını gösteriyordu. "Umarım yeteri kadar kasabalının dostluğunu kazanırız da Bayan Nofcier'in bu... talihsizliği duymasına hiç gerek kalmaz."

Alice tekrar ata binmeye başlamıştı, çürükleri yaralarından arta kalan sapsarı birer yankı gibiydi. O gün Patchett's Creek'e kadarki uzun güzergâhı almıştı, sözde hamlamış olan Spirit'i biraz açmak için yapmıştı bunu, oysa Margery bunu evde Sven'le biraz baş başa kalsınlar diye yaptığını biliyordu. Bu güzergâhtaki aileler Alice'i sevir, ona İngiltere'deki yer adlarını söyletiyorlar –*Beaulieu*, *Piccadilly* ve *Leicester Square*– ve aksanını duyduca gülmekten katılıyorlardı. Alice hiç alınmıyordu. Zaten

nadiren alınırdı. Margery Alice'te sevdiği şeylerden birinin de bu olduğunu düşündü. Buradaki çoğu insan en zararsız sözlerden kötü bir anlam çıkartıp her iltifatın altında bir iğneleme ararken Alice karşılaştığı herkes hakkında iyi düşünmek için elinden geleni yapıyordu. Belki o yürüyen sığır pirzolası Bennett'la evlenmesinin nedeni de buydu.

Sven'in eve gelmesinin ne kadar süreceğini merak ederek esnedi. "Sen ne dersin Charley oğlum? Biraz su kaynatıp üstümdeki kir pastan arınacak vaktim olur mu sence? Sven'in iki türlü de umurunda olur mu olmaz mı peki?"

Büyük kapıya gelince dizginleri çekerek katırı durdurdu, kapıyı açmak için yere indi. "Öyle yorgunum ki o eve gelene kadar uyanık kalmayı başarırsam kendimi şanslı sayacağım."

Kapının mandalını indirdikten sonra bir şeyin eksikliğini fark etti.

"Bluey?"

Köpeğe seslenerek patikadan yürüdü, kar çizmelelerinin altında kıtırdıyordu. Katırın dizginini verandanın yanındaki direğe geçirip elini alnına götürdü. Neredeydi bu kahrolası köpek? İki hafta önce sırf oradaki küçük köpeklerle oynamak için beş kilometre yol tepip Henscher'in yerine gitmişti. Eve kulakları aşağıda süklüm püklüm dönmüştü, kabahat işlediğini biliyormuş gibi yüzünde öyle suçlu bir ifade vardı ki Margery onu azarlayamamıştı bile. Sesi vadinin arka tarafında yankılandı. "Bluey?"

Verandanın basamaklarını ikişer ikişer çıktı. Sonra onu gördü, salıncağın yanındaydı. Kıpırtısız açık renk bir gövde, buz rengi gözleri boş boş çatıya bakıyordu, dili dışarı sarkmıştı, bacakları sanki koşarken ölmüş gibi açıktı. Kafasında koyu kırmızı bir kurşun deliği vardı.

"Ah hayır. Hayır."

Margery köpeğin yanına koştu, dizlerinin üzerine çöktü, kendisinden çıkabileceğini hiç düşünmediği şiddette bir feryat koyverdi. “Ah, oğlum benim. Hayır. Hayır.”

Köpeğin kafasını ellerinin arasına aldı, yanaklarında ki yumuşacık tüyleri hissediyordu, yapabileceği hiçbir şey olmadığını bile bile burnunu okşadı. “Ah Bluey. Benim tatlı bebeğim.” Yüzünü Bluey’in yüzüne bastırdı –*Çok üzgünüm, çok üzgünüm, çok üzgünüm*– köpeği sıkıca kendine çekti, tüm benliğiyle bir daha asla yatağına atlayamayacak aptal bir av köpeğinin yasını tutmaya başladı.

Yarım saat sonra Alice ağrıyan bacaklarıyla ve soğuktan donmuş ayaklarıyla Spirit’in sırtında eve döndüğünde Margery’yi bu halde buldu.

Babasının cenaze töreninde bile gözünden tek damla yaş akmayan, kız kardeşini gömerken dudağını kanatana kadar ısıran, delice âşık olduğu adama duygularını itiraf etmek için dört yıl bekleyen ve hiç de duygusal biri olmadığını söyleyen Margery O’Hare verandada oturmuş bir çocuk gibi ağlıyordu, köpeğinin başını nazikçe kucağına çekmişti, sırtı kederle bükülmüştü.

Alice Bay Van Cleve’den önce Ford’unu gördü. Haftalardır o geçerken başını çevirip gölgelerin içine çekiliyordu, adamın mor suratıyla karşısına dikilip tüm bu saçmalıkları bırakıp hemen eve dönmesi gerektiğini, yoksa pişman olacağını söylemesini beklerken yüreği ağzına geliyordu. Yanında biri varken bile onu görünce hafifçe titriyordu, sanki bir hatıra kalıntısı hücrelerine yerleşmiş, hâlâ o yumruk darbesini ona hissettiriyordu.

Ama şimdi kendi üzüntüsünden çok daha büyük bir kedere tanık olarak geçirdiği uzun gecenin verdiği cesaretle, bordo arabanın tepeden indiğini görünce Spirit’i topuklarıyla dürtüp doğruca yola sürerek arabanın

önüne çıkıverdi, Van Cleve acı bir fren sesiyle arabayı mağazanın önünde durdumak zorunda kaldı, yoldan geçenler –mağaza unda indirim yaptığı için sayıları epey fazlaydı– durup izlemeye koyuldular. Van Cleve arabanın ön camından atın sırtındaki kıza bakarak gözlerini kırıştırdı, ilk başta kim olduğundan emin olamamıştı. Arabanın camını indirdi. “Sen iyice aklını mı kaçırdın Alice?”

Alice dik dik adama bakıyordu. Dizginleri elinden bıraktı, öfkeyle cınlayan sesi billur kadar berraktı. “*Köpeği* sen mi vurdun?”

Kısa bir an sessizlik oldu.

“Margery’nin *köpeğini* mi vurdun?”

“Ben hiçbir şey vurmادم.”

Alice başını havaya kaldırıp gözlerini Van Cleve’e dikti. “Hayır, elbette sen vurmamışsındır. Kendi ellerini kirletmezsin, değil mi? Herhalde köpeği vurmaları için adamlarını göndermişsindir.” Başını iki yana salladı. “Tanrım. Sen nasıl bir adamsın?”

Bennett’in başını çevirip soru dolu gözlerle babasına bakışından onun bunlardan haberi olmadığını anladı, bu onu içten içe memnun etti.

Ağzı açık kalan Van Cleve çabucak kendini toparladı. “Sen delirmişsin. O’Hare kızıyla birlikte yaşamak seni delirtmiş!” Camdan dışarı bakınca durup onları izleyen ve aralarında fısıldaşan kasabalıları gördü. Sessiz bir kasaba için paha biçilemez bir dedikodu kaynağıydı bu. *Van Cleve Margery O’Hare’in köpeğini vurmuş.* “Delinin biri o! Baksanıza, atını doğruca arabamın üstüne sürdü! Sanki ben bir köpeği vururmuşum gibi!” Elini direksiyona vurdu. Alice yerinden kıılmıdamadı. Adamın sesi daha da yükseldi. “Ben! Köpek vuracağım ha!”

Sonunda kimse kımıldamayınca ve kimse konuşmayınca, “Hadi Bennett. Yapacak işlerimiz var” dedi. Direktiyonu iyice kırıp Alice’in yanından dolanarak gazlayıp gitti, ayaklarına çakıllar sıçrayan Spirit ürkerek yana sıçradı.

Buna şaşırmamak gerekti. Sven, Fred ve iki kadının oturduğu masanın üzerine eğilerek Harlan bölgesinden gelen haberleri vermişti. Giderek kızışan sendika ihtilafları yüzünden evlerinden dinamit patlamalarıyla çıkarılan insanlar, makineli silahlarla gezen çeteler, olanlara göz yuman şerifler. Tüm bunların yanında bir köpeğe yapılanlar şaşırtıcı olmamalıydı. Ama bu olay Margery’nin tüm yaşama enerjisini yok etmiş gibiydi. Yaşadığı şokla iki kez kusmuştu ve evde oldukları zamanlar gözleri sürekli köpeğini arıyordu, şimdi bile avucunu yanağına dayamış köşeden hoplaya zıplaya çıkmasını bekler gibiydi.

Margery her akşam defalarca yaptığı gibi Charley’e bakmak için dışarı çıkınca, “Van Cleve çok kurnaz” diye mırıldandı Sven. “Yüzüne silah doğrultulsa Margery’nin gözünü kırpmayacağını biliyor. Ama eğer sevdiklerini elinden alırsa...”

Alice biraz düşündü. “Sven... endişeli misin?”

“Kendim için mi? Hayır. Ben şirketin adamıyım. Ayrıca bir itfaiye şefine ihtiyacı var. Ben sendikalı değilim ama bana bir şey olursa bütün adamlarım işi bırakacak. Bu konuda anlaştık. Biz gidersek de maden kapanır. Şerif Van Cleve’in emrinde olabilir ama eyaletin müsamaha göstereceği şeylerin de bir sınırı var.” Burnunu çekti. “Hem bu onunla siz iki kız arasında. İki kadınla savaş halinde olduğunun duyulmasını istemez. Asla.”

Bir yudum bourbon içti. “Sadece sizi korkutmaya çalışıyor. Ama adamları bir kadına zarar veremez. En pislik olanları bile. Dağların yasasına uymak zorundalar.”

“Ya eyalet dışından getirdikleri?” dedi Fred. “Onlar da bu yasaları tanıyor mu?”

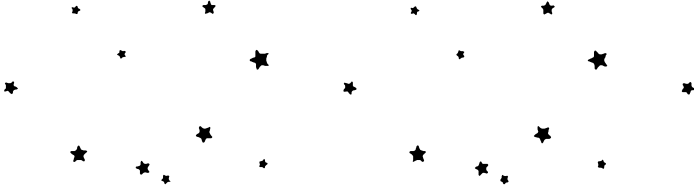
Sven’in buna verecek cevabı yoktu.

Fred Alice’e tüfek kullanmayı öğretti. Tüfeğin kundağını nasıl dengeleyeceğini, dipçığı omzuna nasıl dayacağını, nişan alırken tepmeyi nasıl hesaba katacağını gösterdi, nefesini tutmaması, onun yerine tetiği çekerken yavaşça nefes vermesi gerektiğini anlattı. Alice ilk kez tetiği çekerken Fred yanında durup ellerini ellerinin üstüne koydu, Alice öyle bir sıçradı ki Fred’e çarpınca yüzü bir saat boyunca kıpkırmızı kaldı.

Fred doğuştan yetenekli olduğunu söyleyerek Margery’nin arazisinin kıyısındaki devrilmiş bir ağacın üzerine tenekeler dizdi. Birkaç gün içinde Alice tenekelelerin hepsini daldan düşen elmalar gibi devirmeyi başardı. Geceleri kapılara yeni taktıkları kilitleri kontrol ederken elini tüfeğin namlusunda gezdiriyor, silahı omzuna kaldırıyor, yoldan yaklaşan görünmez davetsiz misafirlere hayali fişeklerle ateş ediyordu. Arkadaşı için o tetiği çekeceğinden hiç şüphesi yoktu.

Çünkü başka bir şey daha değişmişti, çok önemli bir şey. Alice, en azından bir kadın için, değer verdiği biri adına öfkelenmenin çok daha kolay olduğunu keşfetmişti; o soğuk öfkeye kapılmanın, sevdiğiniz birine acı çektirdiği için birinin canını yakmak istemenin.

Artık korkmuyordu.

Bütün bir kış boyunca sarınıp sarmalanıp at sırtında gezen bir kütüphaneci için o kat kat giysilerin altında neye benzediğini hatırlamak epey zordu: iki fanila, bir gömlek, kalın bir kazak, bir ceket ve üstüne de bir ya da iki atkı – dağların günlük üniforması buydu işte, belki bir de kendi eldivenlerinin üzerine kalın bir çift erkek eldiveni, mümkün olduğunca aşağıya kadar çekilmiş şapka ve verdiği nefes havaya karışmayıp yüzünü biraz ısıtsın diye burnu da örten bir atkı daha. Eve gidince tereddütle soyunuyor, çıplak teninin soğuğa mümkün olan en kısa süre maruz kalması için titreyerek hemen battaniyelerin altına giriyordu. Çamaşır yıkama zamanları hariç Atlı Kütüphane’de çalışan bir kadın haftalarca vücudunu görmeyebiliyordu.

Alice hâlâ Van Cleve’lerle olan kendi özel savaşına devam ediyordu, neyse ki şimdilik sesleri çıkmıyordu. Onu sık sık kulübenin arkasındaki ormanda Fred’in eski silahıyla talim yaparken buluyorlardı, tenekelere isabet eden mermilerin çıkardığı sesler havada yankılanıyordu.

Izzy annesinin peşinde mutsuzca kasabayı dolaştığından fazla görünmüyordu. Bu tür şeyleri fark edebilecek ve

üstüne espriler yapabilecek tek kişi olan Beth'i de sadece ara ara görüyorlardı çünkü Beth genelde koluyla ve neyi yapmasına izin olup olmadığıyla ilgileniyordu. O yüzden kimse Margery'nin biraz kilo aldığını fark etmemiş ve bu konuda yorum yapmamıştı. Marge'ın vücudunu da kendi vücudu kadar iyi tanıyan Sven kadın bedenindeki dalgalanmaları anlıyor ve her formun eşit derecede tadını çıkarıyordu, hiçbir şey demeyecek kadar da zeki bir adamdı.

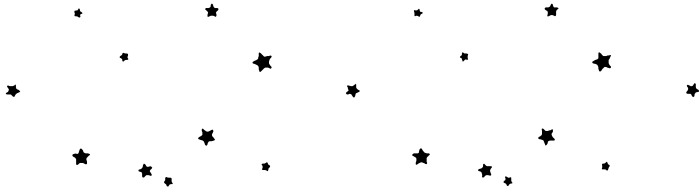
Margery yorgunluğa alışmıştı, güzergâhları ikiye katlıyor, her gün kütüphaneye sıcak bakmayanları hikâyelerin, gerçeklerin ve bilginin önemine inandırmaya çalışıyordu. Ama yorgunluk yüzünden ve sürekli kötü bir şeyler olacakmış gibi hissettiğinden her sabah başını yastıktan kaldırmakta zorlanıyordu. Aylardır kar yağıyordu ve soğuk artık iliklerine işlemişti, üstelik uzun saatler boyu dışarıda kaldığı için kendini sürekli kurt gibi aç hissediyordu. Diğer kadınların çabucak fark edeceği bir şeyi gözden kaçırdığı ya da belki de aslında vücudundaki değişimi fark edip de bu konuyu endişelenmesi gereken şeyler yığınının en altına sokuşturduğu için bir kadını suçlayamazdınız.

Ama her zaman bu tür şeyleri görmezden gelmenin artık mümkün olmadığı bir an vardır. Şubatın sonlarında bir akşam Margery ihmal ettiği bazı işleri yapması gerektiğini bahane ederek Sven'e o akşam uğramamasını söyledi. Sophia'ya son kitapta yardım etti, Alice'i karlı akşamın içine uğurladıktan sonra kapıyı sürgüledi, artık küçük kütüphanede tek başına kalmıştı. Odun sobası hâlâ yanıyordu çünkü Fred, Tanrı onu korusun, kafası tamamen başka yerlerde olduğu için yemeğe gitmeden önce sobayı kütükle doldurmuştu. Margery koltuğa oturdu, düşünceleri karanlıkta ağır ağır süzülüyor gibiydi,

sonunda kalktı, raftan ağır bir ders kitabı alıp sayfalarını karıştırdı, sonunda aradığını buldu. Kaşlarını çatıp okuduklarını dikkatle gözden geçirdi. İyice sindirdikten sonra parmaklarıyla hesap etti: *bir, iki, üç, dört, beş buçuk*.

Sonra aynı şeyi bir kez daha yaptı.

Lee County'deki insanlar Margery O'Hare'in ailesi ya da o aileden geldiği için bizzat kendisi hakkında ne düşünürse düşünsün, Margery pek küfretmezdi. Ama şimdi yavaşça bir kez küfretti, sonra ikinci kez, sonra kafasını sessizce ellerinin arasına gömdü.

15

Anlaşılan yönetimin kendisi olmasa da küçük kasaba bankacıları, esnaf, gazete editörleri, avukatlar, polisler ve şerifler rüşvet kabul ediyor ve bölgedeki şirket sahiplerine hizmet ediyordu. Bunu daima isteyerek yapmasalar da kendilerini maddi ya da manevi sıkıntıya sokabilecek güce sahip kişilerle aralarını iyi tutma zorunluluğu hissediyorlardı.

Theodore Dreiser, Harlan Madencileri Konuşuyor, giriş yazısı

“Üç aile İncil hikâyeleri okumayacaksak kitapları almayız diyor, Hoffman yakınındaki yeni evlerden birinde kapıyı yüzüme çarptılar ama Bayan Cotter onu bedensel günahlar işlemeye kışkırtmadığımı anladığı için bizden tekrar kitap almak istiyor, Doreen Abney tavşanlı tartarının yazdığı dergiyi geri istiyor çünkü iki hafta önce dergi ondayken not almayı unutmuş.” Kathleen heybesini güm diye masaya koydu. Dönüp Alice’e bakarak ellerindeki tozları silkeledi.

“Ah, bir de Bay Van Cleve beni sokakta durdurup iğrenç olduğumuzu ve bu kasabadan ne kadar erken gidersek o kadar iyi olacağını söyledi.”

“Ona iğrenci göstereceğim” dedi Beth nefretle.

Martın ortasında Beth tam zamanlı olarak işe geri dönmüştü ama kimsenin artık ona ihtiyaç olmadığını Kathleen’e söylemeye dili varmıyordu. Bayan Brady biraz dediğim dedik olsa da hakkaniyetli bir kadındı, artık işe devam etmediği için Izzy’nin maaşını almayı reddetmişti ve Margery de küçük kahverengi zarfı doğruca Kathleen’e veriyordu. Kathleen’in maaşını babasından kalan az bir birikimden ödediği için bu durum Margery’yi epey rahatlatmıştı. Kathleen’in kayınvalidesi iki kez kütüphaneye uğramış, çocukları getirerek annelerinin nasıl bir işte çalıştığını onlara göstermişti, sesi gurur doluydu. Çocuklar kadınlar arasında çok sevilirdi, onlara yeni gelen kitapları gösterip katıra binmelerine izin veriyorlardı, Kathleen’in belli belirsiz gülümsemesi ve kayınvalidesinin ona gösterdiği samimi yakınlık herkese moral oluyordu.

Alice’in eve dönmeye niyeti olmadığını görünce Bay Van Cleve taktik değiştirmiş, burada istenmediği ve kasabayı terk etmesi gerektiği konusunda ısrara başlamıştı, Alice sabah erkenden dağıtımaya giderken arabasıyla yanına yanaşıyor, sürücü penceresinden böğürerek Spirit’in gözlerinin akı çıkmış vaziyette yana sıçramasına neden oluyordu.

“Kendini geçindirmen mümkün değil. Kütüphanenin işi de birkaç haftaya bitmiş olacak. Bunu valilikten bizzat kendim duydum. Eve de dönmüyorsun, öyleyse kendine başka bir yer bulsan iyi olur. İngiltere’de bir yer.”

Alice ise onu duymuyormuş gibi gözlerini ileri dikerek at sürmeye alışmıştı, bu adamı öylesine kudurtuyordu ki her defasında yarı yolda bağırmaya başlıyordu, Bennett da yolcu koltuğuna giderek daha çok gömülüyordu.

“Artık eski güzelliğin de kalmamış!”

Alice sonradan Fred'e, "Sence Margery kulübesinde kalmamı gerçekten sorun etmiyor mudur?" diye sorardı. "Ayak altında olmak istemiyorum. Ama Van Cleve haklı. Gidecek başka yerim yok."

Fred sanki bir şey söylemek istiyor da söyleyemiyormuş gibi dudaklarını ısırırdı.

"Bence Margery seninle olmaktan hoşlanıyor. Hepimiz gibi" derdi ihtiyatlı bir sesle.

Alice Fred'le ilgili yeni şeyler fark etmeye başlamıştı: atlarına dokunurkenki kendinden emin tavırları ve rahat hareketleriyle Bennett'tan çok farklıydı, Bennett spor yapmasına rağmen sanki kendi kasları onu sıkıyormuş gibi her zaman rahatsız görünüyordu, sanki hareketlerinin sarsak olması gerektiğine dair bir kural vardı. Alice kulübede kalmak için bahaneler buluyor, Sophia'ya yardım ediyordu. Sophia ise sadece dudaklarını büzüyordu. Biliyordu. Ah, hepsi biliyordu.

"Ondan hoşlanıyorsun, değil mi?" diye soruverdi Sophia bir akşam.

"Ben mi? Fred'den mi? Ah Tanrım. Ben..." dedi Alice kekeleyerek.

"İyi bir adam" dedi Sophia *iyi* kelimesini özellikle vurgulayarak, sanki onu bir başkasıyla kıyaslar gibi.

"Sen hiç evlendin mi Sophia?"

"Ben mi? Hayır." Sophia bir iplik parçasını dişıyla kopardı. "Bir zamanlar bir adamı sevmiştim. Benjamin. Bir madenciydi. William'ın en yakın arkadaşıydı. Birbirimizi çocukluğumuzdan beri tanıyorduk." Elindeki dikişi lambaya doğru kaldırdı. "Ama öldü."

"O... madende mi öldü?"

"Hayır. Adamın biri onu vurdu. Kimseyi rahatsız etmiyordu, işten çıkmış evine gidiyordu."

“Ah Sophia. Çok üzgünüm.”

Sophia'nın yüzünden hiçbir şey okunmuyordu, sanki hislerini saklamayı yıllar önce öğrenmişti. “Buralarda fazla duramadım. Louisville'e taşınıp tüm kalbimi oradaki siyahların kütüphanesinde çalışmaya verdim. Her gün onu özlesem de kendime bir hayat kurdum. William'ın kaza geçirdiğini duyunca Tanrı'ya beni tekrar buraya getirmemesi için yalvardım. Ama biliyorsun ki Tanrı bildiğini okur.”

“Hâlâ zor geliyor mu?”

“Başlarda öyleydi. Ama... her şey değişiyor. Benjamin öleli on dört yıl oldu. Dünya dönmeye devam ediyor.”

“Sence... karşına başka biri çıkar mı dersin?”

“Ah hayır. O gemi kaçtı artık. Ayrıca hiçbir yere ait değilim. Buradaki adamların çoğu için fazla eğitimliyim. Kardeşim çok dik kafalı olduğumu söyler.” Sophia güldü.

“Bana tanıdık geldi,” dedi Alice içini çekerek.

“Yanımda William var. Geçinip gidiyoruz. Ve umut doluyum. Hayat iyi gidiyor.” Gülümsedi. “Halime şükretmem gerek. İşimi seviyorum. Artık burada arkadaşlarım var.”

“Ben de biraz böyle hissediyorum.”

Neredeyse içgüdüsel bir hareketle Sophia elini uzatıp Alice'in elini sıktı. Beklenmedik insan dokunuşunun içine yaydığı huzura şaşırان Alice de onun elini sıktı. Bir süre ellerini sıkı sıkı kenetleyerek kaldılar, sonra neredeyse hiç istemeden bıraktılar.

“Bence çok kibar biri” dedi Alice az sonra. “Hem... epey de yakışıklı.”

“Kızım, bir lafına bakar. Buraya geldiğimden beri köpeğin kemik peşinde koştuğu gibi peşinden koştuğunun farkındayım.”

“Yapamam ki, olur mu öyle şey?”

Sophia başını kaldırdı.

“Kasabanın yarısı bu kütüphanenin ahlaksızlık yuvası olduğunu düşünüyor, hepsi de benim başımın altından çıkmışmış. Bir adamla beraber olsam neler söyleyeceklerini düşünebiliyor musun? Kocam olmayan bir adamla?”

Sophia sonradan William’a Alice’in haklı olduğunu söyledi. Yine de birlikteyken bu kadar mutlu olan iki iyi insanın başına bunun gelmesi çok yazıktı.

“Eh” dedi William, “kimse bunun adil bir dünya olduğunu söylemedi zaten.”

“Aynen öyle” dedi Sophia dikişine dönerek, onu gülümsetmeyi her zaman başaran neşeli bir adamın hayaline, beline dolanan kolun uzaklarda kalmış hatırasına daldı bir süre.

Alacakaranlıkta eve dönerlerken, “O bir öğretmen, koca Spirit” dedi Fred. İnce ince yağın yağmurdan korunmak için kalın bir yağmurluk giymiş, boynuna da her günkü gibi kütüphanecilerin Noel’de hediye ettiği yeşil atkıyı sarmıştı. “Bugün fark ettin mi? Şu at her ürktüğünde ona sanki ‘kendine gel,’ der gibi baktı, öteki onu dinlemediğinde de kulaklarını geriye yatırdı. Ona terbiye veriyor.”

Alice yan yana yürüyen iki atı izleyip Fred’in ayırt ettiği minik farklılıklara hayret etti. Alice’in görüp de sadece “güzel atçık” diye düşündüğü hayvanlara bakıp yamuk omuzlarını ya da dışarıya çıkık dizlerini ya da yetersiz gelişmiş sırtlarını tespit edebiliyordu. Karakterlerini de anlıyordu – hiçbirinin karakteri doğumlarından itibaren fazla değişmezmiş, sahipleri tarafından mahvedilmezlerse tabii. “Çoğu kendine hâkim olamaz.” Alice’e Fred böyle konuşurken sanki bambaşka şeylerden bahsediyormuş gibi gelirdi.

Fred kulağında yara izi olan Pirate adında genç bir İngiliz atına binerek Alice’e kitapları dağıtırken eşlik et-

meye başlamıştı. Genç atın daha sakin olan Spirit'in yanında yürümesinin iyi geldiğini söylese de Alice peşine takılmak için başka sebepleri de olduğundan şüpheleniyordu ve bundan rahatsız değildi. Günün büyük bölümünde kendi düşünceleriyle baş başa olmak zor geliyordu.

"Hardy'yi bitirdin mi?"

Fred yüzünü buruşturdu. "Evet. Ama Angel karakterine hiç ısınmadım."

"Öyle mi?"

"İçimden adamı tekmelemek geldi. O zavallı kız sadece onu sevmek istiyordu. Adamsa vaiz gibi sürekli kızı yargılayıp durdu. Oysa hiçbir şeyin suçlusu kız değildi. Sonra da gidip kızın kardeşiyle evlendi!"

Alice gülmemek için kendini zor tuttu. "Ben o kısmı unutmuştum."

Birbirlerine kitaplar tavsiye ettiler. Alice Mark Twain'i çok seviyor, George Herbert şiirlerini son derece etkileyici buluyordu. Son zamanlarda gerçek hayattansa kitaplardan bahsetmek onlara daha kolay geliyordu.

"Ee... seni eve bırakayım mı?" Kütüphaneye varmışlar, atları gece için Fred'in ahırına kapatmışlardı. "Marge'in evine kadar sırlıslık olursun. Seni büyük meşenin oraya kadar bırakabilirim."

Karşı konulmaz bir teklifti. O uzun yolu karanlıkta yürümek günün en kötü kısmıydı, karnı aç, vücudu ağrı içinde olurdu ve aklına asla hoş düşünceler gelmezdi. Eskiden eve kadar Spirit'le gidip atı da gece orada tutuyordu ama şimdilik hayvanların hiçbirini orada bırakmamak konusunda sessiz bir anlaşmaya varmışlardı.

Fred ahırını kilitlemiş, ümitle Alice'e bakıyordu. Alice Fred'in yanında oturmaktan, direksiyonu tutan güçlü ellerini izlemekten, ara ara gülerek bir şeyler anlatırken

onu dinlemekten, avucunda tuttuğu deniz kabuklarıymış gibi sırlarını onunla paylaşmasından aldığı zevki düşündü. “Bilmiyorum Fred. Gerçekten kimsenin görmesini...”

“Şey, düşünüyordum da...” Fred yerinde hafifçe kımlıdandı. “Margery ve Sven’in biraz baş başa kalmalarını istediğini biliyorum... hele ki şu günlerde daha da fazla...”

Margery ve Sven’de bir haller vardı. Alice’in fark etmesi bir-iki haftayı almıştı ama küçük kulübe artık boğuk sevişme çığlıklarıyla dolmuyordu. Sven sabahları genellikle Alice kalkmadan gitmiş oluyordu, evde olduğu zamanlarda da espriler fısıldayıp Margery’ye yakınlık göstermiyor, sessizce oturarak arada bir manalı gözlerle Margery’ye bakıyordu. Margery’nin kafası başka yerlerde gibiydi. Yüzü beş karış, hareketleri tersti. Yine de önceki akşam Alice evlerinden gitmesini isteyip istemediğini sorduğunda Margery’nin yüzü yumuşamıştı. Sonra da beklediği gibi geçiştirircesine endişelenmemesini söylemek yerine daha beklenmedik bir cevap vermişti, *Hayır. Lütfen gitme*. Kavga mı etmişlerdi? Özel meselelerinden bahsederek arkadaşına ihanet edemezdi ama hiçbir şey anlayamıyordu.

“... o yüzden yemeği benimle yer misin diye soracaktım. Pişirme işini ben üstlenirim. Sonra da...”

Alice düşüncelerinden sıyrılıp tekrar önünde duran adama baktı.

“...sekiz buçuk gibi kulübede olursun.”

“Fred, olmaz.”

Fred söyleyeceklerinden vazgeçip sustu.

“Ben... İstemediğimden değil elbette. Sadece... bir gören olursa, şey, zaten işler yeterince karışık. Kasabalıların neler söylediğini biliyorsun.”

Fred bunu bekliyormuş gibiydi.

“Kütüphane için işleri daha da berbat etme riskini göze alamam. Ya da... kendim için. Belki olaylar biraz yatıştığı zaman.”

Bunları söylerken dahi olayların nasıl yatışacağını hiç bilemiyordu. Bu kasaba bir dedikoduyu parlatıp kehribarın içinde bir sinek gibi saklayabilirdi. Yüz yıl da geçse o dedikodu hâlâ ortada dolanıyor olurdu.

“Tabii” dedi Fred. “Teklifimin her zaman geçerli olduğunu bil yeter. Belki Margery’nin yemeklerinden sıkılırsın.”

Fred gülmek için kendini zorladı, ne yapacaklarını bilemez halde bir an yüz yüze durdular. Sonra Fred şapkasını kaldırıp Alice’i selamladı ve ıslak patikadan evine doğru yürümeye başladı. Alice durduğu yerden onu izledi, evin sıcaklığını, mavi kilimi, cilalı ahşap döşemelerin hoş kokusunu düşündü. İçini çekip atkısını burnunun üstüne doladıktan sonra Margery’nin evine gitmek üzere dağa tırmanmaya başladı.

Sven Margery’nin üzerine fazla gelinmesinden hoşlanan bir kadın olmadığını biliyordu. Ama o hafta üçüncü kez kendi evinde kalmasının daha iyi olacağını söylediğinde içindeki kötü hissi bastıramadı. Charley’in eyerini çözüşünü izlerken kollarını kavuşturdu, bir süre sakince izleyip kadını ölçüp biçtikten sonra haftalardır sormak istediği soruyu sordu.

“Yanlış bir şey mi yaptım Margery?”

“Ne?”

İşte yine yapıyordu. Konuşurken Sven’e bakmıyordu bile.

“Son birkaç haftadır beni görmek istemiyormuşsun gibi davranıyorsun.”

“Saçmalıyorsun.”

“Söylediğim hiçbir şey seni mutlu etmiyor. Yatağa gittiğimizde ipekböceği gibi sarınıp sarmalanıyorsun. Sana dokunmamı istemiyorsun...” Sven’in dili dolaştı, normalde hiç bocalamazdı. “Ayrıken bile birbirimize hiç soğuk davranmadık. On yılda hiç. Ben sadece... seni gücendirecek bir şey mi yaptım bilmek istiyorum.”

Margery’nin omuzları hafifçe aşağı sarktı. Atın altından uzandığı kolanı eyerin üstüne savurdu, kolanın tokası şakırdadı. Bunları öyle bıkkın bir tavırla yapıyordu ki Sven onu yaramaz çocuğuyla başa çıkmaya çalışan bir anneye benzetti. Margery kısa bir süre sessiz kaldıktan sonra konuştu. “Beni gücendirecek bir şey yapmadın Sven. Ben... sadece yorgunum.”

“Öyleyse neden sana sarılmamı dahi istemiyorsun?”

“Sürekli sarılmaktan hoşlanmıyorum.”

“Sen bundan hiç rahatsız olmazdın.”

Sven kendi sesindeki tonu beğenmeyerek Margery’nin elinden eyeri alıp eve götürdü. Margery Charley’i ahırdaki bölmesine saldı, battaniyesini örttü, ahırın kapısını sürgüleyip sessizce Sven’in peşinden gitti. Son günlerde her yeri kilitliyorlardı, gözleriyle sürekli olağandışı bir şeyler arıyor, vadide sıra dışı bir ses duyulacak mı diye dikkat kesiliyorlardı. Yoldan ayrılp eve uzanan patika onu uyarması için iplere bağlı çanlarla donatılmıştı, yatağın yanında iki tane dolu tüfek vardı.

Sven eyeri yerine koyup düşüncelere daldı. Sonra Margery’ye doğru bir adım atıp elini kaldırdı, yavaşça yanağına dokundu, bir barış teklifiydi bu. Margery başını kaldırmadı. Önceden olsaydı yüzünü avucuna bastırıp öperdi. Sven’in içine bir ağırlık çöktü.

“Birbirimize karşı hep dürüst olduk değil mi?”

“Sven...”

“Yaşam tarzına saygı duyuyorum. Bağlanmak istemene anlayış gösteriyorum. Bu konuyu uzun zamandır açmadım bile...”

Margery alnını ovuşturdu. “Şimdi bunları konuşmasak olmaz mı?”

“Demek istediğim... bu konuda anlaşmıştık. Artık beni istemediğine karar verirsen bana söyleyecektin.”

“Yine mi aynı konu?” Margery’nin sesi üzgün ve bitkin çıkıyordu. Başını çevirdi. “Sorun sen değilsin. Hiçbir yere gitmeni istemiyorum. Sadece... düşünmem gereken çok fazla şey var.”

“Hepimizin düşünmesi gereken çok fazla şey var.”

Margery başını iki yana salladı.

“Margery.”

Margery Charley kadar inatçı, öylece duruyor ve hiçbir şey söylemiyordu.

Sven Gustavsson huysuz bir adam değildi ama gururluydu ve sınırları vardı. “Bu şekilde devam edemem. Seni daha fazla rahatsız etmeyeceğim.” Sven dönüp giderken Margery başını kaldırdı. “Tekrar görüşmeye hazır olduğunda beni nerede bulacağını biliyorsun.” Dağdan aşağı inmeye koyulurken bir elini havaya kaldırdı. Arkasına dönüp bakmadı.

Cuma günü William’ın doğum günü olduğu için Sophia izinliydi, onarılacak kitap da bulunmadığından (muhtemelen Alice kütüphanede fazladan zaman geçirdiği için) Margery kardeşiyle kalması konusunda Sophia’ya ısrar etmişti. Alacakaranlık çökerken Alice Split Creek’e doğru yol alıyordu, yanan ışığı görünce Sophia da izinli olduğuna göre kütüphanecilerden hangisinin hâlâ içeride olduğunu merak etti. Beth her zaman işini çabucak bi-

tirir, kitaplarını bırakıp evine, çiftliğe dönmek için fırlar giderdi (eğer yeterince hızlı dönmezse ona ayrılan yemeği kardeşleri yiyordu). Kathleen de çocuklar yatmadan yetişebilmek için bir an önce eve gitmeye can atardı. Sadece Alice ve Izzy'nin atları Fred'in ahırında dururdu ve Izzy de bir daha dönmeyecek gibi görünüyordu.

Alice Spirit'in eyerini çözüp bir an ahırın sıcaklığında bekledi, sonra kısırağın hoş kokulu kulaklarını öpüp yüzünü o sıcacık boynuna bastırdı, kısırak yumuşak ve meraklı burnuyla ceplerini yoklayınca ona verecek bir şeyler buldu. Atı artık çok seviyordu, karakterini ve iyi yönlerini tıpkı kendininkileri bildiği kadar iyi biliyordu. Küçük atla arkadaşlığının hayatındaki en sürekli ilişki olduğunu fark etti. Kısırağın bir sıkıntısı olmadığından emin olunca kütüphanenin arka kapısına gitti, ahşabın kâğıt kaplı olmayan deliklerinden hâlâ içeriden sızan ışı-ğı görebiliyordu.

“Marge?” diye seslendi.

“Epey oyalandın.”

Alice Fred'i görünce gözlerini kırıştırdı, Fred odanın ortasında küçük bir masanın başında oturuyordu, temiz bir gömlek ve blucin giymişti.

“Benimle dışarıda görünmek istememeni anlıyorum. Ama yine de birlikte yemek yiyebiliriz diye düşündüm.”

Alice kapıyı arkasından kapattı, ortasına küçük bir vazo içinde baharın müjdesi olan öksürükotu yerleştirilerek özenle hazırlanmış masaya, masanın etrafındaki iki sandalyeye baktı, yakındaki masalara konmuş gaz lam-balarının ışığı etraftaki kitapların sırtlarına gölgeler düşürüyordu.

Fred Alice'in şaşkın sessizliğini mahcubiyet olarak algıladı. “Sadece siyah fasulyeli domuz yahnisi. Pek iddialı

bir şey yapmadım, ne zaman geleceğini bilmiyordum da. Yeşil fasulyeler biraz soğumuş olabilir. Atımla bu kadar çok ilgileneceğini düşünmemiştim.” Ağır demir tencerenin kapağını kaldırıncaya birden kısık ateşte pişirilmiş etin kokusu doldu. Masada, Alice’in oturacağı yerin hemen yanında ayrıca mısır ekmeği dolu bir tava ve bir kâse taze fasulye vardı.

Midesi birden gürültüyle guruldayınca Alice kızarmaya çalışarak elini karnına bastırdı.

“Eh, birinin hoşuna gitmiş” dedi Fred sakince. Kalkıp Alice’in oturması için sandalyeyi çekti.

Alice şapkasını kenardaki masaya koyup atkısını çözdü. “Fred, ben...”

“Biliyorum. Ama seninle olmak hoşuma gidiyor Alice. Buralarda yaşayan bir erkek olarak senin gibi birini ağırlama fırsatı da pek çıkmıyor.” Eğilip Alice’e bir kadeh şarap doldurdu. “O yüzden benimle yemek yersen... çok memnun olurum.”

Alice itiraz edecek olduysa da tam olarak neye itiraz edeceğini bilemediğinden sustu. Başını kaldırdığında Fred ona bakıyor, tepkisini bekliyordu. “Her şey harika görünüyor” dedi Alice.

O zaman Fred rahat bir nefes aldı, sanki o ana kadar Alice’in kaçıp gideceğini sanıyordu. Yemek servisi yaparken gülümsedi, bu öyle büyük, öyle memnuniyet dolu bir gülümseme idi ki Alice de elinde olmadan gülümsedi.

Atlı Kütüphane varlığını sürdürdüğü aylar içinde pek çok şeyin sembolü, başka bir sürü şeyin de odağı olmuştu, bazıları için tartışmalı olan bu kuruluş var olduğu sürece kimi insanların içine rahatsızlık verecekti. Ama şimdi, martın buz gibi ve nemli bir akşamında pırıl pırıl ışıklar içinde küçük bir sığınağa dönüşmüştü. İki insan içeride

güven içinde, kısa bir süreliğine karmaşık geçmişlerinden ve yaşadıkları kasabanın bunaltıcı beklentilerinden kurtulup nefis yemeklerini yiyerek, gülerek, şiirden, hikâyelerden ve atlardan, yaptıkları hatalardan konuştular ve aralarında birbirlerine ekmek uzatırken ya da tabağa yemek doldururken ellerinin kazara sürtünmesinden öte bir temas olmasa da Alice kaybettiğinin farkına bile varmadığı küçük bir parçasını yeniden keşfetti: dağda at sürmek kadar okuduğu, gördüğü ve düşündüğü şeyler üzerine konuşmayı da seven cilveli genç kadını. Fred de bir kadının ilgisini çekmenin, şakalarına gülünmesinin ve ara sıra kendi düşündüklerinden farklı fikirlerin öne sürülmesinin keyfini çıkardı. Zaman akıp gitti, ikisi de akşamı karınları tok ve mutlu bitirdiler, üstlerinde bir başkasının sizi tamamıyla anladığını ve gerçekten de en iyi yönlerinizi gördüğünü bilmekten gelen o neşe vardı.

Fred evine geri götürmek üzere masayı son basamak-tan da indirdi, sonra dönüp kapıyı iki kez kilitledi. Alice yanında durmuş atkısını boynuna doluyordu, karnını iyice doyurmuştu ve dudaklarında bir gülümseme vardı. Kütüphane binası görülmelerini engelliyordu, birden aralarında sadece birkaç santimlik mesafe kaldığını fark ettiler.

“Seni dağa bırakmamı istemediğinden emin misin? Hava soğuk, karanlık da, yol da hayli uzun.”

Alice başını iki yana salladı. “Bu akşam bana beş dakikalık bir yolmuş gibi gelecek.”

Fred loş ışıktaki gözlerini Alice’in yüzünde gezdirdi. “Bugünlerde pek bir şeyden korkun yok, değil mi?”

“Hayır.”

“Margery’nin etkisi olmalı.”

İkisi de bir an düşüncelere dalarak birbirlerine gülüm-sediler. “Bekle.”

Fred koşar adımlarla evine gitti, bir dakika sonra bir tüfekle geri döndü, tüfeği Alice'e verdi. "Korkmuyor olabilirsin ama bunu alırsan içim rahat edecek. Yarın getirirsin."

Alice itiraz etmeden tüfeği aldı, iki insanın ayrılmaları gerektiğini bildiği, ama bunu istemediği ve ikisi de itiraf edemese de karşı tarafın da aynı hissi paylaştığına inandığı birkaç uzun dakika geçti.

"Eh" dedi Alice sonunda, "geç oluyor."

Fred başparmağını düşünceli bir şekilde masaya sürüttü, dudakları söyleyemediği kelimelerin üzerine kapandı.

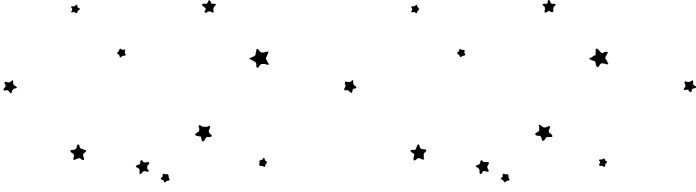
"Teşekkür ederim Fred. Buraya geldiğimden beri geçirdiğim en güzel akşamdı. Gerçekten minnettarım."

Bakışlırlarken gözleri karmakarışık duygularla doluydu. Normalde bir kalbi havalara uçuracak türden bir his, bazı şeylerin imkânsız olduğunu bilmenin getirdiği kalp kırıklığıyla birleşmişti.

Birden akşamın tüm büyüü dağılıverdi.

"Öyleyse iyi geceler Alice."

"İyi geceler Fred." Alice silahı omzuna atıp Fred zaten karmakarışık olan işleri daha da karıştıracak bir şey söylemeden yürümeye başladı.

16

Bu ülkenin sorunu da bu: her şey, hava, ne varsa olduğu yerde fazla uzun kalıyor. Aynı nehirlerimiz ve toprağımız gibi: donuk, yavaş, zorlu; insan yaşantısını da kendi acımasız ve karamsar suretinde yaratıp şekillendiriyor.

William Faulkner, *Döşegimde Ölüren*

Yağmur mart ayının sonlarında geldi, önce donmuş kaldırımları ve taşları paten pistine çevirdi, sonra tam bir acımasızlıkla daha alçak rakımlardaki karı ve buzu yok etti. Hava sıcaklığının biraz artması, sıcak günlerin gelecek oluşu da insanı pek mutlu etmiyordu. Çünkü yağmur durmak bilmiyordu. Beş gün yağan yağmur sonunda henüz bitirilmemiş yolları çamur deryasına döndürmüştü, bazı yerlerde üst katmanları tamamen alıp götürerek alttaki keskin kaya parçalarını ve dikkatsiz insanların içine düşebileceği delikleri ortaya çıkarmıştı. Başları bıkkınlıkla aşağı sarkmış, kuyrukları ıslanıp bacaklarına yapışmış atlar dışarıda bağlı bekliyor, otomobiller kaygan dağ yollarında uğultuyla ilerliyordu. Mağaza sahipleri yukarıda Tanrı bilir daha ne kadar su asılıdır diye düşünür-

ken hayvanlarına yem almaya gelen çiftçiler mırıltıyla konuşuyordu.

Margery sabah 5 dağıtımından döndüğünde iliklerine kadar ıslanmıştı, kütüphanecileri ellerini birleştirmiş, ayaklarını sallayarak Fred'le birlikte otururken buldu.

"Son kez bu kadar yağdığında Ohio taşmıştı" dedi Beth açık kapıdan dışarı bakarak, dışarıdan yoldan aşağı akan yüzey sularının çağltısı geliyordu. Sigarasından son bir nefes çekip çizmesinin altında ezdi.

"At sırtında gezilmeyecek kadar çok yağıyor, ona şüphe yok" dedi Margery. "Charley'i tekrar çıkarmayacağım."

Fred sabah ilk iş dışarı bakıp Alice'e bugün yola çıkmanın kötü bir fikir olduğunu söylemişti, normalde onu durduracak çok az şey olsa da Alice Fred'in dediklerini ciddiye almıştı. Fred kendi atlarını da yükseklerle çıkarmıştı, şimdi uzaktan ıslak, parlak bir yığın olarak görünüyorlardı.

"Onları ahıra koyacaktım ama" demişti Alice'e, Alice son iki atı götürmesine yardım ederken, "burada daha güvende olurlar." Fred küçükken babası bir defasında ahırdaki bütün kısrak ve taylarını kaybetmişti. Aile uykudayken nehir taşmıştı, uyandıklarında ahır neredeyse tamamen sular altında kalmıştı. Babası olanları anlatırken ağlamıştı, Fred babasının ağladığını bir tek o zaman görmüştü.

Alice'e geçen yılki büyü sel felaketinden bahsetti, su evleri olduğu gibi kaldırıp götürmüş, pek çok insan ölmüştü, sular çekildiğinde de bir ağacın sekiz metre yükseklikteki dallarına takılmış bir inek bulmuşlardı, kimse onu oradan indirmenin bir yolunu bulamadığı için acı çekmesin diye hayvanı vurmamak zorunda kalmışlardı.

Dördü bir saat kütüphanede oturdular, kimsenin içinden gitmek gelmiyordu ama orada yapacak bir şeyleri de yoktu. Çocukken yaptıkları yaramazlıklardan, hayvan ye-

mindeki indirimlerden, aralarından üçünün tanıdığı bir adamın düşmüş dışının aralığında ıslık çalıp aynı anda sesiyle eşlik ederek tek kişilik bir orkestra oluşturabildiğinden bahsettiler. Şimdi Izzy olsa onlara bir-iki şarkı söyleyeceğinden. Ama yağmur hızlanırken sohbet de eriyip gitti, içlerinde kötü bir hisle kapıya bakıp durmaya başladılar.

“Ne düşünüyorsun Fred?” dedi Margery sessizliği bozarak.

“Hiç hoşuma gitmedi.”

“Benim de.”

O anda atların nal seslerini duydular. Fred kapıya koştu, kendi atlarından birinin kaçmış olmasından korkmuştu. Ama gelen postacıydı, şapkasının siperinden sular akıyordu.

“Nehir hızla yükseliyor. Dere yataklarındaki insanları uyarmamız gerek ama şerifin ofisinde kimse yok.”

Margery Beth ve Alice’e döndü.

“Ben yularları getiririm.”

Izzy düşüncelerine o kadar dalmıştı ki annesinin kucağındaki nakışı alıp yüksek sesle söylendiğini fark etmedi bile. “Ah Izzy. Bu ipliklerin hepsini sökmem gerekecek. Örnekle alakası bile yok. Ne yapıyorsun sen?”

Bayan Brady kucağına *Woman’s Home Companion*’ın bir sayısını çekip sayfaları karıştırmaya başladı, sonunda aradığı örneği buldu. “Kesinlikle alakası yok. Zincir dikiş yapman gereken yerde iğne ardı yapmışsın.”

Izzy kendini zorlayarak örneğe baktı. “Nakış işlemekten nefret ediyorum.”

“Eskiden severdin. Son günlerde neyin var bilmiyorum.” Izzy cevap vermeyince Bayan Brady yakınmaya devam etti. “Hiç bu kadar akıllı havada bir kız görmemiştim.”

“Neyim olduğunu bal gibi biliyorsun. Sıkılıyorum, bu-
raya tıkıldım, senin ve babamın Geoffrey Van Cleve gibi
bir budalanın etkisinde kalmasına katlanamıyorum.”

“Ne biçim konuşuyorsun sen öyle? O zaman biraz yor-
gan kapla. Onu seviyordun. Yukarıdaki sandıkta çok gü-
zel bir kumaşım var...”

“Atımı özledim.”

“O senin atın değildi.” Bayan Brady susup bir an dü-
şündükten sonra tekrar konuşmaya başladı. “Ama ata
binmeye devam etmek istiyorsan belki de sana bir at sa-
tın alabiliriz.”

“Ne için? Olduğum yerde daireler çizmem için mi?
Aptal bir oyuncak bebek gibi at sırtında güzel görünmek
için mi? İşimi özledim anne, arkadaşlarımı özledim. Ha-
yatta ilk kez gerçek arkadaşlarım olmuştu. Kütüpha-
nede mutluydum. Bunun senin için hiçbir anlamı yok
mu?”

“Fazla abartmaya başladın.” Bayan Brady içini çeke-
rek kızının yanına oturdu. “Bak tatlım, şarkı söylemeyi ne
kadar sevdiğini biliyorum. Özel ders alman için babanla
konuşmama ne dersin? Belki Lexington’da sesini eğitmen
için sana yardım edebilecek birini buluruz. Belki baban
ne kadar güzel şarkı söylediğini duyarsa fikrini değiştirir.
Ah Tanrım, ama şu yağmurlar bitene kadar beklememiz
gerek. Hiç böyle bir şey gördün mü?”

Izzy cevap vermedi. Salon penceresinin önüne oturup
dışarıdaki bulanık görüntüyü izledi.

“Babana telefon açsam iyi olacak. Nehrin taşmasın-
dan endişeleniyorum. Louisville taşkınlarında sevdiğim
dostlarımı kaybettiğimden beri nehre aynı gözle bakamı-
yorum. Yaptığın son dikişi sökmeye ne dersin? Sonra da
birlikte tekrar başlarız.”

Bayan Brady koridorda gözden kayboldu, Izzy onun babasının ofisinin numarasını çevirdiğini ve mırıl mırıl bir şeyler konuştuğunu duyabiliyordu. Pencereden gri gökyüzüne baktı, parmağını camdaki küçük zikzak dereciklerin üzerinde gezdirdi, gözlerini kısarak artık görünmeyen ufka baktı.

“Baban hiçbir yere kımıldamamamızı söylüyor. Old Louisville’deki Carrie Anderson’ı arayıp ne olur ne olmaz diye ailesiyle birlikte bir-iki günlüğüne bizde kalmak isterler mi diye sorsak iyi olurmuş. Bir sürü küçük köpekleriyle onları nasıl ağırlayacağımızı Tanrı biliyor ya. Başa çıkabileceğimizi hiç... Izzy? Izzy?” Bayan Brady hızla dönüp boş salona bakındı. “Izzy? Yukarıda mısın?”

Koridordan ve hizmetçinin hamur açtığı mutfaktan geçti, hayrete düşmüştü, başını iki yana salladı. Sonra arka kapıyı gördü, içeri giren yağmur damlalarıyla döşeme ıslanmıştı. Kızının bacak desteği seramik zeminin üzerinde yatıyordu ve binici çizmeleri gitmişti.

Margery ve Beth anacaddede etrafa sular sıçratarak hızlı bir tırısı kalkmıştı. Henüz bitmeyen yoldan aşağı sular akıyor, atların ayakları suya gömülüyordu, evlerin olukları yağmurun ağırlığı altında şikâyet edercesine gurulduyordu. Başlarını öne eğmişler, yakalarını yukarı kaldırmışlardı, çimenliğe ulaştıklarında eşkine kalktılar, hayvanların toynakları çamurlu otlara gömülüyordu. Spring Creek’in aşağı kısmına vardıklarında iki yöne ayrılıp atlarından indiler, koşup ıslak yumruklarıyla evlerin kapılarına vurmaya başladılar.

“*Sular yükseliyor*” diye bağıryorlardı atlar dizginlerine asılırken. “*Tepelere çıkın.*”

Arkalarından bir hareketlilik başlıyor, kapı aralık-

larında ve pencerelerde yüzler beliriyor, ev sakinleri durumun ne kadar ciddi olduğunu anlamaya çalışıyordu. Dört yüz metre kadar ilerlediklerinde arkalarında bıraktıkları iki katlı evlerde oturanların bazıları mobilyaları üst kata çekmeye başlamıştı, diğerleri de korumaları gereken eşyaları arabalara ve kamyonetlere yüklüyorlardı. Açık kasalar brandayla örtülürken mızımızlanan küçük çocuklar gri yüzlü yetişkinlerin arasına sıkışlıyordu. Baileyville sakinleri durumu ciddiye almaları gerektiğini bilecek kadar sel felaketi yaşamıştı.

Margery Spring Creek'in son evinin kapısını da yumruklarken ıslak saçları yüzüne yapışmıştı. "*Bayan Cornish? Bayan Cornish?*"

Kapıda ıslak başörtülü bir kadın belirdi, son derece endişeli bir hali vardı. "Ah, Tanrı'ya şükürler olsun. Margery tatlım, katırımı kurtaramıyorum." Peşinden gelmelerini işaret ederek dönüp koşmaya başladı.

Katır derenin kenarındaki otlakta çamura batmıştı. En kuru günlerde bile nemli olan alçak tepeler artık kopkoy çamurdan ibaretti, kahverengi-beyaz küçük bir katır göğsüne kadar çamura gömülmüş hiç kımıldamadan duruyordu, anlaşılan pes etmişti.

"Yerinden kımıldayamıyor. Lütfen ona yardım edin."

Margery katırın yularına asıldı. Bu işe yaramayınca ön bacaklarından birine yapışıp çekmeye başladı. Katır burununu havaya kaldırdı ama başka hiçbir yeri kımıldamadı.

"Gördün mü?" Bayan Cornish buruşuk ellerini ovuşturdu. "Çok kötü sıkıştı."

Beth katırın diğer tarafına koşup elinden ne geliyorsa yaptı, katırın sağrısına şaplak attı, bağırdı, omzuyla itmeye çalıştı ama hiçbirisi işe yaramadı. Margery geri çekilip Beth'e bir göz attı, Beth başını hafifçe iki yana salladı.

Tekrar omzuyla itmeyi denedi ama katırın ileri geri oynayan kulakları dışında tek bir uzvu bile kıpırdamadı. Margery durup düşündü.

“Onu bırakmam.”

“Onu bırakmayacağız Bayan Cornish. Araba koşumları var değil mi? Biraz da ip lazım. Beth? Beth? Buraya gel. Bayan Cornish Charley’i benim için tutar mısınız?”

Yağmur bardaktan boşanırcasına yağarken iki genç kadın koşarak koşumları almaya gittiler, sonra çamura bata çıka katıra yanaştılar. Su geldiklerinden bu yana yükselmmişti, giderek çimenlik tepelere doğru tırmanıyordu. Aylarca güneşin altında hoş sesler çıkararak sakın sakın akan dere şimdi acıması olmayan geniş, sarı bir sele dönüşmüştü. Margery koşumu katırın kafasından geçirip kolanlarını bağladı, parmakları ıslak kayışların üzerinde kayıyordu. Yağmurun sesi kulaklarında gürlediğinden bağırarak konuşup parmaklarıyla işaret etmek zorundaydılar ama aylarca birlikte çalışmış olmak iletişim kurmalarını kolaylaştırıyordu. Beth de katırın diğer tarafında aynı şeyi yaptıktan sonra ikisi de bağardı: “Tamam!” Uzun kayışları hayvanın boyunduruğuna taktılar, sonra da ipi omzundaki kancadan geçirdiler.

Her katır eyer kolanına bağlı, bacaklarının arasından uzanan bir kayışa katlanamazdı ama Charley zekiydi, sadece bir kez yatıştırılması gerekti. Beth sıkışan katıra bağladıkları diğer uzun kayışı ahp Scooter’ın göğüslüğüne taktı, bir ağızdan atlarını yürümeye teşvik etmek için bağarmaya başladılar. “*Hadi! Hadi, Charley! Yürü, Scooter!*”

Hayvanlar kulaklarını oynatırken arkasında hiç alışık olmadığı bir ağırlık hisseden Charley’in gözleri kocaman açıldı. Beth Charley ve Scooter’ı yüreklendirirken Margery ipe asılarak küçük katıra cesaret vermek için bağı-

rıyordu, ne var ki işe yaramıyor, ileri doğru çekmeye çalışırken hayvanın başı sallanıyordu.

“İşte bu dostum, yapabilirsin.”

Bayan Cornish katırın diğer tarafına diz çöküp destek alabileceği bir şey olması için hayvanın göğsünün önündeki çamura iki geniş tahta yerleştirdi.

“Hadi çocuklar!”

Margery başını çevirince Charley ve Scooter'ın zorlandığını gördü, tökezleyerek önlerindeki zemine toynaklarını gömerlerken sağrıları harcadıkları eforla titriyordu, etraflarına çamurlar saçıyorlardı, Margery küçük katırın gerçekten çok kötü sıkıştığını anladı. Eğer Charley ve Scooter toynaklarının altındaki çamuru böyle attırmaya devam ederlerse yakında onlar da sıkışacaktı.

Beth Margery'ye baktı, o da anlamıştı. Yüzünü buruşturdu. “Onu bırakmamız gerek Marge. Sular gerçekten çok hızlı yükseliyor.”

Margery elini küçük katırın yanağına koydu. “Bırakamayız.”

Bir bağırta duyup döndüler. İki çiftçi arka taraftaki evlerden onlara doğru koşuyordu. Sağlam yapılı, orta yaşlı adamları Margery daha önce hububat dükkânında görmüştü, adamların üstünde iş tulumu ve yağmurluk vardı. Hiçbir şey söylemeden katırın yanına geçip Charley ve Scooter'la birlikte kayışlara asıldılar, çizmeleri toprağa gömülmüş, vücutları geriye bükülmüştü.

“Hadi, hadi çocuklar!”

Margery de onlara katıldı, başını öge eğip tüm gücüyle ipe asıldı. Bir santim. Bir santim daha. Korkunç bir şapırtı sesiyle küçük katırın bir bacağı serbest kaldı. Katır şaşkınlıkla kafasını kaldırdı, iki adam bir gayret yeniden asıldılar, harcadıkları eforla hırıltılı sesler çıkarırken

kasları dışarı fırlamıştı. Charley ve Scooter başlarını aşağı eğmiş çekmeye çalışıyorlardı, arka bacakları zorlanmaktan titriyordu, sonra bir anda katır çamurdan fırladı, yan tarafına yattı ve Charley ve Scooter durmaları gerektiğini anlayana kadar çimde bir metre kadar sürüklendi. Gözleri şaşkınlıktan kocaman açılmıştı, burun delikleri açılıp kapanarak ayağa fırlarken adamlar geri çekildiler.

Margery onlara teşekkür edecek zamanı zor buldu. Adamlar başlarıyla şöyle bir selam verip ıslak şapka siperlerine dokunduktan sonra eşyalarını kurtarmak için suların içinden kendi evlerine doğru koştular. Margery bir anlığına birlikte büyüdüğü insanlara karşı saf bir sevgi duydu, kimsenin –bir katırın bile– tek başına acı çekmesine izin vermemişlerdi.

Buruşuk ellerini katırın çamura bulanmış bacaklarında gezdiren Bayan Cornish’e, “Durumu iyi mi?” diye bağırdı.

“İyi” diye cevap verdi kadın.

“Yüksek bir yere çıkmanız gerek.”

“Bundan sonrasını ben hallederim kızlar. Siz gidin!”

Margery karnında daha önceden hiç bilmediği bir kasin verdiği acıyla yüzünü buruşturdu. Bir an olduğu yerde kaldı, sonra iki büklüm Charley’e doğru yürüdü, Beth artık ihtiyaç duyulmayan kayışları çıkarıyordu.

“Şimdi nereye gidiyoruz?” diye bağırdı Beth Scooter’ın sırtına binerek, Charley’e tekrar binebilmek için harcadığı efordan nefesi kesilen Margery ise bir dakika öne bükülüp soluklandıktan sonra cevap verebildi.

“Sophia” dedi birden. “Gidip Sophia’ya bakacağım. Sel buraya kadar ulaştıysa Sophia ve William’ın evine de ulaşır. Sen derenin karşısındaki evlere git.”

Beth başını salladıktan sonra atını çevirip gitti.

Kathleen ve Alice kitapları el arabasına doldurup üstlerine çuval bezi örttüler, Fred de arabayı suya batmış patikadan evine doğru itmeye başladı. Yalnızca bir tane el arabaları vardı ve kadınlar onu ellerinden geldiğince hızlı dolduruyorlardı, kitapları çuvalların içinde arka kapıdan çıkarıyor, dört heybeye sığdırabildikleri kadar kitapla birlikte Fred'in peşinden gidiyorlardı, ağırlığın altında bacakları eğilirken yüzlerine vuran yağmur yüzünden başlarını öne eğiyorlardı. Son bir saat içinde kütüphanedeki kitapların üçte birini taşımışlardı ama o zamandan beri sular ikinci basamağa kadar yükselmişti, Alice bina sular altında kalmadan önce kitapların hepsini kurtarmayacaklarından korkuyordu.

"İyi misin?" dedi Fred patikadan geri dönerken yanından geçtiği Alice'e. Üstünde bir yağmurluk vardı, şapkasının yan tarafından su akıyordu.

"Bence Kathleen'in gitmesi gerek. Çocuklarından ayrı kalmamalı."

Fred başını kaldırıp gökyüzüne, sonra da dağların bulanık bir griliğin içinde görünmez olduğu yola baktı. "Ona gitmesini söyle."

"Peki siz ne yapacaksınız?" dedi Kathleen dakikalar sonra. "Bu kadar kitabı ikiniz taşıyamazsınız."

"Kurtarabildiğimiz kadarını kurtaracağız. Senin eve gitmen gerekiyor."

Kathleen tekrar kararsız kalınca Fred elini kadının koluna koydu. "Onlar sadece kitap Kathleen."

Kathleen bu kez itiraz etmedi. Sadece başını salladı, Garrett'in atına bindi ve dönüp arkasından sular sıçratarak eşkin adım yola düştü.

Kuru kulübede bir dakikalığına dinlenirken Kathleen'in gidişini izlediler, göğüsleri efordan hızla inip kalkıyordu.

Yağmurluklarından damlayan sular ahşap döşemelerde gölcükler oluşturunuyordu.

“İyi olduğundan emin misin Alice? Bu ağır bir iş.”

“Göründüğümden daha güçlüyümdür.”

“Orası kesin.”

Birbirlerine hafifçe gülümsediler. Fred neredeyse hiç düşünmeden elini kaldırıp Alice’in gözünün altındaki bir yağmur damlasını başparmağıyla yavaşça sildi. Fred’in tenini kendi teninde hissetmenin ve açık gri gözlerindeki anlamlı bakışın verdiği ani şokla Alice bir an kaskatı kesildi. İçinde adamın parmağını ağzına alıp ısırarak gibi tuhaf bir istek uyanmıştı. Gözleri birbirine kenetlendi, Alice ciğerlerinin boşaldığını hissetti, Fred aklından geçenleri okuyabilirmiş gibi yüzü kıpkırmızı oldu.

“Yardım edebilir miyim?”

Kapıda Izzy belirince hemen ayrıldılar, annesinin arabası parmaklığın arkasına gelişigüzel park edilmişti, elinde binici çizmeleri vardı. Teneke çatıya vuran yağmurun gürültüsü yüzünden geldiğini duymamışlardı.

“Izzy!” Alice’in sesi utandığını ele verecek kadar tiz ve endişeli çıkmıştı. Hiç düşünmeden atılıp Izzy’yi kucakladı. “Ah, seni öyle özledik ki! Bak Fred, Izzy geldi!”

“Yardım edebileceğim bir şey var mı diye bakmaya geldim” dedi Izzy kızarak.

“Bu... bu harika.” Fred bir şey söyleyecekken aşağı baktı ve Izzy’nin bacak desteğini takmamış olduğunu fark etti. “Patikada yürüeyebilir misin?”

“Pek hızlı yürüyemem.”

“Tamam. Bir düşüneyim. Şurada duran şeyi kullanabiliyorsun ama, değil mi?” dedi şüphyle.

Izzy başını salladı. “Debriyaja sol ayağımla basamıyorum ama değneğimi kullanırsam sorun olmuyor.”

Fred'in kaşları bir anlığına havaya kalktı. "Margery ve Beth kasabanın güney tarafındaki evlere gittiler. Arabayı yukarı, mümkün olduğunca okulun yakınına çek ve derenin öteki kıyısındakilere yukarı çıkmalarını söyle. Ama köprüden git. O şeyi sakın sudan geçirmeye çalışma, tamam mı?"

Izzy ellerini kafasına siper ederek arabaya koştu, az önce gördüğü şeye bir anlam vermeye çalışarak koltuğa oturdu: Fred elini nazıkçe Alice'in yüzüne koymuştu, aralarındaki mesafe ancak santimetrelerle ölçülebilirdi. Birden okuldayken olduğu gibi kendini olan bitenlerden dışlanmış hissetti, ama bu düşüncüyü bir kenara itip Alice'in onu görünce ne kadar sevindiğini düşünmeye çalıştı. *Izzy seni o kadar özledik ki!*

Bir aydır ilk defa Izzy Brady kendini yine kendisi gibi hissediyordu. Koltuk değneğini debriyaja bastırıp arabayı geri vitesle aldıktan sonra dönüp kasabanın diğer ucuna doğru yola koyuldu, çenesi kararlılıkla öne doğru uzamıştı, yeniden vazife sahibi bir kadın olmuştu.

Vardıkları zaman Monarch Creek'te suyun yüksekliği otuz santimi bulmuştu bile. Burası bölgenin en alçak kesimiydi. Bu arazilerin çoğunlukla siyahlara bırakılmasının bir nedeni vardı, yeşillikti evet ama su baskınına uğramaya elverişliydi, yaz akşamları sivrisineklerden ve kum sineklerinden geçilmiyordu. Charley bardaktan boşanırcasına yağın yağmurun altında tepeden aşağı inerken Margery Sophia'yı zar zor seçebildi, kafasının üstünde ahşap bir kutuyla suyun içinde yürümeye çalışıyor, etekleri suda yüzüyordu. Onun ve William'ın eşyalarından oluşan bir yığın yukarıdaki ağaçlığa çıkan patikanın yamacında duruyordu. William endişeli bir yüzle evin kapısından dışarı bakıyordu, tahta koltuk değneğini kolunun altına sıkıştırmıştı.

“Ah, Tanrı’ya şükür!” diye bağırdı Sophia Margery yaklaşırken. “Eşyalarımızı kurtarmamız lazım.”

Margery katırın sırtından yere atlayıp suyun içinden eve doğru koştu. Sophia verandayla telgraf direğinin arasına bir ip germiştı, Margery dereyi geçmek için bu ipi kullandı. Su buz gibiydi, sadece dizlerine kadar gelmesine rağmen akıntı tehlikeli derecede güçlüydü. Sophia’nın el üstünde tuttuğu mobilyaları devrilmıştı, daha küçük eşyalar suyun üstünde yüzüyordu. Margery bir an afalladı: neyi kurtaracaktı? Duvardaki fotoğrafları, kitapları ve bibloları kaptı, hepsini paltosunun içine tıkıştırıp bir sehpaye uzandı, sehpayı kapıya sürükleyip dışarıdaki otların üstüne bıraktı. Karnı ağrıyordu, ağrı aşağıda, leğen kemiklerine yakın bir yerdeydi, acıyla yüzünü buruşturdu.

“Eşya kurtarmakla daha fazla uğraşamazsın” diye bağırdı Sophia’ya. “Sular çok hızlı yükseliyor.”

“Sahip olduğumuz her şey burada.” Sophia’nın sesi çaresizdi.

Margery dudağını ısırdı. “O zaman bir sefer daha.”

William kollarıyla duvarlara tutunarak su dolu odanın içinde geziniyor, önemli öteberiyi –bir tava, bir kesme tahtası, iki kâse gibi– devasa ellerinde topluyordu. “Yağmur dınecek gibi mi?” diye sordu, ama yüzünden cevabı zaten bildiği okunuyordu.

“Buradan çıkma vakti geldi William” dedi Margery.

“Dur birkaç şey daha alayım.”

Bir bacağı kesilmiş gururlu bir adama size yardımcı olamayacağını nasıl söylersiniz? Burada olmasının engel teşkil etmekle kalmayıp hepsinin hayatını tehlikeye attığını ona nasıl söylersiniz? Margery söyleyeceklerini yutup Sophia’nın nakış kutusuna uzandı, kutuyu koltuğunun altına sıkıştırıp suların içinden yürüyerek dışarı

çıktı, diğer eliyle verandadaki ahşap sandalyeyi aldı, harcadığı eforla hırıldayarak hepsini kuru toprağın üstüne çekti. Sonra bir yığın battaniyeyi kafasının üstünde dışarı taşıdı. Tanrı bilir bunları nasıl kurutacaklardı. Rahmin-den yükselen itirazları hissedince aşağıya baktı. Su şimdi kasıklarına kadar geliyor, uzun paltosu suda yüzüyordu. Son on dakikada on santim yükselmiş miydi yani?

“*Gitmek zorundayız!*” diye bağırdı Sophia başı önde içeri girerken. “*Zaman yok.*”

Sophia başını salladı, yüzü acı doluydu. Margery kıyafetlerini ağırlaştıran sudan Charley’in huzursuzca kıpırdandığı setin üzerine çıktı, Charley’in direğe takılı dizgini gerilmişti, buradan uzakta olmak istediği belliydi. Suyu sevmiyordu, hiçbir zaman sevmemişti, Margery bir dakika onu sakinleştirmeye çalıştı. “Biliyorum dostum. Çok iyi iş çıkarıyorsun.”

Sophia’nın son parça eşyasını da yığının üstüne yerleştirip yığını brandayla örttü, bunları tepeye taşımaya gücü yetecek miydi acaba? İçinin derinlerinde bir şey pırpır etti, Margey bir an irkildi ama sonra ne olduğunu anladı. Durup elini karnına koydu, aynı şeyi tekrar hissetti, içine tanımlayamadığı bir duygu akın etti.

“*Margery!*”

Birden ardına dönünce Sophia’nın William’ın koluna yapıştığını gördü. Su aniden yükselmişti ve artık Sophia beline kadar suyun içindeydi. Margery suyun siyaha döndüğünü gördü. “Ah Tanrım” diye mırıldandı. “*Dikkat edin!*”

Sophia ve William ihtiyatla suyun altında kalan basamaklardan iniyorlardı, ikisi de bir elleriyle ipe tutunmuştu, Sophia diğer eliyle sıkıca kardeşinin beline sarılmıştı. Mürekkep rengi sular havaya tuhaf bir enerji salarak hızla akıp gidiyordu. William’ın gözleri yerdeydi, sımsıkı

tuttuğu koltuk değneğiyle kabaran suların içinden ilerlemeye çalışıyordu.

Margery yarı koşup yarı tökezleyerek tepeden inmeye başladı, gözleri kendisine doğru gelmeye çalışan iki kardeşin üzerindeydi.

“Devam edin! Yapabilirsiniz!” diye bağırdı kayarak kenarda dururken. Sonra ip *çat!* diye koptu, Sophia ve William’ın ayakları yerden kesildi, ikisi de akıntıya kapıldı. Sophia çığlık atıyordu. Suya kapılıp kolları açık halde ileri savruldu ve bir an suyun içinde görünmez oldu, sonra tekrar yüzeye çıktı ve bir çalıya tutunmayı başardı, iki eliyle sıkıca dalları kavradı. Margery Sophia’nın yanına sıra koşuyordu, yüreği ağzına gelmişti. Kendini karın üstü yere atıp Sophia’nın ıslak bileğini kavradı. Sophia Margery’nin öteki elini tuttu, bir saniye sonra Margery onu kıyıya çekti. Sophia çamura batmış elleriyle dizlerinin üzerine çöktü, kıyafetleri kapkara ve ıslaktı, bitkinlikle nefes nefese kalmıştı.

“William!”

Margery Sophia’nın sesine dönüp bakınca William’ın yarı yarıya suya batmış olduğunu gördü, yüzü ipe ulaşmaya çalışırken harcadığı efordan buruşmuştu. Koltuk değneği ortada yoktu, sular belinin hizasındaydı.

“Akıntıyı geçemiyorum!” diye bağırdı.

“Yüzme biliyor mu?”

“Hayır!” diye feryat etti Sophia.

Margery Charley’e koştu, ıslak giysileri her adımını ağırlaştırıyordu. Şapkasını bir yerlerde kaybetmişti, sular saçını gözlerine düşürüyor, önünü görmek için sürekli saçlarını geriye itmesi gerekiyordu.

“Gel bakalım oğlum” diye mırıldandı Charley’in dizgini direktten çözerken. “Şimdi yardımına ihtiyacım var.”

Charley'i suyun kıyısından derinlere çekti, boştaki kolunu dengesini korumak için yana açmıştı, çizmeleriyle bastığı yerleri kolağan ediyordu. Charley önce inat etti, kulakları geriye yatmış, gözlerinin akı ortaya çıkmıştı ama Margery'nin yüreklendirmeleriyle ihtiyatlı bir adım attı, sonra bir tane daha, Margery'nin sesini duydukça koca kulakları ileri geri oynuyordu, sular sıçratarak akıntı boyunca Margery'nin yanında ilerledi. Yanına vardıklarında William zorlukla nefes alarak iki eliyle ipe tutunmaya çalışıyordu. Körlemesine Margery'ye tutunmaya çalıştı, yüzü panik içindeydi, Margery suyun sesini bastırmaya çalışarak bağırdı. *"Katırın boynuna tutun William, tamam mı? Kollarını onun boynuna dola."*

William katıra tutundu, iri bedenini Charley'in gövdesine bastırırken harcadığı efordan inliyordu, Margery ikisini sel sularının içinde kıyıya doğru çevirdi, katır her adımda inat ediyordu. Siyah sular şimdi göğsüne geliyordu ve Charley korkmuştu, burnunu havaya dikerek sıçramaya çahşıyordu. Büyük bir dalga daha üstlerine akın etti, her tarafından sular akarken Margery Charley'in ayaklarının yerden kesildiğini hissederek dehşete kapıldı, sanki toprak altlarından sonsuza dek kayıp gitmişti ama tam akıntıyla sürüklenip gideceklerini düşünürken ayaklarının yeniden toprağa bastığını hissetti, Charley'in de bastığını biliyordu ve katırın ihtiyatla bir adım attığını fark etti.

"İyi misin William?"

"İyiyim."

"Charley, aferin sana. Gel oğlum."

Zaman yavaşladı. Santim santim ilerliyor gibiydiler. Suyun altında ne olduğuna dair Margery'nin hiçbir fikri yoktu. İçinde düzgünce katlanmış kıyafetler olan ahşap bir çekmece yanlarından sürüklenip geçti, sonra bir çek-

mece daha, sonra küçük, ölü bir köpeğin bedeni. Bunları beyninin çok uzaktaki bir kısmıyla fark etmişti. Siyah su şimdi yaşayan, nefes alan bir şeye dönüşmüştü. Paltosundan yakalayıp çekiyor, ilerlemesine engel oluyor, boyun eğmesini talep ediyordu. Amansız ve sağır ediciydi, korku boğazında kan tadı gibi yükseldi. Margery şimdi soğuktan mosmor olmuştu, Charley'in kestane rengi boynuna yaslanmıştı, kafası William'ın geniş kollarına çarpıyordu, bilincinde tek bir şey vardı.

Beni eve götür, oğlum, lütfen.

Bir adım.

İki.

"İyi misin Margery?"

William'ın koca eliyle kolundan tuttuğunu hissetti, bunu kendini mi yoksa Margery'yi mi güvende tutmak için yaptığını anlayamadı. Dünyada sadece o, William ve katır kalmıştı sanki, suyun kükremeleri kulaklarında yankılanıyor, William sözlerini seçemediği bir dua mırıldanıyor, Charley bütün cesaretiyle akıntıya karşı koyuyordu. Birden yanlarından bir kütük geçti, çok büyük ve çok hızlıydı. Margery'nin su ve kum dolan gözleri yanıyordu. Sophia'nın üçünü birden çekebilirmiş gibi kıydan elini uzattığını belli belirsiz fark etti. Sophia'nın sesine kıydan başka sesler de katıldı. Bir adam. Daha fazla adam. Gözlerine kaçan su yüzünden artık göremiyordu. Hiçbir şey düşünemiyordu, artık uyuşmuş olan parmakları Charley'in kısa yelesine dolanmıştı, diğer eliyle yuları tutuyordu. *Altı adım daha. Dört adım daha. Bir metre daha.*

Lütfen.

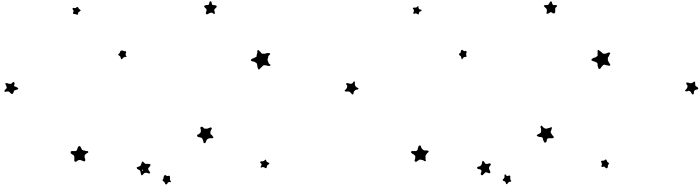
Lütfen.

Lütfen.

Sonra katır sıçrayıp kıyıya çıktı, Margery güçlü ellerin

uzandığını hissetti, onu omuzlarından, kollarından tutup çekiyorlardı, vücudu sudan çıkmış bir balık gibi ağırdı, William'ın titreyen sesini duyuyordu, "*Teşekkürler Tanrım. Teşekkürler!*" Margery sular üzerinden akıp giderken donmuş dudaklarının arasından sessizce aynı sözleri mırıldandı. Aralarında hâlâ Charley'in yelesinden kopan teller bulunan parmakları kendiliğinden karnına gitti.

Sonra her şey karardı.

Beth daha kızları görmeden önce suyun uğultusunu bastıran çocuksu ve ince seslerini duydu. Viran bir kulübenin önünde duruyorlardı, ayak bileklerine kadar suyun içindeydiler ve ona sesleniyorlardı, “*Bayan! Bayan!*” Beth kızların soyadını hatırlamaya çalışarak –McCarthy? McCallister?– atını suyun içine sürdü ama havanın tuhaf statik yükünden ve onları cezalandırırçasına yağan sağanak yağmurdan zaten ürkmüş olan Scooter taşmış derenin ortasına kadar geldikten sonra şaha kalktı, dönüp geri kaçarken Beth az kalsın düşüyordu. Dengesini yeniden sağladı ama at ilerlemek istemiyordu, burnundan soluyarak geri geri kaçınca Beth hayvanın korkudan kendini yaralayacağından endişelendi.

Küfrederek atından indi, dizginleri bir direğe fırlatıp suyun içinden kızlara doğru yürümeye başladı. Küçüktüler, en küçükleri en fazla iki yaşındaydı, ince pamuklu elbiseleri solgun tenlerine yapışmıştı. Beth yaklaşırken feryat etmeye başladılar, altı küçük kol ona doğru uzanıp sallanmaya başladı. Sular akın etmeden hemen önce kızlara ulaştı. Kapkara sular öyle hızlı hücum etmişti ki

suya kapılıp gitmesin diye bebeği belinden yakalamak zorunda kaldı. Şimdi yanlarındaydı, üç küçük çocuk pal-tosuna yapışarak iyice Beth'e sokuldu, Beth buradan na-sıl kurtulacaklarını düşünürken çocuklara yatıştırıcı bir şeyler söylüyordu.

Akıntının uğultusunu bastırmak için bağırarak “*Evde kimse var mı?*” diye sordu çocukların en büyüğüne. Çocuk başını iki yana salladı. *Eh, bu da bir şeydir* diye düşün-dü yatalak büyükanne görüntülerini zihninden atarak. Bebeği sıkıca göğsüne bastıran kırık kolu şimdiden çok kötü ağrıyordu. Scooter'ın karşı tarafta direğin etrafında döndüğünü görebiliyordu, dizginlerini koparıp kaçmaya hazırdı. Fred ona bu atı vermek istediğinde bir İngiliz atı melezi olması hoşuna gitmişti; hızlıydı, gösterişliydi ve hızlanması için fazla uğraşmak gerekmiyordu. Şimdiyse bezelye boyutlarındaki beynine ve korkaklığına lanet ediyordu. Bu üç bebeği atın yanına nasıl götürecekti? Su çizmelerinden içeri sızıp çoraplarını ıslatırken başını eğip aşağı baktı, şimdi morali iyice bozulmuştu.

“Bayan, burada kısılı mı kaldık?”

“Hayır, hiç de kalmadık.”

Sonra sesi duydu, bir araba yoldan ona doğru geliyordu. Bayan Brady miydi? Gözlerini kısarak görmeye çalıştı. Araba yavaşladı, şaşılacak şey ama içinden Izzy Brady indi, elini gözlerine siper ederek suyun karşısını görmeye çalışıyordu.

“Izzy? Sen misin? Yardım et bana!”

Derenin iki tarafından birbirlerine talimatlar yağdır-dılar ama gürültüden ne söyledikleri tam olarak duyul-muyordu. Sonunda Izzy bekle der gibi elini salladı, bü-yük, parlak arabayı vitesle takıp motor kükrerken yavaş yavaş onlara doğru ilerlemeye başladı.

Başını iki yana sallayarak arabayı sudan geçiremezsin ki dedi Beth kendi kendine. *Bu kızda hiç akıl yok mu?* Izzy tam ön tekerlekler tamamen suya gömülmek üzereyken arabayı durdurdu, sonra topallayarak koşup bagajı açtı ve ip çıkardı. Tekrar arabanın ön tarafına koşup ipin bir ucunu Beth'e fırlattı, bir, iki, derken üçüncüsünde Beth ipi yakalamayı başardı. Şimdi anlamıştı. İp verandanın direğine bağlanacak kadar uzundu. Beth ağırlığını direğe verip sağlam olduğunu görünce rahatladı.

"Kemerin" diye bağırdı Izzy eliyle işaret ederek. "*Kemerini ipe bağla.*" Izzy ipin diğer uzununu arabaya bağlarken elleri hızlı ve kararlıydı. Sonra ipe tutunarak onlara doğru ilerlemeye başladı, suyun içinde bacağıının sakatlığı belli olmuyordu. "İyi misin?" dedi yanlarına varıp kendini verandaya çekerken. Saçları dümdüz olmuştu ve açık renk, yumuşacık süveteri emdiği su yüzünden keçe palto-sunun altından sarkıyordu.

"Bebeği al" dedi Beth. O anda içinden Izzy'yi kucaklamak geçiyordu, kendisinden umulmayacak bu isteği harekete geçerek bastırdı. Izzy kucağına aldığı bebeğe bakıp sanki piknikteymişler gibi neşeyle gülümsedi. Sonra gülümsemeyi bırakmadan atkısını boynundan çözüp en büyük çocuğun beline doladıktan sonra ipe bağladı.

"Şimdi, Beth ve ben ipe tutunarak karşıya geçeceğiz, siz ikimizin ortasında, ipe bağlı olacaksınız. Anladınız mı?"

Çocukların en büyüğü gözlerini iri iri açarak başını iki yana salladı.

"Karşıya geçmemiz sadece bir dakikamızı alacak. Hem orası kuru, sonra da sizi annenize götürebiliriz. Hadi tatlım."

"Korkuyorum" dedi çocuk sessizce.

“Biliyorum ama yine de karşıya geçmek zorundayız.”

Çocuk suya bir göz attıktan sonra sanki kulübenin içinde kaybolmak istercesine bir adım geri gitti.

Beth ve Izzy bakiştılar. Su hızla yükseliyordu.

“Şarkı söylemeye ne dersin?” dedi Izzy. Çocukla aynı hızda olmak için yere diz çöktü. “Ben bir şeyden korktuğum zaman neşeli bir şarkı söylerim. O zaman kendimi daha iyi hissedirim. Hangi şarkıları biliyorsun?”

Çocuk titriyordu. Ama gözleri Izzy'deydi.

“Camptown Yarışları'na ne dersin?” O şarkıyı biliyorsun, değil mi Beth?”

“Aa, en sevdiğim şarkı” dedi Beth, bir gözü sudaydı.

“Tamam!”

“Camptown hanımları söyler bu şarkıyı

Duu da duu da

Beş mildir Camptown parkurunun uzunluğu

Hey duu da hey.”

Gülümseyerek şimdi kalçalarına kadar gelen suyun içine geri geri bir adım attı. Gözlerini çocuktan ayırmıyordu, eliyle onu çağırırken sesi hiçbir şey umurunda değilmişçesine gür ve neşeli çıkıyordu.

“Tüm gece koşacaklar

Tüm gün koşacaklar

Paramı kuyruğu kesik atın tekine yatırdım

Doruya da başkası oynamış.”

“İşte böyle tatlım, beni takip et. Şimdi sıkı tutun.”

Beth de arkalarından ilerlemeye başladı, ortanca çocuğu kucağına almıştı. Altlarındaki akıntının kuvvetini hissed-

biliyor, sudaki kimyasalların kokusunu alabiliyordu. Hayatta en son istediği şey bu suyun içine girmektir, o yüzden suya girmek istemeyen çocuğu suçlamıyordu. Çocuğu iyice kendine bastırır, kız sanki etrafında olan bitenden uzaklaşmak ister gibi başparmağını ağzına sokup gözlerini kapattı.

“Hadi Beth.” Önden Izzy’nin ısrarcı ve ahenkli sesi duyuldu. “Sen de söyle.”

“Ah uzun kuyruklu kısrak ve koca yağız at

Duu da duu da

Bir bataklıktan geçiyorlar

Hey duu da hey.”

İşte suyun içindeydiler, Beth’in sesi tiz çıkıyor, ilerlemesi için çocuğa cesaret verirken nefesi kesiliyordu. Küçük kız tereddüt içinde şarkı söylüyordu, ipi sımsıkı tutan ellerinin eklem yerleri bembeyaz olmuş, yüzü korkuyla çarpılmıştı, arada bir ayağı yerden kesilince bir çığlık koparıyordu. Izzy ikide bir arkasına bakarak Beth’i şarkı söylemeye ve yürümeye teşvik ediyordu.

Sular yükseliyor, akıntı hızlanıyordu. Beth Izzy’nin önden gelen sakin ve neşeli sesini duyabiliyordu. “Neredeyse gelmedik mi? İşte. *‘Tüm gece koşacaklar, tüm gün koşacaklar...’*”

Izzy birden şarkı söylemeyi kesince Beth kafasını kaldırdı. Arabanın az önce suya bu kadar gömülü olmadığına eminim diye düşündü. Sonra Izzy en büyük kızı belinden çekti, atkısının düğümünü çözmeye çalışırken parmakları birbirine dolanıyordu, Beth birden Izzy’nin şarkı söylemeyi neden kestiğini, neden paniğe kapıldığını anladı, Izzy kendi kemerini tutup çözmeye çalışırken kucağında ki çocuğu kıyıya fırlattı.

Acele et Beth! Çöz şunu!

Beth parmaklarını kontrol edemiyordu. İçini panik kaplamıştı. Izzy'nin ellerinin kemeri kavrayarak sudan çıkardığını hissetti, kemer belinde sıkılaştınca iyice telaşlandı –ve sonra, tam sular şiddetini artırırken kemeri açmayı başardı, kemer parmaklarının arasından kayıp gitti, Izzy ondan beklenmeyecek bir güçle Beth'i sürükledi, aniden bir gürültü duydular, büyük yeşil araba yarıya kadar suya gömülmüş, inanılmaz bir hızla nehirden aşağı sürükleniyordu, ipin bir ucu hâlâ arabaya bağlıydı.

Aceleyle ayağa kalkıp tepeye tırmandılar, çocukların ellerini sıkı sıkı tutuyorlardı, gözleri önlerinde olup bitenlere takılıp kalmıştı. İp gerilmişti, suya batıp çıkan araba kısa bir an olduğu yerde kaldı, sonra ağırlık ve fizik kuralları tarafından alt edilen ip bunca yüke dayanamayıp büyük bir gürültüyle koptu.

Bayan Brady'nin Detroit'ten getirilmiş, krem rengi deri koltuklu koyu yeşil Oldsmobile'ı karnını gösteren devasa bir fok balığı gibi zarıfçe ters döndü. Beşi üstlerinden sular damlayarak ve tir tir titreyerek izlerken yarı yarıya suya gömülmüş olan araba siyah suların içinde onlardan uzaklaştı, bir dönemeci dönerken krom çamurluğunun son parçası da gözden kayboldu.

Kimse bir şey söylemedi. Sonra bebek kollarını yukarı doğru kaldırdı, Izzy eğilip bebeği kucağına aldı. “Eh” dedi az sonra. “Herhalde bu yüzden önümüzdeki on yıl evden çıkmamı yasaklarlar.”

Duygusallık gösterilerinden pek hoşlanmayan Beth birden anlam veremediği bir dürtüyle Izzy'yi kendine çekip gürültülü bir şapırtıyla yanağından öptü, kasabaya geri dönmek için yürürlerken ikisinin de yüzü pembe pembeydi

ve küçük kızların anlam veremediği bir şekilde ara sıra ortada hiçbir şey yokken kahkahalara boğuluyorlardı.

İşte oldu!

Son kitaplar da Fred'in salonuna boşaltılmıştı. Fred ve Alice kapıyı kapatıp önce bir zamanlar derli toplu olan salonun içindeki devasa yığına, sonra da birbirlerine baktılar.

"Hepsini" dedi Alice hayretler içinde. "Hepsini kurtardık."

"Evet. Hemencecik işe dönebileceğiz."

Çaydanlığı sobanın üstüne koyduktan sonra kilere bir göz attı. Elini içeri uzatıp birkaç yumurtayla peynir çıkarıp tezgâhın üzerine koydu. "Artık biraz dinlensen iyi olur bence. Bir şeyler de yemelisin. Bugün kimse bulunduğu yerden pek uzaklaşamayacak."

"Sanırım dışarısı bu haldeyken geri dönmenin anlamı yok." Alice elini ıslak saçlarına sürdü.

Tehlikenin farkındaydılar ama o anda Alice hayatın normal düzenini bozarak hızla akıp giden suların gizli müttefiki olduğunu düşünmekten kendini alamadı. Kimse Fred'in evinde kaldığı için onu suçlayamazdı, değil mi? Kitapları taşımaya yardım etmişti sadece.

"Kuru bir gömlek giymek istersen merdivenlere asılı bir tane var."

Alice yukarı çıktı, ıslak kazağını çıkarıp bir havluyla kurulandıktan sonra gömleği giydi, ıslak teninde yumuşak pazen kumaşı hissederek düğmelerini ilikledi. Bir erkeğin –Fred'in– gömleğini giymek nefesini kesmişti. Fred parmağıyla tenine dokunduğunda hissettiklerini, içine işleyen anlamlı bakışlarını aklından çıkaramıyordu. Şimdi her hareket o dokunuşun yankılarıyla doluydu sanki, her gelişigüzel bakış ya da birbirlerine söyledikleri her şey yeni bir anlamla doluydu.

Yavaş yavaş merdivenden inip kitaplara doğru yürüdü, Fred'in teninin tenine dokunduğunu düşündüğü her sefer olduğu gibi içi yine sıcacık olmuştu. Fred'e bakmak için döndüğünde adamın onu seyrettiğini gördü.

"Bu gömlek sana benden daha çok yakışmış."

Alice kızardığını hissederek gözlerini kaçırdı.

"Al bakalım." Fred bir kupa sıcak kahveyi Alice'e uzattı, Alice kupayı iki eliyle kavrayıp ellerini ısıttı, odaklanacak başka bir şey bulduğuna sevinmişti.

Fred kitapların yerini değiştirdi, sonra ateşi canlandırmak için odun sepetine uzandı. Alice adamın çalışırken gerilen kol kaslarını, ateşi kontrol etmek için eğildiğinde belirginleşen güçlü bacaklarını izliyordu. Bu kasabada nasıl olur da kimse Frederick Guisler'ın hareketlerindeki akıcılığı, uzuvlarını kullandığındaki zarafeti, teninin altında belli olan kaslarını fark etmemiş olabilirdi?

Ruhunun titrek alevleri oynasın her yerimde

Kor ateşler yaksın bedenimi...

Fred doğrulup Alice'e döndü, Alice adamın izlendiğinin farkında olduğunu anladı, Alice'in hisleri bütün çıplaklığıyla yüzünden okunuyordu. Bugün, diye düşündü birden, kurallar devre dışıydı. Bir girdabın içinde, kendi köşelerine çekilmiş, sulardan, mutsuzluktan ve dünyanın acılarından uzaktaydılar. Alice mıknaatılanmış gibi Fred'e doğru bir adım attı, bakışlarını yere indirmeden kitapların üstünden aşp kupasını şömine rafına bıraktı, gözleri hâlâ Fred'in gözlerindeydi. Şimdi aralarında santimetreler vardı, vücutlarından çıkan sıcaklığı hissediyorlardı, gözleri birbirine kenetlendi. Alice konuşmak istedi ama ne söyleyeceğini bilemiyordu. Sadece Fred'in ona yeniden dokunmasını, dudaklarında ve parmak uçlarında tenini hissetmeyi istiyordu. Diğer herkesin sıradan

ve basit şeyler olarak bildiklerini öğrenmek istiyordu, karanlık odalarda fısıldanan sırları, kelimelerin ötesine taşan yakınlığı. Tüm benliğini bu istek sardı. Fred'in bakışları Alice'in gözlerinde gezindi, bakışları yumuşadı, nefesi hızlanıyordu, Alice onun da istediğini anladı. Bu sefer farklı olacağını hissetti. Fred elini tutunca Alice içinden sıcak ve istekli bir akımın geçtiğini hissetti, Fred tuttuğu elini kaldırıncaya nefesi kesildi.

Sonra Fred, "Daha ileri gitmeyeceğim Alice" dedi.

Alice onun ne demek istediğini ancak bir saniye sonra anladı, yaşadığı şok o kadar büyüktü ki başı döndü.

Çok düşüncesizsin Alice.

"Yanlış anlama ama..."

"Gitmem gerek." Alice döndü, kendini aşağılanmış hissediyordu. *Nasıl bu kadar aptal olabilirdi?* Gözlerinde biriken yaşlarla kitapların arasından geçerken takılıp düşecek gibi olunca yüksek sesle küfretti.

"Alice."

Paltosu neredeydi? Fred onu bir yere mi asmıştı? "Paltom. Paltom nerede?"

"Alice."

"Lütfen beni rahat bırak." Kolunda Fred'in elini hissetti, adamın elini itip kolunu yanmış gibi göğsüne doğru kaldırdı. *"Dokunma bana."*

"Gitme."

Alice utançla ağlamak üzere olduğunu fark etti. Kırışan yüzünü elinin arkasına sakladı.

"Alice. Lütfen. Beni dinle." Fred yutkunduydu, konuşmakta zorlanıyormuş gibi dudaklarını birbirine bastırdı. "Gitme. Bilseydin... seni ne kadar istediğimi bilseydin Alice, geceleri uyumadan bunu düşünüp aklımı yitirecek gibi olduğumu..." Sesi alçak, kesik kesik çıkıyordu. "Seni seviyorum.

Hem de seni ilk gördüğüm andan beri. Sen yanımda değilen boşuna yaşıyormuşum gibi geliyor bana. Burada olduğunda sanki... bütün dünya daha parlak renklere bürünüyor. Tenini hissetmek istiyorum. Gülümsediğini görmek, kendini rahat hissettiğin zamanlardaki o içten kahkahalarını duymak istiyorum... Seni mutlu etmek istiyorum. Her sabah senin yanında uyanmak ama... –bir an çok ileri gittiğini düşünmüş gibi yüzünü buruşturdu– sen *evlisin*. İyi bir adam olmak için elimden geleni yapıyorum. O yüzden bu durum çözülene kadar hiçbir şey yapamam. Sana dokunamam. İstedğim şekilde yapamam.” Titreyerek derin bir nefes aldı. “Sana verebileceğim tek şey... kelimeler Alice.”

Az önce içeri bir hortum dolmuş ve her şeyi baş aşağı çevirmişti. Şimdiyse her şey tekrar düzeliyor, minik toz zerrecikleri yere süzülürken parlıyordu.

Aradan sanki birkaç yıl geçti. Alice sesinin normale döndüğünden emin olana dek bekledi. “Kelimeler.”

Fred başını salladı.

Alice elinin tersiyle gözlerini silerken bunu düşünüyordu. Elini bir an göğsüne götürüp kalp atışlarının biraz yavaşlamasını bekledi, Fred bunu görünce Alice’e acı verdiğini düşünmüş gibi yüzünü buruşturdu.

“Sanırım biraz daha kalabilirim” dedi Alice.

“Kahve” dedi Fred az sonra kupayı Alice’e uzatarak. Parmaklarının Alice’inkilere dokunmamasına özen gösteriyordu.

“Teşekkür ederim.”

Bir an göz göze geldiler. Alice içini çekti, başka bir şey söylemeden devrilen kitapları toplamaya başladılar.

Yağmur dinmişti. Bay ve Bayan Brady kızlarını Bay Brady’nin büyük Ford’una bindirmişler, hiç itiraz etme-

den diğer yolcuları, en azından bu gecelik misafir edecekleri küçük kızları da kabul etmişlerdi. Bay Brady çocukların anlattıklarını dinledi, ipi, Bayan Brady'nin arabasına olanları, arabanın kaybını sindirmeye çalışırken hiçbir şey söylemedi, karısı sessizce yaklaşıp kızını sımsıkı kucakladı, birkaç dakika boyunca da bırakmadı, gözleri yaşlarla dolmuştu. Arabanın kapılarını hiç konuşmadan açıp eve doğru yola koyuldular, Beth de kendi evine çıkan ıslak patikadan yürümeye başlamıştı, araba gözden kaybolana kadar elini havada tuttu.

Margery uyandığında Sven'in sıcak elini kendi elinde hissetti. Hiç düşünmeden elini daha sıkı kavradı, sonra bilinci yerine geldikçe bunu yapmama nedenlerini tek tek hatırladı. Battaniyelerin ve yorganların altına gömülüydü, o kadar ağırdılar ki onu yerine mıhlamışlardı. Ayak parmaklarını şüpheyile tek tek oynatıp vücudunun kendisine itaat ettiğini anlayınca rahatladı.

Gözlerini açtı, biraz kırpıştırdıktan sonra karanlığın içinde yatağın yanındaki gaz lambasını gördü. Sven'in bakışları Margery'ye kaydı, göz göze geldiler, artık Margery'nin düşünceleri bir düzene girmişti. Konuşmaya başladığında sesi boğuk çıkıyordu.

"Ne zamandır baygınlım?"

"Altı saati biraz geçti."

Margery bunu biraz düşündü.

"Sophia ve William iyi mi?"

"Aşağıdalar. Sophia yiyecek bir şeyler ayarlıyor."

"Peki kızlar?"

"Hepsi güvende. Baileyville'de dört ev sulara kapılmış, Hoffman'ın hemen aşağısındaki evlerin hepsi yıkılmış, şafağa kadar başka evlerin de suya kapılacağını düşü-

nüyorum. Sular hâlâ yüksek ama bir-iki saattir yağmur yağmadığı için artık bittiğini umabiliriz.”

Sven konuşurken Margery onu sürüklemeye çalışan nehrin gücünü hatırladı ve elinde olmadan ürperdi.

“Charley?”

“Gayet iyi. Tımarını yapıp cesaretinden dolayı bir kova havuç ve elmayla ödüllendirdim. O da karşılığında beni tekmelemeye çalıştı.”

Margery hafifçe gülümsedi. “Böyle bir katır görmedim Sven. Onu epey zorladım.”

“Senin pek çok insana yardım ettiğini söylüyorlar.”

“Kim olsa yapardı.”

“Ama yapmadılar.”

Margery bitkin halde kımıldamadan yattı, örtülerin ağırlığına ve uyku getiren sıcaklığına teslim oldu. Örtülerin altında eli karnındaki şişkinliğe kaydı, az sonra aynı hareketi bir daha hissedince rahatladı.

“Ee” dedi Sven. “Bana söyleyecek miydin?”

Margery Sven’in sevgi dolu ama ciddi yüzüne baktı.

“Seni yatağa yatırmak için soymam gerekti. Sonunda haftalardır beni neden kendinden uzaklaştırdığını anladım.”

“Özür dilerim Sven. Ben... ne yapacağımı bilemedim.” Margery ansızın gözlerine dolan gözyaşlarını uzaklaştırmak için gözlerini kırptırdı. “Galiba korktum. Biliyorsun çocuk sahibi olmayı hiçbir zaman istemedim. Benden iyi bir anne olmaz ki...” Burnunu çekti. “Köpeğimi bile koruyamadım, öyle değil mi?”

“Marge...”

Margery gözlerini kuruladı. “Sanırım görmezden gelirsem... yaşımı falan da düşünürsek... belki ondan kurtulurum diye düşündüm...” Bir çiftçinin kedi yavrusu boğduğunu bile izlemeye dayanamayan Sven irkildi. “...ama...”

“Ama?”

Margery bir süre sustu. Sonra fısıltıyla konuşmaya başladı: “Onu hissedebiliyorum. Bana bir şeyler söylüyor. Bunu suyun içindeyken fark ettim. Yapacak bir şey yok. Kızım çoktan burada. Burada olmak istiyor.”

“Kız mı?”

“Bunu biliyorum.”

Sven gülümseyerek başını iki yana salladı. Başparmağıyla Margery’nin hâlâ kapkara olan elini okşadı. Sonra kafasının arkasını ovuşturdu. “Öyleyse bir bebeğimiz olacak.”

“Sanırım.”

İkisi de yarı karanlıkta oturup birden karşılarında beliren bu yeni geleceği düşündüler. Aşağıdan gelen konuşma seslerini, tabak çanak şangırtılarını duyabiliyorlardı.

“Sven.”

Sven tekrar Margery’ye baktı.

“Sence... tüm bu seller, ağır şeyleri itip çekmem, kimyasallı sular bebeğe zarar vermiş midir? Ağrım vardı. Ve dehşet üşümüştüm. Hâlâ tam olarak kendimde değilim.”

“Hâlâ ağrın var mı?”

“Şeyden beri ağrıyorum... unuttum.”

Sven cevap vermeden önce dikkatle düşündü. “Yapabileceğimiz bir şey yok Marge.” Parmaklarını parmaklarına doladı. “Ama o senin bir parçan. Ve Margery O’Hare’in bir parçası olduğuna göre eminim çok dayanıklıdır. Eğer bu fırtınayı atlatacak bir bebek varsa o da senin bebeğindir.”

“Bizim bebeğimiz” diye düzeltti Margery. Sven’in elini tutup örtülerin altına soktu, Sven sıcak avucunu Margery’nin karnına yerleştirdi, bu esnada gözlerini Margery’nin gözlerinden hiç ayırmamıştı. Margery bir dakika kadar hiç kımıldamadan yattı, Sven’in dokunuşundaki huzurun keyfini çıkardı, sonra bebek yeniden

belli belirsiz kıvıldadı, ikisinin gözleri de kocaman açıldı, Sven az önce hissettiğini doğrulamasını istermiş gibi baktı Margery'ye.

Margery başını salladı.

Ve duygusal biri olarak tanınmayan Sven Gustavsson boştaki eliyle yüzünü kapatıp Margery gözyaşlarını görmesin diye başını çevirmek zorunda kaldı.

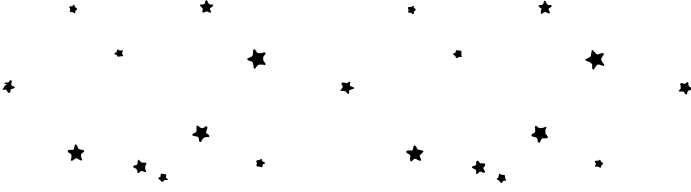
Brady'ler sert sözler etmeye alışkın değillerdi, kafaca çok uyuşan bir çift oldukları söylenemese de ikisi de evde çatışma yaratmak istemezdi ve birbirlerine öyle saygı duyarlardı ki çok nadiren kavga ederlerdi, neredeyse otuz yıl birlikte yaşadktan sonra kavgadan kaçınmak için birbirlerinin cevaplarını gözetmeyi öğrenmişlerdi.

O yüzden selden bir sonraki akşam Brady'lerin evinden adeta bir sismik şok dalgası geçti. Bayan Brady misafir odasındaki üç çocuğu yedirip içirdikten sonra Izzy'yi yatağa gönderip tüm hizmetçilerin odalarına çekilmesine bekledi, sonra itiraz kabul etmediğini açıkça belli eden bir ses tonuyla kızının Atlı Kütüphane'ye geri dönmek istediğini söyledi. Bay Brady duyduklarından emin olmak için iki kez tekrar ettirdikten sonra alışılmadık derecede aksi bir cevap verdi –kaybettiği arabası ve Louisville'den aldığı, sele maruz kalan çeşitli işyerlerinin durumundan bahseden sayısız telefon yüzünden sinirleri biraz yıpranmış olabilirdi. Bayan Brady de kocasından hiç de aşağı kalmayan bir ses tonuyla kızlarını en az kendisi kadar iyi tanıdığını ve o gün yaptıkları için hiç duymadığı kadar gurur duyduğunu söyledi. Bay Brady isterse arkasına yaslanıp kızının da tıpkı kendi kız kardeşi gibi mutsuz, özgüvensiz bir ev kadını olmasına izin verebilirdi –bunun sonunun nasıl geldiğini de hepsi biliyordu– ya da yirmi

yıldır tanıdıkları kızlarının bu şaşırtıcı derecede cesur ve girişimci kişiliğini destekleyip sevdiği şeyi yapmasına izin verebilirdi. Bayan Brady sesini biraz yükselterek eğer kendi kızını değil de aptal Van Cleve'i dinleyecekse bunca yıldır kiminle evli olduğundan şüpheye düşeceğini de ekledi.

Bunlar kavga çıkaracak türden sözlerdi. Bay Brady de karısına aynı şekilde sesini yükselterek karşılık verdi, evleri büyük olduğu halde sesleri şafak sökene kadar geniş, ahşap panelli koridorlarda yankılanmaya devam etti, komada gibi uyuyan çocuklar da, derin bir uykudaki Izzy de hiçbir şey duymadılar, şafak sökerken karı koca huzursuz bir ateşkes antlaşması yaptılar, ikisi de çok yorulmuştu, Bay Brady bitkin bir ses tonuyla önlerinde hasarların tamiriyle geçirilecek bir gün olduğunu ve üstesinden nasıl geleceğini ancak Tanrı'nın bildiğini ileri sürerek en azından bir saatliğine gözlerini kapatması gerektiğini söyledi.

Bayan Brady zafer kazanmış olmanın verdiği rahatlıkla birden kocasına karşı şefkat doldu, bir saniye durakladıktan sonra onu yatıştırmak için elini uzattı. Bir buçuk saat sonra şafak sökerken hizmetçi onları üstlerinde kıyafetleriyle devasa maun yatakta el ele tutuşmuş horlarken buldu.

Oklahoma'daki girişimci bir esnaf yakın zamanda iki günde iki düzine kırbaç satmayı başardı. Müşterilerden üçü kırbaçları olta olarak kullanacaklarını söylerken kırbaçlardan biri de oğlunu dövmek isteyen bir anne tarafından alındı.

The Furrow, Eylül-Ekim 1937

Margery pazar sabahı kafasını sıcak su dolu bir kovaya eğmiş saçlarını yıkıyordu, saçını durulayıp kalın, parlak bir ip haline getirip sıkarken Alice içeri girdi. Yarı uyku sersemi özür niyetine bir şeyler geveledi –içeride birisinin olduğunu fark etmemiştir– tam küçük mutfaktan çıkmak üzereyken Margery'nin ince pamuklu geceliğinin altından belli belirsiz seçilen karnını fark etti ve dikkatle bir daha baktı. Margery kafasına pamuklu bir havlu sararken yan yan bakarak Alice'in karnına baktığını fark etti. Doğrulup avucunu göbek deliğinin üstüne koydu.

“Evet, evet, altı aylıktan fazla. Aslında planladığımız söylenemez.”

Alice'in eli ağzına gitti. Birden bir gece önce Nice'N'Quick'te Margery ve Sven'i nasıl gördüğünü hatırladı, Margery bütün

gece adamın kucağında oturmuş, Sven de koruyucu bir tavırla kollarını onun karnına dolamıştı. “Ama...”

“Anlaşılan o küçük mavi kitabı yeterince dikkatimi vererek okumamışım.”

“Ama... ne yapacaksın şimdi?” Alice gözlerini Margery’nin karnının yuvarlaklığından alamıyordu. Bu ona inanılmaz geliyordu. Margery’nin memeleri oldukça dolgunlaşmıştı, bornozunun kayıp soluk tenini açığa çıkardığı yerde, göğsünde mavi damarlar görünüyordu.

“Ne mi yapacağım? Yapabileceğim fazla bir şey yok.”

“Ama siz evli değilsiniz!”

“Evlilik mi? İçini kemiren bu muydu yani?” Margery bir kahkaha attı. “Alice, sence insanların ne düşündüğünü kafama takıyor muyum? Sven ve ben zaten evli gibiyiz. Çocuğumuz doğacak, hem ona hem de birbirimize etraftaki evli çiftlerin çoğundan daha iyi davranacağız. Onu eğiteceğim, doğruyu yanlıştan ayırmasını öğreteceğim, hem onu seven bir annesi ve babası olduğu müddetçe sol elimde bir yüzük olup olmaması kimseyi ilgilendirmez.”

Alice insanın altı aylık hamile olup da çocuğunun piç olarak doğmasını, hatta bu yüzden cehenneme gidebileceğini umursamamasını bir türlü anlayamıyordu. Ama Margery’nin neşeli özgüvenini, yüzüne yakından bakınca belli olan ışıltıyı görünce bunun tam bir felaket olduğunu düşünmek zorlaşıyordu.

Derin derin içini çekti. “Başka... bilen... var mı?”

“Sven’den başka mı?” Margery saçını ovalayarak suyunu aldı, sonra durup parmaklarıyla saçının ıslaklığını kontrol etti. “Eh, bağıra bağıra ilan ettik sayılmaz. Ama daha fazla saklayamam zaten. Biraz daha ağırlaşırsam zavallı Charley’in bacakları yamulacak.”

Bir bebek. Alice karmaşık duygular içindeydi, şok ve Margery'nin hayatını kendi istediği gibi yaşama konusundaki kararlılığına duyduğu hayranlık ama hepsinden çok da keder: şimdi her şey değişmek zorundaydı, belki de bir daha arkadaşıyla birlikte dörtnala dağlara çıkamayacak, kütüphanenin rahat bir köşesinde onunla gülemeyecekti. Margery'nin artık muhakkak evde kalması gerekecekti, bütün anneler gibi. Margery gidince kütüphaneye ne olacaktı peki? Margery kütüphanenin kalbi ve belkemiği idi. Sonra aklına daha endişe verici bir düşünce geldi. Bebek doğduktan sonra burada nasıl kalacaktı? Ona yer kalmayacaktı. Üçü bile zor sığıyorlardı.

"İçin için kendini yediğini buradan bile duyabiliyorum Alice" diye seslendi Margery odasına dönerken. "Hiçbir şeyin değişmesi gerekmiyor inan. Bebek hakkında zamanı gelince endişeleniriz. Şimdiden kendini bu kadar kasmana gerek yok."

"Ben iyiyim" dedi Alice. "Sadece senin adına sevindim." İçinden keşke bu doğru olsaydı diye düşündü.

Margery cumartesi günü Monarch Creek'e giderken temizlikle uğraşan, ıslak alüvyon yığınlarını kapılarından dışarı süpüren, artık yakacak olmak dışında bir işe yaramayacak mahvolmuş mobilyalarını bir kenara yığan ailelere yanlarından geçerken başıyla selam veriyordu. Sel kasabanın alt kesimlerini, muhtemelen seslerini bile çıkaramayacak olan yoksulların evlerini yıkıma uğratmıştı. Seslerini çıkarsalar bile onları dinleyen olmayacaktı. Kasabanın daha varlıklı kesimlerindeyse hayat neredeyse normale dönmüştü bile.

Charley'i Sophia ve William'ın evinin önünde durdurdu, hasarı incelerken derin bir kedere kapıldı. Bir şeyin doğru olduğunu içten içe bilebilirdiniz ama gözlerinizle

görmek bambaşkaydı. Küçük ev güç de olsa ayakta kalmıştı ama yolun en aşağısında olduğu için en kötü hasarı almıştı. Verandanın direkleri çatlayıp kırılmış, kapının önünde duran çiçek saksıları ve sallanan sandalye akıntıya kapılıp gitmişti, ön cephedeki iki pencere de yoktu.

O güzelim sebze bahçesinin yerinde şimdi kapkara çamurlar vardı, eskiden bitkilerin olduğu yerlerden tek tük tahta parçaları çıkıyor, pis ve kükürtsü bir koku duyuluyordu. Duvarların ve pencere pervazlarının üst kısmında sudan kalan koyu renk bir iz vardı, içerinin ne halde olduğuna bakmaya bile gerek yoktu. Margery suyun soğuk pençelerini hatırlayınca ürpererek elini Charley'in yumuşak boynuna yerleştirdi, içinde birden sıcak ve güvenli evine dönme arzusu belirmişti.

Atından inip –şimdi eyerin üzerinden aşağı kaymak daha fazla çaba gerektiriyordu– dizginleri en yakınındaki ağaca bağladı. Katırın yiyebileceği hiç ot yoktu, koyu renk çamur tepelere kadar her şeyi kaplıyordu.

“William?” diye seslendi, küçük kulübeye doğru yürürken çizmeleri çamura batıyordu. “William? Benim, Margery.”

Birkaç kez daha seslendi, sonunda evde kimsenin olmadığını anlayarak katırın yanına döndü, o anda karnında alışık olmadığı bir gerilme ve ağırlık hissetti, bebek varlığını hatırlatmaya karar vermiş gibiydi. Ağacın yanında durup dizginlere uzanmıştı ki gözüne bir şey ilişti. Başını eğip ağaç gövdesinin dibinden bir metre kadar yüksekteki selin bıraktığı izi inceledi. Kütüphaneden aşağı inerken gördüğü izler kıvılcak-kahverengiydi, renkleri biraz değişse de ya çamur ya da alüvyon iziydiler. Buradaki ise kapkaraydı. Suyun birdenbire nasıl kapkara kesildiğini hatırladı, gözlerini yakıp genzine işleyen kimyasal kokuyu.

Van Cleve selden sonraki üç gün boyunca kasabada hiç görünmemişti.

Çömeldi, parmaklarını ağaç kabuğuna sürdükten sonra kokladı. Olduğu yerde kalıp düşüncelere daldı. Sonra ellerini ceketine silip inleyerek tekrar eyere tırmandı. “Hadi Charley oğlum” dedi katırı çevirerek. “Henüz eve gitme vaktimiz gelmedi.”

Margery Baileyville’in kuzeydoğusundaki dar geçide doğru tırmanmaya koyuldu, arazinin dikliği ve sık bitki örtüsü yüzünden burası çoğunlukla geçit vermez bir güzergâh olarak görülürdü. Ama Margery de Charley de zorlu arazilerde büyümüş olduklarından dolar kokusu alan bir patron gibi içgüdüsel olarak yollarını bulabiliyorlardı. Margery dizginleri Charley’in boynuna bırakarak öne eğildi, dalları kafasından uzaklaştırırken katırın iyi bir yol seçip onları geçireceğine güvendi. Yükseklerle çıktıkça hava daha da soğuyordu. Margery ağzından çıkan buharları seyrederek şapkasını iyice aşağı çekip çenesini yakasının içine gömdü.

Yukarılara çıktıkça ağaçlar daha da sıklaşıyordu, zemin öyle dik ve sertti ki Charley ne kadar temkinli olsa da tökezleyip duraklamaya başlamıştı. Sonunda Margery bir kaya çıkıntısının yanında Charley’in sırtından inip dizginleri bir fidana bağladı, tepeye kadar geri kalan yolu yürüyerek çıkarken fazladan yükü yüzünden oflayıp puf-luyordu. Arada bir durup ellerini beline koyarak dinlenmesi gerekiyordu. Selden beri kendini hiç olmadığı kadar yorgun hissediyordu, nereye gittiğini bilse Sven’in söyleyeceklerini düşünmemeye çalıştı.

Hoffman’ın arka tarafını görebilecek kadar yükseğe tırmanması hemen hemen bir saatini aldı, şimdi Hoffman’ın arka tarafındaki, madenlerden görünmeyen, daha öteden

de etrafını saran ağaçlıklı tepeler tarafından gizlendiği için seçilemeyen iki yüz elli hektarlık alanı görebiliyordu. Tepenin zirvesine dokuz-on metre kala bir ağaç gövdesine tutunarak kendini yukarı çekti, biraz durup soluklanmaya çalıştı.

Sonra aşağı bakıp bir küfür savurdu.

Tepenin hemen ötesinde üç atık toplama barajı vardı, buraya sadece dağın içinden geçen bir tünelden ulaşabiliyordu. İkisi mürekkep gibi koyu bir suyla doluydu, yağmur yüzünden dolup taşmak üzereydiler. Üçüncüsü boştu, çamurlu tabanı kapkaraydı, atıkların arkasında siyah bir iz bırakarak nehir yataklarına sızıp Baileyville'in alt kesimlerine doğru akıp gittiği yerdeki setler paramparça olmuştu.

Annie'nin bacağı da ağrıyacak zamanı buldu, diye söylendi Van Cleve garson kızın yemeğini getirmesini beklerken. Bennett karşısında sessizce oturuyor, sanki insanların onlar hakkında neler söylediğini anlamak ister gibi gözlerini diğer müşterilerin üzerinde gezdiriyordu. Van Cleve birkaç gün daha kasabadan uzak durmayı tercih ederdi ama yemek pişirecek hizmetçisi yoksa ve gelini de sağduyu gösterip eve dönmediyse bir erkek başka ne yapabilirdi ki? Lexington'a kadar arabanızla gitmek istemiyorsanız Nice'N'Quick sıcak yemek yiyebileceğiniz tek yerdi.

"Buyurun Van Cleve" dedi Molly bir tabak kızarmış tavuğu adamın önüne bırakarak. "Fazladan yeşillik ve patates püresi, tıpkı söylediğiniz gibi. Siparişinizi daha geç vermediğiniz için şanslısınız, teslimatlar ulaşmadığı için aşçının malzemeleri tükenmek üzere."

"Gerçekten ne kadar da şanslıymışız!" diye haykırdı Van Cleve. Nar gibi kızarmış, çıtır çıtır yemeğini görünce

morali yerine gelmişti. Memnuniyetle içini çekip peçetesini boynuna sıkıştırdı. Bennett'e de peçetesini lanet olasıca Avrupalılar gibi kucağına sermesini değil kendisi gibi yapmasını söyleyecekti ki tavuğuna yukarıdan *şlap* diye bir damla çamur düştü. Bay Van Cleve bir an gördüğü şeye anlam veremeyerek gözlerini tabağına dikti. "Bu da ne..."

"Bir şey mi kaybettiniz Van Cleve?"

Margery O'Hare masanın başında dikiliyordu, yüzü kıpkırmızıydı, sesi öfkeden titriyordu. Kolunu ileri uzattı, yumruğu çamurdan kapkaraydı. "Monarch Creek'teki evleri yerinden söken sel değildi. Sizin atık barajınızın sularıydı, siz de bunu biliyordunuz. Kendinizden utanmalısınız!"

Restorana bir sessizlik çöktü. Margery'nin arkasından birkaç kişi ayağa kalkmış neler olduğunu görmeye çalışıyordu.

"Yemeğime *çamur* mu attın sen?" Van Cleve ayağa kalkarken sandalyesi tiz bir gıcırtyla geriye kaydı. "Tüm yaptıklarından sonra gelip bir de yemeğime *çamur* attın ha?"

Margery'nin gözleri parıldadı. "Çamur değil. Zehir. *Sizin* zehiriniz. Dağa tırmanıp patlayan barajınızı gördüm. Siz yaptınız! Yağmur değil. Ohio değil. Sadece sizin pis suyunuzun üstünden akıp geçtiği evler yıkıldı."

Restoranda fısıldaşmalar başladı. Van Cleve boynundaki peçeteyi çekip aldı. Margery'ye doğru birkaç adım atıp parmağını havaya kaldırdı. "Beni dinle O'Hare. Böyle iftiralarda bulunmadan önce *çok* dikkatli olmalısın. Yeterince sorun açtın zaten..."

Ama Margery diklendi. "Demek sorun açtım. Bunu köpeğimi vuran adam mı söylüyor? Gelininin iki dişini kıran adam mı? Ben, Sophia ve William sizin yol açtığınız selde az kalsın boğuluyorduk! O insanların zaten fazla eşyaları

yoktu, şimdi onların da çoğunu kaybettiler! Eğer *benim* kızlarım orada olup kurtarmasaydı üç küçük kız sizin yüzünüzden boğulacaktı! Bir de olanların sizinle hiç ilgisi yokmuş gibi kasılıyorsunuz ha? Sizin tutuklanmanız gerek!”

Sven Margery’nin arkasında belirip elini kızın omzuna koydu ama Margery yatışacak gibi değildi, öfkeyle omzunu çekti. “Dolarlara güvenlikten daha çok değer verdiğiniz için insanlar ölüyor! Evleri üzerindeki haklarından feragat etsinler diye insanları kandırıp daha ne yaptıklarını anlayamadan belgeler imzalatıyorsunuz! Hayatları mahvediyorsunuz! Madeniniz halk için bir tehdit! Siz bir tehditsiniz!”

“Bu kadar yeter.” Sven kolunu Margery’nin köprücük kemiğine dolayıp onu geri çekmeye başladı, Margery hâlâ parmağıyla Van Cleve’i gösterip bağırıyordu. “Hadi. Dışarı çıkalım.”

“Evet! Teşekkür ederim Gustavsson! Onu dışarı çıkar!”

“Kendini çok önemli sanıyorsun! Kanunlar sana işlemez sanıyorsun! Ama gözüm üzerinde Van Cleve. Nefes aldığım müddetçe seninle ilgili gerçekleri söyleyeceğim ve...”

“Yeter.”

Sven onu geri çekerken içerideki hava ansızın vakumlanmış gibi yok oldu, Margery restoranın kapısından çıkarken hâlâ karşı koymaya çalışıyordu. Kapının camından Margery’nin bağırarak onu uzaklaştırmaya çalışan Sven’in elinden kurtulmaya çalıştığı görünüyordu.

Van Cleve etrafına bakındıktan sonra tekrar yerine oturdu. Diğer müşteriler gözlerini dikmiş hâlâ ona bakıyorlardı.

Peçetesini yerine takarken, “O’Hare’ler işte, hıh!” dedi sesini iyice yükselterek. “O ailenin ne yapacağı asla belli olmaz.”

Bennett bakışlarını bir anlığına kaldırıp sonra tekrar tabağına dikti.

“Gustavsson mantıklı adamdır. Neyin ne olduğunu bilir. Ah, evet. Şu kız da o ailenin en deli olanı, değil mi?.. Değil mi?” İnsanlar yemeklerine geri dönmeye başlayana kadar Van Cleve’in gülümsemesi yüzünde asılı kalmaya çalıştı. Bir nefes alıp garson kıza el etti. “Molly? Tatlım? Şunu... ee, bana yeni bir tabak tavuk getirir misin lütfen? Çok teşekkür ederim.”

Molly suratını astı. “Çok özür dilerim Bay Van Cleve. Sonuncusunu az önce servis ettik.” Van Cleve’in tabağına bakıp hafifçe yüzünü buruşturdu. “Size biraz çorbayla birkaç peksimet getirebilirim isterseniz.”

“Al, benimkini ye.” Bennett dokunulmamış yemeğini babasına itti.

Van Cleve peçetesini yakasından çekip aldı. “İştahım kaçtı. Gustavsson’a bir içki ısmarlayayım da eve dönelim.”

Kapıdan genç adamın O’Hare kızıyla birlikte beklediği yere bir göz attı. “O’Hare’i defedince içeri gelecektir.” Kızı dışarı kovalayan kendi oğlu olmadığı için belli belirsiz bir hayal kırıklığı duyuyordu.

Ama tuhaf olan şeydu ki O’Hare bağırmaya ve el kol hareketleri yapmaya devam ederken Gustavsson kızı bırakıp restorana döneceğine bir adım ileri çıkıp alnını Margery O’Hare’in alnına doğru eğdi.

Van Cleve kaşlarını çatıp izlerken Margery bir an elleriyle yüzünü kapadı, ikisi öylece kaldılar. Sonra kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde Sven Gustavsson elini O’Hare’in karnındaki şişkinliğe koyup kız başını kaldırıp ona bakana dek bekledi, kız elini Sven’in elinin üstüne koydu, sonra Sven kızı öptü.

“Başını daha ne kadar belaya sokmak istiyorsun?”

Margery Sven'i itip kurtulmaya çalıştı ama Sven kolundan sıkıca kavramıştı.

"Sen görmedin Sven! Binlerce galon zehri görmedin! Bir de her şey nehir yüzünden olmuş gibi numara yapıyor, Sophia ve William'ın evi mahvoldu, Monarch Creek civarındaki tüm topraklar ve su kaynakları da kirlendi ve Tanrı bilir ne kadar sürede temizlenecek."

"Bundan şüphem yok Marge ama bir restoran dolusu insanın önünde adama saldırmak hiçbir işe yaramaz."

"Yaptığından utanmalı! Her şeyden sıyrılmaya çalışıyor! Ne cüretle beni eğitimsiz bir köpekmişim gibi çeke çeke oradan çıkarırsın?" İki eliyle birden iterek sonunda Sven'in elinden kurtuldu, Sven avuçlarını açarak ellerini havaya kaldırdı.

"Ben sadece... sana saldırmamasını istemedim. Alice'e ne yaptığını gördün."

"Ondan korkmuyorum!"

"Belki de korkmalısın. Van Cleve gibi bir adama karşı daha uyanık davranmalısın. Son derece kurnazdır. Bunu biliyorsun. Hadi Margery. Öfkeyle kalkan zararlar oturur. Bu işi doğru yollardan hallederiz. Bilemiyorum. Ustabaşlarla konuşuruz. Sendikalarla. Valiye yazarız. Başka yollar da var."

Margery biraz yatışmış gibiydi.

"Hadi gel." Sven elini uzattı. "Her şeyi tek başına yapmak zorunda değilsin."

O zaman Margery'nin içinde bir şey koptu. Soluğunun düzelmesini bekleyerek yeri tekmeledi. Başını kaldırdığında gözleri yaşlarla parıldıyordu. "Ondan nefret ediyorum Sven. Nefret ediyorum. Güzel olan ne varsa yok ediyor."

Sven onu kendine çekti. "Her şeyi değil." Elini Mar-

gery'nin karnına yerleştirdi, kızın kollarında yumuşadığını hissedene kadar öyle kaldı. "Hadi" dedi onu öperek. "Eve gidelim."

Küçük kasabalar her zamanki gibi, Margery de kendisi gibi olduğundan hamileliğinin duyulması çok sürmedi, en az birkaç gün boyunca kasabalıların bir araya geldiğı tüm mekânlarda –gıda toptancıları, kiliseler, market– bu konu konuşuldu. Bunun Frank O'Hare'in kızı hakkındaki düşüncelerini haklı çıkardığını savunanlar vardı. Her O'Hare gibi bu çocuk da rezalete ve felakete yol açacaktı. Evli olmadan yapılan her çocuğun yüksek sesle ve öfkeyle kınanmayı hak ettiğine inananlar mevcuttu elbette. Ama kafası hâlâ sel felaketiyle ve Margery'nin Van Cleve'in bu felaketteki rolüne dair söyledikleriyle meşgul olanlar da vardı. Margery'nin şansına kasabanın çoğu bu kadar felaketten sonra hangi koşullar altında doğarsa doğsun yeni bir bebeğın çok da heyecan yaratacak bir şey olmadığını düşünüyordu.

Sophia hariç tabii ki.

"Artık o adamla evlenecek misin?" dedi haberi duyunca.

"Hayır."

"Bencilliğın yüzünden mi?"

Margery valiye mektup yazıyordu. Kalemını elinden bırakıp Sophia'ya bir bakış attı.

"Bana öyle yan yan bakma Margery O'Hare. Tanrı'nın huzurunda birleşmekle ilgili ne düşündüğünü biliyorum. Hepimiz fikirlerini biliyoruz zaten. Ama bu artık seninle ilgili olmaktan çıktı, öyle değil mi? Çocuğuna okul bahçesinde isimler yakıştırılmasını ister misin? İkinci sınıf insan muamelesi görerek büyümesini ister misin? İnsanlar onun gibi birini evinde istemiyor diye misafirliğe gidemesini ister misin?"

Margery kapıyı açtı, Fred bir parti kitabı daha kütüphanenin arka tarafına bıraktı. “Beni azarlamak için hiç değilse doğmasını bekleyemez misin?”

Sophia kaşlarını kaldırdı. “Benden söylemesi. Bu kasabada büyümek sen zavallı çocuğun boynuna daha fazla yük asmadan da yeterince zor. İnsanların ana-babanın yaptıklarına bakarak seni nasıl yargıladıklarını gayet iyi biliyorsun, senin hiçbir suçun olmasa da.”

“Tamam Sophia.”

“Yaptılar işte. İstedğin gibi yaşayabilmenin tek sebebi inatçı katırın teki olman. Ya kızın senin gibi olmazsa?”

“Benim gibi olacak.”

“Çocuklar hakkında ne kadar bilgili olduğun belli oluyor.” Sophia güldü. “Bunu sadece bir kez söyleyeceğim. Artık senin ne istediğinin bir önemi yok.” Elindeki kayıt defterini masaya çarptı. “Bunu düşünsen iyi olur.”

Sven de ondan aşağı kalmıyordu. Eski püskü mutfak sandalyesine oturmuş çizmelerini parlatıyordu, Margery de tahta sıranın üzerindeydi, Sven daha az konuşsa ve sesi daha sakın olsa da söyledikleri aynı şeylerdi.

“Sana tekrar sormayacağım Margery. Ama artık işler değişti. Bu çocuğun babası olarak bilinmek istiyorum. Her şeyin yolunca yordamınca olmasını istiyorum. Çocuğumuzun bir piç olarak büyümesini istemiyorum.”

Ahşap masanın üzerinden Margery’ye baktı. Margery birden on yaşındayken olduğu gibi inatçı ve alıngan hissetti, yün battaniyeyle oynamaya başlayıp Sven’e bakmayı reddetti. “Sence şu anda konuşmamız gereken daha önemli bir şey yok mu?”

“Bütün söyleyeceğim bu kadar.”

Margery saçını yüzünden çekip alt dudakını ısırıldı. Sven kollarını göğsünde kavuşturup kaşlarını çatarak

Margery'nin bağırarak onu deli ettiğini, buna devam etmeyeceğine söz verdiğini, artık bıkip usandığını, istiyorsa kendi evine dönebileceğini söylemesini bekledi.

Ama Margery onu şaşırttı. "Bunu biraz düşünmeme izin ver."

Birkaç dakika hiç konuşmadan oturdular. Margery parmaklarını masaya vuruyordu, bir bacağı ileri uzatmış bileğini bir sağa bir sola döndürüyordu.

"Ne?" dedi Sven.

Margery battaniyeden bir iplik çekti, sonra battaniye-yi düzleştirip yan yan Sven'e baktı.

"Ne?" dedi Sven bir kez daha.

"Yanıma gelip de oturacak mısın Sven Gustavsson? Yoksa beni bir süt ineği gibi şişirdiğinden beri göz zevki-ne hitap etmiyor muyum?"

Alice eve geç geldi, o gün gördüğü her şeye Fred'e dair düşünceler karışıyordu, kütüphaneden aldıkları kitaplar diğer eşyalarıyla birlikte sulara kapılıp gittiği için özür dileyen aileler, ağaçların gövdelerine izini bırakan siyah çamur, artık sakinleşen derelerin kıyılarına dağılmış eşyalar, teki olmayan ayakkabılar, mektuplar, kırılmış ya da parçalanmış mobilya parçaları.

Sana verebileceğim tek şey kelimeler Alice.

O günden beri her sabah ve her gece yaptığı gibi Fred'in yanağına dokunan parmaklarını hissetti, ciddiyetle bakan kısılmış gözlerini gördü, o ellerin aynı nazik hareketlerle tüm vücudunda gezinmesinin nasıl hissettireceğini merak etti. Bilemediklerini hayal gücüyle tamamlamaya çalıştı. Sesini, yüzündeki ifadeyi hatırladıkça nefesi kesiliyordu. Onu o kadar düşünüyordu ki diğerlerinin de bunu anladığından şüpheleniyordu, belki de kulakların-

dan dışarı akan arzu dolu düşüncelerinin birazını duyuyorlardı. Nisan rüzgârlarından korunmak için yakasını kaldırarak Margery'nin kulübesine gelince rahatlıyor, en azından birkaç saatliğine başka şeyler düşünmek zorunda kalacağını biliyordu –kitap ciltleri, zehirli atık ya da çalı fasulyesi gibi.

Alice içeri girdi, tel kapıyı arkasından sessizce kapattı (Van Cleve'lerin evinden ayrıldığından beri çarpılan kapılardan korkuyordu) paltosunu çıkarıp askıya astı. Kulübe sessizdi, bu da genellikle Margery'nin dışarıda Charley ya da tavuklarla ilgilendiği anlamına gelirdi. Gidip ekmek kutusuna bir göz attı, Bluey'in şamataları olmadan kulübe ne kadar da boştu.

Tam dışarıya seslenmek üzereyken son haftalarda hiç duyulmayan bir ses duydu: Margery'nin kapalı kapısının arkasından boğuk çığlıklar, hafif zevk inlemeleri geliyordu. Alice olduğu yerde kalakaldı, duygu dolu, sevgi sözcükleriyle karışık sesler ansızın cevap verirmişçesine yükselip alçaldı, yaylar gıcırdarken yatak başlığı ahşap duvara giderek daha hızlı çarpıyordu.

"Ah, harika" diye usulca söylendi Alice. Tekrar paltosunu giyip dişlerinin arasına bir parça ekmek tıktırarak ön verandaya çıkıp sallanan sandalyeye oturdu, bir eliyle ekmeğini yerken diğeriyle de daha iyi duyan kulağını tıkiyordu.

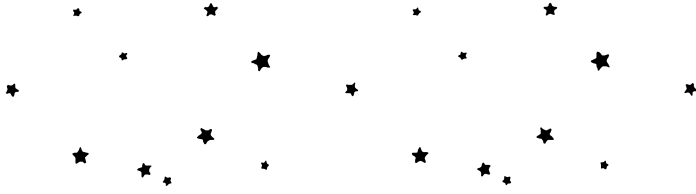
Dağ tepelerinde karın bir ay daha erimemesi alışılmadık bir durum değildi. Aşağıdaki kasabada olup bitenleri görmezden gelmeye kararlıymış da son ana kadar, bitki sapları incelmekte olan kristal halıyı delip çıkana, yukarı patikalardaki ağaçlar artık kahverengi ve iskeletimsi görünmeyi bırakıp yeşil yeşil parlamaya başlayana dek soğuk ellerini çekmeyi reddediyormuş gibiydi.

Bu yüzden Clem McCullough'un cesedi bulunduğunda nisan ayına girmişlerdi, karlar tepelerin yüksek kesimlerinde eridiği zaman önce donmuş burnu, sonra da yer yer kimi aç yaratıklar tarafından kemirilmiş yüzünün geri kalanı ortaya çıkmıştı, gözlerinin yerinde ise yeller esiyordu. Cesedi Berea'dan Red Lick civarındaki tepelerde geyik aramaya gönderilen bir avcı bulmuş ve sonrasında aylarca çürümüş suratlarla ve boş göz delikleriyle dolu kâbuslar görmüştü.

Herkesçe ayyaş olduğu bilinen bir adamın cesedinin bulunması küçük kasabalarda pek şaşkınlık yaratmazdı, özellikle de kaçak içki üretilen bir bölgede, genellikle haber giderek yayılırken insanlar birkaç gün boyunca bu konuda konuşup baş sallamakla yetinirdi.

Ama bu kez durum farklıydı.

Şerif adamlarıyla birlikte dağdan indikten kısa süre sonra Clem McCullough'un kafasını sivri bir kayaya çarpmış olduğunu söyledi. Ayrıca son karlar da eridiğinde adamın göğsünde *Küçük Kadınlar*'ın bez ciltli bir baskısı bulundu, kitabın üstünde kan lekeleri vardı ve Baileyville Atlı Kütüphanesi'nin damgasını taşıyordu.

19

Erkekler kadınların sakın, aklı başında, yardıma hazır ve iffetli olmalarını bekliyordu. Bunun aksi davranışlar hoş görülmez, çizgiyi aşan kadınların başı ciddi belaya girerdi.

Virginia Culin Roberts, "Zorlu Kadınlar"

Van Cleve midesi kızarmış domuz derisiyle dolu, kaşlarının üstü heyecandan terlemiş vaziyette şerifin ofisine girdi. Beraberinde bir tahta kutu içerisinde puro ve kocaman bir gülümseme getirmişti, gerçi ikisinin de özel bir sebebi olduğunu söyleyecek değildi. Asla. Ama McCullough'un cesedinin bulunması, barajın taşması ve atıkların saçılmasının gündemden düşmesi demekti. Van Cleve ve oğlu yeniden sokakta yürüyebileceklerdi, haftalardır ilk defa adımlarına bir canlılık gelmişti.

"Eh Bob, aslına bakarsan şaşırdığımı söyleyemem. Biliyorsun kız bütün yıl boyunca sorun yarattı, toplumumuzun dengesini bozup ahlaksızlık yayıyordu." Eğilip piring çakmağıyla şerifin purosunu yaktı.

Şerif arkasına yaslandı. "Sana katıldığımdan pek emin değilim Geoff."

“O'Hare kızını tutuklayacaksın ama değil mi?”

“Onunla ilgisi olduğunu nereden çıkarıyorsun?”

“Bob... Bob... Seninle uzun zamandır dostuz. McCullough'larla O'Hare'ler arasındaki husumeti sen de benim kadar iyi biliyorsun. Hem de bu husumet hatırlayamayacağımız kadar eskiye dayanıyor. Ayrıca dağın o kadar yükseklerinde başka kimin işi olabilir?”

Şerif hiçbir şey söylemedi.

“Dahası kuşlar bana cesedin yanında kütüphanenin bir kitabının bulunduğunu söyledi. Tek başına bu bile her şeyi ortaya seriyor zaten. Gizem çözülmüştür.” Purosundan derin bir nefes çekti.

“Keşke adamlarım da suçluyu bulmakta senin kadar becerikli olsa Geoff.” Şerifin gözleri alayla parlıyordu.

“Biliyorsun ki o kız Bennett'in karısının aklını çeldi ama Bennett'i utandırmamak için olayı pek duyurmadık tabii. O kız aralarına girene dek mutlu bir evlilikleri vardı! Hayır, kızların kafasına günahkârca fikirler sokuyor, nereye gitse ortalığı karıştırıyor. Mesela ben, bu akşam tutuklandığını duysam daha rahat uyurdum.”

“Öyle mi?” dedi şerif, Van Cleve'in gelininin aylardır yaptıklarından haberi vardı. Bölgede onun dikkatinden kaçan pek bir şey olmazdı.

“O aile yok mu Bob” Van Cleve ağzındaki dumanları tavana doğru üfledi. “O'Hare soyundan gelen herkesin kanı bozuk. Amcası Vincent'ı hatırlıyor musun? Serserinin tekiydi...”

“Bunun inandırıcı bir kanıt olduğunu söyleyemem Geoff. Aramızda kalsın ama kızın o güzergâhta olduğunu kesin olarak kanıtlayamıyoruz ve tek tanığımız da duyduğu sesin kime ait olduğundan emin olmadığını söylüyor.”

“Elbette o kız yaptı! O felçli kızın da Alice’in de yapmış olamayacağını gayet iyi biliyorsun. Geriye bir tek o çiftçi kızla siyah kadın kalıyor. O kadının ata bile binemediğine bahse girerim.”

Şerifin ağzı ikna olmadığını gösterircesine aşağı doğru büküldü.

Van Cleve parmağıyla masayı dürttü. “O kız insanları kötü etkiliyor, Bob. Vali Hatch’e sor istersen. O da biliyor. Aile kütüphanesi kisvesi altında nasıl açık saçık kitaplar dağıttığını sor... ah, yoksa bilmiyor muydun? Madenin yasal işini yapmasına engel olmaları için North Ridge’de ihtilafları kışkırtıyor. Son bir yıldır bölgede ne sorun yaşanmışsa altından Margery O’Hare çıkar. Kütüphane ona becerisinin üstünde fikirler verdi. Ne kadar tutuklu kalırsa o kadar iyi.”

“Kız hamile biliyorsun.”

“Al işte! Zerre ahlakı yok. Edepli bir kadın bunu yapar mı? Böyle birinin genç ve etkilenmeye açık insanların bulunduğu evlere girmesini istiyor musun gerçekten?”

“Sanırım hayır.”

Van Cleve gözlerini uzaktaki belirsiz bir ufka dikerek parmaklarıyla havada bir harita çizdi. “O güzergâhta kitap dağıtıyordu, sonra dönüşte zavallı McCullough’la karşılaştı, sarhoş olduğunu görünce o aşağılık babasının intikamını almak için bunu fırsat bilip eline geçirdiği bir şeyle adamı öldürdü, zaten cesedin karların altında kalacağını da gayet iyi biliyordu. Belki de hayvanların onu yiyeceğini, cesedin bulunamayacağını düşündü. Cesedin bulunması sadece şans ve Yüce Tanrı’nın lütfu sayesinde oldu. O kız vicdansızın teki! Her fırsatta doğa kanunlarına karşı geliyor.”

Purosundan derin bir nefes çekip başını iki yana salladı.

dı. “Benden söylemesi Bob, bunun da onun başının altından çıktığı anlaşılırsa hiç şaşırırmam.” Bir an bekledikten sonra ekledi, “O yüzden görevde senin gibi bir adam olduğuna memnunum. Kanunsuzluğun yayılmasına engel olacak bir adam. Kanunu uygulamaktan korkmayan bir adam.”

Van Cleve puro kutusuna uzandı. “Birkaç tane alsana, eve gidince içersin. Bak ne diyeceğim, bütün kutuyu al.”

“Çok cömertsin Geoff.”

Şerif başka bir şey söylemedi ama purosundan uzun, memnuniyet dolu bir nefes çekti.

Son kitapları da raflara yerleştirdikleri akşam Margery O’Hare kütüphanede tutuklandı. Şerif yanında yardımcısıyla birlikte gelmişti, Fred önce kasabalıların hafta boyunca yapmış olduğu gibi yeni döşeme tahtalarını ve yeniden dizdiği rafları incelemeye geldiklerini sanarak onları içtenlikle karşıladı, herkesin tadilat işlerinin nasıl gittiğini kontrol etmek Baileyville’dekilerin günlük yaşamına yeni bir boyut katmıştı. Ama şerifin yüzü asık ve mezar taşı kadar soğuktu. Odanın ortasında durup etrafına bakarken Margery içinde çok ağır bir taşın dipsiz bir kuyuya düştüğünü hisseder gibi oldu.

“Red Lick’in yukarı kesimine hanginiz kitap dağıtıyor?”

Herkes birbirine baktı.

“Mesele nedir Şerif? Birileri kitaplarını zamanında iade etmemiş mi?” dedi Beth ama kimse gülmedi.

“İki gün önce Arnott’s Ridge’te McCullough’un cesedi bulundu. Cinayet aleti kütüphanenize ait gibi görünüyor.”

“Cinayet aleti mi?” dedi Beth. “Bizim cinayet aletimiz yok ki. Cinayet hikâyelerimiz var.”

Margery'nin beti benzi atmıştı. Gözlerini kırpıştırarak düşmemek için bir elini öne uzattı. Şerif bunu gözden kaçırmadı.

"Margery hamile" dedi Alice kızı kolundan tutarak. "Biraz başı dönüyor da."

"Hamile bir kadın olarak böyle bir haberi paldır küldür almak da ona biraz ağır gelmiştir" dedi Izzy.

Ama şerif gözlerini Margery'ye dikmişti. "O güzergâhta sen mi çalışıyorsun Margery O'Hare?"

"Güzergâhları aramızda paylaşıyoruz Şerif" diye araya girdi Kathleen. "O gün kimin çalıştığına ve atların durumuna göre değişiyor. Atlardan bazıları uzun ve zorlu yollara pek dayanmıyor."

"Kimin nereye gittiğinin kaydını tutuyor musunuz?" dedi şerif Sophia'ya, Sophia masasının arkasında ayağa kalkmıştı, masanın kenarını kavrayan ellerinde parmak eklemleri bembeyaz kesilmişti.

"Evet efendim."

"Hangi kütüphanecinin hangi güzergâhta çalıştığına dair son altı ayın tüm kayıtlarını görmek istiyorum."

"Altı ay mı?"

"Bay McCullough'un cesedi biraz... çürümüş. Ne zamandır orada yattığı belli değil. Kayıtlarımıza göre ailesi de kaybolduğunu bildirmemiş, o yüzden mümkün olduğunca fazla bilgi toplamalıyız."

"Bir sürü... kayır defteri var efendim. Sel yüzünden kütüphane hâlâ biraz dağınık. Kitapların arasından kayıt defterlerini bulmam biraz zaman alabilir." Sadece Alice Sophia'nın yerdeki kayıt defterini ayağıyla yavaşça masasının altına doğru ittiğini görebilecek pozisyonda duruyordu.

"Dürüst olmak gerekirse birçoğunu da kaybettik Şerif" dedi Alice. "Konuyla ilgili kayıtların sel felaketinden

zarar görmüş olması da kuvvetle muhtemel. Hatta bazı kayıtlarımız akıntıya kapılıp gitti.” Bunları en sert İngiliz aksanıyla söylemişti, bu genellikle ondan daha sert adamları bile huzursuz ederdi ama şerif onu duymamış gibiydi.

Margery’nin yanına gelip tam karşısında durdu, başını yavaşça yana eğdi. “O’Hare’ler uzun zamandır McCullough’larla kavgalı, öyle değil mi?”

Margery çizmelerindeki kiri ovaladı. “Sanırım öyle.”

“Babam dedenin Clem McCullough’un kardeşinin peşine düştüğünü hatırlıyor. Tom muydu adı? Yoksa Tam mı? 1913 Noel’inde karnından vurulmuş... ya da 1914, yanlış hatırlamıyorsam. Eminim bir araştırma yapsam ikinizin aileleri arasındaki daha birçok kavgayı hatırlayanlar çıkacaktır.”

“Bildiğim kadarıyla son erkek kardeşim de öldüğünden beri arada bir ihtilaf kalmadı Şerif.”

“Yani civardaki en köklü kan davası karlarla birlikte öylece eriyip gitti.” Ağzına bir kibrit çöpü sokup dişlerini karıştırmaya başladı. “Çok ilginç.”

“Eh, asla geleneklere pek bağlı biri olmadım.” Margery kendini toplamış gibiydi.

“Yani Clem McCullough’un nasıl öldürüldüğüne dair bir şey bilmiyor musun?”

“Hayır efendim.”

“Ona kin güdebilecek hayattaki tek kişi sensin oysa, enteresan.”

“Ah hadi ama Şerif Archer” dedi Beth. “O ailenin tam bir çöplük olduğunu siz de biliyorsunuz. Tennessee’de bile düşmanları varsa şaşmam.”

Bu doğrudu, hepsi bu konuda hemfikirdi. Sophia bile başını sallamakta sakınca görmedi.

Tam o esnada motor sesini duydular. Bir araba geliyordu, şerif kaskatı bacaklarla yavaş yavaş kapıya yürüdü, sanki hiç acelesi yokmuş gibiydi. Bir başka şerif yardımcısı belirdi ve şerifin kulağına bir şeyler söyledi. Şerif dönüp Margery'ye şöyle bir bakarak daha fazla bilgi almak için başını iyice eğdi.

Şerif yardımcısı da içeri girdi, şimdi kütüphanede üç polis olmuştu. Alice Fred'le göz göze gelince onun da kendisi kadar afallamış olduğunu anladı. Şerif dönüp tekrar konuşmaya başladığında Alice ses tonunda gaddarca bir memnuniyet sezdi.

"Polis memuru Dalton az önce ihtiyar Nancy Stone'la konuşmuş. Kadın aralık ayında ona kitap götüreceğini gün bir silah sesi ve bağırtilar duyduğunu söylemiş. Senin o gün gelmediğini, oysa o güne dek yağmur çamur demeden bir tek kez bile görevini aksatmadığını söylemiş. Herkes görevine ne kadar bağlı olduğunu biliyor-muş."

"Tepeyi aşamadığımı hatırlıyorum. Kar tabakası çok derindi." Alice Margery'nin sesinin çok hafif titrediğini fark etti.

"Nancy öyle demiyor ama. Karın iki gün önce kesildiğini, senin derenin üst kesiminde olduğunu ve silah patlayana dek senin konuştuğunu duyduğunu söylüyor. Uzun süre senin için endişelenmiş."

"Ben yapmadım." Margery başını iki yana salladı.

"Öyle mi?" Şerif biraz düşündü, alt dudağı derin düşünceler içinde olduğunu vurgulamak istercesine ileri doğru uzamıştı. "Nancy o gün orada bir atlı kütüphanecinin olduğundan gayet emin. O zaman o gün oradaki kütüphanecinin buradaki diğer genç hanımlardan biri olduğunu mu söylüyorsun yani Bayan O'Hare?"

Margery tuzağa düşmüş bir hayvan gibi etrafına bakındı.

“Senin yerine kızlardan biriyle mi konuşmalıyım sen-ce? Belki içlerinden biri cinayet işleyebilecek kadar beceriklidir. Mesela sen Kathleen Bligh? Ya da bu hoş İngiliz Hanım. Van Cleve’in oğlunun karısı, ne dersiniz?”

Alice çenesini yukarı kaldırdı.

“Ya da sen... adın neydi kızım?”

“Sophia Kenworth.”

“Soph-i-a Ken-worth.” Şerif Sophia’nın ten rengiyle ilgili bir şey söylemedi ama heceleri öyle yavaş söyledi ki sesindeki imayı hissetmemek mümkün değildi.

Herkes suspus olmuştu. Sophia gözlerini masasının kenarına dikmişti, çenesi gerilmişti, gözünü bile kırpmıyordu.

“Hayır” dedi Margery sessizliği bozarak. “Bu kadınlardan biri olmadığına eminim. Belki de bir soyguncudur. Ya da kaçak içki üretenlerden biri. Dağlar nasıldır bilirsiniz. Ne ararsanız var.”

“*Ne ararsanız var.* Gerçekten de doğru. Ama bıçaklarla, silahlarla, balta ve sopalarla dolu bir eyalette köylü bir soyguncunun seçeceği silahın...” tam olarak hatırlamaya çalışıyormuş gibi durdu, “*Küçük Kadınlar*’ın bez ciltli ilk baskısı olması çok tuhaf.”

Margery’nin yüzündeki bastırılmamış dehşet ifadesine tanık olan şerif güzel bir yemekten sonra memnuniyetle iç çeken bir adam gibi rahatladı. Omuzlarını ve boynunu dikleştirdi. “Margery O’Hare, seni Clem McCullough’u öldürmek suçundan tutukluyorum. Çocuklar, götürün onu.”

Sonra, dedi Sophia William’a o akşam, her şey tam bir kaosa sürüklendi. Alice delirmiş gibi bağırıp çağırarak

adamin üstüne yürüyüp kitaplar fırlattı, sonunda memur onu da tutuklamakla tehdit etti. Frederick Guisler Alice'i zapt edebilmek için ona iki koluyla sarılmak zorunda kaldı. Beth bağırarak hata yaptıklarını, ne yaptıklarını bilmediklerini söylüyordu. Kathleen sessizdi, afallamış vaziyette başını iki yana sallıyordu, küçük Izzy gözyaşları içinde ağlayarak, "Bunu yapamazsınız! O hamile!" diye haykırıyordu. Fred arabasına koşup son sürat Sven Gustavsson'a haber vermeye gitti, Sven kâğıt gibi bir yüzle gelip neler olduğunu anlatmalarını istedi. Bütün bunlar olurken Margery O'Hare bir hayalet kadar sessizdi, izlemek için toplanmış kalabalığın içinden geçirilip polis arabası Buick'in arka koltuğuna bindirilirken itiraz etmedi, başı önüne eğikti, bir eliyle karnını tutuyordu.

William duyduklarını sindirmeye çalışarak başını iki yana salladı. Hâlâ evi temizlemekle uğraştığı için tulumu simsiyah çamur lekeleriyle kaplıydı, elini kafasının arkasından geçirince ensesinde ıslak siyah bir iz kaldı.

"Sen ne düşünüyorsun?" diye sordu kız kardeşine. "Sence Margery birini öldürmüş müdür?"

"Bilmiyorum" dedi Sophia başını iki yana sallayarak. "Margery'nin katil olmadığını biliyorum ama... yolunda gitmeyen bir şey var, söylemediği bir şey." Başını kaldırıp kardeşine baktı. "Ama bir şeyden eminim. Van Cleve'in bu konuda bir söz hakkı varsa Margery'nin bu işten sıyrılmaya şansı daha da az demektir."

Sven o akşam Margery'nin mutfağında oturup Alice ve Fred'e bütün hikâyeyi özetledi. Yamaçta vuku bulan olayı, Margery'nin McCullough'un intikam için peşine düşeceğinden şüphelendiğini, iki uzun, soğuk gece bacaklarının arasında tüfek, ayağının dibinde Bluey'le verandada oturup beklediğini, sonunda ikisinin de McCullough'un

virane kulübesine geri döndüğüne ve olan biteni hatırlamayacak kadar sarhoş olduğuna kanaat getirdiklerini anlattı.

“Ama bunları şerife anlatman gerek!” dedi Alice. “Bu meşru müdafaa sayılır!”

“Sence bunun Margery’ye bir faydası olacak mı?” dedi Fred. “Adama kitapla vurduğunu söylediği anda bunu bir itiraf olarak kabul edecekler. En iyi ihtimalle kasıtsız adam öldürme suçundan yargılanacak. Yapacağı en akılcıca şey oturup onu hapiste tutacak kadar delil bulmamaları için dua etmek.”

Kefalet bedeli 25.000 dolardı, bu civarda kimsenin yanına yaklaşamayacağı kadar yüksek bir meblaydı bu. “Henry H. Denhardt için de aynı kefaleti istemişlerdi, adam nişanlısını açıkça çekip vurmuştu.”

“Evet ama onun kefalet bedelini ödeyecek önemli tanıdıkları vardı.”

Nancy Stone verdiği ifade üzerine şerifin adamlarının yaptığını öğrenince ağlamıştı. O akşam dağdan inmiş –iki yıldan beri ilk kez oluyordu bu– şerif ofisinin kapısını çalıp olanları tekrar anlatmasına izin vermelerini istemişti. “Margery’yi tutuklayacağınızı bilmiyordum! O kız bana ve kız kardeşime hep iyilik etti, bu kasabaya da çok faydası dokundu, ona borcunuzu böyle mi ödüyorsunuz?”

Gerçekten tutuklanma haberi duyulunca kasabada memnuniyetsiz mırıltılar dolaşmaya başlamıştı. Ama cinayet cinayetti, ayrıca McCullough’lar ve O’Hare’ler nesillerdir birbirini öldürüp duruyordu, husumetleri o kadar eskiye dayanıyordu ki nasıl başladığını artık kimse hatırlamıyordu, tıpkı Cahill’lerle Rogerson’lar gibi, ya da Campbell ailesinin iki ayrı dalı gibi. Hayır, Margery O’Hare her zaman tuhaf biri olmuştu, yürümeye başla-

dığından beri dik başlıydı, bazen olaylar böyle geliyordu işte. Kendi babasının cenazesinde tek damla gözyaşı dökmeden duvar gibi oturduğuna bakılırsa aynı zamanda merhametsiz de olmalıydı. Fikri sürekli değişen kasabalıların Margery'nin içinde bir şeytan olduğundan şüphelenmeye başlaması uzun sürmedi.

Kentucky'nin güneydoğusundaki, düşük rakımlı küçük kasaba Baileyville'de güneş yavaş yavaş tepelerin ardında kayboldu ve çok geçmeden anacaddedeki küçük evlerde ve vadilerde gaz lambalarının titrek ışıkları birer birer söndü. Köpekler birbirlerine seslendi, ulumaları yamaçlarda yankılanırken bitkin sahipleri tarafından azarlandılar. Bebekler ağladı, bazılarını yatıştırmaya çalıştılar. İhtiyarlar güzel günlerin hatıralarına dalıp kaybolurken gençler birbirlerinin bedenlerinde huzur aradılar, radyoya ya da birilerinin uzaklarda çaldığı kemanın sesine mırıltılarıyla eşlik ettiler.

Kathleen Bligh tepedeki kulübesinde uyuyan çocuklarını bağına basıp bizon omuzlu kocasının onu mutluluktan ağlatabilecek kadar sevecen dokunuşlarını düşündü.

Beş kilometre kuzeybatıda, bakımlı bahçeli büyük bir evde Bayan Brady kitabından bir bölüm daha okumaya çalışırken kızının odasında gamlara çalıştığı duyuluyordu. Bayan Brady içini çekerek kitabı elinden bıraktı, hayatın hiç umduğu gibi şekillenmediğini düşünerek kedere kapıldı, bunu Bayan Nofcier'e nasıl açıklayacaktı acaba?

Kilisenin karşısında Beth Pinker evlerinin arka verandasında oturmuş, bir atlasa bakarken büyükannesinin piposunu içiyor, canına okumak istediği insanları düşünüyordu, listenin başında Geoffrey Van Cleve vardı.

İçinde Margery O'Hare'in bulunması gereken kulübenin kaba saba kapısının iki yanında uykusuz iki insan oturuyor,

başka bir sona ulaşabilmek için yollar arıyorlardı, düşünceleri bir Çin bulmacası gibi karmakarışık ve aşırı büyük ve ağır, düğüm düğüm bir endişe yumağı ikisini de eziyordu.

Birkaç kilometre ötede Margery hücrelerinde sırtını duvara vererek yere oturmuş boğucu bir gelgit gibi göğsüne baskı yapan paniği baskılamaya çalışıyordu. Koridorun karşısından iki adam –eyalet dışından bir ayyaşla Margery'nin simasını tanıdığı ama adını çıkaramadığı gedikli bir hırsız– Margery'ye açık saçık sözler ediyorlardı, kadınlara tahsis edilen bir kısım olmadığı için canı sıkılan, adil bir adam olan şerif yardımcısı (kızın hamile oluşunu bir yana bırakın, adam Baileyville hapishanesinde en son ne zaman bir kadının hapis tutulduğunu bile hatırlamıyordu) Margery'yi az da olsa gözlerden saklamak için parmaklıkların yarısına kadar bir çarşaf germiştir. Ama Margery adamların sesini duyuyor, sidik ve terin ekşi kokusunu alabiliyordu, adamlar da onun burada olduğunu biliyordu, bu da küçük hapishaneye rahatsız edici ve sinir bozucu bir samimiyet hissi veriyordu, öyle ki Margery her ne kadar yorgun olsa da uyuyamayacağını anlamıştı.

Bebek artık vücudunun değişik kısımlarına baskı yapacak kadar büyüdüğünden şiltenin üstünde çok daha rahat ederdi ama şilte lekelerle doluydu ve pire kayınıyordu, üstünde beş dakika oturduktan sonra kaşınmaya başlamıştı.

Şu perdeyi kaldırsana kız. Sana uyumana yardımcı olacak bir şey göstereyim.

Kes sesini Dwayne Froggatt.

Sadece biraz eğleniyoruz. Onun da hoşuna gideceğini biliyorsun. Karnından belli, değil mi?

McCullough gerçekten de peşine düşmüştü işte, ama seçtiği silah kendi kanla kaplı vücudu, kütüphanenin ki-

tabı da göğsüne yazılmış bir itiraftı. O dağdan inerken peşine takılmıştı, dolu silahıyla arkasından gelmiş olsa ancak bu kadar olurdu.

Durumu hafifletmek için ne söyleyebileceğini düşünüyordu, ona zarar verdiğinden haberi yoktu. Korkmuştu. O sadece işini yapmaya çalışıyordu. Kendi işiyle gücüyle ilgilenen bir kadındı. Ama Margery aptal değildi. Durumun ne kadar kötü görüldüğünün farkındaydı. Nancy bilmeden de olsa Margery'yi dağa elinde kütüphanenin kitabıyla yerleştirerek kaderini mühürlemişti.

Margery O'Hare ellerini gözlerine bastırıp derin derin iç geçirdi, tekrar paniğe kapılmaya başladığını hissediyordu. Parmaklıkların arasından çıkmekte olan gecenin mavi-leylak rengi karanlığını görebiliyor, günün sonunu ilan eden kuş seslerini uzaktan duyabiliyordu. Karanlık çöktükçe duvarlar üstüne geliyor, tavan alçalıyor, gözlerini sımsıkı kapatmak zorunda kalıyordu.

"Burada kalamam. Kalamam" dedi yavaşça. "Burada olmamam gerek."

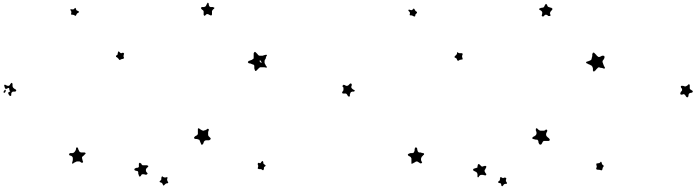
Bana mı fısıldadın kız? Sana ninni söylememi mi istiyorsun?

Çek şu perdeyi. Hadi. Benim için yap.

Ayyaş kahkahaları duyuldu.

"Burada kalamam." Soluğu kesilir gibi oluyordu, parmaklarının eklemleri bembeyazdı, içindeki panik büyüdükçe zemin kabarıyor, hücre yüzmeye başlıyordu.

Sonra bebek içinde kımıldadı, bir kez, iki kez, sanki yalnız olmadığını, böyle davranarak bir şey elde edemeyeceğini anlatmak istiyordu, Margery yarı hıçkırarak bir elini karnına koyup gözlerini kapattı ve derin bir soluk alarak dehşet duygusunun geçmesini bekledi.

20

"Yıldızların da birer dünya olduğunu mu söyledin Tess?"

"Evet."

"Hepsi bizimki gibi mi?"

"Bilmiyorum, ama bence öyledir. Bazen tıpkı ağacımızdaki elmalar gibi görünüyorlar. Çoğu harika ve sapasağlam – birkaç tanesi ise çürük."

"Biz hangisinde yaşıyoruz? Harika bir dünyada mı, yoksa çürük bir dünyada mı?"

"Çürük bir dünyada."

Thomas Hardy, *Tess*

Sabaha haber duyulmuştu, birkaç kasabalı kütüphaneye gelip bunun delilik olduğunu, Margery'nin kötülük yapacağına inanmadıklarını ve polisin ona böyle davranmasından dehşete düştüklerini söylemişlerdi. Ama çoğunluk ziyarete gelmedi, Alice süregelen fısıltıların varlığını ta Split Creek'teki küçük kulübeden hissedebiliyordu. Endişesini bastırmak için durmadan bir şeylerle meşgul oluyordu. Tavuklara ve katıra göz kulak olacağına söz vererek Sven'i eve yolladı, ikisinin aynı çatı altında uyuma-

sının hoş karşılanmayacağını bilecek kadar duyarlı olan Sven de itaat etti. Gerçi ikisi de Sven'in korkularıyla baş başa kalmaya dayanamayıp büyük ihtimalle akşam çökerken döneceğini biliyordu.

"Evde işleri nasıl çekip çevireceğimi biliyorum" dedi Alice yemeyeceğini bile bile tabağına bir yumurta ve dört dilim domuz pastırması alarak. "Uzun zamandır burada yaşıyorum. Margery çok geçmeden çıkacaktır. Bu arada ona temiz çamaşırlar götüreceğim."

"Hapishane kadınlara göre bir yer değil" dedi Sven sessizce.

"Eh, onu oradan çabucak çıkaracağız."

O sabah kütüphanecileri normal güzergâhlarına gönderdi, kayıtları gözden geçirip heybelerin doldurulmasına yardım etti. Kimse işleri onun ele almasını sorgulamadı, birinin idareyi ele almasından memnundular. Beth ve Kathleen iyi dileklerini iletmesini istediler. Sonra kütüphaneyi kilitleyip Margery'ye götürdüğü temiz çamaşır torbasıyla birlikte Spirit'e atladı ve açık, parlak gökyüzünün altında hapishanenin yolunu tuttu.

"Günaydın" dedi gardiyana, gardiyan yorgun görünüşlü zayıf bir adamdı, belindeki koca anahtar destesi yüzünden pantolonu aşağı inecekmiş gibi duruyordu. "Margery O'Hare'e yedek kıyafet getirmiştım."

Adam Alice'i şöyle bir süzüp burnunu çekti. "Kâğıdınız var mı?"

"Ne kâğıdı?"

"Şerifin verdiği izin kâğıdı. Mahkûmu görebilmeniz için."

"İzin kâğıdım yok."

"Öyleyse içeri giremezsiniz." Adam gürültüyle mendiline sümküdü.

Alice bir an durdu, yanaklarına bir kırmızılık yürüdü. Sonra omuzlarını dikleştirdi. “Bayım. Hamile bir kadını son derece sağlığa aykırı koşullarda tutuyorsunuz. En azından kıyafetlerini değiştirmesine izin vermenizi beklerdim. Bir centilmen böyle mi yapar?”

Adamın biraz bozulacak kadar şerefli olduğu anlaşıldı.

“Nedir yani? Ona gizlice bir ege getireceğimi falan mı sanıyorsunuz? Ya da bir silah? O *hamile* bir kadın. Bakın memur bey, size zavallı kıza ne vermeyi planladığımı göstereyim. İşte, temiz bir bluz. Bu da yün çorap. Çantayı aramak ister misiniz? İsterseniz bakabilirsiniz, işte temiz iç çamaşırları...”

“Tamam tamam” dedi gardiyan ellerini havaya kaldırarak. “Onları çantaya geri koyun. On dakikanız var, tamam mı? Ayrıca bir dahaki sefere izin kâğıdı isterim.”

“Elbette. Çok teşekkür ederim memur bey. Çok naziksiniz.”

Alice adamın peşinden mahkûmların tutulduğu kata inerken takındığı kendinden emin tavrı korumaya çalıştı. Gardiyan anahtarlarını şakırdatarak ağır metal bir kapıyı açtı, başka bir tanesini bulana dek diğer anahtarlarına baktı, iki tarafında dört hücrenin sıralandığı küçük bir koridora açılan bir başka kapıyı daha açtı. İçerisi havasızdı ve leş gibi kokuyordu, her bir hücrenin tepesindeki daracık pencerelerden sızan ışık dışında içeriği aydınlatan başka bir şey yoktu. Gözleri loş ışığa alışınca Alice sol taraftaki hücrelerde kımıldayan gölgeler gördü.

“Sağdaki çarşaf gerili hücre” dedi gardiyan, sonra dönüp gitti, kapıyı kilitleyip sarsarak kontrol etti, çıkan zangırtı Alice’in kalbinin güm güm atmasına sebep oldu.

“Merhaba güzel kız” dedi gölgelerin içinden bir erkek sesi.

Alice dönüp bakmadı.

"Margery?" diye fısıldadı parmaklıklara doğru yürüyerek. Bir sessizlikten sonra çarşafın geriye doğru çekildiğini gördü, Margery çarşafın arkasından ona baktı. Teni solgun, gözleri çöküktü. Arkasındaki dar yatağın üstünde yamru yumru pis bir şilte vardı, hücrenin bir köşesinde metal bir lazımlık duruyordu. O sırada yerden hızla bir şey geçti.

"Sen... iyi misin?" Alice yaşadığı şoku belli etmemeye çalışıyordu.

"İyiyim."

"Sana bir şeyler getirdim. Belki üstünü değiştirmek istersin diye düşündüm. Yarın başka şeyler de getireceğim. İşte, al." Getirdiklerini birer birer çantadan çıkarıp parmaklıkların arasından uzatmaya başladı. "Bir kalıp sabun, diş fırçası ve bir de... parfümümü getirdim. Düşündüm ki belki..." Bir an bocaladı. Bu şimdi saçma bir fikir gibi gelmişti.

"Bana da bir şey getirdin mi güzel kız? Burada o kadar yalnızım ki."

Alice adama sırtını döndü. "Neyse." Sesini alçalttı. "İç çamaşırının paçasında mısır ekmeği ve elma var. Sana yemek verip vermediklerini bilemedim. Evde her şey yolunda. Charley'i ve tavukları besledim, hiç merak etme. Eve döndüğünde her şeyi bıraktığın gibi bulacaksın."

"Sven nerede?"

"İşe gitmesi gerekiyordu. Ama sonra gelecek."

"O iyi mi?"

"Tabii biraz sarsıldı. Herkes gibi."

"Hey! Hey, buraya gelsene. Sana bir şey göstermek istiyorum!"

Alice öne eğildi, alını hücre kapısının parmaklıklarına

deği-yordu. “Bize ne oldu-ğunu anlattı. Şu McCullough de-nen adamla ilgili.”

Margery bir anlığına gözlerini yumdu. Demir parmak-lığı tutan parmakları hafifçe gerildi. “Ben kimseye zarar vermek istemedim.” Sesi çatlak çatlak çıkı-yordu.

“Elbette istemedin. Kim olsa aynı şeyi yapardı.” Alice’in sesi ciddiydi. “Birazcık beyni olan herkes. Buna meşru müdafaa deniyor.”

“Hey! Hey! Gevelemeyi bırak da buraya gel. Bana ne getirdin bakayım? Çünkü benim sana verecek bir şeyim var.”

Alice döndü, yüzü öfke doluydu, ellerini kalçasına da-yadı. “Öf, kapa çeneni! Arkadaşım-la konuşmaya çalışı-yo-rum! *Tanrı aşkına!*”

Kısa bir sessizlik oldu, sonra di-ğ er hücreden kişnerce-sine bir kahkaha duyuldu. “Evet, kapa çeneni! Arkadaşı-y-la konuşmaya çalışıyor!”

İki adam anında tartışmaya başladılar, sesleri giderek yükseli-yordu.

“Burada kalamam” dedi Margery sessizce.

Margery’nin burada sadece bir gece kaldığı halde bu duruma gelmiş olması Alice’i sarsmıştı, sanki kızın tüm yaşam enerjisi çekilmişti. “Bir yolunu bulacağız. Yalnız değilsin, sana bir şey olmasına izin vermeyeceğiz.”

Margery bitkin gözlerle Alice’e baktı. Konuşmamak için kendini zorluyormuş gibi ağzını ince bir çizgi halinde sımsıkı kapatmıştı.

Alice parmaklarını Margery’nin parmaklarının üstüne koydu. “Her şey yoluna girecek. Sen sadece dinlenmeye çalış ve bir şeyler ye, yarın tekrar geleceğim.”

Alice’in ne dediğini anlaması Margery’nin birkaç sa-niyesini aldı. Başını sallayıp Alice’e baktı, sonra bir elini

karnına koyarak duvara yaslandı, yavaşça kayarak yere oturdu.

Alice gardiyana duyurana kadar metal kilide vurdu. Gardiyan ağır ağır sandalyesinden kalkıp Alice'i dışarı çıkardı, kapıyı kapatıp arkasındaki çarşafa bir göz attı, Margery'nin sadece omzu görünüyordu.

"Yarın tekrar geleceğim" dedi Alice. "İzin kâğıdı almaya vaktim olur mu bilemiyorum ama eminim bir anne adayına temiz kıyafet getiren bir kadına itiraz edilmeyecektir. Sadece iyilik etmeye çalışıyorum. Burada uzun süre yaşamamış olabilirim ama Kentucky halkının çok iyi insanlar olduğunu gayet iyi biliyorum."

Gardiyan ne cevap vereceğini bilemiyormuş gibi Alice'e baktı.

"Neyse" dedi Alice adama uzun uzun düşünecek zaman vermek istemediğinden. "Bu kadar...esnek davrandığınız için teşekkür olarak size bir parça mısır ekmeği getirdim. Arkadaşım çok kötü bir durumda, umarım yakında serbest bırakılacak, size gerçekten minnettarım, Bay...?"

Gardiyan ağır ağır gözlerini kırpı. "Dulles."

"Memur Dulles. Buyurun."

"Şerif yardımcısı."

"Şerif Yardımcısı Dulles. Çok affedersiniz." Bir peçeteye sarılı mısır ekmeğini adama verdi. "Ah" dedi adam ekmeği açarken. "Peçeteyi geri istiyorum. Yarın yeni kıyafetler getirdiğimde bana verebilerseniz harika olur. İşiniz bitince katlayıverirsiniz. Çok teşekkür ederim." Adam daha cevap veremeden Alice dönüp hızlı adımlarla hapis-haneden çıktı.

Sven Louisville'den bir avukat tuttu, gereken para için de büyükbabasının gümüş cep saatini sattı. Adam kefalet için daha mantıklı bir rakam önerisinde bulunduysa

da talebi kesin bir şekilde reddedildi. Gelen cevaba göre kız katildi ve katillerle dolu olduğu herkesçe bilinen bir aileden geliyordu, eyalet elini kolunu sallayarak gezip istediğini yapmasını istemiyordu. Şerifin ofisinin önünde küçük bir grup protesto etmek için toplansa da adam yumuşamadı, ne kadar bağırırlarsa bağırsınlar kanunları uygulamakla görevli olduğunu ve şimdi de görevini yerine getirdiğini, cinayete kurban giden kişi protestocuların kendi halindeki masum babası olsaydı hiçbirinin böyle davranmayacağını söyledi.

“Güzel haber şu ki” dedi avukat tekrar arabasına binerken, “Kentucky eyaleti 1868’den beri hiç kadın idam etmedi. Değil ki hamile bir kadını asacak.” Bu gerçek Sven’in içini pek de rahatlatmış gibi değildi.

“Şimdi ne yapacağız?” dedi Alice’le birlikte hapishaneden dönerlerken.

“Hayatımıza devam edeceğiz” dedi Alice. “Her şeyin yolunda olduğundan emin olup birilerinin mantıklı davranmaya karar vermesini bekleyeceğiz.”

Ama altı hafta geçtiği halde hiç kimse mantıklı davranmaya yanaşmadı. Başka birçok suçlu hapse girip çıkarken (ve bazen tekrar gerisingeri içeri tıklılırken) Margery hapishanede kaldı. Onu bir kadınlar hapishanesine nakletme başvuruları da geri çevrildi. Alice eğer Margery ille de hapiste tutulacaksa kimsenin onu tanımadığı, kendisine tamamen yabancı bir dünyanın sesleri içinde yalnız kalacağı bir şehirdense uğrayıp görebilecekleri bir yerde kalmasının daha iyi olacağını düşünüyordu.

Alice her gün atla hapishaneye gidiyor, bir teneke kutunun içinde hâlâ sıcak olan mısır ekmeği (tarifi kütüphanedeki kitapların birinden almıştı ve artık tarife bakmadan yapıbiliyordu), turta ya da elinde başka ne

varsa onu getiriyordu, gardiyanların da favorisi olmuştu. Artık kimse izin kâğıdı falan sormuyor, sadece bir önceki günün peçetesini verip tek söz etmeden içeri geçmesini işaret ediyorlardı. Sven'e karşı biraz daha temkinliyidiler çünkü iri cüssesi genellikle diğer adamları endişelendiriyordu. Alice yiyecekten başka bir kat iç çamaşırı, gerekiyorsa yün kazaklar ve hapishanenin bodrum katı Margery'nin günde ancak birkaç saat okuyabileceği kadar karanlık olduğu halde bir de kitap götürüyordu. Ve neredeyse her akşam kütüphanedeki işlerini bitirdikten sonra ormandaki kulübeye gidip masada Sven'le oturuyordu, birbirlerine bu işin eninde sonunda çözüleceğinden şüphe olmadığını, Margery'nin temiz havaya çıkınca yine eskisi gibi olacağını söylüyorlardı ve ikisi de diğerinin söylediklerinin tek kelimesine bile inanmıyordu, sonra Sven gidiyor, Alice de uyumadan yatıp şafak sökene kadar gözlerini tavana dikiyordu.

O yıl ilkbaharı tamamen kaçırmış gibiydiler. Hava bir gün buz gibi dondurucuyken ertesi gün sanki yağın yağmurlar birkaç ayı beraberlerine katıp götürmüş gibi Lee County aniden sıcaktan pişmeye başlıyordu. Kral kelekleri geri dönmüş, kızılçık ağaçlarının çiçek açtığı banketleri bele kadar uzanan yabancı otlar bürümüştü, Alice Margery'nin geniş siperlikli deri şapkalarından birini ödünç almıştı, boynuna güneşten yanmamak için bir mendil doluyor, atının boynunu ısırarak sineklere yularıyla vuruyordu.

Alice ve Fred birlikte ellerinden geldiğince çok zaman geçiriyorlar ama Margery'den fazla konuşmuyorlardı. Margery'nin günlük gereksinimlerini karşılamak için her şeyi yaptıktan sonra kimse ne diyeceğini bilmiyordu.

Resmi soruşturma sonucu Clem McCullough'un kafatasının arkasından aldığı feci yara sonucu öldüğü ortaya

çıkmıştı, muhtemelen kafasının arkasına aldığı bir darbe ya da bir kayanın üzerine düşme sonucu ölüm gerçekleşmişti. Ne yazık ki cesedin çürümüş olması daha kesin bir sonuca varmaya imkân bırakmıyordu. Margery mahkemede ifade verecekti ama binanın önünde toplanan kızgın kalabalık yüzünden hamileliği de göz önüne alınarak binaya girmesinin akıllıca olmayacağına karar verildi.

Margery doğuma yaklaştıkça Sven giderek sinirleniyordu, bir hafta boyunca Margery'yi ziyaret etmesi yasaklanana dek gardiyana sövüp saymıştı – yasağı normalde daha da uzun sürerdi ama Sven kasabalılar tarafından seviliyordu ve herkes sinirlerinin ne kadar bozuk olduğunu biliyordu. Margery'nin benzi muma dönmüştü, saçları kirli bir örgü halinde sarkıyordu, Alice'in getirdiği yiyecekleri sanki hiç iştahı yokmuş ama yemesi gerektiğinin farkındaymış gibi bir tavırla alıyordu. Alice onu her ziyarete gittiğinde Margery'nin hücreye kapatılmasının doğa kanunlarına karşı işlenmiş bir suç olduğunu düşünüyordu: olması gerekenin tam tersi bir durumdu. O kilit altındayken her şey eksik hissettiriyordu, dağlar bomboştu, kütüphane yaşamsal bir parçasını yitirmişti. Charley bile keyifsizdi, çit boyunca ileri geri geziniyor ya da öylece dikiliyordu, koca kulakları düşmüştü, soluk renkli burnu hep aşağıdaydı.

Alice bazen kulübeye giden uzun yolda at sırtında yalnız kalıncaya kadar bekliyor, ağaçların ve sessizliğin korumasında korku ve hüsrana dolu hıçkırıklara boğuluyordu. Margery'nin kendi haline ağlamayacağını biliyordu. Kimse bebek doğduğunda ne olacağından bahsetmiyordu. Kimse Margery'ye ne olacağından bahsetmiyordu. Her şey o kadar gerçek dışıydı ki çocuk hâlâ akıllarında soyut bir kavramdı, aralarından sadece birkaç kişi çocuğun gerçekliğini kavrayabiliyordu.

Alice her gün 4.30'da kalkıyor, heybeleri yükleyerek Spirit'e binip sık ormanlarla kaplı yamaçlarda yola koyuluyor, böylece tamamen ayılana dek bir-iki kilometrelik yolu yapmış oluyordu. Yanından geçtiği herkesi adıyla selamlıyor, genellikle kişisel sorular da soruyordu –“Traktör tamiriyle ilgili kitabı aldın mı Jim? Karın hikâyeleri beğendi mi?”– ve gördüğü her yerde atını Van Cleve'in arabasının önüne çekiyordu, adam durmak zorunda kalıyor, motor rölantide çalışırken Alice gözlerini adama dikiyordu. “Geceleri rahat uyuyor musun?” diye bağıyor, sesi durgun havayı yırtıp geçiyordu. “Kendinle gurur duyuyor musun?” Adamın yanakları şişip mora dönüyor, arabasıyla Alice'in yanından dolanıp gidiyordu.

Kulübede yalnız başına kalmaktan korkmuyordu ama birisi yaklaşmaya kalkarsa duyabilmesi için Fred başka tuzaklar kurmasına yardım etmişti. Bir gece kitap okurken ağaçların arasına astıkları çanın çalmaya başladığını duydu. Şimşek gibi fırlayıp kaptığı tüfeği çevik bir hareketle omzuna kaldırarak çifte namluyu kapıdaki dar aralığa oturttu.

Gözlerini kısarak dışarıda bir hareket olup olmadığını anlamaya çalıştı ve taş gibi hareketsiz bekledi, gözleriyle birkaç saniye daha karanlığı taradı, sonra omuzları biraz gevşedi.

“Sadece geyikmiş” diye kendi kendine mırıldandıktan sonra tüfeği indirdi.

Ancak ertesi sabah evden çıkarken gece kapının altından atılmış, kalın siyah bir kalemle çiziktirilmiş notu buldu.

Buraya ait değilsin. Defol.

Aldığı ilk not değildi bu, içinde kabaran duyguları bastırmayı başardı. Margery olsa güler geçerdi, Alice de öyle

yapıyordu. Kâğıdı elinde buruşturup ateşe fırlatarak alçak sesle küfretti. Ve artık nereye ait olduğu üzerine fazla düşünmemeye çalıştı.

Fred güneş batarken ahırın yanında odun kesiyordu, Alice'in hâlâ beceremediği birkaç işten biriydi bu. Eski püskü baltanın boyutları ve ağırlığı onu korkutuyordu, odunları nadiren doğru yerden bölebiliyor, genellikle baltayı yanlış açıyla indirip odunun içinde sıkışıp kalmasına sebep oluyordu, Fred'in dönünce baltayı kurtarması gerekiyordu. Fred ise tam tersine her parçaya isabetli, ritmik bir hareketle vuruyordu, kolları havada geniş daireler çiziyor, balta her odun parçasını önce yarıya, sonra çeyreklerle bölüyordu, Fred her üç darbeye bir duruyor, baltayı tek eline alıp kestiği odunları yığına atıyordu. Alice bir an onu seyrederek tekrar durana kadar bekledi, Fred koluyla alnını silerek başını kaldırıp elinde bardakla kapının eşiğinde duran Alice'i gördü.

"Benim için mi?"

Alice birkaç adım yaklaşıp bardağı ona uzattı.

"Teşekkür ederim. Düşündüğümde çok odun varmış."

"Odunları kestiğin için teşekkür ederim."

Fred suyu kafasına diktikten sonra nefesini salıp bardağı Alice'e geri verdi. "Eh, kışın üşümene izin veremem ya. Küçük parçalar halinde kesersen daha çabuk kururlar. Tekrar denemek istemediğinden emin misin?"

Alice'in yüzündeki bir şey Fred'i vazgeçirdi.

"İyi misin Alice?"

Alice gülümseyerek başını salladı ama kendini bile pek ikna edememişti. Fred'e bir haftadır ertelediği şeyi söyledi. "Ailemden mektup geldi. Eve dönebileceğimi söylüyorlar."

Fred'in gülümseyişi siliniverdi.

“Durumdan hoşnut değiller ama burada tek başıma kalamayacağımı ve bu evliliği bir gençlik hatası olarak kabul etmeye hazır olduklarını söylüyorlar. Teyzem Jean beni onunla kalmam için Lowestoft’a davet etti. Çocuklarına bakmak için yardıma ihtiyacı var ve bunun... fazla olay çıkarmadan beni İngiltere’ye geri getirmek için iyi bir yol olduğunda herkes hemfikir. Anlaşılan tüm yasal meseleler uzaktan hallolabilirmiş.”

“Lowestoft neresi?”

“Kuzey Denizi kıyısında küçük bir kasaba. Pek yaşamak isteyeceğim türden bir yer değil ama... şey, en azından biraz özgür olabilirim herhalde.” *Ve annemle babamdan uzak olurum* diye ekledi içinden. Yutkundu. “Yolculuk için para gönderiyorlar. Onlara Margery’nin davası sonuçlanana kadar kalmam gerektiğini söyledim.” Kederle güldü. “Cinayetle suçlanan biriyle arkadaş olduğum için hakkımda daha iyi düşünüyor değillerdir herhalde.”

Uzun bir sessizlik oldu.

“Gerçekten gidiyorsun yani.”

Alice başını salladı. Başka bir şey söyleyemedi. Sanki bu mektupla buradaki hayatının şimdiye dek bir tür rüya olduğunu anlamış gibiydi. Kendini Mortlake’te ya da Lowestoft’taki Tudor mimarisi örnek alınarak yapılmış evde düşünüyordu, teyzesinin kibarca iyi uyuyup uymadığını, birazcık kahvaltı etmeye hazır olup olmadığını, o öğleden sonra yürüyüşe çıkıp kent parkına gitmeyi isteyip istemediğini sorduğunu hayal etti. Çatlamış ellerine, kırık tırnaklarına, on dört gündür diğer katmanların üstüne giydiği kazağa baktı, ipliklerin arasına saman ve çim tohumları takılmıştı. Çizmelerine baktı, uzak dağ yollarını, dere yataklarından sular sıçratarak geçişini, çamurlu dar yollardan geçebilmek için atından inişini,

öfkeli güneş ışınlarını ya da sonu gelmeyen yağmurları anlatan çizikleri inceledi. Yine eskisi gibi olmak nasıl olurdu acaba? Ayakkabıları cilalı, uzun çoraplı, sakın, düzenli bir hayat yaşamak? Tırnaklarını özenle törpülemek, saçlarını haftada iki kez yıkayıp özenle şekillendirmek? Artık atından inip ağaçların arkasında tuvalet ihtiyacını görmezdi, burun delikleri odun dumanı ve ıslak toprakla dolmazdı, bunun yerine otobüs muavinine kibarca 238'in demiryolu istasyonunda durup durmadığını soruyor olurdu.

Fred onu izliyordu. Yüzünde öyle acı dolu ve içten bir ifade vardı ki Alice'in göğsü sıkıştı. Baltaya uzanarak yüzünü gizledi. "Hazır buradayken kalan odunları da halledireyim bari."

"Margery'nin onlara ihtiyacı olacak. Eve döndüğü zaman."

Fred başını salladı, gözleri baltadaydı. "Evet."

Alice bir an bekledi. "Sana yiyecek bir şeyler hazırlayayım... eğer kalmak istersen tabii."

Fred başını salladı, bakışları hâlâ yerdeydi. "Çok seviyorum."

Alice biraz daha bekledikten sonra dönüp elinde boş bardakla Margery'nin kulübesine girdi, arkasında baltanın her darbesini duydukça sanki ikiye bölünen tek şey odunlar değilmişçesine irkiliyordu.

Yemek korkunçtu, isteksizce pişirilen yemeklerin genellikle korkunç olduğu gibi, ama Fred bunu dile getirmeyecek kadar nazikti, Alice'in de söyleyecek pek bir şeyi yoktu, böylece yemek sadece dışarıdaki cırcırböceklerinin cırlamaları ve kurbağaların vıraklamaları eşliğinde alılsımadık bir sessizlik içinde geçti. Fred teşekkür ederek yemeğin çok lezzetli olduğu yalanını söyledi, Alice kirli

tabakları toplayıp Fred'in ayağa kalkışını izledi, Fred sanki odun kırmak onu görüldüğünden fazla yormuş gibi sırtını tutukça dikleştirdi. Bir anlık kararsızlıktan sonra verandaya çıktı, Alice tel kapıdan dağlara doğru bakan gölgesini görebiliyordu.

Çok üzgünüm Fred dedi sessizce. Senden ayrılmak istemiyorum.

Tekrar bulaşığa dönüp gözyaşlarını tutarak tabakları hışımına ovalamaya koyuldu.

"Alice?" Fred kapıda belirdi.

"Hım?"

"Dışarı gelsene."

"Tabakları yıkamam gere..."

"Gel. Sana bir şey göstermek istiyorum."

Gece göğü, bulutlar ayı ve yıldızları yuttuğunda ortaya çıkan saf karanlıkla örtülüydü, Fred'in verandadaki salıncağı işaret ettiğini zar zor seçebildi. Birbirlerinden birkaç santim uzağa oturdular, birbirlerine dokunmasalar da sarmaşıklar gibi birbirine dolanan düşünceleri sayesinde bir bütün oluşturunyorlardı.

"Bana ne gösterecektin?" dedi Alice gizlice gözlerini kurularak.

"Biraz bekle."

Alice karanlıkta oturup bekledi, salıncak ikisinin ağırlığı altında gıcırıyor, geleceğini düşündükçe Alice'in düşünceleri allak bullak oluyordu. Eve dönmezse ne yapabilirdi? Parası azdı, bir ev bulmaya kesinlikle yetmezdi. İş bulabileceğinden bile emin değildi, Margery'nin ateşli rehberliği olmadan kütüphanenin açık kalabileceğini kim garantileyebilirdi ki? Dahası Van Cleve'in öfkesi ve başarısız evliliği üzerinde kara bir bulut gibi sürekli asılı dururken bu kasabada sonsuza kadar kalamazdı. Van

Cleve Margery'nin icabına bakmıştı, er ya da geç Alice'in de icabına bakacaktı.

Ama yine de...

Yine de buradan ayrılacağını düşündükçe, bir daha dağlarda Spirit'in toynak seslerini dinleyip ormanın benek benek parıltısını görerek gezemeyeceğini, diğer kütüphanecilerle şakalaşamayacağını, Sophia'nın yanında sessizce kitap dikemeyeceğini ya da Izzy'nin şarkı söyleyen sesi çatı kirişlerinde yankılanırken ayağıyla tempo tutarak eşlik edemeyeceğini düşününce içine büyük bir keder doldu. Burada yaşamayı seviyordu. Dağları, insanları ve uçsuz bucaksız gökyüzünü seviyordu. Önemli bir iş yapıyormuş gibi hissetmeyi seviyordu, her gün yeni bir sınav veriyor, insanların hayatını kelime kelime değiştiriyordu. Morluklarının ve yaralarının hepsini hak etmişti, asla tam olarak sevemediği Alice'i yeni birine dönüştürmüştü. Geri dönerse eski haline geri dönecekti, bunun ne kadar çabuk gerçekleşeceğini de şimdiden farkındaydı. Baileyville verdiği küçük bir molaya dönüşecekti, memnuniyetsiz ailesinin sözünü açmak bile istemediği küçük bir macera haline gelecekti. Bir süre Kentucky'yi özleyecek, sonra kendini toparlayacaktı. Sonra, belki bir-iki yıl geçtikten sonra, boşanmasına izin verilecekti ve eninde sonunda karmaşık geçmişine kafayı takmayan, katlanılabılır bir adamla tanışıp evlenecek, Lowestoft'un vasat bir kesimine yerleşecekti.

Bir yandan da Fred vardı. Ondan ayrılacağını düşündükçe midesine kramplar giriyordu. Onu bir daha hiç görmemeye nasıl dayanacaktı? Sırf Alice odaya girdi diye aydınlanan yüzünü bir daha hiç görmemeye? Kalabalıkta bakışları kesişince kendisini diğer herkesten fazla isteyen bir adamın yanında durduğunu bilmenin verdiği sıcaklığı

hissetmemeye? Şimdi her gün ne zaman birlikte olsalar, tek kelime konuşmasalar bile bunları hissediyordu – konuşmadan ettikleri sohbet yaptıkları her şeyin altında durmadan akıp gidiyordu. Hiç kimseye bu kadar bağlanmamıştı, kimsenin sevgisinden bu kadar emin olmamıştı, bir başkasının mutluluğunu bu kadar arzulamamıştı. Bundan nasıl vazgeçecekti?

“Alice.”

“Efendim?”

“Yukarı bak.”

Alice’in nefesi boğazında takılıp kaldı. Karşıdaki yamaç parıltılar içinde canlanıvermişti, üç boyutlu bir ışık duvarı oluşmuştu, ışıklar ağaçların arasındaki koyu karanlığın gölgelerini aydınlatıyordu. Alice hayretler içinde gözlerini kırptırdı, ağzı açık kalmıştı.

“Ateşböcekleri” dedi Fred.

“Ateşböcekleri mi?”

“Işıklı böcekler. Adlarına ne demek istersen. Her yıl ortaya çıkarlar.”

Alice gördüğü şeye tam olarak anlam veremiyordu. Bulutlar aralandı, ateşböcekleri parıldayıp birbirlerinin etrafında dönerek ağaçların gölgelerinden çıkıp havaya yükseldi, milyonlarca parlak beyaz ateşböceği yukarıdaki yıldızlı gökyüzüyle birleşti, öyle ki bir an tüm dünya minicik altın rengi ışıklarla örtülüymüş gibi göründü. Bu o kadar akıl almaz, beklenmedik, delicesine güzel bir manzaraydı ki Alice iki elini yüzüne bastırıp gülmeye başladı.

“Bunu sık sık yaparlar mı?” Fred’in yüzündeki gülümsemeyi zar zor seçebiliyordu.

“Hayır. Her yıl belki bir haftalığına görünürler. Bazen iki. Ama hiç bu kadar güzel göründüklerine tanık olmamıştım.”

Alice'in göğsünden koca bir hıçkırık yükseldi, buna hissettiği kuvvetli duygular ve belki de yakında kaybedeceği şeylerin düşüncesi sebep olmuştu. Kulübedeki büyük boşluk, yanında oturan, asla onun olamayacak adam. Ne yaptığını düşünmeden karanlıkta elini uzatıp Fred'in elini tuttu. Fred'in sıcak ve güçlü parmakları Alice'in parmaklarına kapanıp sıkıca kavradı, sanki birbirleri için yaratılmışlardı. Bir süre parıldayan manzaraya bakarak el ele oturdular.

"Ben... neden gitmen gerektiğini biliyorum." Fred'in tereddütlü sesi sessizliği böldü, kelimelerini özenle seçiyordu. "Şunu bilmeni istiyorum ki sensizlik çok zor olacak."

"Çıkmaza girmiş gibiyim Fred."

"Bunu biliyorum."

Alice derin bir nefes aldı "Her şey karmakarışık oldu, değil mi?"

Uzun bir sessizlik oldu. Uzaklarda bir yerde bir baykuş öttü. Fred Alice'in elini sıktı, gecenin hafif esintisini hissederek bir süre daha oturdular.

"Bu ateşböceklerinin asıl harika yönü ne biliyor musun?" dedi sonunda, sanki az önceki konuşma hiç yapılmamıştı. "Elbette sadece birkaç haftalık ömürleri var. Düşününce bu hiç de yeterli bir süre değil. Ama yaşadıkları sürece güzellikleri insanın nefesini kesiyor." Başparmağını Alice'in parmak eklemleri üzerinde gezdirdi. "Dünyayı yepyeni bir gözle görüyorsun. Sonra kafanın içine bu güzel anı kazınmış oluyor. Nereye gitsen onu da götürüyorsun. Ve asla unutmuyorsun."

Fred tekrar konuşmaya başlamadan Alice yanaklarından yaşların süzölmeye başladığını hissetti.

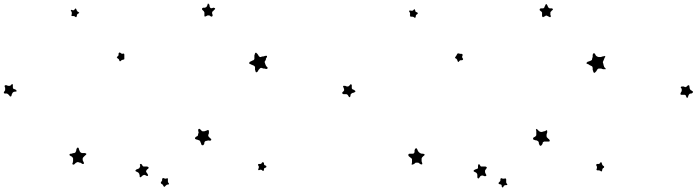
"Burada otururken fark ettim. Belki de anlamamız gereken budur Alice. Bazı şeyler elinde tutamasan bile birer armağandır."

Kısa bir sessizlikten sonra devam etti.

“Belki bu kadar güzel bir şeyin var olduğunu bilmek isteyebileceğimiz tek şeydir.”

Alice ailesine İngiltere’ye döneceğini doğrulayan bir mektup yazdı, Fred Booneville’e bir tay götürürken mektubu da arabayla postaneye bıraktı. Adresin neresi olduğunu anladığında Fred’in çenesinin nasıl kasıldığını gördü ve mektubu yazdığı için kendinden nefret etti. Fred arkasına içindeki atın sabırsızca kapısını tekmelediği gıcırdayan bir römork bağlanmış tozlu kamyonetine binerken Alice kollarını kavuşturup bekledi. Kamyonet gözden kaybolana dek Split Creek boyunca yokuş yukarı ilerlemelerini izledi.

Bir süre gözlerini kısarak boş yola, yolun iki tarafında yükselen, yazın pusu içinde yok olup giden dağlara baktı, elini gözüne siper ederek dağların çok yukarısında tembelce daireler çizerek uçmakta olan şahinleri izledi. Sonunda ellerini pantolonuna silip kütüphaneye doğru yürümeye başladı.

21

Haber sabah üçe çeyrek kala geldi, o kadar sıcak bir geceydi ki Alice doğru düzgün uyuyamamış, daha çok gece boyunca ara ara ter içinde yatak örtüsüyle cebelleşmişti. Durmaksızın kapıya vurulduğunu duyunca hemen kalkıp oturdu, kanı donmuştu, başka sesler de duymayı bekleyerek kulak kabarttı. Çıplak ayakları sessizce döşemelerle buluştu, pamuklu sabahlığını giyip yatağın yanında tuttuğu silahı kaptı, parmak uçlarına basarak kapıya yürüdü. Göğsü daralarak bekledi, sonunda ses tekrar duyuldu.

“Kim var orada? Ateş etmekten çekinmem!”

“Bayan Van Cleve? Siz misiniz?”

Alice gözlerini kırpıştırarak pencereden dışarı bir göz attı. Şerif Yardımcısı Dulles üniformasıyla kapıda dikiliyor, bir eliyle ensesini ovuşturuyordu. Alice kapıya gidip kilidi açtı. “Siz misiniz?”

“Bayan O’Hare. Galiba zamanı geldi. Doktor Garnett’i uyandıramadım, orada yapayalnız doğurmasına da içim elvermedi.”

Alice’in giyinmesi ancak birkaç dakika sürdü. Uyuklu Spirit’i eyerleyerek Şerif Yardımcısı Dulles’in lastik

izlerinin peşine düştü, kararlılığı Spirit'in karanlıkta sık ormanlığa girince tetiklenen içgüdüsel tereddütünü bastırdı. Küçük at dik kulaklarıyla tırıs tırıs karanlığa daldı, temkinli olsa da huysuzlanmadı, Alice bu yüzden onu öpmek istedi. Dere yatağının yanındaki yosunlu yola gelince dörtmala kalktı, kısrağı sürebildiğince hızlı sürdü, yolunu aydınlatan ay ışığına minnettardı.

Yola vardığında doğrudan hapishaneye yönelmek yerine dönüp Spirit'i Sophia ve William'ın Monarch Creek'teki evine doğru sürdü. Evet, Kentucky'de geçirdiği süre boyunca değişmişti ve evet, pek bir şeyden korkusu yoktu. Ama Alice bile bir iş kendi boyunu aştığında bunun farkına varabilirdi.

Sophia hapishaneye vardığında Margery terden sırlıklamdı, iki büküm olmuş, acıyla inleyerek Alice'e dayanmıştı. Alice yirmi beş dakikadır orada olmalıydı ama saatler geçmiş gibi geliyordu. Kendi sesini çok uzaklardan duyuyordu, cesaretinden dolayı Margery'ye övgüler yağıdırıyor, çok iyi gittiğini söyleyip duruyor, bebeğin göz açıp kapayana kadar geleceğinden bahsediyordu ama söylediklerinden sadece birisinin doğru olabileceğini kendisi de biliyordu. Şerif yardımcısı onlara bir gaz lambası vermişti, titreşen ışık hücrenin duvarlarına belirsiz gölgeler düşürüyordu. Kan, sidik ve adı ağza alınamayacak bir şeyin kokusu ağır, havasız ortamı sarmıştı. Alice çocuk doğurmanın bu kadar zor olduğunu bilmiyordu.

Sophia annesinin eski ebe çantası koltuğunun altında tüm yolu koşarak gelmişti, iki ay boyunca aldığı hediyelerle hayli yumuşamış olan ve kütüphanecilerin kötü bir niyeti olmadığına inanan Şerif Yardımcısı Dulles hücre kapısını zangırdatarak açıp Sophia'nın içeri girmesine izin vermişti.

“Ah, Tanrı’ya şükür” dedi Alice loş hücrenin içinden, şerif yardımcısı kapıyı arkalarından tekrar kilitledi. “Zamanında gelemeyeceksin diye çok korktum.”

“Sancılar ne zamandır devam ediyor?”

Alice omzunu silkti, Sophia elini Margery’nin alnından geçirdi. Margery’nin gözleri sımsıkı kapalıydı, zihni onlardan çok uzaktaydı, yeni bir sancı dalgası gelmişti.

Sophia sancı geçene kadar tetikte bekledi. “Margery? Margery kızım? Sancılar başlayalı ne kadar oldu?”

“Bilmiyorum” diye mırıldandı Margery kurumuş dudaklarının arasından. “Sven nerede? Lütfen. Sven’e ihtiyacım var.”

“Hadi toparla kendini, dikkatin dağılmamalı. Alice, kol saatin yanında mı? Ben söyleyince saymaya başla, tamam mı?”

Sophia’nın annesi Baileyville’deki tüm siyahların doğumlarına yardımcı olan ebeydi. Sophia da çocukken annesiyle birlikte doğumlara gider, büyük deri çantayı taşır, gerektiğinde aletleri ve şifalı otları verir, bir sonraki kadın için aletlerin sterilize edip toparlanmasına yardım ederdi. Tam olarak eğitilmiş sayılmazdı, bunu bizzat kendisi söylemişti ama Margery’nin ulaşabileceği en iyi ebeydi.

“Kızlar iyi misiniz?” diye saygıyla sordu Şerif Yardımcısı Dulles çarşafın arkasından, Margery yine bağırmaya başlamıştı, sesi giderek artıyordu. Şerif Yardımcısı kendi karısı bile çocuklarını doğururken uzakta beklemişti, rahatsız edici seslerden ve kokulardan midesi bulanmıştı.

“Bayım? Biraz sıcak su almamız mümkün mü acaba?” Sophia Alice’e çantayı açmasını işaret etti, sonra da katlanmış temiz ve pamuklu bir bezi gösterdi.

“Biraz su kaynatabilir mi diye Frank’e bir sorayım. Genellikle bu saatlerde uyanık olur. Hemen dönerim.”

“Yapamayacağım.” Margery’nin gözleri açılıp ikisinin de görmediği bir şeye kilitlendi.

“Elbette yapabilirsin” dedi Sophia kararlı bir ses tonuyla. “Doğa çok az kaldığını bize böyle anlatıyor.”

“Yapamayacağım.” Margery’nin nefesi tükenmiş, bitkin düşmüştü. “Çok yorgunum...” Alice bir mendil alıp Margery’nin yüzünü sildi. Margery şişkin karnına rağmen çok solgun, çok bitkin görünüyordu. Dışarıdaki hayatının gündelik zorlukları olmadan uzuvları kaslarını kaybetmiş, yumuşayıp beyazlamıştı. Alice onu bu halde görmekten rahatsızlık duyuyordu, Margery’nin üzerine dar gelen pamuklu elbisesi ıslak tenine yapışmıştı.

“Bir buçuk dakika” dedi Alice, Margery tekrar inlemeye başlarken.

“Evet. Bebek geliyor demektir. Tamam Margery. Şiltenin üstüne çarşaf sermek için seni biraz arkaya doğru yaslayacağım. Tamam mı? Sen Alice’e tutun.”

“Sven...” Alice Margery’nin dudaklarının ismi söylercesine hareket ettiğini gördü, Alice’in giysisinin kolunu tutan eli sarı-beyaz bir renge dönmüştü, parmakları menegene gibi sıkıydı. Karşıdaki hücreler alışılmadık şekilde suspus olmuştu.

“Tamam tatlım. Bebek geldiği için şimdi seni daha rahat ıkınabileceğin bir pozisyona getirmemiz gerekiyor. Beni duyuyor musun?” Sophia Alice’e söylenenleri duymuyor gibi görünen Margery’yi çevirmesine yardımcı olmasını işaret etti. “Beni dinlemeye devam et, tamam mı?”

“Korkuyorum Sophia.”

“Hayır, aslında korktuğun falan yok. Doğum sancısı sana öyleymiş gibi hissettiriyor.”

“Onu burada doğurmak istemiyorum.” Margery göz-

lerini açıp yalvarırcasına Sophia'ya baktı. "Burada değil. Lütfen..."

Sophia elini Margery'nin ıslak kafasının arkasına koyup yanağını yanağına dayadı. "Biliyorum bebeğim ama böyle olmak zorunda. İşleri ikiniz için de mümkün olduğunca kolaylaştırmaya çalışacağız. Tamam mı? Şimdi ellerinle ayaklarının üzerinde dur. Evet, dörtayak üstünde duracaksın. Şu yatağa tutun. Alice, Margery'nin önüne geç ve onu sıkıca tut, tamam mı? Birazdan işler iyice zorlaşacak, sana tutunmaya ihtiyacı olacak. İşte, ona dinledebilsin diye kucağını ver."

Alice'in korkmaya zamanı olmadı. Neredeyse bunu söyler söylemez Margery'nin elleri üzerine yapıştı, bağırırken yüzünü Alice'in bacaklarına gömerek sesi pantolonunda boğmaya çalışıyordu. Alice'i öyle sıkı tutuyordu ki sanki bedeni kendisinden daha güçlü bir şey tarafından ele geçirilmiş gibiydi. Alice Margery'nin vücudundan titremelerin geçtiğini görünce yüzünü buruşturarak kendi sıkıntısını görmezden gelmeye çalıştı, kendisi de fenalaşmasına rağmen dudaklarından bilinçsizce ve sonu gelmeksizin dökülen cesaretlendirici sözcükleri duydu. Sophia arkadan Margery'nin pamuklu elbisesini kaldırmıştı, gaz lambasını vücudunun en özel bölümlerini görebileceği şekilde yerleştirdi ama Margery bunu umursamıyor gibiydi. İnmeye devam ederken vücudu bir yandan bir yana sallanıyordu, sanki acıyı silkip atmak istiyordu, elleri inatla Alice'in ellerine yapışıyordu.

"Suyu getirdim" dedi Şerif Yardımcısı Dulles ama Margery tekrar bağırmaya başlamıştı, "Kapıyı açıp testi yi içeri iteceğim. Tamam mı? Ne olur ne olmaz diye doktoru çağırdım. *Ah Tanrım, bu da ne* – Bakın ne diyeceğim. Ben... suyu dışarı bırakıvereyim. Ben.. *Ah, yüce Tanrım...*"

“Biraz da içme suyu alabilir miyiz bayım?”

“Kapının... kapının önüne bırakırım. Bir yere kaçmayacağınıza güveniyorum kızlar.”

“Hiç endişelenmeyin bayım, inanın bana.”

Sophia annesinin çelik aletlerini çabucak temiz pamuklu bezin üzerine yerleştirdi. Bir eli bir atı sakinleştirip cesaretlendirmek ister gibi sürekli Margery’nin üzerindeydi. Margery’nin altına şöyle bir bakıp kendini hazırladı.

“Tamam, galiba geliyor. Alice, hazır ol.”

Bundan sonra her şey bulanıklaştı. Güneş dar parmaklıklardan içeri mavi ışıklar sızdırarak doğarken Alice olup bitenleri açık denizdeki bir gemide yaşamış gibi hatırlıyordu: yer ayaklarının altında sallanıyor, Margery’nin bedeni sancılarının etkisiyle bir sağa bir sola savruluyordu, kanın, terin ve vücutlarının birbirine karışan kokusunu alıyordu, *çığlıklar duyuyordu, çığlıklar, çığlıklar*. Margery Alice’e tutunuyordu, yüzünde yalvaran, korku dolu bir ifade vardı, *yardım edin, yardım edin* dercesine bakıyordu, Alice’in de paniği giderek artıyordu. Tüm bunların yanı sıra Sophia vardı, bir an sakin ve cesaretlendiriciyken birden alev alıp Margery’yi zorluyordu. *Evet, yapabilirsin Margery. Hadi kızım. Şimdi ıkın! Daha güçlü!*

Alice dehşet dolu bir an bu sığağın, karanlığın ve hayvani seslerin içinde üçü kendi başlarınayken, bu yolculuğa tanık olmak zorundayken bayılacağından korktu. Margery’nin acısının bilinmeyen derinliklerinden korkmuştu, hep çok güçlü ve çok becerikli olan bu kadının çığlıklar atan yaralı bir hayvana dönüşmesinden ödü kopmuştu. Kadınlar doğum yaparken ölüyorlardı, öyle değil mi? Bu kadar acı çeken Margery nasıl hayatta kalacaktı? Ama tam oda etrafında dönmeye başlarken Sophia’nın

sert yüz ifadesini, Margery'nin çatılmış kaşlarını gördü, gözleri çaresizlik gözyaşlarıyla doluydu –*yapamayacağım!*– ve dişini sıkıp öne eğilerek Margery'nin alnını kendininkine bastırdı.

“Evet yapabilirsin Marge. Artık çok yaklaştın. Sophia'yı dinle. Başarabilirsin.”

Sonra birden, Margery'nin haykırıışları dayanılmaz bir raddeye ulaştığında –sanki dünyanın sonu gelmiş ve evrenin bütün acıları bir araya gelerek tiz, uzayıp giden, tahammül edilemez bir çığlığa dönüşmüştü– bir bağırıtı ve bir balığın taş zemine düşmesine benzer bir şapırtı sesi duyuldu, bir anda Sophia'nın kollarında ıslak, mor bir yaratık belirdi, gözleri görmeyen bebek tutunacak bir şey aranarak kollarını kaldırırken Sophia'nın yüzü aydınlandı, önlüğü kan içinde kalmıştı.

“İşte geldi!”

Margery başını çevirdi, saç telleri yüzüne yapışmıştı, korkunç, yalnız bir savaşta hayatta kalmıştı ve yüzünde Alice'in daha önce hiç görmediği bir ifade vardı, sesi ağılda buzağısını seven bir ineğinki gibi yumuşak bir ağıt halinde çıktı, *“Ah bebeğim, bebeğim!”* Minik kız ince ve şevk dolu bir bağırıtı koparınca dünya değişti ve ansızın gülme-ye, ağlamaya ve birbirlerine sarılmaya başladılar. Alice'in varlığından bile habersiz olduğu hücrelerdeki adamlar yürekten gelen seslerle haykırdılar, *“Tanrı'ya şükürler olsun! Şükürler olsun!”* Ve karanlığın, pisliğin ve kanların içinde Sophia bebeği silip temiz bir çarşafa sararak tir tir titreyen Margery'ye verirken Alice arkasına yaslandı, ter ve kan içindeki elleriyle gözündeki yaşları silerken hayatında hiç bu kadar muhteşem bir şey görmediğini düşündü.

O akşam kütüphanede Sven şerefine kadeh kaldırırken Sven kızının gelmiş geçmiş en güzel bebek oldu-

ğunu söyledi. Kapkara gözlerinin, kapkara saçlarının, minik burnunun ve mükemmel uzuvlarının tarihte bir eşi benzeri yoktu. Kimse karşı çıkmaya yanaşmadı. Fred bir kavanoz kaçak içki, bir sandık da bira almıştı, kütüphaneciler bebeğin şerefine kadeh kaldırıyor, merhameti için Tanrı'ya şükürler ediyorlardı, en azından o akşam için bu başarılı doğumun mutluluğundan öteyi düşünmemeye kararlıydılar. Margery hâlâ çocuğunu bir annenin gururuyla tutuyor, bebeğin kusursuz yüzüne, minicik tırnaklarına bakıp mest oluyordu, bir süreliğine acısını ve içinde bulunduğu koşulları unutmuştu, Şerif Yardımcısı Dulles ve diğer gardiyanlar uğrayıp bebeğe bakıyor, anneyi tebrik ediyorlardı.

Hiçbir erkek Sven kadar gururlanmamıştır. Durmadan Margery'nin ne kadar cesur ve zeki olduğundan, çocuğun ne kadar dikkatli olduğundan, parmağını nasıl da kuvvetle tuttuğundan bahsediyordu. "Kesinlikle bir O'Hare" deyince herkes sevinçle çığlıklar attı.

O gece yaşadıkları Alice ve Sophia üzerinde etkisini göstermeye başlamıştı. Alice bitkin haldeydi, gözleri kapanıyordu, gözü Sophia'ya kaydı, o da yorgun olmakla beraber rahatlamış görünüyordu. Alice bir tünelden çıkmış gibi hissediyordu, varlığından haberinin bile olmadığı bir masumiyet katmanını kaybetmişti sanki.

"Ona bir takım diktim" dedi Sophia Sven'e. "Yarın Margery'ye götürebilirsen çocuğun giyecek doğru düzgün bir şeyleri olur. Bir battaniye, birkaç patik, küçük bir şapka ve hafif bir pamuklu kazak."

"Çok iyisin Sophia" dedi Sven. Yüzü tıraşsızdı ve gözleri durmadan yaşlarla doluyordu.

"Bende de çocuklardan kalan bir şeyler var, onları da alabilir" dedi Kathleen. "Kullanılmayan yelekler, pamuk-

lu bezler falan. Nasıl olsa bir daha onlara ihtiyacım olmayacak.”

“Bunu bilemezsin” dedi Beth.

Ama Kathleen başını ciddiyetle iki yana salladı. “Ah, biliyorum.” Pantolonuna yapışmış bir şeyi almak için eğildi. “Benim için sadece tek bir adam vardı.”

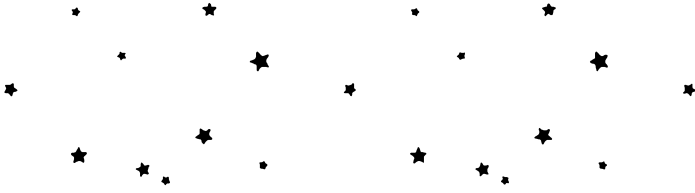
Bunun üzerine Fred Alice’in gözlerine baktı, Alice az önce yaşadığı saf mutluluğa rağmen birden kendini kederli ve bitkin hissetmişti. Kadeh kaldırarak bunu gizlemeye çalıştı. “Marge’a” dedi emaye kupasını havaya kaldırarak.

“Margery’ye.”

“Ve Virginia’ya” dedi Sven, herkes dönüp ona bakınca: “Margery’nin kız kardeşinin adı” diye ekledi. Yutkundu. “Bu ismi koymak istiyor. Virginia Alice O’Hare.

“Eh, çok güzel bir isim” dedi Sophia başını sallayarak.

Kupalarını kaldırarak, “Virginia Alice” dediler hep bir ağızdan. Sonra Izzy birden ayağa kalkıp bir yerlerde isimler kitabı olduğunu ve ismin nereden geldiğini öğrenmek istediğini söyledi. Diğer herkes de dikkat dağıtıcı bir şey çıkmasına sevinerek onayladı, bu sayede bir köşede sessizce hıçkırarak ağlamaya başlayan Alice gözlerden uzak kalacaktı.

22

Adamların ve kadınların işledikleri kabahatler ve suçlar yüzünden içine tıkılıp hapis cezalarını çektiği ya da hüküm giymeden mahkemeye çıkmayı beklediği inanılmayacak derecede pis bir kurumdur... genellikle tahtakurularıyla, karafatmalarla, bitlerle ve diğer haşerelerle dolup taşar; sürekli dezenfektan ve pislik kokusu duyulur.

Joseph F. Fishman, *Crucibles Of Crime*, 1923

Kentucky hapishaneleri de Amerika'daki pek çok hapishane gibi farklı biçimlerde yönetiliyordu ve kuralları ve esnekliği daha çok şerifin sıklığına göre çeşitlilik gösteriyordu, Baileyville'de ise şerif yardımcısının unlu mamullere düşkünlüğüne göre. Hal böyle olunca Margery ve Virginia hücrenin rahatsız edici küçüklüğüne rağmen ziyaretçi akınına uğradı, Virginia ilk haftalarını tüm sevilen bebeklerin geçirdiği gibi temiz ve yumuşak kıyafetler içinde, ziyaretçilerin hayranlığını kazanarak, küçük oyuncaklar hediye edilerek geçirdi ve günün büyük bölümünde annesinin göğsündeydi. Son derece dikkatli bir bekti, kara gözleriyle tavanı tarıyor, minik parmaklarıyla

havayı okşuyor, meme emerken memnuniyetle ellerini yumruk yapıyordu.

Bu arada Margery artık dönüşüm geçirmiş bir kadındı, yüzü yumuşamıştı, bütün ilgisi küçük bebekteydi, onu kucağında taşıırken sanki bunu yıllardır yapıyormuş gibi rahattı. Daha önceki çekincelerine rağmen içgüdüsel olarak anneliğe ısınmış gibiydi. Yemek yiyebilsin ya da üstünü değiştirebilsin diye Alice bebeği aldığı zamanlarda bile bir gözü bebekteydi, ayrılığa bir an dahi tahammülü yokmuş gibi elini uzatıp bebeğe dokunuyordu.

Alice onun eskisi kadar bunalımda olmadığını görünce rahatlamıştı, sanki bebek ona hapishane duvarlarının ötesinde kalan, kaybettiği hayatı dışında düşünecek bir şey vermişti. Margery daha iyi yiyor ("Sophia sütümün kesilmemesi için yemem gerektiğini söyledi"), gülümsemeleri çoğunlukla bebeğe yönelik olsa da sürekli gülümüyor, daha önce oturduğu yerde çakılıp kalırken şimdi hücrede dolanıp bebeği sakinleştirmek için topukları üzerinde sallanıyordu. Şerif Yardımcısı Dulles biraz daha hijyen sağlayabilmeleri için onlara bir kovayla bir de paspas vermişti, kızlar bir bebeğin pis ve eski bir şiltenin üzerinde pirelerle uyumasının doğru olmadığından yakınıp yeni bir şilte getirdiklerinde itiraz etmeden boyun eğmişti. Eski şilteyi bahçede yakarlarken üzerindeki sayısız lekeye bakıp yüzlerini buruşturmuşlardı.

Bayan Brady Margery'yi doğumdan altı gün sonra ziyaret etti, sağlığının düzelmekte olduğundan ve bebeğin ihtiyacı olan her şeye sahip olduklarından emin olmak için yanında kasabadan bir de doktor getirdi. Şerif Yardımcısı Dulles önceden haber verilmediğinden, izin kâğıdı da olmadığından karşı koyacak gibi olunca Bayan Brady sıcak çorbayı bile dondurabilecek bir bakışla adamın sözünü

kesip buyurgan bir tavırla emziren bir kadına yardımcı olması herhangi bir şekilde engellenirse bu meseleden ilk olarak Şerif Archer'ın, hemen ardından da Vali Hatch'in haberi olacağını, Şerif Yardımcısının bundan hiç şüphesi olmaması gerektiğini söyledi. Bayan Brady hücrenin bir köşesinde beklerken –yarı karanlıkta gözlerini kısarak etrafını inceledikten sonra oturmamaya karar vermişti– doktor anneye bebeği muayene etti ve koşullar hiç de ideal olmadığı halde sağlıklarının gayet iyi, morallerinin de bu şartlar altında olabileceği kadar yerinde olduğunu söyledi. Yakın hücrelerde kalan adamlar bebeğin kirli bezlerinin kötü koktuğundan şikâyet edecek oldular ama Bayan Brady seslerini kesmelerini söyledikten sonra aslında arada bir yıkanmanın onlara da iyi geleceğini söyledi, belki de şikâyet etmeden önce kendi hallerine bir bakmalıydılar.

Kütüphaneciler bu ziyareti sonradan öğrendiler, Bayan Brady kütüphaneye gelip konuyu Bayan O'Hare'le enine boyuna konuştuklarını ve kendisinin devreye girip kütüphanenin günlük idaresini ele alması konusunda anlaştıklarını söyledi. Bunun Margery işlere bakamazken her şeyi çekip çevirmek için elinden geleni yapan Bayan Van Cleve'i üzmeyeceğini umuyordu.

Alice biraz afallasa da üzülmemişti. Son haftalarda enerjisini tamamen tüketmişti, Margery'yi her gün ziyaret etmeye çalışıyor, kulübeyi derleyip topluyor ve kütüphaneyi işletiyordu, bütün bunları yaparken bir yandan da kendi karmaşık ve ezici duygularıyla uğraşıyordu. Bunlardan birini bile bir başkasının üstlenmesi Alice için büyük rahatlık sağlayacaktı. Özellikle de diye geçirdi içinden, Kentucky'yi yakında terk edeceği için. Gerçi daha hiçbirine söylememişti, şu anda herkesin işi başından aşkındı.

Bayan Brady paltosunu çıkarıp bütün kayıtları görmek istediğini söyledi. Sophia'nın masasına oturup maaş kayıtlarını, nalbanta yapılan ödemeleri gözden geçirdi; ücret bordrolarıyla yapılan ufak tefek harcamaları kontrol etti, memnun kalmıştı. Yemekten sonra geri geldi, o akşam bir saat boyunca Sophia'yla birlikte kayıp ve hasar görmüş kitapları tespit etmeye çalıştı ve kapının önünden geçen Bay Gill'i keçi yetiştiriciliğiyle ilgili bir kitabı geç iade ettiği için haşladı. Birkaç saat içinde kütüphanedeki varlığına alıştılar. Sanki gerçek bir yetişkin işleri tekrar ele almıştı.

Yaz dayanılmaz sıcaklardan ve uçuşan böceklerden, nemden ve sineklerin rahat vermediği terli atlardan oluşan bir örtünün altında santim santim ilerlerken Alice günü gününe yaşayıp küçük meselelerle uğraşmaya çalışıyor, gelecekte kendisini bekleyen çok daha önemli ve rahatsız edici meseleleri düşünmüyordu.

Sven işten ayrılmıştı, mesaileri yüzünden Margery ve bebeği hafta içinde göremiyordu, Alice'e kalbinin yarısının her zaman orada, o lanet hücrede olduğunu söylemişti. İşten ayrıldığını söylediği zaman Hoffman'ın it-faiyecileri baltaları omuzlarında sıraya girip baretlerini göğüslerine bastırmışlar, Sven'in işten çıkmasını kişisel bir mesele olarak gören ustabaşılar bunu görünce sinirlenmişlerdi.

Sven'in Margery O'Hare'le uzun süreli ilişkisini keşfetmenin şokunu hâlâ atlatamayan Van Cleve bir casus ve hainden, gerçi ikisi için de elinde bir kanıt yoktu, kurtulmalarının iyi olduğunu ve o yılan Gustavsson bir daha Hoffman'ın kapısından adımını atacak olursa tıpkı o rezil şıllık gibi onun da uyarıya gerek kalmadan vurulacağını söylüyordu.

Alice Sven'in bir anlamda ona daha yakın olabilmek için Margery'nin kulübesine taşınmaktan hoşlanacağını biliyordu ama tam bir beyefendi olan Sven teklifini reddetmişti, bu sayede Alice aslında ikisi de aynı kadını farklı şekillerde seviyor olsalar da aynı çatı altında kalan bir adam ve kadını şüpheli bulacak kasabalıların kınamasından kaçınabilecekti.

Alice de artık küçük kulübede yalnız kalmaktan korkmuyordu. Erkenden yatıp derin bir uyku çekiyor, sabah 4.30'da güneşle birlikte uyanıp yüzüne soğuk su çarpıyordu, hayvanları besliyor, kurumaya bıraktığı giysilerini giyip kendine yumurta ve ekmekle kahvaltı hazırladıktan sonra kırıntıları tavuklara ve pencerenin pervazında toplanan kırmızı kardinal kuşlarına atıyordu. Margery'nin kitaplarından birini okurken kahvaltısını ediyor ve iki günde bir hapishaneye götürmek için mısır ekmeği pişiriyordu. Seher vaktinde dağlar kuş sesleriyle çınlıyor, ağaçların yaprakları önce turuncuya, sonra maviye, en sonunda da zümrüt yeşiline dönüyor, uzun çimenlerin arasından zambaklar ve başka otsu bitkiler belirmeye başlıyordu. Tel kapı kapanınca yabani hindiler hantal kanatlarını çırparak havalanıyor ya da küçük geyikler sıçraya sıçraya ormana geri kaçıyordu, sanki Alice onların yaşam alanına girmiş gibiydi.

Charley'i ahırdan çıkarıp kulübenin arkasındaki küçük otlağa salıyor, yumurta var mı diye kümesi kontrol ediyordu. Vakit bulursa akşam yemeğini yapıyordu, eve döndüğünde yorgun oluyordu çünkü. Sonra Spirit'i eyerleyip o gün ihtiyacı olan şeyleri heybelere dolduruyor, geniş kenarlı şapkasını başına geçirdikten sonra kütüphaneye doğru yola koyuluyordu. Toprak yoldan ilerlerken dizginleri elinden bırakıp boynuna pamuklu bir mendil

bağlıyordu. Artık dizginleri pek kullanmıyordu, yola koyuldukları anda Spirit nereye gittiklerini anlıyor, adımlarını açıp kulaklarını dikiyordu, o da işini bilen ve seven bir yaratıktı.

Çoğu akşamlar Alice kütüphanede bir saat fazladan kalıp Sophia'ya arkadaşlık ediyordu, arada bir Fred de evden yiyecek bir şeyler getirerek onlara katılıyordu. İki kez patikadan geçerek Fred'e yemeğe gitmişti, artık kasabalıların onun hakkında konuşmaktan bıkmış olacağını düşünüyordu, aradaki kısa yolu yürürken birilerinin onu görme ihtimali de azdı zaten. Fred'in evini, balmumu kokusunu, insana huzur veren eskiliğini seviyordu, Margery'nin kulübesinden daha zarif ve daha az pratikti, aile servetinin tek nesilden eskiye dayandığını belli eden halılar ve mobilyalar vardı.

Hiç biblo olmaması da Alice'in içine huzur veriyordu.

Fred'in yaptığı yemekleri yiyip havadan sudan konuşuyorlar, aptal gibi birbirlerine sırtıtmak için yemeğe ara veriyorlardı. Bazı akşamlar Alice Margery'nin evine dönerken birbirlerine ne söylediklerini bile hatırlamıyordu, kulaklarında uğuldayan ihtiyaç ve arzu tüm konuşmayı boğuyordu. Bazen Fred'i o kadar istiyordu ki ona uzanmamak için masanın altından kendi elini çimdikliyordu. Sonra boş kulübeye dönüp örtülerin altına giriyor ve Fred'i bir kereliğine, sadece bir kereliğine eve davet etse neler olabileceğini hayal etmeye çalışıyordu.

Sven'in avukatı on beş günde bir ziyarete geliyordu, Sven avukatla Fred'in evinde görüşmek için izin istemiş ve Fred'le Alice'in de görüşmelere katılmasını rica etmişti. Alice bunun Sven'in çok gergin olmasından kaynaklandığını anlıyordu, sürekli bacağını sallıyor, parmaklarını durmadan masaya vuruyordu, tek başına olsa görüşmede

kendisine söylenenlerin yarısını unutturdu. Avukat elinden geldiğince karmaşık laflar ediyordu, konuşma tarzı süslü ve abartılıydı, herhangi bir şeyi doğrudan söylemek yerine lafı döndürüp dolaştırıyordu.

Söz konusu kayıtların beklenmedik şekilde kaybolmasına rağmen (burada imalı bir şekilde bir süre susmuştu) eyaletin Margery O'Hare aleyhine delillerden emin olduğunu söyledi. İhtiyar kadın ilk görüşmede Margery O'Hare'i olay yerine yerleştirmişti, sonradan söylediklerinin pek bir önemi yoktu. Silah ya da bıçak yarası olmadığı düşünülürse muhtemel tek cinayet aleti kütüphanenin kan lekeleriyle kaplı kitabıydı. Diğer kayıt defterlerine bakıldığında başka hiçbir kütüphanecinin Bayan O'Hare kadar uzaklara gitmediği görülüyordu, başka birinin kütüphaneye ait bir kitabı bir silah olarak kullanmış olma ihtimali pek kalmıyordu. Tabii bir de Margery'nin karakteri söz konusuydu, pek çok insan McCullough'larla Margery'nin ailesi arasındaki süregelen kan davası hakkında fikir beyan edebilirdi, ayrıca Margery'nin etrafındakileri nasıl etkileyeceğini pek düşünmeden çirkin şeyler söyleme huyu vardı.

"Duruşmaya çıktığında bu hususlara dikkat etmesi gerekiyor" dedi kâğıtlarını toplayarak. "Jürinin onu... sempatik bir sanık olarak görmesi önemli."

Sven hiç konuşmadan başını iki yana salladı.

"Marge olduğundan başka biri gibi rol yapmayı kabul etmez."

"Başka biri olmak zorunda demiyorum. Ama yargıcın ve jürinin sempatisini kazanamazsa serbest kalma şansı epey düşecektir."

Avukat arkasına yaslanıp iki elini de masaya koydu. "Önemli olan tek şey gerçekler değil Bay Gustavsson.

Strateji de önemli. Olayın aslı ne olursa olsun karşı tarafın kendi stratejisi üzerine çok çalıştığından emin olabilirsiniz.”

“Demek hoşuna gitti.”

“Ne hoşuma gitti?” Margery başını kaldırdı.

“Anne olmak.”

“Duygularıma o kadar kapıldım ki aşağısını yukarisından ayırt edemiyorum” dedi Margery usulca Virginia’nın atletinin yakasını düzelterek. “Burası da amma sıcak. Keşke birazcık esse.”

Virginia doğduğundan beri Şerif Yardımcısı Dulles ziyaretlerin üst kattaki boş hücrede yapılmasına izin veriyordu. Burası alt kattaki hücreden daha aydınlık ve temizdi –ve gözü pek Bayan Brady için de daha kabul edilebilirdi– ama bugün olduğu gibi sıcak ve nemli havalarda epey boğucu bir hal alıyordu.

Alice birden korumasız pencereleri ve soğuk beton zeminıyla kışın hapishanenin ne kadar korkunç olacağını düşündü. Eyalet hapishanesi buradan ne kadar kötü olabilirdi ki? *O zamana kadar çıkmış olacak* dedi kendi kendine. *İleriyi düşünme. Bugünden, şu saatten ötesini düşünme.*

“Başka bir yaratığı bu kadar sevebileceğimi hiç düşünmemiştim” diye devam etti Margery. “Sanki benim bir parçam gibi.”

“Sven mutluluktan aklını kaybetti.”

“Değil mi?” Margery aklına bir şey gelmiş gibi kendi kendine gülümsedi. “Sana harika babalık yapacak minik kızım.” Kabullenmek istemediği bir şeyler düşünüyormuş gibi yüzü gölgelendi. Sonra geçti, bebeği havaya kaldırarak kafasını işaret edip tekrar gülümsedi. “Sence saçları benimki gibi koyu mu olacak? Ne de olsa onda da biraz

Cherokee kanı var. Yoksa babası gibi daha açık mı olacak? Sven küçükken saçları tebeşir gibi bembeyazmış.”

Margery duruşmadan hiç bahsetmiyordu. Bu konuda konuşmanın bir işe yaramayacağını anlatırcasına başını iki yana sallıyordu. Biraz yumuşamış olmasına rağmen başını sallayışında hâlâ Alice’in ısrar etmesini engelleyen bir kararlılık vardı. Onu ziyarete geldiklerinde Beth ve Bayan Brady’ye de aynısını yapmıştı, Bayan Brady kütüphaneye döndüğünde sinirden kıpkırmızıydı.

“Kocamla duruşmadan ve sonrasında olacıklardan konuşuyorduk... yani işler umduğumuz gibi gitmezse ne olacağından. Bazı hukukçu arkadaşları var, anlaşılan eyalet sınırlarının dışında çocuğun annesiyle kalmasına müsaade eden bazı yerler ve kadınlara göz kulak olacak kadın gardiyanlar varmış. Bazılarının binaları da gayet iyiymiş.”

Margery hiçbir şey duymamış gibi yapmıştı.

“Hepimiz kilisede senin için dua ediyoruz. Sen ve Virginia için. Çok tatlı bir şey, değil mi? Acaba senin için...”

“Çok düşüncelisiniz Bayan Brady ama biz böyle iyiyiz.”

Tek söylediği buydu işte, dedi Bayan Brady ellerini havaya kaldırarak. “Kafasını kuma gömer gibi davranıyor. Öylece dışarı salınıvereceğine güvenemez ki. Bir plan yapması gerek.”

Ama Alice Margery’nin davranışının altında böyle bir iyimserlik olduğuna inanmıyordu. Duruşma günü yaklaştıkça endişelerinin artmasının ana sebeplerinden biri de buydu.

Duruşmaya bir hafta kala gazeteler sanık hakkında yazılar yayımlamaya başladı. Biri Nice’N’Quick’te asılı fotoğrafı eline geçirip sadece Margery’nin yüzünü kesip çıkarmıştı. Haberin başlığı şöyleydi:

KÜTÜPHANECİ KATİL MASUM ADAMI O MU ÖLDÜRDÜ?

Danvers Creek'te bulunan en yakın otelin tüm odaları bir anda tutulmuştu, civarda oturanlardan bazılarının kasabaya gelen muhabirleri ağırlayabilmek için arka odalarını düzene koyup yataklar serdiklerine dair konuşmalar duyuluyordu. Anlaşılan bu konunun ağza bile alınmadığı kütüphane hariç her yerde Margery ve McCullough'tan konuşuluyordu.

Sven akşamüstü hapishanenin yolunu tuttu. Çok sıcak bir gündü ve Sven de ağır ağır yürüyor, şapkasını yelpaze olarak kullanarak serinlemeye çalışırken gelen geçenleri elini kaldırarak selamlıyordu, dışarıya karşı duygularını hiç belli etmiyordu. Alice'in pişirdiği mısır ekmeğini Şerif Yardımcısı Dulles'e verdi, ceplerini kontrol edip Alice'in özenle katladığı temiz atleti ve mama önlüğünü çıkardı. Margery üst kattaki hücrede yatağın üzerine bağdaş kurmuş bebeği emziriyordu, Sven bebeğin dikkatinin kolayca dağıldığını bildiğinden Margery'yi öpmek için bekledi. Genelde Margery yanağını ona doğru kaldırırdı ama bu kez gözlerini bebekten ayırmıyordu, Sven de bu yüzden yatağın yanındaki tabureye oturdu.

"Hâlâ bütün gece emiyor mu?"

"Emebildiği kadar emiyor."

"Bayan Brady belki de katı yiyeceklere erken geçen bebeklerden olacağını söyledi. Bir şeyler öğrenebilmek için kızlardan bunun hakkında bir kitap aldım."

"Ne zamandan beri Bayan Brady'yle bebekler hakkında sohbet eder oldun?"

Sven çizmelerine baktı. "İşten çıktığımdan beri."

Gözlerini Margery'ye dikerek ekledi, "Merak etme. On

dört yaşımdan beri işsiz kalmadım. Fred misafir odasında kalmama izin veriyor, bir sorun yok. Her şey yoluna girecek.”

Margery bir şey söylemedi. Şimdilerde bazı günler böyle davranıyordu. Sven oradayken ağzını bıçak açmıyordu. Virginia doğduğundan beri bu sessiz günler daha nadir yaşanır olmuştı – sanki Margery kötü hissetse bile dayanamayıp bebekle konuşuyordu, yine de Sven böyle günlerden nefret ediyordu. Kafasını ovuşturdu. “Alice tavukların gayet iyi olduğunu söylememi istedi. Winnie çift sarılı bir yumurta yumurtlamış. Charley şişmanlıyor. Gördüğüm kadarıyla dinlenmenin keyfini çıkarıyor. Bu hafta onu Fred’in taylarıyla çayıra saldı, onlara terbiye veriyor.”

Margery emmeyi bırakıp bırakmadığını anlamak için Virginia’ya baktı, sonra elbisesini düzeltip gazını çıkarmak için omzuna yerleştirdi.

“Düşünüyordum da...” diye devam etti Sven. “Belki de eve döndüğünde başka bir köpek alabiliriz. Shelbyville’de bir çiftçide uzun zamandır hoşuma giden bir dişi köpek var, sahibi de ondan yavru almak istiyor. İyi huylu bir köpek. Köpeklerle büyümek çocuklara iyi gelir. Yavrularından birini alırsak Virginia’yla ikisi birlikte büyümüş olur. Sen ne diyorsun?”

“Sven...”

“Hemen almak zorunda değiliz tabii. Virginia biraz büyüene kadar bekleyebiliriz. Ben sadece...”

“Bir defasında hiçbir zaman gitmeni istemeyeceğimi söylemiştim, hatırlıyor musun?” Margery’nin gözleri hâlâ bebekteydi.

“Hatırlıyorum tabii. Neredeyse elimde kanıt bulunması için bir kâğıda yazmanı isteyecektim.” Hafifçe gülümsemi.

“Ben... yanılmışım. Gitmeni istiyorum.”

Sven öne eğildi, başını yana eğmişti. “Anlamadım... ne dedin?”

“Ve Virginia’yı da almanı istiyorum.” Sonunda başını kaldırıp Sven’e baktığında Margery’nin gözleri kocaman, bakışları ciddiydi. “Ben kibirli davranmışım Sven. Kimseye zarar vermediğim sürece istediğim gibi yaşayabileceğimi sanıyordum ama buradayken düşünmeye vaktim oldu ve artık anladım. Bunu Lee County’de yapamazsın, belki de Kentucky’nin hiçbir yerinde yapamazsın. Bir kadınsan buna imkân yok. Onların kurallarına göre oynamazsan... seni bir böcek gibi ezerler.”

Sesi sakın ve ölçülüydü, sanki sessiz geçirdiği saatlerde söylediklerini prova etmişti. “Onu buradan uzaklara götürmeni istiyorum, New York’a veya Chicago’ya, hatta iş bulabilirsen belki batı yakasına. Onu güzel bir yere, karşısına hoş fırsatlar çıkacak, iyi bir eğitim alabileceği bir yere, daha o doğmadan ailesinin geleceğinde açtığı yaralar hakkında endişelenmesi gerekmeyecek bir yere götür. Daha adını söylemeyi öğrenmeden onu ailesi yüzünden kınayacak insanlardan uzağa götür.”

Sven şaşkına dönmüştü. “Saçmalıyorsun Marge. Senden ayrılmayacağım.”

“Yirmi yıl bekleyecek misin yani? Biliyorsun kasıtsız adam öldürme suçundan bile ceza alsam bana bu kadar verecekler. Cinayet kararı çıkarsa çok daha kötü olacak.”

“Ama sen yanlış bir şey yapmadın!”

“Sence bu umurlarında mı? Bu kasaba nasıldır bilirsin. Benden nefret ettiklerini de biliyorsun.”

Sven Margery’ye delirdiğini düşünürcesine baktı. “Gitmiyorum. Bunu unutsan iyi olur.”

“Eh, seninle bir daha görüşmeyeceğim. Seçme şansın yok.”

“Ne? Bu da ne demek şimdi?”

“Bu seni son görüşüm. Burada sahip olduğum az sayıda haktan biri de bu, ziyaretçi kabul etmeme hakkı. Sven senin iyi bir adam olduğunu ve bana yardım etmek için her şeyi yapacağını biliyorum. Ve Tanrı biliyor ya, seni bu yüzden çok seviyorum. Ama artık söz konusu olan Virginia. O yüzden senden istediğim şeyi yapacağına söz vermeni ve kızımızı bir daha buraya asla getirmemeni istiyorum.” Sırtını duvara yasladı.

“Ama... duruşma ne olacak?”

“Duruşmaya gelmeni istemiyorum.”

Sven ayağa kalktı. “Bu saçmalık. Daha fazla dinlemeyeceğim. Ben...”

Margery sesini yükseltti. Ayağa fırlayıp elini kavrayarak Sven’i durdurdu. “Sven, hiçbir şeyim kalmadı. Ne özgürlüğüm ne itibarım, ne de geleceğim. Sahip olduğum tek şey bu kız için, *bebeğim* için, dünyada en çok sevdiğim şey için işlerin farklı yürüyebileceğine dair umudum. O yüzden eğer beni seviyorsan ki sevdiğini söylüyorsun, dediğimi yap. Virginia’nın çocukluğunun hapishane ziyaretleriyle lekelenmesini istemiyorum. Haftalarca, yıllarca eyalet hapishanesinde saçımda bitlerle, dışkı ve idrar kokuları içinde, bu kasabayı yöneten yobazlar tarafından alt edilerek yavaş yavaş delirmemi, hayatımın ellerimden kayıp gidişini izlemenize izin vermeyeceğim. Bunu görmesine izin vermeyeceğim. Sen onu mutlu edebilirsin, yapabileceğini biliyorum ve ona benden bahsederken burada olduğumu değil, Charley’e binip dağlarda sevdiğim işi yaptığımı söyleyeceksin.”

Sven Margery’nin ellerini kavradı. Sesi kırık döküktü, başını sanki farkında bile olmadan iki yana sallayıp duruyordu. “Senden ayrılamam Marge.”

Margery elini çekti. Uyuyan bebeği alıp nazikçe Sven’in

kollarına yerleştirdi. Sonra eğilip bebeğin başına bir öpücük kondurdu. Dudaklarını bir an orada tutarak gözlerini sımsıkı kapattı. Sonra gözlerini açtı, sanki ruhuna kendinden bir parça bırakmak istercesine uzun uzun bebeğine baktı. “Hoşça kal tatlım. Annen seni çok seviyor.”

Parmak uçlarıyla hafifçe, talimat verircesine Sven’in parmak eklemelerine dokundu. Sonra, Sven afallamış halde otururken Margery O’Hare ayağa kalkıp bir eliyle masadan destek alarak onu hücreesine götürmesi için gardiyana seslendi.

Arkasına hiç bakmadı.

Margery sözünü tuttu, Sven görüştüğü son ziyaretçiydi. Alice o gün öğleden sonra yanında kekle ziyarete geldiğinde şerif Yardımcısı Dulles kederle (Alice’in yaptığı keklerle pastaları seviyordu) gerçekten üzgün olduğunu ama Bayan O’Hare’in o gün kimseyi görmek istemediği konusunda ayak dirediğini söyledi.

“Bebekle ilgili bir sorun mu var yoksa?”

“Bebek artık burada değil. Bu sabah onu babasına verdi.”

Gerçekten üzgündü ama kural kuraldı ve Bayan O’Hare’i Alice’le görüşmeye zorlayamazdı. Yine de daha sonra Margery’ye vermek üzere keki aldı. İki gün sonra ziyarete gelen Kathleen Bligh da aynı cevabı aldı, sonrasında Sophia ve Bayan Brady de.

Alice atıyla eve döndü, zihni allak bullaktı, Sven’i omzunda bebekle verandada otururken buldu, bebeğin gözleri alışıık olmadığı gün ışığı ve ağaçların hareket eden gölgeleri yüzünden kocaman açılmıştı.

Alice atından indi, Spirit’in dizginini direğe bağladı. “Sven? Neler oluyor böyle?”

Sven ona bakmadı. Gözleri kızarmıştı, başını Alice’e çevirmedi.

“Sven?”

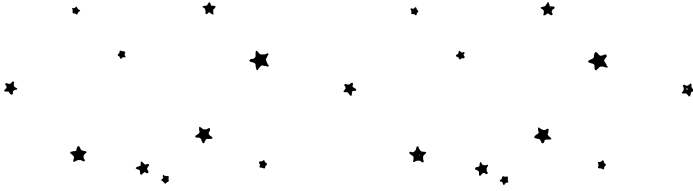
“O Kentucky’nin en inatçı kadını.”

Tam o anda bebek ağlamaya başladı, bir gün içinde çok fazla değişiklikle başa çıkmak zorunda kalan ve aniden bunu kaldıramayan bir çocuk gibi şiddetle ağlıyordu. Sven beceriksizce bebeğin sırtına hafif hafif vurdu, birkaç saniye sonra Alice gidip bebeği ondan aldı. Sven yüzünü geniş, yara izleriyle kaplı ellerine gömdü. Bebek yüzünü Alice’in omzuna sakladı, sonra kafasını geriye attı, minik ağzı korku dolu bir O şeklinde açılmıştı, sanki bu kadının annesi olmaması onu afallatmış gibiydi.

“Halledeceğiz Sven. Aklını başına toplaması için ne gerekiyorsa yapacağız.”

Sven başını iki yana salladı. “Neden yapalım ki?” Koca ellerinin arasından sesi boğuk çıkıyordu. “Margery haklı. En kötüsü de bu Alice. O haklı.”

Her şeyi bilen herkesi tanıyan Kathleen sayesinde Alice komşu kasabadan küçük bir ücret karşılığında bebeğe sütannelik yapacak bir kadın buldu, kadın kendi çocuğunu süttten yeni kesmişti. Sven her sabah bebeği arabayla duvarları beyaz ahşap kaplamalı çiftlik evine götürüyor, Virginia’yı beslenmesi ve bakımının yapılması için oraya bırakıyordu. Bunu görmek hepsinin canını sıkıyordu —çocuğun yeri annesinin yanıydı— ve Virginia da sanki artık dünyanın zararsız ve güvenli bir yer olduğuna inanmıyormuş gibi kabuğuna çekilmişti, gözleri temkinliydi, başparmağını ağzına tereddütle sokuyordu. Ama başka ne yapabilirlerdi ki? Çocuk besleniyordu, Sven de iş bulabilecekti. Alice ve kızlar bir şekilde idare ediyordu, kalpleri ağırlar içinde ve mideleri stresten bulanıyor olsa da yapabilecekleri hiçbir şey yoktu.

23

"Senden beni hep böyle sevmeni istemiyorum ama hatırlamanı istiyorum. İçimde bir yerlerde bu akşam gördüğün kişi daima yaşayacak."

F. Scott Fitzgerald, *Sevecendir Gece*

Baileyville'e sirk gelmiş gibi bir hava çöktü, ortama Tex Lafayette'in gelişini gölgede bırakan bir kargaşa hâkimdi. Duruşma tarihi kasabada yayıldıkça insanların ruh hali değişmeye başladı, bu Margery'nin lehine bir değişim değildi. Geniş McCullough sülalesi mensupları kasaba dışından gelmeye başladı, Tennessee, Michigan ve Kuzey Carolina'dan uzak kuzenler, ki bunlardan bazıları McCullough'u onlarca yıldır görmemişti ama şimdi sevgili akrabalarının katilinin cezalandırılması konusuyla yakından ilgileniyorlardı, hapishanenin ya da kütüphanenin önünde toplanıp çirkin sözler haykırıyor ya da intikam tehditleri savuruyorlardı.

Fred iki kez evinden gelip ortalığı yatıştırmaya çalışmış, başaramayınca tüfeğini çıkarıp kadınların çalışabilmesi için rahat bırakılmaları gerektiğini söylemişti. Onların gelişiyse kasaba ikiye bölünmüş gibiydi, Margery'nin

ailesinin kusurlarını kızın yaptıklarının kanıtı olarak görenler ve olayları kendi yaşadıkları üzerinden değerlendirip onlara getirdiği kitaplar ve hayatlarına kattığı küçük mutluluklar için Margery'ye minnet duyanlar.

Beth iki kez Margery'ye laf edenlerle yumruk yumruğa kavgaya tutuşmuştu, bir kez markette, bir kez de kütüphanenin basamaklarında, artık sanki her an bir yumruk savurmaya hazırmış gibi yumrukları sıkılı geziyordu. Izzy durmadan sessiz sessiz ağlıyor, biri bu konuda onunla konuşmaya çalıştığında sanki olanların bahsinin açılmasına bile dayanamayacakmış gibi hiçbir şey söylemeden başını iki yana sallıyordu. Kathleen ve Sophia pek az konuşuyorlardı ama hüzünlü yüzlerinden nasıl bir son bekledikleri okunuyordu. Alice artık Margery'nin isteğine uyararak hapis haneye gitmiyor ama birbirlerine görünmez ipliklerle bağlanmış gibi Margery'nin o küçük beton binadaki varlığını hissediyordu. Uğradığında Şerif Yardımcısı Dulles Margery'nin çok az yemek yediğini söylemişti. Pek konuşmuyordu da. Zamanının çoğunu uyuyarak geçiriyordu.

Sven kasabadan ayrıldı. Küçük bir araba ve genç bir at bulup eşyalarını topladı, Fred'in evinden ayrılıp Cumberland Gap'in doğu kesiminde, sütanneye yakın mesafede bulunduğu tek odalı kulübeye taşındı. İnsanlar böyle konuşurken Baileyville'de kalamazdı. Sevdiği kadının daha da aşağılanması öylece izleyemez, ağlayan bebeği annesinin duyabileceği kadar yakinken burada duramazdı. Gözleri bitkinlikten kan çanağına dönmüştü, ağzının iki yanında bebekle alakası olmayan yeni kırışıklıklar oluşmuştu. Fred bir şey öğrendiği anda arabayla gelip ona haber vereceğine söz vermişti.

"Ona diyeceğim ki... diyeceğim ki..." diye söze başladıysa da fark etti ki Margery'ye ne diyeceğini o da bilmi-

yordu. Bir an bakiştikten sonra sessiz erkeklerin duygularını belli etmek için yaptıkları gibi birbirlerinin omzuna vurdular, Sven kaşlarına kadar indirdiği şapkasıyla, ağzı mutsuz bir çizgi halinde arabayı sürerek uzaklaştı.

Alice de toplanmaya başlamıştı. Küçük kulübenin sessizliğinde İngiltere'deki gelecek hayatında işine yarayabilecek giysilerle bir daha giyeceğini hayal bile edemediklerini birbirinden ayırıyordu. İpek gömlekleri, zarif kesimli etekleri, incecik iç gömleklerini ve gecelikleri havaya kaldırıp kaşlarını çatıyordu. Bu kişi kendisi miydi yani? Zümrüt rengi, çiçekli çay elbiseleri giyip dantel yakalıklar mı takmıştı? Bu bigudilere, saç şekillendirici kremlere ve inci broşlara gerçekten ihtiyacı olmuş muydu? Sanki tüm bu ıvrır zıvır artık tanımadığı birine aitti.

Kızlara söylemek için tamamen toplanana dek bekledi. Artık hepsi sessiz bir anlaşmayla işleri bittikten çok sonrasına dek kütüphanede birlikte kalır olmuşlardı. Sanki içinde olmaya katlanabildikleri tek yer burasıydı. Duruşmadan iki gece önce Kathleen torbalarını toplamaya başlayana dek bekledi, sonra konuşmaya başladı, "Ee... size söyleyeceklerim var. Ben gidiyorum. Eşyalarımдан isteyeniniz olur belki diye kütüphaneye bir sandık kıyafet bırakacağım, içine bir bakarsınız. İstediklerinizi alın."

"Nereye gidiyorsun?"

"Buradan gidiyorum." Yutkundu. "İngiltere'ye dönmem gerekiyor."

Boğucu bir sessizlik oldu. Izzy elleriyle ağzını kapadı. "Gidemezsin!"

"Bennett'e dönmedikçe burada kalamam. Van Cleve Margery'yi hapse tıktığından iyice emin olduktan sonra benim peşime düşecektir."

"Öyle söyleme" dedi Beth.

Uzun bir sessizlik oldu. Alice diğer kadınların birbirleriyle bakışmalarını görmezden gelmeye çalıştı.

“Bennett çok mu kötü biri?” dedi Izzy. “Demek istediğim, onu babasının gölgesinden ayrılmaya ikna edebilirsen belki ikinizin bir şansı olur. O zaman burada kalabilirsin.”

Fred’e karşı hisler beslerken Bennett’e dönmenin ne kadar imkânsız olduğunu nasıl açıklayabilirdi ki? Her gün Fred’in yanından geçip de başka bir adama geri dönmüş olduğunu bilmektense milyonlarca kilometre uzakta olmayı tercih ederdi. Fred ona doğru düzgün dokunmamıştı bile ama yine de Alice onunla birbirlerini Bennett’le olduğundan çok daha iyi anladıklarını hissediyordu.

“Yapamam. Ayrıca Atlı Kütüphane’den kurtulmadıkça Van Cleve’in rahat durmayacağını da biliyorsunuz. O zaman hepimiz işsiz kalacağız. Fred onu şerifle görmüş, Kathleen de geçen hafta iki kez valiyle görüşüğünü fark etmiş. Bizi mahvetmeye uğraşıyor.”

“İyi de Margery ve sen olmadan...” Izzy’nin sesi kısılarak yok oldu.

“Fred biliyor mu?” dedi Sophia.

Alice başını salladı.

Sophia bir şeyleri doğrulamak istercesine Alice’in gözlerine baktı.

“Ne zaman gidiyorsun?” diye sordu Izzy.

“Duruşma biter bitmez.” Fred onu arabayla eve bırakırken hemen hemen hiç konuşmamıştı. Alice elini tutup üzgün olduğunu, bunu hiç istemediğini söylemek istemişti ama elindeki kâğıt biletin yarattığı keder yüzünden donakalmıştı.

Izzy gözlerini ovuşturarak burnunu çekti. “Sanki her şey paramparça oluyor. Elde etmek için o kadar çalıştığın-

mız her şeyi kaybediyoruz. Arkadaşlığımız. Bu kütüphane. Her şey mahvoluyor.”

Normalde kadınlardan biri bu tür abartılı duygular dile getirdiğinde diğerleri hemen yanına koşar, saçmalamayı kesmesini, herhalde delirdiğini, ihtiyacı olan tek şeyin iyi bir gece uykusu ya da güzel bir yemek olduğunu, ya da regl yüzünden böyle konuştuğunu, kendine gelmesi gerektiğini söylerdi. Bu kez kimsenin bir şey söylememesinden morallerinin ne kadar bozuk olduğu anlaşılabilirdi.

Sophia sessizliği bozdu. Diğerlerinin duyacağı kadar derin bir şekilde iç geçirdikten sonra iki avcunu da masaya koydu. “Eh, şimdilik çalışmaya devam edeceğiz. Beth, sen galiba öğleden sonraki kitaplarının kaydını yapmadın. Eğer kitaplarını getirirsen ben o işi hallederim. Alice, sen de tam olarak hangi gün ayrılmayı planladığını söylersen bordroyu hazırlayacağım.”

Gece adliye binasının yanındaki yola iki karavan geldi. Kasabada yabancı eyalet polisleri görülüyordu, pazartesi günü akşamın erken saatlerinde hapishanenin önünde bir kalabalık toplanmaya başladı, *Lexington Courier* gazetesindeki bir manşet tarafından gaza getirilmişlerdi:

KAÇAK İÇKİ ÜRETİCİSİNİN KIZI KAN DAVASI UĞRUNA KÜTÜPHANEYE AİT BİR KİTAPLA CİNAYET İŞLEDİ

Bayan Beidecker okulda gazeteyi gösterince Kathleen, “Saçmalık” dedi. Ama bu kalabalığın toplanmasını ve birkaç kişinin Margery’nin açık penceresinden duyulabilmesi için hapishanenin arkasına geçip çirkin sözler bağırmasını engellemedi. Şerif Yardımcısı iki kez dışarı çıkıp ellerini

havaya kaldırarak kalabalığı sakinleştirmeye çalıştı ama daha önce kimsenin görmediği ve McCullough'un kuzeni olduğunu iddia eden, bıyıklı, üzerine oturmayan bir takım elbise giymiş bir adam sadece Tanrı'nın onlara verdiği konuşma özgürlüğünü kullandıklarını söyledi. Eğer şu O'Hare kızının nasıl pis bir katil ve sürtük olduğu hakkında konuşmak istiyorsa bu kendisinden başka kimseyi ilgilendirmezdi. Aralarında itişip kakışıyorlardı, cesaretleri içtikleri içkinin tesiriyle daha da artmıştı, alacakaranlık çöktüğünde hapishanenin bahçesi tıklım tıklımdı, bazıları sarhoştı, bazıları Margery'ye hakaretler yağırdıyordu, başka birileri de bunlara cevaben bağırarak buralardan olmadıklarını, kendi aralarında serserilik etmelerini söylüyordu. Kasabanın yaşlı hanımları kapılarının arkasına çekilmiş fısıldaşıyordu, gençlerden bazıları karmaşadan cesaret alıp garajın yanında bir ateş yakmıştı. Kısacası tertipli küçük kasaba her an her şeyin olabileceği bir yere dönüşmüştü. Ama iyi bir şeyler olmayacağı kesindi.

Kütüphaneciler haberi kitap dağıtımından döndüklerinde aldılar, atlarını bağlayıp bir süre kapıyı açık bırakarak hiç konuşmadan oturup uzaktan gelen protesto seslerini dinlediler.

Katil sürtük!

Hak ettiğini bulacaksın, seni orospu!

Hadi beyler, hadi. Bu kalabalıkta hanımlar da var. Abartmayalım.

"İyi ki Sven burada değil" dedi Beth. "Marge hakkında böyle konuşmalarını kaldıramazdı."

"Ben bile dayanamıyorum" dedi açık kapıdan dışarıya bakmakta olan Izzy. "Düşünsenize Margery bunları dinlemek zorunda kaldığı için kendini nasıl hissediyordu."

"Bebek de yanında olmadığından iyice üzgündür."

Alice başka bir şey düşünemiyordu. Bu kadar büyük bir nefretin hedefi olmak, seni sevenlerin tek bir tatlı sözünden mahrum kalmak. Margery'nin kendini böyle izole etmesi Alice'i ağlatıyordu. Ölmeden önce uzaklaşıp yalnızlığa çekilen bir hayvan gibiydi.

"Tanrı yardımcısı olsun" dedi Sophia sessizce.

O anda Bayan Brady arkasına göz atarak içeri girdi, yanakları kızarmış, saçları elektriklenip kabarmıştı. "Bu kasabayı daha iyi bir yer sanıyordum. Komşularımdan utanıyorum, gerçekten utanıyorum. Kim bilir Bayan Nofcier bunları duysa ne derdi."

"Fred bütün gece dağılmayacaklarını düşünüyor."

"Bu kasabanın sonu nereye gidiyor bilmiyorum. Şerif Archer neden çıkıp hepsini kırbaçlamıyor hiçbir fikrim yok. Harlan'dan da beter olduk."

O anda kalabalığın arasından Van Cleve'in sesinin yükseldiğini duydular: "Sizi uyarmadığımı söyleyemezsiniz dostlarım! Bu kadın insanlar ve bu kasaba için bir tehdit! Mahkeme O'Hare kızının nasıl kötü bir örnek teşkil ettiğini öğrenecek, emin olun. Onun ait olduğu tek bir yer var!"

"Ah, lanet olsun, şimdi *o da* işleri karıştırmaya çalışıyor" dedi Beth.

"Dostlarım, şu kızın ne kadar iğrenç biri olduğunu öğreneceksiniz! Doğa kanunlarına karşı çıkıyor! Söylediği hiçbir şeye güvenemezsiniz!"

"Yeter artık" dedi Izzy, çenesi kasılmıştı.

Bayan Brady dönüp ayağa kalkan kızına baktı. Izzy koltuk değneğini alıp kapıya yürüdü. "Anne? Benimle geliyor musun?"

Birlikte sessizlik içinde çizmelerini giyip şapkalarını taktılar. Sonra, hiç konuşmadan basamakların başında

durdular: Kathleen ve Beth, Izzy ve Bayan Brady, bir anlık tereddütten sonra masasından kalkıp çantasına uzanan, gergin ama kararlı yüz ifadesiyle Sophia. Diğerleri durup ona baktılar. Sonra Alice yüreği güm güm atarak kolunu uzattı, Sophia Alice'in koluna girdi. Altı kadın kütüphaneden çıkıp grup halinde aydınlık yoldan hapishaneye doğru hiç konuşmadan yürümeye başladılar, yüzleri sert, adımları kararlıydı.

Kalabalık onları görünce iki yana açıldı, bu biraz dirseklerini dışarı çıkarmış ve yüzünde korkunç bir ifade olan Bayan Brady'nin katıksız gücünden, biraz da Bennett Van Cleve'in karısıyla ve Bligh'in dul eşiyle kol kola giren siyah kadını görmenin yarattığı şaşkınlıktandı.

Bayan Brady kalabalığın arasından ilerledi, sonra sırtını hapishaneye vererek döndü, şimdi kalabalıkla karşı karşıyaydı. "Hiç mi utanmıyorsunuz?" diye haykırdı. "Siz ne biçim adamlarsınız?"

"O bir katil!"

"Biz bu ülkede aksi ispatlanana kadar herkesin masum olduğuna inanıyoruz. O yüzden iğrenç sözlerinizi ve sloganlarınızı kendinize saklayın ve kanun size haklı olduğunuzu söyleyene kadar kızı rahat bırakın!"

Bıyıklı adamı işaret etti. "Senin kasabamızda ne işin var? Bazılarınızın sırf sorun çıkarmak için burada olduğundan adım gibi eminim. Çünkü biliyorum ki sen Baileyville'den değilsin."

"Ben Clem'in ikinci dereceden kuzeniyim. Herkes kadar benim de burada olmaya hakkım var. Kuzenimi se-verdim."

"Kuzenini severmişmiş, hadi oradan" dedi Bayan Brady. "O zaman kızları saçları bit içinde aılıktan ölürken neredeydin? Kuzenin içki içmekten eve yiyecek alma-

ya fırsat bulamadığı için kızları insanların bahçelerinden yiyecek çalarken neredeydin? O zaman neredeydin ha? O aileyi sevdiğin falan yok senin.”

“Onu sadece sizden biri olduğu için savunuyorsunuz. Kütüphanecilerin neler yaptığından haberimiz var.”

“Hiçbir şey bildiğiniz yok!” dedi Bayan Brady sertçe. “Ve sen Henry Porteous, senin böyle davranmayacak kadar olgun olduğunu sanıyordum. Şu geri zekâlıya gelirsek...” –Parmağıyla Van Cleve’i gösterdi– “Gerçekten de komşularımın tüm servetini insanlara çektirdiği acı ve kasabada yarattığı yıkımla kazanmış bir adama güvenmeyecek kadar mantıklı olduğunu zannederdim. Kaçınız selde evini kaybetti ha? O gün Bayan O’Hare kaçınıza kaçıp kendinizi kurtarmanızı söylemeye geldi? Yine de buradaki gerçek suçluyu görmek yerine kanıtlanamayan söylentiler ve dedikodular yüzünden bir kadını yuhalamayı yeğliyorsunuz.”

“Bunlar karalayıcı sözler Patricia!”

“Öyleyse beni dava et Geoffrey.”

Van Cleve’in yüzü pancar gibi kızardı. “Ben size demedim mi? O kız herkese kötü örnek oluyor!”

“Buradaki tek kötü örnek sensin! Kendi gelinin senin evinde bir gece daha kalmaktansa ahırda yaşamayı tercih eder, buna ne diyorsun ha? Ne tür bir adam oğlunun karısını döver? Bir de buraya gelmiş ahlak abidesi gibi rol yapıyorsun. Bu kasabada erkeklerin kadınlara davranışlarını yargılama şeklimiz gerçekten çok şaşırtıcı.”

Kalabalıktan mırıltılar yükselmeye başladı.

“Ne tür bir kadın hiçbir sebep yokken düzgün bir adamı öldürür?”

“Bu meselenin McCullough ile hiçbir ilgisi yok ve sen de bunu bal gibi biliyorsun. Sen sadece foyanı ortaya çıkaran bir kadından öç almak istiyorsun!”

“Gördünüz mü hanımlar beyler? İşte sözüm ona kütüphanenin gerçek yüzü. Bu kadınların tavrı kabalaşmış, olması gerektiği gibi usturuplu davranmıyorlar. Bayan Brady’nin bu şekilde konuşması size doğru geliyor mu?”

İleri doğru dalgalanan kalabalık havaya iki el ateş edilince durdu. Bir çığlık duyuldu. İnsanlar eğilip endişeyle etraflarına bakındılar. Hapishanenin arka kapısında Şerif Archer belirdi. Kalabalığı şöyle bir gözden geçirdi. “Bana bakın. Ben sabırlı bir adamımdır ama burada tek bir kelime daha duymak istemiyorum. Mahkeme yarın kararını verecek, ardından da yapılması gereken her ne ise yapılacak. İçinizden biri daha çizgiyi aşarsa kendini hapiste Bayan O’Hare’in yanında bulur. Bu senin için de geçerli, Geoffrey, ve senin için de Patricia. Beni duyduunuz mu?”

“Özgürce konuşmaya hakkımız var!” diye bağırdı bir adam.

“Var tabii. Benim de sizi aşağıdaki hücrelerden birinde özgürce konuşturma hakkım var.”

Kalabalık tekrar bağırmaya başladı, kelimeler iğrenç, sesler kaba ve yaygaracıydı. Alice etrafına bakınıp titremeye başladı, eskiden neşeyle günaydın dediği yüzlerdeki nefret ve zehir kanını dondurdu. Şimdi Margery’ye sırtlarını nasıl böyle dönebilmişlerdi? Göğsünde korku ve paniğe benzer bir duygunun yükselmeye başladığını hissetti, kalabalığın enerjisi etrafındaki havayı elektriklendiriyordu. Sonra Kathleen’in onu dürttüğünü fark etti, başını çevirince Izzy’nin bir adım öne çıktığını gördü. Etrafındaki kalabalık birbirlerini ite kaka hırlaşıp bağırırken Izzy aksayarak ilerleyip hücrenin penceresinin altına geldi. Herkes ona bakarken, beş kişinin karşısında bile şarkı söyleyemeyen Izzy Brady kımıldanan kalabalığa dönüp

etrafına bakındıktan sonra derin bir nefes aldı. Ve ilahi söylemeye başladı:

*“Benimle ol; akşam hızla çökerken;
Karanlık derinleşirken Tanrım, benimle ol.”*

Susup nefes alırken gözleriyle çevresini taradı.

*“Başka teselli kalmayınca, avuntular yok olup gidince,
Çaresizlerin yardımcısı, ah, benimle ol.”*

Kalabalık sustu, önce ne olduğunu anlamadılar, arka taraftakiler görebilmek için parmak uçlarında yükselmişti. Bir adam yuhalayınca bir diğeri ona küfretti. Izzy ellerini önünde bitiştirip hafifçe titreyerek söylemeye devam etti, sesi gittikçe yükselip gürleşiyordu.

*“Bu kısacık hayat sonuna yaklaşıırken
Dünyanın zevkleri kayboluyor; görkemi sönüp gidiyor
Değişip çürüyor etrafımdaki her şey
Ah, ebediyen değişmeyen, benimle ol.”*

Bayan Brady sırtını dikleştirerek kalabalığı yarıp iki-üç adımda kızının yanına geldi, sırtı hapishane duvarına dönüktü, çenesini yukarı kaldırmıştı. Böylece hep birlikte söylemeye başladılar, Kathleen, sonra Beth ve sonunda Sophia ve Alice yine kol kola ilerleyerek yanlarına geldiler, başlarını dik tutarak kararlı gözlerle kalabalığa bakıp seslerini daha da yükselttiler. Adamlar hakaretler yağdırırken altısı seslerini yükseltip hiç korkmadan ve azimle diğerlerinin sesini bastırdılar.

*“Korku saçmadan, kralların kralı olarak gel,
Nazik ve iyi ol, kanatlarındaki iyileştirme gücüyle,
Her derde döktüğün gözyaşlarıyla, her yakarıya açık kal-
binle...”*

Gel, günahkârların dostu ve benimle ol.”

Kalabalık sessizleşene kadar söylediler, Şerif Archer da onları izliyordu. Omuz omuza söylemeye devam ettiler, ellerini kendilerinden geçmişçesine kalabalığa uzat- tılar, kalpleri güm güm atsa da sesleri titremiyordu. Bir avuç kasabalı da öne çıkıp onlara katıldı, Bayan Beidec- ker, hububat dükkânındaki bey, Jim Horner ve kızları el ele tutuşmuştu, yükselen sesleri nefreti boğuyordu, her kelimenin yankısını hissediyor, huzur vermeye çalışırken bu zor yakalanan duygunun birazını da kendileri hisset- meye çalışıyorlardı.

Birkaç santim ötede, duvarın öbür tarafında Margery O'Hare yatakta hareketsiz yatıyordu, terden ıslanmış saç- ları tel tel yüzüne yapışmıştı, teni solgun ve sıcaktı. Nere- deyse dört gündür böyle yatıyordu, memeleri sızlıyor, kol- ları sanki birisi içine uzanıp tüm dayanma gücünü söküp almış gibi bomboş geliyordu. Artık dayanmasına ne gerek vardı ki? Umut edilecek ne kalmıştı? Taş gibi hareket- siz yatıyordu, gözleri kapalıydı, sert çuval bezinin tenine değdiğini hissediyordu, dışarıdaki kalabalığın yağdırdığı hakaretleri yarım yamalak duyuyordu. Daha önce birinin pencereden atmayı başardığı taş bacağına gelmişti, şimdi bacağında kanlı, uzun bir çizik vardı.

*“Kapanan gözlerimin önüne tut haçı,
Karanlığı ışıgınla yarıp geç, beni göklere gönder.”*

Hem tanıdık hem yabancı gelen sesi duyunca gözlerini açtı, odaklanmaya çalışarak birkaç kez gözlerini kırptı, yavaş yavaş bunun Izzy'nin sesi olduğunu anladı, o unutulmaz hoş sesi dışarıdan pencereye doğru yükseliyordu, o kadar yakındı ki Margery neredeyse ilahinin sözlerine dokunabilecekmiş gibi hissetti. Bu hücrenin ötesindeki bir dünyadan söz ediyordu, iyilik ve merhamet dolu bir dünyadan, seslerin süzülerek ulaştığı geniş, uçsuz bucaksız bir gökyüzünden. Margery dirseklerinin üzerinde doğrulup dinledi. Sonra başka bir ses daha şarkıya kattıldı, daha boğuk ve daha güçlü bir ses, sonra, Margery doğrulurken diğerlerinden ayırt edebildiği başka sesler de duydu: Kathleen, Sophia, Beth, Alice.

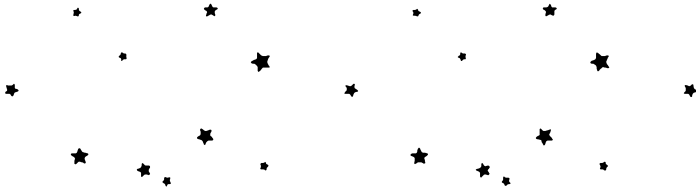
"Cennette şafak söküyor, fani dünyanın gölgeleri kaçıp gidiyor.

Hayatta da ölümden de, Ah Tanrım, benimle ol."

O zaman ilahiyi onun için söylediklerini anladı, ilahinin sonuna doğru Alice'in sesinin yükseldiğini duydu, sesi su gibi berraktı.

"Güçlü ol Margery! Seninleyiz! Yanındayız!"

Margery O'Hare başını dizlerine indirip elleriyle yüzünü kapattı ve sonunda hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

24

“Kendi uydurduğum bir şeyi sevdim, Melly kadar ölü bir şeyi. Güzel bir takım elbise yaratıp ona âşık oldum. Ve çok yakışıklı, çok farklı olan Ashley gelince üstüne uyup uymamasına aldırmadan takımı ona giydirdim. Gerçekte olduğu kişiyi görmedim. Giydiği güzel kıyafetleri sevmeye devam ettim ama onu hiç sevmедim.”

Margaret Mitchell, *Rüzgâr Gibi Geçti*

Kütüphaneciler davanın görölmeye başladığı gün Baileyville Atlı Kütüphanesi’nin kapalı kalmasına karar verdiler. Tıpkı postane, Pentekostal, Episkopal, Presbiteryen ve Baptist kiliseleri ve Baileyville’e akın eden yabancıların ihtiyaçlarını karşılamak için sadece sabah yedide ve öğle yemeği vaktinde birer saatliğine açılan marketin yaptığı gibi. Yabancı arabalar adliyeye kadar yol boyunca gelişigüzel açılarda park etmişti, yakındaki tarlalarda yer yer karavanlar göze çarpıyordu. Şafak ışığında sık takım elbiseli, fotr şapkalı adamlar ellerinde not defterleriyle sokaklarda yürüyor, katil kütüphaneci Margery O’Hare’le ilgili bilgi, fotoğraf, ne olursa toplamaya çalışıyordu.

Gazeteciler kütüphaneye geldiğinde Bayan Brady sü-pürgeyi onlara doğru sallayarak davetsiz içeri girmeye kalkışan olursa kafasını uçuracağını, lanet olası gazetele-rinde de uçan kafalarını basabileceklerini söyledi. Bayan Nofcier'in *bu* konuda ne düşüneceğini pek umursamıyor gibiydi.

Eyalet polisleri sokak köşelerinde ikişer ikişer nöbet tutarken adliye binasının çevresine yiyecek-içecek stant-ları kuruluyordu, bir yılan oynatıcısı kalabalığı cesaret-lerini kanıtlayıp daha çok yaklaştırmaya davet ediyor, gece kulüpleri her duruşma gününün sonunda biralarda bir-alana-bir-bedava kampanyası yaptıklarını ilan ediyordu.

Bayan Brady kızların o gün dağıtımına çıkmasının an-lamsız olduğuna karar verdi. Yollar tıkalı, kızların zihin-leri de darmadağındı, ayrıca hepsi de Margery'nin duruş-masına katılmak istiyordu. Zaten o sabah daha yedi olma-dan duruşma salonuna girmeye çalışan insanlar kuyruk oluşturmuştu. Sıranın başında Alice vardı, o beklerken Kathleen, sonra da diğerleri gelip ona katılmış, sonra ar-kalarında çabucak bir kuyruk oluşmuştu: sefertaslarıyla gelen kasabalılar, hüznü kütüphane aboneleri, Alice'in tanımadığı insanlar, bunu eğlence olarak görüp neşeyle muhabbet edenler, şakalaşıp birbirlerini dürtenler. Alice onlara haykırmak istiyordu, *Buraya eğlenmeye gelmiş ola-mazsınız! Margery masum! Burada olmaması gerekiyor!*

Van Cleve gelip arabasını şerifin park yerine bıraktı, sanki bununla herkese dava sürecine ne kadar hâkim ol-duğunu göstermek istiyordu. Alice'i görmeden doğrudan binaya girdi, çenesi öne doğru çıkmıştı, kendi yerinin çok-tan ayrıldığından şüphesi yoktu. Alice Bennett'i görmedi, belki de Hoffman'daki işlerle o ilgileniyordu. Babasının aksine Bennett dedikodu yapmaktan pek hoşlanmazdı.

Alice sessizce bekledi, ağzı kurumuştu, karnı ağrıyordu, sanki duruşmaya Margery değil de o çıkacaktı. Diğerlerinin de aynı şekilde hissettiklerini tahmin edebiliyordu. Pek az konuşuyorlar, sadece birilerine başlarıyla selam verip birbirlerinin elini sıkıyorlardı.

Sekiz buçukta kapılar açıldı, kalabalık içeri akın etti. Sophia diğer siyahlarla birlikte arka tarafa oturdu. Alice ona başıyla işaret etti. Yanlarında oturması gerektiğini düşünüyordu, arkada oturmak zorunda olması dünyanın adil olmadığını bir kanıtıydı.

Alice mahkeme salonunun ön tarafındaki ahşap sırada yerini aldı, arkadaşları iki yanına sıralanırken buna günler boyunca nasıl dayanacaklarını düşünüyordu.

Jüri çağırıldı, hepsi erkekti, Alice giyimlerine bakarak çoğunun tütün üreticisi olduğunu tahmin etti, adı çıkmış, sivri dilli ve evli olmayan bir kadına sempati duyacak tipler değillerdi. Kâtip öğle yemeği vaktinde kadınların erkeklerden önce çıkmasına izin verileceğini, bu sayede gidip yemek pişirebileceklerini söyledi, Beth bunu duyunca gözlerini devirdi. Sonra Margery oradakiler için bir tehdit oluşturuyormuş gibi bileklerinde kelepçeyle sanık sandalyesine getirildi, mahkeme salonuna gelmesi fısıltılar ve seyirci bölümünden bağırışlarla karşılandı. Solgun ve sessiz oturdu, etrafında olup bitenlerle ilgilenmediği açıktı, Alice'in gözlerine bile neredeyse bakmadı. Saçları yıkanmamış ve cansızdı, inanılmaz derecede bitkin görünüyordu, gözlerinin altında koyu gri gölgeler oluşmuştu. Kolları sanki hâlâ Virginia'yı tutuyormuş gibi bilinçsizce birbirine kavuşmuştu. Hırpani ve umursamaz bir haldeydi.

Alice umutsuzca Margery'nin bir *suçlu* gibi göründüğünü düşündü.

Fred kötü bir izlenim bırakmamaları için Alice'in bir

sıra arkasında oturacağını söylemişti, Alice kederle dönüp ona baktı. Fred'in dudakları anladığını gösterircesine ince bir çizgi halini aldı, *ama yapabileceğin bir şey yok* der gibiydi.

Sonra Yargıç Arthur D. Arthurs geldi, dalgın dalgın tütün çiğniyordu, kâtibin işaretiyle herkes ayağa kalktı. Yargıç yerine oturdu, Margery'ye gerçekten Thompson's Pass'taki eski kulübede oturan Margery O'Hare olup olmadığı soruldu, kâtip tarafından hakkındaki suçlama okundu ve suçunu kabul edip etmediği soruldu.

Margery biraz sallanır gibi oldu, gözleri mahkeme salonunda oturanlara kaydı.

"Suçsuzum" dedi sessizce, mahkemenin sağ tarafından alaycı bir öksürük sesi yükseldi, ardından yargıç tokmağıyla sertçe masaya vurdu. *Mahkemesinde karışıklık çıkarılmasına kesinlikle, asla göz yummayacaktı ve buradaki kimse onun izni olmaksızın burnunu bile çekemezdi. Dedikleri iyice anlaşılmış mıydı?*

Kalabalık sakinleşti, yine de üstlerinde hâlâ isyankâr bir hava vardı. Margery başını kaldırıp yargıca baktı, yargıç başıyla oturmasını işaret etti, mahkeme salonundan çıkana kadar Margery'nin gösterdiği tek canlılık bu oldu.

Sabah saatleri yasal işlemler eşliğinde ağır ilerledi, iddia makamı Margery O'Hare davasını ana hatlarıyla özetlerken kadınlar kendilerini yelpazeliyor, küçük çocuklar oturdukları yerde kıpırdanıyordu. Davacı vekili genizden gelen etkileyici sesiyle herkesçe malum olduğu üzere karşılarında ahlak kurallarından yoksun büyütülmüş, işleri doğru ve uygun yoldan yapmaya çalışmayan, Tanrı inancından yoksun bir kadının durduğunu söyledi. En göz önündeki girişimleri bile –sözde Atlı Kütüphanesinde yürütülen uygunsuz işleri gizlemek için kurul-

muştı ve eyalet bunu Margery'nin ahlaksızlığından etkilenen tanıklar yardımıyla kanıtlayacaktı. Sanığın hem karakterindeki hem de davranışlarındaki bu kusurlar bir öğleden sonra Arnott's Ridge'te merhum babasının ezeli düşmanı ile karşılaşınca zirveye ulaşmış ve ortamın ısı-sızlığından ve Bay Clem McCullough'un sarhoşluğundan yararlanarak atalarının başladığı işi bitirmişti.

Bu devam ederken –ki davacı vekili kendi sesini duymaya bayıldığı için gerçekten de uzun bir süre devam etti– Lexington ve Louisville'den gelen gazeteciler küçük, çizgili not defterlerine hızla not alıyorlardı, yazdıklarını birbirlerinden saklıyor ve daha fazla bilgi alırken hevesle başlarını defterlerinden kaldırıp bakıyorlardı. “Ahlaki yoksunluktan” bahsederken Beth, “*Deli saçması!*” diye bağırınca arkasında oturan babasından tokadı yedi, yargıç da sertçe azarlayarak bir daha tek kelime edecek olursa duruşmanın geri kalanı boyunca dışarıda, toprağın üzerinde oturuyor olacağını söyledi. Beth konuşmanın geri kalanını kollarını birbirine kavuşturarak dinledi, yüzünde öyle bir ifade vardı ki Alice vekilin arabasının lastikleri için korktu.

“İzle bak. Bu gazeteciler bu dağların kan davalarıyla kızıla boyandığını falan yazacak” diye mırıldandı Bayan Brady arkasından. “Hep böyle yaparlar. Bizi bir avuç vahşi gibi gösterirler. Kütüphanenin –ya da Margery'nin– yaptığı iyiliklerin hiçbirini gazetelerde okumayacaksın.”

Kathleen Alice'in bir yanında sessizce oturuyordu, diğer yanında Izzy vardı. Dikkatle dinliyorlardı, yüzleri ciddi ve kıpırtısızdı, davacı vekili sözünü bitirdiğinde Margery'nin neyle karşı karşıya olduğunu şimdi anlamışlar gibi birbirleriyle bakıştılar. Kan davası bir yana mahkemenin tasvir ettiği Margery son derece ikiye bölünmüş, kor-

kunç biriymi ve eğer onu tanımıyor olsalardı birkaç metre ötesinde oturmaya korkabilirdilerdi.

Margery de bunu anlamış gibiydi. Daha da ölgün duruyordu, sanki onu Margery yapan şey koparılıp alınmış, geriye sadece boş bir kabuk kalmıştı.

Alice yüzüncü kez keşke Sven de gelseydi diye düşündü. Sven'e ne söylemiş olursa olsun burada olması şimdi Margery'yi az da olsa rahatlatırdı. Alice sanık sandalyesinde oturmanın, sevdiği ve değer verdiği her şeyin elinden alınmasını beklemenin nasıl bir duygu olduğunu düşünüp duruyordu. O zaman anladı ki hiçbir şeyi kendi haline bırakılmanın huzuru kadar sevmeyen Margery, tıpkı bir katır, ağaç ya da şahin gibi dışarıya ait olan Margery hayatının kalanı boyunca olmasa bile en iyi ihtimalle on, yirmi yıl o küçücük, karanlık hücrelerden birine tıklıp kalacaktı.

O zaman ayağa kalkıp salondan çıktı çünkü korkudan kusmak üzereydi.

"İyi misin?" Alice toprağa tükürürken Kathleen arkasından yetişmişti.

"Özür dilerim" dedi Alice doğrularak. "Bana ne oldu bilmiyorum."

Kathleen ona bir mendil verdi, Alice mendille ağzını sildi.

"İzzy yerlerimizi tutuyor. Ama fazla geç kalmasak iyi olur. Şimdiden yerimizi kapmak isteyenler var."

"Ben... dayanamıyorum Kathleen. Onu öyle görmek. Kasabayı öyle görmek. Sanki Margery'nin hakkında kötü düşünmek için bahane arıyorlar. Aslında kanıtların gözden geçiriliyor olması lazım ama herkes Margery'nin istedikleri gibi davranmamasına odaklanmış gibi."

"Gerçekten çok çirkin bir durum."

Alice bir an durdu. “Sen ne dedin?”

Kathleen kaşlarını çatı.

“Çirkin bir durum olduğunu söyledim. Kasabanın ona karşı böyle birleşmesi yanı.” Kathleen Alice’e baktı. “Ne? Ne demişim ki?”

Çirkin. Alice yerdeki bir taşı tekmeleyip ayakkabısının burnuyla yarı gömülü olduğu topraktan çıkardı. *Her zaman bir çıkış yolu vardır. Belki çirkin bir yol olabilir. Belki dünya ayağının altından kayıp gidiyor gibi hissedebilirsin.* Başını kaldırdığında yüzü gevşemişti. “Yok bir şey. Sadece Marge’in bir zamanlar bana söylediği bir şeyi hatırladım. Sadece...” Başını iki yana salladı. “Önemli bir şey değil.”

Kathleen ona kolunu uzattı, birlikte içeri girdiler.

Salondaki hukukçular arasında uzun tartışmalar yaşıyordu, öğle yemeği vakti gelince bu tartışmalar yavaşça yerini bir molaya bıraktı, kadınlar mahkeme salonundan çıktıklarında ne yapacaklarını bilemediklerinden grup halinde yavaş yavaş kütüphaneye doğru yürümeye başladılar, derin bir sohbete dalan Fred ve Bayan Brady de arkalarından geliyordu.

“Öğleden sonra mahkemeye dönmen gerekmiyor biliyorsun” dedi Izzy, Alice’in toplum içinde kusması fikri onu hâlâ biraz ürkütüyordu. “Dayanamayacak gibiyse dönme.”

“Sadece sinirlerim bozuldu” dedi Alice. “Küçükken de böyleydin. Biraz kahvaltı yapmam gerekirdi.”

Konuşmadan yürüdüler.

“Bizim taraf konuşmaya başladığında daha iyi olacaktır herhalde” dedi Izzy.

“Evet. Sven’in havalı avukatı onları hizaya sokar” dedi Beth.

“Elbette” dedi Alice.

Ama hiçbirinin sesi ikna olmuş gibi çıkmıyordu.

İkinci gün de daha iyi geçmedi. İddia makamı Clem McCullough’un otopsi raporunu özetledi. Elli yedi yaşındaki kurban başının arkasına aldığı künt cisim darbesinin yol açtığı travmatik kafa yaralanmasından ölmüştü. Aynı zamanda yüzeysel yaraları vardı.

“Mesela sert ciltli ağır bir kitap buna yol açmış olabilir mi?”

“Olabilir, evet” dedi otopsiyi yapan hekim.

“Ya da bir bar kavgasında olmuş olabilir mi?” dedi savunma avukatı Bay Turner. Hekim bir an düşündü. “Evet, o da olabilir tabii. Ama kurban herhangi bir barın yakınında değildi.”

Cesedin bulunduğu alan ulaşım güçlüğü yüzünden doğru düzgün incelenmemişti. Şerifin adamlarından ikisinin cesedi dağ yolundan aşağı taşınması birkaç saat sürmüştü ve cesedin yattığı yer sonradan yağan karla kaplanmıştı ama fotoğraf delillerinde kan ve toynak izleri görülüyordu.

Bay McCullough’un atı ya da katırı yoktu.

İddia makamı tanıklarını çağırdı. İhtiyar Nancy’ye ilk ifadesinde açıkça söylediği gibi Margery’nin sesini duyduğu, ardından da kavga sesleri geldiğini doğrulaması için tekrar tekrar baskı yapıldı.

“Ama benim söylediğimi yanlış değerlendiriyorsunuz” diye itiraz etti kadın elini saçına götürerek. Dönüp jüriye baktı. “Sözlerimi çarpıtıp duruyorlar. Margery’yi tanıyorum. Onun cinayet işlediğine inanmak... kek yaptığına inanmak gibi bir şey olur.”

Bunun üzerine mahkeme salonunda kahkahalar koptu, yargıç öfkeyle gülenlere çıkıştı, Nancy iki elini yüzüne

götürdü, söylediğinin insanlara Margery yemek yapmadığı için doğanın kanunlarına karşı geldiğini falan düşündüreceğini tahmin etmişti herhalde. Büyük ihtimalle doğru bir tahmindir bu.

İddia makamı onu biraz daha konuşturup o yolun ne kadar ıssız olduğunu (çok), orada ne sıklıkta birini gördüğünü (nadiren) ve oraya düzenli olarak seyahat eden kaç kişi olduğunu (sadece Margery ya da nadiren avcılar) sordu.

“Başka sorum yok Sayın Yargıç.”

Mahkeme kâtibi tanık kürsüsünden onu indirmeye gelirken, “Bir şey eklemek istiyorum” dedi Nancy. Dönüp sanık sandalyesini işaret etti. “O iyi, nazık bir kızdır. Yağmur çamur dinlemeden bize okumamız için kitaplar getirdi hem benim için hem de 1933’ten beri yataktan kalkamayan kardeşim için, onu böyle yargılayan siz sözde Hristiyanlar durup da başkaları için ne iyilik yaptığınızı uzun uzun düşünmelisiniz. Çünkü hiçbiriniz yargılanmaktan muaf tutulacak kadar mükemmel değilsiniz. O iyi bir kız, korkunç bir hata yapıyorsunuz! Ah ve Bay Yargıç? Kardeşimin de size bir mesajı var.”

“Phyliss Stone, tanığın ablası. Anlaşılan kendisi yatalak ve dağdan inme imkânı yok” diye fısıldadı kâtip yargıca.

Yargıç Arthurs öne eğildi. Gözlerini de biraz devirmiş olabiliyordu.

“Devam edin Bayan Stone.”

“Size şunu söylememi istedi... ‘Hepinizin canı cehenneme çünkü şimdi Mack Maguire kitaplarımızı kim getirecek?’” Sonra başını salladı. “Evet, hepinizin canı cehenneme.”

Yargıç tokmağını tekrar vurmaya başlarken Beth ve Kathleen Alice’in iki yanında ellerinde olmadan güldüler.

Bu neşeli ana rağmen kütüphaneciler o akşam binayı suspus terk ettiler, yüzleri asılmıştı, mahkeme sadece

formalite icabı görülüyor gibiydi. Alice ve Fred birlikte arkadan geliyorlardı, dirsekleri arada bir birbirine çarpıyordu, ikisi de derin düşüncelere dalmıştı.

“Bay Turner söz alınca durum düzelir” dedi Fred kütüphaneye yaklaşırlarken.

“Olabilir.”

Diğerleri içeri girerken Fred durdu. “Gitmeden önce gelip bir şeyler yemek ister misin?”

Alice arkasına dönüp adliye binasının üst katından çıkmaya devam eden insanlara baktı, içinde aniden bir isyan duygusu belirdi. Neden yemeğini istediği yerde yiyemesindi ki? Bunca şey dururken bu mu günah yazılacaktı? “Harika olur Fred. Teşekkür ederim.”

Birlikte Fred’in evine doğru yürüdüler, Alice’in sırtı dikti, biri bir şey derse karşılık vermeye hazırdı, mutfakta ikisinin de ağzını açıp da hakkında bir şey söyleyemediği, tuhaf bir evcimenlik içinde birlikte yemek hazırladılar.

Margery’den, Sven’den ya da bebekten hiç bahsetmediler, oysa düşünceleri sürekli bu üçüyle meşguldü. Alice’in Kentucky’ye geldikten sonra almış olduğu eşyaların çoğunu elden çıkardığından ve tek küçük sandığının Margery’nin kulübesinde etiketlenmiş halde eve dönüşünü beklediğinden de bahsetmediler. Yemeğin tadının güzelliğinden, o yılki şaşırtıcı elma hasadından, Fred’in yeni atlarından birinin değişken davranışlarından ve Fred’in okuduğu *Fareler ve İnsanlar* adlı kitaptan bahsettiler, Fred kitabı hiç okumamış olmayı diliyordu gerçi, edebi kalitesi ne kadar yüksek olursa olsun şu anda içine sıkıntı veren bir kitaptı. İki saat sonra Alice kulübeye dönmek üzere ayrıldı, giderken Fred’e gülümsemiş olsa da (çünkü Fred’e gülümsememek onun için neredeyse imkânsızdı) evden çıktıktan birkaç dakika sonra sakın görünüşüne

rağmen içinde geçecek gibi durmayan bir öfke duyduğunu fark etti: sevdiği adamın yanında ancak birkaç gün daha oturmasına izin veren bu dünyaya ve bir kadının işlemediği bir suçtan ötürü üç canın hayatını ebediyen mahvetmek üzere olan küçük kasabaya karşı.

Hafta sinir bozucu gelişmeler eşliğinde ilerledi. Kütüphaneciler her gün izleyici sıralarının ön tarafındaki yerlerine oturuyor ve her gün çeşitli bilirkişilerin davayla ilgili gerçeklerden bahsetmesini ve analizlerini dinliyorlardı, *Küçük Kadınlar*'ın üzerindeki kan Clem McCullough'un kanıyla uyuşuyordu, yüzündeki ve alnındaki yaralar aynı cisimle darbe alması sonucu oluşmuştu. Haftanın ilerleyen günlerinde mahkeme Margery'nin kişiliği hakkında tanıklık edenleri dinledi: dudaklarını büzüp duran kadın Margery O'Hare'in zorla ona kendisinin ve kocasının ancak "açık saçık" olarak tanımlayabileceği bir kitap vermeye çalıştığını söyledi. Margery daha yeni evlilik dışı çocuk sahibi olmuştu ve bundan utanç duyduğuna dair hiçbir belirti göstermiyordu. Tanıklık yapan yaşlı adamlar da –Henry Porteous da bunlardan biriydi– O'Hare'lerin McCullough'larla olan kan davasının ne kadar uzun sürdüğünden ve iki ailenin de birbirine ettiği kötülüklerle intikam hirsından bahsettiler. Savunma avukatı durumu dengelemek için bu tanıklıklara karşı çıkmaya çalıştı: "Bayan O'Hare'in otuz sekiz yıllık hayatı boyunca hiçbir suçtan tutuklanmadığı doğru, öyle değil mi Şerif?"

"Evet" dedi şerif. "Ama unutmayın ki bu civardaki bir sürü kaçak içki üreticisi de hayatlarında hücre görmemiştir."

"İtiraz ediyorum!"

"Sadece aklınızda bulunsun diye söylüyorum Sayın Yargıç. Bir insanın hiç tutuklanmamış olması melek gibi

davranacağı anlamına gelmez. Buralarda işlerin nasıl yürüdüğünü bilirsiniz.”

Yargıç bu ifadenin kayıtlardan çıkarılmasını söyledi. Ama şerif amacına ulaşmış, Margery’nin adı üstü kapalı, belirsiz bir şekilde lekelenmişti, Alice jüri üyelerinin kaşlarını çatarak not defterlerine bir şeyler yazdığını ve Van Cleve’in yüzünde beliren memnuniyet dolu sırtışı görüyordu. Fred şerifin Van Cleve’le aynı pahalı purodan içtiğini fark etmişti, ta Fransa’dan getirilmiş bir puroydu bu.

Ne tesadüftü ama.

Cuma akşamı kütüphaneciler artık umutsuzluğa kapılmış durumdaydı. Gazetelerde birbiri ardına korkunç başlıklar atılıyordu, insanlar en azından yiyecek içecek dolu sepetlerin ikinci kattan çıkarılıp indirilmesine gerek kalmayacağı kadar azalmış olsa da kalabalık hâlâ *Dağlardaki Kana Susamış Kütüphaneci Kız* hikâyesinin etkisi altındaydı, cuma günü öğleden sonra mahkeme hafta sonu için ara verince Fred arabayla Sven’in evine gidip ona mahkemede olup bitenleri anlattı, Sven başını ellerinin arasına alıp beş dakika boyunca hiçbir şey söylemeden durdu.

O gün kadınlar kütüphaneye dönüp hiç konuşmadan oturdular, söyleyecek hiçbir şey yoktu ama içlerinden eve gitmek de gelmiyordu. Sonunda sessizlikten bunalan Alice markete gidip içecek bir şeyler alacağını söyledi. “Sanırım hak ettik.”

“İçki satın alırken görülmekten korkmuyor musun?” dedi Beth. “İstersen gidip babamın kuzeni Bert’ten biraz kaçak içki getirebilirim. Senin hakkında...”

Ama Alice çoktan kapıya varmıştı bile. “Canları cehenneme. Zaten büyük ihtimalle bir haftaya gitmiş olacağım. O zamana dek istedikleri kadar dedikodumu yapabilirler.”

Tozlu sokak boyunca mahkeme salonundaki günlük eğlenceleri bittiği için gece kulüplerine ya da Nice 'N' Quick'e giden, ortalığın ne kadar hareketli olduğuna bakılırsa Margery O'Hare için pek de üzülmeyen yabancıların arasından geçerek yürüdü. Başı önde hızlı hızlı yürüyordu, dirsekleri hafifçe dışa doğru çıkıktı, geçtikleri yıl boyunca kendisinin ya da Margery'nin kitaplar götürdüğü, şimdi de haftanın olaylarından zevk alacak kadar hain olduğu ortaya çıkan komşulardan hiçbirisiyle konuşmak ya da selamlaşmak istemiyordu. Hepsinin canı cehennemeydi.

Markete varınca durup içini çekti, kuyrukta en az on beş kişi vardı, arkasına bir göz atıp beklemektense barlardan birine gidip oradan içki satın alıp alamayacağını merak etti. Barlarda nasıl bir kalabalık toplanmıştı acaba? Son günlerde o kadar öfke doluydu ki bir kibrit kutusu gibi hissediyordu, sanki şu geri zekâlıların söyleyeceği tek bir yanlış kelimedede...

Birinin omzuna dokunduğunu hissetti.

"Alice?"

Arkasına döndü. Orada, reçel ve konservelerin yanında, gömleğini ve güzel mavi pantolonunu giymiş, üzerinde tek bir kömür tozu olmayan Bennett duruyordu. Muhtemelen işten yeni çıkmıştı ama her zamanki gibi Sears kataloğundan fırlamış gibi zinde görünüyordu.

"Bennett" dedi Alice gözlerini kırptırıp bakışlarını kaçırarak. Artık ondan fiziksel olarak etkilenmediğini fark etti, rahatsızlığının sebebini bulmaya çalıştı. Ona duyduğu sevgiden sadece çok silik bir iz kalmıştı. Alice'in hissettiği, karşısında dikilip duran adama bir zamanlar nasıl öyle ten tene sarıldığına, onu nasıl öptüğüne ve fiziksel temas için nasıl yalvardığına duyduğu

hayretti. Bu tuhaf, karşılıksız samimiyet şimdi onu biraz utandırıyordu.

“Duydum ki... kasabadan ayrılıyormuşsun.”

Alice sırf bir şey yapmış olmak için eline bir domates konserve aldı. “Evet. Mahkeme salı günü bitiyor. Ben de çarşamba günü yola çıkacağım, Artık baban ve sen benim hakkımda endişelenmek zorunda kalmayacaksınız.”

Bennett belki de birilerinin onları izliyor olabileceğini düşünerek arkasına bir göz attı ama müşterilerin tümü kasaba dışındandı ve kimse dükkânın bir köşesinde bir adamla bir kadının iki çift laf etmesinde büyütülecek bir şey görmüyordu.

“Alice...”

“Bir şey söylemek zorunda değilsin Bennett. Bence yeterince konuştuk. Ailem bir avukat buldu ve...”

Bennett Alice’in koluna dokundu. “Babam kimsenin adamın kızlarıyla konuşmadığını söylüyor.”

Alice elini geri çekti. “Anlamadım. Ne dedin?”

Bennett arkasına baktı, sesini alçalttı. “Babam şerifin McCullough’un kızlarıyla hiç konuşmadığını söyledi. Kapıyı açmıyorlarmış. Şerifin adamlarına konuşacak hiçbir şeyleri olmadığını ve kimseyle konuşmayacaklarını söylemişler. Babam ailenin geri kalanı gibi iki kızın da deli olduğunu söylüyor. Eyalet kanunlarının kızlara gerek kalmayacak kadar güçlü olduğunu söylüyor.” Dikkatle Alice’e baktı.

“Bunu bana neden söylüyorsun?”

Bennett dudağını ısırды. “Belki sana... faydası olur diye düşündüm.”

Alice o zaman gözlerini Bennett’e dikti, yakışıklı, hatları tam olarak oturmamış yüzüne, yumuşak ellerine, endişeli gözlerine baktı. Bir an kendi yüzünün de düştüğünü hissetti.

“Üzgünüm” dedi Bennett sessizce.

“Ben de üzgünüm Bennett.”

Bennett bir adım geri çekildi, elini yüzünden geçirdi.

Bir an daha öylece durup yerlerinde kıınıldandılar.

“Pekâlâ” dedi Bennett sonunda. “Eğer bir daha görüşmezsek... iyi yolculuklar.”

Alice başını salladı. Bennett kapıya yürüdü. Kapıya varınca döndü, sesini duyulacak kadar yükseltti, “Ah. Atık havuzlarını yaptırmaya karar verdiğimi bilmek istersin belki. Doğru düzgün duvarları ve çimentodan bir temelleri olacak. Bir daha taşmayacaklar.”

“Baban da bu konuda seninle hemfikir mi?”

“Olacak.” Bennett hafifçe gülümseyince Alice bir zamanlar tanıdığı adamı görür gibi oldu.

“Bu güzel haber Bennett. Gerçekten güzel haber.”

“Evet. Eh” Bennett yere baktı. “En azından bir başlangıç.”

Bunu söyledikten sonra şapkasına dokundu, kapıyı açtı ve dışarıda hâlâ boş boş dolanan kalabalık tarafından yutuluverdi.

“Şerif kızlarıyla konuşmamış mı? Neden peki?” Sophia başını iki yana salladı. “Bu bana saçma geldi.”

“Bana gayet mantıklı geldi” dedi Kathleen köşeden, kopmuş bir üzengi kayışını dikiyor, yüzünü buruşturarak iğneyi deriden geçirmeye çalışıyordu. “Zaten sorun çıkarmasını bekledikleri bir aileyle görüşmek için Arnott’s Ridge’e kadar çıktılar. Bazen kendisinden günlerce haber alınamayan sarhoşun teki olduğu bilindiği için kızların babalarının ne yaptığından haberi olmayacağını düşündüler. Birkaç kez kapıyı çaldılar, defolup gitmeleri söylendi, onlar da pes edip geri geldiler ki geliş gidiş zaten bütün günlerini almıştır.”

“McCullough serserinin tekiydi, hem de en kötülerindendi” dedi Beth. “Belki de şerif duymak istemeyeceği bir şey söylerler diye onları fazla sıkıştırmak istememiştir. Margery’yi kötü göstermek için McCullough’u iyi bir adam gibi lanse etmeye ihtiyaçları var.”

“Ama bizim avukatın da gidip sorular sorması gerekmez miydi?”

“Lexington’lı Bay Havalı Pantolon mu? Sence o adam bir avuç öfkeli dağ köylüsüyle konuşmak için katır sırtında yarım gün yol tepip Arnott’s Ridge’e gider mi?”

“Bunun bize ne faydası olacak anlamıyorum” dedi Beth. “Şerifin adamlarıyla konuşmuyorsalardı bizimle de konuşmayacaklardır.”

“Belki de tam bu yüzden bizimle konuşurlar” dedi Kathleen.

Izzy duvarı gösterdi. “Margery McCullough’ların evini gidilmeyecek yerler listesine koymuştu. *Ne olursa olsun*. Bak, işte burada yazıyor.”

“Belki de sadece herkesin ona yaptığını yapıyordu” dedi Alice. “Gerçekleri aramadan duyduğu dedikodulara inanmış olabilir.”

“O kızlar neredeyse on yıldır kasabada görünmedi” diye mırıldandı Kathleen. “Anneleri ortadan kaybolduktan sonra babalarının dışarı çıkmalarına izin vermediği söyleniyor. Hep gölgelerin içinde kalan ailelerden biri onlar.”

Alice Margery’nin söylediklerini düşündü, günlerce kafasında çınlayan sözleri. *Her zaman bir çıkış yolu vardır. Belki çirkin bir yol olabilir. Belki dünya ayağının altından kayıp gidiyor gibi hissedebilirsin. Ama daima bir yol vardır.*

“Ben oraya gidiyorum” dedi Alice. “Kaybedecek neyiz kaldı ki?”

“Başın?”

“Şu haldeyken başımı kaybetsem de pek fark etmeyecek.”

“O aileyle ilgili neler anlatıldığını biliyor musun? Ve şu anda bizden ne kadar nefret ettiklerini? Kendini öldürtmeye mi çalışıyorsun?”

“Margery’ye yardım etmenin başka bir yolunu biliyor musun?” dedi Alice. Sophia Alice’e sert sert baktı ama bir şey söylemedi. “Tamam. O güzergâhın haritası var mı?” Sophia bir an kımıldamadı. Sonra hiçbir şey söylemeden bir çekmece açıp kâğıtları karıştırarak haritayı bulup uzattı.

“Teşekkür ederim Sophia.”

“Ben de seninle geliyorum” dedi Beth.

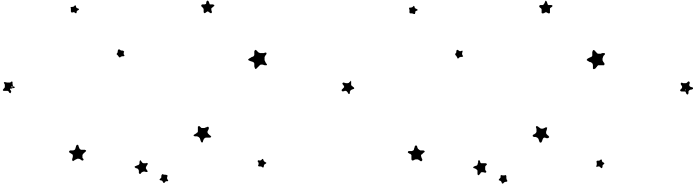
“Öyleyse ben de gelirim” dedi Izzy.

Kathleen şapkasına uzandı. “Anlaşılan dışarı çıkıyoruz. Yarın sekizde, burada buluşalım mı?”

“Yedi olsun” dedi Beth.

Alice günlerdir ilk kez gülümsediğini fark etti.

“Tanrı hepinizin yardımcısı olsun” dedi Sophia başını iki yana sallayarak.

25

Yola çıktıktan birkaç saat sonra Arnott's Ridge güzergâhını neden bir tek Margery ve Charley'in üstlendiği ortaya çıktı. Eylül başlarının elverişli şartlarında bile yol çok uzun ve çetindi, patikada yer yer derin yarıklar, dar kaya çıkıntıları ve hendekler, çitler ve ağaçlar gibi üzerinden geçilmesi gereken engeller de vardı. Alice yolu bulacağına güvenerek Charley'i de yanına almıştı, katır gerçekten de yolu biliyordu. Koca kulaklarını bir ileri bir geri oynatarak hevesle dere yatağı boyunca ilerledikten sonra tepeye uzanan kendi izlerini takip etmeye başladı, atlar da peşinden gidiyordu. Burada ağaçlarda kertikler, kırmızı kurdeleler yoktu, Margery'nin buralara kendisinden başka kimsenin gelmesini beklemediği açıktı. Alice arada bir arkasına dönüp diğer kadınlara bakıyor, Charley'in rehberliğine güvenebileceğini umuyordu.

Hava ağır ve nemliydi, yeni yeni kehribar rengine dönen orman zemini dökülen yapraklarla kaplıydı, hayvanlar yaprakların altında kalan patikalarda ilerlerken toynak sesleri boğulup gidiyordu. Bu yabancı topraklara odaklanarak hiç konuşmadan ilerliyorlardı, sadece ara

sıra atlarını yüreklandiriyor ya da gördükleri bir engele dikkat çekiyorlardı.

Patikayı izleyerek dağların daha yukarlarına çıkarlar-ken Alice hiç böyle hep beraber ata binmemiş olduklarını fark etti. Bu dağlarda atıyla yaptığı son gezi olabilirdi.

Bir haftaya kadar New York'a giden bir trenin içinde olacaktı, sonra da devasa bir okyanus gemisi onu İngiltere'ye, çok farklı bir hayata götürecekti. Eyerinde dönüp arkasındaki kadınlara bakınca hepsini sevdiğini anladı, sadece Fred'i değil, hepsini arkasında bırakmanın onu şu ana kadar başına gelen her şeyden daha çok üzeceğini fark etti. Yakında başlayacağı yeni hayatında kibarca sohbet edip çay içerken bu kadar iyi anlaşacağı kadınlarla tanışabileceğini hayal bile edemiyordu.

Diğer kütüphaneciler onu yavaş yavaş unutacaklardı, yaşamları işleriyle ve aileleriyle, sürekli değişen mevsimlerin getirdiği zorluklarla dolacaktı. Ah, elbette mektup yazacaklarına söz vereceklerdi ama bu aynı şey değildi ki. Artık birlikte hiçbir şey yapamayacaklardı, soğuk rüzgâr yüzlerine çarparken yollardaki yılanlar için birbirlerini uyaramayacak ya da içlerinden biri düşünce hep birlikte onu teselli edemeyeceklerdi. Zaman geçtikçe Alice bir hikâyeye konmuş bir dipnot halini alacaktı: *Bir zamanlar bizimle ata binen o İngiliz kızı hatırlıyor musun? Bennett Van Cleve'in karısıydı hani?*

"Yaklaştık mı?" Kathleen yanına gelerek düşüncelerini böldü.

Alice dizgine asılarak Charley'i durdurdu, cebinden çıkardığı haritayı açtı. "Ah... haritaya bakılırsa şu tepeyi geçince bayağı yaklaşmış olacağız" dedi gözünü kısıp elle çizilmiş haritaya bakarak. "Margery kardeşlerin şuradan altı-yedi kilometre uzakta yaşadığını ve Nancy'nin asma

köprüyü geçmesi gerektiği için yolculuğun son kısmını hep yürüyerek yaptığını söylemişti, o yüzden McCullough'ların evi... şuralarda bir yerde olmalı."

Beth dudak büktü. "Haritaya tersten mi bakıyorsun? Lanet köprünün bu tarafta olduğuna eminim."

Alice'in karnı sıkıntıdan ağrıyordu. "Madem yolu daha iyi biliyorsun evi kendin bul, sonra da bize haber verirsin."

"Asabileşmene gerek yok. Sadece buralardan değilsin. Ben düşündüm ki..."

"Ha evet, ben de buralardan olmadığımı bilmiyordum zaten. Sanki tüm kasaba geçen yıl boyunca bana bunu yeterince hissettirmemiş gibi."

"Öyle demek istemediğimi biliyorsun Alice. Ben sadece bazılarımızın dağ yollarını daha iyi bildiğinden..."

"Kapa çeneni Beth." Izzy bile sinir olmuştu. "Alice olmasaydı buraya kadar bile gelemezdik."

"Durun" dedi Kathleen. "Bakın."

Gördüğü duman dikkatini çekmişti, yakınlardaki ağaçlar yapraklarını dökmemiş olsa belki de fark edemeycekleri ince, gri bir duman kıvrılarak kurşuni gökyüzüne yükseliyordu. Kadınlar durdukları açıklıktan tepeye kondurulmuş kulübeyi zar zor seçebildiler, kulübenin çatısında birkaç kiremit eksik, bahçesi bakımsızdı. Kiloetrelerce mesafedeki tek ev buydu ve evin her yerinden bakımsızlık ve ziyaretçilere duyulan hoşnutsuzluk akıyordu. Yabani görünümlü, zincire bağlı bir köpek öfkeyle kesik kesik havlamaya başladı, aradaki ağaçlara rağmen orada olduklarını fark etmişti.

"Bize ateş ederler mi acaba?" dedi Beth gürültüyle yere tükürerek.

Fred Alice'e silahı almasını söylemişti, silah Alice'in omzunda asılıydı. Yine de Alice McCullough ailesinin si-

lah taşıdığını görmesinin iyi mi yoksa kötü mü olacağını kestiremiyordu.

“Acaba kaç buradadır? Biri en büyük ağabeyime kasaba dışından gelen McCullough’ların buralara kadar bile gelmediğini söylemişti.”

“Evet. Bayan Brady’nin söylediği gibi büyük ihtimalle sadece eğlenceyi izlemeye geldiler” dedi Kathleen daha iyi görmek için gözlerini kısarken.

“McCullough’ların servetini toplamak için falan gelecekleri yoktu ya. Bu arada annen buraya gelmen hakkında ne düşünüyor?” diye sordu Beth Izzy’ye. “Sana izin vermesine şaşırdım.”

Izzy homurdayan Patch’i küçük bir hendekten atlattı.

“Izzy?”

“Annem tam olarak bilmiyor.”

“Izzy!” Alice eyerinde döndü.

“Ah, yapma Alice. Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki asla izin vermezdi.” Izzy çizmesindeki bir lekeyi ovaladı.

Hepsi durmuş eve bakıyordu. Alice’in içinden bir ürperti geçti.

“Eğer sana bir şey olursa annen beni de Margery’nin yanına gönderir. Ah Izzy. Burası güvenli değil ki. Bilseydim gelmene asla izin vermezdim.” Alice başını iki yana salladı.

“Peki neden geldin Izzy?” dedi Beth.

“Çünkü biz bir ekibiz. Ekip üyeleri birbirinin arkasını kollar.” Izzy çenesini yukarı kaldırdı. “Biz Baileyville atlı kütüphanecileriyiz ve birbirimizi yarı yolda bırakmayız.”

Beth atını yaklaştırıp Izzy’nin koluna hafif bir yumruk savurdu. “Kahretsin ki haklısın.”

“Of. Beth Pinker, lanet okumaktan asla vazgeçmeyecek misin?”

Izzy de Beth’e bir yumruk atıp atları çarpışınca çığlık attı.

Sonunda önden giden Alice oldu. Zincire bağlı köpeğin izin verdiğince eve yaklaştılar, Alice atından inip dizginlerini Kathleen'e verdi. Kapıya doğru birkaç adım attı, dişlerini gösteren, boynundaki tüylerini kabartmış olan köpektен uzak durmaya özen gösteriyordu. Endişeyle zincire bakarak diğer ucunun sağlam bağlanmış olması için dua etti.

"Merhaba?"

Öndeki iki pencere tozla kaplanmıştı, boş boş kızlara bakar gibiydiler. İnce ince yükselen duman olmasaydı Alice evde kimsenin olmadığını düşünürdü.

Bir adım daha yaklaşp sesini yükseltti. "Bayan McCullough? Beni tanımıyorsunuz, kasabadaki Atlı Kütüphane'de çalışıyorum. Şerifin adamlarıyla konuşmak istemediğinizi biliyorum ama bize yardımcı olabilirseniz çok sevinirim."

Sesi dağın yamacında yankı yapıyordu. Evin içinde hiçbir hareket yoktu.

Alice dönüp kararsızlık içinde diğerlerine baktı. Atlar sabırsızlanarak toynaklarını yere vuruyor, hırılayan köpeğe bakarken burun delikleri açılıp kapanıyordu.

"Sadece bir dakikanızı alır!"

Köpek kafasını çevirip bir an sustu. Dağa aniden bir ölüm sessizliği çöktü. Hiçbir şey kımıldamıyordu, atlar bile, ağaçlardaki kuşlar bile. Alice tüylerinin diken diken olduğunu hissetti, bu sessizlik korkunç bir şeyin habercisiydi sanki. McCullough'un cesedinin bulunduğu zamanki halini düşündü, gözleri kuşlar tarafından oyulup çıkarılmıştı. Aylarca buradan fazla uzakta olmayan bir yerde yatmıştı.

Burada olmak istemiyorum diye düşündü, sırtından aşağı içgüdüsel ve dehşet dolu bir şey dökülüyordu. Başını kaldırıncı Beth'in kafasıyla ona işaret ettiğini gördü, *hadi, bir daha dene* der gibiydi.

“Merhaba? Bayan McCullough? Kimse yok mu?”

Hiç ses yoktu.

“Merhaba?”

Birden sessizlik bozuluverdi: “*Gidin buradan, bizi rahat bırakın!*”

Alice başını çevirince kapıdaki açıklıktan çift namlulu bir tüfeğin dışarı uzandığını gördü.

Yutkunarak tekrar konuşmaya hazırlanırken yanında Kathleen belirdi. Kathleen elini Alice’in koluna koydu. “Verna? Sen misin? Beni hatırlıyor musun bilmiyorum, ben Kathleen Hannigan, gerçi soyadım artık Bligh. Kardeşinle Split Creek’te oyun oynardık. Bir hasat zamanı annemle birlikte mısırdan bebekler yapmıştık, annem bir tane de senin için yapmıştı. Benekli kurdelesı olan bebek. Hatırladın mı?”

Köpek şimdi Kathleen’e bakıyordu, dudaklarını dişlerini ortaya çıkaracak şekilde geriye çekmişti.

“Buraya sorun çıkarmak için gelmedik” dedi Kathleen avuçlarını havaya kaldırarak. “Sadece arkadaşımız kötü bir durumda ve sizinle birkaç dakika onun hakkında konuşabilirsek minnettar oluruz.”

“*Hiçbirinize söyleyecek bir şeyimiz yok!*”

Kimse kımıldamadı. Köpek kısa bir süre için hırlamayı kesip burnunu kapıya doğru çevirdi. Çifte namlu yerinden oynamamıştı.

“Kasabaya gelmeyeceğim” dedi içeriden gelen ses. “Ben... gelmiyorum. Babamın hangi gün kaybolduğunu şerife söyledim, benden bu kadar. Başka bir şey öğrenemezsiniz.”

Kathleen eve bir adım daha yaklaştı. “Anlıyoruz Verna. Ama birkaç dakikanı bizimle konuşmaya ayırsan çok iyi olurdu. Sadece arkadaşımıza yardım etmek için. Lütfen.”

Uzun bir sessizlik oldu.

“Arkadaşınıza ne oldu?”

Birbirlerine baktılar.

“Bilmiyor musun?” dedi Kathleen.

“Şerif sadece babamın cesedini bulduklarını söyledi.

Bir de katili yakaladıklarını.”

Alice söze girdi. “Zaten hepsi bu sayılır. Ancak, Bayan Verna, yargılanan kişi arkadaşımız ve İncil üzerine yemin ederiz ki o bir katil değil.”

“Bayan Verna, belki Margery O'Hare'i tanıyorsunuzdur. Babasının ünü kendisinininkini geçkindir.” Kathleen'in sesi sanki havadan sudan bir konuşma yapılmışçasına alçalmıştı. “Ama o iyi bir kadın, biraz... sıra dışıdır ama acımasız bir katil değildir. Ve bebeği dedikodular yüzünden annesiz büyüyecek.”

“Margery O'Hare'in bebeği mi oldu?” Tüfek biraz aşağı indi. “Kiminle evlendi?”

Ne diyeceklerini bilemez gibi birbirlerine baktılar.

“Aslında evli değil.”

“Ama bu bir şey ifade etmez” diye seslendi Beth telaşla. “Bu onun iyi biri olmadığını göstermez.”

Beth atını eve birkaç adım yaklaştırdı ve heybelerden birini havaya kaldırdı. “Birkaç kitap ister misiniz Bayan McCullough? Kendiniz ya da kardeşiniz için? Yemek kitaplarımız var, hikâyeler, her türden kitaplar. Dağdaki ailelerin çoğu bu kitaplardan alıyor. Para ödemenize gerek yok, istediğiniz zaman yenilerini de getiririz.”

Kathleen başını iki yana salladı ve Beth'e dönüp fısıldadı, *Okumayı bildiğini sanmıyorum.*

Alice endişe içinde sözlerini kesti: “Bayan McCullough, babanız için gerçekten çok üzgünüz. Muhakkak onu çok seviyordunuz. Sizi bu konuyla sıktığımız için de çok üzgü-

nüz. Arkadaşımıza yardım etmeyi bu kadar istemeseydik burada olmazdık...”

“Ben üzgün değilim” dedi kız.

Alice’in cümlesi yarım kaldı. Omuzları hafifçe sarktı. Beth’in ağzı umutsuzlukla kasıldı.

“Margery’ye karşı kötü hisler beslemeniz çok doğal ama beni birazcık dinleseniz...”

“Ona değil.” Verna’nın sesi sertleşmişti. “Babama olanlar yüzünden üzgün değilim.”

Kadınlar şaşkınlıkla birbirlerine baktılar. Tüfek ya-
vaşça biraz daha aşağı indi, sonra da yok oldu.

“Sen saç örgülerini kafasının üstünde toplayan Kathleen misin?”

“Evet.”

“Demek Baileyville’den buralara kadar geldin.”

“Evet madam” dedi Kathleen.

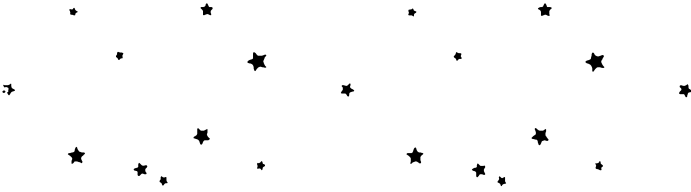
Kısa bir sessizlik oldu.

“O zaman içeri gel bari.”

Kütüphaneciler tahta kapının hafifçe aralandığını gördüler, kapı bir an hareketsiz kaldıktan sonra menteşeleri gıcırdayarak daha da açıldı. Eşiğin karanlığında ilk defa, cepleri yamalı soluk mavi bir elbise giymiş, başına bir örtü almış yirmi yaşındaki Verna McCullough’u gördüler, arkasındaki kız kardeşiyle gölgelerin içinde kımıldanıyordu.

Önlerindeki manzarayı sindirmeye çalışırlarken kısa bir sessizlik oldu.

“Ah, *lanet olsun*” dedi sessizce Izzy.

26

Pazartesi sabahı Alice adliye binasının önündeki kuyruğun en başındaydı. Neredeyse hiç uyumamıştı, gözleri yanıyordu. Sabah erken hapisaneye yeni pişirdiği mısır ekmeğini getirmişti ama Şerif Yardımcısı Dulles ekmeğe bakıp özür diler gibi Margery'nin yemek yemediğini söylemişti. "Hafta sonu yemeklere elini bile sürmedi." Hayli endişeli bir hali vardı.

"Siz yine de alın. Belki daha sonra yemeye ikna edebilirsiniz."

"Dün gelmediniz."

"İşim vardı."

Şerif yardımcısı bu kısa cevap karşısında kaşlarını çattı, ama kendisi daha fazlasını öğrenmek için burnunu sokmadan da o hafta kasabada işlerin yeterince karmaşık görüldüğüne karar vermiş olacak ki işine geri döndü.

Alice izleyici sıralarının ön tarafında yerini alıp kalabalığı gözden geçirdi. Kathleen yoktu, Fred de. Izzy yanına ilişti, sonra Beth de sigarasından son bir nefes çekip ayağıyla söndürerek oturdu.

"Haber var mı?"

“Henüz yok” dedi Alice.

Sonra ırkildi. İki sıra geride Sven oturuyordu, yüzü hüzünlü, gözleri gölgeliydi, haftalardır uyumamış gibiydi. Ellerini dizlerine koymuş dümdüz karşıya bakıyordu. Duruşunda kendine hâkim olabilmek için kendisini işe verdiğini gösteren bir katılık vardı, Alice bunu görünce acıyla yutkundu. Izzy’nin eli uzanıp kendi elini tutunca ürktü, nefesini düzene koymaya çalıştı.

Az sonra Margery’yi getirdiler, Margery’nin başı aşığıdaydı, yavaş yavaş yürüyordu. Yüzünden ne düşündüğünü anlamak mümkün değildi, artık kimsenin gözlerine bakmaya da çalışmıyordu. Alice Beth’in oturduğu yerden, “Hadi Marge” diye mırıldandığını duydu.

Sonra Yargıç Arthurs salona girdi ve herkes ayağa kalktı.

“Bayan Margery O’Hare talihsiz şartların kurbanı olmuştur. Tek suçu yanlış zamanda yanlış yerde olmaktır. O dağ tepesinde ne olduğunu sadece Tanrı bilebilir, ama Lee County’den oralara kadar birçok yolla gelmiş olabilecek bir kütüphane kitabını alıp altı aydır orada yatan bir cesetle eşleştirmek çok zayıf bir kanıttır.” Savunma avukatı arka taraftaki kapılar açılırken başını kaldırıp baktı, Kathleen Bligh kan ter içinde içeri girerken herkes oturduğu yerde ona doğru döndü.

“Affedersiniz. Çok özür dilerim. Affedersiniz.” Kathleen salonun ön tarafına koşup Bay Turner’a bir şeyler söyledi. Bay Turner arkasına bir göz atıp ayağa kalktı, bir eli kravatındaydı, salonu dolduran kalabalık şaşkınlık içinde fısıldaşmaya başladı.

“Sayın Yargıç? Mahkeme huzurunda bir şeyler söylemek isteyen bir tanığımız var.”

“Bekleyebilir mi?”

“Sayın Yargıç, dava için önemli bir tanık.”

Yargıç içini çekti. “Dava vekilleri kürsüye yaklaşsın lütfen.”

İki adam yargıcın karşısına geçti. Biri durumun aciliyetine kapıldığından, diğeri de öfkesinden sesini fazla alçaltmaya yeltenmedi, salondakiler söylenen hemen hemen her şeyi duyuyordu.

“Kendisi kızı oluyor” dedi Bay Turner.

“Kimin kızı?” dedi yargıç.

“McCullough’un kızı. Verna.”

Davacı vekili arkasına bir göz atıp başını iki yana salladı. “Sayın Yargıç, böyle bir tanık olduğu mahkemeye bildirilmedi ve bu kadar geç kalmış bir tanığı dinlemeye itiraz ediyorum...”

Yargıç dalgın dalgın sordu. “Şerifin adamları Arnott’s Ridge’e gidip kızla konuşmamış mı?”

Davacı vekili kekeledi, “E-eyet. Ama kasabaya gelmemiş. Aileyi tanıyanların söylediğine göre yıllardır evden çıkmıyormuş.”

Yargıç arkasına yaslandı. “Kurbanın kızı olduğuna göre onu hayattayken gören son tanık olabilir, şimdi adamın son günü hakkında soruları yanıtlamak için kasabaya kadar inmişse gerçekten de dava için çok önemli şeyler söyleyebilir, değil mi Bay Howard?”

Davacı vekili yine dönüp arkasına baktı. Van Cleve oturduğu yerde hafifçe öne eğilmiş, ağzı memnuniyetsizlikle çarpılmıştı.

“Evet Sayın Yargıç.”

“Güzel. Tanığı dinleyelim.” Yargıç parmağıyla işaret etti.

Kathleen ve avukat bir süre fısıldayarak konuştular, sonra Kathleen salonun arkasına koşturdu.

“Hazırsanız başlayın Bay Turner.”

“Sayın Yargıç, savunma makamı Clem McCullough’un kızı Bayan Verna McCullough’u çağırıyor. Bayan McCullough? Lütfen tanık kürsüsüne gelir misiniz?”

İnsanlar ilgiyle mırıldanarak yerlerinde dikleştiler. Salonun arka tarafındaki kapı açılınca Kathleen göründü, biraz gerisinde kalan genç bir kadının koluna girmişti. Salondakiler sessizlik içinde Verna McCullough’un yavaş yavaş ve dikkatle mahkeme salonunun ön tarafına doğru yürüyüşünü izlediler, attığı her adımın kızı zorladığı barizdi. Bir eliyle belinin arkasını tutuyordu, karnı kocamandı.

Şaşkınlık mırıltıları duyuldu, sonra herkesin aklına aynı düşünce gelince ikinci, daha gürültülü bir şok dalgası mahkeme salonunda gezindi.

“Arnott’s Ridge’te mi yaşıyorsunuz?”

Verna saçını bir tel tokayla arkaya doğru tutturmuştu ve şimdi düzeltmek istercesine onunla oynuyordu. Sesi boğuk bir fısıltı halinde çıktı. “Evet efendim. Kardeşimle birlikte. Önceden de babamızla oturuyorduk.”

“Daha yüksek sesle konuşur musunuz lütfen” dedi yargıç.

Avukat devam etti. “Üçünüz birlikte mi yaşıydunuz?”

Verna tanık kürsüsünün kenarına tutunup etrafına bakındı, sanki içeride ne kadar çok insan olduğunu yeni fark etmişti. Bir an kekeledi.

“Bayan McCullough?”

“Şey... evet. Ben sekiz yaşındayken annem gittiğinden beri üçümüz yaşıyorduk.”

“Anneniz öldü mü?”

“Bilmiyorum efendim. Bir sabah kalktığımızda babam onun gittiğini söyledi. Bütün bildiğim bu.”

“Anladım. Yani başına ne geldiğini bilmiyorsunuz, öyle mi?”

“Ah, bence öldü. Çünkü hep babamın bir gün onu öldüreceğini söylerdi.”

“İtiraz ediyorum!” dedi eyalet savcısı.

“Kayıtlardan silinsin lütfen. Dosyaya sadece Bayan McCullough’un annesinin nerede olduğunun bilinmediği geçirilsin.”

“Teşekkür ederim Bayan McCullough. Babanızı en son ne zaman gördünüz?”

“Noel’den beş gün önce.”

“Ondan sonra hiç görmediniz mi?”

“Hayır efendim.”

“Onu aradınız mı peki?”

“Hayır efendim.”

“Peki... merak etmediniz mi? Noel için eve gelmediği zaman?”

“Babamız için pek alışılmadık bir davranış değildi. İçkiye düşkünlüğünden herkes haberdardır herhalde. Bildiğim kadarıyla şerif de onu tanıyordu.” Şerif neredeyse isteksizce başını salladı.

“Efendim, otursam olur mu acaba? Biraz başım dönüyor da.”

Yargıç kâtibe bir sandalye getirmesini işaret etti, sandalyenin yerleştirilmesi ve kızın oturması beklendi. Biri kıza bir bardak su getirdi. Tanık kürsüsünün üzerinden Verna’nın yüzü ancak seçilebiliyordu ve salondakilerin çoğu daha iyi görebilmek için öne doğru eğilmişlerdi.

“Peki aralık ayının yirmisinde babanız eve gelmediği zaman durumda bir terslik olduğunu düşünmediniz mi, Bayan McCullough?”

“Hayır efendim.”

“Giderken nereye gittiğini size söylemiş miydi? Bara mı gidiyordu?”

Verna ilk kez cevap vermeden önce uzun süre kararsız kaldı. Sonra gözlerini yere dikmiş olan Margery’ye baktı.

“Hayır efendim. Dedi ki...” Yutkundu, sonra yargıca döndü. “Kütüphaneden aldığı kitabı geri götüreceğini söyledi.”

Mahkeme salonundan bir gürültü yükseldi, şaşkınlık ya da gülüşme ya da belki ikisinin karışımı sesler duyuldu. Sanık sandalyesindeki Margery ilk kez kafasını kaldırıp baktı. Alice başını eğince Izzy’nin parmak eklemlerinin elini sıkılmaktan bembeyaz kesildiğini gördü.

Savunma avukatı jüriye döndü. “Doğru mu duydum acaba Bayan McCullough? Babanızın kütüphaneye kitabı geri vermeye gittiğini mi söylediniz?”

“Evet efendim. Son zamanlarda Atlı Kütüphane’den kitaplar alıyordu, kitapların harika olduğunu düşünüyordu. İyi bir kitabı yeni bitirmişti ve başkalarının da okuyabilmesi için gidip kitabı mümkün olduğunca çabuk geri vermesinin yurttaşlık görevi olduğunu söylemişti.”

Bay Howard, eyalet savcısı ve yardımcısı kafa kafaya verip hararetle bir şeyler konuştular. Bay Howard elini kaldırdı ama yargıç bir el hareketiyle onu susturdu. “Devam edin Bayan McCullough.”

“Ben ve kardeşim havanın kötü olduğunu söyleyerek dışarı çıkmaması konusunda onu uyardık çünkü kar ve buz vardı, kayıp düşebilirdi, ama oldukça içkiliydi ve bizi dinlemedi. Kütüphanenin kitabını geç iade etmek istemediği konusunda ayak diredi.”

Konuşurken gözlerini mahkeme salonunda gezdiriyordu, sesi şimdi güçlü ve kendinden emin çıkıyordu.

“Yani Bay McCullough karlı havada tek başına, yayan olarak yola mı çıktı?”

“Evet efendim. Kitabı da aldı.”

“Yürüyerek Baileyville’e mi gidecekti?”

“Evet efendim. Bunun aptalca bir girişim olduğunu söyleyerek onu uyardık.”

“Ve bir daha da ondan haber alamadınız.”

“Hayır efendim.”

“Peki... onu aramayı düşünmediniz mi?”

“Ben ve kardeşim evden çıkmıyoruz efendim. Annemiz gittikten sonra babamız kasabaya inmemizi hiç istemedi, biz de ona itaatsizlik etmek istemedik, sınırlı biri olduğunu biliyorsunuzdur. Karanlık çıkmadan bahçenin etrafında dolaşıp ona seslendik, belki bir yerde düşüp kalmıştır diye, ama genellikle canı ne zaman isterse o zaman döner gelirdi.”

“Yani sadece dönmesini beklediniz.”

“Evet efendim. Daha önce bizi terk etmekle tehdit etmişti, o yüzden dönmeyince biz de sonunda dediğini yapmış olabileceğini düşündük. Sonra nisan ayında şerif gelip bize onun... öldüğünü söyledi.”

“Peki... Bayan McCullough. Bir soru daha sorabilir miyim? Büyük bir cesaret gösterip dağdan kasabaya indiniz ve bu zorlu ifadeyi verdiniz, size çok teşekkür ederim. Son bir soru: babanızın o kadar hoşuna giden ve bir an önce geri vermek istediği kitabın adını hatırlıyor musunuz?”

“Elbette hatırlıyorum efendim. Hem de çok iyi hatırlıyorum.”

Verna McCullough açık mavi gözlerini Margery O’Hare’in gözlerine dikti, en yakınında olanlar dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme seçer gibi oldular. “Kitabın adı *Küçük Kadınlar*’dı.”

Mahkeme salonundan öyle bir uğultu yükseldi ki insanlar yargıcı duyup da sessizleşene kadar tokmağın altı

ya da sekiz kez kürsüye inmesi gerekti. Gülenler, inanamayanlar ve salonun değişik yerlerinden öfkeyle bağırانلار vardı, yargıç öfkeden morararak kaşlarını çatdı.

“Sessizlik! Mahkemeye saygısızlık etmenize izin vermeyeceğim, anlaşıldı mı? Bir daha çıtını çıkaran olursa mahkemeye saygısızlıktan yargılanacak! Herkes sussun!”

Salon sessizleşti. Yargıç söylediklerini herkesin anladığından emin olmak için biraz bekledi.

“Dava vekilleri kürsüye yaklaşsın lütfen.”

Bu kez salondan duyulmayan bazı konuşmalar yapıldı, bu esnada salondaki fısıldaşmalar tehlikeli bir biçimde giderek artıyordu. Bay Van Cleve her an kendini kaybedecekmiş gibi görünüyordu. Alice onun bir-iki kez ayağa kalktığını ama şerif tarafından yerine oturtulduğunu gördü. Parmağını uzatmıştı, bir şeyler söylerken ağzı oynuyordu, gidip de yargıçla davayı tartışma hakkı olmadığına inanamıyor gibiydi. Margery hayretler içinde, kısırtısız oturuyordu.

“Hadi” diye mırıldandı Beth, sırayı kavrayan parmak eklemleri bembeyazdı. “Hadi. Hadi.”

Bir asır gibi gelen bir süreden sonra iki vekil yerlerine döndüler, yargıç tokmağını yine kürsüye vurdu.

“Hekimi tekrar çağırabilir miyiz lütfen?”

Hekim tanık kürsüsüne geçerken hafif mırıldanmalar duyuldu. İzleyici sıralarındakiler yerlerinde kıpırdanıyor, imalı gözlerle dönüp birbirlerine bakıyorlardı.

Savunma vekili ayağa kalktı.

“Doktor Tasker. Size bir sorum daha var: mesleki görüşünüze göre, kurbanın yüzündeki yaralar sert ciltli ağır bir kitabın üzerine düşmesi sonucu gerçekleşmiş olabilir mi? Mesela kayıp sırtüstü düşerken kitap suratına çarpmış olabilir mi?” Kâtibe eliyle işaret edip *Küçük Kadınlar*’ı

havaya kaldırdı. “Bu ciltle benzer boyutlarda bir kitap olabilir mi mesela? İşte, vereyim de ağırlığına bir bakın.”

Hekim kitabı elinde tartıp bir süre düşündü. “Evet. Bu da mantıklı bir açıklama olabilir.”

“Başka sorum yok Sayın Yargıç.”

Yargıç oturumu sonlandırmadan önce yanındakilerle iki dakika daha konuştu. Salonu susturmak için tokmağını masasına vurdu. Sonra birden kafasını ellerinin arasına alıp tam bir dakika boyunca böyle kaldı. Kafasını tekrar kaldırıp son derece bitkin bir yüzle salona baktı.

“Bu yeni delilin ışığında bana öyle geliyor ki savunma vekilinin de iddia ettiği gibi, bunu kesin bir cinayet davası olarak göremeyiz. Tüm sağlam deliller bunun... talihsiz bir kaza olduğunu gösteriyor. İyi bir adam iyilik yapmak için yola çıkmış ve ee, koşulların uygunsuzluğundan ötürü diyelim, zamansız bir sonla karşılaşmış.”

Derin bir nefes alıp ellerini bitıştirdi.

“Davada sunulan kanıtların çoğunlukla ikinci dereceden olması ve ağırlıklı olarak bu kitaba dayandırılması nedeniyle, kitabın daha önce nerede olduğuna dair tanığın açık ve tutarlı ifadesine bakarak bu duruşmayı burada sonlandırıp kayıtlara kazaya bağlı ölüm olarak geçiriyorum. Bayan McCullough, vatandaşlık görevinizi yerine getirmek için gösterdiğiniz çabadan dolayı size teşekkür ederim. Kaybınız için de tekrar en içten duygularım-la başsağlığı dilemek istiyorum. Bayan O'Hare mahkeme salonundan ayrılmakta özgürsünüz. Kâtipler, lütfen mahkûmun kelepçesini çıkarın.”

Bu defa salon gürültüye boğuldu. Alice kendini bir anda diğer kadınlarla sarmaş dolaş buldu, oldukları yerde zıplayarak haykırıyor, gözlerinden yaşlar boşanıyordu, kolları, dirsekleri ve göğüsleri birbirine geçmişti. Gardi-

yan Margery'nin kelepçelerini çıkarırken Sven bariyerden atladı, Margery şok içinde yere doğru kaymaya başladığında kollarıyla onu sardı. Kızı yarı taşıyarak arka kapıdan çabucak dışarı çıkardı, Şerif Yardımcısı Dulles daha kimse neler olduğunu kavrayamadan onları korumak için önlerine geçmişti. Bütün bunlar olurken Van Cleve'in *Bu bir komedi! Bir adalet komedisi!* diye haykırdığı duyuluyordu. Kulakları özellikle iyi duyanlar Bayan Brady'nin, "Hayatında bir kez olsun o koca ağzını kapa, seni ihtiyar keçi" dediğini duymayı başardılar.

Tüm bu şamatanın içinde kimse Sophia'nın çantasını kolunun altına sıkıştırarak salonun siyahlara ayrılan bölümünden sessizce ayrıldığını, kapıdan geçip kütüphane yoluna çıktığını, yürürken giderek hızlandığını fark etmedi.

Ve eli hâlâ belinde, yüzünden kararlılık okunan Verna McCullough'un kütüphanecilerin yanından geçirilirken mırıldandığını sadece kulakları en keskin olanlar duyabildi: "Şükürler olsun."

Margery'nin yalnız bırakılmaması gerektiğinde herkes hemfikir, o yüzden onu kütüphaneye getirip iki kapıyı da kilitlediler, Kentucky'nin en çok satan gazetelerinin ve kasabanın yarısının onunla konuşmak istediğini biliyorlardı. Margery kütüphaneye giderlerken ağzını açmamıştı, hareketleri yavaş ve tuhaf şekilde güçsüzdü, sanki hasta gibiydi, ama yine de Fred'in evden getirdiği kuru fasulyenin yarısını yemiş, yerken de gözlerini kâseye dikmişti, sanki varlığından emin olabildiği tek şey kâseydi. Kadınlar karar karşısında duydukları şaşkınlık, Van Cleve'in komik öfke patlaması ve genç Verna'nın gerçekten de verdiği sözü tutmuş olması hakkında kendi aralarında bağışıyorlardı.

Verna dün gece Kathleen'in kulübesinde kalmıştı, Patch'e bindirilerek oraya kadar taşınmıştı, yine de kasabalıların karşısına çıkma düşüncesi onu o kadar gerginleştirmişti ki Kathleen sabah kalktığında onun gitmiş olmasından korkuyordu. Fred sabah kamyonuyla onları mahkemeye götürmek için gelene dek Kathleen herhangi bir şansları olduğuna inanmamıştı, o zaman bile kız o kadar tuhaf ve dengesiz davranıyordu ki mahkemeye çıkınca ne diyeceğinden emin değillerdi.

Margery tüm bunları çok uzaklardaymış gibi dinliyordu, yüz ifadesi bomboştu ve aklı başka yerlerdeydi, sanki sessizlik içinde geçirdiği aylardan sonra bu gürültü ve hareketlilik ona ağır gelmişti.

Alice onu kucaklamak istese de Margery'nin tavırlarındaki bir şey buna engel oluyordu. Kimse ona ne söyleyeceğini bilemiyordu, kendilerini bir yabancıyla konuşuyormuş gibi hissediyorlardı, biraz daha su ister miydi? Onun için getirebilecekleri bir şey var mıydı? Gerçekten, söylemesi yeterdi.

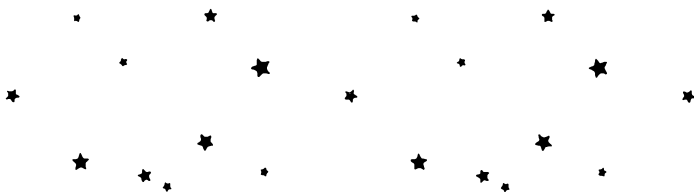
Kütüphaneye gelmelerinin üzerinden bir saat kadar geçmişti ki kapı sertçe vuruldu, Fred tanıdık alçak sesi duyunca gidip kapının kilidini açtı. Kapıyı biraz araladı, sonra gözleri görünmeyen bir şeye sabitlendi, gülümseyişi yüzüne yayıldı. Geri çekildi, Sven kollarında bebekle iki basamağı çıkıp içeri girdi, bebek açık sarı bir elbise ve büzgülü bir şort giymişti, gözleri parıl parıldı ve minik elleri babasının gıysisinin kolunu kavramıştı.

Margery'nin başı yukarı kalktı, bebeği görünce elleri yavaşça ağzına gitti. Gözleri yaşlarla dolarken ağır ağır ayağa kalktı. "Virginia?" dedi, sesi sanki gördüklerine inanamıyormuş gibi çatlak çıkmıştı. Sven bebeği götürüp annesine verdi, Margery ve bebek birbirlerinin gözlerinin

içine baktılar, çocuk sanki emin olmak istercesine iyice annesinin gözlerini inceledi. Sonra minik başını annesinin çenesinin altına gömdü, başparmağı ağzındaydı, Margery gözlerini kapatıp sessizce ağlamaya başladı, bedeninden dayanılmaz bir acı fışkırıyormuş gibi göğsü şiddetle kalkıp iniyordu, yüzü buruşmuştu. Sven yaklaşıp kollarıyla ikisini de sardı, onları kendine çekip başını eğdi, bu özel anlara tanık olmamaları gerektiğini anlayan Fred ve kütüphaneciler parmak uçlarına basarak kütüphaneden çıkıp patikadan Fred'in evine doğru yollandılar.

Baileyville atlı kütüphanecileri bir ekipti evet ve birbirlerinin arkasını kollarlardı. Ama bazen de yalnız kalmaları gerekiyordu.

Birkaç gün sonra kütüphaneciler şerifin sel felaketinde kaybolduğuna inandığı kayıt defterinin kapının sol tarafındaki rafta diğer defterlerin arasına sıkıştırılmış olduğunu fark ettiler. 15 Aralık 1937 tarihi altında *Arnott's Ridge'te ikamet eden Bay C. McCullough'a, Louisa May Alcott tarafından yazılmış Küçük Kadınlar'ın sert ciltli bir kopyası (tek sayfası yırtık, arka kapakta hasar var)* diye bir kayıt olduğunu gördüler. Sadece çok dikkatli bakan biri bu kaydın iki satırın arasına yazıldığını ve mürekkebin renginin biraz farklı olduğunu fark edebilirdi. Ve sadece çok kuşkucu birisiyseniz neden bu kaydın yanında, aynı mürekkeple yazılmış bir *iade edilmedi* notu olduğunu merak ederdiniz.

*Yükseklerde rahat nefes alıyor, içini güven ve neşeyle dolduruyordun. Dağlarda sabah uyanıp şöyle diyordun: İşte burada-
yım, olmam gereken yerde.*

Karen Blixen, *Out of Africa*

Baileyville'in bir güne kalmadan boşalması esnafla barmenleri hayal kırıklığına uğrattı. "ŞAŞIRTAN KARAR – SUÇLU DEĞİL" başlıkları ateş yakmak ve duvarlardaki gedikleri tıkamak için kullanılmaya başlayınca, son karavan da zangırdarak bölge sınırlarından çıkınca, otomobilinin lastiklerinden üçü açıklanamaz şekilde inivermiş olan iddia makamı vekiline Lexington'dan yeni lastikler gelince Baileyville çabucak normale döndü, görülen davanın varlığına işaret eden tek şey çamurlu yollar ve etrafa saçılmış yiyecek paketleriydi.

Kathleen, Beth ve Izzy Verna'ya kulübesine kadar eşlik ettiler, Verna güçlü Patch tarafından taşınırken sırayla diğer atlara bindiler. Yolculuk yarım günden uzun sürdü, doğum için yardıma gerek olursa Verna'nın kardeşi Neeta'nın gelip onları bulacağına dair söz aldıktan sonra

ayrıldılar. Kimse çocuğun babasının kim olduğundan söz açmadı, kulübenin kapısına ulaştıklarında Verna yine sessizleşmişti, sanki yabancılarla bu kadar iç içe olmaktan yorulmuş gibiydi.

Ondan bir daha haber alacaklarını düşünmüyorlardı.

O ilk gece Margery O'Hare karanlıkta kendi yatağında, Sven Gustavsson'a dönük halde yattı. Banyo yaptığı için saçları yumuşak ve temizdi, karnı toktu, açık pencereden baykuşların ve cırcırböceklerinin yamacın karanlığını saran sesleri duyuluyordu, bu sesler Margery'nin damarlarında akan kanı yavaşlatıyor, kalp ritmini düzene sokuyordu. Aralarında yatan minik kızı seyrediyorlardı, Virginia uykusunda kollarını geriye atmıştı, rüya görürken ağzı şekilden şekile giriyordu. Sven'in eli Margery'nin kalçasındaydı, Margery bu dokunuşun verdiği zevkle birlikte geçirecekleri geceleri düşündü.

"Yine de gidebiliriz biliyorsun" dedi Sven usulca.

Margery bebeğin pamuklu battaniyesini çekip çenesinin altına sokuşturdu. "Gitmek mi?"

"Evet. Annenin sana söylediklerinden ve yeniden başlamaktan bahsetmiştin ya. Kuzey California'da çiftçiler ve yerleşimciler arandığını okuyorum. Orayı seversin bence. İyi bir hayatımız olabilir."

Margery bir şey söylemeyince ekledi: "Şehir olması gerekmiyor. Burası büyük bir eyalet. Her yerden insan California'ya gittiği için kimse yabancılarla ikinci kez dönüp bakmıyor bile. Kavun yetiştiren bir arkadaşım var, kendi ayaklarımız üzerinde durabilene kadar bana iş verebileceğini söylüyor."

Margery saçlarını yüzünden geriye itti. "Sanmıyorum."

"Montana'ya da gidebiliriz, daha çok hoşuna giderse."

“Sven, ben kalmak istiyorum. Burada.”

Sven dirseğinin üzerinde doğruldu. Loş ışıktaki göre-bildiği kadar Margery'nin yüzünü inceledi. “Virginia'nın özgür olmasını istediğini söylemiştin. İsteddiği gibi yaşayabilmesi için.”

“Biliyorum” dedi Margery. “Ve istiyorum da. Ama burada gerçek dostlarımız olduğunu anladık Sven. Bizi koruyup kollayacak insanlar. Bunu çok düşündüm ve arkasını kollayacak insanlar olduğu sürece ona bir şey olmaz. Bize de olmaz.”

Sven sessiz kalınca Margery devam etti, “Bu sana da... uyar mı? Yani burada... kalmamız?”

“Sen ve Virginia yanımda olduğu sürece her yerde yaşarım.”

Uzun bir sessizlik oldu.

“Seni seviyorum Sven Gustavsson.”

Sven karanlıkta Margery'ye döndü. “Duygusallaşmanın ya Marge?”

“İki kez söyleyecek değilim en azından.”

Sven gülümseyerek başını yastığa bıraktı. Biraz sonra elini uzattı, Margery elini tutup sıkıca kavradı, el ele uykuya daldılar, en azından birkaç saatliğine, bebek yeniden uyanana kadar.

Alice Margery eve döndüğü için duyduğu mutluluk ve neşenin artık kendisinin Kentucky'den ayrılışı için hiçbir engel kalmadığını kavrayınca ne kadar çabuk solup gittiğine şaşırdı. Duruşma sona ermişti, Kentucky'deki hayatı da duruşmayla birlikte bitmişti.

Kütüphanecilerle birlikte Sven'in Margery ve Virginia'yı eski kulübeye götürmek için arabaya bindiğini izlerken bunun ne anlama geldiğini anlayıp yavaş yavaş taş dö-

nüşmeye başladı. Herkes bağrışarak, sarılarak ve öpüşerek uzaklaşırken gülümsemesini yüzünde tutmayı başardı, sonra kutlama için onlarla Nice 'N' Quick'te buluşacağını söyledi. Ama harcadığı çaba çok fazlaydı ve Beth sigarasının izmaritini yola atıp neşeyle el sallarken bile göğsünün ağırlaştığını hissedebiliyordu. Sadece Fred ruh halindeki değişimi fark etmişti, onun yüzünden de benzer duygular okunuyordu.

"Bir bourbona ne dersin?" dedi Fred, kütüphanenin kapısını kilitlemişler, sessizce Fred'in evine doğru yürüyorlardı. Alice başını salladı. Kasabada geçirecek ancak birkaç saati kalmıştı.

Fred iki su bardağına içki doldurup birini Alice'e verdi, Alice süslü yastıkları ve arkasında Fred'in annesinin yaptığı örtü olan kanepeye oturdu. Hava kararmıştı ve ılık hava yerini sert bir rüzgâra ve ince ince çiseleyen yağmura bırakmıştı, Alice dışarı çıkması gerekeceği için şimdiden mutsuzdu.

Fred çorbanın kalanını ısıttı ama Alice'in hiç iştahı yoktu ve fark etti ki söyleyecek bir şeyi de yoktu. Alice Fred'in ellerine bakmamaya çalışıyordu, ikisi de şömine rafındaki saatin tiktaklarını duyuyorlar, bunun ne anlamı geldiğini biliyorlardı. Duruşmadan bahsettiler, ama olayları ne kadar süsleyip püslemeye çalışsalar da Alice Van Cleve'in şimdi iyice zıvanadan çıkacağını biliyordu, kütüphaneyi mahvetmek için iki kat daha fazla didinecek ya da Alice'in mutsuz bir hayat sürmesi için elinden geleni yapacaktı. Ayrıca Margery ne derse desin artık kulübede kalamazdı. Sven ve Margery'nin baş başa kalmaya ihtiyaçları olduğunu hepsi biliyordu, ayrıca Alice o akşam Izzy'lerde kalmaya davet edildiğini söyleyince ancak yarım yamalak karşı çıkmışlardı.

“Trenin kaçta?” dedi Fred.

“Onu çeyrek geçe.”

“Seni istasyona bırakmamı ister misin?”

“Çok sevinirim Fred. Eğer sana zahmet olmayacaksa.”

Fred beceriksizce başını sallayıp gülümsemeye çalıştı ama pek başarılı olamadı. Alice Fred’in kendisi yüzünden mutsuz olduğunu görünce hep hissettiği acıyı duydu. İmkânsız olduğunu bile bile bu adam üzerinde hak iddia edemezdi. Duygularını birbirlerine açmalarına olanak tanıyarak bencillik etmişti. İkisinin de dile getiremediği acılarıyla ağırlaşan konuşma sönüp gitmişti. Alice tadını bile almadan içkisini yudumlarken belki de buraya gelmenin kötü bir fikir olduğunu düşünüyordu. Belki de doğruca Izzy’lere gitmeliydi. Çektikleri acıları iyice uzatmanın anlamı neydi?

“Ah. Bu sabah kütüphaneye bir mektup daha geldi. Tüm bu şamatanın içinde sana vermeyi unuttum.” Fred zarfı cebinden çıkarıp Alice’e verdi. Alice yazıyı hemen tanıdı ve zarfı masanın üstüne bıraktı.

“Okumayacak mısın?”

“Geri dönüşümle ilgili şeyler olacak. Planlar vesaire.”

“Oku işte. Sorun değil.”

Fred tabakları toplarken Alice zarfı açtı, Fred’in bakışlarını üzerinde hissediyordu. Çabucak satırları tarayıp mektubu yeniden zarfa koydu.

“Ne diyor?”

Alice başını kaldırdı.

“Niye öyle irkildin?”

Alice içini çekti. “Annemin...her zamanki konuşma tarzı işte.”

Fred masaya dönüp oturdu, mektubu zarftan çıkardı.

“Sakın...”

Fred Alice’in elini itti. “İzin ver.”

Fred mektubu okurken Alice kaşlarını çatarak başını çevirdi.

“Bu nedir? *Ailemizi utandırmak için yaptığın her şeyi unutmaya çalışacağız. Bu ne anlama geliyor?*”

“Annem işte.”

“Onlara Van Cleve’in seni dövdüğünü yazdın mı?”

“Hayır.” Alice yüzünü ovuşturdu. “Muhtemelen benim hatamdan kaynaklandığını falan düşüneceklerdi.”

“Nasıl senin hatan olabilir ki? Yetişkin bir adam ve bir yığın oyuncak bebek. Hiç böyle şey duymadım.”

“Mesele sadece bebekler değildi.”

Fred başını kaldırdı.

“O... o oğlunu baştan çıkarmaya çalıştığımı düşünüyordu.”

“O... *ne* düşünüyordu dedin?”

Alice söylediğine pişman olmuştu bile.

“Yapma Alice. Birbirimize her şeyi anlatabiliriz.”

“Yapamam.” Alice yanaklarının kızardığını hissetti. “Sana söyleyemem.” İçkisinden bir yudum daha aldı, Fred’in gözlerinin ona dikildiğini hissediyordu, anlamaya çalışır gibiydi. Ah, saklamanın ne manası vardı ki? Bugünden sonra Fred’i zaten bir daha hiç görmeyecekti. Sonunda söyleyiverdi: “Margery’nin bana verdiği bir kitabı eve götürmüştüm. Evlilikte aşkla ilgili bir kitap.”

Fred sanki Alice ile Bennett arasında herhangi bir samimiyet kurulduğunu düşünmek istemiyormuş gibi ağzını sımsıkı kapattı. Konuşmadan önce bir an durdu. “Bununla ne sorunu olabilir ki?”

“O –yani ikisi de– o kitabı okumamam gerektiğini düşünüyordu.”

“Belki de balayında olduğunuz için düşünmüştür ki...”

“Ama mesele de buydu. Bizim balayımız olmadı. Ben de acaba...”

“Acaba?”

“Acaba...” yutkundu. “...biz acaba yaptık mı diye...”

“Neyi yaptınız mı diye?”

“Yaptık mı diye bakmak istedim işte” diye fısıldadı Alice.

“Neyi yaptınız mı diye bakmak istedim?”

Alice elleriyle yüzünü kapatıp sızlandı, “Ah, bunu bana neden söyletiyorsun?”

“Sadece gerçekleri öğrenmeye çalışıyorum Alice.”

“Yaptık mı diye işte. Evli insanların yaptığı şeyi.”

Fred bardağını elinden bıraktı. Uzun, acı verici bir sessizlik oldu. “Yani... *bilmiyor musun?*”

“Hayır” dedi Alice kederle.

“Oha. Oha. Bir dakika. Yani sen Bennett’le... tamamıyla birleştiğinizden emin değilsin?”

“Hayır. Ve Bennett bu konuda konuşmuyordu. O yüzden öğrenmemin imkânı yoktu. Kitaptan bazı şeyler öğrenmişim ama doğrusunu söylemek gerekirse hâlâ emin olamıyordum. Kitap kendinden geçip mest olmaktan falan bahsediyordu. Sonra olanlar oldu ve hiç bu konuda konuşmadık, o yüzden hâlâ bilmiyorum.”

Fred elini başının arkasından geçirdi. “Şey Alice, yani bunu... anlamaman imkânsız.”

“Nasıl yani?”

“Ee... Ah, unut gitsin.” Öne eğildi. “Gerçekten yapmamış olabilir misiniz yani?”

Alice acı doluydu, Fred’in onun hakkında hatırlayacağı son şey bu olacağından pişmanlık içindeydi. “Sanmıyorum... Ah, Tanrım, çok gülünç olduğumu düşünüyorsun, değil mi? Bunu sana söylediğime inanamıyorum. Şimdi sanacaksın ki...”

Fred birden masadan kalktı. “Hayır... hayır Alice. Bu harika bir haber!”

Alice gözlerini ona dikti. “Ne?”

“Bu muhteşem bir şey!” Alice’in elini tutup odada vals yapmaya başladı.

“Fred? Ne oldu? Ne yapıyorsun?”

“Paltonu giy. Kütüphaneye gidiyoruz.”

Beş dakika sonra küçük kulübedeydiler, Fred iki gaz lambasının ışığında rafları gözden geçiriyordu. Aradığını çabucak buldu, Alice’e lambayı tutmasını söyledikten sonra deri ciltli kalın kitabın sayfalarını karıştırmaya başladı. “Gördün mü?” dedi parmağını sayfaya bastırarak. “Tamamen birleşmediyseniz Tanrı’nın gözünde evli sayılmıyorsunuz.”

“Bu ne anlama geliyor?”

“Yani evlilik geçersiz sayılıyor. İstedğin kişiyle evlenebilirsin. Van Cleve’in bu konuda yapabileceği hiçbir şey yok.”

Alice gözlerini kitaba dikti, Fred’in parmağını altına koyduğu kelimeleri okudu. Başını kaldırıp inanamayarak Fred’e baktı. “Gerçekten mi? Evliliğim sayılmıyor mu yani?”

“Evet! Bekle... şu hukuk kitaplarından birine daha bakıp emin olalım. O zaman görürsün. Bak! Bak işte burası. Kalmakta özgürsün Alice! Anladın mı? Hiçbir yere gitmek zorunda değilsin. Baksana! Ah, lanet olası aptal Bennett... onu öpebilirim.”

Alice kitabı bırakıp Fred’e gözlerini dikti. “Beni öpmeni tercih ederdim.”

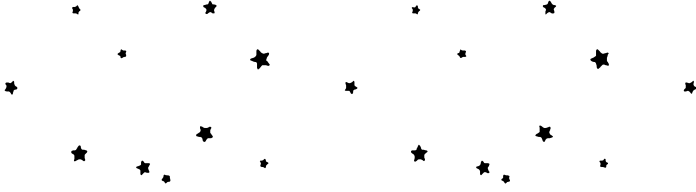
Fred de öyle yaptı.

Kırk dakika sonra kütüphanede, Fred’in yere serilmiş ceketinin üzerinde yatıyorlardı, ikisinin de soluğu kesilmişti ve az önce olanların şaşkınlığı içindeydiler. Fred Alice’e döndü, gözleri yüzünde geziniyordu, sonra elini tutup dudaklarına götürdü.

“Fred?”

“Sevgilim?”

Alice gülümsedi, yüzüne yavaşça yayılan, çok tatlı bir gülümsemeydi bu, konuştuğunda sesi bala batırılmış gibi çıkıyordu ve mutluluk doluydu. “Bunu daha önce *kesinlikle* yapmadım.”

28

İçgüdüsel olarak arzulanan sevgilinin yalın, güzel renkli vücudunun uyandırdığı tek şey yeni bir bedensel zevke duyulan merak değildir, aynı zamanda insan sempatisinin ufku genişler ve kişi tek başına asla ulaşamayacağı bir ruhani anlayışa erişir.

Dr Marie Stopes, İzdivaçta Aşk

Sven ve Margery ekimin sonlarında, sisin şafak sökerken dağıldığı, bulutsuz, serin, kuşların yüksek sesle mavi gökyüzünün önemiyle ilgili şarkılar söyleyip dallarda neşeyle ötüştükleri bir günde evlendiler. Margery Sven'e teklifini istemeden de olsa kabul edeceğini, çünkü Sophia'nın ebediyen kendisine bu konuda çemkirmesine dayanamayacağını söylemişti, ama kimseye söylemeyeceklerdi ve Sven de "pireyi deve yapmayacaktı."

Margery'yle alakalı meselelerde genellikle ayak diremeyen Sven bu öneriye kesinlikle karşı çıkmıştı. "Evleneceksek bunu herkesin gözü önünde yapalım, kasabalılar, çocuğumuz ve bütün arkadaşlarımızın huzurunda" dedi kollarını kenetleyerek. "Ben böyle istiyorum. Yoksa hiç evlenmeyelim."

Böylece Salt Lake'teki küçük Episkopal kilisesinde evlendiler, bu kilisenin papazı evlilik dışı çocukları o kadar sorun etmiyordu. Tüm kütüphaneciler, Bay ve Bayan Brady, Fred ve kitap götürdükleri ailelerden birçoğu kiliseye gelmişti. Sonra Fred'in evinde bir davet verdiler, Bayan Brady yeni evli çifte dikişle uğraşan arkadaşlarıyla kapladığı bir yorgan hediye etti, Virginia'nın karyolası için de aynı yorganın daha küçüğünü yapmışlardı, Margery soluk pembe renkli elbisesinin içinde (Alice'ten ödünç aldığı elbise üstüne uyması için Sophia tarafından genişletilmişti) biraz rahatsız görünse de yüzünde utançla karışık bir gurur okunuyordu, her ne kadar bunun ona acı verdiği bariz olsa da ertesi güne kadar pantolonunu giymedi. Komşuların getirdiği yemekleri yediler (Margery bu kadar kişinin gelmesini beklememiş ve ziyaretçi akınını görünce biraz afallamıştı), birisi dışarıda şişe geçirilmiş bir domuzu kızartmaya başlamıştı, Sven çok mutlu görünüyor, herkese Virginia'yı gösteriyordu. Keman çalındı, biraz dans da edildi. Saat altıda, karanlık çökmeye başlarken Alice partiden ayrılp kütüphanenin basamaklarında yalnız başına oturmuş kararmakta olan dağları seyreden gelini buldu.

"İyi misin?" dedi yanına oturarak.

Margery başını çevirmedi. Ağaçların tepelerine bakıp gürültüyle burnunu çekti, sonra bakışlarını Alice'e çevirdi. "Bu kadar mutlu olmak çok tuhaf geldi" dedi, Alice onu hiç bu kadar tedirgin görmemişti.

Alice bir an düşünüp başını salladı. "Anlıyorum" dedi. Arkadaşını hafifçe dürttü. "Alışırsın."

İki ay geçip Gustavsson'lar bir köpek aldıktan sonra (iki gözü farklı yönlere bakan çelimsiz bir yavruydu bu, sahibi tarafından istenmemişti, Sven'in bahsettiği harika

köpeklerle alakası yoktu ama Sven tabii ki hayvana hemen âşık oluvermişti) Margery kütüphanedeki işine geri döndü. Virginia'ya haftanın dört günü Verna Mc Cullough bakıyordu, Peter adında hayli çelimsiz, çilli bir çocuk olan kendi bebeğiyle birlikte. Sven ve Fred, Jim Horner ve birkaç kişinin daha yardımıyla Margery'nin kulübesinin yakınına iki odası, bacası ve dışarıda tuvaleti olan küçük bir kulübe yaptılar, McCullough kardeşler de seve seve buraya taşındı. Eski evlerinden sadece Hint kenevirinden bir çanta içindeki kıyafetleriyle iki tencere ve saldırgan köpeklerini getirdiler. "Gerisi babamı fazla hatırlatıyor" dedi Verna, bir daha da bundan hiç bahsetmedi.

Verna haftada bir kasabaya inmeye başlamıştı, çoğunlukla maaşıyla yiyecek almaya gidiyordu, etrafa da şöyle bir bakınıyordu, insanlar genellikle ona şapkalarını kaldırarak selam veriyor ya da onu kendi haline bırakıyorlardı, kısa süre sonra varlığı artık dikkat çekmez oldu. Kız kardeşi Neeta hâlâ evden çıkmaya pek yanaşmıyordu ama ikisi de bebeklerin üzerine titriyor, bazen sosyalleşmekten keyif alıyordu. Geçerken arada sırada evlerine uğrayanlar (ki bu kişilerin sayısı oldukça azdı) Arnott's Ridge'teki köhne kulübenin çökmeye başladığından bahsediyorlardı, önce tuğla çatı, sonra şöminenin bacası yıkılmış, sonra da güçlü rüzgârlar duvarların bir kısmını alıp götürmüş, pencereleri kırık kulübe tıpkı sahibi gibi yavaş yavaş tekrar doğaya karışmıştı.

Frederick Guisler ve Alice, Margery ve Sven'den bir ay sonra evlendi, yasal olarak birlikte olmamalarına rağmen Fred'in evinde bol bol yalnız zaman geçirdiklerini fark eden olduysa bile kimse bir şey demedi. Alice'in ilk evliliği ses-

siz sedasız ve sorun çıkmaksızın feshedilmişti, Fred bir defalığına bile olsa bağırıp çağırmaya lüzum görmeyen Bay Van Cleve'e olayları izah edince adam böyle şeyleri hızla ve gizliliğin korunduğundan emin olarak halledebilecek bir avukat tutmuştu. Oğlunun adının herkes tarafından *evliliğin feshedilmesi* kavramıyla anılması olasılığı onu öfkesini kontrol altında tutmaya itmişti, bu görüşmeden sonra bir daha da kütüphaneden bahsettiği pek duyulmadı.

Anlaşmaya göre önce Bennett'in yeniden evlenmesine izin verilecekti. Kütüphaneciler yardımından dolayı genç Van Cleve'e borçlu olduklarını düşünüyorlardı, hatta Izzy anne babasıyla birlikte düğüne bile gitti, anlattığına göre her şeye rağmen hoş bir düğündü ve Peggy çok güzel ve mutlu bir gelin olmuştu.

Alice olan bitenin pek farkında değildi. O kadar mutluydu ki çoğu günler mutluluğunu nasıl zapt edeceğini bilemiyordu. Her sabah şafak sökmeden uzun kollarını sarmaş dolaş yattığı kocasından hiç istemeden çözüyor, Fred'in ısrarla her gün yaptığı kahvesini içtikten sonra kütüphaneyi açmaya gidiyor, diğerleri için önceden sobayı yakıyordu. Soğuğa ve erken saatte uyanmasına rağmen neredeyse hep güler yüzlüydü. Peggy Van Cleve'in arkadaşları Alice Guisler'ın kütüphanede çalışmaya başladıktan sonra kendini iyice saldığından, saçının darmadağınık olduğundan, giysilerinin erkeksiliğinden alayla bahsetseler de ("oysaki ilk geldiğinde çok zarif ve iyi giyimliydi!") Fred'in bunlara aldırdığı yoktu. Dünyanın en güzel kadınıyla evliydi ve her akşam işlerini bitirdikten ve tabakları yan yana dizdikten sonra Alice'e olan sevgisini gösteriyordu. Split Creek'in durgun havasında, karanlıkta oralardan geçenlerin kütüphanenin arkasındaki kulübeden gelen nefes nefese, keyifli

seslere eğlenerek baş sallaması sık sık meydana gelen bir olaydı. Baileyville’de kışın güneş battıktan sonra yapılacak pek fazla şey yoktu zaten.

Sophia ve William tekrar Louisville’e taşındılar. Sophia diğer kadınlara kütüphaneden ayrılmak istemediğini ama Louisville Ücretsiz Halk Kütüphanesi’nde (siyahlar için olan) bir iş teklifi aldığını söylemişti, kulübeleri senden beri eskisi gibi değildi ve William’ın iş bulma imkânı da kısıtlıydı, o yüzden şehirde şanslarının daha yüksek olduğunu düşünüyorlardı, özellikle de kendileri gibi pek çok insanın, profesyonel davranan insanların bulunduğu bir şehirde. Izzy ağladı, diğerleri de pek mutlu sayılmazlardı ama Sophia’nın kararı karşı çıkamayacakları kadar mantıklıydı, zaten Sophia’yla tartışmak da mümkün değildi. Bir süre sonra Sophia’nın şehirden yazdığı mektupları almaya başladılar, terfi edince çektiirdiği fotoğraf ellerine geçince de bunu duvara, hepsinin birlikte olduğu fotoğrafın yanına astılar. Ondan sonra kendilerini biraz daha iyi hissettiler. Ama rafların bir daha asla o kadar düzenli olmadığını da söylemek lazım.

Kathleen sözünü tuttu ve bir daha evlenmedi, gerçi aradan biraz zaman geçtikten sonra birçok erkek ara sıra uğrayıp flört etme denemelerine başlamıştı. Kathleen diğer kütüphanecilere kıyafetleri yıkamaktan, evi temizlemekten, çocuklarla ilgilenmekten ve çalışmaktan böyle şeylere ayıracak zamanı kalmadığını söylemişti. Zaten bütün eyalette Garrett Bligh’la mukayese edilebilecek bir adam da yoktu. Ama biraz sıkıştırılınca Alice’in düğününde berbere gidip hoş takım elbisesini giymiş Jim Horner’ı öyle şık bir halde görmekten duyduğu şaşkınlığı

itiraf ediyordu. Sakalları gidince yüzünün oldukça hoş olduğu ortaya çıkmıştı, genel görünümü de kirli iş tulumu olmadan çok daha iyiydi. Bir daha evlenmeyecekti, ah hayır, son derece kararlıydı ama birkaç ay içinde ikisini çocuklarıyla birlikte kasabada gezerken ya da baharda birlikte panayıra giderken görmek alışıldık bir şey haline gelmişti. Jim Horner'ın kızları gerçekten de hayatlarına bir kadın girince daha mutlu olmuşlardı ve ara sıra sinsi bakışlara ve kalkan kaşlara maruz kalsalar da yaptıkları hiçbir şey başkalarını ilgilendirmezdi. Beth de Kathleen'e öyle bakmayı artık kesebilirdi, *çok sağ olsundu*.

Beth'in hayatında mahkemeden hemen sonra pek bir değişiklik olmadı. Babası ve kardeşleriyle birlikte evdeydi, sürekli onlardan şikâyet ediyor, gizli gizli sigara içiyor, hiç kimseden saklamadan da içki içiyordu, altı ay sonra kazandığı bütün parayı biriktirdiğini ve bir okyanus gemisiyle Hindistan'ı görmeye gideceğini söyleyerek herkesi şaşırttı. Önce ona güldüler –Beth'in espri anlayışı gerçekten de çok tuhaftı– ama Beth heybesinden çıkardığı bileti onlara gösterdi. “O kadar parayı nasıl kazandın?” dedi Izzy şaşkınlıkla. “Babanın paranın yarısını evin harcamaları için aldığını söylüyordun.”

Beth kendisinden beklenmeyecek bir ağzı sıklıkla fazladan çalışıp para biriktirdiğine ve bu lanet olası kasabada niye herkesin başkalarının işine burnunu sokma gereği duyduğunu hiç mi hiç anlamadığına dair bir şeyler geveledi. Kasabadan ayrılmasından bir ay sonra şerif Johnsons'ların harabe halindeki inek ahırının yanında terk edilmiş bir imbik buldu, imbiğin etrafı sigara izmaritleriyle doluydu, olayın Beth'le herhangi bir alakası olamayacağına karar verildi. Ya da en azından babasına öyle söylendi.

Beth'in ilk mektubu Surat adlı bir yerden gönderilmişti, zarfa hayatınızda görüp görebileceğiniz en süslü damga basılmıştı, mektubun yanında Beth'in sari denilen rengârenk, nakışlı bir elbiseyle ve kolunun altında bir tavus kuşuyla fotoğrafı vardı. Kathleen Beth kalkıp da Hindistan kralıyla evlense bile zerre şaşırmayacağını, o kızın sürprizlerle dolu olduğunu haykırdı. Margery de sakince böyle bir şey olursa herkesin bal gibi de şaşıracığını söyledi.

Izzy babasının izniyle bir plak doldurdu. İki yıl içinde Kentucky'nin en sevilen şarkıcılarından biri olmuştu, sesinin berraklığı ve yerlere kadar uzanan elbiseler içinde şarkı söyleme tutkusuyla ünlüydü. Üç eyalette çok popüler olan, dağlarda işlenen bir cinayetle ilgili bir şarkı yazdı ve Knoxville'deki müzikholde sahne alıp Tex Lafayette ile düet yaptı. Bu performans sonraki bir hafta boyunca sürekli aklını meşgul etti, bunun sebebi hiç de yüksek perdeden şarkı söylerken Lafayette'in elini tutması değildi. Izzy'nin plağı satış listesinde dördüncü sıraya yerleştiğinde Bayan Brady bunun hayatında en gururlandığı an olduğunu söyledi. Sonradan aslında bunun ikinci en gururlandığı an olduğunu itiraf edecekti, ilki Bayan Lena C. Nofcier'dan dava sonuçlandıktan yaklaşık iki ay sonra aldığı mektuptu çünkü Bayan Nofcier kriz zamanında Baileyville WPA Atlı Kütüphanesi'ni açık tutmak için elinden geleni yaptığı için ona teşekkür ediyordu.

Biz kadınlar toplumun üstlenmemize alışkın olduğu rollerin dışına çıkmaya karar verdiğimizde birçok beklenmedik güçlkle karşılaşırız. Ve siz, sevgili Bayan Brady, karşınıza çıkan her güçlüğü aşabileceğinizi kanıtladınız. Bir gün sizinle bu konuda ve bununla ilgili daha birçok sorun hakkında yüz yüze konuşmayı iple çekiyorum.

Bayan Nofcier henüz Baileyville'e gelmemişti ama Bayan Brady bir gün buluşacaklarından emindi.

Kütüphane haftanın beş günü açıktı, idaresi Alice ve Margery arasında bölüştürülmüştü ve kadınlar bu zaman boyunca her türden roman, kılavuz, yemek kitabı ve dergi dağıtmaya devam ediyorlardı. Mahkemenin hatıraları çabucak silinip gitmişti, özellikle de kütüphaneden ödünç kitap almaya devam etmek istediklerini fark edenler arasında, böylece Baileyville'de hayat normal ritmine dönmüştü. Sadece Van Cleve ailesinin erkekleri kütüphaneden uzak durmak için hayli çaba sarf ediyor, Split Creek'ten otomobillerini hızla sürerek geçiyor, genellikle de binaya hiç yaklaşmamak için başka bir yola sapmayı tercih ediyorlardı.

Bu yüzden 1939'un ortalarında Peggy Van Cleve'in kütüphaneye uğraması şaşırtıcıydı. Margery onun önce dışarıda çantasında çok önemli bir şey arar gibi yaparak biraz gezindiğini gördü, sonra da Margery'den başka kimse var mı diye pencereden içeri göz atmıştı. Peggy'nin bir kitap kurdu olduğu pek söylenemezdi sonuçta.

Margery O'Hare Virginia'sı, köpeği, kocası ve evindeki diğer tüm işleriyle meşgul bir kadındı. Ama o akşam yaptığı işleri bırakıp kendi kendine gülüp durmuştu, acaba Alice Guisler'a yeni Bayan Van Cleve'in içeri nasıl girdiğini, alçak sesle bir süre kaçamak cevaplar verip sanki çok ilgiliymiş gibi raflardaki kitaplara baktıktan sonra burada gerçekten de söylendiği gibi kadınlara *yatak odasıyla ilgili hassas konularda* yol gösteren bir kitap olup olmadığını sorduğunu anlatsa mıydı? Ve Margery'nin nasıl yüz ifadesini hiç bozmadan evet, tabii diye cevap verdiğini? Nasılsa kitapta yazarlar sadece gerçeklerdi.

Ertesi gün hep birlikte kütüphanede buluştuklarında hâlâ bunu düşünüyor ve gülmemeye çalışıyordu.

Not

WPA Atlı Kütüphane programı 1935'ten 1943'e kadar sürdürülmüştür. Kütüphane en verimli döneminde kırsal kesimde yaşayan yüz binden fazla yurttaşa kitap ulaştırmıştır. O zamandan bu yana benzer bir proje yürütülmemiştir.

Doğu Kentucky o zamandan beri Amerika Birleşik Devletleri'nin en fakir –ve en güzel– yerlerinden biridir.

Teşekkür

Bu kitap şu ana kadar yazdığım tüm eserlerden daha fazla sevgiyle dolu. Bir yere, oranın insanlarına âşık oldum, ondan sonra da hikâyeye, bu sayede de yazarken alışılmadık derecede keyif aldım. Bu nedenle Barbara Napier'e ve kendi sesleriye karakterlerimin sesini bulma yardımcı olan Kentucky, Irvine'deki Snug Hollow'da tanıştığım herkese, özellikle de Olivia Knuckles'a teşekkürlerimi sunuyorum. Bu kitaba sizin ve vadinin ruhu işlendi, sizleri arkadaşlarım olarak görmek bana tarif edilemez bir mutluluk veriyor.

Cumberland Dağlarındaki Whisper Valley Trails'teki herkese teşekkür ederim, kütüphaneci kadınların güzergâhlarına benzer yollarda ata binmemi mümkün kıldılar, yolculuklarım esnasında durdurup sorular sordugum ve sohbet ettiğim herkese de minnettarım.

Daha da önemlisi, İngiltere'deki Penguin Michael Joseph'daki editörlerim Louise Moore ve Maxine Hitchcock'a, Amerika'daki Pamela Dorman Books, PRH'den Pam Dorman'a, Almanya'daki Rowohlt'tan Katharina Dornhoefer'a teşekkürlerimi sunmak istiyorum, yeni kitabımın

Büyük Bunalım dönemi Amerikası kırsalında bir grup atlı kütüphaneciyle ilgili olacağını söylediğim zaman hiçbiri kendini geri çekmedi. Ama belki de çekilmek istemişlerdi. Kitaplarımı geliştirmemde bana yardımcı olmaya devam ettiğiniz için –tüm hikâyeler ortak çaba harcanarak yazılır– hepinize teşekkür ederim, hikâyelerime ve bana daima inandığınız için de. Clare Parker ve Louise Braverman’e, Liz Smith, Claire Bush, Kate Stark ve Lydia Hirt’e ve bu hikâyeleri insanlara ulaştırabilmem için bana yardımcı olan yayınevlerinin becerikli ekiplerine çok teşekkür ediyorum. Tom Weldon ve Brian Tart’a da teşekkürlerimi iletmeliyim, Almanya’daki Anoukh Foerg’e de.

Her zamanki gibi Curtis Brown’dan Sheila Crowley’ye bana moral verdiği, harika bir satış rehberi ve ateşli bir müzakereci olduğu ve sunduğu tüm duygusal destek için teşekkürler. Her şeyi küresel bir ölçekte tuttukları için Claire Nozieres, Katie McGowan ve Enrichetta Frezzato’ya teşekkür ederim. Ayrıca Bob Bookman Management’dan Bob Bookman, Jonny Geller ve Nick Marston’a da her türlü medyada varlık gösterebilmeme yardımcı oldukları için teşekkürler. Hepiniz harikasınız.

Monumental Pictures’tan Alison Owen’a bu hikâyeyi birkaç saniyede özetlenebilecek kadar basitken “gördüğü” ve sonrasında bitmek bilmeyen bir heves gösterdiği için minnettarım, aynı zamanda Ol Parker’a da, ayrıca önemli sahneleri şekillendirip eğlenceli bir hale getirmekte bana yardımcı olduğun için de teşekkürler. Nasıl bir iş çıkarcığını görmek için sabırsızlanıyorum.

Cathy Runciman’a beni Kentucky ve Tennessee’de gezdirdiği ve birkaç kez neredeyse yoldan çıkmamıza sebep olacağı kadar güldürdüğü için teşekkürler. Bu sayfalarda arkadaşlığımızın izleri var.

Maddy Wickham, Damian Barr, Alex Heminsley, Monica Lewinsky, Thea Sharrock, Sarah Phelps ve Caitlin Moran'a da çok teşekkürler. Siz ne için olduğunu biliyorsunuz.

Jackie Tearne, Claire Roweth ve Leon Kirk'e her zamanki gibi sundukları lojistik ve pratik destek için çok teşekkürler, siz olmasanız tek bir haftayı bile atlatamazdım. Gerçekten çok minnettarım.

Verilen tavsiyeler için Kentucky Tourist Board'a teşekkür ediyorum, Lee ve Estill'de bana yardımcı olan herkese de çok teşekkürler. Beklenmedik bir ilham kaynağı olduğu için Green Park'a da teşekkür ediyorum.

Son olarak aileme teşekkürlerimi sunuyorum: Jim Moyses, Lizzie Sanders ve Brian Sanders'a. Ve herkesten çok da Charles, Saskia, Harry ve Lockie'ye.